

Constitutiones Apostolorum

Gorgias Theological Library

47

The Gorgias Theological Library brings back to active circulation carefully selected rare classics which are essentials for the shelves of every theological library. The selections include tools for scholars, but also general theological works of interest to general readers.

Constitutiones Apostolorum

Apostolic Constitutions

Edited by
Paul de Lagarde

gorgias press

2010

Gorgias Press LLC, 954 River Road, Piscataway, NJ, 08854, USA

www.gorgiaspress.com

Copyright © 2010 by Gorgias Press LLC

Originally published in 1862

All rights reserved under International and Pan-American Copyright Conventions. No part of this publication may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording, scanning or otherwise without the prior written permission of Gorgias Press LLC.

2010

»

ISBN 978-1-61719-016-2

ISSN 1935-6935

Reprinted from the 1862 Leipzig edition.

Printed in the United States of America

locos e scripturis laudatos ita indico ut in vetere testamento semper hebraicae editionis numeris utar. si evangeliorum in margine nomina adscribo, non ideo auctorem ex evangelis sua hausisse credo. legit enim ille ni fallor harmoniam e quatuor evangelis concinnatam *).

ceteros libros Clementi romano suppositos a me e codicum fide recensitos quanta maxima potero celeritate editurus sum, in quibus legendis quum per decem annos paene totus fuerim, spero fore ut non contemnar si recognitiones codicibus non collatis tractari non posse dixerim; eum autem qui glossario clementino destitutus ad haec investiganda accedat, tempus et operam perditurum esse scio.

*) Ephraemi Syri libros non paucos habemus in sermonem armenicum versos et Venetiae anno 1836 quatuor voluminibus editos, quos quo quisque linguae armenicae imperitior fuit, eo audacius suppositos vocavit. II 5—260 legitur explicatio harmoniae evangelicae quae dicitur, a loco Ioh 1, 1 initium facientis: ut facile disci possit quanam fuerit harmonia illa ab Ephraemo explicata. quod ego docendum mox suscipiam, si de evangelis a Curetone editis agere potero, epistularum etiam ab Ephraemo lectarum quae quasi facies fuerit ex eodem opere III 7—265 monstraturus. sed quum linguae armenicae mentionem iniecerim, addo me, si furem non castigo qui nuperrime librum meum *zur urgeschichte der Armentier* depeculatus est, id contentu eius et amicorum non facere. sed quid dico contentu? quum gratus potius esse velim quod quum tertiam tantum radicem armenicarum partem a me primo recte cum indicis comparatam videret et praepositiones aliquot dumtaxat aricas in vocabulis armenicis quibuscum coaluerant indagatas, tamen me tam divitem esse credidit ut me non laedi putaret, si aliqua surriperet, et tam benevolum ut tacitum me haec passurum esse arbitraretur.

Gen 1, 1: 135, 1	Gen 49, 10, 9: 168, 17	Exod 33, 19: 278, 23
Gen 1, 2: 214, 14	Gen 49, 10: 187, 5	Lev 15, 31: 17, 27
Gen 1, 6: 214, 14	Exod 2, 14: 158, 1	Lev 15, 31: 32, 16
Gen 1, 9: 214, 23	Exod 3, 14, 15: 214, 9	Lev 15, 31: 69, 18
Gen 1, 14: 215, 8	Exod 7, 1: 58, 20	Lev 18, 22: 192, 20
Gen 1, 15: 139, 24	Exod 14, 29: 219, 18	Lev 19, 6: 120, 17
Gen 1, 16: 273, 13	Exod 15, 26: 20, 1 N	Lev 19, 15: 16, 18
Gen 1, 26: 215, 16	Exod 16, 8: 60, 5	Lev 19, 15: 69, 19
Gen 1, 26: 251, 8	Exod 20, 6: 273, 25	Lev 19, 17: 80, 16
Gen 1, 26, 27: 135, 22	Exod 20, 12: 60, 20	Lev 19, 17: 201, 2
Gen 1, 28: 192, 2	Exod 20, 12: 204, 15	Lev 19, 18: 50, 15
Gen 1, 28: 272, 21	Exod 20, 13: 199, 6	Lev 19, 18: 186, 16
Gen 1, 31: 168, 5	Exod 20, 14: 4, 10	Lev 19, 26: 94, 7
Gen 2, 2: 219, 4	Exod 20, 14: 199, 10	Lev 19, 27: 5, 13
Gen 2, 7: 132, 24 N	Exod 20, 15: 199, 10	Lev 19, 27: 5, 16
Gen 2, 8: 251, 18	Exod 20, 16: 200, 13	Lev 20, 10: 192, 22
Gen 2, 24: 97, 26	Exod 20, 17: 1, 21	Lev 20, 13: 192, 20
Gen 2, 24: 199, 12	Exod 20, 17: 4, 10	Lev 21, 14: 177, 14
Gen 3, 16: 105, 21	Exod 20, 17: 104, 24	Lev 21, 17: 15, 21
Gen 3, 19: 132, 24 N	Exod 20, 17: 200, 10	Lev 26, 11, 12: 240, 10
Gen 4, 7: 30, 26	Exod 20, 24, 25: 181, 17	Lev 26, 27, 28: 72, 16
Gen 9, 3: 205, 20	Exod 21, 17: 60, 21	Num 6, 24—26: 87, 23
Gen 9, 6: 71, 3	Exod 21, 22: 200, 8	Num 12, 2: 157, 20
Gen 13, 16: 213, 25	Exod 22, 18: 200, 6	Num 12, 8: 60, 3
Gen 17, 7: 214, 4	Exod 22, 27: 54, 18	Num 12, 14: 31, 3
Gen 18, 12: 194, 6	Exod 22, 27: 59, 17	Num 14, 4: 159, 8
Gen 18, 23: 26, 5	Exod 23, 2, 1: 77, 14	Num 16, 3: 157, 21
Gen 19, 24: 153, 9	Exod 23, 3: 16, 19	Num 16, 13, 14: 157, 16
Gen 22, 17: 213, 25	Exod 23, 3: 69, 20	Num 16, 15: 159, 5
Gen 26, 3: 214, 4	Exod 23, 7: 70, 2	Num 16, 22: 273, 12
Gen 28, 15: 214, 7	Exod 23, 7, 8: 21, 16	Num 16, 26: 159, 21
Gen 32, 25, 27: 217, 9	Exod 32, 1: 183, 3	Num 17, 13: 220, 25
Gen 32, 31: 153, 11	Exod 32, 4: 182, 10	Num 18, 1: 34, 5
Gen 45, 18: 205, 23	Exod 32, 4: 183, 19	Num 18, 1, 8—10: 52,
Gen 48, 4: 214, 7	Exod 33, 11: 278, 21	21

Num 18, 12: 53, 6	Deut 23, 19: 193, 1	Esth 4, 16: 155, 16
Num 18, 20: 51, 11	Deut 25, 4: 50, 17	Tob 4, 15: 198, 5
Num 23, 23: 94, 5	Deut 27, 9: 85, 22	Judith 8, 6: 155, 17
Num 23, 23: 201, 17	Deut 27, 15: 199, 16	Macc β 1, 4??: 196, 5
Num 24, 9: 3, 8	Deut 27, 17: 2, 23	Orat Manass: 45, 15
Num 24, 9: 108, 20	Deut 27, 25: 70, 3	Iob 10, 10—13: 186, 2
Deut 1, 17: 16, 20	Deut 27, 26: 188, 18	Iob 14, 4. 5: 33, 15
Deut 1, 17: 21, 15	Deut 28, 5. 4: 210, 21	Iob 14, 11: 242, 6
Deut 1, 17: 24, 16	Deut 28, 48: 183, 7	Iob 20, 15: 116, 9
Deut 1, 17: 69, 21	Deut 29, 19: 47, 20	Iob 20, 18: 115, 25
Deut 1, 17: 201, 1	Deut 30, 19: 197, 3	Iob 22, 7: 115, 21
Deut 1, 17: 203, 6	Deut 32, 21: 139, 15	Iob 26, 7: 250, 2
Deut 4, 19: 139, 20	Deut 33, 1: 233, 7	Iob 31, 5. 6: 93, 7
Deut 4, 20: 219, 16	Deut 33, 3: 275, 9	Iob 31, 18: 230, 7
Deut 4, 39: 218, 7	Deut 34, 8: 276, 7	Iob 35, 7. 8: 128, 21
Deut 5, 28: 85, 23	Deut 34, 10: 150, 2	Iob 38, 10. 11: 277, 25
Deut 6, 4: 20, 1	Iosue 1, 7: 205, 16	Iob 38, 11: 215, 1
Deut 6, 4: 183, 20	Iosue 1, 8: 6, 4	Iob 38, 38: 217, 13
Deut 6, 4: 186, 14	Iosue 5, 14: 153, 19	Iob 41, 25?: 241, 27
Deut 6, 5: 183, 23	Iosue 10, 12: 233, 12	Iob fin: 135, 26
Deut 6, 5: 198, 1	Reg α 1, 15: 155, 13	Psalm 1, 1. 2: 92, 21
Deut 6, 6. 7: 187, 20	Reg α 12, 3?: 153, 21	Psalm 1, 2: 187, 22
Deut 6, 7: 6, 5	Reg α 13, 13: 55, 19	Psalm 2, 1. 2: 151, 7
Deut 7, 21?: 259, 1	Reg α 15, 22: 185, 19	Psalm 2, 7: 60, 16
Deut 10, 16: 175, 2	Reg α 15, 23: 94, 7	Psalm 2, 11: 139, 2
Deut 15, 23: 205, 21	Reg α 15, 23: 201, 16	Psalm 4, 5: 79, 24
Deut 16, 19: 70, 3	Reg β 12, 13: 33, 6	Psalm 5, 7: 200, 21
Deut 16, 20: 16, 20	Reg β 12, 13: 42, 6	Psalm 6, 6: 24, 5
Deut 16, 20: 21, 14	Reg β 15, 3. 4: 157, 9	Psalm 7, 5: 80, 21
Deut 16, 20: 75, 17	Reg β 20, 1: 157, 11	Psalm 7, 5: 198, 16
Deut 17, 7: 21, 18	Reg β 22, 44: 221, 23	Psalm 7, 16: 109, 11
Deut 17, 7: 60, 18	Reg β 24: 218, 2	Psalm 8, 3: 242, 2
Deut 18, 10. 11: 201, 18	Reg γ 13: 118, 6	Psalm 11, 7: 276, 13
Deut 18, 15. 19: 153, 14	Reg γ 13, 33: 279, 17	Psalm 12, 6: 151, 14
Deut 19, 13: 71, 4	Reg γ 18, 21: 197, 6	Psalm 13, 4: 211, 26
Deut 19, 14: 2, 29	Reg γ 19, 8: 155, 9	Psalm 17, 5: 243, 27
Deut 19, 15: 76, 25	Reg γ 19, 18: 233, 17	Psalm 18, 26. 27: 72,
Deut 19, 17: 75, 6	Reg δ 13, 21: 195, 19	18
Deut 22, 22: 192, 22	Reg δ 21: 42, 14	Psalm 18, 44(45): 149, 1.
Deut 23, 8: 80, 19	Paral β 5, 12. 13: 227,	Psalm 19, 2?: 216, 15
Deut 23, 8: 198, 10	25	Psalm 19, 8: 180, 18
Deut 23, 17. 18: 192, 25	Paral β 19, 2. 3: 179, 2	Psalm 22, 13. 17: 143,
Deut 23, 18: 199, 17	Paral β 20, 37: 179, 6	19
Deut 23, 19: 105, 1	Paral β 33: 42, 14	Psalm 22, 17: 144, 6
Deut 23, 19: 117, 12	Esdr α 4, 36: 241, 27	Psalm 22, 19: 144, 21
Deut 23, 19: 118, 24	Esdr α 9, 4: 264, 17	Psalm 22, 28. 29: 170, 11

Psalm 26, 4. 5: 92, 18 Psalm 91, 7: 146, 25 N Prov 3, 9: 63, 22
 Psalm 27, 12: 144, 4 Psalm 101, 1: 41, 21 Prov 3, 9: 190, 5
 Psalm 31, 17: 263, 4 Psalm 103, 14: 136, 9 Prov 3, 9. 10: 119, 27
 Psalm 31, 17: 272, 25 Psalm 103, 14: 243, 17 Prov 3, 28: 176, 7
 Psalm 31, 21: 221, 25 Psalm 104, 2: 250, 1 Prov 3, 34: 200, 25
 Psalm 33, 19: 221, 24 Psalm 104, 9: 277, 24 Prov 3, 34: 235, 18
 Psalm 34: 259, 28 Psalm 104, 14: 116, 18 Prov 5, 2—4: 8, 26
 Psalm 37, 16: 118, 12 Psalm 104, 24: 216, 19 Prov 5, 11—14: 9, 6
 Psalm 37, 26: 199, 1 N Psalm 104, 32: 242, 3 Prov 5, 18, 19: 194, 9
 Psalm 41, 2: 90, 13 Psalm 106, 20: 182, 12 Prov 5, 22: 27, 2
 Psalm 41, 11: 151, 15 Psalm 109, 8: 168, 25 Prov 6, 2: 200, 18
 Psalm 45, 1. 4—8: 153, 24 Psalm 109, 24: 155, 18 Prov 6, 6—8: 95, 10
 Psalm 50, 9. 12—14: 185, 22 Psalm 110, 1: 196, 19 Prov 6, 9—11: 95, 19
 Psalm 50, 12: 182, 7. Psalm 110, 4: 56, 2 Prov 6, 22: 190, 6
 Psalm 51, 11—13: 68, 17 Psalm 112, 5: 199, 1 Prov 7, 1. 4—18: 8, 2
 Psalm 51, 12: 241, 2 Psalm 112, 9: 62, 19 Prov 7, 21. 22: 8, 23
 Psalm 51, 14: 243, 25 Psalm 112, 9: 99, 15 Prov 7, 26: 9, 5
 Psalm 51, 14: 68, 15 Psalm 112, 9?: 242, 1 Prov 8, 22—25: 154, 7
 Psalm 51, 14: 243, 25 Psalm 113, 1: 229, 22 Prov 9, 1: 154, 11
 Psalm 62, 6: 247, 15 Psalm 116, 7: 195, 8 Prov 9, 8: 201, 4
 Psalm 63: 90, 7. 25 Psalm 116, 15: 138, 11 Prov 9, 18: 9, 3
 Psalm 63, 11: 172, 25 Psalm 116, 15: 195, 7 Prov 10, 7: 138, 13
 Psalm 63, 11: 178, 15 Psalm 119, 1. 2: 187, 25 Prov 10, 7: 138, 17
 Psalm 63, 12: 200, 13. 25 Psalm 119, 73: 136, 8 Prov 10, 7: 195, 9
 Psalm 65, 2: 229, 25 Psalm 119, 8: 240, 11 Prov 10, 18: 109, 6
 Psalm 68, 6: 114, 10 Psalm 121, 8: 261, 19 Prov 11, 4: 116, 2
 Psalm 68, 10. 17: 160, 16 Psalm 121, 8: 261, 19 Prov 11, 22: 12, 5
 Psalm 68, 18: 146, 24 Psalm 128, 3. 4: 193, 8 Prov 11, 25: 62, 22
 Psalm 68, 18: 146, 25 N Psalm 130, 3. 4: 30, 23 Prov 11, 26: 62, 7
 Psalm 68, 18: 217, 10 Psalm 130, 3. 4: 244, 21 Prov 12, 4: 11, 11
 Psalm 68, 19?: 87, 4 Psalm 131, 1. 2: 202, 4 Prov 12, 4: 12, 7
 Psalm 69, 22: 144, 19 Psalm 136, 25: 257, 31 Prov 12, 28: 79, 26
 Psalm 72, 8: 245, 4. 21 Psalm 138, 6: 237, 29 Prov 12, 28: 200, 16
 Psalm 72, 8: 256, 22 Psalm 139, 5. 6: 136, 9 Prov 13, 17: 202, 18
 Psalm 74, 4. 5: 146, 6 Psalm 139, 16: 136, 12 Prov 13, 20: 178, 17
 Psalm 74, 15: 253, 23 Psalm 139, 21. 22: 178, 21 Prov 13, 20: 202, 20 N
 Psalm 74, 19: 24, 24 Psalm 140, 12: 200, 18 Prov 13, 24: 121, 10
 Psalm 82, 6: 54, 18 Psalm 141, 5: 119, 20 Prov 14, 1: 11, 12
 Psalm 82, 6: 59, 20 Psalm 141, 5: 119, 20 Prov 14, 5: 138, 17
 Psalm 82, 8: 151, 13 Psalm 145, 3: 218, 4 Prov 14, 12: 178, 1
 Psalm 90, 17: 240, 12 Psalm 145, 16: 116, 15 Prov 14, 29: 202, 12
 Psalm 91, 5. 6: 247, 19 Prov 1, 8: 20, 4 Prov 14, 31: 200, 14
 Prov 1, 16: 40, 16 Prov 15, 1: 15, 23
 Prov 16, 6: 62, 21

Prov 16, 6: 99, 12	Ecc1 6, 2: 116, 8	Isaj 52, 5: 100, 21
Prov 16, 6: 203, 15	Ecc1 7, 26: 12, 3	Isaj 52, 5: 208, 12
Prov 17, 15?: 118, 2	Ecc1 10, 1: 32, 5	Isaj 53, 1: 147, 19
Prov 18, 3: 11, 27	Ecc1 10, 18: 96, 5	Isaj 53, 4: 52, 9
Prov 18, 22: 174, 16	Ecc1 12, 14: 131, 21	Isaj 53, 11: 112, 4
Prov 19, 13: 193, 3	Cant 2, 15: 173, 1	Isaj 53, 12: 52, 10
Prov 19, 14: 174, 3	Cant 2, 15: 178, 15	Isaj 53, 12: 144, 23
Prov 19, 14: 193, 7	Isaj 1, 6: 69, 6	Isaj 53, 12: 150, 5
Prov 19, 17: 99, 17	Isaj 1, 7: 114, 13	Isaj 54, 13: 269, 13
Prov 19, 17: 203, 18	Isaj 1, 8: 160, 11	Isaj 54, 14: 119, 9
Prov 19, 18: 121, 8	Isaj 1, 11—14: 185, 8	Isaj 54, 14: 201, 5
Prov 19, 18: 204, 1	Isaj 1, 16: 242, 24	Isaj 56, 10: 179, 10
Prov 19, 24: 16, 8	Isaj 1, 19: 205, 19	Isaj 57, 1: 138, 14
Prov 19, 24: 96, 3	Isaj 1, 22: 117, 11	Isaj 57, 15: 237, 29
Prov 20, 9: 33, 22	Isaj 2, 1. 2: 160, 20	Isaj 57, 20: 179, 9
Prov 20, 9: 243, 18	Isaj 5, 6: 160, 7	Isaj 58, 6: 80, 23
Prov 20, 13: 200, 15	Isaj 5, 8: 50, 14	Isaj 58, 6: 238, 23
Prov 20, 22: 3, 12	Isaj 5, 8. 9: 2, 19	Isaj 58, 7: 99, 5
Prov 21, 13: 99, 18	Isaj 5, 20: 70, 10	Isaj 58, 7: 204, 18
Prov 21, 13: 203, 20	Isaj 5, 23: 70, 5	Isaj 58, 9: 103, 22
Prov 21, 19: 12, 8	Isaj 6, 2: 253, 29	Isaj 59, 7: 40, 16
Prov 21, 19: 13, 11	Isaj 6, 3: 217, 3	Isaj 62, 2: 110, 18 N
Prov 21, 27: 186, 2	Isaj 6, 3: 254, 4	Isaj 63, 10: 147, 5
Prov 22, 10: 21, 19	Isaj 6, 9. 10: 102, 2	Isaj 63, 13: 182, 17
Prov 23, 14: 121, 8	Isaj 6, 9. 10: 147, 20	Isaj 64, 7: 136, 14
Prov 23, 21: 16, 11	Isaj 7, 14: 147, 12	Isaj 65, 1: 146, 16
Prov 23, 29. 30: 277, 5	Isaj 9, 5: 147, 14	Isaj 65, 2. 3: 147, 1
Prov 23, 31: 16, 13	Isaj 9, 5: 168, 20	Isaj 65, 24: 103, 22
Prov 24, 11: 120, 10	Isaj 9, 6: 48, 20	Isaj 66, 2: 14, 21
Prov 24, 27: 24, 9	Isaj 9, 6: 249, 21	Isaj 66, 2: 202, 15
Prov 26, 2: 109, 5	Isaj 11, 1: 168, 10	Isaj 66, 2: 236, 3
Prov 26, 9: 277, 1	Isaj 11, 1. 10: 154, 12	Hier 1, 5: 135, 17
Prov 26, 17: 78, 15	Isaj 11, 4: 212, 6	Hier 2, 10. 11: 91, 20
Prov 26, 27: 109, 13	Isaj 14, 19: 151, 10	Hier 2, 11: 91, 19
Prov 28, 19: 95, 25	Isaj 22, 13: 102, 19	Hier 3, 11: 91, 18
Prov 29, 12: 32, 6	Isaj 26, 19: 132, 4	Hier 3, 22: 25, 4
Prov 29, 17: 121, 7	Isaj 28, 11: 231, 25	Hier 4, 4: 175, 1
Prov 30, 6: 204, 10	Isaj 35, 3: 67, 11	Hier 5, 7: 139, 13
Prov 31, 4. 5: 276, 20	Isaj 35, 10: 274, 30	Hier 6, 20: 185, 2
Prov 31, 10—31: 10, 1	Isaj 40, 1. 2: 29, 11	Hier 7, 16: 118, 17
Ecc1 2, 25: 116, 14	Isaj 40, 11: 39, 12	Hier 7, 21. 22: 185, 5
Ecc1 2, 25: 206, 2	Isaj 40, 22: 250, 1	Hier 8, 4. 5: 25, 2
Ecc1 4, 5: 16, 10	Isaj 43, 10: 198, 3	Hier 10, 2: 94, 10
Ecc1 4, 5: 96, 2	Isaj 45, 5: 218, 9	Hier 10, 2: 139, 22
Ecc1 5, 4: 96, 18	Isaj 45, 5: 247, 15	Hier 12, 7: 160, 6
Ecc1 5, 4: 123, 1	Isaj 52, 5: 13, 8	Hier 12, 8: 144, 7

- Hier 12, 10: 30, 5
 Hier 15, 1: 118, 16
 Hier 15, 17: 93, 4
 Hier 15, 19: 84, 10
 Hier 17, 12: 160, 19
 Hier 23, 15: 160, 2
 Hier 26, 2. 3: 19, 25
 Hier 29, 22: 235, 13
 Hier 51, 18: 139, 12
 Thren 4, 20: 152, 18
 Thren 4, 20: 154, 25
 Baruch 3, 36—38: 152, 20
 Baruch 3, 38: 209, 19
 Barnch 4, 4: 187, 27
 Ezech 3, 11: 19, 26
 Ezech 3, 12: 217, 7
 Ezech 5, 6. 7: 91, 15
 Ezech 8, 16: 140, 5
 Ezech 8, 17. 18: 140, 9
 Ezech 14, 13. 14: 25, 13
 Ezech 16, 47: 91, 17
 Ezech 18, 2—5: 27, 22
 Ezech 18, 6: 193, 23
 Ezech 18, 9—11: 28, 8
 Ezech 18, 13: 28, 12
 Ezech 18, 19. 20: 28, 14
 Ezech 18, 20: 25, 12
 Ezech 18, 24: 28, 19
 Ezech 18, 27. 28: 28, 24
 Ezech 18, 30: 29, 2
 Ezech 20, 25: 184, 12
 Ezech 33, 2. 6: 19, 4
 Ezech 33, 3—5: 19, 9
 Ezech 33, 7—9: 18, 19
 Ezech 33, 10: 37, 18
 Ezech 33, 11: 23, 11
 Ezech 33, 11: 204, 14
 Ezech 33, 19: 244, 13
 Ezech 34, 2—5: 34, 15
 Ezech 34, 3: 50, 13
 Ezech 34, 4: 39, 10
 Ezech 34, 8: 35, 1
 Ezech 34, 10: 35, 3
 Ezech 34, 17: 35, 17
 Ezech 34, 17—19: 35, 9
 Ezech 34, 30. 31: 35, 13
 Ezech 37, 11. 12. 14: 131, 24
 Dan 2, 34: 154, 20
 Dan 4, 24: 99, 9
 Dan 5, 23: 127, 2
 Dan 7, 13: 154, 18
 Dan 8, 13: 217, 1
 Dan 10, 3: 155, 10
 Dan 12, 1: 243, 14
 Dan 12, 2. 3: 131, 11
 Dan 12, 3: 136, 21
 Sus 48. 49: 78, 23
 Osee 4, 6: 175, 13
 Osee 4, 9: 18, 11
 Osee 9, 4: 186, 3
 Osee 10, 12: 17, 13
 Osee 10, 13: 32, 22
 Amos 4, 5?: 188, 22
 Amos 5, 23: 185, 17
 Amos 9, 11. 12: 171, 10
 Ioel 3, 1: 161, 3
 Ioel 3, 5: 170, 10
 Ionas 3, 7: 155, 14
 Ionas 4, 11: 210, 13
 Nahum 1, 3: 242, 7
 Nahum 1, 4: 242, 1
 Habac 2, 9: 200, 22
 Sophon 3, 10: 208, 23
 Aggae 1, 6: 277, 1
 Zach 3, 2: 161, 18
 Zach 3, 4: 161, 22
 Zach 7, 9: 64, 7
 Zach 8, 17: 81, 2
 Zach 9, 9: 154, 15
 Zach 9, 17: 116, 16
 Zach 9, 17: 205, 24
 Zach 10, 3: 30, 7
 Zach 12, 1: 135, 18
 Zach 12, 10: 152, 14
 Zach 13, 2: 139, 14
 Zach 14, 7: 144, 25
 Mal 1, 6: 30, 9
 Mal 1, 6: 208, 8
 Mal 1, 6: 235, 10
 Mal 1, 11. 14: 211, 6
 Mal 2, 7: 57, 21
 Mal 2, 14 (15): 174, 9
 Mal 2, 14. 15: 194, 14
 Mal 3, 22: 180, 20
 Sirach 4, 31: 203, 12
 Sirach 5, 7: 176, 6
 Sirach 8, 5: 243, 19
 Sirach 15, 13: 128, 19
 Sirach 25, 26: 174, 17
 Sirach 26, 29: 117, 9
 Sirach 30, 12: 121, 11
 Sirach 34, 27: 276, 26
 Sap 2, 24: 197, 17. 19 N
 Sap 3, 1: 195, 10
 Sap 4, 7: 41, 9
 Matth 3, 2: 82, 21
 Matth 3, 15: 232, 20
 Matth 3, 16: 270, 13
 Matth 4, 1. 2: 206, 21
 Matth 4, 23: 232, 4
 Matth 4, 23: 246, 10
 Matth 4, 23: 247, 18
 Matth 4, 23: 254, 30
 Matth 5, 5: 14, 24
 Matth 5, 5: 202, 11
 Matth 5, 7: 14, 25
 Matth 5, 7: 202, 13
 Matth 5, 8: 15, 4
 Matth 5, 9: 15, 1
 Matth 5, 9: 74, 25
 Matth 5, 11. 12: 20, 21
 Matth 5, 11. 12: 126, 11
 Matth 5, 17: 7, 7
 Matth 5, 17: 181, 3
 Matth 5, 18: 181, 2
 Matth 5, 19: 18, 14
 Matth 5, 20: 62, 15
 Matth 5, 22: 60, 7
 Matth 5, 23. 24: 80, 2
 Matth 5, 27. 28: 2, 9
 Matth 5, 33. 34: 200, 11

Matth 5, 34: 187, 7	Matth 10, 33: 127, 10	Matth 21, 35: 148, 21
Matth 5, 34. 35: 140, 20	Matth 10, 37--39: 127, 14	Matth 21, 39: 148, 24
Matth 5, 37: 140, 26		Matth 21, 42: 148, 25
Matth 5, 39: 198, 14	Matth 11, 5: 232, 4	Matth 21, 43: 148, 12
Matth 5, 41. 40. 42: 198, 17	Matth 11, 15 etc.: 20, 3	Matth 22, 13: 130, 5
Matth 5, 44: 3, 10	Matth 11, 28: 7, 10	Matth 22, 21: 73, 23
Matth 5, 44. 45: 3, 15	Matth 11, 29?: 196, 4	Matth 22, 31. 32: 195, 12
Matth 5, 44--47: 198, 5	Matth 12, 25: 234, 6	
Matth 5, 45: 25, 24	Matth 12, 29: 241, 23	Matth 22, 32: 275, 8
Matth 5, 45: 81, 9	Matth 12, 30: 83, 20	Matth 23, 3: 21, 6
Matth 5, 45: 190, 2	Matth 12, 30: 89, 23	Matth 23, 16--22: 140, 23
Matth 6, 3. 4: 107, 23	Matth 12, 32: 178, 6	
Matth 6, 9--13: 111, 19	Matth 12, 36: 14, 6	Matth 23, 35: 148, 23
Matth 6, 9--13: 207, 25	Matth 12, 36: 200, 20	Matth 23, 38: 161, 1
Matth 6, 10: 83, 7	Matth 12, 37: 14, 7	Matth 24, 4: 205, 15
Matth 6, 12: 40, 24	Matth 12, 40: 145, 7	Matth 24, 11. 24: 173, 6
Matth 6, 13: 129, 3	Matth 13, 16: 184, 6	Matth 24, 12: 173, 2
Matth 6, 13: 209, 23	Matth 13, 31: 100, 10	Matth 24, 12: 179, 15
Matth 6, 13: 210, 6	Matth 14, 31: 203, 12	Matth 24, 12: 212, 2
Matth 6, 20: 64, 3	Matth 15, 11: 205, 21	Matth 24, 13: 212, 7
Matth 6, 21: 102, 26	Matth 16, 24: 184, 23	Matth 24, 24: 178, 4
Matth 6, 24: 197, 9	Matth 16, 26: 127, 18	Matth 24, 24: 179, 16
Matth 6, 26. 31. 32: 116, 20	Matth 18, 7: 4, 18	Matth 24, 30: 196, 11
	Matth 18, 7: 22, 3	Matth 24, 50: 211, 22
	Matth 18, 10: 33, 3	Matth 24, 51: 200, 24
Matth 7, 2: 70, 13	Matth 18, 12: 38, 11	Matth 25, 34--40+46: 124, 24
Matth 7, 2: 76, 15	Matth 18, 14: 27, 8	
Matth 7, 6: 100, 13	Matth 18, 15--17: 65, 10	Matth 25, 41: 127, 6
Matth 7, 15: 172, 23		Matth 25, 41--45: 125, 8 N
Matth 7, 15. 16: 173, 4	Matth 18, 16: 113, 19	
Matth 7, 25: 245, 6	Matth 18, 16: 237, 10	Matth 25, 46: 212, 15
Matth 9, 2: 39, 19	Matth 18, 18: 23, 5	Matth 26, 15: 142, 12
Matth 9, 12: 27, 7	Matth 18, 18: 238, 24	Matth 26, 24: 142, 10
Matth 9, 12: 39, 4	Matth 18, 20: 271, 11	Matth 26, 25: 142, 8
Matth 9, 12: 67, 7	Matth 18, 21. 22: 74, 17	Matth 26, 34: 142, 20
Matth 9, 15: 150, 2	Matth 19, 4: 191, 27	Matth 26, 41: 129, 22
Matth 9, 22: 193, 20	Matth 19, 4. 5: 174, 4	Matth 26, 41: 277, 11
Matth 10, 10: 210, 19	Matth 19, 6: 174, 11	Matth 26, 45: 143, 4
Matth 10, 17. 18. 22: 126, 18	Matth 19, 14: 176, 9	Matth 27, 9. 10: 142, 14 N
	Matth 20, 26. 27: 112, 19	
Matth 10, 22: 246, 16		Matth 27, 24. 25: 150, 22
Matth 10, 22: 257, 20	Matth 20, 28: 112, 9	
Matth 10, 23: 126, 16	Matth 21, 9: 209, 26	Matth 27, 46: 145, 1
Matth 10, 23: 277, 9	Matth 21, 9: 259, 17	Matth 27, 51: 160, 23
Matth 10, 28: 127, 20	Matth 21, 13: 82, 13	Matth 28, 19: 137, 24
Matth 10, 32: 124, 15	Matth 21, 28. 29: 148, 16	Matth 28, 19: 224, 17

Matth 28, 19, 20: 55, 8	Luc 15, 7: 243, 21	Ioh 12, 43: 129, 11
Matth 28, 19, 20: 206, 8	Luc 15, 13: 244, 18	Ioh 13, 4: 112, 23
Matth 28, 20: 229, 8	Luc 15, 21: 67, 21	Ioh 13, 17: 188, 1
Marc 1, 43: 180, 24	Luc 15, 31, 32: 63, 9	Ioh 13, 21: 141, 26
Marc 5, 9: 241, 16	Luc 16, 15: 202, 17	Ioh 13, 26: 142, 7
Marc 5, 34: 38, 20	Luc 17, 14: 180, 26	Ioh 13, 34: 186, 18
Marc 12, 42—44: 104, 5	Luc 18, 8: 179, 14	Ioh 13, 35: 15, 24
Marc 14, 20: 142, 6	Luc 18, 14: 202, 16	Ioh 15, 13: 112, 13
Marc 15, 28: 150, 5	Luc 18, 27: 136, 7 N	Ioh 15, 15: 184, 9
Marc 16, 15: 137, 23	Luc 19, 10: 39, 5	Ioh 15, 20: 126, 15
Marc 16, 16: 176, 2	Luc 19, 41, 44: 145, 18	Ioh 16, 32: 142, 17
Marc 16, 17, 18: 230, 23	Luc 20, 38: 195, 15	Ioh 16, 33: 126, 17
Luc 1, 33: 225, 14	Luc 20, 38: 275, 9	Ioh 17, 3: 148, 5
Luc 2, 14: 229, 10	Luc 21, 18: 131, 7	Ioh 17, 3: 186, 15
Luc 2, 14: 259, 16	Luc 21, 19: 131, 9	Ioh 17, 4: 255, 6
Luc 2, 29—32: 230, 3	Luc 22, 19: 151, 19	Ioh 17, 6, 4: 230, 17
Luc 2, 36, 37: 97, 6	Luc 22, 32: 161, 25	Ioh 17, 17: 247, 16
Luc 2, 51: 187, 1	Luc 22, 42: 143, 1	Ioh 17, 25: 230, 19
Luc 3, 13: 66, 9	Luc 23, 2: 143, 27	Ioh 18, 1: 142, 24
Luc 3, 14: 117, 23	Luc 23, 21: 151, 3	Ioh 18, 38: 143, 24
Luc 3, 14: 268, 20	Luc 23, 34: 30, 15	Ioh 19, 12: 151, 3
Luc 4, 19: 38, 17	Luc 23, 34: 145, 2	Ioh 19, 15: 151, 1
Luc 4, 24: 88, 21	Luc 23, 46: 130, 19	Ioh 19, 15: 188, 9
Luc 6, 30: 99, 1	Luc 23, 46: 145, 3	Ioh 20, 23: 238, 22
Luc 6, 37: 64, 10	Ioh 1, 3: 249, 30	Ioh 21, 15: 238, 16
Luc 6, 38: 40, 21	Ioh 1, 29: 229, 17	Act 1, 1: 18, 14 N
Luc 6, 40: 130, 13	Ioh 1, 29: 229, 25	Act 1, 9: 138, 1
Luc 6, 41: 31, 17	Ioh 3, 5: 175, 25	Act 1, 9: 196, 15
Luc 7, 47: 49, 6	Ioh 3, 5: 242, 26	Act 1, 9: 232, 25
Luc 8, 3: 124, 3	Ioh 3, 12: 246, 6	Act 1, 18: 200, 1
Luc 10, 5: 81, 18	Ioh 3, 15: 83, 3	Act 1, 20: 168, 25
Luc 10, 5, 6: 108, 21	Ioh 3, 36: 155, 4	Act 1, 24: 238, 15
Luc 10, 7: 49, 24	Ioh 5, 25: 132, 24	Act 4, 27: 259, 2
Luc 10, 16: 36, 9	Ioh 5, 39: 17, 5	Act 4, 30: 238, 29
Luc 10, 16: 236, 14	Ioh 5, 46: 17, 6	Act 7, 55, 56: 196, 22
Luc 10, 16: 277, 18	Ioh 6, 27: 92, 7	Act 7, 55, 56: 280, 27
Luc 10, 18: 241, 28	Ioh 6, 29: 92, 9	Act 8, 18: 119, 3
Luc 10, 19: 241, 24	Ioh 6, 45: 269, 13	Act 8, 19: 163, 9
Luc 10, 20: 231, 14	Ioh 6, 67: 184, 24	Act 8, 20—23: 163, 18
Luc 12, 48: 33, 12	Ioh 7, 24: 64, 11	Act 8, 24: 164, 2
Luc 12, 57: 64, 12	Ioh 8, 11: 49, 11	Act 9, 15: 49, 5
Luc 14, 11: 15, 8	Ioh 8, 44: 40, 5	Act 9, 15: 82, 23
Luc 14, 13: 56, 21	Ioh 10, 11, 12: 37, 23	Act 9, 15: 173, 15
Luc 14, 23: 84, 1	Ioh 10, 20: 247, 14	Act 9, 15: 236, 19
Luc 14, 33: 128, 14	Ioh 11, 25: 132, 18	Act 10, 10—20: 169, 21
Luc 15, 7: 24, 21	Ioh 11, 48: 188, 10	Act 10, 22: 169, 16

Act 10, 34. 35. 45: 170, 21	Cor α 8, 6: 225, 1	Eph 5, 27: 224, 10
Act 10, 44: 170, 17	Cor α 8, 6: 225, 4	Eph 5, 27: 247, 8
Act 11, 15: 170, 17	Cor α 8, 6: 249, 12	Eph 6, 4: 120, 26
Act 13, 22: 157, 13	Cor α 8, 6: 249, 23	Eph 6, 4: 176, 8
Act 15, 1: 169, 2	Cor α 11, 3: 9, 16	Eph 6, 14: 211, 19
Act 15, 7: 169, 4	Cor α 11, 3: 101, 6	Phil 3, 10: 124, 1
Act 15, 7. 8: 169, 12	Cor α 11, 3: 105, 16	Col 1, 15: 93, 16
Act 15, 9: 170, 19	Cor α 11, 23—26: 255,	Col 1, 15: 167, 20
Act 15, 10. 11: 170, 24	22	Col 1, 15: 220, 6
Act 15, 13—20: 171, 7	Cor α 11, 26: 208, 28	Col 1, 15: 225, 3
Act 15, 22—29: 171, 22	Cor α 14, 21: 231, 25	Col 1, 15: 225, 5
Act 18, 25: 280, 26	Cor α 14, 33: 279, 28	Col 1, 15: 249, 20
Act 19, 14: 235, 5	Cor α 15, 14?: 134, 23	Col 1, 15: 254, 24
Act 20, 28: 93, 15	Cor α 15, 32: 102, 19	Col 1, 22: 247, 7
Act 20, 28: 209, 22	Cor α 16, 20: 247, 28	Col 2, 14: 243, 14
Act 20, 28: 247, 12	Cor α 16, 22: 209, 26	Col 3, 5: 223, 28
Act 20, 28: 256, 23	Cor β 1, 3: 237, 28	Col 3, 23: 204, 6
Act 20, 28: 275, 24	Cor β 3, 13: 232, 17	Thess α 5, 18: 177, 16
Act 20, 35: 115, 6	Cor β 4, 4: 123, 20	Thess β 3, 10: 96, 6
Act 26, 14: 280, 1	Cor β 4, 18: 246, 5	Tim α 1, 1: 179, 19
Rom 1, 3: 220, 16	Cor β 5, 17: 180, 13	Tim α 1, 1: 216, 8
Rom 1, 11: 232, 14	Cor β 6, 14: 93, 24	Tim α 1, 1: 241, 7
Rom 1, 24?: 141, 3	Cor β 6, 14?: 149, 7	Tim α 1, 1: 257, 3
Rom 1, 25: 139, 26	Cor β 6, 14: 271, 16	Tim α 1, 1: 267, 6
Rom 2, 6: 152, 13	Cor β 6, 16: 240, 10	Tim α 2, 2: 258, 22
Rom 2, 6: 212, 14	Cor β 6, 17: 159, 22	Tim α 2, 3: 267, 20
Rom 2, 6: 256, 6	Cor β 7, 1: 223, 19	Tim α 2, 4: 223, 10
Rom 3, 16—18: 40, 16	Cor β 7, 1: 240, 9	Tim α 2, 4: 244, 16
Rom 4, 17?: 134, 19	Cor β 7, 1: 243, 15	Tim α 2, 5: 168, 15
Rom 4, 17?: 249, 17	Cor β 7, 1: 259, 6	Tim α 3, 2: 34, 1
Rom 6, 3: 148, 7	Cor β 7, 1: 263, 24	Tim α 3, 6: 15, 7
Rom 6, 3: 207, 4	Cor β 9, 8: 230, 9	Tim α 3, 16: 209, 28
Rom 6, 3: 209, 2	Cor β 13, 13: 239, 11	Tim α 4, 10: 197, 12
Rom 8, 21: 222, 19	Cor β 13, 13: 248, 27	Tim α 5, 15: 278, 19
Rom 9, 5: 189, 14	Gal 2, 19: 223, 28	Tim α 6, 9: 98, 1
Rom 10, 12: 262, 28	Gal 3, 10: 188, 18	Tim α 6, 11: 5, 8
Rom 12, 1: 187, 13	Gal 4, 9: 147, 26	Tim α 6, 11: 50, 3
Rom 12, 2: 83, 2	Gal 5, 9: 32, 3	Tim α 6, 11: 64, 21
Rom 13, 4: 122, 20	Eph 1, 5: 223, 26	Tim α 6, 11: 75, 5
Rom 13, 4: 204, 21	Eph 1, 18: 223, 21	Tim α 6, 11: 84, 15
Rom 13, 8: 122, 23	Eph 2, 17: 81, 20	Tim α 6, 11: 126, 22
Rom 16, 20: 243, 8	Eph 3, 15: 249, 8	Tim α 6, 11: 140, 17
Cor α 1, 10: 73, 2	Eph 4, 13: 246, 21	Tim α 6, 11: 165, 18
Cor α 2, 9: 212, 17	Eph 4, 30: 278, 12	Tim α 6, 12: 129, 13
Cor α 6, 19. 20: 148, 9	Eph 5, 2: 258, 16	Tim α 6, 16: 167, 16
Cor α 7, 25: 265, 4	Eph 5, 27: 93, 20	Tim α 6, 16: 261, 8

Tim β 1, 10: 219, 12	Petr α 2, 9: 87, 29	Apoc 22, 18. 19: 204, 9
Tim β 2, 5: 26, 3	Petr α 2, 9: 110, 16	Sibylla: 133, 14
Tim β 2, 15: 72, 16	Petr α 2, 9: 257, 10	apoer: 3, 1
Tim β 2, 15: 211, 13	Petr α 2, 10. 9: 146, 10	apoer: 20, 25
Tim β 2, 15: 245, 11	Petr α 2, 12: 113, 11	apoer: 27, 3
Tim β 2, 15: 256, 25	Petr α 2, 21: 206, 26	apoer: 47, 23
Tim β 2, 19: 81, 20	Petr α 3, 20: 252, 17	apoer: 64, 7
Tim β 3, 15: 121, 16	Petr α 4, 5: 256, 5	apoer: 90, 22. 23
Tim β 4, 7: 275, 27	Petr α 5, 5: 235, 18	apoer: 109, 14
Tit 2, 5: 268, 4	Petr β 3, 6: 204, 14	apoer: 114, 12
Tit 3, 5: 223, 25	Hebr 4, 15: 226, 25	apoer: 115, 8
Tit 3, 5: 226, 14	Hebr 8, 1: 196, 18	apoer: 160, 14
Tit 3, 5: 240, 6	Hebr 11, 37: 148, 22	apoer: 177, 25
Petr α 1, 2: 1, 2—4	Hebr 12, 17: 65, 23	apoer: 198, 4
Petr α 1, 19: 260, 2	Hebr 12, 17: 150, 20	apoer: 238, 23
Petr α 2, 2: 148, 8	Hebr 13, 7: 202, 24	apoer: 276, 14
Petr α 2, 9: 53, 13	Iac 1, 6. 7: 203, 10	

Λ

Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι πᾶσι τοῖς ἐξ ἔθνῶν πιστεύσασιν ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν χριστὸν χάρις ὑμῖν καὶ εἰρήνη ἀπὸ τοῦ παντοκράτορος θεοῦ διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ πληθυνθείῃ ἐν ἐπιγνώσει αὐτοῦ. θεοῦ φντεία ἢ καθολικὴ ἐκκλησία, καὶ ἀμπελῶν αὐτοῦ 5 ἐκλεκτοὶ οἱ πεπιστευκότες εἰς τὴν ἀπλανῆ θεοσέβειαν αὐτοῦ, οἱ τὴν αἰώνιον καρπούμενοι διὰ πίστεως βασιλείαν αὐτοῦ, * δύναμιν αὐτοῦ εἰληφότες καὶ μετουσίαν * ἁγίου πνεύματος, ὀπλισμένοι διὰ Ἰησοῦ καὶ ἐνεστερνωμένοι τὸν φόβον αὐτοῦ, θαντίσματος μέτοχοι τοῦ τιμίου καὶ ἀθώου αἵματος τοῦ χριστοῦ, οἱ παροησίαν εἰληφότες τὸν παντοκράτορα θεὸν καλεῖν πατέρα, συγκληρονόμοι καὶ συμμετοχοὶ τοῦ ἡραπημένου παιδὸς αὐτοῦ. ἀκούσατε διδασκαλίαν ἱερᾶν, οἱ ἀντεχόμενοι τῆς ἐπαγγελίας αὐτοῦ, ἐκ προστάγματος τοῦ σωτήρος, ὁμοστοίχως ταῖς ἐνδόξοις φθογγαῖς αὐτοῦ. φυλάσ- 15 σεσθε, οἱ υἱοὶ θεοῦ, πάντα εἰς ὑπακοὴν θεοῦ πράσσειν καὶ γίνεσθαι ἄρεστοὶ ἐν πᾶσι κυρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν. εἰάν γάρ τις ἀνομίαν μεταδώκῃ καὶ τὰ ἐναντία τῷ θελήματι τοῦ θεοῦ ποιῇ, ὡς παράνομον ἔθνος τῷ θεῷ ὁ τοιοῦτος λογισθήσεται. | ἀπέχεσθε οὖν πάσης πλεονεξίας καὶ ἀδικίας. 20 καὶ γὰρ ἐν τῷ νόμῳ γέγραπται Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὴν γυναῖκα τοῦ πλησίον σου οὐδὲ τὸν ἀγρὸν αὐτοῦ οὐδὲ τὸν

2 4 Petr α 1,2: nam etiam θάντισμα αἵματος 10 et εἰς ὑπακοὴν 16 eundem versum in memoriam revocant | 21 Exod 20, 17

1 πᾶσιν x | 2 ἐπὶ wx, εἰς t | 5 θεοῦ xt, χριστοῦ w | 8 οἱ + t | 8 τοῦ + t | 8 ἁγίου t | 9 ὀπλισμένοι w | 9 ἐνεστερνωμένοι L, ἐνστερνωσάμενοι w, ἐνστερνωμένοι xt | 12 θεὸν > t | 12 πατέρα καλεῖν t | 12 συγκληρονόμοι x | 15 ὁμοστοίχων t | 15 φθογγαῖς x | 16 θεοῦ υἱοὶ t | 16 ἅπαντα t | 17 γίνεσθε xt | 17 πᾶσιν x | 17 κυρίῳ wx, χριστῷ t | 17 ἡμῶν > w | 19 ποιεῖ x | 22 οὐδὲ alterum wt, οὐτε x

παῖδα αὐτοῦ οὔτε τὴν παιδίσκην αὐτοῦ οὔτε τοῦ βοῦς αὐ-
 τοῦ οὔτε τοῦ ὑπόζυγιον αὐτοῦ οὔτε ὅσα τῷ πλησίον σου
 ἐστίν. ὅτι ἡ πᾶσα τούτων ἐπιθυμία ἐκ τοῦ πονηροῦ ὑπάρ-
 χει. ὁ γὰρ ἐπιθυμήσας τὴν γυναῖκα ἢ τὸν παῖδα ἢ τὴν
 5 παιδίσκην τοῦ πλησίον ἤδη κατὰ διάνοιαν μοιχὸς καὶ κλέ-
 πτης ἐστίν, ἐὰν μὴ μεταγνῶ, καὶ κέκριται ὑπὸ τοῦ κυρίου
 ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ᾧ ἡ δόξα * εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν.
 λέγει γὰρ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ ἀνακεφαλαιούμενος καὶ στηριζῶν
 καὶ πληρῶν τὴν δεκάλογον τοῦ νόμου ὅτι Ἐν τῷ νόμῳ γέ-
 10 γραπται Οὐ μοιχεύσεις· ἐγὼ δὲ λέγω ὑμῖν (τοῦτ' ἐστὶν ἐν
 τῷ νόμῳ τῷ διὰ Μωϋσέως ἐγὼ ἐλάλησα, νῦν δὲ ὁ || αὐτός >
 ὑμῖν λέγω) Πᾶς ὅστις ἐμβλέψῃ εἰς τὴν γυναῖκα τοῦ πλη-
 σίον πρὸς τὸ ἐπιθυμῆσαι αὐτήν, ἤδη ἐμοίχευσεν αὐτήν ἐν
 τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ. οὕτως ἐκράθη μοιχὸς κατ' ἔννοιαν ὁ ἐπι-
 15 θυμήσας. ὁ δὲ τὸν βῶν ἢ τὸν ὄνον ἐπιθυμήσας οὐκ ἐπι-
 τῶ κλέψαι καὶ ἰδιοποιήσασθαι ἢ καὶ ἀπαγαγεῖν αὐτὰ δια-
 νοεῖται; ἢ ὁ τὸν ἄγρον πάλιν ἐπιθυμήσας καὶ ἐπιμείνας τῇ
 τοιαύτῃ διαθήσει * πονηρεῖται, ὅπως ὁρογλυφῆσας ἀναγκάσῃ
 τὸν ἔχοντα τοῦ μηδενὸς ἀποδοῦσθαι αὐτῷ; φησὶ γὰρ ποῦ ὁ
 20 προφήτης * Οὐαὶ οἱ συνάπτοντες οἰκίαν πρὸς οἰκίαν, καὶ
 ἄγρον πρὸς ἄγρον ἐγγίζοντες, ἵνα τοῦ πλησίον ἀφέλωνται
 τι. διὸ λέγει Μὴ οἰκῆσετε μόνοι ἐπὶ τῆς γῆς; ἡκούσθη γὰρ
 εἰς τὰ ὦτα κυρίου Σαβαῶθ ταῦτα. καὶ ἀλλαχού Ἐπικατά-
 ρατος ὁ μετατιθεὶς ὄρια τοῦ πλησίον αὐτοῦ, καὶ ἐρεῖ πᾶς ὁ
 25 λαὸς Γένοιτο, γένοιτο. διὸ φησὶν * ὁ Μωσῆς Οὐ μετακινήσεις
 ὄρια τοῦ πλησίον * σου. διὰ ταῦτα οὖν φόβοι, θάνατοι,
 δικαστήρια, καταδίκαι παρὰ * θεοῦ τοῖς τοιοῦτοις ἐπακο-
 λουθοῦσι. τοῖς δὲ ὑπηκόοις θεῶ ἀνθρώποις εἰς νόμος θεοῦ

9) Matth 5, 27. 28 | 19 Isaj 5, 8. 9 | 23 Deut 27, 17 | 29 Deut 10, 14

| τὸν βῶν et 2 τὸ ὑπόζυγιον t | 2 τῶ wx, τοῦ t | 6 καὶ > t, puncto
 ante ἐὰν posito | 7 ᾧ wx, δι' οὐ t | 7 τῷ θεῶ + t | 11 τῶ > t | 11
 μωσέως t | 12 ἐμβλέψῃ w | 14 οὗτος t | 14 ὁ > t | 17 ὁ > wX | 18 δια-
 θέσει w | 18 οὐ + t | 19 φησὶν x | 20 ἡσάτας + x | 20 καὶ ... 21 ἐγ-
 γίζοντες > w | 21 ἀφέλονται wx | 22 τι > x | 22 οἰκῆσεται w, οἰκῆ-
 σητε t | 24 μεταθεῖς w | 24 τοῦ πλησίον xt, πατέρων w | 24 αὐτοῦ >
 x | 25 γένοιτο alterum > t | 25 φησὶ t | 25 καὶ + t | 25 μωσῆς x |
 26 ἂ ἴθνητο οἱ πατέρες + t | 26 τοῦτο t | 27 τοῦ + t | 27. 28 παρα-
 κολουθοῦσι w, ἐπακολουθοῦσιν x

* ζῶν, ἀληθῆς οὗτος ἐνυπάρχει Ὁ σὺ μισεῖς ὑφ' ἑτέρου γε-
νεσθαι σοί, σὺ ἄλλω οὐ ποιήσεις. οὐ βούλει τῇ γυναικί
σου τινὰ ἐμβλέψαι κακῶς * εἰς διαφθοράν αὐτῆς; μηδὲ σὺ
τῇ τοῦ πλησίον σου γυναικὶ κακοήθως ἀτενίσῃς. οὐ βούλει
σου τὸ ἱμάτιον ἀρθῆναι; μηδὲ σὺ τὸ τοῦ ἑτέρου ἄρῃς. οὐ ἔ-
θέλεις πληγῆναι, λοιδορηθῆναι, ὑβρισθῆναι; μηδὲ σὺ ἄλλω
2 ταῦτα διαθῆς. | ἀλλὰ καταραταί σε τις; σὺ εὐλόγησον αὐτόν.
ὅτι γέγραπται ἐν τῇ βίβλῳ τῶν ἀριθμῶν Ὁ εὐλογῶν σε
εὐλόγηται καὶ ὁ καταρωμένος σε κεκατήραται. ὁμοίως καὶ
ἐν τῷ εὐαγγελίῳ γέγραπται Εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους 10
ὑμᾶς. ἀδικούμενοι μὴ ἀνταδικήσητε, ἀλλ' ὑπομείνατε, ὅτι
λέγει ἡ γραφὴ Μὴ εἰπῆς Τίσομαι τὸν ἐχθρόν μου ἃ με ἠδύ-
κησεν, ἀλλ' ὑπόμεινον, ἵνα σοι βοηθήσῃ ὁ κύριος καὶ ἐκ-
δικίαν ἐπαγάγῃ τῷ ἀδικούντι σε. καὶ γὰρ πάλιν ἐν τῷ
εὐαγγελίῳ λέγει Ἀγαπᾶτε τοὺς ἐχθρούς ὑμῶν, καλῶς ποιεῖτε 15
τοῖς μισοῦσιν ὑμᾶς, καὶ προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηρεαζόν-
των * καὶ διωκόντων ὑμᾶς, καὶ ἔσεσθε υἱοὶ τοῦ πατρὸς ὑμῶν
τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, ὅτι τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλει ἐπὶ
πονηροῦς καὶ ἀγαθοῦς, καὶ βρέχει ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους.
προσέχουμεν οὖν, ἀγαπητοί, ταῖς ἐντολαῖς ταύταις, ἵνα τέκνα 20
φωτὸς εὐρεθῶμεν πράσσοντες αὐτάς. βασιτάζετε οὖν, οἱ
δοῦλοι καὶ * υἱοὶ τοῦ θεοῦ, ἀλλήλους. ὁ μὲν ἀνὴρ * τὴν * γυ-
ναῖκα *, μὴ ὑπερήφανος μηδὲ ἀλαζών, ἀλλ' εὐσπλαγχνος,
εὐμετάδοτος, || τῇ ἰδίᾳ γυναικὶ μόνον βουλόμενος ἀρέσκειν.
καὶ ταύτην κολακεύειν ἐντίμως, σπονδαῖζων * καταθῆμιος αὐτῇ 25
3 εἶναι, | μὴ καλλωπιζόμενος εἰς τὸ ἀγρευθῆναι τινα νεωτέραν
ἐπὶ σοί. εἶτε γὰρ ἀναγκασθεῖς ὑπ' αὐτῆς ἁμαρτήσεις εἰς

1 Luc 6, 31 | 8 Num 24, 9 | 10 Matth 5, 44 | 12 Prov 20, 22 | 15
Matth 5, 44. 45

1 ἀπλοῦς + t | 1 ἀληθῆς ζῶν t | 1. 2 σοι γενέσθαι t | 2 σοί > x | 2 σὺ
> w | 2 ἄλλω w | 2 βούλει wx | 3 πρὸς τὸ ἐπιθυμήσαι + w | 4 βούλει
x | 5 ἱμάτι W | 7 διαθῆ w | 7 σὺ > x | 9 εὐλογεῖται x | 11 ἀνταδική-
σεις w | 11 ἀλλὰ x | 12 μου > t | 13 ἀλλὰ x | 13 ἵνα σε ἐκδικήσῃ t | 16. 17
ἐπηρεαζόντων x | 17 ὑμᾶς + xt | 17 διοκόντων w | 17 ὑμᾶς > t | 18
τοῖς > x | 22 οἱ + w | 22 πρὸς + t | 22 ἑαυτοῦ + t | 23 ἔστω + t,
virgula sequenti deleta | 23 ὑπερηφανῶν y | 23 ἀλαζονεύομενος y |
24 μόνον > x | 25 καὶ + y | 25 καταθῆμιος y | 25. 26 εἶναι αὐτῇ yt |
26 ἑτέραν yt | 27 ἁμαρτήσης t

αὐτήν, θάνατος παρὰ θεοῦ ἐπελεύσεται σοι αἰώνιος, ἐν
 αἰσθήσει κολαζομένῳ πικρῶς. εἴτε μὴ ποιήσεις τὸ μύσος,
 ἀλλὰ ἀποσεισάμενος αὐτήν ἀρνῆσθαι, αὐτὸ καὶ τοῦτο ἤμαρ-
 5 σου παριδεῦσαι γυναῖκα εἰς τὸ ἐπιθυμησαί σου· ἐποίησας
 γὰρ τὴν τοῦτο παθοῦσαν διὰ τῆς ὀρέξεως μοιχευθῆναι
 ἐπὶ σοί. ἀλλ' οὐχ οὕτως αἴτιος ὑπάρχεις διὰ τὸ μὴ προ-
 σαποστεῖλαι σε τῇ ἐπὶ σοὶ πεπαριδευμένῃ· οὐ γὰρ σὺ ἐπε-
 10 θύμησας αὐτῆς. μὴ συνεπιδοὺς δὲ αὐτῇ ἑαυτὸν ἐλεγήθη
 ὑπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ τοῦ εἰπόντος Οὐ μοιχεύσεις καὶ Οὐκ
 ἐπιθυμήσεις. εἰ γὰρ ἐκείνη θεασαμένη σε ἢ ἀκαιρῶς συ-
 νατήσασα ἐπλήγη τὴν διάνοιαν καὶ προσέπεμψέν σοι, σὺ
 δὲ ὡς θεοσεβῆς ἠρνήσω αὐτήν ἀπέσχου τε καὶ οὐχ ἤμαρτες
 15 μόρφου νεωτέρου ὑπάρχοντός σου καὶ κεκαλλωπισμένου
 ὥστε ἱρασθῆναι σου, ἔνοχος εὐρίσκει σὺ τοῦ ἐκείνης πα-
 ραπτώματος ὡς αἴτιος αὐτῇ σκανδάλου γενόμενος καὶ τοῦ
 οὐαὶ κληρονόμος. διὸ θεήθητι κυρίου τοῦ θεοῦ, ὅπως μη-
 δὲν σοὶ κακὸν διὰ τούτου στηριχθῇ. οὐ γὰρ ἀνθρώποις
 20 σε χρῆ ἀρέσκειν εἰς ἁμαρτίαν, ἀλλὰ θεῷ εἰς δσιότητα, ζωῆς
 τε καὶ ἀνακαύσεως τῆς αἰωνίου ἀντέχεσθαι. τὸ ὑπὸ τῆς
 φύσεώς σοι δεδομένον ἐκ θεοῦ κάλλος μὴ προσεπικαλλώ-
 πιζε, ἀλλὰ ταπεινοφρόνως μετρίασον αὐτὸ πρὸς ἀνθρώπους
 οὕτως, τὴν τρίχα σου τῆς κόμης μὴ παρατρέφων, μᾶλλον
 25 δὲ συγκόπτων καὶ καθαίρων αὐτήν, ἵνα μὴ κατακλιζομέ-
 νον σου καὶ ἄσκυλον τηροῦντος τὴν κεφαλὴν ἢ καταμενυ-

10 Exod 20, 14 | 10 Exod 20, 17 | 18 Matth 18, 7

2 κολαζομένῳ post πικρῶς yt, sed κολαζομένου y | 2 ποιήσης xt | 3
 ἀλλ' yt | 3 ἀρτήν y | 3 ἀρνῆσει w | 3 αὐτό wxy, αὐτήν cum praecedd
 coniunctum t | 4 ἐφ' ἴσης y, ποιήσης t | 5 ἐποίησας y | 6 ὀρέξεως w
 | 7, 8 προσάποστῆναι w | 8 σοὶ wx, σὲ yt | 9 συνεπιδοὺς xt | 9 ἐλε-
 γθήσει w | 11 ἢ wxt, ἢ y | 12 προσέπεμψέ t | 13 ἀπέσχου ... 14 αὐτήν
 > t | 13 ἀπέχου W | 14 μὲν y | 15 νεωτέρου t | 16 εὐρίσκει y | 17 αὐ-
 τῆς Wt | 17 καὶ 18 κληρονόμος > x | 18 κληρονόμ... W | 19 διὰ
 τούτου κακὸν yt | 19 ἐπιστηριχθῇ w | 20 δσιότητα y | 22 κάλλος ἐκ
 θεοῦ w | 23 αὐτῶ x | 24 οὕτω t; οὕτως cum sequentibus iungit y, x
 utriusque punctum ponit, t a neutro latere οὕτω sui | 24 σου post κό-
 μης y | 24 κόμης t | 25 συγκόπτων x | 25 κατακλιζομένου t

ρισμένον σου ἐπαγίγῃς σεαυτῷ τὰς οὕτως ἀργουομένας ἢ
 ἀργουοσάσας γυναικας. μηδὲ ἐπιτηδευμένη σοι τῇ ἐσθῆτι
 χρῆσις εἰς ἀπάτην μηδὲ ἀναξυριδῶν ἢ κρηπίδῶν σου τοῖς ποσὶ
 κακοτέχνως ὑπορρίψῃς, ἀλλὰ τὸ τῆς σεμνότητος καὶ τὸ τῆς
 χροείας μόνον, μηδὲ χρυσήλατον σφενδόνην τοῖς δακτύλοις 5
 σου περιθῆς, ὅτι πάντα ταῦτα ἐξαιρισμοῦ τεκμήρια ὑπάρ-
 χει, ἅπερ παρὰ τὸ προσήκον ἐπιτηδεύων οὐ ποιήσεις δι-
 καίως. πιστῶ γάρ σοι ὅτι καὶ ἀνθρώπῳ τοῦ θεοῦ οὐκ
 ἔξεστί σοι τρέφειν τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς καὶ ποιεῖν σι-
 σόην, ὃ ἐστὶ σπατάλιον ἢ ἀπόχυμα, ἢ μεμερισμένην 10
 ρεῖν οὔτε μὴν ὀγκοποιεῖν * διαξάινειν τε καὶ πλάσσουντα οὔλην
 διατιθεῖν ἢ ξανθοποιεῖν αὐτήν. ἐπέπερ καὶ ὁ νόμος ἀπα-
 γορεύει φάσκων ἐν τῷ δευτερονομίῳ Οὐ ποιήσετε ὑμῖν σι-
 σόην ἢ ἀναξυριδῶν. χρῆ δὲ οὐδὲ γενεῖον τρίχα διαφθείρειν
 2 | καὶ τὴν μορφὴν τοῦ ἀνθρώπου παρὰ φύσιν ἐξαλλάσσειν. 15
 οὐκ ἀπομαδαρώσετε γάρ, φησὶν ὁ νόμος, τοὺς πάγωνας
 ὑμῶν. τοῦτο γάρ γυναιξὶν εὐπρεπὲς ὁ κτίσας ἐποίησε θεός,
 ἀνδράσι δὲ ἀνάρμοστον ἐδικαίωσεν. σὺ δὲ ταῦτα ποιῶν
 δι' ἀρέσκειαν, ἐναντιούμενος τῷ νόμῳ, βδελυκτὸς γενήσῃ
 παρὰ τῷ θεῷ τῷ κτίσαντί σε κατ' εἰκόνα ἑαυτοῦ. ἐὰν οὖν 20
 θέλῃς θεῷ ἀρέσκεναι, ἀπόσχου πάντων ὧν μισεῖ αὐτὸς καὶ
 4 μηδὲν πράσσει τῶν ἀντὶ ἀπαρσεκόντων. | οὐκ ἔση * πωτώ-
 μενος * καὶ ἀλώμενος ἐν ταῖς ῥύμαις, ἀκαιροεπόπτῃς τῶν

8 Tim α 6, 11 | 13 Lev 19, 27 | 16 Lev 19, 27

1 σαντῶ y | 2 μηδὲ ... 3 ἀπάτην bis y | 2 ἐπιτηδευμένη w | 2 σοι wxy,
 σὸ t | 3 χρῆσει w | 3 κρηπίδῶν wx, κρηπίδα y | 3 ποσὶν xy | 4 κακο-
 τέχνως y | 4 ὑπορρίψῃς wt, ὑπορρίψῃς y | 4 τὸ alterum > yt | 5 χρυ-
 σήλατον x | 6 ταῦτα πάντα yt | 6 ἐξαιρισμοῦ y | 9 ἔξεστί σοι > w
 | 9 καὶ ποιεῖν y in margine, in textu spatium vacuum | 9, 10 εἰσόην w,
 sed quod in σισόην mutatum videri possit, εἰς ἐνόεστιν ita cum se-
 quentibus iunctum y, εἰς ἐν t | 10 ἐστὶν xy | 10 ἀπό sequente spatio
 vacuo y et in margine σχημα | 10 μεριστήν w, μεριστήν x, cum pro-
 ximo vocabulo coniunctum μερισμηθήρειν y | 11 οὐδὲ yt | 11 ἢ + t |
 11 διαξάινοντά τε t | 13 ποιήσεται y | 13, 14 σειςόην wt | 14 ἢ wx, οὐδὲ yt | 14
 γενέου y | 14 τρίχας y | 14 διαφθῆρειν w | 16 ἀπομαδαρώσεται w | 16 φησι
 W | 16 πάγωνας w | 17 γυναιξὶν t | 17 ἐποίησεν xy | 18 ἐδικαίωσε t
 | 18 σὺ ... 19 ἀρέσκεναι > w | 19 διὰ t | 19 virgulam post ἀρέσκεναι
 > t | 19 βδελυκτὸς w | 19 γενήσει wy | 20 τῷ prius > yt | 20 αὐ-
 τοῦ x | 22 ὡς + t | 22, 23 πετόμενος t | 23 καὶ ἐμπεριπατῶν + t |
 23 ἀλώμενος t | 23 ἀκαιροεπόπτῃς x

κακῶς ζώντων, ἀλλὰ τῇ τέχνῃ σου ἢ τῷ ἔργῳ σου προσέχων τὰ τῷ θεῷ φίλα ἀναζητεῖ ποιεῖν καὶ τὰ * χριστοῦ λόγια ἀναμνησκόμενος διηλεκτῶς μελέτα. λέγει γὰρ ἡ γραφή σοι ὅτι Ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσεις ἡμέρας καὶ
 5 νυκτός, περιπατῶν ἐν ἀργῷ καὶ ἐν οἴκῳ καθήμενος, καὶ κοιταζόμενος καὶ ἀνιστάμενος, ἵνα συνῆς ἐν πᾶσιν. ἀλλ' εἰ καὶ πλούσιος ὑπάρχεις, χρειαν τέχνης πρὸς τὸ τρέφεσθαι οὐκ ἔχων, ἔμεβδς μὴ γίνου μηδὲ ἀκαιροπερίπατος, ἀλλ'
 10 ζῶσποια προσομίλει ῥήματα· | εἰ δὲ μὴ, καθεζόμενος ἔνδον 5 ἀναγίνωσκε τὸν νόμον, τὰς βασιλείους, τοὺς προφήτας, ψάλλε τοὺς ὕμνους *, διέρχου ἐπιμελῶς τὸ εὐαγγέλιον τὸ τούτων συμπλήρωμα. | τῶν ἔθνηκῶν βιβλίων πάντων ἀπέ- 6 χου. * τί γὰρ σοὶ καὶ ἀλλοτριῶς λόγοις ἢ νόμοις ἢ ψευδο-
 15 προφηταῖς; ἃ δὴ καὶ παρατρέπει τῆς πίστεως τοὺς ἑλαφροὺς. τί γὰρ σοὶ καὶ λείπει ἐν τῷ νόμῳ τοῦ θεοῦ, ἵνα ἐπ' ἐκεῖνα τὰ ἐθνομύθια ὀρμήσης; εἴτε γὰρ ἱστορικὰ θέλεις διέρχεσθαι, ἔχεις τὰς βασιλείους· εἴτε σοφιστικὰ καὶ ποιη-
 20 ἐν οἷς πάσης ποιήσεως καὶ σοφιστείας πλείονα ἀγγίλοιαν εὐρήσεις, ὅτι κυρίου * μόνου σοφοῦ θεοῦ φθογγαί εἰσιν· εἴτε ἀσματικῶν ὀρέγγῃ, ἔχεις τοὺς ψαλμοὺς· εἴτε ἀρχαιογονίας, ἔχεις τὴν γένεσιν· εἴτε νομίμων καὶ παραγγελιῶν, τὸν ἔνδοξον κυρίου τοῦ θεοῦ νόμον. πάντων οὖν τῶν ἀλ-
 25 λοτριῶν καὶ διαβολικῶν ἰσχυρῶς ἀπόσχου. πλὴν καὶ τὸν νόμον ἀναγινώσκων τῶν ἐν αὐτῷ ἐπεισάκτων ἀπόσχου εἰ καὶ μὴ πάντων, ἀλλὰ τινῶν, * τῆς δευτερώσεως, μόνον δὲ πρὸς ἱστορίαν ἀναγίνωσκε εἰς τὸ γινώσκειν σε καὶ δοξάζειν τὸν θεόν, ὅτι ἀπὸ τοιούτων καὶ τοσούτων σε ἐρρύσατο

4 Iosue 1, 8 | 5 Deut 6, 7

1 ἢ wxy, καὶ t | 2 τοῦ + yt | 4 ἡ γραφή σοι xyt, ἐν γραφῇ σου w |
 | μελετήσει w | 6 διανιστάμενος yt | 6 συνῆς t | 7 χρεία y | 8 οὐκ ἔχων > w | 8 μὴ ἔμεβδς t | 8 ἀκαιροπερίπατος t | 9 προσέρχει x | 9 συμβαλῶν w | 12 δαῖδ + t | 13 ἔθνηκῶν w | 14 τὰ αἰρετικά μὴ ἀναγίνωσκε + y | 15 τῆς πίστεως post ἑλαφροὺς w | 16 λῖπει w | 17 ἐθνομύθια y | 17 ὀρμήσεις w | 17 θέλεις w | 20 σοφιστίας xy, προφητείας w | 20 πλείονα t | 21 τοῦ + yt | 21 εἰσιν φθογγαί w | 22. 23 ἀρχεγονίας x | 26 ἐπισάκτων x | 27 τῶν + t | 29 τοιούτων wxt, τούτων y | 29 ἐρρύσατό σε yt

9 δεσμῶν. ἔστω δέ σοι πρὸ ὀφθαλμῶν γινώσκειν || τί νόμος
 φυσικὸς καὶ τί τὰ * τῆς δευτερώσεως τί τε ἐν τῇ ἐρήμῳ
 τοῖς μοσχοποιήσασι δοθέντα ἐπέειπα. νόμος γὰρ ἔστιν
 ἃ ἐλάλησε κύριος ὁ θεὸς πρὸ τοῦ τὸν λαὸν εἰδωλολατρῆ-
 σαι *, τοῦτ' ἔστιν ἡ δεκάλογος. ἃ δὲ ἁμαρτήσασιν αὐτοῖς 5
 ἐπετέθη δεσμά, σὺ ἐαυτῷ μὴ ἐπισπάσῃ. ὁ γὰρ σωτὴρ *
 ἡμῶν οὐ δι' ἕτερόν τι ἦλθεν ἢ ἵνα * πληρώσῃ τὸν νόμον
 καὶ τοὺς προφήτας καὶ τὰ δεσμά τῆς δευτερώσεως τῶν
 ἐπιστάκτων ἢ παύσῃ ἢ μεταδῇ. διὰ γὰρ τοῦτο προσκαλού-
 μενος ἡμᾶς ἔλεγεν Λεῦτε *, πάντες οἱ κοπιῶντες καὶ πε- 10
 φορητισμένοι, κἀγὼ ἀναπαύσω ὑμᾶς. σὺ οὖν ἀναγνούς τὸν
 νόμον, σύμφωνον ὄντα τῷ εὐαγγελίῳ καὶ τοῖς προφήταις,
 ἀναγίνωσκε καὶ τὰς βασιλείους, ὅπως εἰδέναι ἔχοις ὅποσοι
 δίκαιοι ἐγένοντο βασιλεῖς, καὶ ἠϋξήθησαν ὑπὸ τοῦ θεοῦ, καὶ
 ἡ ἐπαγγελία τῆς αἰωνίου ζωῆς αὐτοῖς διέμεινε παρ' αὐτῶ, 15
 ὅσοι δὲ βασιλεῖς ἐξεπόρνευσαν ἀπὸ θεοῦ ἐν ἀποστασίᾳ αὐ-
 τῶν, συντόμως ἀπώλοντο τῇ τοῦ θεοῦ δικαιοκρίσιᾳ καὶ τῆς
 αὐτοῦ ζωῆς ἐστερηθήσαν, ἀντὶ ἀναπαύσεως αἰωνίαν κόλα-
 σιν κληρωσάμενοι. ταῦτα οὖν ἀναγινώσκων, πολὺ τῇ πλί-
 στει ἀἠξήθεις προσοικοδομηθῆσαι χριστῷ, οὐ σῶμα καὶ μέλος 20
 τυγχάνεις. περιπατῶν δὲ ἐν τῇ ἀγορᾷ καὶ λούσασθαι βου-
 λόμενος χροῆσῃ βαλανείῳ ἀνδρείῳ, ἵνα μὴ διὰ τὸ ἐπιδεικνύ-
 ναι τὸ σῶμα ἐν ἀσχημῶν ἀποκαλύψει γυναῖξιν ἢ θεάσα-
 σθαι θεῶν οὐχ ἀρμόζουσιν ἀνδράσιν ἢ σὺ παγιδευθῆς ἢ
 παγιδεύσης ἐπὶ σεαυτῷ *. φυλάσσου οἶν τὰ τοιαῦτα, ἵνα μὴ 25

7 Matth 5, 17 | 10 Matth 11, 28

2 διὰ + wy | 3 μοσχοποιήσασιν xy | 3 ἐπίστακα x | 3 ἔστι t | 4 ἃ wxy,
 τίνα t | 4 ἐλάλησεν xy | 4. 5 εἰδωλολατρῆσαι w, εἰδωλολατρίσαι x | 5 καὶ
 μοσχοποιήσαι τὸν παρ' αἰγυπτίοις Ἄπιν + t | 5. 6 ἐπετέθη αὐτοῖς
 y | 6 σεαυτῷ t | 6 καὶ θεὸς + w | 7 ἔσθαι τοὺς ὑποδίκους τῆς ἀπο-
 κειμένης ὀργῆς καὶ + t | 9 παύσει w | 10 ἔλεγε t | 10 πρὸς μὲ + yt |
 13 βασιλείας y | 13 ἔχεις wxY | 14 ἠϋξήθησαν w | 14 τοῦ > yt | 15
 ἐπαγγελία w | 15 διέμεινεν xy | 18 αἰώνιον w | 19 κληρωσάμενοι w |
 20 ἀἠξήθεις καὶ προσοικοδομηθῆσαι w | 20 προσοικοδομηθῆσαι ctinn
 y | 21 τυγχάνης Y | 22 βαλανίῳ yt | 22 ἀνδρείῳ w, ἀνδρείῳ y | 22 τὸ
 xyt, τοῦ w | 23 τὸ wx, σε yt | 23 ἀσχημῶν yt | 24 παγιδευθεὶς x |
 25 παγιδεύσεις x | 25 σεαυτῷ yt | 25 τὰς οὕτως ἐναιώτους γυναῖκας
 + t | 25 να t

λέβης βρόχους τῆ ἑαυτοῦ ψυχῆ. | μάθωμεν γὰρ τί λέγει ἐν 7
 τῇ σοφίᾳ ὁ ἄγιος λόγος· Ἰδέ, φύλασσε ἐμοὺς λόγους, τὰς
 δὲ ἐμὰς ἐντολὰς κρύψον παρὰ σεαυτῶ. εἰπὸν τὴν σοφίαν
 σὴν ἀδελφῆν εἰναί, τὴν δὲ φρόνησιν γνωρίζων περιποιήσαι
 5 σεαυτῶ, ἵνα σε τηρήσῃ ἀπὸ γυναικὸς ἀλλοτρίας καὶ πονη-
 ρὰς, ἵάν σε λόγοις τοῖς πρὸς χάριν ἐμβάληται. ἀπὸ γὰρ
 θυρώδου οἴκου αὐτῆς εἰς τὰς πλατείας παρακλύπτουσα, ὃν
 ἂν ἰδῇ τῶν ἀφρόνων τέκνων, νεανίαν ἐνδεῆ φρενῶν, πα-
 ραπορευόμενον ἐν ἀγορᾷ, ἐν διόδοις οἴκων αὐτῆς, καὶ λα-
 10 λούντα ἐν σκοτει ἐσπερινῶ, ἠνίκα ἂν * ἡσυχία νυκτερινῆ
 * καὶ γνωσῶδης — ἡ δὲ γυνὴ συναυτᾶ αὐτῶ || εἶδος ἔχουσα ο
 πορνικόν, ἣ ποιεῖ νέων ἐξίπτασθαι καρδίας, ἀνεπερωμένη
 δὲ ἐστὶν καὶ ἄσωτος, ἐν οἴκῳ δὲ οὐχ ἡσυχάζουσιν οἱ πό-
 δες αὐτῆς· χρόνον γὰρ τινα ἔξω ῥέμβεται, χρόνον δὲ ἐν πλα-
 15 τεῖαις παρὰ πᾶσαν γωνίαν *. εἶτα ἐπιλαβομένη ἐφίλησεν
 αὐτόν, ἀναιδεὶ δὲ προσώπῳ προσεῖπεν αὐτῶ Θυσία εἰρη-
 νική μοι ἐστὶ σήμερον, ἀποδίδωμι τὰς εὐχὰς μου. ἔνεκεν
 τούτου ἐξῆλθον εἰς συνάντησίν σου, ποθοῦσα ἰδεῖν τὸ σὸν
 20 πρόσωπον εὐρηκά σε. κηρίαις τέτακα τὴν κλίνην μου, ἀμ-
 πιτάπιους δὲ ἔστρωκα τοῖς ἀπ' Αἰγύπτου. διέφραγα τὴν
 κούτην μου κρόκῳ, τὸν δὲ οἶκόν μου κινναμῶμῳ. ἔλθθὲ καὶ
 ἀπολαύσωμεν φιλίας ἕως ὄρθρου, δεῦρο καὶ ἐγκυλισθῶμεν
 ἔρωτι — καὶ τὰ ἐξῆς, οἷς ἐπιφέρει Ἀπεπλάνησε δὲ αὐτόν
 25 τόν. ὁ δὲ ἐπηκολούθησεν αὐτῇ κεφωθίεις. καὶ πάλιν λέ-
 γει Μὴ πρόσεχε φαύλη γυναικί· μέλι γὰρ ἀποστάζει ἀπὸ

2 Prov 7, 1. 4—18 | 23 Prov 7, 21. 22 | 26 Prov 5, 2—4

1 τῆς w | 1 σεαυτοῦ y | 1 ψυχῆ W, ψυχῆς w | 1 γὰρ > x | 1 τί
 λέγει post σοφία 2 t | 2 φύλασσε y | 4 γνώριμον Yt | 5 τηρήσει w |
 10 ἐσπερινῶ xyt, νυκτερινῶί w | 10 ἡ + y, ἡ + t | 11 ἡ + y inter
 versus | 11 ἡσυχίας w | 11 ἡ δὲ γυνὴ > w | 11 ἀπαντᾶ αὐτόν w |
 12 ἡ ... καρδίας > w | 13 ἔστι w | 13 οὐκ y | 14 ἐμ y | 15 ad parā in
 margine y adscriptum γρ' καὶ περί | 15 γωνίαν y | 15 ἐνεδρεῦει +
 ym | 16 ἀνειδεῖ y | 16 αὐτῶ wxy, αὐτόν t | 17 ἐστὶν xy | 17 σήμερον
 cum praecedd iungunt wx, cum sequentibus y, t non interpungit |
 17 ἀποδίδωμι x | 17 ἔνεκα t | 18 σοι x | 18 ἰδεῖν > yt | 19 κηρίαις yt
 | 19. 20 ἀμπιτάπησι t | 20 ἔστρωσα yt | 20 διέφραγα w, διέφραγα Yx |
 21 κούτην bis y | 21 κινναμῶμῳ yt | 22 δεῦρο wy (ὅ y) | 23 ἀπε-
 πλάνησεν xy | 24 ἐξώκιλεν wxy | 25 ἐπικολούθησεν wy

χειλέων γυναικὸς πόρνης, ἢ πρὸς καιρὸν λιπαίνει σὸν φά-
 ρυγγα, ὕστερον μέντοι πικρότερον χολῆς εὐφροσύνης, καὶ ἤκου-
 νημένον μᾶλλον μαχαίρας διστόμου. καὶ πάλιν Ἄλλὰ ἀπο-
 πηθήσον, * μὴ ἐγχρονίσῃς μηδὲ ἐπιστήσῃς * σὸν ὄμμα πρὸς
 αὐτήν. πολλοὺς γὰρ τρώσασα καταβέβληκεν, καὶ ἀναριθμη- 5
 τοὶ εἰσιν οὓς πεφόνευκεν. εἰ δὲ μὴ, φησί, μεταμεληθήσῃ
 ἐπ' ἐσχάτων σου, ἡνίκα ἂν κατατριβῶσι σάρκες σώματός
 σου. καὶ ἔρεῖς Πῶς ἐμίσησα παιδείαν καὶ ἐλέγχους * ἐξέ-
 κλιεν ἢ καρδίᾳ μου; οὐκ ἤκουον φωνῆς παιδεύοντός με
 καὶ διδάσκοντός με, οὐ παρέβαλον τὸ οὓς μου. παρ' ὀλί- 10
 γον ἐγενόμην ἐν παντὶ κακῷ. ἵνα δὲ μὴ διὰ πλειόνων
 παρεκτείνωμεν τὰς μαρτυρίας, καὶ || εἰ τινα παρήκαμεν, οἱ
 σοφοί, ἑαυτοῖς τὰ καλὰ ἐπιλέγοντες ἐκ τῶν ἱερῶν γραφῶν,
 ἐπιστερεῦσθε παραιτούμενοι πάντα τὰ φαῦλα εἰς τὸ ὅσιους 8
 εὐρεθῆναι ὑμᾶς ἐν ζωῇ αἰωνίῳ παρὰ θεῶ. | ἡ δὲ γυνὴ ὑπο- 15
 τασσέσθω τῷ * ἑαυτῆς ἀνδρί, ὅτι κεφαλὴ τῆς γυναικὸς ὁ
 ἀνὴρ ὑπάρχει, τοῦ δὲ ἀνδρὸς τοῦ πορευομένου ἐν ὁδῷ
 δικαιοσύνης κεφαλὴ ἐστὶν ὁ χριστός, τοῦ δὲ χριστοῦ * κε-
 φαλὴ ὁ ἐπὶ πάντων θεὸς καὶ πατὴρ αὐτοῦ. μετὰ οὖν τὸν
 παντοκράτορα θεὸν ἡμῶν καὶ πατέρα, τοῦ * ἐνεστῶτος καὶ 20
 τοῦ μέλλοντος αἰῶνος κύριον, πάσης τε πνοῆς καὶ θυνά-
 μεως δημιουργόν, καὶ τὸν ἡγαπημένον αὐτοῦ υἱὸν τὸν κύ-
 ριον ἡμῶν Ἰησοῦν * χριστόν, ᾧ ἡ δόξα *, φοβήθητί σου
 τὸν ἄνδρα, ᾧ γύναι, καὶ ἐντραπήθῃ αὐτόν, μόνῳ ἀρέ-
 σκουσα αὐτῷ, ὑπάκουσα ἐνἄρεστος ἐν ταῖς διακονίαις αὐ-
 τοῦ, ἵνα καὶ ἐπὶ σοὶ μακαρισθῇ ὁ ἀνὴρ διὰ τῆς σοφίας

3 Prov 9, 18 | 5 Prov 7, 26 | 6 Prov 5, 11—14 | 16 Cor α 11, 3

1 καὶ + t | 4 ἐγχρονίσῃς x, ἐγχρονίσις y | 4 τὸ + y | 5 καταβέ-
 βληκε t | 6 φησιν xy | 6 μεταμεληθήσει w, μεταμεληθεῖς x | 7 σοῦ
 > w | 7 κατατριβῶσιν xy | 8 καὶ alterum > y | 8 δὲ δικαίων + y,
 δικαίων + t | 9 ἴκονον w | 10 παρέβαλλον t | 11 δὲ μὴ wxy, μὴ δὲ t
 . 13 fin virgulam ante ἐκ ponit t, non interpungit x | 14 ἐπιστερεῦ-
 σθαι y | 15 ἡμᾶς x | 16 ἰδίω + y | 18 δὲ post χριστοῦ t | 18 ἡ + y
 | 19 ἐπὶ πάντων > t | 20 virgulam ab wy post πατέρα positam >
 xt | 20 τε + yt | 21 αἰῶνος post ἐνεστῶτος 20 w | 21 virgulam ante
 κύριον t | 23 τὸν + yt | 23 ᾧ wx, δι' οὗ y, οὗ t | 23 τῷ θεῷ + yt |
 24 ἐντραπήθῃ xy | 24 αὐτῷ t virgula sequenti delcta | 25 virgula ante
 αὐτῷ t | 26 σοῦ x

τῆς λεγούσης διὰ * Σολομώντος τάδε *Γυναικα ἀνδρείαν τίς*
εὐρήσει; τιμιωτέρα δὲ ἔστιν λίθων πολυτελῶν ἢ τοιαύτη·
θαρσεῖ ἐπ' αὐτῇ ἢ καρδία τοῦ ἀνδρὸς αὐτῆς. ἡ τοιαύτη
σκύλων οὐκ ἀπορήσει, ἐνεργεῖ γὰρ τῷ ἀνδρὶ ἀγαθὰ κατὰ
 5 *πάντα τὸν βίον. μυρευομένη ἔριον καὶ λίνον ἐποίησεν εὐ-*
χρηστον ταῖς χερσὶν αὐτῆς. ἐγένετο ὡς ναὺς ἐμπορευομένη
μακροῦθεν, συνάγουσα αὐτῷ τὸν βίον. καὶ ἀνίσταται ἐκ
νυκτῶν καὶ ἔδωκεν βρώματα τῷ οἴκῳ καὶ ἔργα ταῖς θερα-
 10 *παίνουσιν. θεωρήσασα γεωργίον ἐπρίατο, ἀπὸ δὲ καρπῶν **
*αὐτῆς ἤρτισεν τοὺς ἑαυτῆς βραχίονας *, καὶ ἐγένετο ὅτι κα-*
λὸν τὸ ἐργάζεσθαι. καὶ οὐκ ἀποσβέννυται ὁ λύχνος αὐτῆς
ὄλην τὴν νύκτα. τοὺς πῆχεις αὐτῆς ἐκτείνει εἰς τὰ χηρή-
 15 *σιμα, τὰς δὲ χεῖρας αὐτῆς ἐρείδει εἰς ἄτρακτον. χεῖρας **
αὐτῆς διήνοιξε ἐνὲντι, καρπὸν δὲ ἐξέτεινε πτωχῶ. οὐ
*φροντίζει τῶν ἐν οἴκῳ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς *. πᾶντες γὰρ οἱ*
παρ' αὐτῆς εἰσὶν ἐνδεδυμένοι. δισσὰς στολὰς καὶ χλαίνας
ἐποίησε τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς, ἐκ βύσσου καὶ πορφύρας ἐνδύ-
 20 *μάτια. περιβλεπτός δὲ γίνεται ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς,*
ὥσπερ ἄν κάθηται ἐν συνεδρίῳ μετὰ τῶν πρεσβυτέρων τῶν
κατ' οἴκου τῆς γῆς, συνδόνας ἐποίησεν καὶ ἀπέδοτο τοῖς
Φοίνικιν, περιζώματα δὲ τοῖς Χαναναίοις. δόξαν καὶ εὐ-
πρέπειαν ἐνεδύσατο, καὶ εὐφρανθή || ἐν ἡμέραις ἐσχάταις. ~
τὸ στόμα αὐτῆς διήνοιξεν σοφῶς καὶ προσηκόντως, καὶ τά-

1 Prov. 31, 10—31

1 λεγούσης w | 1 τοῦ + y | 4 κύλων W | 5 μὴ θυομένη y, μηρυσα-
 μένη t | 5.6 εὐχρηστόως y, εὐχρηστα t | 6 αὐτ... W | 7 μακροῦθεν cum
 sequentt iungit t, xy virgula carent | 8 ἔδωκε w | 8.9 θεραπένας y |
 9 τῶν + yt | 10 ἐφύτευσε w | 10 ἰσχυρῶς + w | 10 ὄσφον wyt, ἰσχύον
 x | 11 ἤρτισεν x, ἤρτισεν y, ἤρτισε t, ἐξέτεινε w | 11 βραχίονας αὐτῆς w
 | 11 εἰς ἔργον + w | 13 ὄλην τὴν νύκτα ad sequentia trahit y | 13 τοὺς
 xyt, τὰς w | 13 ἐκτείνῃ w | 13.14 ἐπὶ τὰ συμφέροντα y | 14 δὲ > t |
 14 αὐτῆς > y | 14 ἐρείδει x | 14 δὲ + yt | 14.15 χεῖρας αὐτῆς > w,
 substituto καὶ | 15 διήνοιξεν xy | 15 ἐξέτεινεν x | 15 πτωχῶ y | 16 ὅταν
 ποῦ χρονίζει + w | 17 αὐτῇ wt | 17 punctum post στολὰς t | 17 χλα-
 νίδας y | 18 ἐποίησεν xy | 20.21 τῶν κατ' οἴκου x, τῶν κατοίκων y, καὶ
 κατοίκων w, τῶν κατοικούντων t | 21 τῆς γῆς > xt | 21 συνδόνας
 p. 11, 11 αὐτῆς > w | 21 ἐποίησε t | 22 φοίνικι t | 24 τὸ > xt | 24
 διήνοιξε t

ξιν ἐστείλατο τῇ γλώσῃ αὐτῆς. στεγναὶ * διατριβὰ οἶκων αὐτῆς, οἷτα δὲ ὀκνηρὰ οὐκ ἔφαγεν. τὸ στόμα αὐτῆς ἀνοίξει σοφῶς καὶ ἐννόμως, θεσμοὶ δὲ ἐλεημοσύνης αὐτῆς ἐπὶ τῆς γλώσσης αὐτῆς. ἀνέστησαν τὰ τέκνα αὐτῆς καὶ πλουτήσαντα ἤνεσαν αὐτήν, καὶ ὁ ἀνὴρ αὐτῆς ἐπήνεσεν αὐτήν. 5
πολλοὶ θυγατέρες ἐκτήσαντο πλοῦτον, πολλοὶ ἐποίησαν δύναμιν, σὺ δὲ ὑπέγκεισαι καὶ ὑπερήρας πάσας. ψευδεῖς ἀρέσκειαὶ καὶ μάταιον κάλλος γυναικὸς μὴ ἔστω ἐν σοί· γυνὴ γὰρ εὐσεβῆς εὐλογεῖται, φόβον δὲ κυρίου αὐτὴ αἰνεῖτω. ὁδοὶ αὐτῆς ἀπὸ καρπῶν χειλέων αὐτῆς καὶ αἰνεῖσθω 10
ἐν πύλαις ὁ ἀνὴρ αὐτῆς. καὶ πάλιν Γυνὴ ἀνδρεία στέφανος τῷ ἀνδρὶ αὐτῆς. καὶ πάλιν Πολλοὶ γυναῖκες φιλοδόμησαν οἶκον. μεμαθήκατε ὅποια ἐγκώμια γυνὴ σώφρων * καὶ φίλανδρος λαμβάνει ἀπὸ κυρίου τοῦ θεοῦ. εἰ πιστὴ καὶ ἀρεστὴ κυρίῳ βούλει εἶναι, ὧ γύναι, μὴ καλλωπίζον ἐπὶ τῷ 15
ἀρέσκειν σε ἄλλοτρίοις ἀνδράσιν, μηδὲ τὰ τῆς ἐταιριζομένης ἐμπλέγματα ἢ ἐνδυματα ἢ ὑποδέσεις μιμοῦ φορεῖν ἐπὶ τῷ ὑπάρεσθαι σε τοὺς εἰς τὰ τοιαῦτα παγιδευομένους. καὶ γὰρ εἰ σὺ οὐκ ἐπὶ τῷ ἁμαρτάνειν ταῦτα ποιεῖς τὰ μύση, 20
ἐπὶ δὲ τὸ μόνον καλλωπίζεσθαι, οὐδ' οὕτως ἐκφεύξῃ τὴν δίκην εἰς τὰ μετὰ ταῦτα, ἀναγκάσασα ἐπενεχθῆναι σοὶ τινα εἰς τὸ ἐπιθυμῆσαι σου, καὶ μὴ ἑαυτὴν φυλάξασα ἐπὶ τῷ μῆτε σε ὑποπεσεῖν ἁμαρτία μῆτε μὴν ἑτέρους σκανδάλω. εἰ γὰρ καὶ ἁμαρτήσεις ἐνδοῦσα ἑαυτήν, καὶ σὺ ἐπλημμέλῃσας μᾶκύνου ἐνοχος τῆς ψυχῆς ἐγένου. εἶτα ἁμαρτήσασα 25
ἔφ' ἐνί, ὥσπερ ἀπογνοῦσα εἰς ἅπαξ ἔφ' ἑτέρους ἐκτραπήσῃ πάλιν, ἀπηγγηκυῖα, καθά φησιν ὁ θεὸς λόγος Ὅταν ἔλθῃ ἀσεβῆς εἰς βᾶθος κακῶν, καταφρονεῖ· ἐπέρχεται δὲ αὐτῷ

11 Prov 12, 4 | 12 Prov 14, 1 | 27 Prov 18, 3

1 γλώττη y | 1 δὲ + yt | 2 ἔφαγε t | 2 τὸ > x | 2 διήνοιξεν x | 3 αὐτῆς > t | 6 θυγατέρας xy | 6 ἐκτήσαντο πλοῦτον πολλοὶ > x | 6 ἐποίησαντο y | 7 ὑπέγκεισε y | 8 ἀρέσκεια x | 8 ἐν > t | 9 αὐτῆ yt, αὐτὴ x | 10 ὁδοὶ y | 10 καρπῶν y | 11 ἀνδρεία w | 12 τῷ > x | 12 πολλοὶ wx, σοφαὶ y | 13 οἶκους w | 13 ἐγκώμια x | 13 τε + w | 15 τῷ xyt, τὸ w | 16 ἀνδράσι t | 16, 17 ἐταιριζομένης y | 18 et 19 τῷ wxy, τὸ t | 20 τὸ wx, τῷ y | 20 οὐδὲ y | 20 ἐκφεύξει w | 21 εἰς τὰ > w | 22 τῷ wxy, τὸ t | 23 ἑτέρου y | 23 σκανδαλήσασα w | 24 γὰρ wx, δὲ yt | 24 ἐνδοῦσα w | 24 σαυτήν y | 26 ἐκτραπήσει y | 28 βᾶθος xyt, πλήθος w

ἀτιμία καὶ ὄνειδος. ἡ γὰρ τοιαύτη λοιπὸν ἀφειδῶς τετρα-
 μένη περιδεύει ψυχὰς ἀφρόνων. μάθωμεν οὖν καὶ τὰς τοι-
 αύτας πῶς θριαμβεύει ὁ θεῖος λόγος φράσκων Ἐμίσησα ὑπὲρ
 τὸν θάνατον σὺν τῇ γυναικί, ἣτις ἐστὶν θήρευμα καὶ σα-
 5 γῆμη καρδίας, δεσμοὶ αἱ χεῖρες αὐτῆς. καὶ ἐν ἄλλοις Ὡσπερ
 ἐνώτιον χρυσοῦν ἐν ῥινὶ ὕος, οὕτως γυναικὶ κακόφρονι κάλ-
 λος. καὶ πάλιν Ὡσπερ ἐν ξύλῳ σκώληξ, οὕτως ἀπόλλυσιν
 ἄνδρα γυνὴ κακοποιός. καὶ πάλιν Κρεῖσσον οἰκεῖν ἐν γω-
 10 νίᾳ ὑπαίθρου ἢ μετὰ γυναικὸς γλωσσώδους καὶ μαχίμης. μὴ
 οὖν μιμῆσθε τὰς τοιαύτας γυναικί, ὑμεῖς αἱ χριστιαναὶ ||
 ὑπάρχουσαι. πιστὴ δὲ θέλουσα εἶναι, τῷ σῶ ἀνδρὶ πρόσχεε β
 ἐπὶ τῷ ἀρέσκειν αὐτῷ μόνῳ, ἐν δὲ ταῖς πλατείαις σκέ-
 πουσα τὴν κεφαλὴν σου· διὰ γὰρ τῆς ἐπικαλύψεως ἀπο-
 κλείσεις τὴν θῆαν τοῖς περιεργοτέροις. μὴ καταξωγράφει σου
 15 τὸ ὑπὸ θεοῦ πεπονημένον πρόσωπον· οὐδὲν γὰρ ἐν σοὶ ὁ
 κοσμήσεως δέεται, ἐπέπερ πάντα ὅσα ἐποίησεν ἐν σοὶ ὁ
 θεὸς καλὰ λίαν, ἀσελγῆς δὲ * ἐν καλῷ ἐπικόσμησις τεχνί-
 του χάριν ἐνυβρίζει. κάτω βλέπουσα τὴν ὁδοπορίαν σου
 ποιοῦ, περικαλύπτουσα ἑαυτήν, καθὼς πρέπει γυναιξίν. | πε- 9
 20 ρίστασο καὶ τὴν ἐν βαλανείῳ μετὰ ἀνδρῶν ἔτακτον γυνο-
 μένην λούσιν· πολλὰ γὰρ τὰ δίκτυα τοῦ πονηροῦ. ἀνδρό-
 γυνον πιστὴ γυνὴ μὴ λουέσθω. εἰ γὰρ περικαλύπτεται γυνὴ
 τὸ πρόσωπον, τὴν ἀπ' ἄλλοτριῶν ἀνδρῶν ὄψιν μετὰ αἰδοῦς
 25 κρύπτουσα, πῶς γυμνὴ μετὰ ἀνδρῶν ἢ τοιαύτη εἰς λουτρὸν
 εἰσελεύσεται; γυναικεῖον δὲ ὄντος βαλανείου, εὐτάκτως
 μετὰ αἰδοῦς μεμετρομένως λουέσθω. μὴ περισσοτέρων δὲ
 λούσιν ποιείσθω μηδὲ πολλὴν μηδὲ πολλὰς μηδὲ ἐν μέσῃ

3 Ecel 7, 26 | 5 Prov 11, 22 | 7 Prov 12, 4 | 8 Prov 21, 19

3 ἐμίσησα ... 5 ἄλλοις > w | 4 σὺν > y | 4 ἐστὶ t | 4.5 σαγίνη y | 5
 virgulam ante καρδίας x | 5 αἱ wxy, δὲ t | 6 οὕτω t | 7 καὶ ... 8 κα-
 κοποιός post μαχίμης 9 w | 8 ἄνδρας t | 8 πάλιν xyt, ἐν ἄλλοις w |
 8. 9 ἐπὶ γωνίας yt | 9 ὑπερθρος w | 9 γλωσσώδους x | 10 μιμῆσθαι y
 12 τῶι w, τῶ xy, τὸ t | 12. 13 σκέπε y | 13. 14 ἀποκλήσεις w | 16 ἐν σοὶ
 > yt | 17 δ' t | 17 ἢ + w | 20 βαλανίω w, βαλανίω y | 20 μετὰ ἀν-
 δρῶν > X, sed m. pr. habet x in margine | 20. 21 γενομένην W ? | 21. 22
 ἀνδρόγυνον xyt, μετὰ ἀνδρός w | 22 γυνὴ πιστὴ yt | 22 γυνὴ alterum
 > yt | 23 ἀπὸ w | 24 γυνὴ w | 25 γυναικεῖον wy | 25 βαλανίον ὄντος
 y | 26 μεμετρομένως yt

τῇ ἡμέρᾳ, ἀλλ' (εἰ δυνατόν) μὴδὲ καθ' ἡμέραν. ὦρα δέ σοι ἔστω τακτὴ ἢ τῆς καιρολογίας δεκάτη. δεῖ γάρ σε πιστὴν οὖσαν ἐκ παντός καὶ πάντοτε τὴν πολυόφθαλμον περιεργίαν
 10 φεύγειν. | τὸ δὲ μάχιμόν σου πρὸς πάντας, μάλιστα δὲ * πρὸς τὸν ἄνδρα σου, περίκοπον, πιστὴ ὑπάρχουσα, ἵνα σου 5 ὁ ἀνὴρ, ἐὰν ἦ πιστὸς ἢ ἔθνικὸς, μὴ διὰ σὲ σκανδαλισθεῖς βλασφημήσῃ θεόν, καὶ σὺ τοῦ οὐαὶ κληρονόμος εὐρεθῆσῃ παρὰ θεῶ. οὐαὶ γάρ, φησί, δι' οὐ τὸ ὄνομά μου βλασφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν. εἰ δὲ πιστὸς ὑπάρχει σου ὁ ἀνὴρ, ἀναγκασθῆσεται ὡς εἰδὼς τὰς γραφὰς εἰπεῖν τὸ ῥῆμα τὸ γεγραμ-
 10 μένον ἐν τῇ σοφίᾳ Κρείσσον οἰκεῖν ἐν ἐρήμῳ ἢ μετὰ γυναικὸς γλωσσώδους καὶ μαχίμης. αἱ οὖν γυναῖκες διὰ τῆς αἰδοῦς καὶ πραότητος τὴν θεοσεβειαν ἐνδείκνυσθε εἰς ἐπιστοφὴν καὶ προτροπὴν πίστεως καὶ τοῖς ἐκτός πάσιν εἴτε γυναιξίν εἴτε ἀνδράσιν. καὶ εἰ δι' ὀλίγων νουθετήσαντες 15 ἐπαυδαίναμεν ὑμᾶς, ἀδελφαὶ καὶ θυγατέρες καὶ μέλη ἡμῶν, ὡς σοφαὶ καὶ αὐταί, ἀλλοιόθητοι τοῦ βίου *, ἐκζητεῖτε μαθήματα γινώσκειν, δι' ὧν δυνήσεσθε τῇ τοῦ κυρίου * ἐργίᾳ βασιλείᾳ εὐαρίστως καὶ ἀναπαύεσθαι *.

B

Περὶ δὲ τῶν ἐπισκόπων οὕτως ἠκούσαμεν παρὰ τοῦ 20 κυρίου ἡμῶν. τὸν ποιμένα τὸν καθιστάμενον ἐπίσκοπον εἰς τὰς ἐκκλησίας ἐν πάσῃ παροιμία δεῖ ὑπάρχειν ἀνέγκλη-

8 Isaj 52, 5 | 11 Prov 21, 19

1 δῆ γ | 2 med δεκτῇ w | 3 περιεργίαν γ | 4 καὶ + γτ | 5 τὸν > γ | 5 πιστῆι w | 6 ἐὰν > γ | 6 ἦ=ἦ t, ἦ xy, ἔστι w | 6 ἀπιστος t | 6 ἔθνη-
 κὸς w | 7 βλασφημήσει w | 7 τοῦ wxt, τὸ γ | 7 εὐρεθῆσει w, εὐρεθῆς t
 | 8 φησιν x, φῆ w | 9 ἔθνεσι W | 10 εἰδὼς w | 10 τὸ + t | 12 γλωσσώ-
 δους γ | 15 ἀνδράσι t | 16 θυγατέρας x | 17 αὐταί t deleta virgula ee-
 quenti | 17 ἀλλοιόθητοι t | 17 διαμενᾶτε + t | 18 ἡμῶν + γτ | 19 ἀναπαύεσθε x, ἀναπαύσεσθε γ | 19 εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων
 ἀμήν + t | subscriptum libro in x: καθολικὴ διδασκαλία περὶ λαϊ-
 κῶν τετέλεσται |

Titulus περὶ ἐπισκόπων πρεσβυτέρων καὶ διακόνων: βιβλίον δεύ-
 τερον wxt, nisi quod β' xt, βιβλ' t: καὶ et βιβλίον δεύτερον > γ |
 20 οὕτως > t | 22 πᾶσι παροιμία γ

τον, ἀνεπίληπτον, ἀνέπαφον πάσης ἀδικίας ἀνθρώπων, οὐκ
 ἔλαττον ἐτῶν πενήκοντα, ὅτι τρώπῳ τινὶ τὰς νεωτερικὰς
 ἐπιθυμίας καὶ τὰς ἔξωθεν διαβολὰς ἐκπεφευγὼς ὑπάρχει
 πρὸς τὰς τινῶν ψευδαδέλφων εἰς πολλοὺς ἐπιφερομένης
 5 βλασφημίας οὐ γνωσκόντων ῥῆμα θεοῦ τὸ ἐν τῷ εὐαγγε-
 λίῳ εἰρημένον Ὅς ἂν εἴπῃ ῥῆμα ἀργόν, ἀποδώσει περὶ αὐ-
 τοῦ λόγον τῷ κυρίῳ ἐν ἡμέρα κρίσεως. καὶ πάλιν Ἐκ τῶν
 λόγων σου δικαιοθήσῃ, καὶ ἐκ τῶν λόγων σου καταδι-
 κασθήσῃ. ἔστω οὖν, εἰ δυνατόν, πεπαιδευμένος· εἰ δὲ καὶ
 10 ἀγράφματος, ἀλλ' οὖν ἔμπειρος τῶν λόγων, καθήκων τῇ
 ἡλικίᾳ. εἰ δὲ καὶ ἐν παροιμία μικρᾷ ὑπαρχούσῃ που προ-
 βεβηκῶς τῷ χρόνῳ μὴ εὐρίσκηται μεμαρτυρημένος καὶ σο-
 φός εἰς ἐπίσκοπὴν κατασταθῆναι, νέος δὲ ἢ ἐκεῖ, μεμαρ-
 τυρημένος ὑπὸ τῶν συνόντων αὐτῷ ὡς ἄξιος ἐπίσκοπῆς, διὰ
 15 τῆς νεότητος ἐν πραῦτητι καὶ εὐταξίᾳ γῆρας ἐπιδεικνύμε-
 νος, δοκιμασθεὶς εἰ ὑπὸ τῶν πάντων οὕτως μαρτυρεῖται,
 καθιστάσθω ἐν εἰρήνῃ. καὶ γὰρ Σολομῶν δωδεκαετῆς τοῦ
 Ἰσραὴλ ἐβασίλευσεν, καὶ Ἰωσίας ἐν δικαιοσύνῃ ὀκτὼ ἐτῶν
 ἐβασίλευσεν, ὁμοίως δὲ καὶ Ἰωᾶς ἑπτὰ ἐτῶν ἤρξε τοῦ λαοῦ.
 20 ὥστε εἰ καὶ νέος, ἀλλὰ πρῶτος ὑπαρχέτω δεῖλός τε καὶ ἡσύ-
 χιος· ὅτι λέγει διὰ τοῦ Ἡσαΐου κύριος ὁ θεὸς Ἐπὶ τίνα
 ἐπιβλέψω, ἀλλ' ἢ ἐπὶ τὸν πρῶον καὶ ἡσύχιον καὶ τρέ-
 μοντὰ μου τοὺς λόγους*; ὁμοίως καὶ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ οὕ-
 τως· Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὐτοὶ κληρονομήσουσι τὴν
 25 γῆν. ἔστω οὖν καὶ ἐλεήμων, ὅτι πάλιν εἰρηται Μακάριοι
 οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. ἔστω δὲ καὶ εἰρηνο-

6 Matth 12, 36 | 7 Matth 12, 37 | 21 Isaj 66, 2 | 24 Matth 5, 5 |
25 Matth 5, 7

1 ἀδικίας xyt, πονηρίας w | 2 πενήκοντα w, \bar{v} y | 3 ἐπιθυμίας wx,
 ἀταξίας yt et in margine x sed nullo signo ad ἐπιθυμίας relatum |
 6 εἰρημένον > yt | 6 εἴπει w, λαλήσῃ yt | 6 ῥῆμ y | 8.9 κατακριθήσῃ
 w | 9 εἰ δυνατόν > t | 9 εἰ δὲ > t | 10 ἀγράφματος ἀλλ' οὖν > t |
 10 τοῦ λόγου yt | 12 εὐρίσκηται w, εὐρήσκηται y | 12 μεμαρτυρημέ-
 νος ... 13 ἐκεῖ > t | 13 ἐπίσκοπον w | 15 ἐν > in rasura w | 15 πραῦ-
 τητι yt | 16 πάντων wx, τοιούτων yt | 16 οὕτως > yt | 18 ἐβασίλευσε
 t | 19 ἤρξεν x | 20 δεῖλός τε > in rasura w | 22 πρῶον wx, ταπεινὸν
 yt | 23 διαπαντός † yt | 23. 24 οὕτω t | 21 κληρονομήσουσι xy | 25
 οὖν wx, δὲ yt | 26 ἔστω ... p. 15, 2 κληθήσονται > t

ποιός, ὅτι πάλιν λέγει Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ κληθήσονται. γινέσθω δὲ καὶ εὐσυνειδήτος, πάσης κακίας καὶ πονηρίας καὶ ἀδικίας κεκαθαρμένος, ὅτι πάλιν εἰρηται Μακάριοι οἱ καθαροὶ τῇ καρδίᾳ, ὅτι αὐτοὶ τὸν 2 θεὸν ὄψονται. | ἔστω οὖν καὶ νηφάλιος, σώφρων, κόσμιος, 5 εὐσταθής, ἀτάραχος, μὴ πάροινος, μὴ πλήκτης, ἀλλ' ἐπιεικής, ἄμαχος, ἀφιλάργυρος. μὴ νεόφυτος, ἵνα μὴ τυφώθῃς εἰς κρίμα ἐμπέση * τοῦ διαβόλου· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἐαυτὸν ταπεινωθήσεται. τοιοῦτον δὲ δεῖ εἶναι τὸν ἐπίσκοπον· μίᾳς 10 γυναικὸς ἄνδρα γεγεννημένον, μονόγαμον, καλῶς τοῦ ἰδίου οἴκου προεστῶτα. οὕτως γὰρ δοκιμαζέσθω, ὅποτεν τὴν χειροτονίαν λαμβάνων καθίσταται ἐν τῷ τόπῳ τῆς ἐπίσκοπῆς, εἰ ἔστι πιστός, σεμνὸς καὶ κόσμιος, εἰ γυναῖκα σεμνήν καὶ πιστήν ἔχει ἢ ἐσχῆκει, εἰ τέκνα θεοσεβῶς ἀναθρέψας καὶ ἐν νοουθεσίᾳ κυρίου παιδεύσας προήγαγεν, εἰ οἱ κατ' οἶ- 15 κον αὐτοῦ, εὐλαβούμενοι καὶ ἐντρέπόμενοι αὐτόν, ὑπήκοοι πάντες εἰσὶν αὐτῷ. εἰ γὰρ οἱ κατὰ σάρκα ἴδιοι αὐτοῦ πρὸς αὐτόν στασιάζουσι καὶ ἀπειθοῦσι, πῶς οἱ ἔξω τῆς οἰκίας 3 αὐτοῦ, ἴδιοι αὐτοῦ γενόμενοι, αὐτῷ ὑποταγήσονται; | δοκιμαζέσθω οὖν εἰ ἄμωμός ἐστι περὶ τὰς βιωτικὰς χρείας· 20 γέγραπται γὰρ * μαμοσκοπεῖσθαι τὸν μέλλοντα εἰς ἱερωσύνην προχειρίζεσθαι. ὑπαρχέτω οὖν καὶ ἀόργητος, ὅτι λέγει ἢ σοφία Ὁργὴ καὶ φρονίμους ἀπόλλυσιν. ἔστω δὲ εὐσπλαγχνος, ἀβάνυστος, ἀραπητικός· ὅτι λέγει κύριος Ἐν τούτῳ γνωσθήσονται πάντες ὅτι ἐμοὶ μαθηταὶ ἐστε, ἐὰν ἀραπαῖτε ἀλ- 25 λήλους. ἔστω καὶ εὐμετάδοτος, φιλόχρητος, φιλόξενος, ὑπηρετικός, εὐδιάκονος, εὐσκυλτος, ἀνεπαίσχυντος, εἰδῶς τὸν

1 Matth 5, 9 | 4 Matth 5, 8 | 7 Tim α 3, 6 | 8 Luc 14, 11 | 21 Levit 21, 17 | 23 Prov 15, 1 | 24 Ioh 13, 35

1 αὐτοὶ post θεοῦ 2 y | 3 κεκαθαρμένος w, κεκαθαρισμένος yt | 5 νηφάλιος y | 7 νεόφυτον y | 8 καὶ παγίδα + t | 8 ἐαυτῶν X | 9 δὲ > y | 10 γυναικὸς post γεγεννημένον yt | 10 μονογάμου t | 11 οὕτω t | 11. 12 χειροτονίαν y | 13 ἔστιν xy | 13 σεμνὸς πιστός καὶ κόσμιος t, πιστός καὶ κόσμιος καὶ σεμνός y | 13 σεμνήν xt, συνετήν w, πιστήν y | 14 πιστήν wxt, σεμνήν y | 14 ἔχει t | 14 ἐσχῆκεν t | 18 στασιάζουσιν xy | 18 καὶ wxt, ἦ y | 18 ἀπειθοῦσι w, ἀπειθοῦσιν xy | 19 αὐτοῦ prius xyt, αὐτῶν w | 19 αὐτοῦ alterum > yt, αὐτῶ x | 19 αὐτῷ > x | 20 ἔστιν xy | 20 παρὰ x | 21 μὴ + t | 21 μαμοσκοπεῖσθε t | 23 φρονήμους y | 23 ἀπόλλυσι W | 23. 24 εὐσπλαγχνος y | 26. 27 ὑπηρετικός w

μάλλον ὄντα ἄξιον ὑπολήψεως. | εἰ γὰρ χήρα τις ὑπάρχουσα 4
 ἢ δυναμένη ἔπαρκειν ἐν τῷ βίῳ τὰ χρηστήρια, ἔτερα δὲ
 οὐ χήρα, ἀλλ' ἐνδεής ὑπάρχει καὶ διὰ νόσον ἢ τεκνοτοφίαν
 ἢ δι' ἀσθένειαν χειρῶν, ἐπὶ ταύτην μάλλον ἐκτεινῶτα τὴν
 5 χεῖρα. εἰ δέ τις ὡς καταφαγᾶς ἢ μέθυσος ἢ ἀργὸς ἐν τοῖς
 βιωτικοῖς θλίβεται, οὐκ ἔστιν ἄξιος ἐπικουρίας, οὔτε μὴν
 ἐκκλησίας Θεοῦ. λέγει γὰρ ἡ γραφή περὶ τούτων φάσκουσα
 ὅτι Κρύψας ὀκνηρὸς τὴν χεῖρα αὐτοῦ ὑπὸ τὸν κόλπον οὐ
 10 δυνήσεται ἀπενεργεῖν αὐτὴν εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ· καὶ πάλιν
 Ὁ ἀργὸς περιέλαβε τὴν χεῖρα αὐτοῦ καὶ ἔφαγε τὰς σάρ-
 κας αὐτοῦ· πᾶς γὰρ μέθυσος καὶ πορνοκόπος πτωχεύσει,
 καὶ ἐνδύσεται διερρηγμένα καὶ ῥακάθη πᾶς ὑπνώδης· καὶ
 ἐν ἄλλοις Ἐὰν δὲ εἰς τὰς φιάλας καὶ τὰ ποτήρια δῶς τοὺς
 15 ὀφθαλμούς σου, ὕστερον περιπατήσεις γυμνότερος ὑπέρου.
 ὡς ἀληθῶς γὰρ μήτηρ * ἡ ἀργία * λιμοῦ. | ἔστω δὲ ὁ ἐπί- 5
 σκοπος ἀπροσωπώλητος, μήτε πλούσιον ἐντροπέμενος ἢ
 κολακεύων παρὰ τὸ προσήκον, μήτε πένητα παρορῶν ἢ
 καταδυναστεύων. οὐ λήψῃ γὰρ, φησὶν ὁ Θεὸς τῷ Μωσῆ,
 πρόσωπον ἐν κρίσει πλουσίου, καὶ Πένητα οὐκ ἐλεήσεις ἐν
 20 κρίσει, ὅτι τοῦ κυρίου ἡ κρίσις. καὶ πάλιν Δικαίως διώ-
 ξει τὸ δίκαιον. τροφῇ καὶ πότῳ λυσιτελῆς καὶ αὐτάρκης
 ὑπαρχέτω ὁ ἐπίσκοπος, ἵνα δυνήθῃ νήφειν πρὸς τὸ νοουθε-
 τεῖν τοὺς ἀπαιεῦτους. ἔστω * μὴ δάπανος, μὴ τρυφητῆς, μὴ
 25 ἡδύβιος, μὴ χρηστοφάγος. ἔστω * ἀνεξίκακος, μακροθύμος ἐν
 ταῖς νοουθεσίαις, πολυδίδακτος, μελετῶν * || καὶ σπουδάζων >

8 Prov 19, 24 | 10 Ecol 4, 5 | 11 Prov 23, 21 | 13 Prov 23, 31 |
 18 Lev 19, 15 | 19 Exod 23, 3 | 20 Deut 1, 17 | 20 Deut 16, 20

1 ὑπολήψεως y | 1 caput IV w post V habet | 2 τῷ > w | 2 χρηστή-
 ρια w | 3 ἐνδεής y | 3 καὶ > t | 3 νόσον y | 4 ἐκτεινῶτα y |
 5 δέ τις wxt, δέστιν y | 9 ἀπενεργεῖν x, ἐπενεργεῖν y | 10 περιέλαβεν
 xt | 10 τὰς χεῖρας yt | 10 ἔφαγεν xy | 12 διερρωγῶτα yt | 12 καὶ ῥα-
 κάθη > y | 13. 14 τοῖς ὀφθαλμοῖς Y | 14 περιπατήσης w | 14 γυμνός
 w, γυμνότερον y | 14 ὑπέρου > w | 15 ἔστιν + yt | 15 τοῦ + yt
 | 18 λήψει w, λήμψει y | 18 φησι W, > x | 18 μωσῆ w, Μωσει t |
 19 ἐν κρίσει > yt | 19 πλούσιον virgula praemissa w | 20 δίκαιος w |
 20. 21 διώξῃ y, διώξεις t | 21 ad τροφῆ t in margine: ἐν ἄλλοις τροφῇ
 καὶ ποτὸς λυσιτελῆς καὶ αὐτάρκης ὑπαρχέτω σοι ὡ ἐπίσκοπε. ἵνα δυ-
 νήθῃς | 21 αὐταρξίς x | 22 ταῖ ἐπισκόποι w | 23 δὲ + t | 24 δὲ + y
 | 25 πολυδιδασκατικός y | 25 ἐν τοῖς [sic] βίβλοις + w | 25 σπουδάζων w

ἐν ταῖς κυριακαῖς βίβλοις, πολὺς ἐν ἀναγνώσμασιν, ἵνα τὰς γραφὰς ἐπιμελῶς ἐρμηνεύῃ· ὁμοστοίχως τοῖς προφηταῖς καὶ τῷ νόμῳ τὸ εὐαγγέλιον *, ὁμοίως τῷ εὐαγγελίῳ στοιχεύωσαν αἱ ἐκ νόμου καὶ προφητῶν ἐρμηνεῖαι. λέγει γὰρ ὁ κύριος Ἰησοῦς Ἐρρηνῶτε τὰς γραφὰς, ὅτι αὐταὶ εἰσιν αἱ 5 μαρτυροῦσαι περὶ ἐμοῦ· καὶ πάλιν Περὶ γὰρ ἐμοῦ Μωσῆς ἔγραψεν. πρὸ πάντων δὲ διαστολεὺς ἀγαθὸς γινέσθω, νόμον καὶ δευτέρωσιν διαιρῶν, καὶ δεικνύων τί νόμος ἐστὶ πιστῶν καὶ τί δεσμὰ ἀπίστων, ἵνα μὴ τις ὑποπέσῃ τοῖς δεσμοῖς. ἐπιμελοῦ οὖν τοῦ λόγου, ἐπίσκοπε, ἵνα, εἰ 6 δυ- 10 νατόν σοι, πάντα κατὰ λέξιν ἐρμηνεύσῃς καὶ ἐν πολλῇ διδαχῇ πλουσίως τρέφῃς καὶ ποτίξῃς τὸν λαόν σου τὸν φωτισμὸν τοῦ νόμου. φωτίσατε γὰρ, φησί *, ἐάντοῖς φῶς 6 γνώσεως, ὡς ἔτι καιρός. | ἔστω δὲ ὁ ἐπίσκοπος μὴ ἀίσχυρο- κερδῆς, καὶ μάλιστα ἐπὶ τῶν ἐθνικῶν, βλαπτόμενος μάλλον 15 ἢ βλάπτων, μὴ πλεονέκτης, μὴ ἄρπαξ, μὴ ἀποστερητῆς, μὴ φιλοπλούσιος, μὴ μισόπτωχος, μὴ κατάλαλος, μὴ ψευδομαρτυς, μὴ θυμῶδης, μὴ φιλόμαχος, μὴ ταῖς τοῦ βίου πραγματεῖαις συμπεπλεγμένους, μὴ ἐγγνώμενός τινα ἢ συνηγορῶν 20 δίκαις χρηματικαῖς, μὴ φίλαρχος, μὴ δῖγνωμος, μὴ δῖγλωσ- 20 σος, μὴ πρὸς διαβολὴν ἢ καταλαλιὰν φιλήκοος, μὴ ὑποκριτῆς, μὴ ταῖς ἐορταῖς τῶν ἐθνῶν ἐπορευόμενος, ἀπάταις κεναῖς μὴ χρωόμενος, μηδὲ ἐπιθυμητικός, μὴ * φιλάργυρος· ὅτι πάντα τὰ τοιαῦτα ἐχθρὰ τοῦ θεοῦ τυγχάνει καὶ δαιμόνων φίλα. ταῦτα δὲ πάντα καὶ τοῖς λαϊκοῖς ὁ ἐπίσκοπος 25 διαβεβαιούμενος παραγγελλέτω, ἐνάγων αὐτοὺς μιμητὰς γίνεσθαι τοῦ ἑαυτοῦ τρόπου. εὐλαβεῖς γὰρ, φησί, ποιήσατε

5 Joh 5, 39 | 6 Joh 5, 46 | 13 Osee 10, 12 | 27 Levit 15, 31

1 βίβλοις ... ἀναγνώσμασιν xyt, καὶ ἐορταῖς w | 3 ἐρμηνεύωσαν + yt | 3. 4 στοιχεύωσαν x | 6 μωσῆς w | 7 ἔγραψε t | 7 γινέσθω y | 7. 8 νόμου w | 8 ἐστὶν y, ἐστὶ ante νόμος t | 9 ὑποπέσει y | 10 εἰ wxy, ἢ t | 11 ἐρμηνεύσεις w, ἐρμηνεύσῃς y, ἐρμηνεύης x, ἐρμηνεύειν t | 11 πολλῇ t | 12 τρέφεις wxy | 12 ποτίξεις wxy. φωτίξῃς t | 13 φῆ w | 13 ὁ θεός + yt | 13 ἑαυτοῦς w | 14 ἔτι xyt, ἐστὶ w | 15 ἐθνικῶν w, ἐθνῶν yt | 15 βλαπτόμενος y | 18. 19 πραγματεῖαις x, πραγματεῖαις y | 19 ἢ wx, μὴ yt | 21 φιλείκοος W, φιλή [sic] x | 23 καινεῖς x | 23 δὲ + t | 24 τυγχάνει wx, ὑπάρχει yt | 25 δὲ > w | 25 ὁ ἐπίσκοπος ante καὶ t | 26 παραγγελλέτω wy | 26. 27 γινέσθαι w, γίνεσθαι y | 27 φησιν xy, φῆ w | 27 ποιήσατε y

τοὺς υἱοὺς Ἰσραήλ. ἔστω δὲ σοφός, ταπεινόφρων, νουθε-
 τικός ἐν ταῖς κυριακαῖς παιδείαις, καλογώμων, ἀποτεταγμέ-
 νος πᾶσι τοῖς ἐν τῷ βίῳ πονηροῖς ἐπιτηδεύμασι καὶ *
 ἐθνικαῖς ἐπιθυμίαις. ἔστω εὐπρόστοχος, δὲ πρὸς τὸ γινώ-
 5 ναι τοὺς φαύλους καὶ φυλάσσεσθαι ἀπ' αὐτῶν, φίλος δὲ
 ὢν πάντων, δικαιοκριτικός, καὶ ὅσα καλὰ ἐν ἀνθρώποις
 ἔστιν ἢ ὑπάρχει, ταῦτα ὁ ἐπίσκοπος ἐν ἑαυτῷ κεκηθήσθω.
 ὅτι ἀνεπίληπτος ἀδικίας ὢν ποιμὴν τοὺς ἰδίους αὐτοῦ μα-
 θητὰς ἀναγκάσει καὶ διὰ τῆς ἀναστροφῆς αὐτοῦ προτρέ-
 10 ψασθαι τῶν ἰδίων αὐτοῦ ποιημάτων μιμητὰς ἀξίους * γεννη-
 θῆναι· ὡς || λέγει πον καὶ ὁ προφήτης * Καὶ ἔσται καθὼς ὁ
 ἱερεὺς, οὕτως καὶ ὁ λαός. καθὼς καὶ ὁ κύριος ἡμῶν καὶ
 διδάσκαλος Ἰησοῦς ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ ἤρξατο *
 πρῶτον ποιεῖν καὶ τότε διδάσκειν· * διὸ φησιν Ὁς δ' ἂν ποι-
 15 ῆσῃ καὶ διδάξῃ, οὗτος μέγας κληθήσεται ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ
 θεοῦ. σκοποὺς γὰρ δεῖ εἶναι ὑμᾶς τῷ λαῷ τοὺς ἐπισκό-
 πους, ὅτι καὶ ὑμεῖς σκοποὺν ἔχετε τὸν χριστόν. καὶ ὑμεῖς
 οὖν γίνεσθε σκοποὶ ἀγαθοὶ τῷ λαῷ τοῦ θεοῦ, ὅτι λέγει *
 κύριος διὰ τοῦ * Ἰεζεκιὴλ πρὸς ἕκαστον ὑμῶν φάσκων Ἦτε
 20 ἀνθρώπου, σκοποὺν δέδωκά σε τῷ οἴκῳ Ἰσραήλ, καὶ ἀκούσῃ
 ἐκ * στόματός μου λόγον καὶ διαφυλάξεις καὶ διαγγελεῖς
 αὐτὸν παρ' ἐμοῦ. ἐν τῷ λέγειν με τῷ ἀνόμῳ Θανάτῳ
 ἀποθάνῃ, καὶ οὐκ ἐλάλησας τοῦ διαστείλαι ἄνομον ἐκ τῆς
 ἀνομίας αὐτοῦ, ὁ ἄνομος ἐκεῖνος ἐν τῇ ἀνομίᾳ αὐτοῦ ἀπο-

11 Osee 4, 9 | 14 Matth 5, 19 | 19 Ezech 33, 7—9

1. 2 νουθετηκός w, νουθετητικός xt | 2 ἐν ... παιδείαις cum καλο-
 γνώμων iungit x | 3 πᾶσιν x | 3 ἐπιτηδεύμασι t | 3 πάσαις + yt | 4
 ἔθνηκαῖς w | 4 εὐπρόστακος t, qui in margine ἐν ἄλλω εὐπρόστοχος
 : 5 φίλος ... 6 πάντων > w | 6 δίκαιος κριτικός t | 7 ἔστι W | 7 ἀν-
 τῶι κεκηθήσθω w | 8 ἀνεπίληπος y | 9 ἀναγκάσει y | 9 καὶ ... 10 ποιη-
 μάτων > w | 10 μιμητὰς t | 10 τῆς ἀναστροφῆς αὐτοῦ + w | 10. 11
 γενέσθαι w, γεννηθῆναι x | 11 ὡσπερ + y | 12 οὕτω t | 12 καθὼς
 καὶ wx, καὶ γὰρ καὶ y, καὶ γὰρ t | 13 ὁ prius > t | 13 ὁ υἱὸς > y |
 13 ἤξατο y | 13 αὐτὸς + w | 14 ποιεῖν πρῶτον w | 14 ὡς πον λέγει
 [+ ὁ λουκᾶς t] Ὡν ἤξατο ποιεῖν ὁ Ἰησοῦς [ὁ Ἰησοῦς ποιεῖν τε t]
 καὶ διδάσκειν (Act 1, 1) + yt | 14. 15 ποιήσει wY | 15 διδάξει w |
 16 εἶναι δεῖ yt | 17 ὅτι ... 18 θεοῦ > w | 17 ἔχεται x | 18 γίνε-
 σθε y | 18 ὁ + y | 19 προφήτου + w | 21 τοῦ + y | 21 στοματόσμα-
 τός X | 21 διαγγελεῖς w, διαγγελεῖς x | 22 ἐμοί w | 23 ἐλάλησας y

θανείται, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐκ τῆς χειρός σου ἐκζητήσω
 σὺ δὲ ἐὰν διαστείλῃ τῷ ἀνόμῳ * ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ * ἀπο-
 στρέψαι ἀπ' αὐτῆς καὶ μὴ ἀποστρέψῃ, αὐτὸς ἐν τῇ ἀνομίᾳ
 αὐτοῦ ἀποθάνεται, καὶ σὺ τὴν ψυχὴν σου ἐρρύσω. ὡσαύ-
 τως καὶ μάχαιρα πολέμου ἐὰν ἢ ἐρχομένη, καὶ στήσῃ ὁ λαὸς 5
 σκοπὸν εἰς προφυλακὴν, καὶ ἰδὼν αὐτὴν ἐρχομένην μὴ προ-
 μνησῇ, καὶ λάβῃ ψυχὴν, ἢ μὲν ψυχὴ τῇ ἁμαρτία αὐτῆς
 ἐλήφθη, τὸ δὲ αἷμα ἐκ χειρός τοῦ σκοποῦ ἐκζητηθήσεται,
 ὅτι οὐκ ἐσήμανεν ἐν τῇ σάλπιγγι· ἐὰν δὲ σημάνῃ ἢ κε-
 ρατίνῃ, καὶ μὴ φυλάξῃται ὁ ἀκούσας, καὶ ἔλθῃ ἢ μάχαιρα 10
 καὶ λάβῃ αὐτόν, τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτόν ἔσται, ὅτι οὐκ
 ἐφυλάξατο ἀκούσας τῆς κερατίνης, ὁ δὲ φυλαξάμενος τὴν
 ψυχὴν αὐτοῦ ἐρρύσατο, καὶ ὁ σκοπός, ὅτι ἐσήμανε, ζωῆ
 ζῆσεται. μάχαιρα μὲν ἔστιν ἢ κρίσις, σάλπιγξ * τὸ ἱερὸν εὐ-
 αγγελίον, σκοπός δὲ ὁ κατασταθεὶς τῇ ἐκκλησίᾳ ἐπίσκοπος, 15
 ὃν δεῖ κηρύσσοντα διαμαρτύρεσθαι * περὶ τῆς κρίσεως. ἐὰν
 γὰρ μὴ διαγγείλῃτε καὶ * διαμαρτύρησθε τῷ λαῷ, εἰς ὑμᾶς
 ἢ ἁμαρτία τῶν ἀγνωσούντων εὐρεθήσεται· διὸ τοὺς ἀναστρε-
 φομένους ἐν ἀπαιδευσίᾳ * νοθετεῖτε καὶ ἐλέγχετε μετὰ παρ-
 ρησίας, τοὺς ἀγνωσούντας διδάσκετε, τοὺς ἐπισταμένους στη- 20
 ρίζετε, τοὺς πεπλανημένους ἐπιστρέφετε. * αὐτὰ περὶ τῶν
 αὐτῶν λέγοντες, ἀδελφοί, οὐχ ἁμαρτησόμεθα· ἐκ γὰρ τοῦ
 πολλάκις ἀκούειν εἰκὸς τινὰς δυσωπηθέντας κἄν ἅπαξ τι
 τῶν καλῶν ποιῆσαι καὶ τῶν πονηρῶν παραιτήσασθαι. λέγει
 γὰρ διὰ τοῦ προφήτου ὁ θεὸς Διαμαρτύρει αὐτοὺς ταῦτα, 25
 ἴσως ἀκούσονται τῆς φωνῆς σου· καὶ πάλιν Ἐὰν ἄρα ἀκού-

4 Ezech 33, 2. 6 | 9 Ezech 33, 3—5 | 25 Hierem 26, 2. 3 | 26
 Ezech 3, 11

2 διαστείλης τὸν ἄνομον w | 2 τοῦ ἀποστρέψαι + w | 2 τῆς πονηρᾶς
 + w | 2. 3 ἀποστρέψαι ἀπ' αὐτῆς > w | 5 μάχαιραν w | 6. 7 προ-
 μνησῇ t | 9 ἐν > t | 9 σάλπιγγι w | 9 σημάνει w | 9. 10 τῇ κερατίνῃ
 yt ("τῆν y) | 13 ἐσήμανεν xy | 13 ζωὴν w | 14 σάλπιγξ wy | 14 δὲ +
 yt | 16 διαμαρτύρασθαι yt | 16 καὶ διαβεβαιουῖσθαι + yt | 17 γὰρ > t
 | 17 διαγγείλῃτε w | 17 μὴ + y | 17 διαμαρτύρεσθαι w, διαμαρτύ-
 ρηται y | 18 τῶν xyt, αὐτῶν w | 19 αὐτῶν + x | 19 ἐλέγχεται w | 20
 ἀγνωσούντας w | 20 διδάσκειται w | 20. 21 στηρίζεται et 21 ἐπιστρέφεται
 w | 21 τὰ + yt | 25 διαμαρτυραὶ w, διαμαρτύρη xy | 26 σου τῆς φωνῆς
 t | 26 — p 20, 1 ἐὰν ἀρακούσωιν > Y, habet y in margine

2*

σασιν, ἐὰν ἄρα ἐνδῶσιν· καὶ ὁ Μωσῆς φησι τῷ λαῷ * Ἄκουε,
 Ἰσραήλ, κύριος ὁ θεός σου κύριος εἷς ἐστίν. καὶ ὁ κύριος
 ἐν τῷ εὐαγγελίῳ πολλάκις μιμνήσκειται λέγων Ὁ ἔρχων ἅτα
 ἀκούειν ἀκουέτω. καὶ ὁ σοφὸς Σολομῶν φησιν Ἄκουε, υἱέ,
 5 παιδείαν πατρός σου, καὶ μὴ ἀπάσῃ θεσμούς μητρὸς σου.
 καὶ μέχρι σήμερον οὐκ ἤκουσαν, καὶ οἱ δοκοῦντες δὲ ἀκη-
 κοέναι παρήκουσαν, καταλείψαντες τὸν ἕνα καὶ μόνον
 ἀληθινὸν θεὸν καὶ εἰς τὰς ὀλεθρίους καὶ θεινὰς αἰρέσεις
 κατασυρέντες, περὶ ὧν αὐθις ἐροῦμεν. | γνωστὸν δὲ ἔστω 7
 10 ὕμιν, * ἀγαπητοί, ὅτι οἱ βαπτισθέντες εἰς τὸν θάνατον τοῦ
 κυρίου * Ἰησοῦ *, οὐκ * ὀφείλουσιν ἀμαρτάνειν οἱ τοιοῦτοι.
 ὡς γὰρ οἱ ἀποθανόντες ἀνεέργητοι πρὸς ἀμαρτίαν ὑπάρ-
 χουσιν, οὕτως καὶ οἱ συναποθάνοντες τῷ χριστῷ ἄπρακτοι
 πρὸς ἀμαρτίαν. οὐ πιστεύομεν οὖν, ἀδελφοί, λουσάμενόν
 15 τίνα τὸ τῆς ζωῆς λουτρὸν ἐπιπράσσειν τὰ τῶν ἀνόμων
 ἀσελγήματα· ὁ δὲ ἀμαρτήσας μετὰ τὸ βάπτισμα, οὗτος,
 ἐὰν μὴ μεταγνῶ καὶ παύσῃται τοῦ πλημμελεῖν, εἰς γέεν-
 ναν κατακριθήσεται. | εἰ δέ τις ὑπὸ ἀπίστων συκοφαντηθῆ 8
 διὰ τὸ μηκέτι αὐτοῖς συνασελγαίνειν, γινωσκέτω ὅτι μακά-
 20 ριος ὁ τοιοῦτος ὑπάρχει παρὰ θεῷ· καθὼς καὶ ὁ κύριος
 ἐν τῷ εὐαγγελίῳ ἔφη Μακάριοι ἐστε, ὅταν ὄνειδίσωσιν ὑμᾶς
 καὶ διώξωσιν ἢ εἰπωσιν καθ' ὑμῶν πᾶν πονηρὸν ῥήμα ψευ-
 δόμενοι ἕνεκεν ἐμοῦ· χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς
 25 ψεύσματος, μακάριος ὁ τοιοῦτος· λέγει γὰρ ἡ γραφὴ Ἀυτῷ

1 Deut 6, 4 | 3 Matth 11, 15 etc | 4 Prov 1, 8 | 21 Matth 5,
 11. 12 | 25 apocryphum

1 ἐνδῶσιν xy, ἐνδῶσι t, συνῶσιν w | 1 μωσῆς w | 1 φησὶν xy, φῆ w |
 1 ἐὰν ἀκοῆ ἀκούσης κυρίου τοῦ θεοῦ, καὶ ποιήσης τὸ ἀγαθὸν καὶ τὸ
 εὐθὲς ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτοῦ καὶ πάλιν + t ex Exod 15, 26 | 2 ἐστὶ w |
 3 μνήσκειται xy, μνημονεύεται t | 5 παιδείας w | 6 μέγρις y | 6 οἱ
 > t | 6 δὲ wxy, γὰρ t | 9 αἰροῦμεν w | 9. 10 ὕμιν ἔστω w | 10 ἀδελ-
 φοί + w | 11 ἡμῶν + w | 11 χριστοῦ + w | 11 ἔτι + yt | 13 οὕτω t
 | 13 συναποθάνοντες y | 17 πλημμελεῖν y | 17. 18 γέεναν xt | 18 συκο-
 φαντιθῆ wx ("θῆ x) | 19 μακάριος post τοιοῦτος 20 y | 21 ἔφη wx, λέ-
 γει yt | 21 ὄνειδίσωσιν w, ὄνειδίσωσιν xy | 22 ἢ διώξωσιν yt | 22
 διώξωσι καὶ w | 22 εἰπωσιν xy | 22 καθ' ὑμῶν post ῥήμα w | 23 χαί-
 ρεται w | 24 τῷ οὐρανῷ y | 24 βλασφημηθεὶ w, βλασφημηθεὶ y

ἄδοκμος ἀπειραστος παρὰ τῷ θεῷ. εἰ δέ τις ἐλεγχθῆ πρό-
 ξας τι ἄνομον, ὁ τοιοῦτος οὐ μόνον ἑαυτὸν ἐβλαψεν, ἀλλὰ
 καὶ βλασφημίαν προσέτριψε τῷ * κοινῷ τῆς ἐκκλησίας σώ-
 ματι καὶ τῇ διδασκαλίᾳ, ὡς μὴ ποιούντων ἐκεῖνα ἃ λέγομεν
 εἶναι καλὰ· καὶ ὀνειδισθῶμεθα καὶ ἡμεῖς ὑπὸ τοῦ κυρίου 5
 ὅτι λέγουσι καὶ οὐ ποιοῦσιν. ὅθεν τοὺς τοιούτους ἐλεγ-
 χθέντας ἀληθῶς παραιτήσεται μετὰ παροργίας ὁ ἐπίσκοπος,
 9 εἰ μὴ μεταβάλονται τὸν τρόπον. | οὐ γὰρ μόνον ἀπροσκο-
 πον εἶναι χρῆ τὸν ἐπίσκοπον, ἀλλὰ καὶ ἀπροσωπώληπτον,
 ἐν χρηστότητι σωφρονίζοντα τοὺς ἁμαρτάνοντας. εἰ δὲ καὶ 10
 αὐτὸς οὐκ εὐσυνείδητος ὑπάρχων, προσωπολήπτης * γενό-
 μενος διὰ τινὰ αἰσχροκερδῆ δωροληψίαν φείσεται τοῦ ἀνό-
 μως ἁμαρτάνοντος, ἐάσας ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ μένειν αὐτὸν,
 παρακούσας τῆς θείας καὶ κυριακῆς φωνῆς * λεγούσης Δι-
 καίως διώξει τὸ δίκαιον· * Οὐ λήψη πρόσωπον ἐν κρίσει, 15
 * Οὐ δικαιώσεις τὸν ἀσεβῆ *, Οὐ λήψη δῶρα ἐπὶ ψυχῇ, τὰ
 γὰρ δῶρα ἐκτυφοῖ ὀφθαλμοὺς σοφῶν καὶ λυμαίνεται φή-
 ματα δικαίων. καὶ ἐν ἄλλοις φησὶν Ἐξαρῆτε τὸν πονηρὸν
 ἐξ ἡμῶν αὐτῶν. καὶ ὁ Σολομὼν λέγει ἐν παροιμίαις Ἐκ-
 βαλε λοιμὸν ἐκ συνεδρίου, καὶ συνεξελεῦσεται αὐτῷ νεί- 20
 10 κος. | ὁ δὲ μὴ προσέχων τούτοις ἀκρίτως φείσεται ἐπὶ τῷ
 ὀφείλοντι τιμωρίαν, ὡς ὁ Σαουλ ἐπὶ τῷ Ἀγάγ καὶ ὁ Ἥλει
 ἐπὶ τοῖς υἱοῖς τοῖς οὐκ εἰδόσι τὸν κύριον, ὁ τοιοῦτος ἐβεβήλωσε
 καὶ τὴν οἰκίαν ἀξίαν καὶ τὴν τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαν τὴν κατὰ
 τὴν παροιμίαν αὐτοῦ. ἄδικος οὖν οὗτος καὶ θεῷ καὶ ὀσίοις 25

6 Mathh 23, 3 | 14 Deut 16, 20 | 15 Deut 1, 17 | 16 Exod 23, 7, 8 |
 18 Deut 17, 7 | 19 Prov 22, 10

1 δόκμος y | 1 τῷ > t | 1 ἐλεγχῆ y | 1 οὐ ... 3 βλασ > y [sic] |
 3 προσέτριψε w, προσέτριψεν xy | 3 κυρίαι καὶ τῶι + w | 4 τῇ > t
 | 5 ὀνειδισθῶμεθα w | 6 λέγουσιν xy | 6 πιούσιν y | 8 μεταβάλονται wx
 (βά bis y | 9 χρῆ post ἐπίσκοπον w | 11 προσωπολήπτης y | 11 δὲ + w |
 12 δωροληψίαν y | 12 φείσεται y | 13 ἁμαρτάνοντος t | 14 τῆς + yt |
 14, 15 δίκαιος τὸ δίκαιον διώξει w | 15 διώξεις t, διώξη xy | 15 καὶ
 + y | 15 λήψει w, λήψη y | 16 καὶ + y | 16 δικαιώσης y | 16 ἀσε-
 βει w | 16 ἔνεκεν δῶρων καὶ + y | 16 λήψει w, λήψη y | 16 ψυχῆν
 w | 17 γὰρ > t | 17 καὶ 18 δικαίων > w | 18 αἰοις w | 18 φησί w
 | 18 ἐξάρητε w | 18 πονηρῶν x | 19 αὐτὸν w | 20, 21 νίκος wy | 22 ἡλλ
 w | 23 τοὺς υἱοὺς τοὺς οὐκ εἰδόντας w | 23 ὁ τοιοῦτος wxy, ὅτι οὗτος
 t | 23 ἐβεβήλωσεν xy | 24 οἰκίαν w | 25 παροιμίαν t |

ἀνθρώποις, ὡς αἴτιος σκανδάλου πολλοῖς νεοφύτοις καὶ
 κατηχουμένους γενόμενος, ἔτι δὲ νέοις καὶ νεανίαις τῆ ἡλι-
 κία· ὃν τὸ οὐαὶ περιμένει καὶ * ὀνικὸς μύλος ἐν τῷ τρα-
 χήλῳ, καὶ ὁ βυθὸς, ἐν ᾧ ὑπόδικος ὑπάρχει. διὰ γὰρ τὴν
 5 τῆς ἀκρισίας ἀνομίαν, βλέποντες τὸν τοιοῦτον αὐτῶν ἄρ-
 χοντα, ἐν ἑαυτοῖς διακριθῆσονται, καὶ χρησάμενοι τῇ αὐτῇ
 νόσῳ συναπολέσθαι αὐτῷ ἀναγκασθήσονται, ὡς τῷ Ἰερο-
 βοάμ ὁ λαὸς καὶ τῷ Κορὲ οἱ συναράμενοι αὐτῷ. εἰ δὲ βλέ-
 10 πει ὁ ἁμαρτάνων τὸν ἐπίσκοπον καὶ τοὺς διακόνους ἀθίους
 ἐγκλήματος καὶ || τὸ ποίμνιον καθαρὸν ὑπάρχον, πρῶτον οὐ
 μὲν οὐ τολμήσει καταφρονήσας εἰς ἐκκλησίαν θεοῦ εἰσελ-
 θεῖν, πλησσομένος * τὴν συνειδήσιν αὐτοῦ· εἰ δὲ καὶ παρ'
 οὐδὲν ἡγασάμενος εἰσελθοῖ, * παραχρήμα * ἐλεγχθήσεται,
 ὡς ὁ Ὁσᾶ ἐπὶ τῇ κιβωτῷ ἀψάμενος ὥστε ἐθράσαι, καὶ ὡς
 15 Ἄραφ ἐπὶ τῇ κλοπῇ τοῦ ἀναθήματος, καὶ ὡς Γιεξέ ἐπὶ τοῖς
 τοῦ Νεεμᾶν χρήμασιν, καὶ * παραντίκα τιμωρηθήσεται ἢ
 νουθετούμενος ὑπὸ τοῦ ποιμένος εἰς μετάνοιαν ὑπαχθήσε-
 ται. περιβλεψάμενος γὰρ τοὺς καθ' ἕνα καὶ ἐν οὐδενὶ μῶ-
 μον εὑρίσκων οὔτε παρὰ τῷ ἐπισκόπῳ οὔτε μὴ παρὰ τῷ
 20 ὑπ' αὐτὸν τεταγμένῳ λαῷ, αἰσχυνθεὶς μετὰ αἰδοῦς καὶ πολ-
 λῶν θαρσύνων ἐξελεύσεται εἰρηρικῶς κατανευγμένος, καὶ
 μενεὶ κεκαθαρισμένον τὸ ποίμνιον, προσκλαύσει τε τῷ θεῷ
 καὶ μετανοήσει ἐφ' οἷς ἤμαρτεν, καὶ ἔξει ἐλπίδα, καὶ τὸ
 ποίμνιον ὅλον, θεασάμενον ἐκείνου τὰ δάκρυα, νουθεσίαν
 25 ἔξει ὅτι ὁ ἁμαρτάνων διὰ μετάνοιαν οὐκ ἀπόλλυται. | διὰ τοῦτο 11
 οὖν, ᾧ ἐπίσκοπε, σπούδαζε καθαρὸς εἶναι τοῖς ἔργοις, γνω-
 ρίζων τὸν τόπον σου καὶ τὴν ἀξίαν, ὡς θεοῦ τύπον ἔχων

3 Matth 18, 7

1 νεοφύτοις yt | 2 νεανίαις wx, νέαις yt | 2. 3 τὴν ἡλικίαν y |
 3 ὁ + xy | 5 ἀκρισίας y | 5 αὐτὸν x | 6 τὴν αὐτὴν νόσον w | 8. 9
 βλέπει yt | 9 ἁμαρτάνων yt [ὦν t] | 10 ἐγκλημάτων w | 10 ὑπάρχοντα
 w, ὑπάρχων xy | 11 καταφρονήσας > y | 11 ἐκκλησίαν y | 12 πλη-
 τόμενος w | 12 ὑπὸ + w | 12 τῇ | τῇ t | συνειδήσει yt | 13 εἰσελθῶ w
 | 13 ἢ + yt | 13 εὐθὺς + w | 13 ἐλεγχθήσεται y | 14 ὁ > yt | 14
 ὁσᾶν w | 14 τῆς κιβωτοῦ t | 15 ἀναθήματος w | 15 μεξί w | 16
 ἦ + y | 16 τιμωρηθήσονται w | 20 αὐτῶν XY | 21 εἰρηρικῶς w |
 22 μένει wyt | 22 κεκαθαρισμένον w | 23 ἤμαρτεν y | 26 ᾧ > yt

ἐν ἀνθρώποις τῷ πάντων ἄρχειν ἀνθρώπων, ἱερέων, βασι-
 λείων, ἀρχόντων, πατέρων, υἱῶν, διδασκάλων, καὶ πάντων
 ὁμοῦ τῶν ὑπηκόων. καὶ οὕτως ἐν ἐκκλησίᾳ καθέξου τὸν
 λόγον ποιούμενος, ὡς ἔξουσίαν ἔχων κρίνειν τοὺς ἡμαρτη-
 κότητας· ὅτι ὑμῖν τοῖς ἐπισκόποις εἴρηται Ὁ ἐὰν δῆσητε ἐπὶ 5
 τῆς γῆς ἔσται δεδεμένον ἐν τοῖς οὐρανοῖς, καὶ ὃ ἐὰν λύ-
 12 σῆτε ἐπὶ τῆς γῆς ἔσται λελυμένον ἐν τῷ οὐρανῷ. | κρίνε
 οὖν, ὡ ἐπίσκοπε, μετ' ἔξουσίας ὡς * θεός, ἀλλὰ τοὺς με-
 τανοοῦντας * προσδέχου, ὅτι κύριος ὁ θεὸς μετὰ ὅρκου ἐπηγ-
 ρεῖλατο ἄφρασειν παρασχεῖν τοῖς μετανοοῦσιν ἐφ' οἷς ἡμαρτον. 10
 λέγει γὰρ διὰ τοῦ Ἰεζεκιὴλ Εἰπὸν πρὸς αὐτοὺς Ζῶ ἐγώ,
 λέγει * κύριος ὁ θεός, εἰ θελήσω τὸν θάνατον τοῦ ἀμαρ-
 τολοῦ, ἀλλ' ἢ ἐν τῷ ἀποστρέψαι τὸν ἀσεβῆ ἐκ τῆς ὁδοῦ
 αὐτοῦ τῆς πονηρᾶς καὶ ζῆν *. ἀποστρέφητε οὖν ἀπὸ τῶν
 ὁδῶν ὑμῶν τῶν πονηρῶν· καὶ ἵνατί ἀποθνήσκετε, οἶκος 15
 Ἰσραὴλ; ἐνταῦθα * ἐυέλπιδας ἐποίησε τοὺς ἡμαρτηκότητας ὅτι,
 ἐὰν μετανοήσωσιν, ἐλπίδα σωτηρίας ἔξουσι· μήποτε ὡς ἀπηλ-
 γηκότες ἐάντους ἐκδώσι ταῖς παρανομίαις, ἀλλ' ἔχοντες
 ἐλπίδα σωτηρίας ἐπιστραφέντες προσκλιούσῃσι τῷ θεῷ περὶ
 τῶν ἀμαρτιῶν αὐτῶν καὶ μετανοήσωσιν ἐκ καρδίας ἔξεν- 20
 μενισάμενοι αὐτόν, καὶ λήψονται παρ' αὐτοῦ τὴν ἀμνηστίαν
 13 ὡς παρὰ πατρός ἀγαθοῦ. | τοὺς μέντοι || ἀναμαρτήτους τοι-
 ο. οὗτους μένιν χρῆ καὶ μὴ χρεῖαν ἔχειν τῆς πείρας τῶν

5 Matth 18, 18 | 11 Ezech 33, 11

1 τῷ xyt, καὶ w | 1 ἀνθρώπων 2 ἀρχόντων > w | 3 τῶν ὑπη-
 κόων ὁμοῦ y | 5 δῆσεται w, δείσητε t | 6 τῷ οὐρανῷ yt | 6, 7 λύσε-
 ται w | 7 τοῖς οὐρανοῖς w | 7 κρίναι w | 8 μετὰ yt | 8 ὁ + t | 9
 προσλαμβάνου· ὁ θεὸς γὰρ [γὰρ θεὸς t] θεός ἐστιν ἔλεος, ἐπίπλησε
 τοῖς ἀμαρτάνουσιν [“σι t], νοθεύει τοὺς μὴ ἐπιστρέφοντας, παρακά-
 λει τοὺς ἑταῖους [ἐ“ y] ἐμμένειν | ἐνμ“ y | τοῖς καλοῖς, τοῖς μετανοοῦντας
 + yt | 11 ἔζεκιὴλ w | 12 ἀθανάτ + yt | 12 ὁ θεός > yt | 12 εἰ θε-
 λῶ xyt, οὐ βούλομαι w | 13 ἀλλ' ἢ ἐν τῷ xyt, ὡς τὸ w | 13 ἐπι-
 στρέψαι w | 13 τὸν ... 14 πονηρᾶς > w | 14 αὐτοῦ > y | 14 ζεῖν
 wx | 14 αὐτόν + w | 11 ἐπιστρέφητε yt | 14 οὖν > xy | 15 ἀποθνή-
 σκεται wt | 16 ὁ λόγος + yt | 16 ἐποίησεν xy | 17 μετανοήσωσιν y
 | 17 ἔξουσι xy | 18 αὐτοὺς t | 18 ἐκδώσιν w, ἐκδώσιν x, ἐκδώσιν
 y | 19 προσκλιούσῃσι x, προσκλιούσῃσι y | 19 τῷ > yt | 20, 21 ἔξεν-
 μενισάμενοι y | 21 ἀμνηστίαν wy | 23 μένιν xyt, εἶναι w | 23
 μὴ w

ἁμαρτιῶν, ὅπως μὴ δέωνται ὀδύνης, λύπης, * κλανθμῶν,
 ἀφρέσεως. τί γὰρ οἶδας, ἄνθρωπε ἁμαρτήσας, εἰ ἡμέρας ἐν
 τῷδε τῷ βίῳ ζήσεις; ἵνα καὶ μετανοήσῃς; ὅτι ἄδελφος ἡ ἔξο-
 δός σου ἐκ τοῦ βίου ὑπάρχει, καὶ ἐν ἁμαρτίᾳ τελευτήσαντι
 5 μετάνοια οὐκ ἔστιν· ὡς λέγει διὰ τοῦ Δαβὶδ Ἐν δὲ τῷ ᾄδῃ
 τίς ἐξομολογήσεται σοι; δεῖ οὖν ἔτοιμον εἶναι ἐν ἀγαθοῖς,
 ἵνα ἄνευ λύπης τὴν ἔξοδον ἐκείνην στείλωμεθα. διὸ καὶ
 παραινεῖ ὁ θεῖος λόγος διὰ Σολομῶντος τοῦ σοφοῦ λέγων
 * σοὶ ἔτοιμάζε εἰς τὴν ἔξοδον τὰ ἔργα σου, * ἵνα μὴ ἐπι-
 10 λείψῃ ἡμῖν τι τῶν καλῶν, ὥσπερ καὶ ταῖς πέντε ἐν τῷ
 εὐαγγελίῳ παρθένους διὰ μωρίαν ἐπέλειπεν τὸ τῆς εὐσε-
 βείας ἔλαιον, καὶ * ἀπεβλήθησαν τοῦ νυμφῶνος. διὰ τοῦτο
 ἀκίνδυνος μένει πᾶς ὁ φειδόμενος τῆς ἑαυτοῦ ζωῆς καὶ
 μένων ἀναμάρτητος, ὅπως καὶ τὰς προγεγονυίας ὑπ' αὐτοῦ
 15 δικαιοσύνας αὐτῷ συντηρήσῃ. σὺ οὖν οὕτως κρῖνε ὡς θεῶ
 δικάζων. τοῦ γὰρ κυρίου, φησὶν, ἡ κρίσις. πρῶτον οὖν
 ἀπ' ἐξουσίας τὸν ἔνοχον καταδίκασε· ἔπειτα μετὰ ἑλέους καὶ
 οἰκτιρμοῦ καὶ προσλήψεως οἰκειοῦ, ὑπισχνούμενος αὐτῷ σω-
 τηρίαν, εἰ μετάνοιτο τοῦ τρόπου καὶ πρὸς μετάνοιαν χω-
 20 ρήσοι· μεταμελόμενον δὲ στυφῶν προσδέχου *, μνημημέ-
 νος τοῦ κυρίου εἰπόντος ὅτι Χαρὰ γίνεται ἐν * οὐρανῷ ἐπὶ
 ἐνὶ ἁμαρτωλῷ μετανοοῦντι. | εἰάν δὲ τὸν μετανοοῦντα μὴ 14
 προσδέξῃ, ἐπιβούλοις αὐτὸν ἔκδοτον παρέχεις, ἐπιλαθό-
 μενος τοῦ Δαβὶδ λέγοντος Μὴ παραδῶς τοῖς θηρίοις ψυχὴν

5 Psalm 6, 6 | 9 Prov 24, 27 | 16 Deut 1, 17 | 21 Lue 15, 7 | 21
 Psalm 74, 19

1 δέονται wx | 1 καὶ + yt | 1 κλανθμῶν y delete virgula sequenti |
 3 τῷδε > w | 3 ζήσης y: ζήσεις ante ἐν 2 t | 3 μετανοήσεις wxy |
 5 ἔσται t | 7 ὀδὸν yt | 8 παραινεῖ > y | 8 διὰ ... λέγων > y | 8
 λέγων x | 9 παραινεῖ + y | 9 καὶ παραινέουσαι εἰς τὸν ἀγρόν + t
 | 9/10 ἐπέλειπει y, ἐπέλειψε t | 10 ἡμῖν w | 10 πέντε > w | 11 ἐπέ-
 λειπεν w, ἐπέλειπε t | 11 ad εὐσεβείας t in margine: ἐν ἄλλῳ εὐ-
 ποιίας | 12 ἀποσβέσαι τὰς λαμπάδας τῆς θεογονίας + t | 14 προ-
 γεγονύας w | 15 συντηρήσει w | 15 οὕτω t | 15 κρῖναι w, κρῖναι x
 | 15 ad θεῶ t in margine ἐν ἄλλῳ θεός | 16 κυρίου γὰρ w | 17
 ἔπειτα w | 17 ἑλέου yt | 18 οἰκτιρμοῦ wy | 18 προσλήψεως x, προσλήμ-
 ψεως y | 19. 20 χωρήσοι L, χωρήσει wxt, χωρήσῃ y | 20 στυφῶν > w
 | 20 αὐτὸν + w | 21 τῷ + y | 23 αὐτὸν y | 23 ἔνοχον w

ἐξομολογουμένην σοι. διὸ παρορμῶν εἰς μετάνοιαν ὁ Ἰερε-
 μίας λέγει Μὴ ὁ πίπτων οὐκ ἀνίσταται; ἢ ὁ ἀποστρέφων
 οὐκ ἐπιστρέφει; τί ὅτι ἀπεστράφη ὁ λαός μου ἀποστρέφην
 ἀναιδῆ καὶ κατεκρατήθησαν ἐν τῇ προαιρέσει αὐτῶν; ἐπι-
 στράφητε, υἱοὶ ἀφεστηκότες, καὶ ἐγὼ ἰάσομαι τὰ συντριμ- 5
 ματα ὑμῶν. δέξαι οὖν τὸν μετανοοῦντα, μὴ διστάζων ὄλωσ,
 μηδὲ παρεμποδιζόμενος ὑπὸ τῶν ἀνηλεῶς λεγόντων μὴ δεῖν
 * τοιούτοις συναναμίγνυσθαι μήτε λόγον κοινωνεῖν· αὐταὶ
 γὰρ αἱ συμβουλίαι ἀγνοούντων εἰσὶ θεῶν καὶ τὴν αὐτοῦ
 πρόνοιαν, ἀλόγων δὲ ἀκρίτων καὶ θηρίων ἀμειλίκτων· οὐ 10
 γὰρ γινώσκουσιν ὅτι χρὴ φυλάσσεσθαι οὐ τὴν ἐν λόγοις
 κοινωνίαν πρὸς τοὺς ἁμαρτάνοντας, ἀλλὰ τὴν ἐν ἔργῳ. Δι-
 καισύνη γὰρ δικαίου ἐπ' αὐτὸν ἔσται *· καὶ πάλιν Γῆ ἂν
 ἀμάρτη μοι τοῦ ἀδικῆσαι ἀδίκημα, καὶ ἔκτενώ τὴν χεῖρά
 μου ἐπ' αὐτὴν καὶ συντριψῶ * αὐτῆς στήριγμα ἄφρου, καὶ 15
 ἐξαποστελῶ εἰς αὐτὴν λιμόν, καὶ ἐξολοθρευθῶ ἐξ αὐτῆς ἄν-
 θρωπον καὶ κτήνος· κἂν ὦσιν οἱ τρεῖς ἄνδρες ἐν μέσῳ
 αὐτῆς, Νῶε καὶ Ἰώβ καὶ Δανιήλ, αὐτοὶ ἐν τῇ δικαιοσύνῃ
 αὐτῶν σώσουσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν, λέγει Ἄδωναὶ κύριος. *
 σαφέστερα * δεδήλωκεν ἡ γραφὴ ὅτι συνὼν δίκαιος ἀδίκῳ 20
 οὐ συναπόλλυται μετ' αὐτοῦ. ἐν γὰρ τῷ κόσμῳ τοῦτῳ καὶ
 δίκαιοι καὶ ἄδικοι ἀλλήλοις συναγελάζονται κοινωνία βίου,
 οὐ μὴν καὶ δσιότητος. καὶ τοῦτο οὐχ ἁμαρτάνουσιν οἱ θεοφι-
 λεῖς· μιμηταὶ γὰρ εἰσὶ τοῦ πατρὸς αὐτῶν τοῦ ἐν τοῖς οὐρα-
 νοῖς, τοῦ τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνατέλλοντος ἐπὶ δικαίους καὶ 25
 ἀδίκους, καὶ βρέχοντος αὐτοῦ τὸν ὑέτον * πονηροῖς καὶ

2 Hierem 8, 4. 5 | 4 Hierem 3, 22 | 12 Ezech 18, 20 | 13 Ezech 14,
 13. 14 | 24 Matth 5, 45

2 ἐπιστρέφων y | 3 ἀπέστρεψεν yt | 4 ἀναιδῆ w | 4. 5 ἐπιστράφηταιw |
 5 ἰάσομαι Xy | 7 ἀνηλεῶς wx ("λέως x), πονηρῶς y | 8 τοῖς + y | 8 συνα-
 ναμίγνυσθαι wx, συμμολύνεσθαι t, συμμολύναισθαι y | 8 αὐταὶ wxt,
 τοιαῦτα y | 9 γὰρ > w | 9 εἰσὶν x | 9 αὐτοῦ > W | 10 κριτῶν yt |
 10 ἀμειλίκτων X | 11 γινώσκουσι W | 11 φυλάττεσθαι w | 11 λόγῳ yt
 | 12 ἁμαρτάνοντας y | 13 καὶ ἀνομία ἀνόμιον ἐπ' αὐτὸν ἔσται + yt |
 13 γῆι w | 14 καὶ > w | 15 ἐπ' + t | 16 λιμόν y | 16 ἐξ > yt | 17 ὦσι W |
 17 οἱ > x | 18 αὐτοῖ wx, οὗτοι yt | 19 σώσουσιν x | 19 ἄδωναὶ y |
 19 ἐνταῦθα + y | 20 γὰρ + inter versus w | 20 δεδήλωκε W | 22
 ἀλήλοις X | 23 τούτῳ y | 24 εἰσὶν x | 25 αὐτοῦ > y | 26 ἐπὶ + yzt |
 26 πονηροῖς yzt

ἀγαθοῖς· καὶ οὐδὲν κινδυνεύσει ὁ δίκαιος ἐκ τούτου· ἐν γὰρ τῷ σταδίῳ καὶ νικῆται καὶ νικώμενοι εἰσίν, ἐν δὲ τῷ στεφάνῳ μόνον οἱ γενναίως ἀγωνισάμενοι· οὐδεὶς δὲ στεφάνουται, ἐὰν μὴ νομίμως ἀθλήσῃ. ἕκαστος γὰρ περὶ 5 ἑαυτοῦ ἐξομολογήσεται, καὶ οὐ μὴ συναπολέσῃ ὁ θεὸς * δίκαιον μετὰ * ἀδίκον, ἐπειπερ παρ' αὐτῷ τὸ ἀναμάρτητον ἀτιμώρητον. οὔτε γὰρ τὸν Νῶε κατέκλυσεν, οὔτε τὸν Λῶτ κατέφλεξεν, οὔτε τὴν Ῥαὰβ συναπόλεσεν. εἰ δὲ βούλεσθε γινῶναι καὶ τὰ ἐφ' ἡμῶν γενόμενα, Ἰούδας σὺν ἡμῖν ἂν 10 ἔλαβε τὸν κληρὸν τῆς διακονίας ὃν καὶ ἡμεῖς, καὶ Σίμων ὁ μάγος τὴν ἐν χριστῷ σφραγίδα· ἀλλ' ἐκότερος αὐτῶν ἀναδειχθεὶς φαῦλος, ὁ μὲν ἤγγατο, ὁ δὲ παρὰ φύσιν ἠπάμενος * συνετριβή. καὶ ἐν τῇ κιβωτῷ Νῶε καὶ οἱ υἱοὶ αὐτοῦ ὑπήρχον, ἀλλὰ πονηροὶ ὁ Χάμ εὐφροεὶς μόνος εἰς τὸν υἱὸν 15 ἐδέξατο * τιμωρίαν. εἰ δὲ * πατέρες ὑπὲρ τέκνων οὐ τιμωροῦνται οὔτε υἱοὶ ὑπὲρ πατέρων, δῆλον ὡς οὔτε * γυναῖκες ὑπὲρ ἀνδρῶν, οὔτε οἰκέται ὑπὲρ δεσποτῶν, οὔτε συγγενεῖς ὑπὲρ συγγενῶν, οὔτε φίλοι ὑπὲρ φίλων οὔτε δίκαιος ὑπὲρ ἀδίκων· ἀλλ' ἕκαστος ὑπὲρ τοῦ οἰκείου ἔργου τὸν λόγον 20 ἀπαιτηθήσεται. οὔτε γὰρ Νῶε ὑπὲρ τοῦ κόσμου δίκην εἰσεπράχθη, οὔτε Λῶτ ὑπὲρ Σοδόμων ἐπυρπολήθη, οὔτε Ῥαὰβ ὑπὲρ Ἰερικουτιῶν ἐσφάγη, οὔτε οἱ Ἰσραηλῖται ὑπὲρ Αἰγυπτίων· οὔτε ἡ συνοίκησις κατακρίνει τοὺς δικαίους σὺν τοῖς ἀδίκους, ἀλλ' ἡ τῆς γνώμης ὁμόνοια. οὐ χρὴ οὖν τοῖς 25 ἑτοιμοθανάτοις καὶ μισανθρώποις καὶ φιλεγκλήμοσι καὶ μετὰ

3 Tim β 2, 5 | 5 Gen 18, 23

1 ἀγαθοῦς yzt | 1 καὶ wxt, ὥστε yz | 1 κινδυνεύσει w, κινδυνεύσει z | 2 νικώμενοι z | 3 ἀγωνισάμενοι z | 4 ἀθλήσει w | 7 γὰρ wxt, οὖν yz | 5 συναπολέσει xY | 5 τὸν + yzt | 6 τοῦ + yzt | 7 ἀτιμώρητον z | 7 κατέκλυσεν z | 8 κατέφλεξε W | 8 συνάπολεσε W, w + v, συναπόλεσεν z, συναπόλεσε t | 10 ἔλαβεν xt | 11 χριστῷ wx, κυρίῳ yzt | 12 ἤγατο z, ἀπήγατο t | 12. 13 ἠπάμενος wx (ἡ'' x) | 13 πᾶσαν + yz | 13 οἱ > z | 14 εἰς τὸν υἱὸν > w | 15 τὴν + yz | 15 εἰ wxt, οἱ yz | 15 καὶ + t | 15 τέκνων wx, παίδων yzt | 16 πᾶρ W | 16 δῆλον ὡς xt, δηλονότι w, δῆλον yz | 16 γὰρ + yz | 18 φίλοι wxt, φίλος yz | 21 δίκαιοι yzt | 19 τὸν > x | 22 ἱερικουτιῶν t | 22 ὁ Ἰσραήλ yzt | 23 οὔτε wx, οὐ γὰρ yzt | 23 συνημίσει w | 23 κατακρίνει z | 24 ὁμόνοια y | 25 ἑτοιμοθανάτοις καὶ > yz | 25 μισανθρώπων z | 25 φιλεγκλήμοσιν x, φύλεγκλήμοσι z

προφάσεως θανατοποιοῖς προσέχειν. * ἕτερος γὰρ ὑπὲρ ἐτέ-
 ρου οὐκ ἀποθάνεται, ἀλλὰ Σειραῖς τῶν ἐαυτοῦ ἀνομιῶν
 ἕκαστος σφίγγεται· καὶ Ἰδοὺ ἄνθρωπος καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ
 πρὸ προσώπου αὐτοῦ. δεῖ δὲ ἡμᾶς βοηθεῖν τοῖς νοσοῦσι
 καὶ κινδυνεύουσι καὶ σφαλλομένοις *, καὶ ὅσον ὁδὸν τε τῆ 5
 παραινέσει τοῦ λόγου ὑγιᾶζειν αὐτοὺς καὶ ἴσθαι ἐκ θα-
 νάτου· Οὐ χρεῖαν γὰρ ἔχουσι οἱ ἰσχύοντες ἰατροῦ, ἀλλ’
 οἱ κακῶς ἔχοντες· ἐπειδὴ Οὐκ ἔστι θέλημα ἔμπροσθεν τοῦ
 πατρὸς *, ἵνα ἀπόληται εἰς τῶν μικρῶν *. οὐ γὰρ * τῶν
 σκληροκαρδίων ἀνθρώπων βούλησιν ἰστᾶν χρεῖ, ἀλλὰ τὴν 10
 τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς τῶν ὄλων τὴν διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ
 κυρίου ἡμῶν, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. οὐδὲ γὰρ
 δίκαιον κεφαλὴν ὄντα σε, ᾧ ἐπίσκοπε, οὐραῖ προσέχειν, τοῦτ’
 ἔστι λαϊκῶ * στασιώδει ἀνθρώπῳ εἰς ἑτέρου ἀπώλειαν, ἀλλὰ 15
 θεῶ μόνῳ. ἄρχειν γὰρ σε χρεῖ τῶν ὑπηκόων, οὐ μὴν καὶ
 ὑπ’ αὐτῶν ἄρχεσθαι· οὔτε γὰρ υἱὸς ἄρχει πατρὸς κατὰ τὸν
 τῆς γεννήσεως λόγον, οὔτε δοῦλος τοῦ κυρίου αὐτοῦ κατὰ
 τὸν τῆς ἐξουσίας, οὔτε μαθητῆς διδασκάλου, οὔτε στρα-
 τιωτῆς βασιλέως, οὔτε μὴν λαϊκὸς ἐπισκόπου. περὶ γὰρ τοῦ 20
 μη δοκεῖν τοὺς πλησιάζοντας ἀδίκους τῆ τοῦ λόγου διδαχῆ
 συμμολύνεσθαι ἢ κοινωνεῖν ταῖς αὐτῶν ἁμαρτίαις ὁ Ἰεζε-
 κιὴλ ἐκκόπτων τὴν τῶν κακοήθων ὑπόνοιαν λέγει Τί ὑμεῖς
 λέγετε αὐτοῖς τὴν παραβολὴν ταύτην ἐπὶ γῆς Ἰσραὴλ Οἱ

2 Prov 5, 22 | 3 apocryphum | 7 Matth 9; 12 | 8 Matth 18, 14 |
 22 Ezech 18, 2—5

1 ὅτι δὲ οὕτως ἔχει καὶ + yz | 1 γὰρ > yz | 2 οὐ τιμωρεῖται γ,
 τιμωρεῖται z | 2 ἀλλὰ wxt, ἀλλ’ ἕκαστος yz | 2 σοφίαις z | 2 αὐτοῦ W
 | 2 ἀνομιῶν wx, ἁμαρτιῶν yzt | 3 ἕκαστος > yz | 3 καὶ wx, μαρ-
 τυρεῖ καὶ ἄλλος προφήτης λέγων yz | 4 βοηθεῖν > w | 4 νοσοῦ-
 σιν x, νοσοῦσι t | 5 κινδυνεύουσιν xy | 5 βοηθεῖν + w | 7 χρεῖαν
 z et in margine καὶ πάλιν | 7 ἔχουσι W | 8 ἐπειδὴ wxt, φησὶ ὁ σω-
 τὴρ ἐν εὐαγγελίοις καὶ πάλιν + γ, φησὶν ὁ σωτὴρ ἐν εὐαγγελίοις
 + z | 8 ἔστιν x | 8 ἔμπροσθεν > yz | 9 ὁμῶν [ἡμῶν z] τοῦ ἐν οὐρανοῖς
 ἔμπροσθεν + yz | 9 ἀπόληται > yz | 9 τούτων ἀπόληται + yz | 9
 τὴν + yzt | 10 ἀνδρῶν yzt | 14 ἔστιν x | 14 καὶ + y sed > Y |
 14 στασιώδει W yzt, στασιώδη wx | 14 ἀπόλειαν w | 15 ἄρχη z |
 17 γενέσεως yzt | 18 τῆς > w | 21 συμμολύναισθαι y | 23 λέγε-
 ται w

πατέρες ἔφαγον ὄμφακας, καὶ οἱ ὀδόντες τῶν τέκνων ἡμω-
 διάσαν; ζῶ ἐγὼ, λέγει Ἄδωναὶ κύριος, εἰ * ἔσται ἐν ὑμῖν
 λεγομένη ἢ παραβολὴ αὕτη ἐν τῷ Ἰσραήλ. ὅτι πᾶσαι αἱ ψυ-
 χαὶ ἐμαὶ εἰσιν· ὃν τρόπον ἢ ψυχὴ τοῦ πατρὸς, οὕτως * ἢ
 5 ψυχὴ τοῦ υἱοῦ ἐμῆ ἔστιν. ἢ ψυχὴ ἢ ἁμαρτάνουσα αὕτη καὶ
 ἀποθανέεται· ὁ δὲ ἄνθρωπος, ὃς ἔσται δίκαιος, ποιῶν κρίμα
 καὶ δικαιοσύνην — καὶ ἐξῆς ἐπιλέγων τὰς λοιπὰς ἀρετὰς,
 ἐπισφραγίζεται λέγων Ὁ τοιοῦτος δίκαιος ὑπάρχει, ζωὴ ζή-
 σεται, λέγει Ἄδωναὶ κύριος. καὶ ἐὰν γεννήσῃ υἷὸν λοιμὸν,
 10 ἐκχέοντα αἷμα, * ἐν τῇ ὀδῶ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ τοῦ δικαίου
 οὐκ ἐπορεύθη — καὶ ἐπάγων τὰ ἐξῆς, ἐπάγει τοῖς τελευταίοις
 Ζωὴ οὐ ζήσεται· πᾶσας τὰς ἐνομίας ταύτας ἐποίησε, * θα-
 νάτω ἀποθανέεται, * τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐπ' αὐτὸν ἔσται. καὶ
 ἐρεῖτε Τί ὅτι οὐκ ἔλαβεν ὁ υἱὸς τὴν ἀδικίαν τοῦ πατρὸς ἢ
 15 τὴν δικαιοσύνην αὐτοῦ, δικαιοσύνην καὶ ἔλεος πεποιηκώς;
 καὶ ἐρεῖς αὐτοῖς Ἡ ψυχὴ ἢ ἁμαρτάνουσα αὕτη ἀποθανεί-
 ται· υἱὸς οὐ λήψεται ἀδικίαν πατρὸς, καὶ πατὴρ οὐ λήψε-
 ται ἀδικίαν υἱοῦ· δικαιοσύνη δικαίου ἐπ' αὐτὸν ἔσται, καὶ
 ἀνομία ἀνόμου ἐπ' αὐτὸν ἔσται. καὶ μετ' ὀλίγα φησὶν Ἐν
 20 τῷ ἀποστρέψαι δίκαιον ἐν τῆς δικαιοσύνης αὐτοῦ καὶ ποιή-
 σαι ἀδικίαν, * κατὰ πᾶσας τὰς δικαιοσύνας αὐτοῦ ἄς ἐποίη-
 σεν οὐ μὴ μνησθῶσιν. ἐν τῇ ἀδικίᾳ αὐτοῦ ἢ ἠδίκησε καὶ
 ἐν τῇ ἁμαρτίᾳ αὐτοῦ ἢ ἥμαρτεν, ἐν αὐτῇ ἀποθανέεται. καὶ
 25 μετ' ὀλίγα φησὶν Ἐν τῷ ἀποστρέψαι ἄνομον ἀπὸ τῆς ἀνο-
 μίας αὐτοῦ ἢς ἐποίησε, καὶ ποιήσει κρίμα καὶ δικαιοσύνην,
 οὗτος τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἐφύλαξε καὶ ἀπέστρεψεν ἀπὸ πασῶν

8 Ezech 18, 9—11 | 12 Ezech 18, 13 | 14 Ezech 18, 19, 20 | 19 Ezech
 18, 24 | 24 Ezech 18, 27, 28

1 ὄμφακα yzt | 1. 2 αἱμωδιάσαν w, ἡμωδιάσαν xzt | 2 ἔτι + yzt |
 4 καὶ + w | 5 ἔστι W | 5 αὕτη x | 5 καὶ > yzt | 6 ἔστι w |
 7 λοιπὰς z | 8 ὁ τοιοῦτος wxyt, ὅτι οὗτος z | 8 ζωὴν w | 10 καὶ + w
 inter versus | 11 οὐ μὴ πορεύθῃ w, κέπορεύθῃ [sic] z | 11 ἐπάγων
 wxy, ἐπάγον z, ἐπαγαγὼν t | 12 ζήσεται t | 12 πᾶσας ... ἐποίησε > w |
 12 ἐποίησεν x | 12 ἀλλὰ + w | 13 καὶ + w | 14 ἐρεῖται xt | 14 τί ὅτι
 > yz, τί > t | 15 πεποιηκὸς w | 17 λήψεται w? | 19 φησὶ w | 21 πᾶ-
 25 σαι αἱ δικαιοσύνας αὐτοῦ + t | 21 δικαιοσύνας w, ἀδικίας x, ἀνομίας
 yzt | 21, 22 ἐποίησε W | 22 ἠδίκησεν xt, ἐποίησε w | 24 φησὶν > w,
 ἐπάγει yzt | 25 ἐποίησαν X, ἐποίησεν x | 26 οὕτως z | 26 ἐφύλαξεν xy

τῶν ἀσεβιῶν αὐτοῦ ἃν ἐποίησε, ζωῆ * ζήσεται καὶ οὐκ ἀπο-
 θανέτω. καὶ ἐξῆς Ἐκαστον κατὰ τὰς ὁδοὺς ὑμῶν κρινῶ *,
 15 λέγει Ἄθωνα κύριος. | ὁράτε, τέκνα ἡμῶν ἡραπημένα, πῶς
 ⚭ εὐσπλαγχνος μετὰ δικαιοσύνης κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν, * ἀγα-
 θὸς καὶ φιλόανθρωπος, καὶ ἀθωῶν οὐκ ἀθωώσει τὸν ἔνοχον, 5
 καὶ τὸν ἐπιστρέφοντα προσιέμενος καὶ ζωοποιῶν, μὴ κατα-
 λιπὼν τόπον ὑπονοίας τοῖς ἀπηνῶς βουλομένοις κρῖνειν καὶ
 τέλειον ἀποστρέφειν τοὺς ἁμαρτάνοντας καὶ μὴ κοινωνεῖν
 αὐτοῖς λόγων παρακλητικῶν, πρὸς μετάνοιαν ἐνάγειν δυ-
 ναμένων· οἷς ἐκ τῶν ἐναντίων ὁ θεὸς διὰ Ἡσαίου λέγει 10
 πρὸς τοὺς ἐπισκόπους Παρακαλεῖτε, παρακαλεῖτε τὸν λαόν
 μου, ἱερεῖς, λαλήσατε εἰς τὴν καρδίαν Ἱερουσαλήμ. χρεῖ
 οὖν ὑμᾶς αὐτοῦ ἀκούοντας παρακαλεῖν τοὺς ἡμαρτηγῶτας
 καὶ πρὸς μετάνοιαν παρορμᾶν καὶ εὐέλπιδας ποιεῖν, καὶ μὴ 15
 ὑπονοεῖν ὡς κοινωνοὺς γινομένους τῶν πλημμεληθέντων
 αὐτοῖς ἕνεκεν τῆς εἰς αὐτοὺς ἀγάπης. ἀσμένως δὲ τοὺς
 μετανοοῦντας προσδέχεσθε, χαίροντες ἐπ' αὐτοῖς καὶ μετὰ
 ἐλέους καὶ οἰκτιρῶν κρῖνοντες τοὺς ἁμαρτάνοντας. εἴαν γὰρ
 τὸν παρὰ ποταμῶν βαδίζοντα καὶ μέλλοντα ὀλισθαίνειν κε-
 20 ραίαις ὤσας εἰς τὸν ποταμὸν ἐμβάλῃς ἀντὶ τοῦ χεῖρα μάλ-
 λον ὀρέξαι, ἐφόνευσάς σου τὸν ἀδελφόν, δέον μᾶλλον τῷ
 ὀλισθαίνοντι ἐπιδοῦναι δεξιάν, ἵνα μὴ τελέως ἀπόληται·
 ὅπως καὶ ὁ λαὸς νοθητεύεται, καὶ ὁ ἁμαρτηγῶτας μὴ κατὰ
 πᾶν ἀπόληται. δεῖ δὲ σε, ὦ ἐπίσκοπε, μήτε παρορᾶν τὰ

2 Ezech 18, 30 | 11 Isaj 40, 1. 2

1 ἀσεβιῶν z | 1 ἐποίησεν xz | 1 ζωῆν w | 1 δὲ + w | 2 τὰς wxyt,
 τοὺς z | 2 κρινῶ w | 2 ὑμᾶς οἶκος Ἰσραὴλ + yzt | 4 εὐσπλαγχνος
 > w | 4 ὁ + w | 5 καὶ alterum ... 6 καὶ prius > w | 5 ἀθωώ-
 σει x | 6 μὴ > yz | 6, 7 καταλειπῶν w, καταλειπῶν x, καταλεί-
 πων y, καταλύπων z | 7 ἀπεινῶς w, ἀποινώς y | 8 ἀποστρέφεις z |
 9 λόγον παρακλητικῶν w a correctore, λόγων etiam z | 9 ἐν ἀγαγεῖν
 t | 10 θυνάμενον w | 11 παρακαλεῖται w | 11 παρακαλεῖτε alterum >
 w | 13 παρακαλεῖν τοὺς ἡμαρτηγῶτας > y | 14 καὶ εὐέλπιδας ποιεῖν
 > w | 15 κοινωνικούς x | 16 εἵνεκεν x | 16 med αὐτῶν w | 16 δὲ wxt,
 τοῖνον yz | 17 προσδέχεσθαι w | 17 καὶ > xt | 19 ὀλισθάνειν W, ὀλι-
 σθάνειν w | 19, 20 καὶ ραίαις x, παντελῶς yz | 21 ὀρέξας x | 22 ὀλι-
 σθάνοντι w | 22 τελεῖως yzt | 23 νοθητεύεται wx (i x) | 24 ἀπόληται
 w | 21 μίτε w

ἁμαρτήματα τοῦ λαοῦ, μήτε τοὺς μετανοοῦντας ἀποστρέφε-
 σθαι, ὅπως μὴ διαφθείρης ὡς ἄπειρος τὸ ποίμνιον κυρίου
 καὶ φανλλίσης αὐτοῦ τὸ ὄνομα τὸ καινὸν τὸ εἰς τὸν λαὸν
 αὐτοῦ ἐπιτεθέν, καὶ ὄνειδισθήσῃ * καθάπερ * οἱ παλαιοὶ ποι-
 5 μένες, περὶ ὧν ἔλεγε * τῷ Ἱερεμίᾳ Ποιμένες πολλοὶ διέ-
 φθειραν τὸν ἀμπελῶνά μου, ἐμόλυναν τὴν κληρονομίαν
 μου· καὶ ἐν ἄλλοις Ἐπὶ τοὺς ποιμένας παρωξύνθη ὁ θυ-
 μός μου, καὶ ἐπὶ τοὺς ἄμνοὺς ὀργισθήσομαι· καὶ ἐν ἑτέροις
 Ἰσραὴλ οἱ φανλλίζοντες τὸ ὄνομά μου. | ἰδῶν δὲ σὺ 16
 10 τὸν ἁμαρτηκότα, πικρανθεὶς || κέλευσον αὐτὸν ἔξω βλη-
 θῆναι· καὶ ἐξελθόντι αὐτῷ κρινέσθωσαν οἱ διάκονοι, καὶ
 ἐπιζητοῦντες κατεγέτωσαν αὐτὸν ἔξω τῆς ἐκκλησίας, καὶ
 εἰσελθόντες ὑπὲρ αὐτοῦ * ἐρωτάτωσαν· καὶ γὰρ ὑπὲρ τῶν
 ἁμαρτηκόταν ὁ σωτὴρ ἡξίου τὸν πατέρα, ὡς γέγραπται ἐν
 15 τῷ εὐαγγελίῳ Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασι τί ποιοῦ-
 σιν. τότε σὺ κελεύσεις εἰσελθεῖν αὐτόν, καὶ ἀνακρίνας εἰ
 μετανοεῖ καὶ ἄξιός ἐστιν ὅπως εἰς ἐκκλησίαν παραδεχθῆναι,
 σιβώσας αὐτὸν ἡμέρας νηστειῶν κατὰ τὸ ἁμάρτημα, ἔβδο-
 μάδας δύο ἢ τρεῖς ἢ πέντε ἢ ἑπτὰ, οὕτως αὐτὸν ἀπόλυσον,
 20 εἰπας αὐτῷ ὅσα ἁρμόζει ἁμαρτηκῶτι εἰς νουθεσίαν ἐπιπλήσ-
 σοντα διδάσκειν καὶ παραινεῖν *, ὅπως μετῆν παρ' ἑαυτῷ
 ταπεινοφρονῶν καὶ δεόμενος τοῦ θεοῦ τυχεῖν αὐτοῦ εὐμε-
 νοῦς καὶ λέγειν Ἐὰν ἀνομίας παρατηρήσῃς κύριε, κύριε τίς
 ὑποστήσεται; ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἴλασμός ἐστιν. τοιοῦτον γάρ
 25 τι ὑπεμφαίνει καὶ τὸ ἐν τῇ γενέσει εἰρημένον τῷ Κάιν
 Ἕμαρτες; ἡσύχασον· τοῦτ' ἐστὶ μὴ προσθήῃς. ὅτι γὰρ τὸν

5 Hierem 12, 10 | 7 Zach 10, 3 | 9 Malach 1, 6 | 15 Luc 23, 34 |
 23 Psalm 130, 3. 4 | 26 Gen 4, 7

3 φανλλίσεις w | 3 τὸ καινὸν > w | 4 ὄνειδισθήσῃ w, ὄνειδινησθήσῃ z |
 4 καὶ σὺ + w | 4 καὶ + yzt | 5 ἔλεγε xyzt | 5 ὁ θεός + yzt | 5 Ἱηρεμίᾳ x
 | 7 ἐν ἄλλοις wxt, ἀλλαγοῦ ἀλλαγοῦ Y, ἀλλαγοῦ yz | 8 ἐν ἑτέροις wxt,
 πάλιν ἰz | 9 σοὶ z | 10 ἁμαρτηκότα w | 10 πικρανθεὶς z | 11 ἐν ἄλλω ἐξ-
 ελθόντος αὐτοῦ margo t | 11 πικραίνεσθωσαν yzt | 13 σε + yzt |
 14 τὸν πατέρα ἡξίου yzt | 14 γέγραπτε w | 15 οἶδασιν xyzt | 15 τί wx,
 ὃ yzt | 15. 16 ποιῶσι yzt | 16 κέλευσον yz | 17 ὅπως w, ὅλος post ἐκκλη-
 σίαν yzt | 18 ἡμέραις yzt | 20 εἰπῶν yzt | 20. 21 ἐπιπλήσσοντα > w |
 21 διδάσκων καὶ παρενῶν w | 21 αὐτόν + w | 22. 23 εὐμενωῶς x |
 23 παρατηρήσῃς w, παρατηρήσῃ xt | 24 σοῦ w | 24 ἐστὶ yzt | 26 ἐστὶν x

ἀμαρτήσαντα δεῖ ὑπὲρ τοῦ οἰκείου πλημμελήματος αἰσχύνεσθαι, ἱκανὸν τὸ λόγιον * τῷ Μωσῇ ὑπὲρ Μαρίας εἰρημένον, ἡμίκα ἠξίου ἀφεθῆναι αὐτῇ· φησὶ γὰρ αὐτῷ ὁ Θεὸς Εἰ ὁ πατήρ αὐτῆς πτύων ἐνέπτυσεν εἰς τὸ πρόσωπον αὐτῆς, οὐκ ἂν ἐνετραπή; ἑπτὰ ἡμέρας ἀφορισθῆτω ἔξω τῆς παρεμβολῆς, καὶ μετὰ ταῦτα εἰσελεύσεται. οὕτως οὖν καὶ ἡμᾶς δεῖν ἔστι ποιεῖν, τοὺς ἐφ' ἀμαρτίας λέγοντας μετανοεῖν ἀφορίζειν χρόνον ὠρισμένον κατὰ τὴν ἀναλογίαν τοῦ ἀμαρτήματος, ἔπειτα μετανοοῦντας προσλαμβάνεσθαι, ὡς πατέρας 17 υἱούς. | εἰ δὲ ὁ ἐπίσκοπος αὐτὸς ἐν προσκόμματι ὑπάρχει, 10 πῶς ἐτι ἐπεξέλεθ' ἐκζητῆσαι ἀδικήματά τινος ἢ ἐπιτιμησαί τι, διὰ προσωποληψίας * ἢ αὐτὸς ἢ οἱ διάκονοι οὐχ ὑπάρχοντες εὐσυνείδητοι; ὅταν γὰρ ὁ ἄρχων αὐτῇ καὶ ὁ κριτὴς λαμβάνῃ, καὶ οὐ διεξάγεται εἰς τέλος κρίσις· κοινωνοὶ δὲ κλειπτῶν καὶ κρίσει χηρῶν οὐ προσέχοντες, οὐ δυνήσονται 15 οἱ ὑπὸ τὸν ἐπίσκοπον συνεπιμαχεῖν τῷ ἐπισκόπῳ. ἐροῦσι γὰρ αὐτῷ τὸ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ εἰρημένον ὅτι Βλέπεις τὸ κάρφος τὸ ἐν τῷ ὀφθαλμῷ τοῦ ἀδελφοῦ σου, τὴν δὲ δοκὸν τὴν ἐν τῷ ἰδίῳ ὀφθαλμῷ οὐ κατανοεῖς; εὐλαβεῖσθω οὖν ὁ ἐπίσκοπος σὺν τοῖς διακόνοις αὐτοῦ ἀκοῦσαι ῥημάτων 20 τι τοιοῦτον· τοῦτ' ἔστι μὴ διδόντω ἀφορμὴν. ὁ γὰρ ἀμαρτάνων ἐπὶ ἰδὴ τινὰ ὅμοια αὐτῷ δρωῶντα, οἰκοδομηθήσεται εἰς τὸ τὰ αὐτὰ ποιεῖν· εἴτα ὁ πονηρός, δι' ἐνὸς ἀφορμὴν λαβῶν, εἰς ἑτέρους ἐνεργεῖ, ὃ μὴ γένοιτο *, καὶ οὕτως καταστραφήσεται τὸ πούμνιον· πλειόνων γὰρ ὄντων τῶν 25

3 Num 12, 14 | 17 Luc 6, 41

1.2 αἰσχύνεσθαι y | 2 τὸ εἰρημένον + w | 2 τῷ τὸ y | 2 μωσει t | 2 εἰρημένον > w | 3 φησίν x | 3 αὐτῷ > w | 6 ἡμᾶς w | 7 ἔστιν x | 8 ὠρισμένον wx | 9 πατέρας x, πατέρας yt, γνησίους w. in z ex ὡς praecedenti et compendio scripturae ortum ὡσπερ | 11 ἐπεξέλεθ' t | 11 ἐδικήσαι w | 11 ἀδικήμα yzt | 11 ἐπιμήσαι W, ἐπιτιμησαι z | 12 προσωποληψίαν yt, προσωποληψίαν z | 12 ἢ διὰ προσωποληψίας + yzt | 13 γὰρ > w | 13 αἰτεῖ wx | 14 λαμβάνει w | 14 διεξάγεται yz | 14 εἰς τέλος κρίσις wxi, κρίσει yz: sed in margine y λέγεται καὶ εἰς τέλος κρίσις | 15 κρίσιον yz | 15 χηρῶν z | 16 τὸν x yzt, τῶν w | 16 ἐροῦσιν x | 17 γεγραμμένον yzt | 17 ὅτι wx, τί yzt | 17 βλέπεις z | 20 σὺν > w | 20 τοὺς διακόνοους w | 20 ἀκοῦσι z | 21 τι > w | 21 τοιοῦτο y, τοιοῦτο z | 21 ἔστιν x | 24 εἰς ἡμᾶς + z | 24 οὕτω yz | 25 διαστραφήσεται yzt | 25 πλειόνων y, πλείων z

ἁμαρτανόντων, πλείων ἔσται καὶ ἡ δι' αὐτῶν ἐπιτελουμένη
 κακία. ἁμαρτία γὰρ ἀνεξέλεγκτος ἑαυτῆς χεῖρων γίνεται καὶ
 εἰς ἄλλους τὴν διανομὴν λαμβάνει· ἐπεὶ καὶ ζύμη μικρὰ
 πλήρη φουράματα δολοῖ, καὶ εἰς κλέπτῃς εἰς ὄλον * ἔθνος τὸ
 5 μύσος * ἐπήγαγε, καὶ Μυταὶ θανοῦσαι σαπριοῦσι σκευασίαν
 ἠδύσματος ἐλαίου, καὶ βασιλέως ὑπακούοντος λόγον ἄδι-
 κων πάντες οἱ ὑπ' αὐτὸν ὑψηρέται παράνομοι. οὕτω καὶ
 πρόβατον ψωραλέον μεταδίδωσιν ἐτέροις τῆς νόσου, μὴ χω-
 ρισθῆν τῶν ὑγιαίνοντων προβάτων, καὶ ἄνθρωπος λοιμώσ-
 10 σων πολλοῖς φυλακτέος, καὶ κύων λύσση συσχεθεῖς ἐπι-
 κίνδυνος παντὶ ᾧ δ' ἂν προσάψῃται *. ἐὰν οὖν καὶ * ἄν-
 θρωπον παράνομον μὴ τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ χωρῶσωμεν,
 ποιήσωμεν τὸν οἶκον κυρίου σπήλαιον ληστῶν. δεῖ γὰρ * τῶν
 ἁμαρτανόντων μὴ παρασιωπᾶν, ἀλλ' ἐλέγχειν, νουθετεῖν,
 15 ὑποπιάζειν, στίβειν νηστείας, ὅπως καὶ τοῖς ἐτέροις εὐλα-
 βειαν ἐμπουήσῃ· εὐλαβεῖς γὰρ, φησί, ποιήσατε τοὺς υἱοὺς
 Ἰσραὴλ. χρη γὰρ τὸν ἐπίσκοπον καὶ τῶν ἁμαρτιῶν κωλυ-
 τὴν διὰ τῆς νουθεσίας γίνεσθαι, καὶ τῆς δικαιοσύνης σκο-
 πόν, καὶ τῶν ἠτοιμασμένων ὑπὸ θεοῦ ἀγαθῶν κήρυκα, καὶ
 20 τῆς μελλούσης ὀργῆς ἐν τῇ κρίσει διαγγελτῆρα· ὅπως μὴ
 καταφρονήσας τῆς τοῦ θεοῦ φτυουργίας, ἀκούσῃ δι' ἀμέ-
 λειαν τὸ ἐν τῷ Ὡσῇ εἰρημένον Ἰνατὶ παρεσιωπήσατε ἀσέ-
 βειαν * καὶ τὸν καρπὸν αὐτῆς ἐτρυγήσατε; | πάντων οὖν 18

3 Gal 5, 9 | 5 Eccl 10, 1 | 6 Prov 29, 12 | 13 Matth 21, 13 | 16 Lev
 15, 31 | 22 Osee 10, 13

1 πλείων wy, πλείων z | 2 ἀνέγκλητος yz, sed in margine y ἀνεξέλε-
 κτος, ἀνέλεγκτος t | 2 χεῖρων ἑαυτῆς yzt | 3 ἀλλήλους x | 3 τὴν > W |
 3 ἡ νομὴ ἔρπει yz | 3 μικρὰ ζύμη y | 4 πλήρη Wx, πληροῦ w, πλή-
 ρωμα t, ὄλον τὸ yz | 4 φύρα W, φύραμα wy, φουράμα z, φουράματος t |
 4 δολοῖ > w | 4 τὸ + yz | 5 πολλοῖς + yz | 5 ἐπήγαγεν xy | 5 μυταὶ
 w | 5 σαπριοῦσιν x, σαπρῶσι yz | 8 ψωραλέον x | 8 τῆς xzyt, τοῖς w
 | 9 ὑγιαίνων yzt | 9, 10 λοιμώσων wx | 10 φυλακτέος xt | 10 συσχε-
 θεῖς z | 11 προσάψοιτο w, προσάψῃ yzt | 11 ὥστε καὶ ἄνθρωπος λοι-
 μώσων πολλοῖς φυλακτέος εἶναι προσήκει + yz | 11 ἡμεῖς + yz |
 12 χωρῶσωμεν w | 13 ποιήσωμεν wt | 13 ἐπὶ + yzt | 14 ἁμαρτανόντων
 W | 14 ἀλλ' 15 ὑποπιάζειν > z | 15 ὑποπιείξιν yt | 15 στίβειν W?x,
 στίβειν w?, στίβουν yzt | 15 νηστείας t | 16 ἐνποιήσει w | 16 φησί > x,
 φησὶν t, φῆ w | 16 ποιήσεται w, ποιήσατε x, ποιήσεται z | 17 γὰρ wxt,
 οὖν yz | 17, 18 κωλυτὴν w | 19 ἀγαθὸν x | 20 κρίσει z | 21 ἀκούσει w |
 21 διὰ t | 21, 22 ἀμέλειαν y | 22 ὅσιε w, ὡσιε x, Ὡσιε t | 23 φῆ + w

ὁ ἐπίσκοπος φρονιζέτω, καὶ τῶν μὴ ἡμαρτηκότων, ἵνα μένωσιν ἀναμάρτητοι, καὶ τῶν ἀμαρτανόντων, ἵνα μετανοῶσιν. λέγει γὰρ ὁ κύριος πρὸς ὑμᾶς Ὅρατε μὴ καταφρονησητε ἑνὸς τῶν μικρῶν τούτων. καὶ τοῖς μετανοοῦσιν ἄφεσιν διδόναι χροῖ· ἅμα γὰρ τῷ εἰπεῖν τινα τῶν πλημ-⁵ μελησάντων γνησίᾳ διαθέσει Ἡμάρτηκα τῷ κυρίῳ, ἀποκρίνεται τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον Καὶ κύριος ἀφήκεν σοι τὴν ἀμαρτίαν*. γνώριζε οὖν, ὡς ἐπίσκοπε, τὸ ἀξίωμα σου, ὅτι ὡς τοῦ δεσμεῖν ἐκκληρώσω τὴν ἔξουσίαν, οὕτως καὶ τοῦ λύειν. ἔξουσίαν* οὖν ἔχων τοῦ λύειν γνώριζε σεαντόν, καὶ ἀξίως¹⁰ τοῦ τόπου σου || ἐν τῷδε τῷ βίῳ ἀναστρέφου, εἰδὼς ὅτι πλείονα* ἀπαιτηθήσῃ τὸν λόγον. ᾧ γὰρ* παρέθεντο πολὺ, περισσότερον ἀπαιτήσουσι παρ' αὐτοῦ. ἀναμάρτητος μὲν γὰρ ἀνθρώπων οὐδεὶς πάρεξ τοῦ γενομένου δι' ἡμᾶς ἀνθρώπου· ἐπεὶ γέγραπται Οὐδεὶς καθαρὸς ἀπὸ φύτου, οὐδ'¹⁵ ἂν μίᾳ ἡμέρᾳ ἢ ζωῇ αὐτοῦ. διὰ τοῦτο καὶ τῶν προγεγεννημένων δικαίων τε καὶ πατριαρχῶν οἱ βίοι καὶ αἱ ἀναστροφῆς ἀνεγράφησαν, οὐχ ἵνα ἐκείνους ὀνειδίξωμεν ἀναγινώσκοντες, ἀλλ' ἵνα ἡμεῖς μετανοῶμεν καὶ εὐέλπιδες γινώμεθα ὡς ἀπέσῃς τευξόμενοι. τὰ γὰρ ἐκείνων φύπη ἡμετέρα ἀσφάλεια καὶ παραινέσεις, ὅτι καὶ ἡμεῖς ἡμαρτήσαντες, ἐὰν μετανοήσωμεν, συγγνώμῃ ἔξομεν· ἐπεὶ γέγραπται Τίς κληθήσεται ἁγνήν ἔχειν τὴν καρδίαν, ἢ τίς παροησιάσεται καθαρὸς εἶναι ἀπὸ ἁμαρτίας; οὐδεὶς οὖν ἀναμάρτητος. σὺ²⁰

3 Matth 18, 10 | 6 Reg β 12, 13 | 12 Luc 12, 48 | 15 Iob 14, 4, 5 | 22 Prov 20, 9

1 φρονιζέτω ὁ ἐπίσκοπος t | 1 ἡμαρτηκότων w | 2 μένωσιν t | 2. 3 μετανοῶσι wt | 3 εἶπεν yz | 3 πρὸς ὑμᾶς wxt, ἐν εὐαγγελίοις yz | 3. 4 καταφρονησηται w | 4 καὶ wxt, οὐκοῦν yz | 4 μετανοοῦσι W | 5 τῷ y, τὸ wx | 5. 6. τῶν πλημμελησάντων > X, habet x in margine | 7 τὸ ἅγιον πνεῦμα t | 7 ἀφήκεν yzt | 8 σου + x | 8 θάρσει οὐ μὴ ἀποθάνης + yt, θάρσει οὖν μὴ ἀποθάνης + z | 9 ἐκκληρώσω w, ἐκκληρώσω z | 10 ἔξουσίαν ... λύειν > w | 9 οὕτω yzt | 10 γνώριζε y | 11 τόπου xyzt, ἀξιώματός w | 12 αὐτός + yzt | 12 ἀπαιτηθήσει w, ἀπεπηθήση z | 12 φησι + yzt | 12 παρέθεντο w | 13 ἀπαιτήσουσιν x | 14 γὰρ > w | 15 καθαρὸς y | 16 μίᾳ ἡμέρᾳ w, μιᾶς ἡμέρας x | 16. 17 προγεγεννημένον Z, προγεγεννημένων z | 17 αἱ > wz | 18 ἴν' yz | 18 ὀνειδίξωμεν w, ὀνειδίξομεν x | 19 γινώμεθα xt | 20 τὰ xyzt, αἱ w | 20 φύτιδες w | 24 ἀναμάρτητος w

οὐκ κατὰ δύναμιν σπούδαζε ἀνεπίληπτος εἶναι, καὶ περὶ
 πάντων μερίμνα, μὴ διὰ σέ τις σκανδαλισθεὶς ἀπόληται. ὁ
 γὰρ λαὸς περὶ ἑαυτοῦ μόνου μεριμνᾷ, οὐ δὲ περὶ πάντων,
 * πλείον * βάρος ἔχων καὶ μείζον βαστάζων φορτίον· γέ-
 5 γραπται γὰρ Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Μωυσῆν Σὺ καὶ Ἰσραὴλ
 λήψεσθε τὰς ἁμαρτίας τῆς ἱερατείας. ὡς περὶ πλείονων οὐκ
 ἀπολογούμενος, περὶ πάντων * φροντίξει· καὶ τοὺς μὲν ὕμνους
 συντήρει, τοὺς δὲ ἡμαρτηκότας νουθετεῖ, καὶ στίβων ἐν τῇ
 νηστείᾳ, ἐν τῇ ἀφέσει ἐλάφρυνε, καὶ προσκλαύσαντα εἰσδέ-
 10 χου, πάσης τῆς ἐκκλησίας ὑπὲρ αὐτοῦ δεομένης, καὶ χει-
 ροδετήσας αὐτὸν ἕα λοιπὸν εἶναι ἐν τῷ ποιμνίῳ· τοὺς δὲ
 ὑπνώδεις καὶ παρεμμένους ἐπίστρεψε, ὑποστήριξε, παρακάλε,
 θεράπευε, ἐπιστάμενος ἡλίκων μισθὸν ἔχεις ταῦτα ποιῶν,
 ὥσπερ οὐκ καὶ κίνδυνον, ἐὰν ἀμελῆς τούτων. λέγει γὰρ
 15 πρὸς τοὺς ἀμελοῦντας τοῦ λαοῦ ἐπισκόπους Ἰεζεκιὴλ Οὐαὶ
 τοῖς ποιμέσι τοῦ Ἰσραὴλ, οἳ ἐποίμαινον ἑαυτοῦς· οὐ τὰ πρό-
 βατα μου ποιμαίνουσιν οἱ ποιμένες, ἀλλ' ἑαυτοῦς. τὸ γάλα
 κατεσθίετε καὶ τὰ ἔρια περιβάλλεσθε, τὸ ἰσχυρὸν σφάζετε,
 τὰ πρόβατα * οὐ ποιμαίνετε. τὸ ἐνοχλούμενον οὐκ ἐνισχύ-
 20 σατε καὶ τὸ ἄρρωστον οὐκ ἰάσασθε καὶ τὸ συντετριμμένον
 οὐ κατεδήσατε, τὸ ἐξωσμένον οὐ || κατεπεστρέψατε καὶ τὸ
 ἀπολωλὸς οὐκ ἐζητήσατε, καὶ ἐν κράτει ἐπαιδεύσατε αὐτὰ
 μετὰ ἔμπαιγμου. καὶ διεσπάρησαν * παρὰ τὸ μὴ εἶναι ποι-
 μένα, καὶ ἐγένοντο εἰς κατάβρωμα πᾶσι τοῖς θηρίοις τοῦ

1 Tim α 3, 2 | 5 Num 18, 1 | 15 Ezech 34, 2—5

2 ἀπόληται w | 4 ὡς + yt, ὦ + z | 4 οὐκ + y, ὄς + z | 4 ἔχων βάρ-
 ος yzt | 4 μείζον z | 5 εἶπεν x | 5 μωσῆν x, Μωϋσῆν t | 6 λήψεσθαί
 w | 6 τὰς > zt | 7 post πάντων rasura duodecim literarum in w |
 8 νουθετή X | 8 στίβων yzt | 9 ἐλάφρυνον t | 9 προσκλαύσαντας w |
 10 τῆς ἐκκλησίας πάσης w | 10 αὐτὰ W | 11 αὐτὸ W? | 11 ἔαι w | 13
 ποιῶν wx, ἐπιτελῶν yzt | 14 οὐκ > Yz, suppl in margine y | 14 ἀμε-
 λείς w, ἀμελήσης yzt | 16 ποιμέσιν x | 16 οἳ wxyz, ὅτι t | 16 ἐποίμαι-
 νον w | 17 μου > yzt | 17 ποιμένες w | 18 κατεσθίεται w | 18 τὰ > t
 | 18 περιβάλλεσθαι w | 18 σφάζεται w | 19 τὰ ... ἐνισχύσατε > w |
 19 μου + x | 19 οὐκ ἐποιμάνατε yz | 19 τὸ wxyz, τὸν z | 20 καὶ
 prius > x | 20 ἄρρωστον yzt | 20 ἰάσασθαι w | 21 κατεδήσεται w | 21
 τὸ prius ... 23 ἔμπαιγμου > w | 21 οὐκ ἐπεστρέψατε xyz | 23 τὰ πρό-
 βατὰ μου + w | 24 ποιμαίνεις w | 21 πᾶσιν x | 24 θηρίοις z

ἀργού. καὶ πάλιν * Οὐκ ἐξήγησαν οἱ ποιμένες τὰ πρό-
 βατὰ μου καὶ ἐποίμαινον οἱ ποιμένες ἑαυτούς, τὰ δὲ πρό-
 βατὰ μου οὐκ ἐποίμαινον. καὶ μετ' ὀλίγον Ἰδοὺ ἐγὼ πρὸς
 τοὺς ποιμένας, καὶ ἐκζητήσω ἐγὼ τὰ πρόβατά μου ἐκ χει-
 ρὸς αὐτῶν καὶ καταπαύσω αὐτούς τοῦ ποιμαίνειν τὰ πρό- 5
 βατὰ μου, καὶ οὐ ποιμανοῦσιν ἐτι οἱ ποιμένες ἑαυτούς, καὶ
 ῥύσονται τὰ πρόβατά μου ἐκ χειρὸς αὐτῶν, καὶ οὐκ ἔσου-
 νται αὐτοῖς εἰς κατάβρωμα. καὶ ἐπιφέρει καὶ πρὸς τὸν λαὸν
 λέγων Ἰδοὺ ἐγὼ κρινῶ ἀνὰ μέσον προβάτων καὶ εἰς πρό-
 βατον, καὶ κριὸν πρὸς κριόν. μὴ μικρὸν * ὑμῖν ὅτι τὴν 10
 νομὴν τὴν καλὴν ἐνέμεσθε, καὶ τὰ κατάλοιπα τῆς νομῆς
 κατεπατεῖτε τοῖς ποσὶν ὑμῶν, καὶ τὰ πρόβατα τὰ πατήματα
 τῶν ποδῶν ὑμῶν ἤσθιον; καὶ ἐπιφέρει μετ' ὀλίγα Καὶ
 γνώσεσθε ὅτι ἐγὼ κύριος καὶ ὑμεῖς * πρόβατα, πρόβατα τῆς
 νομῆς μου· ἀνθρώποι μου ἐστέ, καὶ ἐγὼ θεὸς ὑμῶν, λέγει 15
 19 Ἀδωναὶ κύριος. | ἀκούσατε, οἱ ἐπίσκοποι, καὶ ἀκούσατε, οἱ
 λαϊκοί, ὡς φησὶν ὁ θεὸς Κρινῶ κριὸν πρὸς κριόν, καὶ
 πρόβατον πρὸς πρόβατον· καὶ πρὸς τοὺς ποιμένας λέγει
 Κριθήσεσθε ἕνεκεν τῆς ἀπειρίας αὐτῶν καὶ τῆς εἰς τὰ πρό-
 βατα διαφορᾶς. τοῦτ' ἐστίν, ἐπίσκοπον πρὸς ἐπίσκοπον 20
 κρινῶ καὶ λαϊκὸν πρὸς λαϊκόν, καὶ ἄρχοντα πρὸς ἄρχοντα.
 λογικὰ γὰρ τὰ πρόβατα καὶ οἱ κριοὶ οὗτοι, ἀλλ' οὐκ ἄλογα·
 ἵνα μὴ ποτε εἴπῃ ὁ λαϊκὸς ὅτι Ἐγὼ πρόβατόν εἰμι καὶ οὐ

1 Ezech 34, 8 | 3 Ezech 34, 10 | 9 Ezech 34, 17--19 | 13 Ezech
 34, 30. 31 | 17 Ezech 34, 17

1 δρουμοῦ yzt | 1 καὶ + yzt | 1 ἐξεξήγησαν yzt | 1 ποιμαίνες w |
 2 ἐποίμενον z | 3 ἐποίμαινον w, ἐποίμενον z | 3 ὀλίγα yz | 3 ἰδοὺ
 4 ποιμένας > w | 5 τοῦ wxyt, τοὺς z | 6 ποιμανοῦσιν y | 6 ποιμαίνες
 w | 6 αὐτούς yz | 7 ῥύσονται t | 8 καὶ prius wxt, εἶτα yz | 8 καὶ alte-
 rum > w | 9 ἐγὼ > w | 9. 17. 21 κρινῶ: w | 9 καὶ > yzt | 10 κριὸν
 prius wxyzt, κρινόν Z | 10 ἦν + yzt | 11 ἐνέμεσθαι w | 11 κατάλοιπα
 z, λυπὰ w | 13 εἰσθιον w | 13 ὀλίγον w | 14 γνώσεσθαι w | 14 μου +
 w | 14 πρόβατα prius > yzt | 15 νομ z W | 15 ἐσταί w | 16 ἀδωναὶ
 z | 17 ὡς φησιν xt, ἐφη w, τί φησιν yz | 19 κριθήσεσθαι wxyzt,
 correctum iam in editione parisina anni 1618 | 19 ἀπειρίας w | 19
 τῆς εἰς yzt, στήσει w, στήση x | 20 διαφορᾶς yzt | 20 ἐστι W | 23
 εἴπει w | 23 λα w a prima manu, ικὸς a correctore recenti in ra-
 sura | 23 καὶ xyzt, ἀλλ' w

ποιμήν. * ὡσπερ δὲ τῷ καλῷ ποιμένι τὸ μὴ ἀκολουθοῦν
 πρόβατον λύκοις ἔκκειται εἰς διαφθοράν, οὕτως τῷ ποιηρῷ
 ποιμένι τὸ ἀκολουθοῦν πρόδηλον ἔχει τὸν θάνατον, ὅτι κατα-
 τρώζεται αὐτό. διὸ φευκτέον ἀπὸ τῶν φθορῶν ποιμένων. |
 5 τὸν μὲν ποιμένα τὸν ἀγαθὸν ὁ λαϊκὸς τιμάτω, ἀγαπάτω, 20
 φοβείσθω ὡς πατέρα, ὡς κύριον, * ὡς ἀρχιερέα θεοῦ, ὡς
 διδάσκαλον εὐσεβείας· ὁ γὰρ ἀκούων αὐτοῦ χριστοῦ ἀκούει,
 καὶ ὁ αὐτὸν ἀθετῶν χριστὸν ἀθετεῖ, καὶ ὁ τὸν χριστὸν μὴ
 δεχόμενος οὐδέχεται τὸν αὐτοῦ θεὸν καὶ πατέρα. ὁ ὑμῶν
 10 γάρ, φησίν, ἀκούων ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ ὑμᾶς ἀθετῶν ἐμὲ
 ἀθετεῖ, καὶ ὁ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά με. ὁμοίως
 * ὁ ἐπίσκοπος ὡς τέκνα τοὺς λαϊκοὺς ἀγαπάτω, θείλων καὶ
 θερμαίνων τῇ σπουδῇ τῆς ἀγάπης ὡς ᾧ εἰς περιποίησιν
 νοσίων, ἢ ὡς νοσσία ἀγκαλιζόμενος εἰς περιποίησιν ὀρνί-
 15 θων· πάντας νοθετῶν, πᾶσι τοῖς πληκτισμοῦ δεομένοις
 ἐπιπλήσων ἀλλὰ μὴ πλήσων, * ὑποπιέζων εἰς ἐντροπήν, *
 νοθετῶν εἰς ἐπιστροφὴν, ἐπιτιμῶν εἰς διόρθωσιν καὶ εὐ-
 θύτητα πορείας· τὸ ἰσχυρὸν φυλάσσω, τοῦτ' ἔστι τὸ ἐδραῖον
 τῇ πίστει ἀσφαλὲς τηρῶν, τὸν λαὸν εἰρηρικῶς ποιμαίνων, ||
 20 τὸ ἐνοχλοῦμενον ἐνισχύων, τοῦτ' ἔστι τὸ πειραζόμενον ἐν
 τῇ πίστει ἀσφαλὲς τηρῶν, τὸν λαὸν εἰρηρικῶς ποιμαίνων, ||
 20 τὸ ἐνοχλοῦμενον ἐνισχύων, τοῦτ' ἔστι τὸ πειραζόμενον ἐν
 τῇ πίστει ἀσφαλὲς τηρῶν, τὸν λαὸν εἰρηρικῶς ποιμαίνων, ||
 20 τὸ ἐνοχλοῦμενον ἐνισχύων, τοῦτ' ἔστι τὸ πειραζόμενον ἐν
 τῇ πίστει ἀσφαλὲς τηρῶν, τὸν λαὸν εἰρηρικῶς ποιμαίνων, ||

9 Luc 10, 16

1 καὶ οὐδένα λόγον ἑμαυτοῦ ποιοῦμαι [ποιήμαι t], ἀλλ' ὁ ποιμήν
 ὄψεται καὶ αὐτὸς μόνος εἰσπραχθήσεται τὴν ὑπὲρ ἐμοῦ δίκην + yzt |
 1 δὲ wx, γάρ yzt 1 ποιμαίνω | 1 τὸ | τῶν 1 ἀκολουθῶν | 2 ἔκκειται w |
 2 οὕτω yzt | 3 ποιμαίνω, ποιμένη z | 3 ἀκολουθῶν w | 4 κατατρώζε-
 ται z | 4 αὐτῶ x | 4 φευκταῖον w | 4 φθορῶν xyt, φθορ ο ποιῶν
 w duabus literis erasis, in margine γ ἀπὸ τῶν φθοροποιῶν ποιμένων
 | 5 μέντοι yt | 5 ποιμαίνα w | 5 τιμάτω ἀγαπάτω xyt, πειθαρχεῖτω καὶ
 w | 6 ὡς πατέρα > t | 6 ὡς δεσπότην + yzt | 7 εὐσεβείας y | 7 αὐτοῦ
 ἀκούων yzt | 12 καὶ + w | 12 θείλων wx, θάλλων yzt | 13 θερμαί-
 νων wx, στέργων yzt | 15 πᾶσιν x | 15 διαπληκτισμοῦ yz [ἀ y] | 15 ἐπι-
 δεομένοις t | 16 μᾶλλον δὲ + w | 16 υποπιέζων yz | 16 ἀλλὰ μὴ εἰς
 ἀνατροπήν + yzt | 17 καὶ 19 τηρῶν > w | 18 πορείας z | 18
 φυλάσσω x | 18 ἔστιν xz | 19 τηρῶν z | 19 ποιμένον W, ποιμένειν
 w | 20 ἔστιν x | 20 ἴν τὸν w | 20 ἐν > w | 21 στερεῶν ποιῶν w,
 στεροποιῶν x | 21 ἔστιν x | 22 τὸν [ita etiam z] νοσοῦντα τῇ πίστει
 w | 22 ἐν διχονομίᾳ > w

λίας θεραπεύων. τὸ συντετριμμένον καταδεσμών, τοῦτ' ἔστι
 τὸ πεπλανημένον ἢ τὸ τεθραυσμένον ἢ * κατεαγμένον ἐν
 * ἀμαρτίας εἰς χολείαν ὁδοῦ ἐπιδεσμών, διὰ παρακλητικῆς
 * νοουθεσίας, ἐλαφρύνων ἀπὸ παραπτωμάτων καὶ εὐέλπιν
 ποιῶν, * οὕτως ῥωμάλειν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ ἀποκαθίστα, ἐπα- 5
 νάγων ἐν τῇ ποιμνῇ. τὸ ἐξωσμένον ἐπίστρεφε, τοῦτ' ἔστι
 τὸ ἐν ἀμαρτίας γενόμενον καὶ εἰς ἐπιτίμησιν ἐκβεβλημέ-
 νου μὴ ἐῶν ἔξω διαμένειν, ἀλλὰ προσλαμβανόμενος καὶ ἐπι-
 στρέφων, ἀποκαθίστα ἐν τῇ ποιμνῇ, τοῦτ' ἔστιν ἐν τῷ λαῷ
 τῆς ἀμώμου ἐκκλησίας· τὸ δὲ ἀπολωλὸς ἐκζητεῖ, τοῦτ' ἔστι 10
 τὸ ὑπὸ πλήθους παραπτωμάτων ἑαυτοῦ ἀπελίπισαν τῆς σω-
 τηρίας μὴ ἐάσης τελείως ἀπολείσθαι. τὸ ὑπὸ πολλῆς ψύξεως
 ἢ νοχελίας κάθυπνον γενόμενον καὶ διὰ βαρέος ὕπνου τῆς
 ἑαυτοῦ ζωῆς ἐπιλαθόμενον καὶ μακρὰν ἀποστατήσαν τῆς
 ἰδίας ποιμνῆς, ὡς καὶ λύκοις περιπεσεῖν βορᾶ, σὺ ἀναζη- 15
 τεῖ καὶ νοουθετῶν ἐπίστρεφε καὶ νήφειν παρακάλει καὶ ἐλ-
 πίδα ὑπόσπειρε, μὴ συγχωρῶν αὐτῷ λέγειν τὸ ὑπὸ τινῶν
 εἰρημένον ὅτι Τὰ ἀσεβήματα ἡμῶν ἐφ' ἡμῖν, καὶ ἡμεῖς ἐν
 αὐτοῖς τηρόμεθα, καὶ πῶς ζησοῦμεθα; εἰ οἶόν τε οὖν, ἰδιο-
 ποιείσθω ὁ ἐπίσκοπος τὸ πλημμέλημα, καὶ λεγέτω τῷ ἡμαρ- 20
 τηκότῳ ὅτι Σὺ μόνον ἐπίστρεψον, κἀγὼ τὸν ὑπὲρ σοῦ θά-
 νατον ἀναδέξομαι, ὡς ὁ κύριος τὸν ὑπὲρ ἐμοῦ καὶ πάντων.
 ὁ ποιμὴν γὰρ ὁ καλὸς τὴν ψυχὴν αὐτοῦ τίθησιν ὑπὲρ τῶν
 προβάτων· ὁ δὲ μισθωτὸς καὶ οὐκ ἂν ποιμὴν, οὐ οὐκ ἔστι
 τὰ πρόβατα ἴδια, θεωρεῖ τὸν λύκον ἐρχόμενον, * καὶ ἀφίγησι 25
 τὰ πρόβατα καὶ φεύγει, καὶ ὁ λύκος ἀρπάξει αὐτά. εἶδέναι

18 Ezech 33, 10 | 23 Ioh 10, 11. 12

1 συντετριμμένον z | 1 καταδέννων x | 1 ἔστιν x | 2 ἢ συντεθραυσμέ-
 νον w | 2 ἢ τὸ κατεαγμένον ἐν > w | 2 τὸ + t | 3 ταῖς + w | 3 εἰς
 χολείαν ὁδοῦ > w | 3 χολίαν x | 3 ἐπιδέννων xt | 4 οὖν + y | 5 καὶ
 + w | 5 οὕτω yzt | 6 ἔστιν x | 7 ἀμαρτία w | 9 ἔστι W | 10 δὲ > yz |
 10 ἔστιν x | 11 ἀπὸ πλήθους w | 11 ἑαυτοῦς yz | 12 εἰς τέλος w | 13 καὶ
 [ita etiam t] νοχελείας yz | 13 βαρέος x | 15 λύκοις z | 15 εἰς βορᾶν
 yzt | 15 σὺ ἀναζητεῖ xyt, συναναζητεῖ w | 17 συγχωρῶν x | 17 ὑπὸ
 τινῶν > yz | 18 ἡμῶν yz | 18 ἐφ' xyt, ἐν w | 19 ἐτηρόμεθα yz | 19
 οἶόν τε wxyt, οἱ ὄντες z | 20, 21 ἡμαρτηκότῳ w | 22 ὑποδέξομαι z |
 22 ὦ Y | 22 ἐμοῦ xyt, αὐτοῦ w | 23 γὰρ > y | 24 μισθωτὸς w, μη-
 σθωτὸς z | 24 ἔστιν x | 25 λύκων W | 25 τουτέστι τὸν διάβολον + yzt
 | 25 ἀφίγησι w, ἀφίγησιν x

οὖν προσήκει ὅτι τοῖς ἡμαρτηκόσιν εὐσπλαγχνος ἂν ὁ θεὸς
 μετ' ὄρκου μετάνοιαν ἐπηγγείλατο· ὁ δὲ ἁμαρτήσας, καὶ
 τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ θεοῦ τὴν περὶ μετανοίας ἀγνοῶν καὶ
 τὸ μακροθύμου καὶ ἀνεξίκακον αὐτοῦ μὴ ἐπιστάμενος, ἔτι
 5 μὴν καὶ τὰς ἀγίας γραφὰς τὰς ταύτην κηρυσσοῦσας οὐ
 γινώσκων, ἄτε μὴ μεμαθηκὼς παρὰ σοῦ, ὑπὸ ἀνοίας *
 ἀπόλλυται. * σὺ δὲ ὡς φιλόστοργος ποιμὴν καὶ * σπουδαῖος
 νομεύς ἀναζητεῖ * ἀριθμῶν τὴν ποίμνην. * τὸ λέειπον ἐκλή-
 10 τει, ὡς ὁ κύριος ὁ θεὸς ὁ ἀγαθὸς πατὴρ ἡμῶν, ἀποστείλας
 τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν ποιμένα καλὸν καὶ σωτήρα τὸν διδάσκαλον
 ἡμῶν Ἰησοῦν, ἐπιτρέψας αὐτῷ εἶσαι τὰ ἐνενηκόντα ἐννέα
 * ἐπὶ τὰ ὄρη, καὶ πορευθῆναι ἐπὶ τὴν ζήτησιν τοῦ πεπλανη-
 μένου, καὶ εὐρόντα ἄραι ἐπὶ τοὺς ἑαυτοῦ ὄμους καὶ φέ-
 15 λωλότος. οὕτως οὖν ὑπήκοος γίνου καὶ σὺ, ὡς ἐπίσκοπε,
 ἐκζητῶν τὸ ἀπολωλὸς, κατευθύνων τὸ πεπλανημένον, ἐπι-
 στρέφων τὸ ἀφροσύνη· ἐξουσίαν γὰρ ἔχεις * ἐπιστρέφειν καὶ
 ἀποστέλλειν τεθραυσμένους ἐν ἀφέσει· διὰ σοῦ ὁ σωτὴρ
 20 λέγει τῷ παρεμμένῳ ἐν ἁμαρτίαις Ἀφρονταί σου αἱ ἁμαρ-
 τίαί, * ἡ πίστις σου σέσωκέν σε, πορεύου εἰς εἰρήνην. εἰ-
 ρῆνη δὲ * ἡ γαληνὸς ἐστὶν τοῦ θεοῦ ἐκκλησία, εἰς ἣν λύων

11 Matth 18, 12 | 17 Luc 4, 19 | 19 Matth 9, 2 | 20 Marc 5, 34

1 ἡμαρτηκόσιν z | 2 μετὰ yzt | 3 μετάνοιαν t | 5 κηρυσσοῦσας w | 6
 μεμαθηκὼς Wxz, μεμαθηκὸς w | 6 ὑπὸ ἀνοίας > Yzt, sed habet y in
 margine. t in margine ἐν ἄλλω ὑπὸ ἀνοίας | 6 πολλῆς ἐκείνος + w,
 sed ἐκείνος m. pr. in margine | 7 καὶ σὺ λόγον ὑπέχει ὑπὲρ αὐτοῦ
 ἔνεκεν τῆς ἀμελείας. ἀλλὰ μὴ τοῦτο γένητε + w | 7 σὺ δὲ > w, σὺ
 οὖν yz | 7 ὡς + yzt | 7 σπουδαῖος w | 8 καὶ + yz | 8 σου καὶ + w |
 9 ὡς λωλότος 15 ita w: καθὼς καὶ ὁ πατὴρ ἡμῶν ὁ ἀγαθὸς κύ-
 ριος καὶ διδάσκαλος, ἀποστείλας τὸν ἑαυτοῦ υἱὸν ποιμένα καλὸν καὶ
 σωτήρα τοῦ κόσμου, ἦλθεν ἐπὶ τὰ ὄρη πορευθῆς, ζητῶν τὸ ἀπολω-
 λὸς, εἰσας τὰ ἐνενηκόντα ἐννέα, καὶ εὐρῶν, ἄρας ἐπὶ [ἐπὶ super ver-
 sum] τοὺς ἑαυτοῦ ὄμους, ἐπὶ τὴν ποίμνην ἔφερεν, χαρὰν χαίρων ἐπὶ
 τῇ εὐρέσει αὐτοῦ. diversa punctorum genera virgula expressi | 9 ὁ
 primum > t | 9 ὁ secundum et tertium xt, καὶ yz | 11 ἐπιστρέφεις z
 | 11 ἐνενηκόντα z | 12 ἐν τῇ ἐρήμῳ καὶ + y | 12 καὶ > y | 14 ἐν τῇ
 ποίμνῃ yzt | 16. 17 ἐπιστρέφων z | 17 ἀφροσύνη wz | 17 τὸ + w | 19
 ἀφροσύνη yzt | 20 καὶ + y | 20 πίστις w | 20 σέσωκέ yzt | 20 ἡγήνην X
 | 21 καὶ λιμὴν + t | 21 ἡ post ἐστὶν yzt, utroque loco x | 21 γαλη-
 νὸς > w | 21 ἐστὶν post ἐκκλησία w | 21 θεοῦ wx, χριστοῦ yzt

τοὺς ἡμαρτηκότας ἀποκαθίστα ὑγιεῖς καὶ ἀμώμους, ἐνέλπι-
 δας, σπουδαίους, ἐργοπόνους ἐν τοῖς ἀγαθοῖς ἔργοις, ὡς
 ἔμπειρος καὶ συμπαθὴς ἰατρός πάντας ἰώμενος τοὺς ἐν
 ἀμαρτίαις πεπλανημένους· Οὐ χρεῖαν γὰρ ἔχουσιν οἱ ἰσχύ-
 οντες ἰατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες· Ἦλθε γὰρ ὁ υἱὸς τοῦ 5
 ἀνθρώπου ζητῆσαι καὶ σῶσαι τὸ πεπλανημένον. ἰατρός
 οὖν ὑπάρχων τῆς ἐκκλησίας τοῦ κυρίου πρόσαγε θερα-
 πείαν κατάλληλον ἐκάστῳ τῶν νοσοῦντων· παντὶ τρόπῳ
 θεράπευε, ὑγιάζε, σώου ἀποκαθίστα τῇ ἐκκλησίᾳ. ποί-
 μαινε τὸ ποίμνιον μὴ ἐν κράτει μετὰ ἐμπαιγμοῦ ὡς κατε- 10
 ξουσιάξων, ἀλλ' ὡς ποιμὴν χρηστός, τῷ κόλπῳ συνάγων τὰ
 21 ἀρνία καὶ τὰς ἐν γαστρὶ ἔχουσας παρακαλῶν. | ἔσο δὲ ζη-
 στός, ἀγαθός, ἥπιος, * ἀψευδής, μὴ σκληρός, μὴ αὐθάδης,
 μὴ ἀπότομος, μὴ ἀλαζών, μὴ ἀνελεής, μὴ τετυφωμένος, μὴ
 ἀνθρωπάρεσκος, μὴ δειλός, μὴ δίνωμος, μὴ ἐμπαίζων τοῖς 15
 ὑπὸ σὲ λαοῖς, μὴ ἀποκρύπτων ἀπ' αὐτῶν τὰ τοῦ θεοῦ νόμιμα
 καὶ τοὺς περὶ μετανοίας λόγους, μὴ πρόχειρος πρὸς τὸ ἐξῶσαι
 καὶ ἐκβαλεῖν ἀλλὰ ἀσφαλῆς, μὴ φιλεπιτιμητής, μὴ προπετής,
 μὴ παραδεχόμενος κατὰ τινὸς μαρτυρίαν ἄνευ τριῶν * μαρτύ-
 ρων, καὶ τούτων ἕαν ὁ τρόπος ἢ μεμαρτυρημένος πάλαι, καὶ 20
 εἰ μὴ ἀπὸ ἔχθρας κινούμενος ἢ φθόνου. εἰσὶ γὰρ πολλοὶ ἐπι-
 χαιρεσικάκοι, πρόγλωσσοι, τριττὴν γλώσσαν ἔχοντες, μισά-
 δελφοί, ἔργον τιθέμενοι σκορπίζειν τὰ χριστοῦ πρόβατα,
 ὧν εἰ παραδέχεσθαι θέλεις τοὺς λόγους ἀκρίτως, διασπα-
 ρεῖς σου τὸ ποίμνιον καὶ παραδώσεις λύκοις κατὰβρωμα, 25
 τοῦτ' ἔστι δαίμοσι καὶ πονηροῖς ἀνθρώποις, μᾶλλον δὲ οὐκ *

4 Matth 9, 12 | 5 Luc 19, 10 | 10 Ezech 34, 4 | 12 Isaj 40, 11

1,2 εὐελπεῖς x | 2 ἐργοπόνους > w | 3 συμπαθεῖς w | 3 πάντων w | 3
 ἰῶ zt, ἰῶ y | 3, 4 ἐν ἀμαρτίαις > Yz, habet y in margine, ἐν ἀμαρτίαις
 t | 4 γὰρ χρεῖαν yzt | 5 ἦλθεν xt | 6 σῶσαι καὶ ζητῆσαι t | 7 ὑπάρχων
 > z, ὧν yt | 7, 8 θεραπείαν w | 8 παντὶ τρόπῳ cum praecedentibus
 iungit t | 10 ἐν κράτει wyzt, ἐγκράτει x | 12 δὲ > yz | 13 ἥπιος xyzt,
 ἐπιηκῆς w | 13 ἄδολος + yzt | 13 ἀψευδής w | 14 ἀνηλεής yzt | 16
 νόμιμα x | 18 ἀλλ' yzt | 18 μὴ φιλεπιτιμητής > x | 18 μὴ ante προ-
 πετής wx, ἢ yz, neutrum t | 19 πιστῶν + Cotelerius | 20 ἕαν wx, ἄν
 yzt, ὧν Cotelerius | 20 πάλαι > w | 21 ἀπ' yzt | 21 κινούμενοι yzt
 | 21 εἰσὶν x | 21, 22 ἐπιχαιρέτικοι yz, ἐπιχαιρόντες κακοῖς w | 22 τρι-
 ττὴν ... ἔχοντες > X, habet x in margine | 24, 25 διασπαρεῖς w | 26
 ἔστιν x | 26 δαίμοσιν x | 26 ἀπ + w

ἀνθρώποις ἀλλὰ θηρίοις ἀνθρωποειδέειν, ἐθνικοῖς καὶ Ἰου-
 δαισταῖς καὶ αἰρεσιώταις ἀθέοις. τῷ γὰρ ἐβληθέντι τῆς
 ἐκκλησίας εὐθύς προσπαίξουσιν οἱ λυμειῶνες ὡς λύκοι καὶ
 ὡς ἀρνοβόρα ἡγούνται, κέρδος ἰδίου ἡγούμενοι τὴν ἐκεί-
 5 νου ἀπόλειαν. καὶ γὰρ ὁ τούτων πατήρ * διάβολος ἀνθρω-
 ποκτόνος ἐστίν. καὶ ὁ διὰ τῆς σῆς * ἀκρισίας ἀδίκως ἀφορι-
 σθεῖς καὶ ἀθυμῖα συσχεθεῖς καὶ ὀλιγοψυχῆσας ἢ εἰς ἔθνη
 ἀποπλανηθήσεται ἢ εἰς αἰρέσεις συμποδισθήσεται, καὶ παν-
 10 τელῶς τῆς ἐκκλησίας καὶ τῆς εἰς θεὸν ἐλπίδος ἀπαλλοτριω-
 θήσεται || καὶ συμποδισθήσεται ὑπὸ ἀσεβείας· καὶ γένη
 σὺ τῆς ἐκείνου ἀπωλείας ἐνοχος. οὐ γὰρ δίκαιόν ἐστιν,
 εἰσιμον μὲν εἶναι ἐκβάλλειν τὸν ἡμαρτηκότα, ὀκνηρὸν δὲ
 ὑπάρχειν εἰς τὸ προσδέχεσθαι τὸν ἐπιστρέφοντα· καὶ πρό-
 15 γούνητα ἰάσθαι· περὶ γὰρ τῶν τοιούτων λέγει ἡ θεία γραφή
 Οἱ πόδες αὐτῶν εἰς κικλίαν τρέχουσι, ταχινοὶ εἰσιν τοῦ ἐκ-
 χέειν αἷμα· σύντριμμα καὶ τάλαιπωρία ἐν ταῖς ὁδοῖς αὐ-
 τῶν, καὶ ὁδὸν εἰρήνης οὐκ ἐγνωσαν· οὐκ ἔστι φόβος θεοῦ
 ἀπέναντι τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῶν. ὁδὸς δὲ εἰρήνης ἐστίν ὁ
 20 σωτήρ ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ χριστός, ὃς καὶ ἐδίδαξεν ἡμᾶς λέγων
 Ἄφετε καὶ ἀφεθήσεται ὑμῖν· δίδοτε, καὶ δοθήσεται ὑμῖν,
 τοῦτ' ἔστι δίδοτε ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, καὶ ἀφεθήσεται ὑμῖν
 τὰ παραπτώματα *· ὡς καὶ διὰ τῆς εὐχῆς ἡμᾶς ἐπαίδευσε
 λέγειν τὰ πρὸς * θεὸν Ἄφες ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν,

5 Ioh 8, 44 | 16 Prov 1, 16 | 16 Isaj 59, 7 | 16 Rom 3, 16—18 | 21
 Luc 6, 38 | 24 Matth 6, 12

1 ἐθνηκοῖς w | 2 ἐβληθὲν w, ἐκαληθέντι z | 3 προσπαίξουσιν Z, προσ-
 πελάξουσιν yzt | 3 λυμειῶνες x | 3 ὡς > yzt | 4 ἀρνοβόρα wx, ἄρνα
 βορᾶν yzt | 4 ἡγούνται wx, αὐτὸ ποιοῦνται y, sed idem in margine
 γραφεται καὶ ἡ..., cetera biblioepigi culter abstulit, αὐτὸν ποιοῦνται
 z | 4. 5 ἐκείνων w | 5 ἀπόλειαν t | 5 ὁ + yz | 5. 6 ἀνθρωποκτόνος z |
 6 ἐστὶ yzt | 6 οὐν + y | 6 ἀδιακρισίας yz | 8 πλανηθήσεται w | 8 αἰ-
 ρεσεις Z, αἵρεσιν z. αἵρεσιν y | 8 συμποδισθήσεται wx, ἐμπεισεται
 yz | 10 συμποδισθήσεται y | 10 γενήσῃ yzt | 11 ἀπολείας wz | 12 ἡμαρ-
 τηκότα w | 14 ἀνελεεῖ w, ἀνηλεῆ yzt | 16 αὐτὸν x | 16 τρέχουσι xy |
 16 ταχινοὶ w | 16 εἰσι yzt | 16 τοῦ xyt, εἰς τὸ w | 17 τάλαιπωρία z |
 18 ἐστὶν x | 20 ὁ > z | 20 ὑμᾶς w | 21 ἄφεται w | 21 med ὑμῶν w |
 21 ὅστε w | 22 ἐστὶν x | 22 ὅστε w | 23 ὑμῶν + y | 23 ὡς wx, οὕτω
 yz | 23 ἐπαίδευσεν x | 24 τὰ prius > yzt | 24 τὸν + yzt

ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφιέμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν. ἐὰν οὖν μὴ ἀφίητε τοῖς ἡμαρτηκόσι, πῶς ὑμεῖς λήψεσθε τὴν ἄφρασιν τῶν ἁμαρτιῶν ὑμῶν; οὐχὶ τὸναντίον ἑαυτὸν δεσμεύεις, λέγων ἀφιέναι καὶ μὴ ἀφιών; * τῷ ἑαυτῶν στόματι ἐναντιωθήσεσθε, λέγοντες ἀφιέναι καὶ μὴ ἀφιέντες; γινώσκετε γὰρ ὅτι ὁ τὸν 5 μὴ ἀδικήσαντα ἐκβάλλων ἢ τὸν ἐπιστρέφοντα μὴ προσδεχόμενος φονεύει τὸν ἀδελφὸν αὐτοῦ καὶ αἷμα ἐκχέει ὡς * Κάλιν Ἄβελ τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ, καὶ τὸ αἷμα αὐτοῦ βοῶν πρὸς τὸν θεὸν ἐκζητηθήσεται. Δίκαιος γὰρ ἀδίκως φονευθεὶς ὑπὸ τινὸς παρὰ * θεῷ ἐν ἀναπαύσει ἔσται εἰς τὸν αἰῶνα, ὡσαύ- 10 τως καὶ ὁ ἀδίκως ἀφορισθεὶς ὑπὸ τοῦ ἐπισκόπου. ὁ μέντοι ἐκβάλλων ὡς λοιμὸν τὸν ἀνάιτιον, πικρότερος φονέως ὁ τοιοῦτος, οὐκ ἀφορῶν εἰς τὸ τοῦ θεοῦ ἔλεος, οὐδὲ μνημονεύων αὐτοῦ τὴν ἐπὶ τοῖς μετανοοῦσιν ἀγαθὴσύνην, οὐδὲ λαμβάνων σκοποὺς τῶν τοιούτων τοὺς ἐκ πλῆθους παραπτωμά- 15 των ἐν μετανοίᾳ εὐληφότης ἄφρασιν. διὰ τοῦτο ἰταμώτερος σωματικῷ φονέως ὁ τὸν ἀνάιτιον ἀπορρίπτων. ὡσαύτως καὶ ὁ μὴ προσδεχόμενος τὸν μετανοοῦντα σκορπίζει τὰ τοῦ χριστοῦ, κατ' αὐτοῦ γινόμενος· ὡς γὰρ δίκαιός ἐστιν ὁ θεὸς ἐν τῷ κρίνειν τοὺς ἁμαρτωλοὺς, οὕτως ἔλεημων ἐν τῷ προ- 20 σδέχεσθαι τοὺς ἐπιστρέφοντας· ἔλεος γὰρ καὶ κρίσις ἦδεν 22 αὐτῷ * ὁ θεοφιλῆς Δαβίδ. | χορὴ δέ σε, ὦ ἐπίσκοπε, πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχειν καὶ τὰ προωδενκῶτα καὶ ἐμπείρωσ αὐτοῖς κεχρησθῆαι πρὸς νουθεσίαν τῶν στρυπτικῶν ἢ παρακλητικῶν

9 Sap 4, 7 | 21 Psalm 101, 1

2 ἀφιέται w, ἀφίετε x, ἀφῆτε yzt | 2 ἡμαρτηκόσι w, ἡμαρτηκόσιν x | 2 λήψεσθαι w | 3 ἡμῶν Z | 3 ἑαυτοὺς δεσμεύετε λέγοντες yzt | 4 ἀφιέντες yzt | 4 οὐ + t | 4 ἐάντων x, οἰκείαι w | 4 ἐναντιωθήσεσθαι w | 5 ἀφιόντες x | 5 γινώσκειται w | 5 γὰρ wxt, οὖν yz | 6. 7 δεχόμενος x | 7 φονεύς τοῦ ἀδελφοῦ αὐτοῦ ἐστὶ t | 7 ἐκχέει αἷμα x | 7 ὁ + w | 8 τὸν ἀδελφὸν yz | 8 αὐτοῦ prius > yzt | 8 βοῶντα x | 8 τὸν > yzt | 9 ἐκδιηθήσεται w | 9 γὰρ wxt, τοίνυν yz | 10 τῷ + w | 11 ἀδίκως wy, δίκαιως z, ματαίως xt atque ita lemma in margine yz | 11 μὲν t | 12 ἐκβάλλων w, ἐκβαλῶν t | 12 ἀνέτιον z | 12 φονέος w | 14 ἀγαθὴσύνην y | 15 σκοποὺς τῶν τοιούτων wxt, εἰς νοῦν yz | 16 ἡταμώτερος Z | 17 φονέος w | 17 τὸν wyzt, τῶν x | 17 ἀπορρίπτων z | 18 τοὺς μετανοοῦντας yzt | 18 σκοπίζει W | 20 ἁμαρτωλοὺς y | 21 ἔλεον wyz | 21 ἦδεν xt, οἶδεν w, ἄδει yz | 22 καὶ + yz | 22 σε > Yzt, σαι w | 22 ὦ > yzt | 23 προωδενκῶτα wx, προειληφῶτα yz

δεομένων λόγων· ἔτι καὶ ἐν τῷ κρίνειν σε δίκαιον * τῷ τοῦ
 θεοῦ ἐξακολουθεῖν θελήματι, καὶ ἡ̄ θεὸς δικάζει τοὺς ἀμαρ-
 τάνοντας καὶ ἐπιστρέφοντας, παρακλησίως καὶ σὲ κρίνειν.
 ἡ̄ γὰρ οὐχὶ καὶ τὸν * Δαβὶδ ὀλισθήσαντα ὀνειδίσας διὰ
 5 τοῦ Νάθαν καὶ εἰπόντα μετανοεῖν εὐθὺς καὶ τοῦ θανάτου
 λυτροῦται λέγων Θάρσει, οὐ μὴ ἀποθάνης; Ἰωαν̄ν * μὴ θε-
 λήσαντα Νινευίταις κηρύξαι ὑπὸ θαλάσσης καὶ κήτους κατα-
 ποθῆναι ποιήσας, * εὐξαμένον ἐν * κοιλίᾳ, ἀνήγαγεν ἐκ φθο-
 ρᾶς Αἶδου τὴν ζωὴν αὐτοῦ; Ἐξελίαν πρὸς ὄλλρον τυφωθέντα,
 10 * εὐξαμένον * μετὰ δακρῶν, ἀφῆκε τοῦ ἐγκλήματος; ἀκού-
 σατε δὴ, ᾧ̄ ἐπίσκοποι, πρὸς τὰ τοιαῦτα ὠφέλιμον * ὑπό-
 δειγμα· γέγραπται γὰρ ἐν τῇ τετάρτῃ τῶν βασιλείων καὶ
 ἐν τῇ δευτέρᾳ τῶν παραλειπομένων τῇ τῶν ἡμερῶν οὕτως
 Ἰῶδς Μανασσῆς, || ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν δωδεκαετῆς, ~
 15 καὶ πεντήκοντα * πέντε ἔτη ἐβασίλευσεν ἐν Ἱερουσαλὴμ·
 καὶ ὄνομα τῇ μητρὶ αὐτοῦ Ἐψιβά. καὶ ἐποίησε τὸ πο-
 νηρὸν ἐνώπιον κυρίου, οὐκ ἀπέσχετο ἀπὸ τῶν βδελυγμα-
 των τῶν ἔθνῶν ᾧ̄ν ἐξωλόθρευσεν κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν
 υἱῶν Ἰσραὴλ· καὶ ἐπέστρεψε Μανασσῆς καὶ ὠκοδόμησε τὰ

6 Reg β 12, 13 | 14 Reg δ 21 Paral β 33

| δίκαιον > w | 1 δεῖ + yz | 2 ἡ̄ yzt, ἡ̄ x, εἰ w | 3 καὶ prins wx,
 ἡ̄ yzt | 3 κρίνει w | 4 ἡ̄ γὰρ οὐχὶ καὶ > w | 4 γὰρ + w | 4 ὀνειδί-
 στας x | 5 εὐθὺ yz | 6 ἐλυτρώσατο εἰπὼν xyz | 6 ἀποθάνεις xzt | 6 δὲ
 + yz | 7 κήτους z | 8 πεποίηκε w | 8 καὶ + w | 8 εὐξαμένον yz, in
 margine ἡ̄ εὐξαμένον y | 8 τῆι + w | 8 ἐκ κοιλίας x | 8/9 φθορᾶς x |
 9 ᾧ̄δου > yzt | 9 τὴν ζωὴν αὐτοῦ wt et omisso αὐτοῦ x, εἰς ζωὴν·
 ὡσαύτως καὶ yz | 10 καὶ + w | 10 εὐξαμένον w | 10 αὐτοῦ + w |
 10 ἀφῆκεν x | 11 δὴ wxy, δὴ z, δὲ t | 11 πρὸς xyzt, πῶς w | 11 ὠφέ-
 λημον y | 11 εἰσὶν + w | 12 ἐν > t | 13 τῇ τῶν ἡμερῶν > yz | 13
 οὕτως > w in lacuna | 14 υἱὸς ... δωδεκαετῆς x, μανασσῆς ὁ υἱὸς
 ἔξελίου δωδεκαετῆς ἐβασίλευσε w, υἱὸς ἔξελίου γεροντῆς δώδεκα ἐτῶν
 μανασσῆς ἐν τῷ βασιλεύειν αὐτὸν yz, καὶ ἀπέθανεν Ἐξελίας καὶ
 ἐβασίλευσεν ὁ υἱὸς αὐτοῦ μανασσῆς ἐτῶν δώδεκα ἐν τῷ βασιλείειν
 αὐτὸν t | 15 καὶ > yz | 15 πεντήκοντα w | 15 καὶ + yzt | 16 καὶ ὄνομα
 x, ὄνομα δὲ w, ὄνομα yz | 16 ἐνσιβά w | 16 καὶ alterum wx, οὗτος y,
 οὕτως z | 16 ἐποίησεν x | 17 ἐνώπιον xyzt, ἐν ὀφθαλμοῖς w | 17 οὐκ
 ... βδελυγμάτων xyzt (nisi quod βδελυγμάτων Z), κατὰ τὰ βδελύγματα
 w | 18 ἐξωλόθρευσεν wyz, ἐξολόθρευσεν x | 18 τῶν alterum > yzt | 19
 ἐπέστρεψεν x | 19 ὠκοδόμησεν x, ὠκοδόμησε z

ὕψηλά, ἃ κατέσπασεν Ἐζεκίας ὁ πατήρ αὐτοῦ, καὶ ἔστησε στήλας τῇ Βάαλ καὶ ἀνέστησε θυσιαστήριον * τῇ Βάαλ καὶ ἐποίησεν ἄλση, καθὼς ἐποίησεν Ἀχαάβ * βασιλεὺς Ἰσραήλ * καὶ ἐποίησε θυσιαστήρια * τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ᾠκοδόμησε θυσιαστήρια ἐν οἴκῳ κυρίου, ἐν ᾧ εἶπεν κύριος 5 πρὸς Δαβὶδ καὶ πρὸς Σολομῶνα τὸν υἱὸν αὐτοῦ λέγων ὅτι Ἐν αὐτῷ θήσω τὸ ὄνομά μου, * ἔστησε Μανασσῆς θυσιαστήρια, καὶ ἐν αὐτοῖς ἐδούλευσε τῇ Βάαλ, καὶ εἶπεν Ἔσται τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ᾠκοδόμησε θυσιαστήρια ἐν ταῖς θυσιῶν οἰκῶν κυρίου τῇ στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ αὐτὸς διήγαγε τὰ τέκνα αὐτοῦ ἐν πυρὶ ἐν Γεβανῇ ἐν ὀνόματι, καὶ ἐκλήθονίζετο καὶ ἐφαρμακεύετο καὶ ἐποίησεν ἐγγαστριμύθους καὶ ἐπαιδοὺς καὶ γνώστας καὶ θεραφεῖμ· καὶ ἐπλήθυνε * τὸ πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου τοῦ παροργίσει αὐτόν· καὶ ἔθηκε τὸ χωνευτήριον καὶ 15

1 κατέσπασεν chyzt, κατέστρεψεν w | 1 καὶ ... 2 Βάαλ prius > w | 1 ἔστησεν x | 2 ἀνέστησεν x, ἐπέστησεν z | 2 θυσιαστήριον 3 ἐποίησεν prius > z | 2 καὶ στήλας + w | 2 τῇ alterum wxz, τῷ y | 3 ἐποίησεν alterum wxyt, ἐπέστησεν z | 3 ὁ + w | 4 in margine y tamquam h l inserenda leguntur καὶ προσεκύνησεν πάση τη στρατιᾷ τοῦ οὐρανοῦ καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς | 4—14 w ita: καὶ προσεκύνησε πάση τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ, καὶ ἐδούλευσεν αὐτοῖς, καὶ ᾠκοδόμησε θυσιαστήριον ἐν οἴκῳ κυρίου, ἐν ᾧ εἶπε κύριος πρὸς δαδ καὶ πρὸς σολομῶνα τὸν υἱὸν αὐτοῦ, λέγων, ἐν ἱερουσαλὴμ θήσω τὸ ὄνομά μου ἢν ἐξελεξάμην ἐν πασῶν φυλῶν Ἰσραὴλ καὶ θήσω τὸ ὄνομα μου [μον super verbum m. pr.] ἐκεῖ εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ οὐ προσθήσω τοῦ σαλεύσαι τὸν πόδα Ἰσραὴλ, ἀπὸ τῆς γῆς ἧς ἔδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν [πλήν ἐὰν φυλάσσονται κατὰ πάντα, καὶ ὅσα ἐνετείλατο ὁ δούλος μου μωϋσῆς ommissa in textu m. pr. in margine inferiore tamquam h l inserenda leguntur] καὶ ᾠκοδόμησεν μανασσῆς θυσιαστήριον πάση τῇ δυνάμει τοῦ οὐρανοῦ ἐν πάσαις ταῖς ἀνταῖς οἴκου κυρίου, καὶ εἶπεν, ἔσται τὸ ὄνομά μου εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ διήγαγε τοὺς υἱοὺς αὐτοῦ ἐν πυρὶ, καὶ ἐκλυδωνίζετο καὶ ἰωνίζετο, καὶ ἐποίησεν ἐγγαστριμύθους καὶ ἐπαιδοὺς, καὶ γνώστας. non adsunt verba καὶ θεραφεῖμ | 4 ἐποίησεν x | 4 θυσιαστήρια ... 5 ᾠκοδόμησε > yzt | 4 πάση + x | 5 ᾠκοδόμησεν x | 5 θυσιαστήριον y | 5 εἶπε t | 6 σολομῶντα yz | 7 καὶ + t | 7 ἔστησεν x | 8 ἐδούλευσεν x | 9 ᾠκοδόμησε z, ᾠκοδόμησεν x | 10 οἴκῳ z | 11 διήγαγεν x | 11. 12 γεβάν yz, Γεβαναι t | 12 ἐκλήθονίζετο t | 13 ἐγγαστριμύθους x | 14 θεραφεῖν t, σεραφεῖμ yz | 14 ἐπλήθυνεν x, ἐπλήθυνε z | 14 τοῦ ποιῆσαι + yzt | 15 παροργῆσαι wz | 15 ἔθηκεν x | 15 τὸ χωνευτὸν yzt, τῷ χωνευτήριον w

τὸ γλυπτὸν τοῦ ἄλσους, τὴν εἰκόνα ἣν ἐποίησεν, ἐν οἴκῳ
 κυρίου, ἐν ᾧ ἐξελέξατο κύριος θέσθαι τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐκεῖ
 ἐν Ἱερουσαλήμ τῇ * πόλει εἰς τὸν αἰῶνα, καὶ εἶπεν Οὐ
 προσθήσω τὸν πόδα μου σαλεύσαι ἀπὸ τῆς γῆς τοῦ Ἰσραήλ,
 5 ἣν δέδωκα τοῖς πατράσιν αὐτῶν, πλὴν ἐὰν φυλάξωνται κατὰ
 πάντα ὅσα ἐνετειλάμην αὐτοῖς, κατὰ πᾶσαν ἐντολὴν ἣν ἐνε-
 τείλατο ὁ δοῦλός μου Μωϋσῆς. καὶ οὐκ ἤκουσαν, καὶ ἐπλά-
 νησεν αὐτοὺς Μανασσῆς τοῦ ποιῆσαι τὸ πονηρὸν ἐνώπιον
 κυρίου ὑπὲρ τὰ ἐθνη, ἃ ἐξῆρε κύριος ἀπὸ προσώπου τῶν
 10 υἱῶν Ἰσραήλ· καὶ ἐλάλησε κύριος ἐπὶ Μανασσῆν καὶ ἐπὶ
 τὸν λαὸν αὐτοῦ ἐν χειρὶ δούλων αὐτοῦ τῶν προφητῶν λέ-
 γων Ἄνθ' ὧν ὅσα ἐποίησε Μανασσῆς * βασιλεὺς Ἰούδα τὰ
 βδελύγματα τὰ πονηρὰ ταῦτα ἀπὸ πάντων ὧν ἐποίησεν ὁ
 Ἄμμοραῖος ἐμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ ἐξήμαρτεν τὸν Ἰούδαν ἐν
 15 τοῖς εἰδώλοις αὐτοῦ, * τάδε λέγει κύριος ὁ θεὸς Ἰσραήλ Ἰδοὺ
 ἐγὼ φέρω κακὰ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ καὶ Ἰούδαν, ὥστε παντὸς
 ἀκούοντος αὐτὰ ἠχῆσει ἀμφότερα τὰ ὦτα αὐτοῦ, καὶ ἐκ-
 τενώ ἐπὶ Ἱερουσαλήμ τὸ μέτρον Σαμαρείας καὶ τὸν σταθμὸν
 οἴκου Ἀραάβ, καὶ ἀπαλείψω τὴν Ἱερουσαλήμ, καθὼς ἀπα-
 20 λείφεται τὸ πυξίον ἀπαλειφόμενον, καὶ καταστρέψω ἐπὶ προ-
 σώπου αὐτοῦ καὶ ἀποδώσομαι τὸ ὑπόλειμμα τῆς κληρονο-
 μίας μου, καὶ παραδώσω αὐτοὺς εἰς χεῖρας ἐχθρῶν αὐτῶν,
 καὶ ἔσονται εἰς διαρπαγὴν καὶ προνομήν πᾶσι τοῖς ἐχθροῖς
 αὐτῶν· ἀνθ' ὧν ὅσα ἐποίησαν πονηρὰ ἐν ὀφθαλμοῖς μου,
 25 καὶ ἦσαν παροργίζοντές με ἀφ' ἧς ἡμέρας ἐξήγαγον τοὺς
 πατέρας αὐτῶν ἐκ || γῆς Αἰγύπτου καὶ ἕως τῆς ἡμέρας ταύ-δσ

1 ἐποίησε W | 3 ἀγία + yzt | 3 πόλη w | 3 καὶ ... 7 ἤκουσαν > w,
 vide ad p 43, 4 | 3 εἶπεν > x | 4 σαλεύσαι (w) yzt, σαλευθῆναι sed
 in margine tantum x | 5 ἔδωκα yzt | 5 φυλάξονται xZ | 7 μωσῆς yzt |
 9 ἐξῆρε x, ἠφάνησεν w | 10 ἐλάλησεν x | 10 μανασσῆ yzt | 11 ἐν χειρὶ
 w a correctore? in rasura | 12 ἐποίησεν x | 12 ὁ + yzt | 13 βδελύ-
 γματα wZ | 13 ταῦτα τὰ πονηρὰ w | 13 ὧν ... 14 ἐμπροσθεν > z |
 13 ἐποίησε W | 14 ἀμμοραῖος y | 14 ἐξήμαρτε yzt | 14 τὸν Ἰούδαν
 xyzt, καίγε λούδας w | 15 οὐχ οὕτως + w | 17 ἠχῆσαι zt, ἠχῆσω y,
 ἢ ἠχῆσει in margine y | 17. 18 ἐτενώ w | 19 ἀπαλήψω w | 19. 20 ἀπα-
 λήφεται w | 20 ἀπαλυφόμενον z | 20 ἐπὶ wyzt, ἀπὸ x | 20/21 προσώ-
 που wx, πρόσωπον yzt | 21 ἀπόσομαι w, ἀπόσομαι W? | 23 προνομήν
 καὶ διαρπαγὴν yzt | δι' ἀρπαγὴν t | 23 πᾶσιν x | 24 ὅσα > w | 24
 ἐποίησαν W | 25 μαι w | 26 Αἰγύπτου z

της. καὶ γε αἶμα ἀθῶον ἐξέχεε Μανασσῆς πολὺ σφόδρα,
 ἕως οὗ ἐπλησε τὴν Ἱερουσαλὴμ στόμα ἐπὶ στόματι, πλὴν ἀπὸ
 τῶν ἁμαρτιῶν αὐτοῦ ὧν ἐξήμαρτε τὸν Ἰούδαυ ποιήσαι τὸ
 πονηρὸν ἐν ὀφθαλμοῖς κυρίου. καὶ ἤγαγε κύριος ἐπ' αὐ-
 τὸν τοὺς ἄρχοντας τῆς δυνάμεως τοῦ βασιλείως Ἀσσοῦρ, καὶ 5
 κατελάβοντο τὸν Μανασσῆν ἐν δεσμοῖς καὶ ἔδησαν αὐτὸν
 ἐν * πέδαις χαλκαῖς καὶ ἤγαγον αὐτὸν εἰς Βαβυλῶνα· καὶ
 ἦν δεδεμένος καὶ κατασεσίδηρωμένος ὄλος ἐν οἴκῳ φυλα-
 κῆς, καὶ ἐδίδοτο αὐτῷ ἐκ πιτύρων ἄρτος ἐν σταθμῷ βρα-
 χύς καὶ ὕδωρ σὺν ὄξει ὀλίγον * ὥστε ζῆν αὐτόν, καὶ 10
 ἦν συνεχόμενος καὶ ὀδυνώμενος σφόδρα. καὶ ὡς βιαίως
 ἐθάλιβη, ἐζήτησε τὸ πρόσωπον κυρίου τοῦ θεοῦ αὐτοῦ, καὶ
 ἐταπεινώθη σφόδρα ἀπὸ προσώπου κυρίου τοῦ θεοῦ τῶν
 πατέρων αὐτοῦ, καὶ προσηύξατο πρὸς κύριον τὸν θεὸν λέ-
 γων Κύριε παντοκράτωρ, ὁ θεὸς τῶν πατέρων ἡμῶν, τοῦ 15
 Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, καὶ τοῦ σπέρματος αὐτῶν
 τοῦ δικαίου, ὁ ποιήσας τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν σὺν παντὶ
 τῷ κόσμῳ αὐτῶν, ὁ πεδήσας τὴν θάλασσαν τῷ λόγῳ τοῦ
 προστάγματός σου, ὁ κλείσας τὴν ἄβυσσον καὶ σφραγι-
 σάμενος αὐτήν τῷ φοβερῷ καὶ ἐνδόξῳ ὀνόματί σου, ὃν 20
 πάντα φρόσσει καὶ τρέμει ἀπὸ προσώπου τῆς δυνάμεώς σου,
 ὅτι ἄστεκτος ἡ μεγαλοπρέπεια τῆς δόξης σου καὶ ἀνυπό-
 στατος ἡ ὀργὴ τῆς ἐπὶ ἁμαρτωλοῦς ἀπειλῆς σου, ἀμέτρητόν
 τε καὶ ἀνεξιχνίαστον τὸ ἔλεος τῆς ἐπαγγελίας σου· ὅτι σὺ
 εἰ κύριος μακροθύμος, εὐσπλαγχνος, * πολυέλεος καὶ μετα- 25
 νοῶν ἐπὶ ταῖς κακίαις τῶν ἀνθρώπων· ὅτι σὺ εἶ, ὁ θεός,
 κατὰ τὴν χρηστότητα τῆς ἀγαθωσύνης σου ἐπηγγείλω με-
 τανοίας * ἄφεςιν τοῖς ἡμαρτηκόσι, καὶ τῷ πλήθει τῶν οὐ-

1 ἐξέχεεν x | 1 πολὺν w | 2 ἐπλησεν w, ἐπλήρωσεν x | 2 ἐπὶ στόματι
 xγτ, εἰς στόμα w | 2 ἀποῦ z | 3 ὧν > z | 3 ἐξήμαρτεν xz | 4 ἤγαγεν
 x | 5 Ἀσοῦρ t | 6 κατέλαβον w | 6 ἐν δεσμοῖς > w | 7 δεσμοῖς καὶ +
 w | 8 ὄλος z | 9 πιτύρων z | 10 σὺν ὄξει yzt, ἐν ὄξει x, μετὰ ὄξους
 w | 10 ἐν μέτρῳ + yzt | 10 ζεῖν x | 11 ὀδυνώμενος wz | 12 ἐζήτησεν x
 | 14 κύριον > w | 14 τὸν θεόν > t | 15 παντοκράτωρ t | 16 σὺν παντὶ
 wγzt, συμπαντὶ x | 18 ὁ p 16, 21 ἀμὴν > w, substituens καὶ τὰ ἐξῆς
 τῆς εὐχῆς ἃ ὑμεῖς οὐκ ἀγνοεῖτε | 19 προστάγματό y | 21 τῆς > xz |
 23 ἀμέτρητον z | 25 κύριε y | 25 εὐσπλαγχνος μακροθύμος yzt | 25 καὶ
 + yz | 25 καὶ > x | 26 εἶ > yzt | 27 ἀγαθωσύνης xzt | 27/28 μετά-
 νοιαν yz | 28 καὶ + yz | 28 ἡμαρτηκόσι x |

κτιρωῶν σου ὤρισας μετάνοιαν ἁμαρτωλοῖς εἰς σωτηρίαν.
 σὺ οὖν, κύριε ὁ θεὸς τῶν δικαίων, οὐκ ἔθου μετάνοιαν
 δικαίοις, τῷ Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, τοῖς οὐκ ἡμαρ-
 τηκόσι σοι, ἀλλ' ἔθου μετάνοιαν ἐπ' ἐμοὶ τῷ ἁμαρτωλῷ,
 5 διότι ἡμαρτον ὑπὲρ ἀριθμὸν ψάμμου θαλάσσης. ἐπλήθου-
 ναν αἱ ἀνομίαι μου, * καὶ οὐκέτι εἰμι ἄξιος ἀτενίσαι καὶ
 ἰδεῖν τὸ ὕψος τοῦ οὐρανοῦ ἀπὸ πλήθους τῶν ἀδικιῶν μου,
 κατακαμπτόμενος πολλῶ δεσμῷ σιδήρου, διότι παρώργισα
 τὸν θυμὸν σου καὶ τὸ πονηρὸν ἐνώπιόν σου ἐποίησα στή-
 10 σας βδελύγματα καὶ πληθύνσας προσοχθίσματα. καὶ νῦν
 κλίνω γόνυ καρδίας *, || δεόμενος τῆς παρὰ σοῦ χρηστότη-
 τος. ἡμάρτηκα, κύριε, ἡμάρτηκα, καὶ τὰς ἀνομίας μου ἐγὼ
 γινώσκω· ἀλλ' αἰτοῦμαι δεόμενός σου Ἄνες μοι, κύριε, ἄνες
 μοι, καὶ μὴ συναπολέσῃς με ταῖς ἀνομίαις μου, μηδὲ εἰς
 15 τὸν αἰῶνα μηνίσσας τηρήσῃς τὰ κακά μοι, μηδὲ καταδικάσῃς
 με ἐν τοῖς κατατάτοις τῆς γῆς. ὅτι σὺ εἶ, θεός, θεὸς τῶν
 μετανοούντων, καὶ ἐν ἐμοὶ δειξέεις πᾶσαν τὴν ἀγαθωσύνην
 σου, ὅτι ἀνάξιον ὄντα σώσεις με κατὰ τὸ πολὺ ἔλεός σου·
 καὶ αἰνέσω σε διὰ παντός * πᾶσας τὰς ἡμέρας τῆς ζωῆς
 20 μου, ὅτι σὲ ὑμνεῖ πᾶσα ἡ δύναμις τῶν οὐρανῶν καὶ σοῦ
 ἐστὶν ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. καὶ ἐπήκουσε τῆς φω-
 νῆς αὐτοῦ κύριος καὶ ἠκείρωσεν αὐτόν· καὶ ἐγένετο περὶ
 αὐτὸν φλόξ πυρός, καὶ ἐτάκησαν πάντα τὰ περὶ αὐτὸν σί-
 25 δηρα· καὶ ἴασατο κύριος τὸν Μανασσῆν ἐκ τῆς θλίψεως
 αὐτοῦ καὶ ἐπέστρεψεν αὐτὸν εἰς Ἱερουσαλὴμ ἐπὶ τὴν βασι-
 λείαν αὐτοῦ. καὶ ἔγνω Μανασσῆς ὅτι κύριος αὐτός ἐστι *
 θεὸς μόνος, καὶ ἐλάτρευσε μόνῳ * κυρίῳ τῷ θεῷ ἐν ὅλῃ
 καρδίᾳ αὐτοῦ καὶ ἐν ὅλῃ τῇ ψυχῇ αὐτοῦ πᾶσας τὰς ἡμέρας
 τῆς ζωῆς αὐτοῦ, καὶ ἐλογίσθη δίκαιος· καὶ περιεῖλε τοὺς
 30 θεοὺς τοὺς ἄλλοτρίους καὶ τὸ γλυπτὸν ἐξ οἴκου κυρίου καὶ

3, 4 ἡμαρτηκόσιν x | 6 κύριε ἐπλήθουναν αἱ ἀνομίαι μου + t, solum
 κύριε + z, si recte se habent quae adnotavi | 8 κατακαμπτόμενος z |
 8 παρώργισα x | 11 μου + yt | 13 ἀλλ' > yz | 14 καὶ > yz | 16 εἶ >
 yzt | 17 ἐν x, ἐπ' yzt | 17 δειξέας z | 17 πᾶσαν > yt | 17 ἀγαθωσύνην
 xz | 19 ἐνέσω z | 19 ἐν + yzt | 19 πᾶσαις ταῖς ἡμέραις yzt | 29 ἡ >
 yz | 21 ἐπήκουσεν x | 22 κύριος ante τῆς 21 yz | 22 ὠκείωτερον w,
 οἰκτείρωσεν x | 24 ἴασατο Wxyz, ἐργάσατο w | 25 ἀπέστρεψεν yz |
 26 ἴσιν Wx | 26 ὁ + x | 27 ἐλάτρευσεν xt | 27 τῷ + w | 27 τῷ θεῷ
 > w | 28 τῇ > x | 29 περιεῖλε x | 30 οἴκῳ Z

πάντα τὰ θυσιαστήρια, ἃ ὠκοδόμησεν ἐν ὄρει οἴκου κυρίου, καὶ * ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ ἐξέβαλεν ἔξω τῆς πόλεως· καὶ κατώρθωσε τὸ θυσιαστήριον κυρίου, καὶ ἐθυσίασεν ἐπ' αὐτῷ θυσίαν σωτηρίου καὶ αἰνέσεως· καὶ εἶπε Μανασσῆς τῷ Ἰούδα τοῦ δουλεύειν * κυρίῳ τῷ θεῷ Ἰσραήλ. καὶ ἐκοί- 5 μῆθη ἐν εἰρήνῃ μετὰ τῶν πατέρων αὐτοῦ· * καὶ ἐβασίλευσεν Ἀμὼς ὁ υἱὸς αὐτοῦ ἀντ' αὐτοῦ, καὶ ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου κατὰ πάντα ὅσα ἐποίησε Μανασσῆς ὁ πατήρ αὐτοῦ ἐν πρώτοις, καὶ παρώξυνε κύριον τὸν θεὸν αὐτοῦ. ἠκούσατε, τέκνα ποθητὰ ἡμῶν, ὅπως κύριος ὁ θεὸς 10 τῶν εἰδώλοις προσανασχόντα καὶ πολλοὺς ἀθώους φονεύσαντα, βραχέως τιμωρησάμενος, μεταγνόντα προσελάβετε, καὶ ἀφίησι αὐτῷ τὰ πλημμελήματα ἐπέστρεψεν αὐτὸν ἐπὶ τὴν βασιλείαν· * οὐ μόνον γὰρ ἀφίησι τοῖς μετανοοῦσιν, ἀλλὰ 23 καὶ εἰς τὴν προτέραν ἀξίαν * αὐτοὺς ἐπανάγει. | μείζων εἰ- 15 δωλολατρείας οὐκ ἔστιν ἁμαρτία, εἰς θεὸν γὰρ ἔστι δυσέβεια· ἀλλ' ὅμως καὶ αὕτη διὰ γνησίας μετανοίας συγκρατοῦται. ἐάν δέ τις ἐκ παρατάξεως ἁμαρτάνῃ, πειράζων τὸν θεὸν ὡς μὴ ἐπεξιόντα τοῖς πονηροῖς, ὁ τοιοῦτος ἄφειδον οὐχ ἔξει, κἂν λέγῃ παρ' ἑαυτῷ Ὅσιά μοι γένοιτο, ὅτι πορεύσο- 20 μαι ἐν τῇ ἀναστροφῇ τῆς καρδίας μου τῆς πονηρᾶς. τοιοῦτος γὰρ τις ἐγένετο * Ἀμὼς ὁ τοῦ Μανασσῆ υἱός· φησὶ γὰρ ἡ γραφή Καὶ παρελογίσατο Ἀμὼς λογισμὸν παραβάσεως κακῶν καὶ εἶπεν Ὁ πατήρ μου πολλὰ παρηνόμησεν ἐκ

20 Deut 29, 19 | 23 apocryphum

1 ὠκοδόμησε W, ὠκοδόμησεν w | 1 ὄρει > yzt | 1 οἴκῳ yzt | 2 πάντα τὰ θυσιαστήρια τὰ + t | 3 ἀνόρθωσεν w, κατώρθωσεν x | 3 κυρίου > t | 3 ἔθυσεν w | 3 ἐπ' xyzt, ἐν w | 4 αὐτὸ yzt, x corr? | 4 αἰνέσεως καὶ σωτηρίου w | 4 εἶπεν xy | 5 τῷ + w | 5, 6 ἐκοιμήθησαν z | 6 καὶ ἐτάφη ἐν κήπῳ ὁσά + w | 7 ἁμῶν yzt | 7 ἀντ' αὐτοῦ w ante Ἀμὼς | 7 ἐποίησεν x | 8 ἐνώπιον z | 8 ἐποίησεν x | 9 παρώξυνεν x | 10 ἡμῶν ποθητὰ w | 10 πῶς w | 10 κύριος > w | 11 τὸν wxyz, > t | 12 μεταγνόντα w | 13 ἀπέστρεψεν yz | 13 ἐπὶ wxyz, περὶ t, ἐν ἄλλοις εἰς margo t | 14 αὐτοῦ + yz | 14 ἀφίησι w, ἀφίηται x | 14 μετανοοῦσι W | 15 τοῖς + xy | 15, 16 εἰδωλολατρίας wyz | 16 ἔστι wyzt, ἔστιν x | 17 αὕτη x | 18 ἁμαρτίαι w | 18, 19 εἰς θεὸν πειράζων W, πειράζων εἰς θεὸν w | 19 ἐπαξιόντα z | 20 ἔξῃ t | 20 λέγει wx | 22 γὰρ wxt, δὴ yz | 22 καὶ + yzt | 22 ἁμῶν yzt | 22 φησὶν x, λέγει yz | 23 παρελογίσατο w | 23 ἁμῶν yzt | 24 εἶπε w | 24 πολλὰ > w, bis x | 24 παρηνόμησε Wt, παρηνόμησε yz | 21 p. 48, 1 ἐκ νεότητος ante πολλά 21 yzt

νεότητος και ἐν γήρῳ μετέγνω· και νῦν ἐγὼ πορεύσομαι
κατὰ ἐπιθυμίῃ ἢ ψυχῇ μου, και ὕστερον ἐπιστρέψω πρὸς
κύριον. και ἐποίησε τὸ πονηρὸν ἐνώπιον κυρίου παρα πάν-
τας τοὺς γενομένους ἔμπροσθεν αὐτοῦ· και ἐξολόθρευσεν
5 αὐτὸν κύριος ὁ θεὸς ἐν τάχει ἐκ τῆς γῆς τῆς ἀγαθῆς αὐτοῦ·
και ἐπέθεντο αὐτῷ οἱ παῖδες αὐτοῦ και ἐθανάτωσαν αὐτὸν
ἐν τῷ οἴκῳ αὐτοῦ, και ἐβασίλευσεν ἔτη δύο μόνα. | προσέ- 24
χετε οὖν, οἱ λαϊκοί, μή τις ἐξ ὑμῶν τὸν λογισμὸν τοῦ Ἄμωσ
ἐπὶ τὴν καρδίαν αὐτοῦ στηρίξῃ, και ἔσται σὺν τῷ Ἄμωσ ἀπολ-
10 λύμενος· ὁμοίως * ὁ ἐπίσκοπος συντηρεῖται, καθὼ δύναιται,
τοὺς μὴ ἡμαρτηκότας ἀναμαρτήτους μείναι, και τοὺς ἀπὸ
ἁμαρτιῶν ἐπιστρέφοντας θεραπεύων δεχέσθω. ἐάν δὲ * με-
τεργνωκὸτα ἀνελεῖς ἂν μὴ προσδῆξῃται, ἁμαρτήσει εἰς κύριον
τὸν θεὸν αὐτοῦ, δικαίων ἑαυτὸν ὑπὲρ τὴν ἐκείνου δικαιο- 11
15 σύνην και μὴ προσλαμβάνόμενος ὃν προσεδέξατο διὰ χριστοῦ,
δι' ὃν ἀπέστειλεν εἰς τὸν κόσμον τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἐπὶ * γῆς
τοῖς ἀνθρώποις ὡς ἄνθρωπον, δι' ὃν εὐδόκησεν ἐκ γυναικὸς
αὐτὸν γεννηθῆναι τὸν ποιητὴν ἀνδρὸς * και γυναικὸς, οὐ χάρ-
20 ρισε παθεῖν τὸν τῆ φύσει ἀπαθῆ, τὸν υἱὸν τὸν ἀγαπῶν, τὸν
θεὸν λόγον, τὸν τῆς μεγάλης αὐτοῦ βουλῆς ἄγγελον, ὅπως
τοὺς ὑποκειμένους θανάτῳ ῥύσῃται * θανάτου. τοῦτον
παροργίζουσιν οἱ μὴ προσδεχόμενοι τοὺς μετανοοῦντας. οὐ-
25 σχύνθη· και Πέτρον, ἀρνησάμενον αὐτὸν διὰ δέος τρίτου
και διὰ μετανοίας ἐξιλωσάμενον και προσκλαύσαντα πι-
20 Isaj 9, 6

3 ἐποίησεν x | 3.4 πάντας > x | 4 γινομένους w | 4 ἐξολόθρευσεν
wxz | 5 τῆς prius > w | 6 ἐπέθεν W | 7 ἐβασίλευσε W | 8 ἁμῶν yzt |
9 τὴν > yzt | 9 στηρίξει w, στηρίσῃ xyz | 9 σὺν [σ. W] ταῖ [ταῷ x] ἁμῶς
wx, συντόμως yzt | 10 και + wz | 10 συντηρεῖται w, διδασκέτω yz, sed in
margine γ γραφ και συντηρεῖται | 11 μὴ > w | 11 ἀπὸ wxyt, ἐπὶ z |
12 τὸν + yzt | 13 ἀνηλεῖς yzt | 16 ἀπέστειλε yzt | 16 εἰς τὸν κόσμον
> yzt, post αὐτοῦ w | 16 τῆς + w, sed ἐπὶ τῆς γῆς w ante τὸν υἱὸν
αὐτοῦ | 18 γεννηθῆναι t | 18 τε + w | 19 σταυροῦ και θανάτου και
ταφῆς t virgula praecedenti deleta | 19. 20 συνεχώρησεν x | 20 ἀπαθῆ
w | 21 θεὸν wxyt, θεοῦ z | 22 θανάτω xyzt, θανάτου w | 22 τοῦ + yzt
| 22 θανάτου xyzt, θανάτου w | 22 τοῦτον wxz, τοῖνυν yz. γρηφ και
τοῦτον margo γ | 23 παροργίζουσι w | 23. 24 οὕτως w | 24 τὸ > yzt
| 24. 25 ἐπαισχύνθη wxyt, οὐκ ἐπσχύνθη και Πέτρον > z

κρῶς, προσήκατο καὶ ποιμένα τῶν ἰδίων ἀρνίων κατέστη-
 σεν· καὶ Παῦλον δὲ τὸν συναπόστολον ἡμῶν, πολλὰ τὸ
 πρότερον εἰς ἡμᾶς ἐντριψάμενον κακὰ καὶ βλασφημήσαντα
 εἰς τὸ ὄνομα τὸ ἄγιον, ἀπόστολον ἀντὶ διώκτου προεχειρί-
 σατο, σκευὸς αὐτὸν ἐκλογῆς ἀναδείξας. καὶ ἄλλη τινὶ ἁμαρ- 5
 τωλῶ γυναικὶ λέγει Ἀφέωνταί σου αἱ ἁμαρτίαι αἱ πολλαί,
 ὅτι ἠγάπησας πολὺ. ἑτέραν δὲ τινα ἡμαρτηκυῖαν ἔστησαν οἱ
 πρεσβύτεροι ἔμπροσθεν αὐτοῦ, καὶ ἐπ' αὐτῶ θέμενοι τὴν
 κρίσιν ἐξῆλθον· ὁ δὲ καρδιογνώστης κύριος, πνυθόμενος αὐ-
 τῆς εἰ κατέκριναν αὐτήν οἱ πρεσβύτεροι, καὶ εἰπούσης ὅτι 10
 Οὐ, ἔφη πρὸς αὐτήν Ὑπαγε οὖν, οὐδὲ ἐγὼ σε κατακρίνω.
 τούτου τὸν σωτήρα, * βασιλέα καὶ θεὸν ἡμῶν Ἰησοῦν, ὃ ἐπί-
 σκοποι, σκοποὺν ὑμᾶς ἔχειν δεῖ, * τούτου μιμητὰς εἶναι,
 πρᾶεῖς *, ἡσυχίους, εὐσπλάγγχους, ἐλεήμονας, εἰρηνικούς,
 ἀοργήτους, διδακτικούς, ἐπιστρεπτικούς, εἰσδεκτικούς, παρα- 15
 κλητικούς, μὴ πλήκτας, μὴ ὀργίλους, * μὴ ὕβριστάς, μὴ
 ἀλαξόνας, μὴ ὑπεροπτικούς, μὴ οὐνόφυλας, μὴ μεθύσους,
 μὴ ἐκαιοδαπάνους, μὴ τρυφητάς, μὴ πολυδαπάνους, μὴ ὡς
 ἄλλοτρίους ἀλλ' ὡς ἰδίοις τοῖς τοῦ θεοῦ δόμασι χωμένους
 ὡς καθεστῶτας ἀγαθοῦς οἰκονόμους, ὡς μέλλοντας λόγον 20
 ἀπαιτεῖσθαι παρὰ * θεοῦ *. ἀντάρκα ἐχέτω τροφήν καὶ
 ἀμφιασμὸν ὁ ἐπίσκοπος τὸν τῆ χρεῖα καὶ τῆ σεμνότητι προσή-
 κοντα· μὴ τοῖς κυριακοῖς ὡς ἄλλοτρίοις κεχρησθῶ, ἀλλὰ
 μεμετρημένως· ἄξιος γὰρ * ὁ ἐργάτης τοῦ μισθοῦ αὐτοῦ

5 Act 9, 15 | 6 Luc 7, 47 | 11 Ioh 8, 11 | 24 Luc 10, 7

1 ἀρνῶν t | 1.2 κατέστησε yzt | 3 ἐπιτριψάμενον yt, ἐπιστριψάμενον z,
 ἐνδειξάμενον w | 5 τῆν w | 5.6 γυναικὶ ἁμαρτωλῶν wyz | ὦ y | 6 ἀφεί-
 τές w, ἀφείονται x | 7 τῆρα w | 7 ἡμαρτηκυῖαν w | 7 περὶ τῆς μαχα-
 λίδος, περ ἐν τῷ κατὰ Ἰωάννην εὐαγγελίῳ ἐν τοῖς παλαιοῖς ἀντι-
 γράφοις κείται margo y | 8 ἔμπροσθεν xy, ἐνώπιον w | 8 αὐτοῖ W,
 αὐτῶ x, αὐτῶ yzt, αὐτὸν w | 9 πνυθόμενος w | 9.10 αὐτῆς > w | 11 οὖν
 super versus y, > z | 12 καὶ + yz | 12 αἰ w | 13 ὑμᾶς > t | 13 καὶ
 + w | 13 μιμητὰς τούτου w, τούτου μιμητὰς xt, τούτου καταμίμῃσιν
 y, τούτου κατὰ μίμῃσιν z | 14 χρεῖ + yz | 14 ἡσυχίους y | 14 εὐσπλάγγ-
 χους y | 15 ἐπιστρεπτικούς εἰσδεκτικούς > wz, sed habet w post ὀρ-
 γίλους 16 | 16 μὴ πλήκτας 17 ὑπεροπτικούς > z | 19 δόμασιν x |
 20 καθεστῶτας post οἰκονόμους yzt | 20 λόγον post ἀπαιτεῖσθαι 21 x,
 > yzt | 21 τοῦ + yzt | 21 θεοῦ w | 21 τὸν λόγον + yzt | 21 ἀντάρ-
 κην x | 22 ἀμφιασμὸν w | 24 μεμετρημένως x | 24 ἔστιν + w

ἔστιν. μὴ σπαταλός, μηδὲ πέρπερος, ἀλλὰ μόνων τῶν πρὸς
 σύστασιν ἐφιέμενος, | τὰ διδόμενα κατ' ἐντολήν θεοῦ τῶν 25
 δεκατῶν καὶ τῶν ἀπαρχῶν ὡς θεοῦ ἄνθρωπος ἀναλισκείτω·
 τὰ εἰσφερόμενα ἐπὶ προφάσει πενήτων ἐκούσια καλῶς οἰκο-
 5 νομεῖται ὀρφανοῖς καὶ χήραις καὶ θλιβομένοις καὶ ξένοις
 ἀπορομένοις, ὡς ἔχων θεὸν λογιστευτὴν τούτων τὸν ἐργει-
 ρίσαντα αὐτῷ ταύτην τὴν οἰκονομίαν. πᾶσι δὲ τοῖς δεο-
 μένοις μετὰ δικαιοσύνης ἐπιμερίζοντες, καὶ ὑμεῖς αὐτοὶ χρω-
 10 ἀλλὰ μὴ κατεσθίοντες αὐτὰ μόνοι, κοινωνοῦντες δὲ τοῖς
 χρῆζουσιν, ἀπρόσκοποι θεῷ γίνεσθε· ἐὰν γὰρ μόνοι αὐτὰ
 ἀναλώσητε, ὀνειδισθήσεσθε παρὰ θεοῦ λέγοντος ὡς πρὸς
 ἀπλήστους καὶ μονοφάρους Τὸ γάλα ἐσθίετε καὶ τὰ ἔρια
 περιβάλλεσθε· καὶ ἐν ἄλλοις Μὴ οἰκήσητε μόνοι ἐπὶ τῆς
 15 γῆς; διὸ καὶ ἐν τῷ νόμῳ προστέτακται ἡμῖν Ἀγαπήσεις τὸν
 πλησίον σου ὡς ἐαυτόν. καὶ τοῦτο λέγομεν, οὐχ ἵνα μὴ
 μεταλαμβάνητε ὑμῶν τῶν πόνων (γράφεται γὰρ Οὐ φι-
 μώσεις βοῦν ἀλωῶντα), ἀλλ' ἵνα μεμετρημένως μετὰ δικαιο-
 20 σύνης, ὄν τρόπον οὖν ὁ βοῦς, ἐργαζόμενος ἐν τῇ ἄλω
 ἀκίμως, ἐσθίει μὲν, ἀλλ' οὐ τὸ πᾶν κατεσθίει, οὕτως καὶ
 ὑμεῖς, ἐργαζόμενοι εἰς τὴν ἄλω, τοῦτ' ἔστιν εἰς τὴν ἐκκλη-
 σίαν τοῦ θεοῦ, ἐκ τῆς ἐκκλησίας ἐσθίετε· ὄν τρόπον καὶ οἱ

3 Tim α 6, 11 | 13 Ez 34, 3 | 14 Isaj 5, 8 | 15 Lev 19, 18 | 17 Deut 25, 4

1 ἔστιν > w, ἔστι yzt | 1 σπαταλός wxt, πολυανάλωτος yz | 1 μηδὲ
 wx, μὴ yzt | 1 μόνων x, μόνοις yz | 1 τῶν wxt, τοῖς yz | 1 προ x |
 2 ἐφιέμενος wxt, ἀρκοῦμενος yz | 2 κατὰ x | 3 καὶ τῶν > w | 4 προ-
 φάσει z | 4 ἐκούσιως w | 5 χήρας w | 6 ἔχων Y | 6 λογιστὴν yz | 6. 7 ἐγ-
 χειρῆσαντα w | 7 τὴν > z | 7 δὲ > w, τοίνυν y, τίνυν z | 8 ἐπιμερί-
 ζοντες wxt, διανεμόντες yz | 8. 9 χρώσθε yz | 9 ἐξ αὐτῶν + yzt | 10
 κατεσθίοντες wxt, παραχρᾶσθε yz, sed in margine y γρφ καὶ κατεσθι ...,
 cetera bibliopegi culter abstulit | 10 δὲ wxt, οὖν yz | 11 χρῆζουσιν w
 | 11 θεῷ > y, θεοῦ x | 11 γίνεσθαι Z | 13 κατεσθίετε yzt | 14 ἐν ἄλ-
 λοις wxt, ἀλλαχού yz | 14 οἰκήσετε yzt | 15 ἡμῖν > yz, ἡμῖν t | 15
 ἀγαπήσεις x | 16 σκευτὸν t | 16 καὶ τοῦτο wxt, ταῦτα y, ταῦτα z |
 16 μὴ > z | 17 μεταλαμβάνηται x | 18 μεμετρημένως w, μεμετρημέ-
 νος z, μεμετριμένως t | 18 μετὰ > z | 19 οὖν wxt, γάρ yz | 20 ἀκίμο-
 τας wx, ἀκίματος yz | 20 οὕτω yzt | 21 ἄλοι w | 21 ἔστι w | 21 εἰς
 alterum > w | 22 ἐκ wxyz, ἐκκ X | 22 ἐσθίετε wxt, ἐσθίειν ὀφεί-
 λετε yz

Λευίται οἱ λειτουργοῦντες τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ἧτις ἦν τύπος τῆς ἐκκλησίας κατὰ πάντα· προσέτι δὲ καὶ ἐκ τοῦ * ὀνόματος μαρτύριον τῆς ἐκκλησίας ἡ σκηνὴ προωρῶζετο. ἐταῦθα γοῦν * οἱ Λευίται τῇ σκηνῇ προσεδρευόντες ἐκ τῶν εἰς τὴν προσφορὰν τοῦ θεοῦ διδομένων ὑπὸ παντὸς τοῦ 5 λαοῦ δώρων καὶ ἀφαιρεμάτων καὶ ἀπαρχῶν καὶ δεκατῶν καὶ θυσιῶν καὶ προσφορῶν μετεῖχον ἀκωλύτως, * αὐτοὶ * καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν καὶ οἱ υἱοὶ καὶ αἱ θυγατέρες αὐτῶν· ἐπειδὴ δὲ τὸ ἔργον αὐτῶν ἦν * λειτουργία τῆς σκηνῆς, διὰ τοῦτο κληροδοσίαν γῆς οὐκ ἔλαβον ἐν τοῖς υἱοῖς Ἰσραὴλ, 10 ὅτι αἱ εἰσφοραὶ τοῦ λαοῦ κληροδοσία τοῦ Λεὺ καὶ * κληρονομία τῆς φυλῆς αὐτοῦ. * ὑμεῖς οὖν σήμερον, ὧ ἐπίσκοποι, ἐστὲ τῷ λαῷ ὑμῶν ἱερεῖς Λευίται, οἱ λειτουργοῦντες τῇ ἱερᾷ σκηνῇ, τῇ ἁγίᾳ * καθολικῇ ἐκκλησίᾳ, καὶ παρεστῶτες τῷ θυσιαστηρίῳ κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν καὶ προσάγοντες 15 αὐτῷ τὰς λογικὰς καὶ ἀναιμάκτους θυσίας διὰ Ἰησοῦ * τοῦ μεγάλου ἀρχιερέως. ὑμεῖς τοῖς ἐν ὑμῖν λαϊκοῖς ἐστε προφῆται, ἄρχοντες καὶ ἡγούμενοι καὶ βασιλεῖς, οἱ μεστὰι θεοῦ καὶ τῶν πιστῶν αὐτοῦ, οἱ δοχεῖς τοῦ λόγου καὶ ἀγγελιτῆρες, οἱ γινώσται τῶν γραφῶν καὶ φθόγγοι τοῦ θεοῦ 20 καὶ μάρτυρες τοῦ θελήματος αὐτοῦ, οἱ πάντων τὰς ἀμαρτίας βαστάζοντες καὶ περὶ πάντων ἀπολογούμενοι· οἷς, ὡς ἠκούσατε, ἐμβριθῶς ὁ λόγος ἀπειλεῖ, ἐὰν κρύψητε ἐξ ἀνθρώπων τὴν τῆς γνώσεως κλεῖδα· οἷς κίνδυνος ὀλέθριος, ἐὰν μὴ διαγγείλητε τὸ θέλημα αὐτοῦ τῷ ὕψ' ὑμᾶς λαῷ· οἷς 25

11 Num 18, 20

1 λειτουργοῦντες z | 1 τῆς σκηνῆς y | 1 ἧτις w | 2 προσέτι δὲ wxt, δῆλον γάρ yz | 3 καλεῖσθαι αὐτὴν μαρτυρίου σκηνὴν ὅτι ἐξ αὐτοῦ τοῦ + yz | 3 μαρτύριον wxt, τὸ μυστήριον yz | 3 σκηνῆι w | 3 ἡ σκηνὴ > yz | 3 προδιωρῶζετο yz | 4 γοῦν wxt, τοίνυν yz | 4 καὶ + yzt | 4 οἱ > t | 4 Λευίται post προσεδρευόντες yz | 5 τὴν προσφορὰν wxt, τιμὴν yz | 7 ἀκωλύτως wx, ἀκωλύτως > Yz | 7 οὐ μόνον + yz | 7 ἀλλὰ + yz | 8 αἱ οἱ αἱ > yzt | 8 αὐτῶν prius > yz | 8 θυγατέρας wx | 9 δὲ wxt, γάρ yz | 9 ἡ + w | 11 ἡ + z | 11, 12 κληρονομίαι w | 12 αὐτοῦ wx, αὐτῶν yzt | 12 καὶ + yz | 13 ἐστὲ ante ἱερεῖς y | 13 οἱ > yz | 14 καὶ + w | 15 κυρίου > x | 15 ὑμῶν x | 16 ἀνεμάκτους z | 16 χριστοῦ + yz | 18 καὶ prius > yz | 18 οἱ > yz | 19 οἱ > yz | 20 οἱ > yz | 20 φθόγγοι wxt, κήρυκες yz | 21 οἱ > yz | 22 περὶ wxyt, ὑπερ • z | 23 κρύπεται w | 24 ὀλέθριος yz

παρὰ θεοῦ μισθὸς ἀψευδῆς καὶ κλέος ἀνεκδιήγητον ἐν δόξῃ,
καλῶς λειτουργήσασι τῇ σκηνῇ τῇ ἁγία. ὡς γὰρ τὸ βάρος
ὑμέτερον, οὕτως καὶ τὰς διακονίας τῶν τροφῶν || καὶ τὰς
ἄλλας χρείας ὑμεῖς καρποῦσθε. μιμηταὶ γὰρ ἐστέ χριστοῦ
5 τοῦ κυρίου· καὶ ὡς αὐτὸς πάντων ἡμῶν τὰς ἁμαρτίας ἀνή-
νεγκεν ἐπὶ τὸ ξύλον, σταυρωθεὶς ὁ ἄμωμος ὑπὲρ τῶν κο-
λάσεως ἁγίων, οὕτως καὶ ὑμᾶς τοῦ λαοῦ τὰς ἁμαρτίας ἐξι-
διοποιεῖσθαι χρῆ· εἴρηται γὰρ περὶ τοῦ σωτήρος * ἐν Ἡσαΐα
ἔστι * Ὁδὸς τὰς ἁμαρτίας ἡμῶν * φέρει καὶ περὶ ἡμῶν
10 ὀδυνάται· καὶ πάλιν αὐτὸς ἁμαρτίας πολλῶν ἀνήνεγκε καὶ
διὰ τὰς ἀνομίας ἡμῶν παρεδόθη. ὥσπερ οὖν ὑμεῖς σκοποὶ
ἐστέ, οὕτω * σκοπὸν ἔχετε τὸν χριστόν· ὡς οὖν αὐτὸς πάν-
των ὑμῶν, οὕτως * ὑμεῖς τῶν ὑφ' ὑμᾶς λαϊκῶν. μὴ γὰρ νο-
μιζετε ὅτι εὐχερὲς ἢ ἑλαφρὸν φορτίον ἐστὶν ἡ ἐπισκοπή. χρῆ
15 οὖν, ὡς τὸ βάρος φέρετε, οὕτω καὶ τῶν καρπῶν πρώτους
μεταλαμβάνειν καὶ τοῖς θεομένοις μεταδιδύναι, ὡς λόγον ὑφέ-
ξοντες τῷ ἀπαρλογίστως ὑμᾶς μέλλοντι λογιστεύειν. δεῖ
γὰρ τοὺς τῇ ἐκκλησίᾳ προσεδρεύοντας ἐκ τῆς ἐκκλησίας δια-
τρέφεσθαι, ἅτε ἱερεῖς, Ἀεινίτας, προέδρους, λειτουργοὺς
20 θεοῦ· καθὼς ἐν βίβλῳ τῶν ἀριθμῶν γέγραπται περὶ τῶν
ἱερέων Καὶ εἶπε κύριος πρὸς Ἀαρὼν Σὺ καὶ οἱ υἱοὶ σου
καὶ ὁ οἶκος * πατριᾶς σου || λήψεσθε τὰς ἁμαρτίας τῶν ἁγίων,
τῆς ἱερατείας ὑμῶν. ἰδοὺ δέδωκα ὑμῖν τὴν διατήρησιν τῶν
ἀπαρχῶν ἀπὸ πάντων τῶν ἡγιασμένων μοι παρὰ τῶν υἱῶν
25 Ἰσραὴλ· σοὶ δέδωκα αὐτὰ εἰς γέρας * καὶ τοῖς υἱοῖς σου μετὰ

9 Isaj 53, 4 | 10 Isaj 53, 12 | 21 Num 18, 1. 8—10

3 οὕτω yzt | 4 ἐστὶ Y | 5 ὡς αὐτὸς wxyz, ὡσαύτως t | 6 τὸ > y,
τὸν z virgula post σταυρωθεὶς posita | 6 ἄμωμος xzyt, ἄμωμος w |
7 οὕτω yzt | 8 ἡμῶν + w | 9 ὅτι > w | 9 οὕτως w | 9 rasura in w |
10 ἀνήνεγκεν x | 11 ἀνομίας wxyz, ἁμαρτίας x | 11 ἡμῶν wx, αὐτῶν
yzt | 11. 12 σκοπέτε z | 12 οὕτω w, οὕτω yzt, sed t praecipiens ver-
bum primum paginae 29^a in ima pagina 28^a οὕτως habet, οὕτως x | 12
καὶ + yzt | 12 ἔχετε w | 13 ἡμῶν w | 13 οὕτω yzt | 13 καὶ + yzt |
13 ἡμεῖς t | 13 γὰρ > yz | 13. 14 νομιζετε w, νομιζε yt | 15 φέρε-
ται w | 15 οὕτω w, οὕτως xt, οὕτω yz | 15 τὸν καρπὸν W? | 15 πρό-
τους y | 16. 17 ὑφέξοντας y | 17 ad λογιστεύειν refero quod a biblio-
pogo mutilatum in margine y legitur γραφ καὶ κρῆ...: nam et margo
z ad λογιστεύειν adscribit γρ κρίνειν | 18 γὰρ wxt, τοίνυν yz | 21 εἴ-
πεν xyz | 21 σοὶ xzyt, σοὶ w | 22 σοι + z | 25 τῶν υἱῶν Ἰσραὴλ + Y

σέ, νόμιμον αἰώνιον. καὶ τοῦτο ἔστω ὑμῖν ἀπὸ τῶν ἡγιασμέ-
νων, ἐκ τῶν καρπομάτων καὶ ἀπὸ τῶν δώρων καὶ ἀπὸ * τῶν
θυσῶν καὶ ἀπὸ πάσης πλημμελείας καὶ περὶ ἁμαρτιῶν, καὶ
ὅσα ἀποδώσῃ μοι ἀπὸ πάντων τῶν ἁγίων, σοὶ ἔσται καὶ
τοῖς υἱοῖς σου ἐν τῷ ἁγίῳ φάγεσθαι αὐτά· καὶ μετ' ὀλίγα 5
Πᾶσα ἀπαρχὴ ἐλαίου καὶ * οἴνου καὶ * σίτου, ὅσα ἂν δώσῃ
κυρίῳ, σοὶ δέδωκα αὐτά, καὶ τὰ πρωτογενήματα πάντα σοὶ
δέδωκα· καὶ σοὶ ἔρει πᾶν ἀνάθημα· * πρωτότοκον ἀνθρώπου
καὶ κτήνους καθαρῶ καὶ ἀκαθάρτου καὶ θυσίας καὶ στηθν-
νίου καὶ βραχιόνος δεξιῶ τοῖς ἱερεῦσι προσανήκειν καὶ τοῖς 10
Δ λοιποῖς τοῖς παραμένουσιν αὐτοῖς Λευίταις. || ἀκούσατε * ταῦτα
καὶ ὑμεῖς, οἱ λαῖκοί, ἡ ἐκλεκτὴ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ· καὶ
γὰρ ὁ λαὸς πρότερον θεοῦ λαὸς καὶ ἔθνος ἅγιον ὠνομάζετο,
καὶ ὑμεῖς οὖν ἐστὲ ἁγία ἱερὰ ἐκκλησία τοῦ θεοῦ * ἀπογεγραμ-
μένη ἐν οὐρανῷ, βασιλεῖον ἱεράτευμα, ἔθνος ἅγιον, λαὸς εἰς 15
περιποίησιν, * νύμφη κεκαλλωπισμένη κυρίῳ τῷ θεῷ. ἐκ-
κλησία μεγάλη, ἐκλεκτή, πιστή, ἃ πρότερον ἔρηθη νῦν
ἐνωτίξου· ἀφαιρέματα καὶ δεκάται καὶ ἀπαρχαὶ τῷ ἀρχιερεῖ
χριστῷ καὶ τοῖς λειτουργοῦσιν αὐτῷ. δεκάται σωτηρίου
ἀρχὴ ὀνόματος Ἰησοῦ. ἀκουε, ἱερὰ καθολικὴ ἐκκλησία, 20
ἡ τὴν δεκάπληρον ἐκπεφηνῦα καὶ τὴν δεκάλογον εἰλη-
φῦα καὶ τὸν νόμον μεμαθηκῦα καὶ τὴν πίστιν κεκατη-
κῦα καὶ ἐπὶ τὸν * Ἰησοῦν πεπιστευκῦα καὶ τὴν δεκάδα
ἐργωνκῦα καὶ ἐπὶ τῷ ἰῶτα, ὅπερ ἐστὶν ἀρχὴ ὀνόματος Ἰη-
σοῦ, πεπιστευκῦα καὶ τὸ ὄνομα αὐτοῦ ἐπονομαζομένη καὶ 25

6 Num 18, 12 | 13 Petr α 2, 9

1 τούτω w | 1 ἔσται yzt | 2 καρπομάτων w | 2 καὶ prius ... ἀπὸ alto-
rum > z | 2 πάντων [sic] † yt | 4 ἀποδώσῃ wX, ἀποδώσῃν x,
ἀποδιδώσῃ yzt | 5 φάγεσθε yzt | 6 δώσει v x | 8 σοὶ ἔρει wxyz, συν-
έρει t | 8 ἀνάθημα yzt | 8 πᾶν † yzt | 9. 10 στηθνίου zt | 10 ἱερεῦ-
σιν x | 10 προσήκειν w, προσανήκει t | 11 λοιποῖς w | 11 ἀκούετε yzt
| 12 λαοίκοι z | 12 ἐκλεκτὴ z | 12 ἐκκλησία ἐκλεκτὴ W | 13 ὀνομά-
ζετο w | 14 ἱερὰ > yz | 14 τοῦ θεοῦ ante ἐκκλησία yz, ante ἱερὰ t |
14 καὶ ἱερὰ † yz | 16 κεκαλλωπισμένη y | 17 ἐκλεκτὴ wx, ἐκκλησία
deleta virgula sequenti yzt | 17 ἐρέθη yzt | 18 ἐνωτίξου z | 18 καὶ
alterum > yzt | 19 λειτουργοῦσιν z | 20 καθολικῆ w | 22 καὶ prius
xyzt, ἡ w | 22 πίστιν yZ | 22 καὶ alterum xyzt, ἡ w | 23 κύριον † w
| 23 καὶ alterum ... 25 πεπιστευκῦα > yzt | 24 καὶ x, ἡ w | 25 ὀνο-
μαζομένη wyz

ἐπὶ τῇ τελειώσει τῆς δόξης αὐτοῦ ἐστηριγμένη *· αἱ τότε θυ-
 σίαι νῦν εὐχαὶ καὶ δεήσεις καὶ εὐχαριστίαι· αἱ τότε ἀπαρχαὶ
 καὶ δεκάται καὶ ἀφαιρέματα καὶ δῶρα νῦν προσφοραί, αἱ
 διὰ τῶν ὁσίων ἐπισκόπων προσφερόμεναι κυρίῳ τῷ θεῷ διὰ
 5 Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ ὑπὲρ αὐτῶν ἀποθανόντος· οὗτοι γάρ
 ὑμῶν εἰσιν οἱ ἀρχιερεῖς· οἱ δὲ ἱερεῖς ὑμῶν οἱ πρεσβύτεροι,
 καὶ οἱ Ἀεὺνται ὑμῶν οἱ νῦν διάκονοι καὶ οἱ ἀναγινώσκοντες
 ὑμῶν καὶ οἱ ψῆδοὶ καὶ οἱ πυλωροί, αἱ διάκονοι ὑμῶν καὶ αἱ
 χήραι καὶ αἱ παρθένοι καὶ οἱ ὀρφανοὶ ὑμῶν· ὁ δὲ τούτων
 10 πάντων ἀνώτερος ὁ ἀρχιερεὺς ἐστίν | ὁ ἐπίσκοπος· οὗτος λό-26
 γου διάκονος, γνώσεως * φύλαξ, μεσίτης θεοῦ καὶ ὑμῶν ἐν
 ταῖς πρὸς αὐτὸν λατρείαις· οὗτος διδάσκαλος εὐσεβείας, οὗ-
 τος μετὰ θεὸν πατὴρ ὑμῶν, δι' ὕδατος καὶ πνεύματος ἀνα-
 γεννήσας ὑμᾶς εἰς υἰοθεσίαν· οὗτος ἄρχων καὶ ἡγούμενος
 15 ὑμῶν· οὗτος ὑμῶν βασιλεὺς καὶ δυνάστης· οὗτος ὑμῶν ἐπί-
 ργειος θεὸς μετὰ θεόν, ὃς ὀφείλει τῆς παρ' ὑμῶν τιμῆς ἀπο-
 λαύειν· περὶ γὰρ τούτου καὶ τῶν ὁμοίων αὐτοῦ ὁ θεὸς ἔλεγεν
 Ἐγὼ εἶπα Θεοὶ ἐστε καὶ υἱοὶ ὑψίστου πάντες· καὶ * Θεοὺς οὐ
 κακολογήσεις· ὁ γὰρ ἐπίσκοπος προκαθεξέσθω ὑμῶν ὡς θεοῦ
 20 ἄξιον τιμημένος, ἢ κρατεῖ τοῦ κλήρου καὶ τοῦ λαοῦ πει-
 τῶς ἄρχει· ὁ δὲ διάκονος τούτῳ περιστάσθω * καθάπερ αἱ
 δυνάμεις τῷ θεῷ, καὶ λειτουργεῖτω αὐτῷ ἐν πᾶσιν ἀμέμ-
 πτως, ὡς ὁ χριστὸς, ποιῶν ἀφ' ἑαυτοῦ οὐδέν, * τὰ ἀρεστά
 ποιεῖ τῷ πατρὶ πάντοτε· ἢ δὲ διάκονος εἰς τύπον * ἀγίου
 25 πνεύματος τιμησθῶ ὑμῖν, μὴδὲν ἄνευ τοῦ διακόνου πράτ-

18 Psalm 82, 6 | 18 Exod 22, 27

1 ἐπι > w | 1 καὶ λάμπουσα + t | 3 ἀφαιρέματα z | 5 αὐτῶν xytz,
 ἡμῶν w | 6 εἰσιν ὑμῶν yzt | 7 οἱ primum et tertium > xz | 8 ὑμῖν
 xyz, ὑμῶν w | 8 utrumque of > yz | 9 αἱ wxyt, ἔ z | 9 τούτων xytz,
 τῶν w | 10 ἐστὶ t | 10 οὕτως W | 11 γνώσεως wyzt, λόγον x | 11 πί-
 στεως + w | 11 ἐν 13 ὑμῶν > w | 14 ἀρχῶν t | 16 μετὰ θεόν > z |
 16, 17 ἀπολάβειν w | 17 γὰρ > w | 17 αὐτοῦ wx, αὐτῶ yz, αὐτῶν t | 17
 ἔλεγε W | 18 εἶπον xy (y in marginali lemmate εἶπα) z | 18 ἀλλαχού +
 yz | 19 γὰρ wxt, οὖν yz | 20 ἢ in τιμημένος x a correct | 20 ἢ ...
 21 ἄρχει > w | 21 τούτῳ > w | 21 τοῦτο + w | 21 καθάπερ 22
 θεῷ wx, ὡς ὁ χριστὸς τῷ πατρὶ yzt, sed margo y praemisso καὶ ut
 wx | 22 ἀμέμπτως ἐν πᾶσιν w | 22, 23 ἀμέπτως z | 23 ὡς xytz, καθὼς w
 | 23 ἀφ' ἑαυτοῦ ποιῶν yzt | 23 ἀλλὰ + w | 24 τίπον z | 24 τοῦ + t |
 25 τιμησθῶ x, τιμησθῶ z

τουσα ἢ φθεγγομένη, ὡς οὐδὲ ὁ παράκλητος ἀφ' ἑαυτοῦ τι
 ποιεῖ ἢ λαλεῖ, ἀλλὰ δοξάζων τὸν χριστὸν περιμένει τὸ ἐκεί-
 νου θέλημα. καὶ ὡς οὐκ ἔστιν εἰς τὸν χριστὸν πιστεῦσαι
 ἄνευ τῆς τοῦ πνεύματος διδασκαλίας, οὕτως ἄνευ τῆς δι-
 κόνου μηδεμία προσίτω γυνῆ τῷ διακόνῳ ἢ τῷ ἐπισκόπῳ.
 οἱ δὲ πρεσβύτεροι εἰς τύπον ἡμῶν τῶν ἀποστόλων ὑμῖν νε-
 νομίσθωσαν· διδάσκαλοι ἔστωσαν θεογνωσίας, ἐπειδὴ καὶ
 ὁ κύριος ἡμᾶς ἀποστέλλων ἔλεγεν Πορευθέντες μαθητεύ-
 σατε πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ
 πατρὸς καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, διδάσκοντες 10
 αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν. αἱ τε χῆραι καὶ
 * ὀρφανοὶ ὑμῶν εἰς τύπον τοῦ θυσιαστηρίου λελογίσθωσαν
 27 καὶ τοῦ θυμιάματος. | ὡς οὖν οὐκ ἦν ἕξόν ἀλλογενῆ, μὴ ὄντα
 Λευίτην, προσενέγκαι τι ἢ προσελθεῖν εἰς τὸ θυσιαστήριον 15
 ἄνευ τοῦ ἱερέως, οὕτως καὶ ὑμεῖς ἄνευ τοῦ ἐπισκόπου μηδὲν
 ποιεῖτε *. εἰ δὲ τις ἄνευ τοῦ ἐπισκόπου ποιεῖ τι, εἰς μάτην
 ποιεῖ αὐτό· οὐ γὰρ αὐτῷ εἰς ἔργον λογισθήσεται. ὡς γὰρ
 ὁ Σαούλ, ἄνευ τοῦ Σαμουὴλ προσενέγκας, ἤκουσεν ὅτι Με- 20
 ματαίωταί σοι, οὕτως καὶ πᾶς λαϊκός, ἄνευ τοῦ ἱερέως ἐπιτε- 21
 λῶν τι, ματαιοπονεῖ. καὶ ὡς Ὁσίας ὁ βασιλεὺς, οὐκ ὦν
 ἱερεὺς τὰ τῶν ἱερέων ἐπιτελῶν, ἔλεπερώθη διὰ παρανομίαν,
 οὕτως καὶ πᾶς λαϊκός οὐκ ἀτιμώρητος ἔσται, καταφρονήσας
 * θεοῦ καὶ τῶν αὐτοῦ καταμανεῖς ἱερέων καὶ τὴν τιμὴν ἁ- 25
 πάσας ἑαυτῷ, * οὐ μμησάμενος τὸν χριστὸν, ὃς οὐκ ἑαυτὸν

8 Matth 28, 19. 20 | 19 Reg α 13, 13

1. 2 ποιεῖ τι w | 2 λαλεῖ ἢ ποιεῖ yzt | 2 χριστὸν xytz, υἱὸν w | 3 πιστεῦσαι
 wxyt, πιστεύων sai z | 6 δὲ wx, τε yzt | 6 τύπων z | 6. 7 νενομίσθωσαν x
 | 7 θεο γνωσίας w, erasa una litera | 8 ἔλεγε yzt | 8. 9 μαθητεύσατε z
 | 9 βαπτίζων w | 12 οἱ + x | 12 ὑμῶν > yzt | 12 λελογίσθωσαν x.
 λελογίσθωσαν z | 12. 13 ὑμῖν λελογίσθωσαν w | 13 τε xytz, δὲ w | 13 θυ-
 ματηρίου ... 14 τοῦ > x | 13 θυσιαστηρίου wyz | 13 τετιμῆσθωσαν post
 θυμιάματος 14 w | 14 ὡς ... 16 ἐπισκόπου > w | 14 οὖν > x | 15
 προσενέγκαι x | 16 ἐπισκόπου yzt, ἱερέως x | 16 οὕτω yzt | 17 ποιεῖτε
 ... ἐπισκόπου > z | 17 ἄνευ τοῦ ἱερέως + w | 17 τι — 18 ποιεῖ bis z
 19 ὅτι > x | 20 οὕτω yzt | 20 λαϊκός Z | 21 μάταια πονεῖ yzt | 21
 ὁ ζῆας w | 23 οὕτω w, οὕτω yzt | 23 ἀτιμώρητος t | 21 τοῦ + w |
 25 καὶ + w | 25 οὐ w, μὴ yzt, neutrum x | 25 μμησάμενος wx, μη-
 μησάμενος z | 25 τὸν > yzt

ἐδόξασεν γεννηθῆναι ἀρχιερεὺς, ἀλλὰ περιέμενεν ἀκοῦσαι τοῦ
 πατρὸς Ὡμοσε κύριος καὶ οὐ μεταμεληθήσεται Σὺ λερεὺς εἰς
 τὸν αἰῶνα κατὰ τὴν τάξιν Μελχισεδέκ. εἰ οὖν ἄνευ τοῦ πα-
 τρὸς ὁ λερεὺς οὐ δοξάζει ἑαυτὸν, πῶς οἶόν τε ἀνθρώπου ἐαν-
 5 τὸν εἰς λερωσύνην ἐπιρρίπτειν, μὴ λαβόντα τὸ ἀξίωμα παρὰ
 κρείττονος, καὶ ποιεῖν ἐκεῖνα ἂ μόνους τοῖς λερευσὶν ἔξειστιν;
 ἢ * οὐχὶ * οἱ Κορεῖται, καίτοι τῆς Λευὶ φυλῆς ὄντες, πυρί-
 καυστοι ἐγένοντο, ἐπαναστάντες Μωσῆ καὶ Ἀαρῶν καὶ περὶ
 τῶν μὴ καθηκόντων αὐτοῖς ἀμιλλώμενοι; καὶ Λαθῶν * καὶ
 10 Ἀβειρῶν ζῶντες κατέβησαν εἰς ἄβδον, καὶ ῥᾶβδος βλαστή-
 σασα ἔστειλε τῶν πολλῶν τὴν ἄνοιαν καὶ τὸν ὑπὸ θεοῦ χει-
 ροτονηθέντα ἀρχιερεῖα ἀνέδειξε; || προσήκει οὖν καὶ ὑμᾶς, Δ
 ἰδελφοί, τὰς θυσίας ὑμῶν ἥτοι προσφορὰς τῷ ἐπισκόπῳ
 προσφέρειν ὡς ἀρχιερεῖ, ἢ δι' ἑαυτῶν ἢ διὰ τῶν διακόνων.
 15 οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ τὰς ἀπαρχὰς καὶ τὰς δεκάτας καὶ τὰ
 ἐκούσια αὐτῷ προσάγετε· αὐτὸς γὰρ γινώσκει σαφῶς τοὺς
 θλιβομένους καὶ ἐκάστῳ δίδωσι πρὸς τὸ ἀμόξον, ὅπως μὴ
 δις ἢ πλειστάκις τῇ αὐτῇ ἡμέρᾳ ἢ τῇ αὐτῇ ἑβδομαδί λαμ-
 βάνῃ *, ἕτερος δὲ μηδὲ ὄλας· δίκαιον γάρ ἐστι μᾶλλον τοῖς
 20 θλιβομένοις κατὰ ἀληθῆσαν ἐπαρκεῖν, ἢ τοῖς νομιζομένοις
 ἢ ἐπιφημιζομένοις θλιβεσθαι. | τοῖς εἰς ἀγάπην ἥτοι δοχῆν, 28
 ὡς ὁ κύριος ἀνόμασε, προαιρουμένοις * πρεσβυτέραν, ἣν ἐπί-
 στανται οἱ διάκονοι θλιβομένην, αὐτὴν πλειστάκις πεμπέ-
 τωσαν. ἀφοριζέσθω δὲ ἐν τῇ δοχῇ τὸ τῷ ποιμένι ἐθιμον,

2 Psalm 110, 4 | 21 Luc 14, 13

1 ἐδόξασε yzt | 1 γεννηθῆναι yz | 1 περιέμενεν yzt | 2 ὦμοσεν x,
 ὦμοσεν X, ὦμοσε zt | 4 λερεὺς wx, χριστὸς yzt | 5 λερωσύνην w | 5
 ἐπιρρίπτειν t | 5 ἀξίωμα x | 6 κρείττονος w | 6 ποιεῖ x | 7 γὰρ + z |
 7 καὶ + yz | 7 κορεῖται wxyz | 8 μωσει xt | 9 ἀμιλλώμενοι y, δια-
 μιλλώμενοι margo y, ἀμιλλώμενοι z | 9 καὶ prius ... 10 κατέβησαν > z
 | 9 δὲ + y | 10 ἀβειρῶν v | 11 ἔστειλεν x | 12 ἀνέδειξεν x | 15 δὲ > w | 15 καὶ
 τὰ > w | 16 ἐκούσιως w | 16 προσάγεται w | 16 σαφῶς > t, ante γι-
 νώσκει xyz | 17 θλιβομένους w | 18 δεῖς w | 18 πληστάκις w | 18 ἐβ-
 δομαδί z | 18. 19 λαμβάνει w | 19 εἰς + y super versusum | 19 μηδ'
 yz, οὐδὲ t | 19 ἐστιν x | 20 θλιβομένοις yz | 20 κατ' yzt | 21 ἢ ἐπιφη-
 μιζομένοις W, ἢ ἐπιφημιζομένοις w, ἢ ἐπιφημιζομένοις x, > t | 22 ὀνό-
 μασε wy, ἀνόμασεν x | 22 προαιρουμένοις y | 22 καλεῖν + yt, καλήν
 + z | 22 πρεσβυτέρας yzt, sed margo y γε καὶ πρεσβυτέραν | 23 ἀ-
 τῇ t | 21 ποιμένη wx | 21 ἐθίμιον t

λέγω δὲ τὸ τῆς ἀπαρχῆς, ὡς ἱερεῖ, κἄν μὴ παρῆ τῇ δοχῇ,
 εἰς τιμὴν θεοῦ τοῦ τὴν ἱερατείαν αὐτῷ ἐγχειρίσαντος. ὅσον
 δὲ ἐκάστη τῶν πρεσβυτιδῶν δίδεται, διπλοῦν διδόμεθω τοῖς
 διακόνους εἰς γέρας τοῦ χριστοῦ. τοῖς δὲ πρεσβυτέροις, ὡς
 ἂν κάμνουσι περὶ τὸν τῆς διακονίας λόγον*, διπλῆ καὶ αὐ- 5
 τοῖς ἀφοριζέσθω ἢ μοῖρα εἰς χάριν τῶν τοῦ κυρίου ἀποστό-
 λων, ὧν καὶ τὸν τόπον * φυλάσσουσιν ὡς σύμβουλοι τοῦ
 ἐπισκόπου καὶ τῆς ἐκκλησίας στέφανος· ἔστι γὰρ συνέδριον
 καὶ βουλή τῆς ἐκκλησίας. εἰ δὲ καὶ ἀναγνώστης ἔστί, λαμ-
 βανέτω καὶ αὐτὸς μοῖραν μίαν εἰς τιμὴν τῶν προφητῶν. 10
 ὡσαύτως καὶ ψαλτῶδός καὶ πυλωρός. ἐκάστῳ οὖν ἀξιώματι
 οἱ λαϊκοὶ τὴν προσήκουσαν τιμὴν νεμέτωσαν * τοῖς δόμασι
 καὶ τῇ κατὰ τὸν βίον ἐντροπῇ. μὴ ἡραδίως δὲ ἐνοχλείτωσαν
 τῷ ἄρχοντι, ἀλλὰ διὰ τῶν ὑψηροτέρων ἂ βούλονται σημα-
 νέτωσαν, τοῦτ' ἔστι διὰ τῶν διακόνων, πρὸς οὓς πλείω 15
 παρησιαζέσθωσαν· οὐδὲ γὰρ τῷ παντοκράτορι θεῷ προ-
 σελθεῖν ἔστιν, ἐὰν μὴ διὰ τοῦ κυρίου. οὕτως οὖν καὶ οἱ
 λαϊκοὶ πάντα ὅσα * βούλονται διὰ τοῦ διακόνου φανερὰ τῷ
 ἐπισκόπῳ ποιείτωσαν, καὶ οὕτως κατὰ τὸ δοκοῦν ἐκείνῳ
 ἐπιτελείτωσαν· οὐδὲ γὰρ πρότερον ἐν τῷ ἱερῷ ἀγιάσματι 20
 προσεφέρετό τι ἢ ἐγίνετο ἄνευ τοῦ ἱερέως. χεῖλη γὰρ ἱε-
 ρέως φυλάσσεται γνώσιν, καὶ νόμον ἐκζητήσουσιν ἐκ τοῦ
 στόματος αὐτοῦ*, φησὶν * Ἀγγαῖος ὁ προφήτης*. εἰ γὰρ * οἱ

21 Malach 2, 7

1 δὴ w | 2 τιμὴν z | 2 ἐγχειρήσαντος x | 3 διδώσθω w | 4 τοῦ > yzt
 | 5 κάμνουσιν x, κάμνουσι wt | 5 διακονίας wx, διδασκαλίας yzt | 5 διη-
 νευώς + Cotelerius | 6 ad ἀφοριζέσθω in margine w manu recenti ἢ
 ε...φ.. adscriptum | 6 χάριτα x | 7 ὧν wxt, οἱ yz | 7 αὐτῶν + yz |
 7 ὡς wxyt, ὡ z | 8 τῆς xyt, τοῖς w | 8 στέφανοι w | 8 ἔστιν x, εἰσὶ
 yzt | 8 συνέδριον t | 9 ἔστιν x | 12 λαϊκοὶ z | 12 προσήκουσαν y | 12 ἐν
 + yzt | 12 δόμασι w, δόμασιν x | 13 καὶ τον X | 13 ἐντροπῇ z | 13 μῆ-
 ρασθίωσθε ἐνοχλείτωσαν z | 15 ἔστιν x | 15 πλείω w, πλέον yzt | 17
 ἔστι W | 17 κυρίου wx, χριστοῦ yzt | 18 ἂν + w | 18 φανερόν xyz |
 19 οὕτω yzt | 20 ἐπιτελείτωσαν z | 20 ἀγιάσματι wy, ἀγιάσματι x,
 ἀγιάσματι t, de z [=t?] nihil adnotatum habeo | 21 προσφερέτό y, πρὸς
 φέρετό z | 21 τι post ἐγίνετο x, neutro loco zt | 22 φυλάσσεται w | 22
 τοῦ > x | 23 rasura x | 23 φησὶ yzt | 23 πον + yt, ποι + z | 23 ἀγ-
 γέως x, > t | 23 ὅτι ἄγγελος κυρίου παντοκράτορός ἔστιν + t | 23 καὶ
 + yzt

τῶν δαιμόνων θεραπευταὶ ἐν τοῖς βδελυκτοῖς καὶ μυσαροῖς καὶ
 ἀκαθάρτοις προσοχθίσμασιν αὐτῶν ἄχρι τοῦ δευρο τὰ ἄγια
 μιμουῦνται, (καὶ μακρὰν μὲν ἐπὶ συγκρίσεως τὸ βδέλυγμα
 κευθρίσθω τῶν ἁγίων· πλὴν || ἐν τοῖς ἐμπαύμασιν αὐτῶν
 5 ἄνευ τοῦ μιερέως οὐδὲν προσφέρουσιν οὐδὲ ἐπιτελοῦσιν,
 ἀλλὰ στόμα νομίζουσι τῶν λίθων τὸν μιερέα, περιμένον-
 τες τί προστάξει ποιεῖν αὐτοῖς, καὶ πάντα ἃ ἂν προστάξῃ
 αὐτοῖς, ἐκεῖνα * ἐπιτελοῦσι καὶ ἄνευ αὐτοῦ ποιοῦσιν οὐδὲν
 καὶ τιμῶσιν αὐτὸν τὸν μιερέα καὶ σεπτὸν αὐτοῦ ἡγροῦνται τὸ
 10 ὄνομα εἰς τιμὴν τῶν ἀψύχων ζοάνων καὶ εἰς λατρείαν τῶν
 πονηρῶν πνευμάτων) εἰ οὖν ἐκεῖνοι, μάταια καὶ ἐψευσμένα
 δοξάζοντες καὶ ἐπ' οὐδενὶ βεβαίω ἔχοντες τὴν ἐαυτῶν ἐλ-
 πίδα, ἐπιτηθεύουσι μιμεῖσθαι τὰ ἄγια, πόσω δίκαιον ὑμᾶς,
 τοὺς τὴν φανοτάτην πίστιν καὶ ἀψευδῆ ἐλπίδα ἔχοντας καὶ
 15 ἐνδοξον καὶ αἰώνιον καὶ ἀδιάπτωτον ἐπαγγελίαν ἀπειδεγο-
 μένους, τιμῶν διὰ τῶν προεστώτων κύριον τὸν θεόν, ἡγου-
 μένους στόμα εἶναι θεοῦ τοὺς ἐπισκόπους; | εἰ γὰρ Ἀαρῶν, 29
 ἐπειδὴ ἤγγελλε τῷ * Φαραῶ παρὰ Μωσέως τοὺς λόγους, προ-
 φήτης εἰρηται, Μωσῆς δὲ θεὸς τοῦ Φαραῶ ὡς βασιλεὺς * καὶ
 20 ἀρχιερεὺς, ὡς φησὶν ὁ θεὸς πρὸς αὐτὸν Θεὸν τέθεικά σε τῷ
 Φαραῶ, καὶ Ἀαρῶν ὁ ἀδελφός σου ἔστω σου προφήτης, διὰ
 τί μὴ καὶ ὑμεῖς τοὺς μεσίτας ὑμῶν τοῦ λόγου προφήτας εἶ-
 ναι νομίσητε καὶ ὡς θεοὺς σεβασθήσεσθε; | νῦν γὰρ ὑμῖν 30

20 Exod 7, 1

1 μυσαροῖς καὶ βδελυκτοῖς yzt, sed βδελυ' z | 3 βδέλυγμα w | 4 κευ-
 θωρίσθω x | 5 μηρέως t, ἱερέως w | 5 προσφέρουσι W | 5 ἐπιτελοῦσι
 W | 6 τῶν λίθων Wxyz, τὸν λίθον w | 6 μηρέα t, ἱερέα w | 6 περι-
 μένοντες θ μιερέα > w | 7 ἢν προστάξει z | 8 ἐκεῖνα > z | 8 καὶ
 + x | 8 ἐπιτελοῦσιν x | 8 ποιῶσι y | 8 οὐθὲν yzt | 9 αὐτὸν xt, αὐ-
 τῶν yz | 9 μηρέα t | 11 ψευσμένα W, διεψευσμένα yzt | 12 βεβαίαν w |
 12 τὴν ἐαυτῶν Y ante καὶ | 13 ἡμᾶς W? | 14 τὴν > yzt | 14 φανοτά-
 την w | 14 πίστιν Y | 14 ἀψευδῆ w | 14.15 καὶ ἐνδοξον καὶ αἰώνιον
 > Yz, sed adscriptum in margine y | 15 ἐπαγγελίαν w | 16 προεστό-
 των w | 16.17 ἡγούμενοι xyz | 17 θεοῦ εἶναι yzt | 17 γὰρ wx, οὖν
 yz | 18 ἐπιθεῖ x | 18 ἤγγελε w, ἤγγελλεν x, ἤγγειλλε yz, ἤγγειλε t |
 18 rasura x | 18 φαραῶ w | 18 μωσέως w | 18 τοὺς ante παρὰ yz |
 19 μωσῆς w | 19 ὡς 20 ἀρχιερεὺς > Yz, habet y in margine |
 19 ὁμοῦ + t | 20 φη W, φησιν wxyz | 20 τίθηκά wt | 21 φαραῶ w
 | 21 ἔσται yzt | 23 νομίσητε w, νομίσητε yz | 23 νῦν xyz, ἔστω w |
 23 γὰρ wx, οὖν yz | 23 ὑμῖν > yz

μὲν ὁ Ἰακωβῶν ἐστὶν ὁ διάκονος, Μωϋσῆς δὲ ὁ ἐπίσκοπος· εἰ
οὖν ἐρρήθη Μωϋσῆς ὑπὸ κυρίου θεός, * καὶ ὑμῖν ὁ ἐπίσκο-
πος εἰς θεὸν τετιμῆσθαι καὶ ὁ διάκονος ὡς προφήτης αὐτοῦ.
ὡς γὰρ ὁ χριστὸς ἄνευ τοῦ πατρὸς οὐδὲν ποιεῖ, οὕτως οὐδὲ
ὁ διάκονος ἄνευ τοῦ ἐπισκόπου· καὶ ὡσπερ * υἱὸς ἄνευ τοῦ 5
πατρὸς οὐκ ἐστίν, οὕτως οὐδὲ διάκονος ἄνευ τοῦ ἐπισκό-
που· καὶ ὡσπερ ὑπόχρεος * υἱὸς πατρὸς, οὕτως καὶ πᾶς διάκο-
νος ἐπισκόπῳ· καὶ ὡσπερ ὁ υἱὸς ἄγγελός ἐστι καὶ προφήτης
τοῦ πατρὸς, οὕτως καὶ ὁ διάκονος ἄγγελός ἐστι καὶ προφήτης
τοῦ ἐπισκόπου. διὸ καὶ πάντα τὰ ἐπιτελούμενα ὑπ' αὐτοῦ 10
εἰς τινὰ ἔμφανη τῷ ἐπισκόπῳ γινέσθαι καὶ δι' αὐτοῦ τε-
31 λειούσθαι, | μηδὲν δὲ ποιεῖται τὸ σύνολον * ἄνευ τοῦ ἐπισκό-
που μηδέ τι διδόναι ἄνευ τῆς ἐκείνου γνώμης. ἐὰν γὰρ
ὡς θλιβομένου τινὸς λάθρα τοῦ ἐπισκόπου διδόναι τι *, εἰς
λοιδορίαν τοῦ ἐπισκόπου δώσει, καὶ διαβάλλει αὐτὸν ὡς ἄμε- 15
λοῦντα τῶν θλιβομένων. ὁ δὲ ἐπίσκοπον ἢ λόγῳ ἢ ἔργῳ
κακολογῶν θεῷ προσπατεῖ, οὐκ ἀκούσας τοῦ εἰπόντος Θεοῦς
οὐ κακολογήσεις· οὐ γὰρ περὶ λίθων ἢ ξύλων προσοχθισμά-
των ἐνομοθέτει, βδελυκτῶν * διὰ τὴν ψευδωνυμίαν, ἀλλὰ
περὶ τῶν ἱερέων καὶ τῶν κριτῶν, οἷς καὶ εἶπεν ὅτι Θεοὶ ἐστε 20
32 καὶ υἱοὶ ὑψίστου. | εἰ οὖν γινώσκεις, ὡς διάκονε, θλιβομένον
τινα, ὑπομνήσας τὸν ἐπίσκοπον, οὕτως δίδου· ἀλλὰ μὴ λα-
θραίως εἰς λοιδορίαν αὐτοῦ τι ἐπιτέλει, ἵνα μὴ καταγογ-
γυσμὸν ἐρείρης κατ' αὐτοῦ. οὐ γὰρ κατ' αὐτοῦ ὁ γογγυσμὸς

17 Exod 22, 27 | 20 Psalm 82, 6

1 ὁ ἰακωβων μὲν yz | 1 ὁ primus > w | 1 ἐστίν > w | 1 μωσῆς x | 2
ἐρρήθη w, ἐρρέθη yzt | 2 μωϋσῆς wyzt, ὑμῖν x | 2 καὶ ὁ ἰακωβων προ-
φήτης + yz, nisi quod ὁ non habet z | 3 τετιμῆσθαι w, τετιμείσθαι x |
5 καὶ > w | 5 ὁ + z | 6 οὐδὲ wxyt, καὶ ὁ z | 7 ὑπόχρεός yzt | 7 ἐστίν
+ yz | 7 οὕτως w, οὕτω yzt | 8 ὁ > w | 8 ἐστίν x | 9 οὕτως w, οὕτω
yz | 9 καὶ prius > x | 9 ἐστίν x, ἐστὶ post προφήτης yzt | 11 εἰς τινὰ
> Yz, habet y inter versus | 11 καὶ ... τελειούσθαι > x | 11. 12 τε-
λειούσθαι w | 12 ὁ διάκονος + w | 14 διδόναι w, δῶ yz, δίδω t | 14
τι + w, ἄνευ τῆς ἐκείνου γνώμης + x | 15 λοιδορίαν w | 15 δίδωαι
w | 15 διαβάλλει z | 16 ἔργῳ ἢ λόγῳ yz | 17 τοῦ wx, αὐτοῦ yzt | 19 ἐν-
θέτει W, ἐνομοθέτει X | 19 ὄντων + yzt | 19 ψευδωνυμίαν wx | 21
γινώσκει w | 21 ὡ xyzt, ὁ w | 21 διάκον W, διάκονος w, διάκων x,
διάκονε yzt | 21 ἐθλιβόμενον w | 22 οὕτω yzt | 22 μὴ wx, μὴδὲ y,
μὴδε z | 22. 23 λαθραίως x | 23 λοιδορίαν w | 23 ἐπιτέλει τί w |
23. 24 γογγυσμὸν yz | 24 γογγυσμὸς x

γενήσεται, ἀλλὰ κατὰ * κυρίου τοῦ θεοῦ· καὶ ἀκούσεται ὁ
 διάκονος καὶ οἱ λοιποί, ὡς Ἀαρὼν καὶ Μαριάμ καταλαλή-
 σαντες Μωσῆος ἤκουσαν Πῶς οὐκ ἐφοβήθητε καταλαλήσαι
 κατὰ Μωσῆ τοῦ θεράποντός μου; καὶ πάλιν αὐτὸς ὁ Μωσῆς
 5 φησι τοῖς ἐπισυναχθεῖσιν αὐτῷ Οὐ γὰρ καθ' ἡμῶν ὁ γογ-
 γυσμός * ἐστίν, ἀλλὰ κατὰ κυρίου τοῦ θεοῦ ἡμῶν. εἰ γὰρ
 ὁ λαϊκὸν εἰρηκῶς ῥακὰν ἢ μωρὸν οὐκ ἀτιμώρητος, ὡς ὑβρί-
 σας τὸ τοῦ χριστοῦ ὄνομα, τί * ἂν τις κατὰ ἐπισκόπου
 10 τῆ χειροθεσία, δι' οὗ δόγματα ἅγια μεμαθήκατε καὶ θεὸν
 ἐργνάκατε καὶ εἰς χριστὸν πεπιστεύκατε, δι' οὗ ἐργνάσθητε
 ὑπὸ θεοῦ, δι' οὗ ἐσφραγίσθητε ἐλαίῳ ἀγαλλιάσεως καὶ
 μύρω συνέσεως, δι' οὗ υἱὸς φωτὸς ἀνεδείχθητε, δι' οὗ κύ-
 15 ριος ἐν τῷ φωτισμῷ ὑμῶν τῇ τοῦ ἐπισκόπου χειροθεσίᾳ
 μαρτυρῶν, ἐφ' ἑκατέρων ὑμῶν τὴν ἱεράν ἐξέτεινε φωνὴν
 λέγων Τίός μου εἶ σύ, ἐγὼ σήμερον γεγέννηκά σε. διὰ τοῦ
 ἐπισκόπου σου ὁ θεὸς υἱοποιεῖταί σε, ἄνθρωπε· γνώριζε,
 νιέ, τὴν δεξιάν τὴν μητέρα σου, * στέργε * τὸν μετὰ θεὸν γε-
 20 νομένον σου πατέρα * σέβου *. | εἰ γὰρ περὶ τῶν κατὰ σάρκα 33
 20 γονέων φησὶ τὸ ὅσιον λόγιον Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν
 μητέρα σου, ἵνα εὖ σοι γένηται, καὶ Ὁ κακολογῶν πατέρα ἢ
 μητέρα θανάτῳ τελευτάτω, πόσω μᾶλλον ὑμῖν περὶ τῶν
 πνευματικῶν γονέων ὁ λόγος παραινέσει τιμᾶν αὐτούς καὶ
 25 στέργειν, ὡς εὐεργέτας καὶ πρεσβευτάς πρὸς θεόν; τοὺς δι'
 25 ὕδατος ὑμᾶς ἀναγεννήσαντας, τοὺς τῷ ἁγίῳ πνεύματι πλη-
 ρώσαντας, τοὺς τῷ λόγῳ γαλακτοτροφήσαντας, τοὺς ἐν τῇ
 διδασκαλίᾳ ἀναθρεψαμένους, τοὺς ἐν ταῖς νοουθεσίαις στη-

3 Num 12, 8 | 5 Exod 16, 8 | 7 Matth 5, 22 | 16 Psalm 2, 7 | 20
 Exod 20, 12 | 21 Exod 21, 17

1 τοῦ + z | 2 μαρία yzt | 3 μωσῆος w | 3 ἐφοβήθηται w | 3 κατα-
 λαλήσαι > x | 4 μωσῆι w, μωσεῖ x | 4 ὁ > yzt | 4 μωσῆς w | 5 φη-
 σίν x | 5 ἐπισυναχθῆσιν w | 6 ὑμῶν + yzt | 7 εἰρηκῶς w | 7 ῥακὰ yz
 | 7 ἀτιμώρητος w | 8 πείσεται + y, πέσει^r z super τις scripsit | 8 κατ'
 yzt | 9 ὑμῖν ὁ κύριος wx, ὁ κύριος ἐν ὑμῖν yzt | 10 χειροτονία yz | 10
 ἅγια δόγματα yzt | 15 ἕκαστον t | 15 ἐξέτεινε x | 16 γεγέννηκά t | 17
 υἱοποιεῖσαι w | 18 x virgulas ponit post δεξιάν et post στέργε | 18 καὶ
 + w | 18 καὶ + w | 19 καὶ + yzt | 19 τοῦτον + yzt | 20 φησίν x |
 20 ὅσιον wx, θεῖον yzt | 21 ὁ wxyt, οὗ z | 22 τελευτάτω w | 22 ὑμῖν
 post γονέων sequens yzt | 24 δι' wxzt, δ' y | 25 ἀναγεννήσαντας t

ριζαντας, τούς τοῦ σωτηρίου σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵ-
 ματος ἀξιόσαντας *, τούς τῶν ἁμαρτιῶν λίσαντας καὶ τῆς
 ἀγίας καὶ ἱερᾶς εὐχαριστίας μετόχους ποιήσαντας καὶ τῆς
 ἐπαγγελίας τοῦ θεοῦ κοινωνοὺς καὶ συγκαληρονόμους θεμε-
 ρους ὑμᾶς. τούτους εὐλαβούμενοι || τιμᾶτε παντοίαις τιμαῖς · 5
 οὗτοι γὰρ παρὰ θεοῦ ζωῆς καὶ θανάτου ἐξουσίαν εἰλήφα-
 σιν ἐν τῷ δικάζειν τούς ἡμαρτηκότας καὶ καταδικάζειν εἰς
 34 θάνατον πυρὸς αἰωνίου, καὶ λύειν ἁμαρτιῶν τούς ἐπιστρέ-
 βασι τοὺς καὶ ζωογονεῖν αὐτούς. | τούτους ἄρχοντας ὑμῶν καὶ
 βασιλεῖς ἤγεισθε καὶ νομίζετε, καὶ δασμοὺς ὡς βασιλεῦσι 10
 προσφέρετε· ἐξ ὑμῶν γὰρ αὐτούς * καὶ τούς ἐνοίκους αὐτῶν
 τρέφειν χρῆ. ὡς Σαμουὴλ διετάξατο πρὸς τὸν λαὸν περὶ
 τοῦ βασιλέως ἐν τῇ πρώτῃ τῶν βασιλείων καὶ Μωσῆς περὶ
 τῶν ἱερέων *, οὕτως καὶ ἡμεῖς ὑμῖν περὶ τῶν ἐπισκόπων
 διατασσόμεθα. εἰ γὰρ ἐκεῖ πλήθος τηλικούτου βασιλέως 15
 ἀναλόγως τὰς ὑπηρεσίας ἐδίδου, πόσῳ μᾶλλον οὐχὶ καὶ νῦν
 ὁ ἐπίσκοπος λαμβάνειν ὀφείλει παρ' ὑμῶν τὰ ἐκ τοῦ θεοῦ
 αὐτῷ ὀρισμένα πρὸς διατροφήν αὐτοῦ τε καὶ τῶν ὁν αὐτῷ
 κληρικῶν; εἰ δὲ δεῖ καὶ τι προσθεῖναι τῷ λόγῳ, πλείον οὐ-
 20 τος λαμβανέτω ἢ ἐκεῖνος * τὸ παλαιόν· ὁ μὲν γὰρ στρατιω-
 τικὰ μόνον διεῖπεν, πόλεμον καὶ εἰρήνην ἀναδεδεγμένος, * φυ-
 λακὴν σωμάτων, ὁ δὲ τὴν εἰς θεὸν ἱερωσύνην, σῶμα καὶ
 ψυχὴν παραιτούμενος κινδύνων. ὅσῳ τοίνυν ψυχῇ σώματος
 κρείττων, τοσοῦτω ἱερωσύνη βασιλείας· δεσμευεὶ γὰρ αὐτῇ
 25 καὶ λύει τούς τιμωρίας ἢ ἀφέσεως ἀξίους. διὸ || τὸν ἐπί-
 σκοπον στέργειν ὀφείλετε ὡς πατέρα, φοβεῖσθαι ὡς βασιλέα,
 τιμᾶν τε ὡς κύριον, τούς καρπούς ὑμῶν καὶ τὰ ἔργα τῶν
 χειρῶν ὑμῶν εἰς εὐλογίαν ὑμῶν προσφέροντες αὐτῷ, * τὰς

2 ὑμᾶς + yzt | 4 συγκαληρονόμους x | 6 θεῶ yz, θεῶ t | 9. 10 καὶ βα-
 σιλεῖς post ἤγεισθε 10 yz | 10 ἤγεισθαι wZt | 10 καὶ prinz > yzt |
 10 νομίζεται w | 10 βασιλεῦσιν x | 11 προσφέρεται w | 11 τε + yzt |
 11 ἐνοίκους yzt | 12 ὡς wxyt, ὡ z | 13 μωσῆς yzt | 14 ἐν τῷ [τῷ] λευ-
 κικῶ + yzt | 14 οὕτω yzt | 15 πλήθους yz | 15 τηλικούτου y | 19 καὶ > x
 19 τι post προσθεῖναι x | 19 προσθεῖναι wxt. προσθεῖναι yz | 19
 πλείον z | 20 εἰς + w | 21 μόνον w | 21 διεῖπε yzt | 21 εἰς + yzt |
 22 ἱερωσύνην w | 24 κρείττων w, κρείττω x | 21 ἱερωσύνη w | 24 αὐτῇ
 wx, αὐτῇ yzt | 26 ὀφείλεται W? | 26--28 y virgulas post ὀφείλετε,
 φοβεῖσθαι. τιμᾶν omit | 27 τε > yzt | 28 τὰς πρὸς φορὰς + y in
 margin

ἀπαρχὰς ὑμῶν καὶ τὰς δεκάτας ὑμῶν καὶ τὰ ἀφαιρέματα
 ὑμῶν καὶ τὰ δῶρα ὑμῶν διδόντες αὐτῷ ὡς ἱερεῖ θεοῦ, ἀπαρχήν
 σίτου, οἴνου, ἐλαίου, ὀπώρας, ἐλαίας, καὶ πάντων ὧν
 κύριος ὁ θεὸς ἐπιχορηγεί ὑμῖν. καὶ ἔσται σοι ἡ προσφορὰ
 5 σου δεκτὴ εἰς ὁσμὴν εὐωδίας κυρίῳ τῷ θεῷ σου, καὶ εὐ-
 λογήσει κύριος τὰ ἔργα τῶν χειρῶν σου καὶ πληθυνεῖ τὰ
 ἀγαθὰ τῆς γῆς σου· ἐπίπερ εὐλογία εἰς κεφαλὴν τοῦ μετα-
 διδόντος. | χορὴ δὲ ὑμᾶς γινώσκειν ὅτι εἰ καὶ ἐρρύσατο ὑμᾶς 35
 κύριος τῆς δουλείας τῶν ἐπεισάκτων δεσμῶν καὶ ἐξήγαγεν
 10 ὑμᾶς εἰς ἀνάψυξιν, μηκέτι εἶσας ὑμᾶς θύειν ἄλογα ζῶα περὶ
 ἁμαρτιῶν καὶ καθαρισμοῦ καὶ ἀποπομπαίων καὶ λουτρῶν
 συνελθῶν καὶ περὶ θραντηρίων, οὐ δήπου καὶ τῶν εἰσφορῶν
 * ὑμᾶς ἠλευθέρωσεν ὧν ὀφείλετε τοῖς ἱερεῦσιν, καὶ τῶν εἰς
 τοὺς δεομένους εὐποιῶν. λέγει γὰρ ὁ κύριος ὑμῖν ἐν τῷ
 15 ἐωαγγελίῳ Ἐὰν μὴ περισσεύσῃ ἡ δικαιοσύνη ὑμῶν πλεῖον
 τῶν γραμματέων καὶ Φαρισαίων, οὐ μὴ εἰσέλθητε εἰς τὴν βα-
 σιλείαν τῶν οὐρανῶν. οὕτως οὖν πλεονάσει ἡ δικαιοσύνη
 ὑμῶν, ἐν τῷ πλεῖον ὑμᾶς πρόνοιαν ποιεῖσθαι τῶν ἱερέων
 καὶ τῶν ὄρφανῶν καὶ τῶν χηρῶν *· ὡς γέγραπται Ἐσκόρπι-
 20 σεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν, ἡ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τοὺς
 αἰῶνας· καὶ πάλιν Ἐλεημοσύναις καὶ πίστεσιν ἀποκαθαίρου-
 νται ἁμαρτίαι· καὶ πάλιν Ψυχὴ εὐλογημένη πᾶσα ἀπλή. οὐ-
 τως οὖν ποιήσεις σύ, ὡς ὁ κύριος διετάξατο, καὶ δώσεις τῷ
 25 ἱερεῖ τὰ ὀφειλόμενα αὐτῷ, ἀπαρχὴν ἄλωνος καὶ ληνοῦ καὶ
 περὶ ἁμαρτιῶν, ὡς μεσίτη θεοῦ καὶ τῶν δεομένων καθάρσεως
 καὶ παραιτήσεως. σὲ μὲν γὰρ διδόναι προσήκει, οἰκονομεῖν
 δὲ ἐκείνον ἅτε οἰκονόμον καὶ διοικητὴν τῶν ἐκκλησιαστι-
 κῶν πραγμάτων. οὐ μέντοι λογιστεύσεις σου τὸν ἐπίσκοπον

7 Prov 11, 26 | 15 Matth 5, 20 | 19 Psalm 112, 9 | 21 Prov 16, 6 |
 22 Prov 11, 25

1 ὑμῶν prius > w | 2 ὑμῶν prius > w | 3 ἐλαίας wx, ἐρέας yzt |
 10 ἀναψυγὴν w | 11 ἀποπομπαίων z | 12 περιρραντηρίων uno voca-
 hulo yz, περιρραντηρίων t | 13 ὑμῶν + w | 13 ὀφείλεται w | 13 ἱερεῦσι
 yzt | 14 γὰρ bis y | 14 ἡμῖν x | 15 ὑμῶν ἡ δικαιοσύνη yzt | 15 πλείων x
 | 16 φαρισαίων wyz | 18 πλείον yzt | 19 χειρῶν t | 19 καὶ πάντων
 δεομένων + Cotelarius | 19. 20 ἐσκόρπησεν w | 20 ἔδωκεν x | 20. 21
 εἰς τοὺς αἰῶνας yzt. εἰς τὸν αἰῶνα τοῦ αἰῶνος w, ἕως τοῦ αἰῶνος x
 | 22 εὐλογημένη wxYzt, εὐλογουμένη y | 23 σοὶ w | 24 λινοῦ z | 28
 λογιστεύσεις w

οὐδὲ παρατηρήσεις αὐτοῦ τὴν οἰκονομίαν, πῶς ἐπιτελεῖ ἢ
 πότε ἢ τίσιν ἢ ποῦ ἢ εἰ καλῶς ἢ φαύλως ἢ θεόντως· ἔχει
 γὰρ λογιστὴν κύριον τὸν θεὸν τὸν ἐγχειρίσαντα εἰς τὰς χεῖ-
 ρας αὐτοῦ τὴν οἰκονομίαν ταύτην καὶ καταξιώσαντα αὐτὸν
 36 τῆς ἱεροσύνης τοῦ τηλικούτου τόπου. | πρὸ ὀφθαλμῶν ἔχε 5
 τὸν τοῦ θεοῦ φόβον πάντοτε, μεμνημένος τῶν δέκα τοῦ θεοῦ
 λογίων· ἀγαπᾷν κύριον τὸν θεὸν τὸν ἕνα καὶ μόνον ἐξ ὅλης
 τῆς ἰσχύος σου, μὴ προσανέχειν εἰδώλοις ἢ τίσιν ἑτέροις, ὡς
 θεοῖς * ἀψύχοις ἢ ἀλόγοις ἢ δαίμοσιν. γίνωσκε * δημιουργίαν
 θεοῦ διάφορον, ἀρχὴν λαβοῦσαν διὰ χριστοῦ· καὶ σαββα- 10
 τιεῖς διὰ τὸν πανσάμενον μὲν τοῦ ποιεῖν, μὴ πανσάμενον
 δὲ τοῦ προνοεῖν, σαββατισμὸν μελέτης νόμων, οὐ χειρῶν
 ἀργίαν. πᾶσαν ἔκνομον ἐπιθυμίαν ἄπασαι, πᾶσαν λύμην
 τὴν ἐπὶ διαφορᾷ ἀνθρώπων, πᾶσαν ὀργὴν. γονεῖς τίμα
 ὡς ἀτίους γενέσεως. ἀγάπα τὸν πλησίον * ὡς ἑαυτόν. κοι- 15
 νῶναι βίον τοῖς δεομένοις. ἐπιουρκίαν καὶ πολυουρκίαν μά-
 ταιον φεύγε· οὐ γὰρ ἀθωωθήσῃ. μὴ ὀφθῆς παρὰ τοῖς θεοῦσι
 κενός, καὶ τὰ ἐκούσιά σου ἐνδεδελχίζων πρόσφερε *, καὶ τῆς
 χριστοῦ ἐκκλησίας μὴ ἀπολείπου, ὀρθορίζων εἰς αὐτὴν πρὸ
 παντὸς ἔργου, καὶ πάλιν ἐσπέρας εἰς αὐτὴν ἀπάντα εὐχαρι- 20
 στῶν τῷ θεῷ ὑπὲρ ὧν σοι τὴν ζωὴν κεχάρισται. ἐργοπόνηι,
 ἐνδεδελχίξει, κοπία, πρόσφερε κυρίῳ τὰ ἐκούσιά σου· τίμα
 γὰρ, φησί, τὸν κύριον ἀπὸ ὧν δικαίων πόνων. εἰς τὸν

22 Prov 3, 9

1 παρατήρησης w | 1 τὴν οἰκονομίαν αὐτοῦ yzt | 2 εἰ yzt, > w, καὶ
 x | 2 φαύλος x, φαύλω y | 2 θεόντως y | 4 καταξιώσαντα W | 5 ἱεροσό-
 νης w | 5 τόπω W | 6 τὸν > z | 6 virgula post πάντοτε wxyz, ante
 πάντοτε t | 7 ἀγάπα yz | 7 seqq in margine y numeris α--ι singulo-
 rum praeceptorum prima verba distinguuntur | 8 σου > yzt | 8 προσ-
 νέχων yz | 8 εἰδώλοις w | 8 ἢ τίσιν ἑτέροις > w | 9 ἢ ἑτέροις + w |
 9 ἀλόγος W | 9 δαίμοσι wxyz | 9 οὐν + w | 9 δημιουργίαν w, δη-
 μουργίαν Y, διμουργίαν z | 11 τοῦ wxYzt, τοῦτο y | 11 μὴ wx, οὐ
 yzt | 12 νόμον Yz | 14 διαφορᾷ y, διαφορᾶς t | 15 σου + yzt | 15
 σεαυτὸν yt (ὁ y) | 16. 17 ματαίαν yz | 17 ἀθωωθήσει w, ἀθωο-
 θήσῃ x | 17 ὀφθεῖς w | 18 σου xyzt, οὐκ w | 18 κυρίαί + w | 19 ἐκ-
 κλησίας w | 19 ἀπολειμάνου w, ἀπολίπου t | 20 καὶ > yz | 21 τῷ
 > yzt | 22 πρόσφερε w | 23 φησὶν x, φῆ w | 23 fin -- p 64, 1 εἰ εἰς τὸν
 κορβανᾶν οὐ δύνασαι βάλ्लειν κἀν κοινῶναι t, sed idem in margine
 ἐν ἄλλω εἰς τὸν κορβανᾶν ὀδύνασαι βάλ्लαν, κοινῶναι

κορβανῶν ὃ δύνασαι βάλλων, κοινώνει τοῖς ξένοις ἐν ἡ δύο
 ἢ πέντε λεπτά· θησαύριζε σεαυτῷ τὸν οὐράνιον πλοῦτον, ὃν
 οὔτε σῆς οὔτε κλέπται λυμαίνονται. καὶ ποιῶν οὕτως, μὴ
 κρίνε τὸν ἐπίσκοπόν σου μηδὲ τὸν συλλαϊκόν· ἐὰν γὰρ κρί-
 5 νης τὸν ἀδελφόν, κριτῆς ἐγένου, μηδενός σε προχειρισά-
 μένου· τοῖς γὰρ ἱερεῦσιν ἐπετρέπη κρίνειν μόνοις, ὅτι
 εἰρηται αὐτοῖς Κρίμα δίκαιον κρίνατε· καὶ πάλιν Γίνεσθε
 τραπεζίται δόκιμοι. ὑμῖν δὲ οὐκ ἐπιτέτραπται· τὸνναντίον
 γὰρ εἰρηται * τοῖς ἔξω τοῦ ἁγιαῶματος τοῦ δικαστικοῦ * ὑπάρ-
 10 χουσιν Μὴ κρίνετε, καὶ οὐ μὴ κριθῆτε. | τὸν μέντοι ἐπίσκο- 37
 πον δεῖ κρίνειν ὀρθῶς, καθὼς γέγραπται Τὴν δικαίαν κρίσιν
 κρίνατε· καὶ ἀλλαχοῦ IV δὲ καὶ ἀφ' ἑαυτῶν οὐ κρίνετε τὸ
 δίκαιον· γίνεσθε οὖν ὡς ἀργυρονομοὶ ἐπιστήμονες· καθάπερ
 γὰρ οὔτοι τὰ φαῦλα τῶν νομισμάτων ἀποκρίνουσι, τὰ δὲ
 15 δόκιμα οἰκειοῦνται, τὸν αὐτὸν δὴ τρόπον καὶ τὸν ἐπίσκοπον
 χρῆ τὰ μὲν ἁμῶμα κατέχειν, τὰ δὲ ἐπίμῶμα * θεραπεύειν ἢ
 ἀνιάτως νοσοῦντα ἀπορρίπτειν, καὶ μὴ ταχέως κόπτειν μηδὲ
 οἰσθήποτε πιστεύειν. ἐγχαῖρει γὰρ τινὰς καὶ διὰ ζῆλον ἢ
 φθόνον κατὰ τινὸς ἀδελφοῦ ἐνστήσασθαι ψευδῆ κατηγορίαν,
 20 ὡς οἱ δύο πρεσβύτεροι ἐπὶ τῆς Σωσάννης ἐν Βαβυλῶνι, καὶ
 ἡ Αἰγυπτία ἐπὶ τοῦ Ἰωσήφ. σὺ οὖν ὡς θεοῦ ἄνθρωπος τὰ
 τοιαῦτα μὴ προχείρως παραδέχου, ἵνα μὴ ἀνέλῃς τὸν ἀθῶον
 καὶ ἀποκτείνῃς τὸν δίκαιον. ὁ γὰρ τοιαῦτα παραδέχσθαι
 25 θέλων ὀργῆς πατήρ ἐστι μᾶλλον ἢ εἰρήνης· ὅπου δὲ ὀργή,
 ἐκεῖ * κύριος οὐκ ἔστιν· ἢ γὰρ ὀργή, τοῦ Σατανᾶ ὑπάρχουσα

3 Matth 6, 20 | 7 Zach 7, 9 | 7 apocryphum | 10 Luc 6, 37 | 11 Ioh
 7, 24 | 12 Luc 12, 57 | 21 Tim α 6, 11

1 κορβανῶν W | 1 βαλλῶν w | 2 λεπτά xyt, ἢ ἐπτά w | 2 σεαυτῷ yz |
 3 κλέπτης x | 3 λυμαίνονται Z | 3 οὕτως ante ποιῶν w, οὕτω yzt | 4 κρι-
 ναι wt (l t) | 4 μηδὲ wx, ἢ yzt | 5. 6 προχειρισάμενου x | 6 ἱερεῖται
 w | 6 μόνοις ante ἐπετρέπη w | 7 γίνεσθαι w | 8 τραπεζίται wx | 8
 δὲ wxyz, γὰρ t | 9 αὐτοῖς κρίμα ... πάλιν ex versu 7 + z | 9
 τοῖς > z | 9 ἢ διδασκαλικοῦ + t | 9. 10 ὑπάρχουσι yzt | 10 κρίνατε w
 | 10 μὴ alterum super versum y, > z | 10 κριθῆτε x, κριθί w, κρι-
 θήσεσθε yzt | 11 γέγραπται w | 12 ἵν κρινεται w | 13 ἀργυρονόμοιες
 w | 14 ἀποκρίνουσιν x | 15 δόκιμα w | 15 οἰκειοῦνται w | 16 ἐπίμῶμα
 W | 16 ἢ + yzt | 16 θεραπεύειν W | 17 ἀνιάτως x | 17 ἀπορρίπτειν t
 | 20 τῆς σωσάννης w, τῆς σωσάννης x, τῆς Σωσάννης t, τῆ σωσάννη
 yz | 21 τοῦ wx, τῷ yz, τῷ t | 23 ἀποκτείνεις w | 24 ἔστιν x | 25 ὁ +
 yzt | 25 τοῦ wxt, τῷ y, τῷ z

φίλη, λέγω δὴ ἢ παρὰ τὸ δίκαιον κινουμένη διὰ τῶν ψευ-
 δαδέλφων, οὐδέποτε ὁμόνοιαν γενέσθαι ἀφήσιν ἐν τῇ ἐκ-
 κλησίᾳ. ὅθεν ἐπιγινώσκοντες τοὺς τοιούτους ἄφρονες, ἐρι-
 στάς, * ἐπιχαιρεσιακοὺς, μὴ πιστεύετε αὐτοῖς, ἀλλὰ καὶ πα-
 ρατηρεῖσθε τοὺς τοιούτους, ἀκούοντες * παρ' αὐτῶν κατὰ 5
 ἀδελφοῦ· ὅτι οὐδὲν ἐν ὀφθαλμοῖς αὐτῶν φόνος, καὶ οὐ τις
 οὐχ ὑπονοεῖ καταβαλοῦσιν ἄνδρα. σὺ οὖν πρόσεχε τῷ κα-
 τηρορηθέντι ἐν σοφίᾳ, παρατηρῶν τὴν ἀναστροφὴν αὐτοῦ,
 τίς καὶ ὅποια τυγχάνει· καὶ εἰ εὖροις αὐτὸν ἀληθεύοντα,
 κατὰ τὴν τοῦ κυρίου διδασχὴν ποιήσον καὶ μόνον παραλαβὼν 10
 τὸν κατηρορηθέντα ἔλεγξον αὐτόν, ὅπως μεταγνῶ, μηδενὸς
 σοι συμπάροντος. εἰ δὲ οὐ πεισθῆῃ, γενόμενος δευτέρος ἢ
 τρίτος, οὕτως αὐτῷ ὑπόδειξον τὸ πλημμέλημα, ρουθετήσας
 αὐτὸν ἐν πραότητι καὶ παιδείᾳ· ὅτι ἐν καρδίᾳ ἀγαθῇ ἀνα-
 παύσεται σοφία, ἐν δὲ καρδίᾳ ἀφρόνων οὐ διαγινώσκειται. 15
 8 | ἐὰν οὖν πεισθῇ ἐπὶ στόματος τῶν τριῶν ὑμῶν, εὖ ἂν ἔχοι·
 εἰ δὲ τί σκληρύνουτο, εἰπὲ τῇ ἐκκλησίᾳ· ἐὰν δὲ καὶ ταύτης
 παρακούσῃ, ἔστω σοι ὡς ὁ ἔθνηκός καὶ ὁ τελώνης, * μηκέτι
 αὐτὸν ὡς χριστιανὸν παραδέχου ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ, ἀλλ' ὡς
 ἔθνηκὸν παραυτοῦ. εἰ δὲ βούλουτο μετανοεῖν, προσλαμβάνε- 20
 νου· οὐδὲ γὰρ τὸν ἔθνηκὸν καὶ τὸν τελώνην εἰς κοινωνίαν
 παραδέχῃ*, πρὶν ἢ μεταγνῶ ἕκαστος αὐτῶν ἐκ τῶν προτέρων
 ἀσεβημάτων· τοῖς γὰρ μεταμελομένους τὸπον μετανοίας ὠρι-
 9 σεν ὁ κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ χριστὸς ὁ υἱὸς τοῦ θεοῦ. | καὶ γὰρ
 ἐγὼ Ματθαῖος, ἐκ τῶν δώδεκα τῶν ἐν * τῇ διδασκαλίᾳ λα- 25

10 Matth 18, 15--17 | 14 Prov 14, 33 | 23 Heb. 12, 17

1 δὴ wx, δὲ yzt | 2 ἀφείησιν w | 2 ὁμόνοιαν ἀφήσι γενέσθαι yz,
 ἀφήσι γενέσθαι ὁμόνοιαν t | 4 ζηλωτὰς + t | 4 χαιρεσιακοὺς Yz, χαι-
 ρεσιακοὺς t | 4 πιστεύεται wx | 4.5 παρατηρεῖσθαι w, παρατερεῖσθε
 z | 5 τι + yzt | 6 φόνος Wxyz, φόβος w | 7 καταβάλλουσιν w, κατα-
 βάλλουσιν yzt | 8 παρατηρῶν z | 8 ἀναστροφὴν w | 9 τυγχάνη w | 11
 ἔλεγγον z | 12 σοι > w | 12 πῆθεται w, πισθῆῃ x | 14 παιδία z |
 15 φρόνων z | 16 πεισθῆῃ w, πισθῆῃ x | 17 τις yzt | 17 καὶ > w |
 17 ταύτης wxyz, τῆς ἐκκλησίας t | 18 ἔθνηκός w | 18 καὶ + yzt | 20
 ἔθνηκὸν w | 20 εἰ xyz, ἢ w | 21 ἔθνηκὸν w | 21 καὶ wx, ἢ yzt | 22
 παραδέξει w, παραδέχεται t | 22 ἢ ἐκκλησία + t | 22 πρὶν w | 22 με-
 ταγνῶναι ἕκαστος yz | 24 ὁ χριστὸς > γ, ὁ > z sed monogramma
 Christi habet in textu z, quo alias servatoris nomen nunquam scri-
 bit | 24 ὁ υἱὸς > w | 25 ἐκ wx, ὁ εἰς γ, εἰς zt | 25 τῆδε + yzt

λούνταν ὑμῖν, εἰμὶ ἀπόστολος, καὶ αὐτὸς ὢν τελώνης μὲν
 τὸ πρότερον, νῦν δὲ διὰ τοῦ πιστεύειν ἠλειμένος μετεγνα-
 κῶς τε τῶν προτέρων πράξεων καὶ ἡξιωμένος ἀπόστολος
 εἶναι καὶ κήρυξ τοῦ λόγου. καὶ Ζακχαῖος, ὃν ὁ κύριος προ-
 5 σελάβετο ἐν μετανοίᾳ δεηθέντα αὐτοῦ, ὁμοίως καὶ αὐτὸς
 τελώνης τὸ πρότερον ὑπῆρχεν. ἤδη δὲ καὶ στρατιῶται καὶ
 τελωνῶν ὄχλος, προσελθόντες τῷ κυριακῷ περὶ μετανοίας
 λόγῳ, ἀκούουσι παρὰ τοῦ προφήτου Ἰωάννου μετὰ τὸ βᾶ-
 10 πιστία * Μηδὲν πλέον παρὰ τὸ διατεταγμένον ὑμῖν ποιεῖτε.
 ὁμοίως τε καὶ τοῖς ἔθνικοις οὐκ ἀπέγνωσται * ζῶη, ἐὰν με-
 τανοήσαντες τὴν ἀπιστίαν ἀποβάλωσιν. ὡς τελώνη οὖν
 ἢ ἔθνηκόν ἔχε τὸν ἐπὶ κακῷ ἔργῳ ἐλεγχθέντα καὶ μὴ μετα-
 γινώσκοντα. ἐὰν δὲ ὕστερον μετανοῇ *, ὡς * τοὺς ἔθνικούς,
 ὅπουταν θέλωσι μετανοεῖν καὶ ἐπιστρέφειν ἐκ τῆς πλάνης, εἰς
 15 ἐκκλησίαν προσδεχόμεθα, ὅπως τοῦ λόγου ἀκούωσιν, οὐ μὴν *
 κοινωνοῦμεν αὐτοῖς, ἄχρι τὴν σφραγίδα λαβόντες τελειωθῶ-
 σιν, οὕτως καὶ τοῖς τοιούτοις, μέχρις οὗ μετανοίας καρπὸν
 ἐπιδείξωσιν, ἐπιτρέπομεν εἰσερχεσθαι, ὅπως τοῦ λόγου ἀκού-
 20 οντες μὴ τελείως ἄρδην ἀπόλυνται, μὴ κοινωνεῖτωσαν δὲ
 ἐν τῇ προσευχῇ, ἀλλ' ἐξερχέσθωσαν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν
 τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν καὶ τοῦ εὐαγγελίου, ὅπως διὰ
 τοῦ ἐξιέναι ἐπιβελτιωθῶσι τὴν ἀναστροφὴν τοῦ βίου, σπου-
 δάζοντες περὶ τὰς συνάξεις ἀπαντᾶν ὁσημέραι καὶ τῇ δεήσει
 σχολάζειν, ὅπως καὶ αὐτοὶ δινηθῶσιν εἰσδεχθῆναι, καὶ οἱ

9 Luc 3, 13

2 τὸ > yzt | 2. 3 μετεγνακῶτες omisso τε [sic] z | 3 ἡξιῶθην w |
 6 ὑπῆρχε w | 7 τελωνῶν z | 8 λόγους w virgula ante περί posita | 8
 ἀκούουσιν x | 8 μετὰ wxt, κατὰ yz | 9 λέγων + w | 9 μηθὲν t | 9 τὸ
 wxyt, ei z? | 9 ποιήσητε w, ποιεῖται Y | 10 τε wx, δὲ yzt | 10 ἔθνημοῖς
 w | 10 ἀπέγνωστε w | 10 ἢ + yzt | 11 ἀπιστείαν w | 11 ἀποβαλλῶσιν t |
 12 ἔθνηκόν w | 12 ἐλεγχόμενον w, ἐλεγχθέντα z | 12 μὴ w | 13 καὶ ἐπι-
 στρέφει ἐκ τῆς πλάνης + t | 13 καὶ + t | 14 θέλωσιν x, θέλουσι t |
 14 καὶ ... πλάνης > t | 15 προσδεχόμεθα wx | 15 ἀκούωσιν yz |
 15 δὲ + w | 16 ἄχρι wx, μέχρις οὐ yt, μέχρις οὖν z | 17 οὕτω yzt |
 18 ἐπιτρέπομεν w | 19 τελείως yzt | 19 ἀπόλυνται w, ἀπόλυντο x,
 ἀπόλονται Y | 22 ἐξιέναι z | 22 ἐπιβελτιωθῶσιν x, βελτιωθῶσι yt,
 ἡνετιωθῶσι z (v literarum ductu conspicuum librarium z autogra-
 phum suum legere non potuisse) | 23 ἀπαντᾶν w | 23 ὁσημέραι x, ὡς
 ἡμέραι w | 23 δεήσει x

θεάμενοι αὐτοὺς κατανυγῶσι καὶ ἀσφαλῆστεροι γίνονται,
 40 εὐλαβοῦμενοι || τοῖς ὁμοίοις περιπεσεῖν. | οὐ μίνοτογε βδελύξῃ
 τὸν περιπεσόντα ἐνὶ καὶ δευτέρῳ σφάλματι, ᾧ ἐπίσκοπε,
 οὐδὲ καλύσεις αὐτὸν τοῦ κυριακοῦ λόγου, οὐδὲ κοινῆς διαί-
 τῆς αὐτὸν ἐξώσεις· ἐπίπερ οὐδὲ ὁ κύριος παρηγεῖτο μετὰ 5
 τῶν τελωνῶν καὶ * ἁμαρτωλῶν ἰσθίειν, * καὶ ὑπὸ τῶν Φα-
 ρισαίων ἐγκαλούμενος περὶ τούτου ἔλεγεν Οὐ χρεῖαν ἔχου-
 σιν οἱ ἰσχύοντες ἱατροῦ, ἀλλ' οἱ κακῶς ἔχοντες. τοῖς οὖν
 δι' ἁμαρτίας ἀφορισθεῖσι παρ' ὑμῶν καὶ συναναστρέφεσθε
 καὶ συναυλίζεσθε, ἐπιμελούμενοι *, παρακαλοῦντες, * ὑπο- 10
 στηρίζοντες, λέγοντες αὐτοῖς Ἰσχύσατε, χεῖρες ἀνεμῆναι καὶ
 γόνατα παραλελυμένα. παρακαλεῖν γὰρ χρηὶ τοὺς πενθοῦν-
 τας καὶ τοῖς ὀλιγοψυχοῦσι προθυμίαν διδόναι, ὅπως μὴ τῇ
 ἀμετρίᾳ τῆς λύπης εἰς ἀφροσύνην χωρήσωσιν· ἐπέπερ ὁ
 41 ὀλιγόψυχος ἰσχυρὸς ἄφρων. | εἰ δέ τις ἐπιστραφεὶς μετανοίας 15
 καρπὸν ἐπιδείξῃται, τότε καὶ εἰς προσευχὴν εἰσδέξασθε αὐ-
 τόν· ὡς τὸν υἱὸν τὸν ἀπολωλότα, τὸν ἄσωτον, τὸν μετὰ
 πονῶν μειώσαντα τὴν πατρικὴν οὐσίαν, τὸν χοίρους βό-
 σκοντα καὶ κερατίων ἐμπλησθῆναι ἐπιθυμοῦντα καὶ μὴ τγ-
 χάνοντα, * μεταγνόντα καὶ πάλινδρομήσαντα πρὸς τὸν πα- 20
 τέρα καὶ εἰπόντα Ἥμαρτον εἰς τὸν οὐρανὸν καὶ ἐνώπιόν
 σου, καὶ οὐκέτι εἰμὶ ἄξιος καλεῖσθαι υἱός σου, μετὰ μουσικῶν
 ὁ φιλότεκνος πατήρ προσελάβετο *, καὶ τὴν ἀρχαίαν στολὴν
 καὶ τὸν δακτύλιον καὶ τὰ ὑποδήματα ἀποδοὺς ἔσφαξε τὸν
 σιτευτὸν μόσχον καὶ εὐφραίνετο μετὰ τῶν φίλων. οὕτως 25

7 Matth 9, 12 | 11 Isaj 35, 3 | 14 Prov 14, 29 | 21 Luc 15, 21

1 θεόμενοι w | 1 κατανυγῶσιν x | 1 γέροντε w, γίνονται x | 2 βδελύξῃ
 w | 4 κολύσεις w | 6 τελώνων w, τελωνῶν z | 6 τῶν + yzt | 6 ἰσθίειν post
 τελωνῶν yzt | 6 ὅς + yz | 6 τῶν alterum > t | 6. 7 φαρισαίων wy [ε w]
 | 9 ἀφορισθεῖσιν x | 9 συναναστρέφεσθαι w | 10 συναλίζεσθαι w, συναλί-
 ζεσθε postulabat Cotelerius | 10 αὐτῶν παντοῖαι τρόποι + w | 10 παρα-
 κρατοῦντες x | 10 ρουθετοῦντες + w | 11 χεῖραις w | 12 παρακαλεῖ z
 | 13 ὀλιγοψυχοῦσιν x, ὀλιγοψύχοις w | 13 διδῶναι w | 14 ὁ > yzt |
 15 ἰσχυρῶς t | 16 ἐπιδείξεται yz | 16 καὶ .. 17 τὸν primum > z | 16
 εἰσδέξασθαι w | 17 ἀπολωλότα w, ἀπωλωλότα x | 18 μειώσαντα x | 20
 οὗτος + w | 20 μεταγνόντα w | 22 καλεῖσθε x | 23 προσελάβετο w |
 23 τοῦτον + w | 24 τὸν prius x yzt, τὸ w | 24 ἐπιδοὺς w | 24 ἔσφαξε
 w, ἔσφαξεν x, σφάξας τε yzt | 25 καὶ > yzt | 25 ὑφραίνετο yzt

οὐν καὶ σὺ ποιεῖ. ὡ ἐπίσκοπε ἀλλ' ὥσπερ τὸν ἐθνικὸν
 λούσας εἰσδέχη μετὰ τὴν διδασκαλίαν, οὕτως καὶ τοῦτον χει-
 ροθετήσας, ὡς ἂν μετανοία κεκαθαρμένον, πάντων ὑπέρ
 αὐτοῦ προσευχομένων, ἀποκαταστήσεις αὐτὸν εἰς τὴν ἀρ-
 5 χαίαν αὐτοῦ νομῆν· καὶ ἔσται αὐτῷ ἀντὶ * λούσματος ἢ χει-
 ροθεσίας· καὶ γὰρ διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν ἡμετέρων χειρῶν
 ἐδίδοτο τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον τοῖς πιστεύουσιν. κἄν τις τῶν
 μὴ σεσαλευμένων ἀδελφῶν αὐτοῦ ἐγκαλέσῃ σοι ὅτι δὴ κα-
 τηλλάργης αὐτῷ, εἶπε πρὸς αὐτὸν Σὺ πάντοτε μετ' ἐμοῦ εἶ,
 10 καὶ τὰ ἐμὰ πάντα σὰ ἔστιν· εὐφρανθῆναι δὲ ἔδει καὶ χα-
 ρῆναι, ὅτι ὁ ἀδελφός σου οὗτος νεκρός ἦν καὶ ἀνέζησεν,
 καὶ ἀπολωλώς * καὶ εὐρέθη. ὅτι γὰρ οὐ μόνον προσδέχεται
 ὁ θεὸς τοὺς μετανοοῦντας, ἀλλὰ καὶ εἰς τὴν προτέραν ἄξιαν
 ἀποκαθίστησιν, ἱκανὸς μάρτυς ὁ ἅγιος Δαβὶδ, ὃς μετὰ τὴν
 15 εἰς τὸν Οὐρανὸν ἁμαρτίαν ἤχητο τῷ θεῷ λέγων Ἀπόδος μοι
 τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου σου, καὶ πνεύματι ἡγεμονικῷ
 στήριξόν με· καὶ πάλιν Ἀπόστρεψόν τὸ πρόσωπόν σου ἀπὸ
 τῶν ἁμαρτιῶν μου, καὶ πάσας τὰς ἀνομίας μου ἐξάλειψον·
 καρδίαν καθαρὰν κτίσον ἐν ἐμοί, ὁ θεός, καὶ πνεῦμα εὐθὲς
 20 ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκάτοις μου· μὴ ἀπορρίψῃς με ἀπὸ τοῦ
 προσώπου σου, καὶ τὸ πνεῦμά σου τὸ ἅγιον μὴ ἀντανέλης
 ἀπ' ἐμοῦ. καὶ σὺ οὐν ὡς συμπαθὴς ἰατρός τοὺς ἡμαρτη-
 κώτας πάντας θεράπευε, χρώμενος σωτηρίους πρὸς βοήθειαν
 ἀργαίαις, μὴ μόνον τέμνων ἢ καίων ἢ ξηρία προσφέρων,
 25 ἀλλὰ καὶ ἐπιδεδωμένων καὶ μοτῶν καὶ ἐνεῖς γλυκεία φάρμακα
 ἐπουλωτικά καὶ καταβρέχων λόγοις παρακλητικοῖς. ἐὰν δὲ
 κοῖλον ἦ τὸ τραῦμα, θρέψον αὐτὸ δι' ἐμπλάστρων, ἵνα

9 Luc 15, 31. 32 | 15 Psalm 51, 14 | 17 Psalm 51, 11—13

1 ὡι w | 1 ἀλλ' wxt, καὶ yz | 1 ἐθνηκὸν w | 2 εἰσδέχει w | 2 οὕτω yzt | 3
 κεκαθαρισμένον yzt | 4 ἀποκαταστήσης yzt | 5 τοῦ + yzt | 5 λούματος
 yz | 7 τὸ utrumque > yzt | 7 πιστεύουσι yt | 8 σαλευομένων z | 8 ἀν-
 τοῦ > x | 8 ἐγκαλέσῃ yzt | 10 δεῖ w | 11 ἀνέζησε t | 12 καὶ prius
 > wyz | 12 ἀπολωλώς w, ἀπολωλός x | 12 ἦν + w | 13 τοὺς > w |
 15 ἀπόδος w | 22. 23 ἡμαρτικώτας w | 24 τέμνων Z | 24 ξηρία w | 25
 μοτῶν w | 25 γλυκεία w, γλυκεία x, γλυκεία yzt | 26 ἀπουλωτικά yz |
 27 κοιλῶνι w | 27 θρέψων X | 27 διὰ τῶν ἐμπλάστρων w, ἢ δεῖ ἐμ-
 πλάστρω y, ἢ δεῖ ἐμπλάστρω xt (ω t), γραφεται καὶ ἡ δεῖ ἐμπλάστρω
 margo y

γεμισθὲν ἴσον τῷ ἀτίῳ ἀποτελεσθῆ· ἐὰν δὲ ὄνικανθῆ, τότε
 κάθαρον ξηρίῳ, τοῦτ' ἔστι λόγῳ ἐπιτιμητικῷ*. ἐὰν δὲ ὑπέ-
 ροργονο γένηται, ὁριμῆ κολλυρίῳ ἐξομάλισον αὐτό, ἀπειλή
 κρῖσως· κὰν νομῆ γένηται, κεντηρίασον αὐτό καὶ τὴν ση-
 πεδόνα ἐκκοψον, στιβάσας νηστείας. ἐὰν δὲ ταῦτα ποιή- 5
 σης, καὶ γνῶς ὅτι ἀπὸ ποδῶν ἕως κεφαλῆς οὐκ ἔστι μάλαγμα
 ἐπιθεῖναι οὔτε ἔλαιον οὔτε καταδέσμους, ἀλλ' ἐπιτείνεται
 ἡ νομῆ καὶ προλαμβάνει πᾶσαν ἴασιν, ὡς ἡ γάγγραινα πᾶν
 μέλος σήπουσα, τότε μετὰ πολλῆς σκέψεως καὶ συμβουλίας
 καὶ ἐτέρων ἰατρῶν ἐμπείρων ἀπόκοψον τὸ διασαπὲν μέλος, 10
 ἵνα μὴ τὸ πᾶν διαφθαρεῖ σῶμα τῆς ἐκκλησίας. μὴ ὀρθῶς
 οὐδ' ἴσθι πρόχειρος εἰς τὸ ἀποκόπτειν, μηδὲ ταχέως εἰς τὸν
 ∞ || μυριόδοτα πρῶτα ὄρα, ἀλλὰ πρῶτον χρῶ σμίλη, τὰ
 ἀποστήματα διαιρῶν, ὅπως τὸ ἐντὸς ἐγκείμενον αἴτιον τῶν
 πόνων* ἐκκριθὲν ἀναλγῆς τὸ σῶμα τηρήσῃ. ἐὰν δὲ τινα 15
 ἀμετανοήτως ἔχοντα βλέπῃς καὶ ἀπεσυληκτότα, τότε μετὰ λύ-
 πης καὶ πένθους ἀνιάτως ἔχοντα τῆς ἐκκλησίας ἀποκόπτε·
 Ἐξαφείτε γὰρ* τὸν πονηρὸν ἐξ ἡμῶν αὐτῶν· καὶ εὐλα-
 βεῖς ποιεῖτε τοὺς υἱοὺς Ἰσραὴλ· καὶ πάλιν Οὐ λήψῃ πρόσω-
 πον ἐν κρῖσει πλουσίου, καὶ Πένητα οὐκ ἐλεήσεις ἐν κρῖσει· 20
 42 ὅτι Τοῦ κυρίου ἡ κρίσις. | ἐὰν δὲ ψευδῆς ἢ ἡ κατηγορία τῆς
 διαβολῆς, καὶ ὑμεῖς οἱ ποιμένες σὺν τοῖς διακόνους τὸ ψευ-
 δος ὡς ἀλήθειαν παραδέξησθε* διὰ προσωποληψίαν ἢ διὰ δώ-
 ρων ἐξαλλαγῆν, βουλόμενοι τὸ ἀρεστὸν τῷ διαβόλῳ ποιεῖν,
 * τὸν κατηγορούμενον μὲν, ὑπάρχοντα* τοῦ ἐγκληματος ἀλ- 25

6 Isaj 1, 6 | 18 Dent 17, 7 | 18 Lev 15, 31 | 19 Lev 19, 15 | 20
 Exod 23, 3 | 21 Dent 1, 17

1 ἴσω y, ἴσω z | 2 ξηρίῳ w | 2 ἔστιν x | 2 χρῆσαι πρὸς αὐτὸν + w
 in margine m. pr. | 3 γένητε w | 3 ὁριμοὶ w | 3 ἐξομάλισον w | 4 αὐ-
 τὸν w | 5 νηστείας w | 5, 6 ποιήσεις w | 6 ἔστιν x | 7 ἐπιθεῖναι wt |
 7 οὔτε prius wxyz, οὐ Y | 9 σήπουσαν w | 11 διαφθαρεῖ w, φθαρεῖ x
 | 11 τῆς ἐκκλησίας σῶμα w | 12 ἴσθη w | 12 εἰς alterum wx, ἐπὶ yzt |
 13 πρῶτα yzt | 13 χρῶν w | 13 σμίλην w | 14 ἀποστήματα w, ἀπο-
 στήματα Xt, sed η superscript x | 14 κείμενον w | 14 τῶν wxyz, τὸ
 τὸν t | 15 πόνων wxyz, πόνων t | 15 ποιὸν + x, πύον + yz, ποιὸν +
 t | 15 ἐκκριθὲν X | 15 ἀναλγῆς z | 16 ἀπεσυληκτότα Cotelerius | 17
 ἀποκόπτε w | 18 ᾤη + w | 18 πονηρῶν X | 19 ποιήσετε yzt | 19 λή-
 ψει w | 20 πλουσίον ἐν κρῖσει yzt | 20 πένητας yz | 22 ποιμένας w |
 23 ἢ + yzt | 23 προσωποληψίαν z | 25 καὶ + yz | 25 δὲ + yzt

λότριον ἀπόσησθε * τῆς ἐκκλησίας, λόγον ὑπέχετε ἐν τῇ
 ἡμέρᾳ τοῦ κυρίου· ὅτι γέγραπται Ἀθῶν καὶ δίκαιον οὐκ
 ἀποκτενεῖς· Οὐ λήψῃ δῶρα πατάξει ψυχὴν· Τὰ γὰρ δῶρα
 ἐκτυφλοῖ ὀφθαλμοὺς σοφῶν καὶ λυμαίνεται ῥήματα δίκαια·
 5 καὶ πάλιν Οἱ δικαιοῦντες τὸν ἀσεβῆ ἔνεκεν δῶρων καὶ τὸ
 δίκαιον τοῦ δικαίου αἰρούντες. φυλάσσετε οὖν τὸ κατακρί-
 νειν τινὰς ἀδίκως καὶ συνηγορεῖν τοῖς πονηροῖς· Οὐαὶ γὰρ
 τῷ λέγοντι τὸ πονηρὸν καλὸν καὶ τὸ καλὸν πονηρὸν. προ-
 σέχετε οὖν μήπως προσωπολήπται γενόμενοι ὑποπέσητε τῇ
 10 φωνῇ * κυρίου ταύτη· Οὐαὶ οἱ λέγοντες τὸ μικρὸν γλυκὺ καὶ
 τὸ γλυκὺ μικρὸν, οἱ τιθέντες τὸ φῶς σκότος καὶ τὸ σκότος
 φῶς. ἔαν γὰρ ἑτέρους ἀδίκως κατακρίνητε, καθ' ἑαυτῶν
 ἀποφαινέσθε· ὅτι λέγει ὁ κύριος Ὡς * κρίματι κρίνετε κρι-
 θήσεσθε, καὶ ὡς καταδικάζετε καταδικασθήσεσθε. εἰ οὖν
 15 ἀπροσωπολήπτως κρίνετε, ἐπιγνώσεσθε τὸν κατηγοροῦντα
 κατὰ τοῦ πλησίον αὐτοῦ μαρτυρίαν ψευδῆ καὶ ἐπιδείξας
 αὐτὸν συκοφάντην, βάσκανον, φονέα, ταράσσοντα ὡς κακὸν
 ἀντιλογίας, ἄστατον ἐν τοῖς λόγοις ἑαυτοῦ, ἐναντίον ἐν
 οἷς φθίγγεται καὶ ἀλισκόμενον ῥήμασιν ἰδίου στόματος· πα-
 20 ρίς γὰρ αὐτῷ ἰσχυρὰ ἐφέστηκε τὰ ἴδια χεῖλη. ὃν μετὰ τοὺς
 ἐλέγχους τῆς ψευδολογίας κρινεῖς ἀποτόμως καὶ τῇ μαχαίρᾳ
 τοῦ πυρὸς παραδώσεις καὶ ποιήσεις αὐτῷ ὃν τρόπον ἐπο-

2 Exod 23, 7 | 3 Deut 27, 25 | 3 Deut 16, 19 | 5 Isaj 5, 23 | 10
 Isaj 5, 20 | 13 Matth 7, 2

1 ἀπόσησθε z | 1 δὲ + x | 1 ὑπέχεται w | 2 τοῦ > yzt | 3 λήψει w |
 4 ὀφθαλμοὺς X | 4 λυμαίνεται w | 4 δίκαια wxyz, δικαίων Cotelerius |
 5 τὸν wxyz, τὸ W | 5 ἀσεβῆ w | 6 ἄρροντες Y | 6 φυλάσσετε 8 πονη-
 ρὸν post ταύτη 10 t | 6 φυλάσσεσθαι w, φυλάσσετε z | verba προσέχετε
 ταύτη 8—10 omittit z, neque y habet nisi in margine, sed y ante
 φυλάσσεσθαι 6 inseri iubet | 8.9 προσέχεται w | 10 τοῦ + t | 10 οὐαὶ
 οἱ λέγοντες > yzt | 10 μικρὸν z | 11 οἱ τιθέντες wx, τῷ τιθέντι yzt
 | 11 τοῦ secundum > z | 12 κατακρίνεται w | 13 ἀποφαινέσθαι w,
 ἀποφένεσθε z | 13 ὁ > yzt | 13 ὡς xyz, ὁ w | 13 γὰρ + w | 13 κρί-
 νεται w | 13.14 κριθήσεσθαι w | 14 ὡς wx, ὡς yzt | 15 ἀπροσωπολύ-
 πτως z | 15 κρίνεται w | 16 μαρτυρήσαντα t | 17 φονέα w | 17 ὡς
 κακὸν xyt, πάντα w, neutrum z | 18 ἀντιλογίας > z | 18 ἐναντῶ yzt
 | 18 ἐναντίον post ἄστατον w | 18 ἐν alterum x, > w, ἐφ' yzt | 19
 οἶσπερ w | 19 φθίγγεται z | 20 ἐφέστηκεν x | 20 ὃν super versum y,
 > z | 21 ἐλέγχους z | 21 κρινεῖς w

νηρεύσατο ποιῆσαι τῷ πλησίον· ὅσον γὰρ * ἐπ' αὐτῷ ἐφό-
 νευσε τὸν ἀδελφόν, προλαβὼν τὰ ὅτα τοῦ κριτοῦ· γέ-
 γραπται δὲ ὅτι Ὁ ἐκχέων αἷμα ἀνθρώπου ἀντὶ τοῦ αἵματος
 αὐτοῦ ἐκχυθήσεται· καὶ Ἐξαρεῖς τὸ αἷμα τὸ ἀνακτίον ἀπὸ
 43 σοῦ, τὸ ἐκχυθὲν μάτην. || ποιήσεις οὖν αὐτὸν ἀποσυνάγω- 5
 10 γον ὡς φονεὴ ἀδελφοῦ. ἔπειτα χρόνου διαστάτος, ἐάν
 λέγη μετανοεῖν, στιβώσατε αὐτὸν νηστείας καὶ μετὰ ταῦτα
 χειροθετήσαντες αὐτὸν προσδέξασθε, ἀσφαλίσάμενοι μέντοι
 αὐτὸν μὴ τινα ταράξῃ πάλιν. εἰ δὲ * εἰσελθὼν ὁμοίως στα-
 σιάζει, οὐ πανόμενος τοῦ ταράσσειν καὶ κατακερτομεῖν τῶν 10
 ἀδελφῶν, ἐκ φιλονεικίας μώμους ἐπιτηθεύων, ἐκβάλετε
 αὐτὸν ὡς λοιμόν, ἵνα μὴ τὴν ἐκκλησίαν λυμάλνηται τοῦ
 χριστοῦ· ὁ τοιοῦτος γὰρ ταραχὰς συνίστησι πόλεισιν. οὗτος
 γὰρ κἂν ἔσω ἢ, μὴ πρέπω τῇ ἐκκλησίᾳ, περισσὸς καὶ μά-
 ταιος τυγχάνει, σπιλῶν ὅσον καὶ ἐπ' αὐτῷ πᾶν τὸ σῶμα τοῦ 15
 χριστοῦ. εἰ γὰρ τινες τῶν ἀνθρώπων, γεννώμενοι καὶ πε-
 ρισσὰ τῶν σωμάτων μέλη προσηρημένα ἔχοντες, οἷον δακτύ-
 λους ἢ ὑπερσαρκώματα, περικόπτουσιν ἀφ' ἑαυτῶν ταῦτα
 διὰ τὴν ἀπρέπειαν, καὶ οὐδεμία προσγίνεται ἀπρέπεια, ἀπο-
 λαβόντος τοῦ ἀνθρώπου διὰ τοῦ τεχνίτου τὴν φυσικὴν ἐν- 20
 κοσμίαν, πόσῳ μᾶλλον ὑμεῖς, οἱ ποιμένες, τῆς ἐκκλησίας
 ὑπαρχούσης σώματος ἀρτίου καὶ μελῶν ὑγιεινῶν τῶν ἐπὶ
 θεοῦ πιστευόντων ἐν φόβῳ κυρίου καὶ ἀγάπῃ, ὅταν εὐρεθῇ
 ἐν μέλος περισσόν, πονηρὰ φρονοῦν καὶ τῷ λοιπῷ σώματι

3 Genes 9, 6 | 4 Deut 19, 13

1 τὸ + super versum y, ἐλάλησεν + t qui in margine ἐν ἄλλοις το
 ἐπ' αὐτῷ, illud ἐλάλησεν a nemine agnatum nisi a Turriano Cotelari-
 rius in ἐλάλησεν mutari vult | 1.2 ἐφόνευσεν x | 3 ὅτι > xYz | 4 ἀνε-
 τιον z | 6 διαστάτος xyt, προϊόντος w | 7 λέγει wz | 7 στιβώσατε w |
 7 νηστείας w | 8 προσδέξασθε x | 8 ἀσφαλίσάμενοι w | 9 ταράξει wx
 et w quidem post πάλιν | 9 πάλιν + yt | 9.10 στασιάζει w | 10 κατα-
 κερτομήν xz | 10 τῶν wxyz, τὸν Zt | 11 ἀδελφὸν t | 11 φιλονι-
 κίας x, φιλονεικίας t | 11 μώμους w, μωμουν x, μωμουν yz | 11 ἐκ-
 βάλεται w, ἐκβαλεῖτε yzt | 13 χριστοῦ wx, θεοῦ yzt | 13 οἰοῦτος z
 ita coniunctum | 13 συνίστησιν x | 13 πόλεισιν yt, πόλεισιν z, πολέας w,
 πόλει x | 13.14 οὗτος γὰρ > w | 14 ἔσω xyt, ἐνδον w | 14 μὴ ... ἐκ-
 κλησία > w | 14 περισσὸς w | 15 καὶ wx, τὸ yzt | 15 πᾶν > yzt | 16
 γεννώμενοι > w, γενώμενοι z | 16 καὶ > w | 22 ὑπάρχοντες w | 22
 ὑγιεινῶν x, ὑγιαινόντων w, ὑγιῶν yz | 22 τῶν > yzt | 24 ἐν > yz |
 24 λειπῷ y

ἀπρέπειαν ἐμποιοῦν καὶ χειμάζον αὐτὸ στάσει καὶ μάχη καὶ
καταλαλιᾶ, παρέχον αὐτῷ φόβους, πράγματα, μώμους, κα-
ταλαλιάς, ἐγκλήματα, ἀκαταστασίας, καὶ τὰ τοιαῦτα τοῦ
διαβόλου ἐνεργήματα ἐκτελῶν ὡς εἴν κεχειροτονημένος ὑπὸ
5 τοῦ διαβόλου σκυβαλίσει τὴν ἐκκλησίαν διὰ βλασφημιῶν
καὶ πολλῆς ἀκαταστασίας καὶ ἐριδος καὶ διχοστασίας; * ||
οὗτος οὖν, δεῦτερον ἔξω τῆς ἐκκλησίας βληθεὶς, ἀξίως
ἀπειμῆθη τῆς τοῦ κυρίου συναγωγῆς· καὶ μᾶλλον νῦν κε-
κόσμηται ἢ τοῦ κυρίου ἐκκλησία ἢ τὸ πρῶτον, ὅτε τὸ
10 περιττὸν ἐκέκτητο καὶ ἐαυτῇ ἀνοικεῖον μέλος· διὸ ἀπὸ τοῦ
νῦν ἀβλασφημητὸς ἐστὶν καὶ ἀσκυβάλιστος, πονηρῶν ἀπαλ-
λαγείσα, δολίων *, λοιδορῶν, ἀνημέρων, προδοτῶν, μισο-
κάλων, φιληδόνων, κενροδόξων, ἀπατηλῶν, δοξοσόφων, ἔργον
θεμένον διασπείρειν, μᾶλλον δὲ διασκορπίζειν τὰ τοῦ θεοῦ
15 ἀρνία. σὺ οὖν, ὡ ἐπίσκοπε, σπούδαζε ἅμα τῷ ὑπὸ σὲ κλήρω
ὀρθοτομεῖν τὸν λόγον τῆς ἀληθείας, ὅτι λέγει κύριος Ἐάν
πλάγιοι πορεύησθε *, κἀγὼ πλαγίως πρὸς ὑμᾶς πο-
ρεύσομαι· καὶ ἀλλαχοῦ Μετὰ ὀσίον ὀσιωθήσῃ * καὶ μετὰ
στρεβλοῦ διαστρέψεις. ὀσίως οὖν πορεύεσθε, ἵνα μᾶλλον
20 ἐπαῖνον ἀξιωθῆτε ὑπὸ τοῦ κυρίου ἢ μέμψεως ὑπὸ τοῦ ἐναν-
τίου. | ὁμόφρονες οὖν ὄντες πρὸς ἀλλήλους, ὡ ἐπίσκοποι, 44
εἰρηνεύετε μετ' ἀλλήλων, συμπαθεῖς, * φιλάδελφοι *, μετὰ
ἀκριβείας ποιμαίνοντες τὸν λαόν, ὁμοφρόνως διδάσκοντες
τοὺς ὑφ' ὑμᾶς * ὁμογνωμονεῖν καὶ τὸ αὐτὸ περὶ τῶν αὐτῶν

16 Tim β 2, 15 | 16 Lev 26, 27. 28 | 18 Psalm 18, 26. 27

1 χειμάζων wx | 2 παρέχον x | 2 αὐτὸ w | 2 φόβους wx, φόβους yzt |
2 πράγματα > w | 2 μώμους w | 2.3 καταλαλιάς > w | 3 ἐγκλήματα w
| 3 καὶ 4 ἐκτελῶν > w | 4 ἐκτελοῦν yz | 4 κεχειροτονημένον w,
κεχειροτονημένος yz | 6 καὶ primum et secundum x yzt, διὰ w | 6 εἰ
[δεῖ z] ἐξώσετε οὖν τὸν τοιοῦτον ἐαυτῶν καὶ περικόψετε + yz |
7 οὗτος x yzt, τὸν τοιοῦτον w | 7 οὖν > yz | 7 δεῦτερον post ἐκ-
κλησίας x | 7 ἐβληθεὶς x, βληθὲν w | 10 καὶ ἐαυτῇ > w | 10 ἀνοί-
κειον wz | 11 ἔσται yz, ἐστι t | 12 ἀνδρῶν + w | 13 φιληδόνων > w
| 14 διασπείρειν w | 14 θεοῦ wx, κυρίου yzt | 16 ἀληθείας X? | 17
πορεύσεσθε w, πορεύεσθε t | 17 πρὸς με + yzt | 17 πρὸς ὑμᾶς
πλαγίως yzt | 17. 18 πορεύσομε z | 18 ὀσιωθήσῃ w, ὀσιωθήσῃ z |
| 18 καὶ μετὰ ἀθῶον ἀθῶως ἔσθ + yzt | 20 καταξιωθῆτε yzt | 20 ὑπὸ
alterum wx, ἐκ yzt | 22 εἰρηνεύεται w | 22 καὶ + y | 22 γίνεσθε +
yz | 23 ποιμαίνετε yzt | 24 τὸ + w

δοξάζειν *, ὅπως μὴ ἦ ἐν ὑμῖν σχίσματα, ἥτε δὲ ἐν σώμα
καὶ ἐν πνεῦμα, κατηρητισμένοι τῷ αὐτῷ νοῦ καὶ τῇ αὐτῇ
γνώμῃ κατὰ τὴν κυριακὴν θέσειν. καὶ πάντα μὲν ὁ διάκο-
νος τῷ ἐπισκόπῳ ἀναφερέτω, ὡς ὁ χριστὸς τῷ πατρὶ· ἀλλ'
ὅσα * δύναιται εὐθηνέτω δι' ἑαυτοῦ, λαβὼν παρὰ τοῦ ἐπισκό- 5
που τὴν ἐξουσίαν, ὡς ὁ χριστὸς παρὰ τοῦ πατρὸς * τὸ προ-
νοεῖν. τὰ δὲ ὑπέρογκα ὁ ἐπίσκοπος κρινέτω. πλὴν ἔστω
ὁ διάκονος τοῦ ἐπισκόπου ἀκοή καὶ ὀφθαλμὸς καὶ στόμα
καρδία τε καὶ ψυχὴ, ἵνα μὴ ἦ τὰ πολλὰ μεριμνῶν ὁ ἐπίσκο-
πος ἀλλὰ μόνα τὰ κυριώτερα, ὥσπερ καὶ * Ἰωθὴρ τῷ Μωϋσῇ 10
45 διετάξατο, καὶ ἀπεδέχθη αὐτοῦ ἡ συμβουλίαι. | καλὸν μὲν
οὖν ἐστὶ τῷ χριστιανῷ ἐγκώμιον πρὸς μηδένα ἔχειν πράγ-
ματα· εἰ δὲ ἐκ τινὸς ἐνεργείας ἢ πειρασμοῦ ἐπισυμβῆ || τινι
πράγμα, σπουδαζέτω διαλύεσθαι αὐτό, κἂν δέη βλαβῆναι
τι, καὶ μὴ ἐρχέσθω ἐπὶ κριτήριον ἔθνικόν. ἀλλὰ μὴν μηδὲ 15
ἀνέχεσθε κοσμικοὺς ἄρχοντας κατὰ τῶν ἡμετέρων δικάζειν·
διὰ γὰρ αὐτῶν ὁ διάβολος ἐπιτηδεύει τοῖς δούλοις τοῦ θεοῦ,
καὶ ὄνειδος ἐπεγείρει ὡς μὴ ἔχόντων ἡμῶν ἕνα σοφὸν τὸν
δυναμέμον μεταξὺ βραβεῦσαι τὸ δίκαιον ἢ τὰς ἀντιλογίας
46 διαλύσαι. | μὴ οὖν γινωσκέτωσαν τὰ ἔθνη τὰς πρὸς ἀλλή- 20
λους ὑμῶν διαφοράς, μήτε καθ' ἑαυτῶν * μαρτυρίαν παρα-
δέχεσθε τοὺς ἀπίστους, μήτε κρίνεσθε ἐπ' αὐτῶν, μήτε
ὀφείλετέ τι τούτοις πρὸς συντέλειαν ἢ φόρον, ἀλλὰ ἀπό-
δοτε τὰ Καίσαρος Καίσαρι καὶ τὰ τοῦ θεοῦ τῷ θεῷ, οἶον

2 Cor α 1, 10 | 23 Matth 22, 21

1 καὶ εὔχεσθαι + w | 1 ὅπως wxyt, ἵνα z nisi fallunt me adversaria
| 1 ἡμῖν x | 1 ἥτε xyzt, εἴτε w | 2 καὶ prius > x | 3 θέσειν wxt, δι-
δασκαλίαν yz | 4 ἀλλ' wxt, καὶ yz | 5 δὲ + t | 5 θύνατε w | 6 χρι-
στὸς wxyz, κύριος t | 6 τὸ δημιουργεῖν + yzt | 7 δ' t | 7 ὑπέρογκα
wxt, μείζονα yz | 8 τοῦ > z | 8 καὶ utrumque > w | 9 ἢ xyzt, εἰ w |
10 κυριώτερα wz | 10 ὁ + yzt | 10 ἰωθὴρ x, ἰωθὴρ yz, ἰωθὴρ t | 10
μωσῆ x, Μωυσεῖ t | 11 συμβουλή w | 12 ἐστιν x | 12 ἐγκόσμιον w | 12
πρὸ z | 12.13 πρᾶγμα w | 13 ἐκτεινος x ita coniunctum | 13 ἐπισμῆ
y | 13 τινα z | 15 ἔθνηκόν w | 16 ἀνέχεσθαι w | 16 ἡμετέρων w | 17
ἐπιτηδεύει wxt, ἐφεδρεῖ yz | 17 virgula post θεοῦ > w | 18 καὶ
> w | 18 ἐπεγείρει > w, ἐπιφέρει x | 19 δίκιον y non habet sed
videtur habere | 20 τὰ > z | 20 τὰς wxyz, τὰ t | 21 εἰς + t | 21.22
παραδέχεσθαι w | 22 ἐπ' xyzt, ὑπ' w | 23 ὀφείλεται w | 23 τι > x |
23 φόρον yzt | 24 καίσαροι z

φόρον ἢ κῆνσον ἢ δίδραχμον, ὡς καὶ ὁ κύριος ἡμῶν δού-
 τὸν στατήρα ἀπηλλάγη πραγμάτων. αἰροῦ οὖν μᾶλλον βλά-
 πτεσθαι καὶ τὰ πρὸς εἰρήνην σπουδάζειν, οὐ μόνον πρὸς
 τοὺς ἀδελφοὺς ἀλλὰ καὶ πρὸς τοὺς ἀπίστους· βλαβεῖς γάρ
 5 τῶν βιωτικῶν * τὰ πρὸς * θεὸν οὐ ζημιωθήσῃ, ἅτε θεο-
 σεβῆς ὑπάρχων καὶ κατ' ἐντολὴν χριστοῦ ζῶν. εἰ δὲ ἀδελ-
 φοὶ εἰς ἀλλήλους ἔχουσιν, ὃ μὴ γένοιτο, αὐτόθεν νοεῖν
 ὀφείλετε οἱ προηγούμενοι ὅτι οἱ τοιοῦτοι οὐκ ἀδελφῶν * ἔρ-
 γον ἐπιτελοῦσιν, ἀλλὰ μᾶλλον ἐχθρῶν πολεμίων. καὶ εἰς
 10 μὲν αὐτῶν εὐρεθήσεται ἡπιος, ἐπιεικής, φωτὸς τέκνον, ἔτε-
 ρος δὲ ἀνημερος, αὐθάδης, πλεονέκτης. ὁ οὖν καταγινω-
 σκόμενος ἐπιτιμάσθω, ἀφοριζέσθω, δίκην τῆς μισαδελφίας
 τιννύτω, εἴτα μεταμελόμενος προσλαμβανέσθω· καὶ οὕτως
 σφραγισόμενοι, ἐπικουφίσουσιν ὑμῖν τὰ κριτήρια. χρῆ
 15 καὶ συγχωρεῖν τὰ εἰς ἀλλήλους ἀδικήματα, οὐ τοὺς κρίνον-
 τας ἀλλὰ τοὺς ἔχοντας εἰς ἑαυτούς καθὼς καὶ ὁ κύριος
 ἀπεφήνατο, ἐμοῦ Πέτρον ἐρωτήσαντος αὐτὸν Πισάκις ἄμαρ-
 τῆσει εἰς ἐμὲ ὁ ἀδελφός μου, καὶ ἀφήσω αὐτῷ; ἕως ἐπτά-
 κισ; καὶ εἰπόντος Οὐ λέγω σοι ἕως ἐπτάκισ, ἀλλ' ἕως
 20 ἑβδομηκοντάκισ ἐπτά. οὕτως γάρ θελεῖ || ὁ κύριος ἀληθῶς
 εἶναι * αὐτοῦ μαθητᾶς, καὶ μὴδὲν ἔχειν * κατὰ μηδενὸς
 πάποτε, οἷον ὄργην ἄμετρον ἢ θυμὸν ἀνημερον ἢ ἐπιθυ-
 μίαν ἄδικον ἢ μίσος ἄσπονδον. τοὺς οὖν ὀργιζομένους συμ-
 βιβάζετε εἰς φιλίαν, τοὺς ἐχθραίνοντας εἰς ὁμόνοιαν· ὅτι
 25 λέγει ὁ κύριος Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὐτοὶ υἱοὶ θεοῦ
 κληθήσονται. | τὰ δικαστήρια ὑμῶν γινέσθω δευτέρα σαββά- 47
 των, ὅπως, ἐὰν ἀντιλογία τῇ ἀποφάσει ὑμῶν γένηται, ἕως

17 Matth 18, 21. 22 | 25 Matth 5, 9

1 κίνσον w | 1 δίδραχμον t | 2 αἰροῦ yzt, ἔροῦ wx | 5 τῶν > w | 5
 βιωτικῶν z | 5 τι + yzt | 5 τὸν + w | 5 ζημιωθήσει w | 6 χριστοῦ
 wxτ, θεοῦ yz | 7 ἔχουσι W | 7 ἐννοεῖν w | 8 ὀφείλεται w | 8 τοιοῦτο
 z | 8 ἐν κυρίῳ + yzt | 13 τιννέτω w, τιννύτω y | 13 οὕτω yzt | 14
 ὑμῶν z?? | 15 τὰ wxyz, τὰς X? | 16 καὶ > yzt | 17 Πέτρον > t | 17 ἔρω-
 τίσαντος x | 18 καὶ > w | 18 αὐτὸν x | 19 καὶ ... ἐπτάκισ xyzτ [λέ-
 γουσι z = λέγω σοι], ὃ δὲ ἔφη μὴ ἐπτάκισ μόνον w | 20 οὕτω yz |
 20 ἀληθῶς > w, ἀληθεῖς yz | 21 εἶναι post μαθητᾶς w | 21 τοὺς +
 w | 21 καὶ > w | 21 μὴδὲν xyzτ, μὴ w | 21 τί + w | 23. 24 συμβιβά-
 ζεται w | 24 εἰς alterum > Y | 25 ὃ > t

σαββάτου ἔχοντες ἄδειαν δυνηθείητε * εὐθύναί τὴν ἀντιλο-
 γίαν καὶ εἰρηνεῦσαι εἰς τὴν κυριακὴν τοὺς διαφερομένους πρὸς
 ἀλλήλους. συμπαρέστωσαν δὲ τῷ δικαστηρίῳ καὶ οἱ διά-
 κοινοὶ καὶ οἱ πρεσβύτεροι, ἀπροσωπολήπτως κρίνοντες ὡς
 θεοῦ ἄνθρωποι μετὰ δικαιοσύνης. παραγινόμενων οὖν ἕκα- 5
 τέρων τῶν προσώπων, καθὼς * ὁ νόμος λέγει, στήθονται
 ἑκάτεροι ἐν μέσῳ τῷ κριτηρίου, οἷς ἔστιν ἡ ἀντιλογία. καὶ
 ἀκούσαντες αὐτῶν, ὁσίας ἀνενέγκατε τὰς ψήφους, σπουδά-
 ζοντες φίλους αὐτοὺς ἀμφοτέρους ποιῆσαι πρὶν ἀποφάσεως
 τῆς τοῦ ἐπισκόπου, ὅπως μὴ ἐξέλθοι ἐπὶ γῆς κρίσις κατὰ τοῦ 10
 ἁμαρτήσαντος, καθότι καὶ ἐν τῷ δικαστηρίῳ σύμφηρον ἔχει
 καὶ συνίστορα τῆς δίκης τὸν χριστὸν τοῦ θεοῦ. εἰ δὲ τινας
 ἐν βλασφημίαις τοῦ μὴ καλῶς ὀδεύειν * ἐν κυρίῳ ἐλέγχοντο
 ὑπὸ τινός, ὁμοίως ἀκούσαντες ἑκατέρων τῶν προσώπων,
 τοῦ τε κατηγοροῦντος καὶ τοῦ κατηγορουμένου, ἀλλὰ μὴ 15
 προλήψει ἢ μονομερῶς, ἀλλὰ μετὰ δικαιοσύνης ὡς ὑπὲρ
 ζωῆς αἰωνίου ἢ θανάτου δόντες ἀπόφασιν· δικαίως γάρ,
 φησὶν ὁ θεός, διώξει τὸ δίκαιον· ὁ γὰρ δικαίως τιμωρη-
 θεὶς καὶ ἀφορισθεὶς παρ' ὑμῶν αἰωνίου ζωῆς καὶ δόξης ἀπό-
 βλητος γέγονε καὶ παρὰ ἀνθρώποις ὁσίοις ἄτιμος καὶ παρὰ 20
 48 θεῶν κατάδικος. | μὴ πάσης δὲ ἁμαρτίας τὴν αὐτὴν ποιείσθε
 ἀπόφασιν ἀλλ' * ἐκάστης ἰδίαν, μετὰ πολλῆς φρονήσεως
 κρίνοντες ἕκαστα τῶν πλημμελουμένων, τὰ τε μικρὰ καὶ
 τὰ μεγάλα, καὶ ἄλλως ἔργου καὶ λόγου * πάλιν ἑτέρως, καὶ
 προθέσεως ἢ λοιδορίας ἢ ὑπολήψεως διαφόρων· καὶ τοὺς 25
 μὲν ὑποβαλεῖς μόναις ἀπειλαῖς, τοὺς δὲ πενήτων χορηγίαις,

5 Tim α 6, 11 | 6 Deut 19, 17 | 17 Deut 16, 20

1 δυνηθήτε yzt | 1 δὲ + y | 4 ἀπροσωπολήπτως z | 4.5 ὡς θεοῦ ἄν-
 θρωποι post δικαιοσύνης 5 w | 5 παραγινόμενων yzt | 5.6 ἑκατέρων
 w | 6 καὶ + yzt | 7 ἑκάτεροι w | 7 μέσο w | 8 ἐπενέγκατε w | 9 ἀν-
 τούς φίλους t | 9 πρὶν 10 ἐπισκόπου > w | 10 ὅπως xytz, ἕνα w |
 11 ἔχη x | 13 θέλοντες + w | 14 ἑκατέρων w | 14 προσώπων w | 16
 ἢ wx, μηδὲ yzt | 17 διδόντες yzt | 17 δίκαιος w | 18 φῆ w | 18 ὁ θεός
 > w | 18 διώξεις yz | 20 γέγονεν x | 20 παρὰ prius wxyz, παρ' t |
 22 ἀλλὰ w | 22 διάφορον καὶ + w | 23 πλημμελημάτων yzt | 24 καὶ
 primum > yz | 24 καὶ + yz | 24 ἕτερος w | 24 καὶ ultimum > yz |
 25 ἢ prius xytz, καὶ w | 25 λοιδορίας w | 25 καὶ διαφόρων ita trans-
 posita yz | 26 τοὺς χορηγίαις > w

ἄλλους δὲ νηστείας στιβώσεις, καὶ ἑτέρους ἀφορισίεις, πρὸς
 τὸ μέγεθος τοῦ ἐγκλήματος αὐτοῦ. καὶ γὰρ καὶ ὁ νόμος οὐ
 παντὸς ἁμαρτήματος τὴν αὐτὴν ἐποιεῖτο τιμωρίαν, ἀλλὰ
 ἄλλως μὲν τὰ εἰς θεὸν καὶ εἰς ἱερέα καὶ * εἰς ἱερὸν καὶ εἰς
 5 ἱερεῖον, ἑτέρως δὲ τὰ εἰς βασιλέα καὶ ἄρχοντα καὶ * στρα-
 τιώτην καὶ ὑπήκοον ὁμότιμον ἢ οἰκέτην, ἢ εἰς κτήμα ἢ εἰς
 ἄλογον, καὶ πάλιν παρηλλαγμένως τὰ εἰς γονεῖς καὶ συγ-
 γενεῖς, ἄλλως τὰ ἐξ ἐφόδου, καὶ τὰ ἀκουσίως ἑτέρως· καὶ
 τοῖς μὲν θάνατον ἢ διὰ σταυροῦ ἢ τὸν διὰ λίθων, τοῖς δὲ
 10 ζημίαν ἢ μάστιγας ἢ τὸ τὰ ὅμοια παθεῖν οἷς ἔδρασαν. οὐ-
 κοῦν καὶ ὑμεῖς τῶν διαφόρων ἁμαρτημάτων διαφόρους
 ποιεῖσθε καὶ τὰς τιμωρίας, ἵνα μὴ τις ἀδικία παρεμπε-
 σοῦσα κινήσῃ τὸν θεὸν πρὸς ἀγανάκτησιν· ἧς γὰρ ἂν ἀδί- μ
 κου κρίσεως μεστῆται γένησθε, ταύτης καὶ τὸν μισθὸν λήψεσθε
 15 ἀπὸ θεοῦ. ᾧ γὰρ κρίματι κρίνετε κριθήσεσθε. | καθίσαντες 49
 οὖν ἐπὶ τὸ κριτήριον, παρόντων ἑκατέρων τῶν προσώπων
 (οὐ γὰρ ἐροῦμεν ἀδελφῶν, μέχρις οὐ ἑαυτοῦς ἐν εἰρήνῃ
 ἀπολάβωσιν), ἐρευνᾶτε ἀκριβῶς περὶ τῶν ἐνεχομένων. καὶ
 πρώτον περὶ τοῦ κατηγοροῦντος, εἰ πρὸ τούτου οὐ κα-
 20 τηροεῖ * καὶ ἑτέροις τισὶν ἐγκλήματα κατενόησεν, καὶ
 εἰ μὴ ἐκ μέψεως αὐτῶν ἢ φιλονεικία καὶ τὸ ἐγκλημα ὑπό-
 κειται, καὶ ὅποια τις ἢ ἀναστροφή αὐτοῦ ὑπάρχει. καὶ
 τοιοῦτος δὲ ἂν εὐσυνειδήτος, μὴ πιστενέσθω μόνος (παρά-
 νομον γὰρ τὸ τοιοῦτον), ἀλλ' ἐχέτω καὶ ἑτέρους μάρτυρας
 25 ὁμοίους αὐτῷ τὸν τρόπον, καθὼς * ὁ νόμος λέγει Ἐπὶ στό-
 ματος δύο μαρτύρων καὶ τριῶν σταθήσεται πᾶν ῥῆμα. διὰ

15 Matth 7, 2 | 25 Deut 19, 15

2 αὐτῶν yzt | 3 ἐποιήτο w | 4 ἄλλως + y, ἄλλος + z: in margine y
 γραφ καὶ ἄλλος | 5 ἱερεῖον x yzt, ἱερὸν w | 5 δὲ > yzt | 5 ἑτέρως +
 yz | 6 ἢ οἰκέτην > w | 7 καὶ prius > yz | 10 ἔδρασαν t | 13 κινήσει
 w | 14 γενήσεσθε w, γένεισθε x | 14 λήψεσθε μισθὸν [ita] post θεοῦ 15
 yzt | 15 ὡ x yzt, ὁ w | 15 κρίνεται w | 16 τῶ κριτηρίῳ W | 16 ἑκα-
 τέρων w | 18 ἐρευνᾶται w | 18 περὶ ... 19 πρώτον > z | 19 πρὸ wx,
 πρώτου yzt | 19 τούτου wxyz, τοῦ z | 19 οὐ > yzt | 19. 20 κληρονομήσει
 w | 20 ἢ + yzt | 20 τῶν w | 20 προσενόησε w, κατενόησε yzt |
 21 μέψεως w, μέψεως z | 21 αὐτῶν Wxyz, αὐτοῦ w | 21 φιλονεικία
 x | 22 τις > w | 24 τοιοῦτο z atque ita correctum videtur in y | 25
 αὐτοῦ w | 25 καὶ + w | 26 καὶ τριῶν μαρτύρων yzt

τί δὲ εἵπομεν τὸν τρόπον αὐτῶν ἐπιζητεῖσθαι ὁποῖος * τυγ-
 χάνει; ἐπειδὴ πολλάκις ἐγγωρεῖ καὶ τοὺς δύο καὶ τοὺς πλείο-
 νας ἐπὶ κακῷ μαρτυρῆσαι καὶ συμφώνως προστηναὶ τοῦ
 ψεύδους, ὡς τοὺς δύο πρεσβυτέρους κατὰ Σωσάννης ἐν
 Βαβυλῶνι, καὶ τοὺς υἱοὺς τῶν παρανόμων κατὰ * Να- 5
 βουθῆ ἐν Σαμαρείᾳ, καὶ τὸ πλῆθος τῶν Ἰουδαίων κατὰ τοῦ
 κυρίου ἐν Ἱερουσαλήμ καὶ κατὰ Στεφάνου τοῦ πρωτομάρ-
 τυρος αὐτοῦ. ἔστωσαν οὖν οἱ μάρτυρες πραεῖς, ἀόργητοι,
 ἐπεικεῖς, ἀγαπητικοί, σώφρονες, ἐγκρατεῖς, ἀπόνηροι, πι-
 στοί, θεοσεβεῖς· ἡ γὰρ τῶν τοιούτων μαρτυρία καὶ διὰ τοῦ 10
 τρόπου αὐτῶν βεβαία * καὶ διὰ τῆς ἀναστροφῆς αὐτῶν ἀλη-
 θῆς ὑπάρχει. τῶν δὲ μὴ τοιούτων μὴ παραδέχεσθε τὰς μαρ-
 τυρίας, κἄν συμφωνεῖν δοκῶσιν ἐπὶ τῇ καταμαρτυρίᾳ·
 προστέτακται γὰρ ἐν τοῖς νόμοις Οὐκ ἔση μετὰ πολλῶν ἐπὶ
 κακία· οὐ παραδέξῃ ἀκοήν ματαίαν· οὐ συγκαταθήσῃ μετὰ 15
 πλῆθους ἐκκλίνει τὸ δίκαιον. ἐν μέρει δὲ καὶ τὸν κρινό-
 μενον εἰδέναι ὀφείλετε * ὁποῖός ἐστι τῆ τοῦ βίου συνηθεία
 καὶ ἀναστροφή· εἰ μεμαρτυρημένος τὸν βίον, εἰ ἀνέγκλη-
 τος, εἰ δσιότητα ἐξηλωκώς, εἰ φιλόχρηστος καὶ φιλόξενος καὶ
 φιλόπαιτος καὶ φιλάδελφος, εἰ μὴ αἰσχροκερδῆς καὶ μὴ 20
 βρώτης καὶ χρηματόλαψ, εἰ σώφρων καὶ μὴ ἄσωτος, εἰ μὴ
 μέθυστος καὶ μὴ ἀρροφάγος, εἰ μὴ εὐσπλαγχνος καὶ εὐμετά-
 50 δοτος. | εἰ γὰρ αὐτῷ προὔποκειται ἔργα φανίλα, ἤδη ἐκ
 μέρους ἀληθεῖς ἂν εἶεν καὶ αἰ νῦν αὐτῷ ἐπιφερόμεναι κα-
 τηγορίαί, εἰ μὴ ἂν αὐτῷ τὸ δίκαιον ἔχει συναγωνιζόμενον· 25
 ἐγγωρεῖ γὰρ αὐτὸν ἡμαρτηκέναι μὲν ποτε, τούτου δὲ τοῦ
 ἐγκλήματος ἀθῶον ὑπάρχειν. διὸ ἀκριβῶς περὶ τὰ τοιαῦτα

14 Exod 23, 2. 1

1 τρόπον z | 1 τις + yz | 3 συμφόνως w | 3 τοῦ > x | 4 σωσάννης x |
 5 τοῦ + yzt | 5.6 βαβουθαί yzt (N' t) | 10 ἡ xytz, εἰ w | 11 ὑπάρε-
 χει + w | 11. 12 αὐτῶν ἀληθῆς ὑπάρχει > w | 12 δὲ xytz, γὰρ w |
 12 παραδέχεσθαι w | 12. 13 τὴν μαρτυρίαν yzt | 13 δοκῶσι W | 14 τῶ
 νόμῳ t | 15 συγκαταθήσει w | 16 πλῆθος w | 16 ἐγκλίνει w | 16 ἐν
 ... κρινόμενον > w | 17 καὶ τὸν κρινόμενον + w | 17 ἔστιν x | 18
 μεμαρτυρημένος w | 19 δσιότητα wy | 19 ἐξηλωκός w | 19 φιλόχρηστος καὶ
 > yz | 19 καὶ ultimum xytz, εἰ w | 20. 21 καὶ μὴ βρώτης > wyz | 21 χρη-
 ματόλαψ wx, πολυανάλωτος yz, χρηματολάλαψ t | 21 εἰ μὴ wx, ἡ yzt |
 22 καὶ μὴ wx, ἡ yzt | 22 ἀρροφάγος W | 22 μὴ alterum > yzt | 23 προὔπο-
 κείται yzt | 23 ἡδὲι w | 24 ἐπιφερόμεναι αὐτῷ t | 25 ἔχοι yz, z a correct

νήφοντες, ἀσφαλείς καὶ βεβαίαις ποιεῖσθε τὰς ἀποφάσεις
κατὰ τοῦ ἐλεγχθέντος καὶ ἐὰν μετὰ τὸν ἀφορισμὸν * συγ-
γνώμην αὐτῆ καὶ προσπέσει τῷ ἐπισκόπῳ καὶ ἡμαρτηκέναι
ὁμολογῆ, προσδέξασθε αὐτόν. μήτε δὲ τὸν συκοφάντην ἀτι-
5 μώρητον ἐάσητε, ἵνα μὴ καὶ ἕτερόν τινα καλῶς βιοῦντα
βλασφημῆσῃ ἢ ἕτερον * προτρέψῃται τὰ ὅμοια αὐτῷ δρᾶσαι,
μήτε μὴν τὸν ἐλεγχθέντα ἀνύβριστον *, ὅπως μὴ καὶ ἕτερος
τοῖς αὐτοῖς ἐνσχεθῆ. οὔτε γὰρ μάρτυς κακῶν ἀτιμώρητος
ἔσται οὔτε ὁ πλημμελῶν δίκης ἐκτός. | εἰπομεν δὲ ὅτι * 51
10 κρίσεις οὐ δίκαιον μονομερεῖς ποιεῖσθαι· ἐὰν γὰρ τοῦ ἐνὸς
προσώπου ἀκούσητε, μὴ παρόντος τοῦ ἑτέρου μηδὲ ἀπολο-
γησαμένου πρὸς τὸ ἐπιφερόμενον ἔγκλημα, καὶ προπετῶς
ἔξενέγκητε ψῆφον κατακρίσεως, ἔνοχοι τῆς ἀνακρίσεως καὶ
συμμερῖται τῷ συκοφάντῃ παρὰ θεῶν εὐρεθήσεσθε τῷ δι-
15 καίῳ κριτῇ· ὡς γὰρ ὁ κρατῶν κέρκου κυνός, οὔτως ὁ προε-
στῶς ἀλλοτρίας κρίσεως. ἐὰν δὲ μιμηταὶ γένησθε τῶν ἐν
Βαβυλῶνι πρεσβυτέρων, οἵτινες καταμαρτυρήσαντες τῆς
Σωσάννης ἀδίκως κατεδίκασαν αὐτὴν εἰς θάνατον, ἔνοχοι
τῆς ἐκείνων κρίσεως καὶ καταδίκης γενήσεσθε· ὅτι τὴν μὲν
20 Σωσάνναν ὁ κύριος διὰ τοῦ Δανιὴλ ἐρρύσατο ἐκ χειρὸς
παρανόμων, τοὺς δὲ ἐνόχους τοῦ αἵματος αὐτῆς πρεσβυτέ-
ρους * πυρὶ κατεδίκασεν, ὑμᾶς δὲ δι' αὐτοῦ ἀνείδισε λέγων
Οὔτως μωροί, * υἱοὶ Ἰσραὴλ; οὐκ ἀνακρίναντες οὐδὲ τὸ
σαφὲς ἐπιγνόντες κατεκρίνατε θυγατέρα Ἰσραὴλ; ἀναστρέ-
25 ψατε οὖν εἰς τὸ κριτήριον· ψευδῆ γὰρ οὗτοι καταμαρτύρη-
σαν αὐτῆς. | θείσασθε δὲ καὶ τὰ κοσμικὰ δικαστήρια, ὧν 52
τῇ ἐξουσίᾳ ὁρῶμεν ἀγομένους φρονεῖς, μοιχοὺς, φαρμακοὺς,

15 Prov 26, 17 | 23 Susanna 48. 49

1 ποιεῖσθαι z | 2 ἐλέγχοντος w | 2 μὲν + yz | 3 προσπέσει w | 3 ἡμαρ-
τικέναι z | 4 ὁμολογεῖ wx | 4 μήτε xyt, μὴ w | 4. 5 ἀτιμώρητον w |
6 βλασφημήσει w | 6 τινα + t | 7 ἐάσηται + w | 7 ὅπως xyt, ἵνα w
| 7 μὴ > w | 7 καὶ > t | 8 ἐνσχυνθῆ w | 8 κακῶς w | 9 ἔστω W? |
9 οὐθ' t | 9 πλημμελῶν y | 9 τὰς + yzt | 10 κρίσεις x | 11 παρόντος x
| 11 τοῦ > yz | 12 καὶ > yzt | 14 συμμερῖται w, συμμερῖται t | 14
εὐρεθήσεσθαι w | 18 σωσάννας x | 19 γενήσεσθαι w, γένησθε xt | 20
χειρὸς W? xyt, χειρῶν w | 22 ἐν + yzt | 22 ἀνείδισε w, ἀνείδισεν
x, ἀνέειδισε z | 23 οὕτω z | 23 οἱ + zt | 24 ἐπιγνόντες w | 24 θυγα-
τέραν w | 26 δὲ > z, super versum y

τυμβωρύχους, ληστές· καὶ τὰς ἀνακρίσεις αὐτῶν λαβόντες οἱ ἡγνούμενοι ὑπὸ τῶν προσαγόντων, λέγουσι τῷ κακούργῳ εἰ ταῦτα οὕτως ἔχει· κἀκείνου συγκατατιθεμένου, οὐκ εὐθέως ἐπὶ τὴν κόλασιν αὐτὸν ἐκπέμπουσιν, ἀλλὰ πλείους ἡμέραις ποιοῦνται αὐτοῦ τὴν ἐξέτασιν μετὰ συμβουλίου 5 πολλοῦ καὶ παραπετάσματος μέσου· * τελευταῖον ὄρον καὶ ψῆφον θανάτου * ὁ μέλλων ἐκφέρειν κατ' αὐτοῦ, πρὸς τὸν ἥλιον ἐπάρας τὰς χεῖρας, διαμαρτύρεται ἄθῶος ὑπάρχειν τοῦ αἵματος τοῦ ἀνθρώπου, καίτοι * ὄντες ἔθνηκοὶ καὶ οὐ γινώσκοντες θεϊότητα ἢ τὴν εἰς αὐτοὺς ἀπὸ θεοῦ ἄμνηναν 10 53 ὑπὲρ τῶν ἀναίτιως κατακριθέντων *· | ὑμεῖς δέ, γινώσκοντες τίς ὁ θεὸς ἡμῶν καὶ ὅποια τὰ κρίματα αὐτοῦ, πῶς ἂν κατὰ ἐπήρειαν δυνήσεσθε τινὶ ἀπόφασιν δοῦναι, τῆς κρίσεως ἡμῶν παραχρηῖμα γινωσκομένης θεῶ; καὶ εἰ μὲν * δικαίως ἐκρίνατε, δικαίων ἀμοιβῶν καταξιωθήσεσθε καὶ 15 νῦν καὶ εἰς αὐθις· εἰ δὲ ἀδίκως, πάλιν τῶν ὁμοίων τεύξεσθε· ἡμεῖς μὲν οὖν, ἀδελφοί, συμβουλευόμεν ὑμῖν μάλλον ἐπαινῶν ἀξιούσθαι παρὰ * θεῶ, ἢ φόγων· ὅτι * θεοῦ ἔπαινος ζωὴ αἰώνιος ἀνθρώποις, ὥσπερ οὖν καὶ ὁ φόρος θάνατος αἰδίου. διὸ γίνεσθε δίκαιοι κριταί, εἰρηνοποιοί, 20 ἀόργητοι· ὁ ὀργιζόμενος γὰρ τῷ ἀδελφῷ αὐτοῦ εἰκὴ ἔνοχος ἔσται τῇ κρίσει. εἰ δὲ * συμβῆ ἕξ ἐνεργείας τινὸς ὀργισθῆναι ὑμᾶς κατὰ τινός, ὁ ἥλιος μὴ ἐπιδυνέτω ἐπὶ τῇ ὀργῇ ὑμῶν. || * ὀργίξεσθε γάρ, φησὶν ὁ Δαβὶδ, καὶ μὴ ἀμαρτάνετε, τοῦτ' ἔστι ταχέως διαλλάσσεσθε, ὅπως μὴ ἢ ἐπίμονος ὀργῇ 25 μνησικακία γένηται καὶ ἀμαρτίαν ἀπεργάσῃται· ψυχαὶ γὰρ μνησικακῶν εἰς θάνατον, φησὶν ὁ Σολομών. λέγει δὲ καὶ

24 Psalm 4, 5 | 26 Prov 12, 28

1 τυμβωρύχους xz | 2 λέγουσιν x | 3 συγκαταθεμένου yz | 5 αὐτοῦ post ἐξέτασιν w | 6 οὐ + w, εἴτα + yz | 7 δίδοντες ἀλλ' + w | 7 τὸν wxyz, τὸ W | 9 δὲ + yz | 9 ἔθνηκοὶ w | 11 τοῦτο ποιούσαι + yz, ἀποφενύγουσιν + t | 13 κατ' yzt | 11 ὑμῶν t | 14 καὶ > yz | 14 οὖν + yz | 15 ἐκρίνατε z | 18 τοῦ + yz | 18 θεῶ wxt, θεοῦ yz | 18 ὁ + yz | 19 οὖν > t | 21 εἰκὴ w | 22 καὶ + yzt | 22 ἐνεργείας z | 23 ἐπιδυνέτω w | 23 τῷ παροργισμῷ yz | 24 τοῦτο συνοδᾶ καὶ ὁ δᾶδ φησὶ + yz (φησὶν z) | 24 γάρ ... Δαβὶδ > yz | 25 ἔστιν x | 25 διαλλάσσεσθε wyzt, διαλάσσεσθε x, διαλλάσθε Y | 25 ἢ > w | 26 ἀπεργάσεται z | 26 γάρ wxt, δὲ yz | 27 καὶ > t

ὁ κύριος ἡμῶν καὶ σωτὴρ Ἰησοῦς ὁ χριστὸς ἐν εὐαγγελίοις Ἐὰν προσφέρῃς τὸ δῶρόν σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον καὶ ἐκεῖ μνησθῆς ὅτι ὁ ἀδελφός σου ἔχει τι κατὰ σοῦ, ἄφες ἐκεῖ τὸ δῶρον * ἐμπροσθεν τοῦ θυσιαστηρίου καὶ ὑπάγε πρῶτον 5 διαλλάγηθι τῷ ἀδελφῷ σου, καὶ τότε ἐλθὼν πρόσφερε τὸ δῶρόν σου. δῶρον δὲ ἐστὶ θεῶ ἢ ἐκάστου προσευχῆ καὶ εὐχαριστίας· ἐὰν οὖν ἔχης τι κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ σου ἢ αὐτὸς ἔχη τι κατὰ σοῦ, οὔτε αἰ προσενχαί σου εἰσακουσθή- 10 σονται οὔτε αἰ εὐχαριστίαι σου προσδεχθήσονται διὰ τὴν ὑποκειμένην ὀργὴν. χρῆ δὲ συνεχῶς προσεύχεσθαι ὑμᾶς, ἀδελφοί· ἀλλ' ἐπειδὴ τῶν ἐν ὀργαῖς ἀδίκως ἐχθραίνοντων ἀδελφοῖς ὁ θεὸς οὐχ ὑπακούει, καὶ ἐὰν τρις τῆς ὥρας προ- 15 σεύξονται, χρῆ διαλύειν πᾶσαν ἐχθραν καὶ μικροψυχίαν, ἵνα δυνάμεθα προσεύχεσθαι καθαρᾶ τῇ καρδίᾳ καὶ ἀρύπω. 15 καίτοιγε καὶ ἐχθροὺς ὁ κύριος ἀγαπᾷ προσέταξεν, οὐχὶ δὲ καὶ τοὺς φίλους μισεῖν· καὶ ὁ νομοθέτης φησὶν Οὐ μισή- 20 σεις πάντα * ἄνθρωπον· οὐ μισήσεις τὸν ἀδελφόν σου τῇ δια- νοίᾳ σου· ἐλεγμῷ ἐλέγξεις τὸν ἀδελφόν σου καὶ οὐ λήψῃ δι' αὐτὸν ἁμαρτίαν· Οὐ μισήσεις * Αἰγύπτιον, ὅτι πάροικος 20 ἦσθα παρ' αὐτῶ· οὐ μισήσεις Ἰδομαίον, ὅτι ἀδελφός σου ἐστὶ. καὶ ὁ Λαβὶδ λέγει Εἰ ἀνταπέδωκα τοῖς ἀνταποδιδουσί μοι κακά. ὅθεν εἰ χριστιανὸς εἶναι θέλεις, ἐξακολούθει τῷ τοῦ κυρίου νόμῳ Ἄνε πάντα σύνδεσμον ἀδικίας· ἐπὶ σοὶ γὰρ * 25 ἐξουσίαν ὁ σωτὴρ ἔθετο ἀφιέναι ἁμαρτίας τῷ ἀδελφῷ τὰς εἰς σὲ γενομένας ἕως ἑβδομηκοντάκις ἑπτὰ, τοῦτ' ἐστὶ τε- 25 τρακοσίας ἐνεμήκοντα. ποσάκις οὖν ἤδη ἀφήκας τῷ ἀδελφῷ

2 Math 5, 23. 24 | 16 Lev 19, 17 | 19 Deut 23, 8 | 21 Psalm 7, 5 | 23 Isaj 58, 6

1 ὁ alterum > z | 3 ἔχει ante ὁ yz | 4 σου + yzt | 6 ἐστίν xt | 6 ἐκα- στον z | 7 ἔχεις xZ | 8 ἔχει xz | 8 αἰ wxyt, ἐ z | 9 οὔτε ... προσδεχθή- σονται > z | 10 κειμένην Yz | 11 ἀλλ' wxt, καὶ yz | 11 ἐπειδὴ z | 12 οὐκ ἐπακούει yzt | 12 τρις τῆς wxyt, τρεῖς τῆς z, τρίτης W | 12. 13 προσεύξονται w | 14 ἀρρύπω yz | 25 προσέταξε W | 16 μοθέτης [sic] W | 16 φησὶν > yz | 16. 17 μισήσεις Y | 17 φησὶ + y, φησὶν + z | 18 ἐλέγξης x | 19 τὸν + w | 20 ἦσθα w | 20 σοὶ w | 21 ἐστίν xz | 21 λέγει > yz | 21 ἀνταποδίδουσίν x | 22 θέλεις εἶναι yzt | 22 ἀκολού- θει yz | 23 ὁ κύριος + t, ὁ σωτὴρ + yz | 24 ὁ σωτὴρ > yzt | 25 ἐστίν x | 25. 26 τετρακοσία w, τετράς x | 26 ἀφήκας ἤδη yz

σου, ἵνα μὴ θειλήσῃς αὐτῷ ἀφιέναι καὶ νῦν; καίτοι ἀκού-
 σας τοῦ Ἱερεμίου λέγοντος ὅτι Ἐκαστος τὴν κακίαν τοῦ πλη-
 σίου αὐτοῦ μὴ λογίσεσθε ἐν ταῖς καρδίαις ὑμῶν. σὺ δὲ
 μνησικακέϊς καὶ συζητεῖς ἔχθραν καὶ ἐπὶ κρίσιν ἐρχῆ καὶ
 μῆνιν ὑφορᾶσαι * καὶ ἡ προσευχὴ σου ἐμποδίζεται. ἀλλ' εἰ 5
 καὶ τὰ τετρακόσια ἐνενηκόντα συνεχώρησας ἀφίεις τῷ ἀδελφῷ
 σου, πλεόνασον τὴν ἀοργησίαν ἐπὶ πλείον εἰς ἀγαθούνην
 δι' ἑαυτόν· κἄν * ἐκείνος μὴ ποιῇ, ἀλλὰ γε σὺ διὰ τὸν θεόν
 σπουδάξε ἀφιέναι τῷ πλησίον, ὅπως γένη υἱὸς τοῦ πατρὸς
 σου τοῦ ἐν οὐρανοῖς καὶ προσευχόμενος ὑπακούῃ ὡς φίλος 10
 54* θεοῦ. | διὰ τοῦτο, ᾧ ἐπίσκοποι, μελλόντων ὑμῶν εἰς προ-
 σευχῆν ἀπαντᾶν μετὰ τὴν ἀνάγνωσιν καὶ τὴν ψαλμοψῆδον
 καὶ τὴν ἐπὶ ταῖς γραφαῖς διδασκαλίαν, ὁ διάκονος ἐστὼς
 πλησίον ὑμῶν μετὰ ὑψηλῆς φωνῆς λεγέτω Μὴ τις κατὰ
 τινός; μὴ τις ἐν ὑποκρίσει; ἵνα ἐὰν εὐρεθῇ ἐν τισὶν ἀντι- 15
 λογία, συνειδήσει κρουσθέντες δεηθῶσι τοῦ θεοῦ καὶ δια-
 λαγῶσι τοῖς ἀδελφοῖς. εἰ γὰρ τοὺς ἐν οἰκίᾳ τινὸς εἰσερχο-
 ομ μένους πρὸ πάντων δεῖ λέγειν Εἰρήνη τῷ οἴκῳ || τούτω,
 ὡς υἱὸς εἰρήνης εἰρήνην χαριζομένοις τοῖς ἀξίοις, καθὼς
 γέγραπται * Τοῖς ἑγγύς καὶ τοῖς μακρᾶν, οὓς ἔγνω κύριος 20
 ὄντας αὐτοῦ, πολλῶ μᾶλλον τοὺς ἐν ἐκκλησίᾳ θεοῦ εἰσερ-
 χομένους χρὴ πρὸ πάντων προσεύχεσθαι τῷ θεῷ τὴν τοῦ
 λαοῦ εἰρήνην. εἰ δὲ ἄλλοις ταύτην ἐπεύχεται, * πολλῶ μᾶλ-
 λον αὐτὸς αὐτῆς ἐντὸς ὑπαρχέτω ὡς τέκνον φωτός· ὁ γὰρ
 μὴ ἔχων ταύτην ἐν ἑαυτῷ οὐκ ἔστιν ἀξιόπιστος ἄλλοις αὐ-

2 Zach 8], 17 | 9 Matth 5, 45 | 18 Luc 10, 5 | 20 Eph 2, 17 |
 20 Tim β 2, 19

1 ἵνα ... θειλήσῃς wxt, ὅτι οὐ θέλεις yz | 2 ὅτι > yz | 3 λογίσεσθαι w |
 4 μνησικακέϊς y | 4 συζητεῖς wx, συνηρεῖς yzt | 4 ἔρχει x | 5 μῆνιν w
 | 5 ὑφορᾶ t, φυλάττεις yz | 5 διὰ τοῦτο + yz | 6 συνεχώρησας > t |
 7 ἀγαθούνην y | 8 δι' ἑαυτόν wxt, διὰ σεαυτόν yz | 8 οὐν + yz | 8
 ποιεῖ t | 9 ἀφιέναι x | 11 τοῦ + w | 11 εἰς > yz, πρὸς y in margine | 12
 ἀπάντων w | 15 τῆσιν w | 16 δεηθῶσιν x | 16. 17 διαλλαγῶσιν x | 17
 οἰκία x | 19 χαριζομένους yzt | 20 ἐλθῶν εὐηγγελίσαστο (εὐγγ' z) εἰ-
 ρήνην ἴμῶν + yz | 20 ἑγγύς W | 20 τοῖς μακρᾶν καὶ τοῖς ἑγγύς yz |
 20 οὓς 21 αὐτοῦ > yz | 21 πολλῶν z, πολὺ t | 21 μᾶλλον z | 22
 ἐπεύχεσθαι yzt | 22. 23 τῷ λαοῦ wx, τῷ λαῷ τὴν τοῦ θεοῦ yz,
 τὴν τοῦ θεοῦ t | 23 δὲ wxt, γὰρ yz | 23 rasura w | 23 πολὺ t | 24
 ὑπαρχέτω wx, ὑπάρχειν ὀφείλει yz | 25 ταύτην wx, αὐτὴν yzt

τὴν χαρίζεσθαι. διὸ πρὸ πάντων χορὴ εἰς ἑαυτὸν εἰρηνεύειν
 αὐτόν· ὁ γὰρ πρὸς ἑαυτὸν μὴ στασιάσῃσιν οὐτ' ἂν πρὸς ἄλ-
 λον διαμαχεσθῆσεται, ἀλλ' ἔσται εἰρηνικός, φιλικός, συνά-
 γων τὰ τοῦ κυρίου καὶ συνεργός αὐτοῦ γινόμενος πρὸς τὸ
 5 πλεονάσαι αὐτῷ τοὺς σωζομένους ἐν ὁμοιοίᾳ. οἱ γὰρ ἐπι-
 νοοῦντες ἐχθρας καὶ μάχας, ἀντιλογίας καὶ κρίσεις πονηροὶ
 καὶ τοῦ θεοῦ ἀλλότριοι τυγχάνουσιν. | ὁ γὰρ θεὸς θεὸς ὧν 55
 ἐλέους, ἀπ' ἀρχῆς ἐκάστην γενεὰν ἐπὶ μετάνοιαν καλεῖ διὰ
 τῶν δικαίων καὶ τῶν προφητῶν· καὶ τοὺς μὲν πρὸ τοῦ
 10 κατακλυσμοῦ διὰ τοῦ Ἄβελ καὶ Σὴμ καὶ Σὴθ, ἔτι δὲ Ἐνώσ
 καὶ τοῦ μετατεθέντος Ἐνώθ ἐσωφρόνιξε, τοὺς δὲ ἐν τῷ κα-
 τακλυσμῷ διὰ τοῦ Νῶε, τοὺς ἐν Σοδόμοις διὰ τοῦ φιλοξέ-
 νου Λώτ, * τοὺς * μετὰ τὸν κατακλυσμὸν διὰ Μελχισεδέκ καὶ
 τῶν πατριάρχων καὶ τοῦ θεοφιλοῦς Ἰσῶβ, τοὺς ἐν Αἰγύπτῳ
 15 διὰ Μωσέως, τοὺς Ἰσραηλίτας δι' αὐτοῦ καὶ Ἰησοῦ καὶ
 Χαλεβ καὶ Φινεὲς καὶ τῶν λοιπῶν, τοὺς μετὰ τὸν νόμον δι'
 ἀγγέλων καὶ προφητῶν, τοὺς αὐτοὺς διὰ τῆς ἰδίας ἐνανθρω-
 πώσεως τῆς ἐκ πνεύματος ἁγίου καὶ παρθένου γενομένης,
 τοὺς πρὸ μικροῦ τῆς ἀναδείξεως αὐτοῦ τῆς σωματικῆς διὰ
 20 Ἰωάννου τοῦ προδρομοῦ, τοὺς δὲ αὐτοὺς διὰ τοῦ αὐτοῦ καὶ
 μετὰ τὴν γένεσιν αὐτοῦ λέγων Μετανοεῖτε, ἤγγικε γὰρ ἡ βα-
 σιλεία τῶν οὐρανῶν, τοὺς μετὰ τὸ πάθος αὐτοῦ δι' ἡμῶν
 τῶν δωδεκα καὶ τοῦ τῆς ἐκλογῆς σκεύους Παύλου. ἡμεῖς
 οὖν οἱ καταξιοθέντες εἶναι μάρτυρες τῆς παρουσίας αὐτοῦ
 25 σὺν Ἰακώβῳ τῷ τοῦ κυρίου ἀδελφῷ καὶ ἑτέροις ἑβδομηκοντα
 δύο μαθηταῖς καὶ τοῖς ἑπτὰ διακόνοις αὐτοῦ * ἐκ στόματος τοῦ

21 Matth 3, 2 | 23 Act 9, 15

2 μὴ πρὸς ἑαυτὸν yzt | 2 οὐδ' yzt | 3 ἀλλ' ἔστω w, ἀλλ' ἔσται > x |
 3 εἰρηνικός z | 4 γινόμενος yzt | 5 αὐτῷ x y z t, ἑαυτὸν w | 5 γὰρ w x t,
 δὲ y z | 10 κατακλισμοῦ w | 10 καὶ σῆθ καὶ σῆμ w | 11 μεταθέντος t |
 11 ἐσωφρόνιξεν x | 11. 12 κατακλισμῶ w | 13 καὶ + z | 13 δὲ + x |
 13 κατακλισμ.. W, κατακλισμών w | 14 θεοφίλου z | 15 μωσέως w |
 16 χαβέλ w, χάλεβ y | 16 τὸν > t | 16 διὰ w | 17. 18. ἐνανθρωπίσεως w y |
 18 πνεύματος ἁγίου καὶ > yzt, scil y + in margine ἐκ πνεύματος
 ἁγίου καὶ | 20 δὲ > w, δ' x t | 20 διὰ τοῦ w y z t, διαυτοῦ x | 21 γέννε-
 σιν w. γέννησιν z | 21 λέγοντος yzt, λέγοντος Z | 21 ἤγγικεν x | 23
 ἐκλογῆς z | 25 ἑβδομηκοντα w | 25. 26 ἑβδομηκοντα δύο w x y z, δώ-
 δεκα t; correctum iam in P! 26 ἄ + y

κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ ἠκούσαμεν καὶ ἀκριβῶς εἰδότες λέγομεν τί ἐστι τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ τὸ ἀγαθὸν καὶ εὐάρεστον καὶ τέλειον τὸ διὰ νουῦ γνωρισθὲν ἡμῖν, ἵνα μηδεὶς ἀπόληται, ἀλλὰ πάντες ἄνθρωποι συμφώνως πιστεύσαντες αὐτῷ αἶον 56 σύμφωνον ἀναπέψαντες αὐτῷ ζήσωσιν αἰωνίως. | τοῦτο γὰρ 5 ἐστὶν ὃ ἐδίδαξεν ἡμᾶς ὁ κύριος προσευχομένους λέγειν τῷ πατρὶ αὐτοῦ Γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ * γῆς, * ὅπως, ὡς αἱ ἐπουράναι φύσεις τῶν ἀσωμάτων δυνάμεων πασῶν δοξάζουσι τὸν θεὸν συμφώνως, οὕτως καὶ * ἐπὶ * γῆς πάντες * ἄνθρωποι ἐν ἐνὶ στόματι καὶ 10 μᾶ διαθέσει δοξάζουσι τὸν μόνον θεὸν τὸν ἕνα καὶ ἀληθινὸν διὰ τοῦ μονογενοῦς χριστοῦ. θέλημα οὖν αὐτοῦ ἐστὶν αἰνεῖν αὐτὸν ὁμοφρόνως καὶ προσκυνεῖν αὐτὸν συμφώνως. τοῦτο γὰρ αὐτοῦ ἐστὶ θέλημα ἐν χριστῷ, πολλοὺς εἶναι τοὺς σωζομένους ἐν αὐτῷ, ἀλλὰ μὴ ζημιῶν αὐτὸν 15 μὴδὲ ἐλαττοεῖν ἡμᾶς τὴν ἐκκλησίαν ἢ συστέλλειν τὸν ἀριθμὸν διὰ μιᾶς ψυχῆς ἀνθρώπου ὑπ' ἡμῶν ἀναιρεθείσης, ἣτις ἠδύνατο σωθῆναι διὰ μετανοίας, ἀπόλετο δὲ οὐ μόνον ἐξ ἰδίας ὀργῆς ἀλλ' ἤδη καὶ ἐξ ἡμετέρας ἐπιβουλῆς, καὶ ἐπληρώσατε τὸ γεγραμμένον 'Ὁ μὴ συνάγων μετ' ἐμοῦ 20 σκορπίζει. τοιοῦτος δέ, ὢν σκορπιστής, * προβάτων ἀντίδικος, θεοῦ ἐχθρός, τῶν ἀρνίων * φθορέυς*, ὧν ὁ κύριος ποιμὴν ὑπῆρξε καὶ ἡμεῖς συναγαγὸι ἐκ διαφορῶν ἐθνῶν καὶ γλωσσῶν ἐν πολλῷ μόχθῳ καὶ κινδύνῳ καὶ κόπῳ διηνεκεί, * ἀγρυπνίας, ἀσιτίας, χαμευνίας, διαγμοῖς, πληγαῖς, φυ- 25

2 Rom 12, 2 | 3 Ioh 3, 15 | 7 Matth 6, 10 | 20 Matth 12, 30

1 καὶ > yz | 2 λέγομεν x | 2 ἐστὶν x | 3 νουῦ wx, ἰησοῦ yzt | 3 μηθεὶς x | 5 αἰωνίος z | 5. 6 γὰρ ἐστὶν wxt, δηλοῖ yz | 8 τῆς + yzt | 8 τουτέστιν + yz | 8 αἱ ... 9 πασῶν wxt, nisi quod ἐπουράνιαι w, ἐπουράνιοι et πάσαι t, αἱ ἀσώματοι δυνάμεις πᾶσαι ἐν οὐρανοῖς yz | 9 δοξάζουσι w, δοξάζουσι x | 9 οὕτως yzt | 10 οἱ + yz | 10 τῆς + t | 10 οἱ + t | 10 ἐν > x | 11 δοξάζουσι z | 13 ὁμοφρόνως αὐτὸν > w | 13. 14 καὶ προσκυνεῖν ... συμφώνως > Yz | 14 ἐστὶν x | 15 σωζομένους w | 16 ἐλαττοῦν yz | 17 ἀναιρεθείσης w, ἀναιρεθείσης t | 18 ἣτις w | 18 ἐδύνατο yz | 18 ἀπόλετο z | 19 ἰδῆ w | 21. 22 z σκορπιστής eum προβάτων, ἀντίδικος eum θεοῦ, ἐχθρός eum τῶν ἀρνίων iungit | 21 ἐστι + w | 22 καὶ + w | 22 ἐστὶν + y | 23 ὑπῆρξε x | 23 ἡμεῖς συναγαγὸι wxt. ἡμεῖς οὖν συνάγειν ὀφείλοντες τοὺς yz | 23 ἐθνῶν > z | 25 ἐν + yz | 25 χαμευνίας x

6*

λακαίς, ἵνα τὸ θέλημα τοῦ θεοῦ ποιήσαντες πληρώσωμεν
τὸν τρίκλινον τῶν ἀνακειμένων, τοῦτ' ἔστι τὴν ἱερὰν καὶ
καθολικὴν ἐκκλησίαν εὐφρανομένων τῶν κλητῶν καὶ ἀγαλλι-
ωμένων, ὑμνούντων καὶ || δοξαζόντων τὸν καλέσαντα αὐ-
5 τοὺς δι' ἡμῶν εἰς ζωὴν, ὃν ὑμεῖς ὅσον τὸ ἐφ' ὑμῖν διε-
σκοπίσατε. καὶ ὑμεῖς δέ, οἱ λαῖκοί, εἰρηνεύετε πρὸς ἀλ-
λήλους, σπουδάζοντες ὡς φρόνιμοι τὴν ἐκκλησίαν αὖθειν
καὶ τὰ νομιζόμενα ἄγρια ἐπιστρέφειν εἰς αὐτὴν καὶ ἐξημε-
ροῦν καὶ ἀποκαθιστᾶν. καὶ * οὗτός ἐστιν ὁ μέγιστος ἐξ
10 ἐπαγγελίας μισθὸς παρὰ θεοῦ * Ἐὰν ἐξαγάγῃς ἐξ ἀνα-
ξίου * τίμιον, ὡς τὸ στόμα μου ἔση. | σὺ δέ, ὁ ἐπίσκοπος, 57
ὁ ἅγιος, * ἄμωμος, μὴ πλήκτης, μὴ ὀργίλος, μὴ ἀπεινός,
ἀλλ' οἰκοδόμος, ἐπιστροφεὺς, διδασκαλικός, ἀνεξίκακος, ἠπιό-
θιμος, πρᾶος, μακροθύμος, παραινετικός, παρακλητικός,
15 ὡς θεοῦ ἀνθρώπος. ὅταν * συναθροῖξῃς τὴν τὸν θεοῦ
ἐκκλησίαν, ὡς ἂν κυβερνήτης νηὸς μεγάλης μετ' ἐπιστήμης
πάσης κέλευε ποιεῖσθαι τὰς συνόδους, παραγγέλλων τοῖς
διακόνουσι ὡσαύτῃ ναύταις τοὺς τόπους ἐκτάσσειν τοῖς ἀδελ-
φοῖς καθάπερ ἐπιβάταις μετὰ πάσης ἐπιμελείας καὶ σεμνό-
20 τητος. καὶ πρῶτον μὲν * ὁ οἶκος ἔστω ἐπιμήκης, κατὰ ἀνα-
τολὰς τετραμμένος, ἐξ ἑκατέρων τῶν μερῶν ἔχων τὰ παστοφο-
ρεῖα * πρὸς ἀνατολήν, ὅστις ἔοικε νηϊ. κείσθω δὲ μέσος ὁ τοῦ

I Luc 11, 23 | 10 Hierem 15, 19 | 15 Tim α 6, 11

I τὸ ποιήσαντες > x | 2 τρίκλινον wxt, οἶκον yz, sed τὸν τρίκλινον
y in margine | 2 ἔστιν x | 4 τὸν > t | 5 ὃν wx, θεὸν yzt cum praecedd
iunctum | 5.6 διεσκοπήσατε w | 6 εἰρηνεύετε w | 8 ἐπιστρέφειν z |
9 καὶ alterum > yz | 9 γὰρ + yz | 9 οὗτος wxyz, τοῦτὸ t | 10 τοῦ
λέγοντος + yz | 10 ἐξ ... 11 τίμιον wxt, ἄξιον ἐξ ἀναξίου yz et z
quidem sequente καὶ τίμιον, nisi ipse cum Cotelerii editione codicem
confiterens in errorem inductus sum, haec enim ἐξ ἀναξίου ἄξιον καὶ
τίμιον: atque ita iam P | 11 τὸ > yzt | 11 δέ wxt, οὖν yz | 11 ὁ wx,
ἔσο yzt | 12 ὁ + w | 12 ἀπεινός x | 13 ad διδασκαλικός in margine Co-
telerius // διδασκαλικός | 13. 14 ἠπιόθιμος > yz | 14 παρακλητικός x
| 15 δὲ + yzt | 16 ἐπιστήμης x, ἀπιστήμης z | 17 κέλευε ... τὰς wxyt,
ἐκέλευε ποιούντας z | 17 παραγγέλλων w | 20 καὶ > yz | 20 οὖν + yz
| 20 κατ' yzt | 21 ἔχων > Yzt | 21. 22 παστοφόρια yzt | 22 δὲ + yz |
22 ἔοικεν x | huc trahendum quod ex epistola Clementis ad Iacobum
data 14. 15 desumptum x, nomine personati auctoris non indicato, in
folio primo exscripsit: editionis dresseliana p 19, 15—21, 5: ubi 19,
15 γὰρ δῖον >: 20, I τινὰ cum Cotelerio: ὑμῖν >: 20, 5 τε: af alte-

ἐπισκόπου θρόνος, παρ' ἑκάτερα δὲ αὐτοῦ καθεξέσθω τὸ
 πρεσβύτεριον, καὶ οἱ διάκονοι παριστάσθωσαν εὐσταλείς
 τῆς πλείονος ἐσθῆτος· εἰκόμασι γὰρ ναύταις καὶ τοιχάρχοις.
 προνοίᾳ δὲ τούτων εἰς τὸ ἕτερον μέρος οἱ λαϊκοὶ καθεξέ-
 σθωσαν μετὰ πάσης εὐταξίας καὶ ἡσυχίας, καὶ αἱ γυναῖκες 5
 * κωροισμένως * καὶ αὐταὶ καθεξέσθωσαν σωπῆν ἄρουσαι.
 μέσος δὲ ὁ ἀναγνώστης ἐφ' ὑψηλοῦ τινος ἐστὼς ἀναγινώ-
 σκέτω τὰ Μωσέως καὶ Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ, τὰ τῶν κριτῶν
 καὶ τῶν βασιλείων, τὰ τῶν παραλειπομένων καὶ τὰ τῆς
 ἐπανόδου, πρὸς τούτοις τὰ τοῦ Ἰώβ καὶ τὰ Σολομῶντος 10
 καὶ τὰ τῶν δεκαῆξ προφητῶν. ἀνὰ δύο λεγομένων ἀνα-
 γνωσμάτων, ἕτερός τις * τοῦ Λαβιδ ψαλλέτω ὕμνους,
 καὶ ὁ λαὸς τὰ ἀκροστίχια ὑποψαλλέτω. μετὰ τοῦτο αἱ πρά-
 ξεις αἱ ἡμέτεραι ἀναγινωσκέσθωσαν καὶ αἱ ἐπιστολαὶ Παύ-
 λου τοῦ συνεργοῦ ἡμῶν, ἃς ἐπέστειλε ταῖς ἐκκλησίαις καθ' 15
 ὑφήγησιν τοῦ ἁγίου πνεύματος. καὶ μετὰ ταῦτα διάκονος
 ἢ πρεσβύτερος ἀναγινωσκέτω τὰ εὐαγγέλια, ἃ ἐγὼ Ματ-
 θαῖος καὶ Ἰωάννης παρεδώκαμεν ὑμῖν καὶ * οἱ συνεργοὶ
 Παύλου παρειληφότες κατέλειψαν ὑμῖν Λουκᾶς καὶ Μάρ-
 κος. καὶ ὅταν ἀναγινωσκόμενοι ἢ τὸ εὐαγγέλιον, πάντες 20
 οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ διάκονοι καὶ πᾶς ὁ λαὸς στηκέτωσαν
 μετὰ πολλῆς ἡσυχίας· γέγραπται γὰρ Σαῶπα καὶ ἄκουε
 Ἰσραὴλ· καὶ πάλιν Σὺ δὲ αὐτοῦ στηθι καὶ ἀκούσῃ. *

22 Dent 27, 9 | 23 Dent 5, 28

rum >: 20, 6 ταῖς τρικυμαῖς >: 20, 7 τῶν alterum >: ἀκροστίχια:
 20, 8 ἀπειλοῦσιν: 20, 9 ἐνθάξουσι: 20, 11 εἴλιγα: ταρταραῖαν: 20,
 12 αἰτίας + ante εἶναι: 20, 15 εὐσταθέησαν δὲ: 20, 16 παρόσχωσι:
 21, 2 ἐκάστο τὰ χρῆζοντα: ὡσπερ: 21, 3 ὡς σωτήρ καί: 21, 5 τῷ >:
 21, 5 περὶ τὰ οὐρία: post προσεγγέσθωσαν + ὡς δεσπότη καὶ τῆς
 νηὸς καὶ τοῦ κυβερνήτου πατρί. cf Hippolytum a me editum p. 30.
 31 (vetores enim editiones non emendatæ) | 2 πρεσβύτεριον wx | 3 τῆς
 πλείονος wxτ, μετὰ σεμνῆς yz | 3 αἰσθητός w | 3 ναύταις xyt, αὐτοῖς
 w | 5 ἡσυχίας καὶ εὐταξίας yzt | 5 καὶ alterum > yz | 6 δὲ + yz |
 6 πλὴν + yz | 6 αὐταὶ yz, αὐταὶ t | 7 δ' t | 8 μωσέως w | 8 Ναυῆ t,
 ναῖ t w | 9 βασιλείων w | 10 τὰ alterum wxyz, τοῦ t | 10 Σολομῶνος t | 11 καὶ
 > yz | 11 δεκαῆξ xyz, ἑκαίδεκα w, ἑκαίδεκα t | 11 λεγομένων wx,
 δὲ γενομένων yzt | 12 τοὺς + yt | 14 αἱ alterum > t | 14 πιστολαὶ z
 | 15 ἐπέστειλεν x | 16 ὑφήγησιν yz, ὑφήγησιν t | 18 ἃ + t, εἰ ἃ +
 y, εἰταὶ + z | 19 κατέλιπον yz | 20 ἢ > yz | 22 ἡσυχίας πολλῆς x |
 23 στηθι xyt, στησει w | 23 καὶ + yzt

ἐξῆς παρακαλείωσαν οἱ πρεσβύτεροι τὸν λαόν, ὁ καθείς
 αὐτῶν ἀλλὰ μὴ ἅπαντες, καὶ τελευταῖος πάντων ὁ ἐπίσκο-
 πος, ὃς ἔοικε κυβερνήτῃ. στηκέτωσαν δὲ οἱ μὲν πυλωροὶ
 εἰς τὰς εἰσόδους τῶν ἀνδρῶν φυλάσσοντες αὐτάς, οἱ δὲ
 5 διάκονοι εἰς τὰς τῶν γυναικῶν, δίκην ναυστολόγων· καὶ
 γὰρ * ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου ὁ αὐτὸς παρηκολούθει *
 τύπος *. εἰ δὲ τις εὐρεθῇ παρὰ τόπον καθεζόμενος, ἐπιπλησ-
 σέσθω ὑπὸ τοῦ διακόνου ὡς προρέως * καὶ εἰς τὸν καθήκοντα
 αὐτῷ τόπον μεταγέσθω. οὐ μόνου γὰρ νηὶ ἀλλὰ καὶ μάνδρῃ
 10 ὁμοίωται ἢ ἐκκλησία. ὡς γὰρ οἱ ποιμένες ἕκαστον τῶν ἀλό-
 γων, αἰγῶν φημι καὶ προβάτων, κατὰ συγγένειαν καὶ ἡλικίαν μ
 ἰστώσι, καὶ ἕκαστον αὐτῶν τὸ ὅμοιον τῷ ὁμοίῳ συντρέχει, οὐ-
 τως καὶ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ οἱ μὲν νεώτεροι ἰδία καθεζέσθωσαν,
 ἴαν ἢ τόπος, εἰ δὲ μήγε, στηκέτωσαν ὀρθοί, οἱ δὲ τῇ ἡλικίᾳ
 15 ἤδη προβεβηκότες καθεζέσθωσαν ἐν τάξει, τὰ δὲ παιδία
 ἰστώτα προσλαμβανέσθωσαν αὐτῶν οἱ πατέρες καὶ αἱ μητέρες,
 αἱ δὲ νεώτεραι πάλιν ἰδία, ἴαν ἢ τόπος, εἰ δὲ μήγε, ὄπι-
 σθεν τῶν γυναικῶν ἰστάσθωσαν, αἱ δὲ ἤδη γεραμνηταὶ
 καὶ τὰ τέκνα ἔχουσαι ἰδία ἰστάσθωσαν, αἱ παρθένου δὲ καὶ αἱ
 20 χήραι καὶ αἱ πρεσβύτειδες πρῶται πασῶν ἰστάσθωσαν ἢ καθε-
 ζέσθωσαν. ἔστω δὲ τῶν τόπων προνοῶν ὁ διάκονος, ἵνα
 ἕκαστος τῶν εἰσερχομένων εἰς τὸν ἴδιον τόπον ὀρμᾶ καὶ μὴ
 παρὰ τὸ προσήκον καθέξωνται. ὁμοίως * ὁ διάκονος ἐπισκο-
 πείτω τὸν λαόν, ὅπως μὴ τις ψιθυρίσῃ ἢ νυστάξῃ * ἢ γελᾷ
 25 ἢ νεύσῃ· χροὴ γὰρ ἐν ἐκκλησίᾳ ἐπιστημόνως καὶ νηφαλέως
 καὶ ἐργηρόως ἐστάναι, ἐκτεταμένην ἔχοντα τὴν ἀκρόν

2 πάντες w, ἅπαντες xYzt, ἄμα πάντες y | 2 τελευταῖον t | 3 ἔοικεν
 x | 4 αὐτούς w | 4 οἱ wx. αἱ yzt | 5 δίκην W | 5 ναυτολόγων yt, αὐτο-
 λόγων z | 6 καὶ + yzt | 6 παρηκολούθη x | 6 λόγος καὶ + ex P Cote-
 lerius | 7 καὶ ἐν τῷ ναῷ τοῦ θεοῦ + yzt | 7 τύπον w | 8 ὡς > z | 8
 προρέως w, προρέως ex P Cotelerius | 8 τόπον ἐπέχοντος + yz |
 9 μάνδρῃ w, μάνδρα yzt | 10 ὁμοίωται x | 10 ποιμαίνες w | 11 συγγέ-
 νεια t | 12 ἰστώσιν x | 12. 13 οὕτω yzt | 14 μὴ yzt | 16 αὐτὰ yz | 16 αἱ
 > t | 16 μητέρας x | 17. 18 ὀπίσθεν w | 19 τὰ > yzt | 19 τέκνα ἔχου-
 σαι wxyz, τεκναρχούσαι t, ἐν ἄλλοις τὰ τέκνα ἔχουσαι margo t | 20
 αἱ > yzt | 20 ἰστάσθωσαν wx, στηκέτωσαν yzt | 21 ἐν' yzt | 23 τὸ
 προσήκον wxyz, τῶν ἑντρούτων x, τὸ ἑντρούτον t | 23 καθέξονται wx
 | 23 δὲ καὶ + w | 24 ψιθυρίσῃ x | 24 ἢ λαλήσῃ + w | 25 νηφαλέως
 w, νηφαλίως yz | 26 ἐργηρότως yzt | 26 ἐκτεταμένον x

εἰς τὸν τοῦ κυρίου λόγον. καὶ μετὰ τοῦτο συμφώνως
 ἅπαντες ἕξαναστάντες καὶ ἐπ' ἀνατολὰς κατανοήσαντες,
 μετὰ τὴν τῶν κατηγουμένων καὶ τὴν τῶν μετανοούντων
 ἔξοδον προσευξάσθωσαν τῷ θεῷ τῷ ἐπιβεβηκότι ἐπὶ τὸν
 οὐρανὸν τοῦ οὐρανοῦ κατὰ ἀνατολὰς, ὑπομνησκόμενοι 5
 καὶ τῆς ἀρχαίας νομῆς τοῦ κατὰ ἀνατολὰς παραδείσου, ὅθεν
 ὁ πρῶτος ἄνθρωπος, ἀδειήσας τὴν ἐντολὴν ὕφους συμβου-
 λία πεισθεῖς, ἀπεβλήθη. οἱ δὲ διάκονοι μετὰ τὴν προσευ-
 χήν οἱ μὲν τῇ προσφορᾷ τῆς εὐχαριστίας σχολαζέτωσαν
 ὑπηρετούμενοι τῷ τοῦ χριστοῦ σώματι μετὰ φόβου, οἱ δὲ 10
 τοὺς ὄχλους διασκοπεύωσαν καὶ ἡσύχϊαν αὐτοῖς ἐμποιείτω-
 σαν. λεγέτω δὲ ὁ παρεστὼς τῷ ἱερεὶ διάκονος τῷ λαῷ
 Μὴ τις κατὰ τινός, μὴ τις ἐν ὑποκρίσει; εἴτα καὶ ἀσπι-
 ξέσθωσαν ἀλλήλους οἱ ἄνδρες καὶ ἀλλήλας αἱ γυναῖκες τὸ
 ἐν κυρίῳ φιλῆμα, ἀλλὰ μὴ τις θολίως, ὡς ὁ Ἰούδας τὸν κύ- 15
 ριον φιλήματι παρέδωκεν. καὶ μετὰ τοῦτο προσευχέσθω
 ὁ διάκονος ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας πάσης καὶ παντός τοῦ
 κόσμου καὶ τῶν ἐν αὐτῷ μερῶν καὶ ἐκφορίων, * ὑπὲρ τῶν
 ἱερέων καὶ τῶν ἀρχόντων, ὑπὲρ τοῦ ἀρχιερέως καὶ τοῦ βα- 20
 ρεὺς ἐπευχόμενος τῷ λαῷ εἰρήνην εὐλογεῖτω τοῦτον, ὡς
 καὶ Μωσῆς ἐνετείλατο τοῖς ἱερεῦσιν εὐλογεῖν τὸν λαόν τού-
 τοις τοῖς ὅημασιν Εὐλογῆσαι σε κύριος καὶ φυλάξαι σε *
 ἐπιφάναι κύριος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ σὲ καὶ ἐλεῆσαι
 σε· ἐπάραι κύριος τὸ πρόσωπον αὐτοῦ ἐπὶ σὲ καὶ ὀψῆ 25
 σοι εἰρήνην. ἐπευχέσθω οὖν καὶ ὁ ἐπίσκοπος καὶ λεγέτω
 Σῶσον τὸν λαόν σου, κύριε, καὶ εὐλόγησον τὴν κληρο-
 νομίαν σου, ἣν ἐκτήσω καὶ περιεποιήσω τῷ τιμίῳ αἵματι
 τοῦ χριστοῦ σου καὶ ἐκάλεσας βασιλείου ἱεράτευμα καὶ

1 Psalm 68, 19? | 23 Num 6, 24—26 | 29 Petr a 2, 9

1 εἰς wx, ἐπὶ yzt | 1 συμφώνως y | 2 ἐπὶ z | 2 κατανοήσαντες wxt, ἐπι-
 βλέψαντες yz | 3 μετανοούντων t | 5 ὑπομνησκόμενοι z | 7.8 συμ-
 βουλεύειαι x | 8 πεισθῆς w, ἀπειθεῖς z | 10 χριστοῦ wx, κυρίου yzt | 12
 ἀρχιερεὶ yzt | 14 αἱ γυναῖκες ἀλλήλας w | 14 τὸ xyt, τοῖ w | 15 φί-
 λιμα w | 15 ὁ > yzt | 16 φιλήματι w | 16 παρέδωκε w. παρέδωκε yzt
 | 17 ἀπάσης yzt | 18 ἐν αὐτῷ xyt, ἑαυτοῦ w | 18 μετῶν z | 18 καὶ
 † w | 22 μωσῆς w | 22 τοῖς > t | 23 καὶ † w | 24 ἐλεῆσαι ... 25
 καὶ > t | 26 καὶ prius > z | 27 κύριε post ὁσων w, > x

ἔθνος ἄγιον. μετὰ δὲ ταῦτα γινέσθω ἡ θυσία, ἐστώτος
 παντός τοῦ λαοῦ καὶ προσευχομένου ἡσύχως· καὶ ὅταν ἀνε-
 νεχθῆ, μετὰ λαμβανέτω ἐκάστη τάξις καθ' ἑαυτὴν τοῦ
 κυριακοῦ σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵματος, * μετὰ αἰ-
 5 δοῦς καὶ εὐλαβείας ὡς βασιλέως προσερχόμενοι σώματι·
 καὶ αἱ γυναῖκες κατακεκαλυμμένοι τὴν κεφαλὴν, ὡς ἀρμό-
 ζει γυναικῶν τάξει, προσερχέσθωσαν. φυλαττέσθωσαν δὲ
 αἱ θύραι, μὴ τις ἄπιστος ἢ ἀμύητος εἰσέλθῃ. | εἰ δέ τις 58
 ἀπὸ παροικίας ἀδελφός ἢ ἀδελφὴ ἐπέλθῃ σύστασιν ἐπικο-
 10 μιζόμενοι, ὁ διάκονος ἐπικρινέτω τὰ κατ' αὐτούς, ἀνακρίνων
 εἰ πιστοί, εἰ ἐκκλησιαστικοί, εἰ μὴ ἀπὸ αἰρέσεως εἰσι με-
 μολυσμένοι, καὶ πάλιν εἰ ὑπανδρος ἢ χήρα· καὶ οὕτω
 γινούς τὰ κατ' αὐτούς, ὡς εἰσὶν ἀληθῶς πιστοὶ καὶ ὁμογνώ-
 15 μονες ἐν τοῖς κυριακοῖς, ἀπαγέτω ἕκαστον εἰς τὸν προση-
 κοντα αὐτῶ τόπον. εἰ δὲ καὶ πρεσβύτερος ἀπὸ παροικίας
 ἐπέλθῃ, προσδεχέσθω ὑπὸ τῶν πρεσβυτέρων κοινωνικῶς·
 εἰ δὲ διάκονος, ὑπὸ τῶν διακόνων· εἰ δὲ καὶ ἐπίσκοπος, σὺν
 τῷ ἐπισκόπῳ καθέξεσθω τῆς αὐτῆς ἀξιούμενος ὑπ' αὐτοῦ
 τιμῆς. καὶ ἐρωτήσεις αὐτόν, ὧ ἐπίσκοπε, προσλαλήσαι τῷ
 20 λαῷ λόγους διδασκικούς· ἢ γὰρ τῶν ξένων παράκλησις καὶ
 νοουθεσία * ὠφελιμωτάτη σφόδρα· οὐδεὶς γὰρ προφήτης, φη-
 σί, δεκτός ἐν τῇ ἰδίᾳ πατρίδι. ἐπιτρέψεις δὲ αὐτῶ καὶ τὴν
 εὐχαριστίαν ἀνοῖσαι· ἐὰν δὲ δι' εὐλάβειαν ὡς σοφός τὴν
 τιμὴν σοὶ τηρῶν μὴ θέλῃ ἀνενέγκαι, κἂν τὴν εἰς τὸν λαὸν
 25 * εὐλογίαν αὐτὸν ποιήσασθαι καταναγκάσεις. εἰ δὲ ἐν τῷ
 καθέξεσθαι ἕτερός τις ἐπέλθῃ εὐσχήμων καὶ ἔνδοξος ἐν τῷ
 βίῳ, ἢ ξένος ἢ ἐγγώριος, σὺ ὁ ἐπίσκοπος ὁ προσλαλῶν τὸν
 περὶ θεοῦ λόγον ἢ ὁ ἀκούων * τοῦ ψάλλοντος ἢ τοῦ ἀναγι-

21 Luc 4, 24

2. 3 προσενεχθῆ w, ἀνέλθῃ x | 4 ἐν τάξει + yzt | 6 κεκαλυμμένοι w,
 κατακεκαλυμμένοι x | 7 τάξις w | 8 εἰσέλθῃ [sic] post ἄπιστος yzt |
 9 ἐπεισέλθῃ w, ἔλθοιεν y, ἔλθοιέν z | 10 ο > t | 11 μὴ χyzt, μὲ w
 | 11 εἰσὶν x | 12 ὑπὸ ἀνδρός w | 12 οὕτως xY | 16 ἀπέλθῃ z | 16 κοι-
 νωνικὸς t | 17 καὶ > yzt | 17 ἐπίσκοπος w | 21 εὐπαράθετος καὶ + yzt
 | 21 ὠφελιμωτάτη w | 21 γὰρ > w | 21. 22 φησὶν xt, φῆ w | 22 δ' zt
 | 23 ἀνύσαι w | 24 θελήσῃ yzt | 24 ἀνενέγκε w | 24 τὴν > wt | 25 τὴν
 + w | 25 αὐτόν ante εἰ w | 25 καταναγκάσης x | 26 ἐπεισέλθῃ w,
 ἐπέλθῃ x | 28 ο > w | 28 ἢ ἀκούων + z in paginae initio

~ νόσκοντος, μὴ προσωποληπτῶν καταλίπης τὴν διακονίαν
 τοῦ λόγου, ἵνα διατάξῃ αὐτῷ προεδρίαν, ἀλλὰ μένε ἡσί-
 χιος μὴ διακόπτων σου τὸν λόγον ἢ τὴν ἀκοήν, οἱ δὲ
 ἀδελφοὶ διὰ τῶν διακόνων παραδεχέσθωσαν αὐτόν. εἰ δὲ
 τόπος οὐκ ἔστιν, ὁ διάκονος, τὸν μᾶλλον νεώτερον ἐγείρας 5
 μετὰ λόγου ἀλλὰ μὴ μετὰ ὀργῆς, ἐκείνον καθιστάτω· δίκαιον
 δὲ τοῦτο καὶ ἀφ' ἑαυτοῦ τὸν ἀδελφὸν ὡς φιλάδελφον ποιεί-
 σθαι· ἐὰν δὲ* ἀνανεύῃ, ἐγείρας αὐτὸν ἀναγκαστῶς, ὀπίσω πάν-
 των στήσον, ἵνα παιδευθῶσι καὶ οἱ λοιποὶ ἀντιπαραχωρεῖν
 τοῖς ἐντιμότεροις. εἰ δὲ πτωχὸς ἰθαγενῆς ἢ ξένος ἐπέλθοι προ- 10
 σβύτης ἢ νέος τὴν ἡλικίαν καὶ τόπος οὐχ ὑπάρχοι, καὶ τού-
 τοις τόπον ποιήσει ἐξ ὅλης τῆς καρδίας αὐτοῦ ὁ διάκονος,
 ἵνα μὴ πρὸς ἄνθρωπον αὐτοῦ γένηται ἢ προσωπολήψις,
 ἀλλὰ πρὸς θεὸν ἡ διακονία * εὐάρεστος. τὸ δ' αὐτὸ ποιεῖται 15
 καὶ ἡ διάκονος ταῖς ἐπερχομέναις γυναῖξιν πτωχαῖς ἦτοι
 59 πλουσiais. | διδάσκων δέ, ὡς ἐπίσκοπε, κέλευε καὶ παραίνει
 τῷ λαῷ εἰς τὴν ἐκκλησίαν ἐνδεδουλωμένον ὄρθρου καὶ ἐσπέρας
 ἐάσσης ἡμέρας καὶ μὴ ἀπολείπεσθαι τὸ σύνολον ἀλλὰ συν-
 ἔρχεσθαι διηλεκτῶς, καὶ μὴ τὴν ἐκκλησίαν κολοβοῦν ἑαυ-
 τὸν ὑφαίρουντα, καὶ παρὰ μέλος ποιεῖν τὸ σῶμα τοῦ χρι- 20
 στοῦ· οὐ γὰρ μόνον περὶ ἱερέων ἐρρήθη, ἀλλὰ καὶ ἕκαστος
 τῶν λαϊκῶν περὶ ἑαυτοῦ ἀκουέτω λογισόμενος ὅτι εἴρηται
 ὑπὸ τοῦ κυρίου ὅτι Ὁ μὴ ὦν μετ' ἐμοῦ κατ' ἐμοῦ ἔστιν, καὶ ὁ
 μὴ συναγαγὼν μετ' ἐμοῦ σκορπίζει. μὴ οὖν ἑαυτοῦς ὄντες μέλη 25
 * χριστοῦ σκορπίζετε, μὴ συναθροισόμενοι· χριστὸν κεφα-
 λὴν ἔχοντες κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν αὐτοῦ συνόντα καὶ συν-

23 Matth 12, 30

1 καταλείπης x | 2 margo y γρη προεδρία | 6 μετ' yzt | 6 ὀργῆς z | 6
 καθισάτω wz | 7 ἀδελφὸν ὡς > yzt | 7. 8 ποιῆσαι t | 8 μὴ + w |
 8 ἀναγκάστως ante ἐγείρας w | 9 πεδευθῶσι w, παιδευθῶσιν x | 10
 ἢ θαγενῆς wx [η x], ἢ ἰθαγενῆς yz, ἢ ἀγενῆς t | 10 ἐπέλθῃ x |
 11 τῆ ἡλικία yzt | 11 ὑπάρχει wx yzt | 13 προσωποληψία Y, "ψία yz
 | 14 ἦι + w | 14 τῷ δ' αὐτῷ yz, τῷ δ' αὐτῷ t: ἐν ἄλλοις τὸ δ' αὐτὸ
 margo t | 14 ποιῆτω x | 15 γυναῖξιν yzt | 15 ἦτοι wxt, ἦ καὶ yz | 17
 τὸν λαὸν w | 18 μήτε yz | 18 ἀπολίπεσθαι t | 19 καὶ > yz | 19 μήτε
 yzt | 20 ποιούντα w | 21 ἐρρήθη yzt | 22 λογισόμενος y in margine
 tantum | 23 τοῦ > x | 23 ὅτι > yzt | 23 ἔστι yzt | 24 μέλη ὄντες yz,
 μέλη ὄντας t | 25 τοῦ + yzt | 25 συναθροισόμενοι w | 26 ἔχετε yz |
 26 ἐπαγγελίαν w | 26 p 90, 1 συνοικούντα ὑμῖν wx, κοινωροῦντα ἡμῖν yz

οικοῦντα ὑμῖν, μὴ ἀμελεῖτε ἑαυτῶν μηδὲ ἀποστερεῖτε
 τὸν σωτήρα τῶν οἰκείων μελῶν μηδὲ διαίρειτε τὸ σῶμα
 αὐτοῦ μηδὲ σκορπίζετε τὰ μέλη αὐτοῦ μηδὲ προκορῖνετε
 τοῦ θεοῦ λόγου τὰς βιωτικὰς χρείας, ἀλλ' ἐκάστης ἡμέρας
 5 συναθροίξεσθε ὄρθρου καὶ ἑσπέρας ψάλλοντες καὶ προσευ-
 χόμενοι ἐν τοῖς κυριακοῖς, ὄρθρου μὲν λέγοντες ψαλμὸν
 τὸν ξβ', ἑσπέρας δὲ τὸν ρμ'. μάλιστα δὲ ἐν τῇ ἡμέρᾳ τοῦ
 σαββάτου καὶ ἐν τῇ τοῦ κυρίου ἀναστασίμῳ * τῇ κυριακῇ
 σπουδαιοτέρως ἀπαντᾶτε, αἶνον ἀναπέμποντες τῷ θεῷ τῷ
 10 ποιήσαντι τὰ ὅλα διὰ Ἰησοῦ καὶ αὐτὸν * ἐξαποστείλαντι
 καὶ συγχωρήσαντι παθεῖν καὶ ἐκ νεκρῶν ἀναστήσαντι.
 ἐπεὶ τί ἀπολογῆσεται * θεῷ ὁ μὴ συνερχόμενος ἐν τῇδε
 τῇ ἡμέρᾳ ἀκούειν περὶ τῆς ἀναστάσεως τοῦ σωτηρίου λό-
 γου; ἐν ᾗ καὶ τρεῖς εὐχὰς ἐστῶτες ἐπιτελούμεν μνήμης χά-
 15 ραν τοῦ διὰ τριῶν ἡμερῶν ἀναστάντος, ἐν ᾗ προφητῶν
 ἀναγνώσεις καὶ εὐαγγελίου κηρυκία καὶ θυσίας ἀναφορὰ
 καὶ τροφῆς ἱεράς δωρεά. | πῶς δὲ οὐ πολέμιος θεοῦ ὁ περὶ 60
 τὰ πρόσκαιρα μὲν νύκτα καὶ * ἡμέραν σπουδάζων, τῶν
 δὲ αἰωνίων ἀμελῶν; καὶ λουτρῶν μὲν καὶ προσκαίρου τρο-
 20 φῆς ἐκάστης * μεταποιούμενος, τῶν δὲ αἰεὶ παραμύων
 οὐκ ἐπιστρεφόμενος; πῶς δὲ οὐχὶ καὶ νῦν ἔρει τῷ τοι-
 οῦτῳ ὁ κύριος Ἐδικαιώθη τὰ ἔθνη ὑπὲρ ὑμᾶς, ὥσπερ καὶ
 τὴν Ἱερουσαλήμ ὀνειδίξων ἔλεγεν Ἐδικαιώθη Σόδομα ἐκ
 σοῦ; εἰ γὰρ τὰ ἔθνη αὐτῶν ἐξ ὕπνου καθ' ἡμέραν ἀνα-
 25 στάντα τρέχει ἐπὶ τὰ εἰδωλα τοῦ λατρεύειν αὐτοῖς, καὶ πρὸ
 παντὸς ἔργου καὶ πάσης πράξεως πρῶτον αὐτοῖς προσεύ-
 χονται, καὶ ἐν ταῖς ἐορταῖς καὶ ἐν ταῖς πανηγύρεσιν αὐτῶν
 οὐκ ἀποστεροῦσιν ἀλλὰ σχολάζουσιν οὐχ οἱ * τοπικοὶ μόνον

7 Psalm 63 | 7 Psalm 141 | 22, 23 apocrypha

1 μηδὲ xt, μὴ wyz | 2 μηδὲ wxt, μὴ yz | 3 μηδὲ prius wxt, μὴ yz |
 8 ἡμέραι + w | 9 σπουδαιοτέρος z | 10 τὰ > x | 10 εἰς ἡμᾶς + yzt
 | 12 τῷ + yzt | 13 τοῦ σωτηρίου post ἀκούειν yzt | 14 τρεῖς t | 15 ἀνα-
 στάντος ἡμερῶν yzt | 16 ἀναγνώσεις yzt | 16 κηρυκία xyz | 17 δω-
 ρεῖαν w | 18 μεθ' + yzt | 18 ἡμέρα Wx, ἡμέραν wyzt | 19 λουτροῦ w
 | 20 ἡμέρας + yz | 20 παραμυόντων W, παραμυόντων w | 21 δ'
 t | 22 ἡμᾶς x | 23 ὀνειδίξων x | 24 ἐξ ὕπνου αὐτῶν yzt | 25 καὶ bis t
 | 28 ἀποστεροῦσι W, ἀποστεροῦσιν wx, ἀφυστεροῦσιν yzt | 28 ἔγγυς
 + yz

ἀλλὰ καὶ οἱ πόρρωθεν οἰκοῦντες, καὶ ἐν τοῖς θεατροῖς αὐ-
 τῶν ὡς ἐν συναγωγῇ πάντες συνέρχονται· ὁμοίως καὶ οἱ
 μάτην λεγόμενοι Ἰουδαῖοι καθ' ἕξ ἡμέρας ἀγροῦντες τῇ
 ἑβδόμῃ ἡμέρᾳ συνίσαισι εἰς τὴν συναγωγὴν αὐτῶν, οὐδέ-
 ποτε παραφίοντες ἢ παραμελοῦντες οὔτε τῆς ἀργίας αὐτῶν 5
 οὔτε τῆς συναγωγῆς αὐτῶν, οἱ τῆς δυνάμεως τοῦ λόγου ἐν
 τῇ ἀπιστίᾳ αὐτῶν κενωθέντες, προσέτι δὲ καὶ ἐξ οὗ ὀνόματος
 ἑαυτοὺς καλοῦσιν Ἰούδα. Ἰούδας γὰρ ἐξομολόγησις ἐρημη-
 νεύεται, οὗτοι δὲ οὐκ εἰσὶν ἐξομολογούμενοι θεῷ τὸ πάθος
 τοῦ χριστοῦ, παρανόμως πεποιηκότες, ἵνα μὴ μεταγνόντες 10
 σωθῶσιν. εἰ οὖν οἱ μὴ σωζόμενοι ἐν οἷς οὐκ ὠφελοῦνται
 πνικάζουσι, σὺ τί ἂν ἀπολογήσῃ κυρίῳ τῷ θεῷ ὁ τῆς ἐκ-
 κλησίας αὐτοῦ ἀποστρεφόμενος καὶ μὴδὲ τὰ ἔθνη μιμούμε-
 νος, ἀλλὰ διὰ τοῦ ἀπολείπεσθαι φραθυμῶν ἢ ἀποστατῶν ἢ
 κακοποιῶν; οἷς λέγει ὁ κύριος διὰ τοῦ Ἱερεμίου Τὰ δι- 15
 καιώματά μου οὐκ ἐφυλάξατε, ἀλλ' οὐδὲ κατὰ τὰ δικαίω-
 ματα τῶν ἐθνῶν ἐπορεύθητε, παρ' ὀλίγον καὶ ὑπερβάλλετε
 αὐτούς· καὶ πάλιν Ἐδικαίωσε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ Ἰσραὴλ ἀπὸ
 τοῦ ἀσυνθέτου Ἰούδα· καὶ ἐξῆς Εἰ ἀλλάζονται ἔθνη θεοὺς 20
 αὐτῶν, καὶ οὗτοι οὐκ εἰσὶ θεοί· * ὅτι διέλαθετε νῆσους 20
 * Χετιεῖμ καὶ ἴδετε, καὶ εἰς Κηθάρ ἀποστείλατε καὶ νοή-
 σατε σφόδρα εἰ γέγονε τοιαῦτα· ὅτι ἐκεῖνα μὲν οὐκ ἀμεί-
 βουσι τὰ ἑαυτῶν νόμιμα, ὁ δὲ λαὸς μου, φησίν, ἠλλάξατο
 τὴν δόξαν αὐτοῦ, ἐξ ἧς οὐκ ὠφελήθησεται. πῶς οὖν ἀπο-

15 Ezech 5, 6. 7 | 17 Ezech 16, 47 | 18 Hierem 3, 11 | 19 Hierem
 2, 11 | 20 Hierem 2, 10, 11

2 οἱ super versum x | 5 παραφιόντες yz | 5 αὐτῶν > yz | 7 ἀπιστίαι
 w littera una erasa | 7 δὴ yzt | 7 ἐξ wx, δι' y, neutrum zt | 8 καλοῦ-
 σιν ἑαυτοὺς w | 8 ἐξομολόγησις w | 9 οὐκ εἰσὶν ante θεῷ w | 9 πά-
 θημα yzt | 10 μὴ wx, καὶ yzt | 10 μεταγνόντες wx [ᾧ x] | 11 ὠφε-
 λούνται w | 12 πνικάζουσι t, συνεχῶς ἀπαντῶσιν yz [ῶσι z] | 12 ἂν
 > yz | 12 ἀπολογήσει w | 13 ἀποστρεφόμενος wx, ἀπολειπόμενος yzt
 | 15 οἷς wxt, ἀκούσατε πρὸς τοὺς τοιοῦτους τί yz | 17 ὑπερβάλλετε
 w, ὑπερβάλλετε x, ὑπερβάλλετε yt, ὑπερβάλλεται z | 18 ἐδικαίωσεν x
 | 19 τοῦ wx, τῆς yzt | 19 ἐξῆς xt, πάλιν wyx | 20 εἰσὶν x | 20 καὶ
 ἀλλαχού δι' ἐτέρου † yzt | 20 ὅτι wx, διότι t, neutrum yz | 21 εἰς
 † t | 21 χετιεῖμ yz | 21 κηθάρ w | 21, 22 νοήσατε wxt, μάθετε yz |
 22 σφόδρα > yz | 22 γέγονεν x | 22, 23 ἀμείβουσι x | 23 φησίν >
 yz | 24 πῶς wxt, τί yz

λογησεται τις ὀλιγορήσας ἢ ἐκαστὸς τῆς ἐκκλησίας τοῦ
 θεοῦ; | εἰ δέ τις τὴν τοῦ ἔργου τοῦ ἰδίου προφασιν ἐπι- 61
 φέρων ὀλιγορεῖ προφασιζόμενος προφάσεις ἐν ἁμαρτίαις, ὅ
 γινωσκέτω ὁ τοιοῦτος ὡς αἱ τέχναι τῶν πιστῶν ἐπέργια
 5 εἰσιν, ἔργον δὲ ἡ θεοσεβεία. τὰς οὖν τέχνας ὑμῶν ὡς ἐν
 παρέργῳ ποιεῖτε εἰς διατροφήν ὑμῶν, ἔργῳ δὲ τὴν θεοσε-
 βείαν ἀσκεῖτε· ὡς καὶ ὁ κύριος ἔλεγεν Ἐργάζεσθε μὴ τὴν
 βρῶσιν τὴν ἀπολλυμένην, ἀλλὰ τὴν μένουσαν εἰς ζωὴν
 αἰώντων· καὶ πάλιν Τοῦτο δὲ ἐστὶ τὸ ἔργον τοῦ θεοῦ, ἵνα
 10 πιστεύητε εἰς ὃν ἀπέστειλεν ἐκεῖνος. σπουδάξτε οὖν μη-
 δέποτε τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ καταλιπεῖν· εἰ δέ τις ταύ-
 την ὑπερίδοι, εἰς μισρὸν δὲ ἔθνων εἰσέλθοι ἢ εἰς συναγω-
 γὴν Ἰουδαίων ἢ αἰρετικῶν, ὁ τοιοῦτος τί ἀπολογησεται τῷ
 θεῷ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως; λόγια θεοῦ ζωῆτος καταλιπὼν ζῶντα
 15 καὶ ζωοποιούντα καὶ δυνάμενα φύσασθαι κολάσεως αἰωνίου,
 καὶ πορευθεὶς εἰς οἶκον δαιμόνων ἢ * συναγωγὴν χριστο-
 κτόνων ἢ ἐκκλησίαν πονηρευομένων, οὐκ ἀκούσας τοῦ εἰ-
 πόντος Ἐμίσησα ἐκκλησίαν πονηρευομένων, καὶ μετὰ παρα-
 μουμύτων οὐ μὴ εἰσέλθω, * οὐκ ἐκάθισα· μετὰ συνεδρίου
 20 νοματίητος, καὶ μετὰ ἀσεβῶν οὐ μὴ καθίσω· καὶ πάλιν
 Μακάριος ἀνὴρ, ὃς οὐκ ἐπορεύθη ἐν βουλῇ ἀσεβῶν καὶ ἐν
 ὁδῷ ἁμαρτωλῶν οὐκ ἔστη καὶ ἐπὶ καθέδραν λοιμῶν οὐκ
 ἐκάθισεν, ἀλλ' ἢ ἐν τῷ νόμῳ κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ καὶ
 ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσῃ ἡμέρας καὶ νυκτός. σὺ δέ,
 25 καταλιπὼν τῶν πιστῶν τὸ συνέδρισμα, τοῦ θεοῦ τὴν ἐκ-
 κλησίαν, τοὺς ἐκεῖνου νόμους, ἐπιβλέπεις ἐπὶ τὰ σπή-
 λαια τῶν ληστῶν, ἅγια ἠγοούμενος * ἃ ἐκεῖνος βέβηλα ἐπε-
 κάλεσε, καὶ κοινοποιῶν ἃ ἐκεῖνος ἐχώρισεν· καὶ οὐ τοῦτο

7 Ioh 6, 27 | 9 Ioh 6, 29 | 18 Psalm 26, 4. 5 | 21 Psalm 1, 1. 2

1 ὀλιγορήσας x, ὀλιγορήσας y | 3 ὀλιγορεῖ xz | 4 ἐπέργια w | 5 θεο-
 σεβεία ... 6 τὴν > z | 6 ποιεῖται w | 7 ἀσκητέος ita iunctum w | 7
 ἐργάζεσθαι w | 9 ἐστὶν x | 10 πιστεύητε yzt | 11 ἐκκλησίαν w? | 11
 καταλειπύνην w, καταλειπεῖν x, καταλείπειν yz | 12 ὑπερίδοι w,
 ὑπερίδῃ x, ὑπερίδον z | 12 μισρῶν w, μισρὸν X | 12 ἢ εἰς post συνα-
 γωγὴν w | 12 εἰς alterum wxyt, εἰ z | 14 καταλειπὼν x | 16 εἰς + t |
 17 πονηρευομένων Z | 19 καὶ πάλιν + yz | 22 καθέδρα Wx | 25 κατα-
 λειπὼν xyz [sine accentu z] | 26 ἐπιβλέπεις y | 27 ταῦτα + w | 27.
 28 ἐπεκάλεσεν x, ἀπεκάλεσε yt, ἀπεβάλετε z | 24 ἀπέχωρισε yzt

μόνον, ἀλλ' ἤδη καὶ πομπαῖς Ἑλλήνων συντρέχεις καὶ ἐπὶ
 τὰ θέατρα ἐπέλγῃ, ἐπιθυμήσας εἰς τῶν εἰσπορευομένων ἐκεῖ
 λογισθῆναι καὶ μετασχεῖν ἀκροαμάτων ἀπρεπῶν, ἵνα μὴ
 λέγωμεν μυσσῶν, μὴ ἀκούσας τοῦ Ἱερεμίου λέγοντος Κυ-
 ριε, οὐκ ἐκάθισα μετὰ συνεδρίου αὐτῶν παιζόντων, ἀλλ' 5
 εὐλαβούμεν ἀπὸ προσώπου χειρός σου· καὶ τοῦ Ἰωβ φά-
 σκοντος τὰ ὅμοια Εἰ δὲ καὶ μετὰ γελιοαστῶν ἐπορεύθην
 ποτέ· ἔσταμαι γὰρ ἐν ζυγῷ δικαίῳ. τί δὲ βούλει μετασχεῖν
 τῶν ἐλληνικῶν λογίων, ὄντων νεκρῶν ἀνθρώπων * ἐξ
 ἐπιπνοίας διαβόλου ἀποφανθέντων * νεκροποιᾶ καὶ πί- 10
 στεως ἀνατρεπτικῆ καὶ πρὸς πολυθείαν ἀπάγοντα τοὺς
 προσανέχοντας αὐτοῖς; ὑμεῖς οὖν, * σχολάζοντες τοῖς τοῦ
 θεοῦ νόμοις, καὶ τῶν βιωτικῶν χρειῶν τούτους ἡγείσθε
 τιματώτερους, καί, πλείονα τιμῆν νέμοντες αὐτοῖς, * συντρέ-
 χετε εἰς τὴν ἐκκλησίαν τοῦ κυρίου, ἣν περιεποιήσατο τῷ 15
 αἵματι τοῦ χριστοῦ τοῦ ἡγαπημένου, τοῦ πρωτοτόκου πάσης
 κτίσεως. αὕτη γὰρ θυγάτηρ ἐστὶ τοῦ ὑψίστου ἡ ὀδινήσασα
 ὑμᾶς διὰ τοῦ λόγου τῆς χάριτος καὶ μορφώσασα ἐν ὑμῖν
 τὸν χριστόν, οὗ μέτοχοι γενόμενοι ἱερὰ μέλη ἐστὲ καὶ ἐκλε-
 κτά, μὴ ἔχοντα σπίλον ἢ ῥυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' 20
 ὡς ἄγιοι καὶ ἄμωμοι ἐν πίστει τετελειωμένοι ἐστὲ ἐν αὐτῷ
 62 κατ' εἰκόνα τοῦ κτίσαντος ὑμᾶς θεοῦ. | φυλάσσεσθε οὖν
 τοῦ μὴ συσχολάζειν τοῖς ἀπολλυμένοις, ὃ ἐστὶ συναγωγὴ
 ἔθνῶν εἰς ἀπάτην καὶ ἀπώλειαν· οὐδεμίαν γὰρ κοινωνίαν * θεῷ
 πρὸς διάβολον· ὁ γὰρ συναθροισζόμενος μετὰ τῶν τὰ τοῦ 25

† Hierem 15, 17 | 7 Iob 31, 5, 6 | 15 Act 20, 28 | 16 Coloss 1, 15 |
 20 Ephes 5, 27 | 24 Cor β 6, 14

2 ἐπιθυμίας w | 4 λέγομεν w | 4 μυσσῶν W, quae quarta litera
 fuerit non expedit | 4 Ἱερεμίου x | 5 μετὰ συνεδρίου wx, ἐν συνε-
 δρίῳ yz | 5 πεζόντων z | 6 ἰακώβ W? | 6, 7 φάσκοτος w | 8 ἰσάμην
 t | 8 δικαίω Wxyz, δικαίων w | 8 βούλη wt | 9 τῶν > yz | 9 καὶ +
 yz | 10 ἀτινά εἰσιν + yz | 10 νεκροποιᾶ w | 12 προσέχοντας yz | 12
 τοὺς + w | 12 σχολάζοντας w | 13 καὶ > yz | 14 πλείον x, πλείονα y
 | 14 καὶ + Y | 14, 15 συντρέχεται w | 15 κυρίου xyz, θεοῦ w | 15
 περιεποιήσατο w | 15 τῷ xyz, τὸ w | 17 αὐτῇ w | 17 ἐστὶν x | 17 ἡ
 > Yz | 18 ἦν ἡμῖν xt | 20 σπήλον w | 20 ῥυτίδα z | 21 τελειωμένοι z
 | 22 θεοῦ post εἰκόνα w, > x | 22 φυλάσσεσθε w, φυλάσθε Y, φυ-
 λάσσεσθαι t | 23 ὃ 24 ἔθνῶν wx | ἐστὶν x |, τουτέστι | τουτ' ἐστὶ z |
 τῇ τῶν ἔθνῶν συναγωγῇ yz | 24 φωνὴ πρὸς σκότος καὶ + w | 25 γὰρ
 wxt, οὖν yz | 25 τὰ > z

διαβόλου φρονοῦντων εἰς ἐξ αὐτῶν λογισθήσεται καὶ τὸ
οὐαὶ κληρονομήσει. φεύγετε δὲ καὶ τὰ ἀπρεπῆ τῶν θεαμάτων,
τὰ θέατρά φημι καὶ τὰς ἑλληνικὰς πομπάς, ἑπαοιδίας,
κληδόνας, μαντείας, καθαρισμούς, οἰωνισμούς, ὀρνιθοσκο-
5 πίας, νεκρομαντείας, ἐπιφανήσεις· ὅτι γέγραπται Οὐ γὰρ
ἔστιν οἰωνισμὸς ἐν Ἰακώβ, οὐδὲ μαντεία ἐν Ἰσραὴλ· καὶ
πάλιν Οἰώνισμα ἁμαρτία ἐστίν· καὶ ἀλλαχοῦ Οὐκ οἰωνιεῖσθε,
καὶ κληδοῖσι καὶ μαντεῖαις καὶ ἔγγραστριμύθοις οὐκ ἐπακο-
10 λουθήσετε, φαρμακοῦς οὐ περιβιάσθε. διὸ παραινεῖ καὶ
10 Ἰερεμίας * λέγων Κατὰ τὰς ὁδοὺς τῶν ἐθνῶν μὴ πορευέ-
σθε, καὶ ἀπὸ τῶν σημείων τοῦ οὐρανοῦ μὴ φοβεῖσθε. διό-
περ χρῆ τὸν πιστὸν φεύγειν τὰς συνόδους τῶν ἀσεβῶν Ἑλ-
λήνων καὶ Ἰουδαίων καὶ τῶν λοιπῶν αἰρετικῶν, ἵνα μὴ
15 τῷ συσχολάζειν αὐτοῖς παγίδας λάβωμεν ταῖς ἐαυτῶν ψυ-
χαῖς, ὅπως μὴ συναναστρεφόμενοι ταῖς ἑορταῖς αὐτῶν, αἵ-
τινες ἐπὶ τιμῇ τῶν δαιμόνων ἐπιτελοῦνται, κοινωνήσωμεν
αὐτοῖς καὶ τῆς ἀσεβείας. φευκταὶ δὲ αὐτῶν καὶ αἱ πανηγύ-
ρεις καὶ τὰ ἐν αὐταῖς ἐπιτελούμενα παίγνια· πιστὸν γὰρ
ἐν πανηγύρει οὐ χρῆ παραβάλλειν πλεῖον τοῦ σώματιον
20 πριάσθαι καὶ ψυχὴν περιποιήσασθαι * καὶ ἕτερά τινα συνω-
νήσασθαι τῶν πρὸς σύστασιν ἄρμοζόντων. ἀπέχεσθε οὖν
πάσης τῆς τῶν εἰδώλων πομπῆς, φαντασίας, πανηγύρεως,

5 Num 23, 23 | 7 Reg α 15, 23 | 7 Lev 19, 26 | 10 Hierem 10, 2

1 τὸ wxyt, τοῦ z | 2 δὴ yt, de z me dubitare memini | 4 κληδόνας w |
4 μαντείας w | 5 νεκρομαντείας C quocum z conferens nihil adnotavi
| 5 οὐκ yz | 5 γὰρ > yz | 7 ἐστὶ yzt | 7 ἀλλαχοῦ w | 8 κληδοῖσι y | 8 ἐν-
γαστριμύθοις wx | 9 περιβιάσεται w, περιποιήσετε yzt | 9 παραινεῖ
> yz | 10 ὁ > y | 10 ἰερεμίας x | 10 ὁμοίως παραινεῖ + yz | 10
τούς [sic] z | 11, 12 διόπερ wxt, ὥστε yz | 14 τῷ [τὸ x] συσχολάζειν
xyzt, συσχολάζοντες w | 14 παγίδας wxt, κηλίδας yz | 16 ἐπιτελοῦνται
post αἵτινες w | 16 ἐπὶ τιμῇ xyzt, δαιμιῆν w | 17 φευκταὶ Yz, φευ-
κταῖαι yt [t] | 17 δ' yz | 17 καὶ alterum wxt, ἔστωσαν y, ἔστωσι z |
19 παραβαλεῖν w | 19 πλεῖον 20 καὶ prius xt, nisi quod σώματιον x:
contra εἰ μὴ βούλοιο τι πριάσθαι τῶν τῷ σώματι ἀναγκαίων εἰς
σκέπην [εἰσκέπην contr z] ἢ yz, quae usque ad ἄρμοζόντων sequun-
tur si rei summam spectes eadem in xyzt: sed w in locum verborum
19 πλεῖον 21 ἄρμοζόντων haec substituit: εἰ μὴ τί πριάσθαι τῶν
πρὸς σύστασιν ἄρμοζόντων καὶ ψυχὴν περιποιήσασθαι | 20 περιποιή-
σασθε z | 20 ἢ + y | 20, 21 συνανήσασθαι x, συνωνήσασθε z | 21 προ x
| 22 τῆς τῶν > yz | 22 εἰδώλων z

συμποσίων, μονομαχίας, καὶ πάσης * θείας δαιμονικῆς. οἱ δὲ νεώτεροι τῆς ἐκκλησίας, ἐν πάσαις ταῖς χρείαις ἀόκνως λειτουργεῖν σπουδάζετε, * μετὰ πάσης σεμνότητος τοῖς ἔργοις ὑμῶν σχολάζετε, ὅπως ἐν παντὶ τῷ χρόνῳ ὑμῶν ἦτε ἐπαρκοῦντες καὶ ἑαυτοῖς καὶ τοῖς πενομένοις, πρὸς τὸ μὴ ἐπιβαρεῖν τὴν τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαν. καὶ γὰρ καὶ ἡμεῖς, σχολάζοντες τῷ λόγῳ τοῦ εὐαγγελίου, ὅμως καὶ τῶν ἐπεργίων οὐκ ἀμελοῦμεν· οἱ μὲν γὰρ εἰσὶν ἐξ ἡμῶν ἀλιεῖς, οἱ δὲ σκηνοποιοί, οἱ δὲ γῆς ἐργάται, πρὸς τὸ μηδέποτε * ἡμᾶς ἀργοὺς εἶναι. λέγει δὲ πού καὶ ὁ Σολομῶν Ἰσθι πρὸς τὸν 10 μύρμηκα, ὃ ὀκνηρὸν, καὶ ζήλωσον εἰδῶς τὰς ὁδοὺς αὐτοῦ, καὶ γενοῦ ἐκείνου σοφώτερος· ἐκείνῳ γὰρ γεωργίου μὴ ὑπάρχοντος, μηδὲ τὸν ἀναγκάζοντα ἔχων μηδὲ ὑπὸ δεσπότην ὦν, ἐτοιμάζεται θέρους τὴν τροφήν πολλήν τε ἐν τῷ ἀμητῷ ποιεῖται τὴν παραθήσειν. ἢ πορευθήτι πρὸς τὴν 15 μέλισσαν καὶ μάθε ὡς ἐργάτις ἐστὶν τὴν τε ἐργασίαν ὡς σεμνήν ἐμπορεύεται· ἥς τοὺς πόνους βασιλεῖς καὶ ἰδιῶται πρὸς ὑγίαν προσφέρονται, ποθεινὴ δὲ ἐστὶ καὶ ἐπίδοξος, καίπερ οὕσα τῇ ῥώμῃ ἀσθενῆς *. καὶ ἐξῆς Ἔως πότε, ὀκνηρὸν, κατὰκεισαι; πότε δὲ ἐξ ὑπνου ἐγερθήσῃ; ὀλίγον μὲν ὑπνοῖς, 20 ὀλίγον δὲ κάθῃσαι, μικρὸν δὲ νυστάξεις, ὀλίγον δὲ ἐναγκαλιζῆ χειρὸν στήθῃ· εἴτα παραγίνεται σοι ὥσπερ κακὸς ὀδοιπόρος ἢ πενία, καὶ ἡ ἔνθεια ὥσπερ ἀγαθὸς ὄρομεύς. εἰάν δὲ ἄοκνος ἦς, ἦξει ὥσπερ πηγή ὁ ἀμητός σου, καὶ ἡ ἔνθεια ὥσπερ κακὸς ἀνήρ ἀπαντομολήσει. καὶ πάλιν Ὁ ἐργαζόμε- 25

10 Prov 6, 6—8 | 19 Prov 6, 9—11 | 25 Prov 28, 19

1 caput ξγ in Turriano nullum est | 1 πάσης > yz | 1 ἄλλης + yz | 1 σατανικῆς yz | 3 καὶ + yz | 4 σχολάζεται w | 7 τὸν λόγον z | 9 οὖν + yz | 10 εἶν z | 10 δὲ > yz | 10 ἴσθι yz | 11 καὶ ... αὐτοῦ > X | 11 ἰδὼν yzt | 12 σοφώτερος wx | 12 ἐκείνου w | 13 bis οὐδὲ yzt | 15 ἀμεῖτω w | 15 παρακατάθειν w, παρατάειν x | 16 ἐργάτις Wxt, ἐργάτις wyz | 16 ἐστὶ yzt | 16 δὲ w | 17 ἥς xyt, εἰς w | 18 ὑγίαν yz [λει z] | 18 ποθεινὴ x | 18 ἐστὶν x | 18 ad ἐπίδοξος margo t: ἐν ἄλλοις ἐπίδορος | 19 καίπερ wxy, ὥσπερ t, sed margo t ἐν ἄλλοις καίπερ | 19 τὴν σοφίαν τιμήσασα προήχθη + t | 19 ἐξῆς wxt, πάλιν yz | 20 κατὰκεισε x, κατὰκειται z | 20 δὲ > w | 20 ἐκ Y | 21 initio ὀλίγων z | 21 κάθισαι wxyt | 21. 22 ἐναγκαλίζει w | 22 χρεαί yzt | 22 στήθῃ w | 22 κακὸς wyzt, ἀγαθὸς x | 23 παινία Z

νος τὴν ἑαυτοῦ γῆν πλησθήσεται ἄρτων· καὶ ἐν ἄλλοις φη-
σιν Ὁ ἀργὸς περιέλαβε τὰς χεῖρας αὐτοῦ καὶ κατέφαγε τὰς
σάρκας αὐτοῦ· καὶ ἐξῆς Κρύψας ὀκνηρὸς τὴν χεῖρα αὐτοῦ
οὐ δύνησεται ἀπενεργεῖν * εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ· καὶ πάλιν
5 Διὰ ἀργίαν χειρῶν ταπεινωθήσεται ἡ δόκωσις. ἐργάζεσθε
οὐν ἐνδελειχῶς· ἀθεράπευτος γὰρ ἔστιν * ἀργοῦ μῶμος. εἰ
δὲ τις μὴ ἐργάζεται, οὗτος παρ' ὑμῖν μὴδὲ ἐσθιέτω· ἀρ-
γὸς γὰρ μισεῖ καὶ * κύριος ὁ θεὸς ἡμῶν· ἀργὸς γὰρ εἶναι
οὐκ ὀφείλει οὐδεὶς τῶν * θεῶν προσανεχόντων.

Γ

10 Χήρας δὲ καθιστάτε μὴ ἕλαττον ἐτῶν ἐξήκοντα, ἵνα
τρόφῳ τινὶ τὸ τῆς διγαμίας αὐτῶν ἀνύποπτον βέβαιον ὑμῖν
διὰ τῆς ἡλικίας αὐτῶν ὑπάρχη. εἰ δὲ νεώτερον καταστήσετε
εἰς τὸ χηρικόν, || καὶ μὴ φέρουσα τὴν ἐν νεότητι χηρείαν
γαμηθῆ, ἀπρέπειαν ἐμποιήσῃ τῇ δόξῃ τοῦ χηρικοῦ καὶ λό-
15 γον ὑφέξει τῷ θεῷ, οὐχ ὅτι δευτέρῳ γάμῳ συνήφθη, ἀλλ'
ὅτι τὴν ἑαυτῆς ἐπαγγελίαν οὐκ ἐφύλαξε, καταστρατηιάσασα
τοῦ χριστοῦ. * διὸ χρὴ μὴ προπετῶς ποιεῖσθαι τὴν ἐπαγγε-
λίαν, ἀλλὰ μετὰ ἀσφαλείας· κρεῖσσον γὰρ ἔστιν αὐτὴν μὴ
εὐξασθαι, ἢ εὐξασθαι καὶ μὴ ἀποδοῦναι. εἰ δὲ τις νεώτερα

2 Eccl 4, 5 | 3 Prov 19, 24 | 5 Eccl 10, 18 | 6 Thess β 3, 10 |
18 Eccl 5, 4

1 πλσθήσεται w | 1 ἄρτων z | 1 ἐν ... φησιν wxt, πάλιν ἀλλαχού ὁ
αὐτός yz | 2 περιέλαβεν x | 2 αὐτοῦ wxyz, ἑαυτοῦ t | 2 κατέφα-
γεν x, ἔφαγε yzt | 3 ἐξῆς wxt, πάλιν yz | 4 ἀπενέργε w | 4 αὐτὴν +
w | 5 δι' yzt | 5 ἐργάζεσθαι Z | 6 ἔστι w | 6 ὁ + yz | 7 ἐργάζεται yzt
| 7 μὴ yzt | 8 ὁ + t | 9 ὀφείλει z | 9 τῶν + w | 9 τέλος τοῦ β βιβλίου
περὶ ἐπισκόπων subscr w, περὶ ἐπισκόπων βιβλίον δευτέρον x

10 Titulus περὶ χηρῶν βιβλίον τρίτον wx [γ x], Βιβλίον γ, ἐν ᾧ
περὶ χηρῶν, καὶ ὅποια εἰσὶν ἀληθεῖς καὶ ὄντως χῆραι. ἔχον κεφάλαια
αβ γ, περὶ χηρῶν t: de z silent adversaria | 10 ξ w | 11 τὸ wyt,
τῶ xz | 11 ἡμῖν z | 12 αὐτῶν > yzt | 12 ὑπάρχει w | 12 νεώτερον z |
12 καταστήσεται x, καταστήσῃτε wt | 13 καὶ wxt, ἡ δὲ yz | 15 οὐ Y |
16 ἐφύλαξεν x | 16 καταστρατηιάσασα w | 17 διότι μετὰ πίστεως καὶ
φόβου θεοῦ οὐκ ἤλθε φυλάξαι τὴν ἐπαγγελίαν + t | 17 ποιεῖσθαι
wxt, πληροῦν yz | 18 ἔστι y sed super versum post αὐτὴν. > z, post
αὐτὴν suum t | 18 αὐτῇ w, αὐτῇ t | 18 μὲ w?

ὀλίγον χρόνον σὺν τῷ ἀνδρὶ ποιήσασα καὶ ἀποβαλοῦσα αὐ-
 τὸν διὰ τελευτῆς ἢ δι' ἀφορμῆς τινος ἐτέρας, καὶ μείνη
 ἐφ' ἑαυτῆς δῶρον ἔχουσα χηρείας, μακαρία εὐρεθήσεται,
 ὁμοιωθεῖσα τῇ ἐν Σαραφθοῖς σιδωνία χήρᾳ, πρὸς ἣν ὁ
 ἄγιος * προφήτης Ἡλίας ἐξενώθη. ἡ τοιαύτη ἐξομοιω- 5
 θήσεται Ἄννη τῇ θυγατρὶ Φανουῆλ τῇ ἐκ φυλῆς Ἀσήρ,
 ἣ οὐκ ἀφίστατο τοῦ ἱεροῦ νύκτωρ καὶ μεθ' ἡμέραν προσμέ-
 νουσα ταῖς δεήσεσι καὶ ταῖς προσευχαῖς, οὐσα μὲν ἐτῶν
 ὀγδοηκοντα *, ζήσασα δὲ μετὰ * ἀνδρὸς ἐκ τῆς παρθενίας αὐ-
 τῆς ἔτη ἑπτά, * καὶ τὴν τοῦ χριστοῦ δοξάσασα παρουσίαν 10
 ἀνθρωπολογεῖτο τῷ κυρίῳ καὶ ἐλάλει περὶ αὐτοῦ πᾶσι τοῖς
 προσδεχομένοις λύτρωσιν ἐν Ἱερουσαλήμ· ἡ * τοιαύτη μαρτύ-
 ριον λαβοῦσα τιμηθήσεται, κλέος ἔχουσα καὶ ἐπὶ γῆς παρὰ
 ἀνθρώποις καὶ παρὰ θεῶν ἐν οὐρανοῖς τὸν αἰῶνιον ἔπαινον. |
 2 αἱ δὲ νεώτεραι χῆραι εἰς χηρικὸν μὲν μὴ ἐνταστέσθωσαν, 15
 μῆποτε προφάσει τοῦ μὴ δύνασθαι κρατεῖν τῆς ἀκμῆς ἐπὶ
 δευτερογαμίαν ἐλθοῦσαι ἐν πράγματι * γίνωνται, ἐπικουρεῖ-
 σθωσαν δὲ καὶ βοηθεῖσθωσαν, ἵνα μὴ προφάσει τοῦ λεί-
 πεσθαι ἐπὶ δευτερογαμίαν ἐλθοῦσαι ἐν πράγματι ἀρπεεῖ
 ἐνσχεθῶσι. καὶ τοῦτο γὰρ εἰδέναι ὀφείλετε, ὅτι μονογαμία 20
 μὲν κατὰ νόμον γινομένη δικαία, ὡς ἂν κατὰ γνώμην θεοῦ
 ὑπάρχουσα, διγαμία δὲ μετὰ ἐπαγγελίαν παράνομον, οὐ
 διὰ τὴν συνάφειαν ἀλλὰ διὰ τὸ ψεῦδος, τριγαμία δὲ ἀκρα-
 σίας σημεῖον, τὸ δὲ ὑπὲρ τὴν τριγαμίαν προφανῆς πορνεία
 καὶ ἀσέλγεια ἀναμφίβολος. ὁ γὰρ θεὸς μίαν γυναικα ἐνὶ 25
 ἀνδρὶ δέδωκεν ἐν τῇ δημιουργίᾳ· ἔσονται γὰρ * οἱ δύο εἰς
 σάρκα μίαν. νεωτέραις δὲ μετὰ τὴν τοῦ πρώτου τελευτῆν

6 Luc 2, 36. 37 | 26 Gen 2, 24

1 ἀπόβαλοῦσα w | 3 χηρείας x | 4 ὁμοιωθεῖσα x | 4 σαραφθοῖς σιδω-
 νία yz | 5 τοῦ θεοῦ + yzt | 5 ἐξεναγίθη w, ἐπεξεναγίθη xyz | 6 ἄννα
 x | 6 ἀσήρ x, ἀσεῖρ yz | 7. 8 προ\`μένουσα z | 8 δεήσεαι x | 9 τεσσα-
 ρων + t | 9 τοῦ + yz | 10 ἔτη w | 10 αὐτῇ + yz | 11 ἀνθρωπολογεῖτο
 wx | 11 πᾶσιν x | 12 προσδοκῶσι yzt | 12 Ἱερουσαλήμ wx, Ἰσραήλ yzt |
 12 οὖν + yz | 13 ἐπὶ γῆς post ἀνθρώποις 14 yzt | 15 εἰς > z in la-
 cuna trium literarum capaci | 15 ἐνταττέσθωσαν w | 17 οὐ καλῶ +
 yz | 17 γίνονται w | 17. 18 ἐπικουρεῖσθωσαν ... 20 ἐνσχεθῶσι > z |
 20 ἐνσχεθῶσιν x | 20 γὰρ wxt, δὲ yz | 22 ὑπάρχουσαν w | 23 συνά-
 φειαν wx | 24 δ' yzt | 26 δέδωκε W | 26 φῆ + w

συνκεχωρήσθω και ὁ δεύτερος, ἵνα μὴ εἰς κρίμα τοῦ δια-
 βόλου ἐμπέσωσι και παγίδας πολλὰς και ἐπιθυμίας ἀνοή-
 τους και ἐπιξημίους ψυχαῖς, αἵτινες κόλασιν προξενούσι
 μᾶλλον, ἢ ἄνεσιν. | αἱ δὲ ἀληθιναὶ χήραι εἰσιν αἱ μόναι- 3
 5 θροι ὑπάρξασαι, * μαρτυρούμεναι ὑπὸ πλειόνων ἐν ἔργοις
 ἀγαθοῖς, χήραι τῷ ὄντι, σώφρονες, * ἀγναί, * πισταί, * εὐσε-
 βεῖς, * τεκνοτροφήσασαι καλῶς και ξενοδογήσασαι ἀμέμπτως,
 ὧν και ἀντιλαμβάνεσθαι χρῆ ὡς θεῶ ἀνακειμένων. ἀλλὰ
 μὴν και τῶν πενήτων μνημόνευε, ὡ ἐπίσκοπε, και αὐτοῖς
 10 χεῖρα ὀρέγων ἐπικουρίας και πρόνοιαν αὐτῶν ποιούμενος,
 ὡς θεοῦ οἰκονόμος εὐκαίρως * ἐκάστῳ διανεμῶν τὰ πρό-
 σφορα, χήραις και ὀρφανοῖς και ἀπεριστάτοις και τοῖς ἐν
 θλίψει ἐξεταζομένοις. | τί γὰρ εἰ τινες μὴ εἰσι χήραι *, 4
 βοηθείας δὲ χηρίζουσι διὰ πενίαν ἢ διὰ νόσον ἢ διὰ τε-
 15 νοτροφίαν; πάντας σε δεῖ ἐφορᾶν και πάντων ἐπιμελεῖ-
 σθαι. οἱ γὰρ τὰ δόματα διδόντες οὐκ αὐτοσχεδίως αὐτὰ
 διδῶσι ταῖς χήραις, ἀλλὰ συνεισφέρουσιν ἀπλῶς, ἐκούσια
 αὐτὰ ὀνομάζοντες, ὅπως σὺ ὁ ἐπιστάμενος τοὺς θλιβομένους
 ἀκριβῶς ὡς ἀγαθὸς οἰκονόμος μερίζῃς αὐτοῖς ἐκ τοῦ δόμα-
 20 τος· ὁ γὰρ θεὸς γνωρίζει τὸν δεδωκότα, κἂν ἀπόντος αὐ-
 τοῦ ὑπὸ σοῦ τοῖς θεομένοις μερίζεται· και ὃς μὲν ἔχει τὸν
 τῆς εὐποίας μισθόν, σὺ δὲ τὸν τῆς εὐσυνειδήτου οἰκονομίας
 μακαρισμόν. λέγε δὲ αὐτοῖς και τίς ἐστιν ὁ δεδωκώς, ἵνα και
 25 ἐξ ὀνόματος ὑπὲρ αὐτοῦ προσεύχωνται. χρῆ γὰρ εὖ ποιεῖν
 ἅπαντας ἀνθρώπους, μὴ φυλοκρινούντας τοῦτον ὅστις ἢ ἢ

† Tim α 6, 9

1 συνκεχωρείσθω w, συνκεχωρείσθω x | 2 ἐμπέσωσι x | 2. 3 ἀνοήτους
 Wxt, ἀνοήτους wyz | 3 προξενούσιν x | 4 δε wxt, οὐν yz | 5 αἱ +
 yz | 5 πλειόνων z | 6 σώφρονεις w | 6 και ter + yz | 7 αἱ + yz | 7
 ἀμέμπτως y | 8 ὧν xyt, ὡς w in rasura | 8 ἀνακειμένως w | 9 πενή-
 των w | 9 ὡ ἐπίσκοπε μνημόνευε yzt | 10 ἐπικουρίαν w | 11 τοίνυν
 + yz | 11 διανεμε yz | 12 και ἀπεριστάτοις > yz | 12 και tertium
 > x | 13 εἰ xyt, αἱ w | 13 μὴ εἰσίν x, αἱ οὐκ εἰσίν w | 13 ἢ χήραι
 + t | 14 δε > w | 14 χηρίζουσι W, χηρίζουσι w, χηρίζουσι x | 14 νό-
 σων x | 15 πάντων wyt, πάντα x, πάντων z | 17 διδῶσιν x | 18 ὁ
 > yz | 19 μερίζεις w | 19. 20 δώματος w | 20 γνωρίζει wx, γνωρίζει
 yzt | 21 μερίζεται w, μερίζετε z | 21 και > yz | 21 ὃς xt, αὐτός w,
 ὁ yz | 23 ἐστιν > yzt | 24 εὐχονται w, προσεύχονται x, προσεύχοντε
 z | 25 πάντας yzt | 25 φυλοκρινούντας t | 25 ἢ ἢ > x

ἐκείνον· ὁ γὰρ κύριός φησι Παντὶ τῷ αἰτοῦντί σε δίδου·
 δήλον δὲ ὡς τῷ χρῆζοντι κατὰ ἀλήθειαν, κἂν φίλος ἢ κἂν
 ἐχθρός, κἂν εὐγενής κἂν ἀλλότριος, κἂν ἄγαμος κἂν γε-
 γαμηκῶς ὑπάρχη. ἐν πάσῃ γὰρ γραφῇ ὁ κύριος περὶ τῶν
 πενήτων παραινεῖ, λέγων διὰ μὲν Ἡσαΐου Διαθήρουπτε || πει- 5
 νῶντι τὸν ἄρτον σου καὶ πτωχοὺς ἀστέγους εἰσάγαγε εἰς
 τὸν οἶκόν σου· * ἐὰν * ἰδῆς γυμνόν, περιβάλε, καὶ ἀπὸ
 τῶν οἰκείων τοῦ σπέρματός σου οὐχ ὑπερόψει. καὶ διὰ τοῦ
 Δανιὴλ λέγει τῷ δυνάστη Διό, βασιλεῦ, ἡ βουλή μου ἀρε-
 σάτω σοι, καὶ τὰς ἀμαρτίας σου ἐν ἐλεημοσύναις λύτρωσαι 10
 καὶ τὰς ἀδικίας σου ἐν οἰκτιρμοῖς πενήτων· καὶ διὰ Σολο-
 μῶνός φησιν Ἐλεημοσύναις καὶ πίστεσιν ἀποκαθαίρονται
 ἀμαρτία· καὶ διὰ τοῦ Δαβὶδ πάλιν λέγει Μακάριος ὁ συ-
 νιῶν ἐπὶ πτωχῶν καὶ πένητα, ἐν ἡμέρᾳ πονηρᾶ ῥύσεται αὐ-
 τὸν ὁ κύριος· καὶ πάλιν Ἐσκόρπισεν, ἔδωκε τοῖς πένησιν, 15
 ἢ δικαιοσύνη αὐτοῦ μένει εἰς τὸν αἰῶνα· καὶ ὁ Σολομών
 φησιν Ὁ ἐλεῶν πτωχὸν κυρίῳ δανεῖξαι *, κατὰ δὲ τὸ δόγμα
 αὐτοῦ ἀνταποδοθῆσεται αὐτῷ· καὶ ἐξῆς Ὅς φράσσει τὰ ὄρα
 αὐτοῦ τοῦ μὴ εἰσακοῦσαι τοῦ θεομένου, καὶ αὐτὸς ἐπικαλέσε- 20
 ται καὶ οὐκ ἔσται ὁ εἰσακούων αὐτοῦ. | ὑπαρχέτω δὲ πᾶσα
 χήρα πραεῖα, ἡσυχος, ἐπεικῆς, ἀόργητος, ἄκακος, μὴ
 πολύλαλος, μὴ κραύγασος, μὴ πρόγλωσσος, μὴ κατάλαλος,
 μὴ λεξέθηρος, μὴ δισσόλογος, μὴ φιλοπράγμων. βλέ-
 πουσά τι σκολιὸν ἢ * ἀκούουσα γινόμενον, * ὡς μὴ ἀκού- 25
 οῦσα ὑπαρχέτω. καὶ μηδὲν * ἕτερον τῆ χήρα μελέτω εἰ μὴ 25

1 Luc 6, 30 | 5 Isaj 58, 7 | 9 Dan 4, 24 | 12 Prov 16, 6 | 13 Psalm
 41, 2 | 15 Psalm 112, 9 | 17 Prov 19, 17 | 18 Prov 21, 13

1 φησίν x, φησί post δίδου yz | 3 συγγενής yzt | 4 ὑπάρχει w et super
 versum y, > Yz | 4. 5 περὶ τῶν πενήτων > w | 5. 6 πεινῶντι wZ [o Z |
 | 6 τὸν w in rasura | 6 εἰσαγε x | 7 καὶ πάλιν + yz | 7 δὲ + t | 8
 οἰκείων w | 8 ὑπερόψη wxt | 8 καὶ διὰ wxt, διὰ δὲ yz | 9 λέγει τῷ
 δυνάστη > Yz | 10 καὶ > yz | 11 πενίτων w | 11. 12 σολομῶντος yz |
 12 φησιν > yz | 15 ἔδωκεν x | 16 ὁ > w | 17 φησιν wxt, πάλιν yz |
 17 κυρίῳ > yz | 17 δανεῖξει wyz | 17 θεῷ + yz | 17 κατὰ δὲ wxt,
 καὶ κατὰ yz | 17 δόγμα w | 18 ἀνταποδοθῆσεται w | 18 ἐξῆς wxt, πάλιν
 yz | 18 φράσει z | 19 τοῦ prius > yzt | 20 ὁ > yt | 21 ἄκακος
 ἀόργητος yt | 21 ἀόργητος > z | 22 μὴ κραύγασος > yz | 23 μὴ λεξέ-
 θηρος > yz | 23 δῖλλογος yz | 23 φιλοπράγμων w | 24 καὶ + yzt | 24
 ἔστω ὡς μὴ βλέπουσα καὶ + yzt | 24 ὡς ... 25 ὑπαρχέτω > w | 25
 ὑπαρχέτω καὶ > yz | 25 οὐν + yz

τὸ προσεύχεσθαι ὑπὲρ τῶν διδόντων καὶ ὑπὲρ ὅλης τῆς
 ἐκκλησίας. ἐπερωτωμένη δέ τι ὑπὸ τινός, μὴ ῥαδίως ἀπο-
 κρινέσθω, πλὴν ὅσα περὶ πίστεως καὶ δικαιοσύνης καὶ τῆς
 εἰς θεὸν ἐλπίδος, ἀποστέλλουσα τοῖς ἡγουμένοις τοὺς θε-
 5 λουτας κατηχεῖσθαι τὰ τῆς εὐσεβείας δόγματα. μόνα δὲ
 ἀνακρινέσθω τὰ περὶ ἀνατροπῆς * πολυθέου πλάνης, ἀπο-
 δεικνύουσα τὸν περὶ μοναρχίας * θεοῦ λόγον, περὶ δὲ
 τῶν ἐξῆς προπετώσ τι μὴ ἀποκρινέσθω, ὅπως μὴ τι ἀμα-
 θῶς φθεργξαμένη βλασφημίαν προστρέψῃ τῷ λόγῳ. κόκκω
 10 γὰρ συνάπειως εἰκέναι τὸν λόγον ὁ κύριος ἐδογματίσει· τοῦτο
 δὲ ἐστὶ τὸ διαίτυρον, ᾧ ἐάν τις ἀπείρως χρήσῃται, πικρὸν αὐ-
 τὸ εὐρήσει. χρη γὰρ ἐν τοῖς μυστικοῖς μὴ προδότην εἶναι,
 ἀλλ' ἀσφαλῆ· παραινεί γὰρ ἡμῖν ὁ κύριος * λέγων Μὴ βά-
 λητε τοὺς μαργαρίτας ὑμῶν ἐμπροσθεν τῶν χοίρων, μήποτε
 15 καταπατήσωσιν αὐτοὺς ἐν τοῖς ποσίν αὐτῶν καὶ στραφέντες
 ῥήξωσιν ὑμᾶς. ἀκούσαντες γὰρ οἱ ἄπιστοι τὸν περὶ χρι-
 στοῦ λόγον οὐ θεόντως ἀλλ' ἐνδεῶς, καὶ μάλιστα * περὶ
 ἐσωματώσεως ἢ τοῦ πάθους αὐτοῦ, μυκτηρίζαντες χλευά-
 20 τῆς προπετείας ἢ πρεσβυτίαι καὶ τῆς βλασφημίας καὶ τὸ οὐαὶ
 κληρονομήσει. οὐαὶ γάρ, φησί, δι' οὗ τὸ ὄνομά μου βλα-
 σφημεῖται ἐν τοῖς ἔθνεσιν. | οὐκ ἐπιτρέπομεν οὖν γυναῖκας ὅ
 διδάσκειν ἐν ἐκκλησίᾳ, ἀλλὰ μόνον προσεύχεσθαι καὶ τῶν ∞
 διδασκάλων ἐπακούειν. καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς ὁ διδάσκαλος
 25 ἡμῶν καὶ κύριος Ἰησοῦς ὁ χριστὸς ἡμᾶς τοὺς δώδεκα πέμ-
 ψας μαθητεῦσαι τὸν λαὸν καὶ τὰ ἔθνη, γυναῖκας οὐδαμοῦ
 ἐξάπέστειλεν εἰς τὸ κήρυγμα, καίτοι οὐκ ἀπορῶν· συνῆν

10 Matth 13, 31 | 13 Matth 7, 6 | 21 Isaj 52, 5

1 τῶ z | 2 τι > yz | 5 δὲ wxt, οὖν yz | 6 ἀποκρινέσθω yzt | 6 τῆς +
 w a prima manu, sed ut videtur serius infarctum | 7 τοῦ + w | 8 ἀπο-
 κειρομένη w | 10 συνάπειως w, σινῆπειως x, συνάπειως yz | 10 ἐδογμα-
 τίσειν x | 11 δ' yzt | 11 ἐστιν x | 11 τὸ > yzt | 11. 12 αὐτοῦ z | 12 γὰρ
 wxt, δὲ yz | 13 παραινεί γὰρ ἡμῖν wxt, καθῶς καὶ yz | 13 ἐδίδαξε
 + yz | 13. 14 βάλετε w, βάλλετε t | 17 ἀλλ' ἐνδεῶς > yz | 17 τὸν
 + yzt | 18. 19 χλευάσουσιν x | 19 καὶ + yz | 19 ἢ > yz | 19 δοξά-
 σουσιν x | 19 λοιπὸν + yz | 19 ἔστε z | 20 τῆς προπετείας > x | 21
 γὰρ wxz, δὲ yt | 21 φησιν x | 22 γυναῖκας z | 25 ὁ > y | 27 ἀπέ-
 στειλε W, ἀπέστειλεν w

γὰρ ἡμῖν ἢ τε μήτηρ τοῦ κυρίου καὶ αἱ ἀδελφαὶ αὐτοῦ,
 ἔτι δὲ Μαρία ἡ μαγδαληνὴ καὶ Μαρία * Ἰακώβου καὶ
 Μάρθα καὶ Μαρία αἱ ἀδελφαὶ Ἀζάρον, καὶ Σαλώμη καὶ
 ἑτεροαῖ τινες. εἰ γὰρ ἦν ἀναγκαῖον γυναίξει διδάσκειν, αὐ-
 τὸς ἂν ἐκέλευσε πρώτος καὶ ταύταις σὺν ἡμῖν κατηχεῖν τὸν 5
 λαόν· εἰ γὰρ κεφαλὴ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, οὐκ ἔστι δίκαιον
 τὸ λοιπὸν σῶμα τῆς κεφαλῆς ἐξάρχειν. γνωρίζετω οὖν ἡ
 χῆρα ὅτι θυσιαστήριον ἔστι θεοῦ, καὶ καθήσθω ἐν τῇ οἰκίᾳ
 αὐτῆς, μὴ μετὰ τινὸς προφάσεως ἐν ταῖς τῶν πιστῶν οἰ-
 κίαις ἐπὶ τῷ λαμβάνειν εἰσπορευομένη· οὐδέποτε γὰρ τὸ 10
 θυσιαστήριον τοῦ θεοῦ περιτρέχει, ἀλλ' ἐν ἐνὶ τόπῳ κα-
 θίδρυνται. ὑπαρχέτω οὖν καὶ ἡ παρθένος καὶ ἡ χῆρα μὴ
 περιτροχᾶς ἢ ἑμβομένη κατὰ τὰς τῶν ἄλλοτριῶν οἰκίας·
 ὅτι αἱ ἑμβολαὶ καὶ ἀναιδεῖς καὶ αἱ τοιαῦται * οὐχ ἡσυ-
 χάζουσι * τοὺς πόδας ἐν ἐνὶ τόπῳ διὰ τὸ μὴ χήρας ἀλλὰ 15
 πῆρας αὐτὰς ὑπάρχειν, ἐτοιμοὺς εἰς τὸ λαμβάνειν, φλυά-
 ρους, καταλάλους, μαχοσιμβούλους, ἀναιδεῖς, ἀνασχύν-
 τους· αἰτίνες τοιαῦται ὑπάρχουσαι οὐκ ἔξαι τοῦ καλέσεν-
 τος τυγγάνουσιν. οὐ γὰρ ἐπὶ τὸ κοινὸν τῆς συναγωγῆς
 ἀνάπαντα ἐν τῇ κυριακῇ κατανώσιν ὥσπερ οἱ ἐργηγοροῦτες, 20
 ἀλλ' ἢ νυστάξουσιν ἢ φλυαροῦσιν * ἢ αἰτοῦσιν ἢ ἑτέροις
 ἀλχηματιζοῦσιν, προσάγουσαι τῷ πονηρῷ καὶ οὐκ ἔῶσαι αὐ-
 τοὺς νῆφειν ἐν κυρίῳ, ἀλλὰ παρασκευάζοντες τοιοῦτους
 αὐτοὺς ἐξιέναι οἰοὶ καὶ εἰσίσαιν, διάκενοι, διὰ τὸ μὴ ἀκού- 25
 εῖν τῶν ἀναγινωσκόντων ἢ τῶν διδασκόντων τὸν τοῦ κυ-

6 Cor α 11, 3

2 μαγδαληνῆ w | 2 ἢ + yzt | 2 Ἰακώβου z | 3 καὶ secundum > t | 4 γυναι-
 ξίν x | 5 ἐκέλευσεν x | 6 γὰρ wxt, δὲ yz | 6 ἔστιν x | 8 ἔστιν x | 8 κα-
 θίστω w, καθείσθω x, καθίσθω t | 10 τῷ xyt, τὸ w | 10 εἰσπορευέτω
 w | 10 οὐδὲ γὰρ ποτε yzt | 11 ἐν > w | 11 ἐνὶ > x | 11. 12 ἴδρυνται t
 | 13 περιτροχᾶς ἄς erasa litera una w, περιτροχᾶς x, περιτρέχουσα t,
 ἑμβομένη yz | 13 ἑμβομένη wxt, περιτρέχουσα yz | 13 τῶν > w |
 14 αἱ prius > t | 14 αἱ ἀρεμβοὶ καὶ ἀνειδεῖς καὶ w, > yz | 14 ἀναιδεῖς +
 yz | 14. 15 ἡσυχάζουσιν xyz | 15 οὐδὲ κατέχουσι + yz | 16 πείρας w
 | 17 μαχοσιμβόλους x, μάχης συμβούλους y, μαχησιμβούλους z | 18
 αἰτίνες wxt, αἱ οὖν yz | 18 ἔξαι z | 20 ἐν τῇ κυριακῇ > x | 20 ἀπαν-
 τῶσιν y | 20 ὡς yzt | 21 ἡ μαστροπέουσιν + yzt | 22 ἀλχηματιζοῦσαι yzt |
 22 προσάγοντες xt | 22 καὶ > xt | 22 ἑῶντες xt | 23 παρασκευάζουσαι
 yz | 24 οἰοὶ xyt, οἶ w | 24 εἰσίσαιν yzt | 25 διδασκόντων et ἀναγινω-
 σκόντων locos mutant apud yzt

ρίου λόγον· περί γάρ τῶν τοιούτων καὶ Ἡσαΐας ὁ προφή-
 τῆς λέγει Ἀκοῆ ἀκούσῃτε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες
 βλέψετε καὶ οὐ μὴ ἴθῃτε, ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδία τοῦ λαοῦ
 τούτου καὶ τοῖς ὠσίν αὐτῶν βαρέως ἤκουσαν. | τὸν αὐτὸν οὖν 7
 5 τρόπον καὶ τῶν τοιούτων χηρῶν ἐκλείσθη τὰ ὠτα τῆς καρδίας
 εἰς τὸ μὴ καθεζομένους ἐνδον ἐν ταῖς στέγαις αὐτῶν προ-
 σλαλεῖν τῷ κυρίῳ, ἀλλὰ περιτρεχούσας ἐν ἐπινοίᾳ πορι-
 σμοῦ διὰ τῶν φλυαριῶν τὰ τοῦ ἀντικειμένου ἐπιθυμήματα
 10 πρᾶσσειν. αἱ τοιαῦται οὖν χῆραι οὐ προσήρτηται τῷ θυ-
 σιαστηρίῳ τοῦ χριστοῦ. εἰσὶ γὰρ ἔναι χῆραι ἐργασίαν
 ἠγνούμεναι τὸ πρᾶγμα· καὶ ἐξ ὧν ἀναισχύντως αἰτοῦσιν καὶ
 ἀπλήστως λαμβάνουσιν, ἤδη καὶ ὀκηροτέρους τοὺς πολ-
 λούς πρὸς τὸ δίδουα κατέστησαν. δέον γὰρ αὐτάς ἀρκεί-
 σθαι τοῖς ἐκκλησιαστικοῖς διὰ μετριότητα γνώμης, ἐκ τῶν
 15 ἐναντίων ἐπιτρέχουσαι τοὺς τῶν πλουσίων οἴκους δια-
 σείουσιν εὐπορίαν τε χρημάτων ἐνταῖς ἐπισωρεύουσιν καὶ
 ἐπὶ πικροῖς τόκοις δανείζουσι καὶ μόνου τοῦ μαμωνᾶ φρον-
 τίζουσιν, ὧν ὁ θεὸς τὸ βαλλάντιον, αἱ τὸ φαγεῖν καὶ *
 πιεῖν προκρίνουσι πάσης ἀρετῆς λέγουσαι Φάγαμεν καὶ
 20 πίωμεν, αὔριον γὰρ ἀποθνήσκομεν, αἱ ὡς ἐστὼτα ταῦτα
 ἐλογίσαντο καὶ οὐχ ὡς φεύγοντα. ἡ γὰρ ἡσκηκῦα περὶ
 τὸ χρηματολογεῖν ἀντὶ τοῦ θεοῦ λατρεύει τῷ μαμωνᾷ, τοῦτ'
 ἐστὶ δουλεύει τῷ κέρδει, τῷ δὲ θεῷ εὐάρεστος εἶναι οὐ
 25 δύναται οὐδὲ ταῖς λατρείαις αὐτοῦ ὑπήκοος, συνεχῶς οὐ
 δυναμένη ἐντυγχάνειν αὐτῷ, ἐπὶ τὸ ἀργυρολογεῖν τὸν νοῦν
 καὶ τὴν διάθεσιν ἔχουσα· ἐπεὶ περὶ ὅπου ὁ θησαυρὸς, ἐκεῖ
 καὶ ἡ καρδία αὐτῆς. ἐν νῷ γὰρ διαλαμβάνει τοῦ πορευθῆ

2 Isaj 6, 9. 10 | 19 Isaj 22, 13 = Cor α 15, 32 | 26 Matth 6, 21

1 γάρ > yz | 1 καὶ > w | 2 ἀκούσῃτε yt, ἀκούσατε z | 2 βλέποντες y
 | 3 βλέψῃτε w | 4 καὶ ... ἤκουσαν > yzt | 7 περιτρέχουσαι wyz | 8 φλυα-
 ριῶν z, φλοιαριῶν t | 8 ἐπιθυμήματα yz | 9 πρᾶσσοῦσιν y, πρᾶσσοῦς
 z | 9 προσήρτητε x | 10 εἰσὶν x | 10 γὰρ wxt, δὲ yz | 11 αἰτοῦσαι
 yzt | 13 δίδουα w | 14 ἐκκλησιαστικῆς Z | 15 ἐπιτρέχουσαι t, ἐπι-
 περιτρέχουσαι yz | 15 πλησίον zt | 16 τε > yzt | 16 ἐπισωρεύουσαι y,
 περιπορεύουσαι z, ἐπισωρεύουσαι t | 17 δανείζουσαι w, δανείζουσαι xY
 | 17 μαμωνᾷ z | 18 βαλλάντιον z | 18 τὸ + yzt | 19 προκρίνουσιν x |
 21 περὶ > yz | 23 ἐστὶν x | 23 δουλεύει xyt, λατρεύει w | 23 εὐάρε-
 στως w | 21 οὐ wxt, οὖν yz | 20 ἔχει yz

λήμματος χάριν, ἢ ὅτι ἡ δεινα ἢ φίλη αὐτῆς ἐπιλέλησται καὶ λόγον τινὰ ταύτη προσενεργεῖν ὀφείλει· ἢ δὲ τοιαῦτα λογιζομένη οὐκέτι τῇ προσερχῆι προσέξει, ἀλλὰ τῇ ἐμπιπτούσῃ ἐννοίᾳ. διὸ κἄν ποτε θελήσῃ προσεῦξασθαι ὑπὲρ τινός, οὐκ εἰσακουσθήσεται· οὐ γὰρ ἐξ ὅλης καρδίας προσφέρει 5 κυρίῳ τὴν δέησιν, ἀλλὰ μεμερισμένην διανοίᾳ. ἢ δὲ θεῷ βουλομένη προσανέχειν καθημένη ἐνδον φρονεῖ τὰ τοῦ κυρίου, νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἀκαταπαύστῳ στόματι δέησιν προσφέρει οὐσα εἰλικρινῆ. ὥσπερ οὖν καὶ ἡ σφωτάτη Ἰου- 10 δίδ, μαρτυρουμένη ἐπὶ σωφροσύνῃ, νυκτὸς καὶ ἡμέρας ἐδέετο τοῦ θεοῦ ὑπὲρ τοῦ Ἰσραήλ, οὕτως οὖν καὶ ἡ ὁμοία αὐτῇ χρῆα ἐντενεῖν ἀκαταπαύστου ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας προσοίσει τῷ θεῷ, καὶ εἰσακούσεται αὐτῆς διὰ τὸ τὴν διανοίαν αὐτῆς πρὸς μόνον τούτῳ ἠρτησθαι καὶ μήτε πρὸς ἀπληστίαν 15 μήτε πρὸς ἐπιθυμίαν πολυδάπανον ἐκκείσθαι· ὅ τε ὀφθαλμὸς * αὐτῆς ἀγνὸς καὶ ἡ ἀκοὴ καθαρὰ καὶ αἱ χεῖρες ἀμόλυντοι καὶ οἱ πόδες ἴσοι καὶ τὸ στόμα οὔτε πρὸς λαίμαργίαν οὔτε πρὸς φλυαρίαν ἔτοιμον, ἀλλὰ λαλοῦν μὲν τὰ δέοντα, μεταλαμβάνον δὲ ὧν προσῆκεν διὰ μόνην τὴν σύστασιν. 20 οὕτως οὖν σεμνῇ καὶ ἀτάραχος ὑπάρχουσα εὐάρεστος ἔσται * 20 θεῷ, καὶ ἅμα τῷ αἰτήσασθαι τι αὐτὴν προφθάσει αὐτὴν ἢ δόσις· ἔτι γὰρ σου * λαλοῦντος * ἐρῶ Ἰδοῦ πάρεμι. τοιαύτη δὲ οὐσα ὑπαρχέτω ἀφιλόργυρος, ἄτυφος, μὴ αἰσχροκερδής, μὴ ἄπληστος, μὴ λίχνος, ἀλλ' ἐγκρατής, πραιεῖα, ἀτάραχος, εὐλαβής, αἰδήμων, καθημένη ἐν τῇ 25 οἰκῇ αὐτῆς ψάλλουσα, προσευχομένη, ἀναγινώσκουσα,

22 Isaj 65, 24 + 58, 9

1 ἐπιλέλησθαι w | 2 προσενεργεῖν z | 2 ὀφείλει x | 3 προσερχῆ w pr. m. in margine | 3 προσέξει t | 4 θελήσει w | 6 τὴν δέησιν κυρίῳ yz | 6. 7 βουλομένη θεῷ x | 9 εἰλικρινῆ w | 9 οὖν > yz | 9. 10 ἐουθήθ yz | 10 σωφροσύνη z | 11 ἐδέετο yz | 12 αὐτῇ Wxyz, αὐτῆς w | 13 προσοίσει z | 13 τῷ > yz | 14 μόνον yz | 14 ἠρτησθαι x | 15 ἐκκείσθαι z | 15. 16 ὀφθαλμὸς Y, ὀφθαλμὸς z | 16 οὖν τῆς + yz | 16 τοιαύτης yz | 16 χεῖρας w | 17 ἴσοι wx, ἴσχυοι yz | 18 λαλεῖ w | 18 μὲν > w | 19 μεταλαμβάνει w | 19 προσῆκε yz | 20 οὕτω t | 20 οὖν > t | 20 τῷ + yz | 21 τῷ xyz, τὸ w | 21 αὐτὴν τι yz | 22 γὰρ > yz | 22 φησὶ + yz | 22 φησιν + x | 22 ἐρεῖ w | 23 δὲ οὐσα wx, τοίνυν σπουδάζουσα ἐπὶ τούτοις yz | 23 ἔστυφος z

ἀρτυροῦσα, ἡστυεύουσα, θεῶ πάντοτε προσομιλοῦσα
 ῥῶταῖς καὶ ἵμνοις. ἔρια τε ἐκλαμβάνουσα, ἐτέροις μᾶλλον
 ἐπιχορηγέτω, ἥπερ αὐτή τινας δεέσθω, μιμνησκομένη τῆς
 ἐν τῷ εὐαγγελίῳ μεμαρτυρημένης ὑπὸ τοῦ κυρίου χήρας,
 5 ἥτις ἐλθοῦσα ἐν τῷ ἱερῷ ἔβαλεν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον τὰ
 δύο λεπτά, ὅπερ ἐστὶ κοδράντης· * καὶ θεασάμενος αὐτὴν
 ὁ καρδιογνώστης χριστὸς ὁ κύριος ἡμῶν καὶ διδάσκαλος * εἶ-
 πεν Ἀμὴν λέγω ὑμῖν ὅτι αὐτὴ ἢ χήρα πλείον πάντων ἔβα-
 λεν εἰς τὸ γαζοφυλάκιον, ὅτι οἱ πάντες ἐκ τοῦ περισσεύ-
 10 ματος αὐτῶν ἔβαλον, αὕτη δὲ * ὅλον * τὸν βίον ὃν εἶχε.
 σεμνὰς οὖν δεῖ εἶναι τὰς χήρας, παιδομένας τοῖς ἐπισκόποις
 * τοῖς πρεσβυτέροις καὶ τοῖς διακόνοις, ἐτι μὴν καὶ ταῖς δια-
 κόνοις, εὐλαβουμένας, ἐντροπομένας, φοβουμένας, μὴ κατε-
 15 ξουσιαζούσας μηδὲ παρὰ τὴν διαταγὴν τι ποιεῖν θελούσας
 δίχα γνώμης τοῦ διακόνου, οἷον τὸ πρὸς τινὰ ἀπελθοῦσαν ἐπὶ
 τὸ φαγεῖν παρ' αὐτῷ καὶ πιεῖν, ἢ λαβεῖν τι παρὰ τινός.
 εἰ δὲ μὴ κελυσθεῖσα ποιήσῃ ἐν τι * τούτων, ἐπιτιμᾶσθω νη-
 στείᾳ ἢ ἀφορισμῷ ὡς προπετής. | τί γὰρ ἐπίσταται ὅποια 8
 τις ἐστὶν παρ' ἧς λαμβάνει, ἢ ἐκ ποταπῆς διακονίας παρα-
 20 βάλλει τὴν τροφήν; πότερον ἐξ ἀρπαγῆς ἢ ἐτέρας τινός οὐ
 καλῆς ἀγωγῆς; οὐκ ἐπισταμένη ἢ χήρα ὅτι ὑπὲρ ἐνόος ἐκάστου
 τούτων δώσει λόγον τῷ θεῷ δεχομένη ἀναξίως θεοῦ. οὔτε
 γὰρ οἱ ἱερεῖς τοιαύτης ἐκουσιασμὸν δεξονται ποτε οἷον ἀρ-
 παγος ἢ πόρνης· γέγραπται γὰρ Οὐκ ἐπιθυμήσεις τὰ τοῦ

5 Marc 12, 42–44 | 24 Exod 20, 17

2 ῥῶταῖς ... ἐκλαμβάνουσα > z | 3 μιμνησκομένη t | 4 μεμαρτυρου-
 μένης x | 5 ἔβαλε W, ἔβαλλεν t | 5 γαζοφυλάκιον wt | 6 ἔστιν x |
 6 ἦν + yz | 6 αὐτὴν > yz | 7 χριστὸς xyt, θεὸς w | 7 εἰσκαλος + t | 7. 8
 εἶπε W, 8 ὅτι > yz | 8 πλείων x | 9 γαζοφυλάκιον wt | 9. 10 περισσεύματος
 t | 10 αὐτὴ w | 10 ἐκ τοῦ ὑστερημάτος + yzt | 10 αὐτῆς + yzt | 10
 εἶχε yzt | 12 καὶ + yzt | 12 ἐτι ... διακόνους > w | 14 μῆτε yzt | 14
 διατάξιν w | 15 ἀπελθεῖν yz, ἀπελθούσας t | 16 τὸ wxt, τῷ yz | 16
 αὐτ.. W, αὐτὴ w | 16 καὶ πιεῖν [ποιεῖν z] παρ' αὐτῷ yz | 17 δὲ wxt,
 οὖν yz | 17 ποιήσῃ t, ποιήσαι yz | 17 ἐν > yz | 17 τῶν εἰρημένων
 + yz | 17 ἐπιτιμᾶσθω w | 18 ἀφοριζέσθω t | 18 τίς w | 18 ἐπίσταται z
 | 19 ἐστὶ yzt | 19. 20 παραβάλλει wxt, χορηγεί yz | 21 οὐκ ἐπισταμένη
 wx, ἀγνοεῖ τοίνυν yzt | 22 τῷ > yzt | 22 θεοῦ > w | 23 γὰρ wxt,
 οὖν yz | 23 τοιαύτης > yz, ἐκ τοιαύτης margo y | 23 ἐκουσιασμὸν
 xyt, δόσεως w | 23 δέχοντε w | 23 ποτε > W | 24 πόρνον yz | 24 ἐπι-
 θυμίας w | 24 τὰ wxt. τι τῶν yz

πλησίον· καὶ Οὐ προσοίσεις μίσθωμα πόρνης κυρίῳ τῷ
 θεῷ. οὐ δεῖ οὖν δέχεσθαι παρὰ τῶν τοιούτων, οὔτε μὴν
 παρὰ * ἀφορισμένων. γινέσθωσαν δὲ αἱ χῆραι ἑτοιμοὶ πρὸς
 ὑπακοὴν τῶν ἐντεταλμένων αὐταῖς ὑπὸ τῶν κρειττόνων,
 καὶ κατὰ τὴν διάταξιν τοῦ ἐπισκόπου ποιείτωσαν ὡς θεοῦ 5
 ὑπακούουσαι. ὁ γὰρ ἀπὸ τοιούτου ἐπιρρήτου ἢ ἀποσυνα-
 γώγου δεχόμενος καὶ ὑπὲρ τοῦτου προσευχόμενος, ἐμμένειν
 τοῖς κακοῖς προαιρουμένου καὶ μὴ θέλοντος μεταμεληθῆναι
 ποτε, κοινώνει τούτῳ τῇ προσευχῇ καὶ λυπεῖ χριστὸν τὸν
 τοῦς ἀδίκους ἀποστρεφόμενον, καὶ οἰκοδομεῖ αὐτοὺς διὰ 10
 τῆς ἀναξίου δόσεως καὶ συμμολύεται * αὐτοῖς, μὴ ἀφίαν
 αὐτοὺς εἰς μετάνοιαν ἐλθεῖν ὥστε προσκλαύσαι καὶ δεηθῆ-
 9 ναι τοῦ θεοῦ. | περὶ δὲ τοῦ γυναικας βαπτίζειν γνωρίζο-
 μεν ἡμῖν ὅτι κίνδυνος οὐ μικρὸς ταῖς τοῦτο ἐπιχειρούσαις·
 διὸ οὐ συμβουλευόμεν· ἐπισφαλὲς γάρ, μᾶλλον δὲ παρὰ- 15
 νομον καὶ ἀσεβές. εἰ γὰρ κεφαλὴ γυναικὸς ὁ ἀνὴρ, οὗτος
 δὲ προχειρίζεται εἰς ἰερωσύνην, οὐ δίκαιον ἀθετῆσαι τὴν
 δημιουργίαν καὶ καταλιπόντα τὴν ἀρχὴν ἐπὶ τὸ ἔσχατον
 ἐλθεῖν σῶμα· γυνὴ γὰρ σῶμα ἀνδρὸς ἐκ πλευρᾶς ὄν καὶ
 ὑποκειμένου * ἐκείνῳ, ἐξ οὗπερ καὶ διηρέθη εἰς παίδων γέ- 20
 νεσιν. αὐτὸς γὰρ σου, φησί, * κυριεύσει· ἀρχὴ γὰρ γυναι-
 κὸς ὁ ἀνὴρ, ἐπειδὴ καὶ κεφαλὴ. εἰ δὲ ἐν τοῖς προλαβοῦσι
 διδάσκων αὐταῖς οὐκ ἐπιτρέπομεν, πῶς ἰερατεῦσαι ταύταις
 παρὰ φύσιν τις συγχωρήσει; τοῦτο γὰρ τῆς τῶν Ἑλλήνων
 ἀθεότητος τὸ ἀγνώμημα θηλείαις θεαῖς ἰερείαις χειροτονεῖν, 25
 ἀλλ' οὐ τῆς τοῦ χριστοῦ διατάξεως. εἰ δὲ καὶ ἔδει ὑπὸ τῶν

1 Deut 23, 19 | 16 Cor α 11, 3 | 21 Gen 3, 16

2 οὐ ... τοιούτων > Yz, habet in margine y, sed οὔτε μὴν male etiam
 in margine scripsit | 3 τῶν + yz | 3 ἀφορισμένων wxzt | 3 δὲ t, τοί-
 νυν w, > x, οὖν yz | 4 κριττόνων w | 5 ποιήτωσαν t | 5 θεῷ yzt |
 9 ποτε > Yz | 11 συμμολύει x | 11 καὶ + w | 11 αὐτὸς w, αὐτοῦς x
 | 11 ἀφίεις yz | 13. 14 γνωρίζωμεν w | 17 τὴν > t | 18 καταλιπόντα
 x | 20 ὑποκειμένη w, ὑποκεισθαι y, ὑποκεισθε z | 20 χερὴ + yz | 20. 21
 γέννησιν w | 21 γὰρ > yz | 21 φησὶν x | 21 ἔσται κεφαλὴ καὶ αὐτὸς
 σου + yz | 21 γὰρ alterum wxt, οὖν yz | 22 ὁ > x | 22 καὶ > Y |
 22 προλαβοῦσιν x | 23 οὐκ ... ταύταις > z | 23 ἐπιτρέπομεν w, ἐπε-
 τρέψαμεν yt | 25 ἀγνώμημα t | 25 ἰερείαις yzt | 26 τοῦ > yzt | 26 ἔδει
 καὶ w | 26 τῶν > yzt

γυναικῶν βαπτίζεσθαι, πάντως ἂν καὶ ὁ κύριος ὑπὸ τῆς ἰδίας
 μητρὸς ἐβαπτίζετο καὶ οὐχ ὑπὸ Ἰωάννου, ἣ καὶ ἡμᾶς ἀπο-
 στέλλων ἐπὶ τὸ βαπτίζειν συναπέστειλεν ἂν * ἡμῖν καὶ γυναι-
 5 κάς ἐπὶ τούτῳ· νῦν δὲ οὐδαμοῦ οὔτε προσέταξεν οὔτε ἐγ-
 γραφῶς παρέδωκεν, εἰδὼς καὶ τὴν ἀκολουθίαν τῆς φύσεως
 καὶ τὴν εὐπρέπειαν τοῦ πράγματος, ὡς καὶ τῆς φύσεως
 δημιουργὸς καὶ τῆς διατάξεως νομοθέτης. | ἀλλ' οὔτε λαϊ- 10
 κοῖς ἐπιτρέπομεν ποιεῖν τι τῶν ἱερατικῶν ἔργων, οἷον * θυ-
 σίαν ἢ βάπτισμα ἢ χειροθεσίαν ἢ εὐλογίαν μικρὸν ἢ με-
 10 γάλην. οὐχ ἑαυτῷ γὰρ τις λαμβάνει τὴν τιμὴν, ἀλλὰ *
 καλούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ· διὰ γὰρ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χει-
 ρῶν τοῦ ἐπισκόπου δίδοται ἢ τοιαύτη ἀξία. ὁ δὲ μὴ ἐγ-
 χειρισθῆις ταύτην, ἀλλ' ἀρπάσας αὐτὴν ἑαυτῷ, τὴν τιμω-
 ρίαν ὑποστήσεται τοῦ Ὁξίου. | ἀλλ' οὔτε τοῖς λοιποῖς κλη- 15
 ρικοῖς ἐπιτρέπομεν βαπτίζειν, οἷον ἀναγνώσταις ἢ ψάλταις
 ἢ πλωροῖς ἢ ὑπηρέταις, * ἢ μόνοις ἐπισκόποις καὶ
 πρεσβυτέροις, ἐξυπηρετουμένων αὐτοῖς τῶν διακόνων. οἱ
 δὲ τολμῶντες τοῦτο τῶν Κορειτῶν ὑποίσουσι τὴν δίκην.
 οὐκ ἐπιτρέπομεν οὖν πρεσβυτέροις χειροτονεῖν διακόνους ἢ
 20 διακονίσσας ἢ ἀναγνώστας ἢ ὑπηρέτας ἢ ψαλτοὺς ἢ πλω-
 ροὺς, ἀλλὰ μόνοις τοῖς ἐπισκόποις· αὕτη γὰρ ἐστὶ τάξις
 ἐκκλησιαστικῆ καὶ ἁρμονία. | περὶ δὲ φθόνου καὶ ζήλου ἢ
 12 καταλαλιᾶς ἢ ἐριδος ἢ φιλονεικίας προεῖρηται ὑμῖν ὅτι
 ταῦτα χριστιανοῦ ἀλλότρια, καὶ μάλιστα * χηρῶν. ἐπειδὴ
 25 * ὁ ἐνεργῶν διάβολος πολύτροπος καὶ ποικίλος ὑπάρχων
 εἰς τὰς μὴ χήρας ἐμπομπεῖ, ὡς καὶ ποτὲ εἰς τὸν Κάιν·
 εἶναι γὰρ λέγουσιν εἶναι χῆραι, τὰ δὲ τῆς χηρείας ἄξια
 παραγγέλματα οὐ ποιοῦσιν, ὡς οὐδὲ ὁ Κάιν τὰ ἀδελφικὰ
 δικαίωματα· ἀγνοοῦσι γὰρ ὡς οὐ τὸ ὄνομα τῆς χηρείας εἰς

2 οὐχ x | 3 τῶ x | 3 συναπόστειλεν z | 3 καὶ + z | 4 τοῦτο yz | 4
 προσέταξε W | 5 παρέδωκε W | 6 τὴν > W | 7 τάξεως w | 7. 8 λαϊκός
 z | 8 ἢ + x | 10 ἀλλ' w | 10 ὁ + wt | 13 ἀλλὰ x | 14 τοῦ ὄξίου [Οξία
 t] ὑποστήσεται yzt | 14 γλοιποῖς z | 16 ἀλλ' + yz | 18 κορειτῶν xyt
 | 19 οὖν ... πρεσβυτέροις] οὔτε μὴν πρεσβύτερον ἐπιτρέπομεν yz | 19
 οὖν wx, δὲ t | 20 διακονίσσας z | 21 ἐστιν x | 22 καὶ alterum wx, ἢ
 yzt | 23 ἀπειρηται w | 24 χριστιανῶν w, χριστιανοῖς yz | 24 ἐπὶ + yzt
 | 25 δὲ + yzt | 25 πολυποίκιλος w | 26 ἐμπομπεῖ w | 26 καὶ > w
 | 27 εἶναι γὰρ λέγουσιν xyt, αἱ δὲ λέγουσαι w | 27 δὲ > w | 28
 οὐδ' t | 29 δικαίωμα W | 29 ἀγνοοῦσι w, ἀγνοοῦσιν xyz | 29 γὰρ > yz

βασιλείαν αὐτὰς εἰσάξει, ἀλλ' ἡ ἀληθῆς πίστις *· εἰ δέ
 τις τὸ μὲν ὄνομα τῆς χηρείας κέκτηται, ἐπιτελεῖ δὲ τὰ
 * τοῦ ἀντικειμένου * ἐπιτηδεύματα, ἡ μὲν χηρεία αὐ-
 τῆς οὐ λογισθήσεται, ἐξωσθεῖσα δὲ τῆς βασιλείας αἰωνία
 κολάσει παραδοθήσεται. ἀκούομεν γὰρ τινος χήρας ζηλο- 5
 τύπου*, φθονεράς, διαβόλου, βασκαίνουσας ταῖς ἐτέρων
 ἀνάσσειν· αἱ δὲ τοιαῦται οὐκ εἰσὶ τοῦ χριστοῦ οὐδὲ τῆς
 ἐκείνου διδασκαλίας μαθήτριαι. δέον γὰρ αὐτάς, ἐνδυθεί-
 σης αὐτῶν συγχήρας ὑπὸ τινὸς ἢ λαβούσης ἀργύρια ἢ τρο-
 φὴν ἢ πόμα ἢ ὑπόδειν, θεασαμένας τὴν ἀδελφὴν αὐτῶν 10
 13 ἀναψύξασαν εἰπεῖν | Εὐλόγητός * ὁ θεὸς ὁ ἀναψύξας μου τὴν
 συγχήραν. εὐλόγησον, κύριε, καὶ δόξασον τὸν διακονήσαντα
 αὐτῇ καὶ τὸ ἔργον αὐτοῦ ἀναβαίη ἐν ἀληθείᾳ πρὸς σέ καὶ
 μνησθήσῃ αὐτοῦ εἰς ἀγαθὸν ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκοπῆς αὐτοῦ.
 καὶ τὸν ἐπίσκοπόν μου τὸν καλῶς σοι λειτουργήσαντα καὶ 15
 διδάξαντα εὐκαιρον ἐλεημοσύνην γυμνῇ οὔσῃ τῇ συγχήρῳ
 μου γενέσθαι, προσθήῃς αὐτῷ δόξαν καὶ δόξης αὐτῷ στέ-
 φανον κενήσεως ἐν ἡμέρᾳ ἀποκαλύψεως ἐπισκοπῆς σου.
 ὁμοίως καὶ ἡ λαβούσα χήρα τὸ ἔλεος συμπροσευχέσθω τῷ δι-
 14 δόντι αὐτῇ τὴν διακονίαν. | ἡ μὲν εὐποιοῦσα, ἀποκρυψάτω 20
 τὸ οἰκεῖον ὄνομα ὡς σοφῇ, μὴ σαλπίζουσα ἔμπροσθεν αὐτῆς,
 ἵνα γένηται ἡ ἐλεημοσύνη ἐν κρυπτῷ πρὸς * θεόν· καθὼς
 φησιν ὁ κύριος ὅτι Σοῦ δὲ ποιούντος ἐλεημοσύνην μὴ γνώ-
 τω ἡ ἀριστερά σου * τί ποιεῖ ἡ δεξιὰ σου, ὅπως ἢ σου
 ἡ ἐλεημοσύνη ἐν τῷ κρυπτῷ. καὶ ἡ χήρα προσευχέσθω 25

23 Matth 6, 3. 4

1 καὶ τὰ θεῖα [ῥοια t] ἔργα + yzt | 2 ἐπιτελεῖ δὲ > yzt | 3 δὲ + yzt |
 3 ἐπιτελεῖ + yzt | 3 ἡ wyzt, εἰ x | 3. 4 αὐτῇ x | 4 ἐξωσθήσα w | 6 ὄν-
 τας + w | 7 τοιαῦτε z | 7 εἰσὶν x | 7 τῆς wxyt, τ.. W | 8. 9 ἐνδυ-
 θήσεις w | 9 αὐτῶν yzt, τῆς w, αὐτῶν τῆς x | 9 συγχήρας yz | 9 ἀρ-
 γύριον xyz | 10 πόμα w | 10 ὑπόδησιν w | 11 εἰπεῖν a correctore
 in y eodem loco quo wxt, a prima manu post θεός, neutro loco z
 11 εἰ + yzt | 11 μου > t | 12 συγχήραν yz | 13 καὶ τὸ xt, τὸ
 γὰρ w, τὸ yz | 13 ἀναβαίνει w, ἀναβῆναι t | 13 ἐν ἀληθείᾳ > Yz
 13 καὶ alteram > yz | 14 μνησθήσει W, μνησθήτι w, μνήσθητι yz
 14 αὐτοῦ alterum wxt, σοῦ yz | 15 σοι λειτουργήσαντα καὶ > yz |
 16 εὐκαιρον Y | 16 συγχήρῳ w | 17 αὐτῷ ... δόξης > yz | 17 δόξης t
 19 προσευχέσθω t | 20 μέντοι yzt | 20 ἀπεκρυψάτω x | 22 ἐν κρυπτῷ
 post θεόν yzt | 22 τὸν + yzt | 23 ἐλεησύνην w | 24 τὸ + x

ὑπὲρ τοῦ δωδωκότος, ὅστις ποτ' ἂν ἦ, ἅγιον θυσιαστήριον
 θεοῦ ὑπάρχουσα, καὶ ὁ πατήρ ὁ βλέπων ἐν τῷ κρηπιδῶ
 ἀποδώσει τῷ εὐπορήσαντι ἐν τῷ φανερωῶ. ἀλλ' αἰ μὴ κατ' ἔω
 ἐντολὴν θεοῦ ζῆν θέλουσαι χήραι φροντίζουσι φιλοπενηστειν
 5 τίς ἢ διακονησαμένη καὶ τίνες αἰ λαβοῦσαι, καὶ μαθοῦσα
 ἐπιμέμφεται τῇ διακονησαμένῃ λέγουσα ὅτι οὐκ ἤδεις, ὅτι
 ἐγὼ σοὶ μᾶλλον ἐγγυτέρα παρ' ἐκείνην ὑπῆρχον καὶ μᾶλλον
 παρ' ἐκείνην θλιβομένη; τί οὖν προετίμησας ἐκείνην ἐμοῦ;
 ταῦτα δὲ λέγει ἄφρων ὑπάρχουσα, οὐ νοοῦσα ὅτι οὐκ ἀν-
 10 θρώπου γέγονεν τοῦτο θέλημα, ἀλλὰ θεοῦ πρόσταγμα. εἰ γὰρ
 μαρτυρεῖ αὕτη, ὅτι ἐγγυτέρω ὑπῆρχε καὶ ἐν πλείονι ἐνδεία
 ἐξετάζετο καὶ μᾶλλον αὕτη γυμνῆ ἢ ἐκείνη, οφείλει νοεῖν τὸν
 διαταξάμενον καὶ ἀποσιγήσασα καὶ μὴ μεμψαμένη τὴν δια-
 κονήσασαν εἰσελθοῦσα εἰς οἶκον ἐαυτῆς καὶ ἐπὶ πρόσωπον
 15 ἐαυτῆν βαλοῦσα ἱκετεύσαι * θεοῦ ἀφεθῆναι αὐτῇ τὸ πλημ-
 μέλημα. ὁ γὰρ θεὸς ἐνετείλατο τῇ εὐποιούσῃ μὴ τραγωδεῖν
 τὴν εὐποιῶσαν, ἣ δὲ ἐμέμφετο ὅτι μὴ ἐκήρυξεν ἐαυτῆς τὸ
 ὄνομα, ἵνα καὶ αὕτη μαθοῦσα δράμῃ εἰς τὸ λαβεῖν· καὶ
 οὐ μόνον ἐμέμφετο ἀλλὰ γε καὶ κατηγάτο αὐτῇ ἐπιλαθο-
 20 μένη τοῦ εἰπόντος Ὁ εὐλογῶν σε εὐλόγηται καὶ ὁ καταρα-
 μένός σε κεκατήραται. λέγει δὲ ὁ κύριος Ὅταν εἰσέρχησθε
 εἰς οἶκον *, λέγετε Εἰρήνη τῷ οἴκῳ τούτῳ. καὶ ἐὰν ἦ ἐκεῖ
 υἱὸς εἰρήνης, ἣ εἰρήνη ὑμῶν ἐπαναπαύσεται ἐπ' αὐτόν·
 ἐὰν δὲ μὴ ἦ ἄξιός, ἣ εἰρήνη ὑμῶν πρὸς ὑμᾶς ἀναστρέψει.
 25 | εἰ οὖν ἣ εἰρήνη ἐπὶ τοὺς πέμψαντας αὐτὴν ἐπ' ἐκείνους 15
 πάλιν ἐπιστρέφει ἐπὶ τοὺς προηγαμένους αὐτὴν διὰ τὸ μὴ 20

20 Num 24, 9 | 21 Luc 10, 5, 6

1 ποτ' > w | 1 ἦ xyz, εἰ w | 2 θεοῦ wxyz, χριστοῦ t | 3 εὐ ποιοῦντι
 t | 4 ζεῖν x | 4 φροντίζουσαι x | 4 πολυπενηστειν yzt | 6 ὅτι > yzt |
 6 εἰδεις wZ, ἰδης t | 7 ἐγγύτερον w, ἐγγυτέρα ante ὑπῆρχον yz |
 7 ἐγγυτέρα .. μᾶλλον > t | 8 τί wxyz, ὅτι t | 8 ἐμοῦ yzt, ὑπὲρ ἐμὲ
 w, παρὸ ἐμοῦ x | 9 δὲ > x | 10 γέγονε w | 10 γέγονεν post θέλημα yz
 | 11 ἐγγυτέρας w | 11 ὑπῆρχεν x | 12 ἐξετάζετο w | 12 αὕτη yz | 13 ἀπο-
 σιγήσαντα w | 13 μὴ w | 13 μεμψαμένο W, μεμψαμένον w | 15 βαλ-
 λοῦσα w | 15 τὸν + t | 17 ἐκήρυξεν w | 17 αὐτῆς yzt | 18 καὶ prius > x
 | 18 αὕτη x | 18 δράμει x | 19 αὐτῆς w | 20 εὐλόγητε x | 21 καὶ κατῆ-
 ραται x | 21 εἰσερχεσθε w | 22 οἴκιον yz | 22 τινός + yz | 22 λέγεται
 w | 22 ἦ xyz, εἰ w | 24 ἦ xyz, εἰ w | 24 ἐπιστρέφει yzt | 25 ἣ > z
 | 25 ἐπὶ ἐκείνους > yz | 26 προηγαμένους w, προσηγαμένους x

εἶρεν ἄξιους αὐτῆς, πολλῶ μᾶλλον ἢ κατάρα ἐπιστρέψει εἰς κεφαλὴν τοῦ ἀδίκως αὐτὴν ἐκπέμφαντος, ὡς οὐκ ἄξιου ὄντος τοῦ λαβεῖν αὐτὴν ἐκείνου πρὸς ὄνπερ ἐξαπεστάλη. πᾶς γὰρ ὁ μάρτην λοιδορῶν ἑαυτὸν ἀρᾶται, καθὰ φησιν ὁ Σολομῶν Ὡσπερ ὄρυεα πέτονται καὶ στρουθοί, οὕτως ἀρὰ 5 ματαία οὐκ ἐπελεύσεται ἐπ' οὐδενί· καὶ πάλιν λέγει Οἱ δὲ ἐκφέροντες λοιδορίας ἀφρονέστατοί εἰσιν. ὥσπερ δὲ ἡ μέλισσα ἐν τῇ δυνάμει αὐτῆς ἀσθενῆς οὖσα, ἐπὰν πλῆξῃ τινά, τὸ κέντρον ἀποβάλλει καὶ γίνεται στείρα, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ ὑμεῖς ὃ ἐὰν ποιήσητε ἄδικον ἐφ' ἑτέροις, 10 τοῦτο εἰς ἑαυτοὺς ἐνεργήσετε. Λάκκον γὰρ ὄρυξε καὶ ἀνέσκαψεν * καὶ ἐμπεσῆται εἰς βόθρον, ὃν εἰργάσατο. καὶ πάλιν Ὁ ὀρύσσων βόθρον * εἰς αὐτὸν ἐμπεσῆται. οὐκοῦν ὁ φεύγων κατάραν ἕτερον μὴ καταράσθω· ὁ γὰρ μισεῖς σοὶ γενέσθαι, οὐδὲ ἄλλω * ποιήσεις. διὸ νουθετεῖτε τὰς ἀπει- 15 θεῖς, ἐπιπλήσσετε τὰς ἀναισχύντοις, παρακαλεῖτε τὰς ὀλιγοψύχους, ἰσχυροποιεῖτε τὰς ἀσθενούσας, ἐπαινεῖτε τὰς ἐν οὐσίῳτιι ὀδενούσας. εὐλογεῖτωσαν μᾶλλον καὶ μὴ λοιδορεῖτωσαν, εἰρηνοποιεῖτωσαν καὶ μὴ πόλεμον ἐμποιεῖτωσαν. μῆτε οὖν ἐπίσκοπος μῆτε πρεσβύτερος μῆτε διάκονος μῆτε 20 ἄλλος τις ἐκ τοῦ καταλόγου τοῦ ἱερατικοῦ λοιδορεῖα τὴν γλῶσσαν μολυνέτω, ἵνα μὴ ἀντὶ εὐλογίας κατάραν κληρονομήσῃ. ἔστω δὲ σπουδὴ καὶ ἐπιμέλεια τῶ ἐπισκόπῳ, ὅπως μὴδὲ λαϊκὸς κατάραν ἐκφέρει· περὶ πάντων γὰρ αὐτῷ μέλλειν ὀφείλει, περὶ κληρικῶν, * περὶ παρθένων, περὶ χηρῶν, * περὶ 25 λαϊκῶν. διὰ τοῦτο, ὦ ἐπίσκοπε, τοὺς συνεργοὺς σου τῆς

5 Prov 26, 2 | 6 Prov 10, 18 | 11 Psalm 7, 16 | 13 Prov 26, 27 | 14 apoc

1 ἑαυτῆς x, αὐτοὺς w | 1 πολλὸ t | 1 ἐπιστρέφῃ x | 3 τοῦ > yz | 3 ἀπεστάλη w | 4 λοιδορῶν x | 5 πέτανται w | 6 ἐπ' > x | 6 λέγει > yz | 7 δὲ alterum wxt, ὄν yz | 9 στείρα w | 10 ὃ > w | 10 ποιήσῃται w | 10 ἐφ' wx, εἰς yz | 11 ἐνεργήσεται wy, ἐνεργήσατε z | 11 ὄρυξεν x | 11. 12 ἀνέσκαψε w | 12 αὐτὸν + yz | 12 ἰργάσατο w | 13 πάλιν wxt, ὁ σολομῶν yz | 13 τῷ πλησίον αὐτοῦ + yz | 13 αὐτῷ w | 13 ἐμπεσῆται εἰς αὐτὸν yz | 14. 15 γενέσθαι σοι w | 15 μὴδὲ σοὶ ἄλλο ποιήσης w | 15 σὺ + t | 15 νουθετεῖται w | 16 ἐπιπλήσεται w | 16 παρακαλεῖται w | 16. 17 ὀλιγοψυχούσας x | 17 ἰσχυρὰς ποιεῖτε w | 18 οὐσίῳτιι w | 18. 19 λοιδορεῖτωσαν w | 21 λοιδορεῖα w | 23 ἐπισκόπῳ y | 24 ἐκφέρει z, corr? | 24 μέλειν yz | 25 καὶ + x | 25 καὶ + x

ζωῆς καὶ τῆς δικαιοσύνης ἰργάτας διακόνους εὐαρέστους τῷ
 θεῷ προχειρίζου, οὓς ἐκ παντὸς τοῦ λαοῦ δοκιμάσεις ἀξιούς
 εἶναι καὶ εἰς τὰς τῆς διακονίας χρείας εὐσκόλυτους. προ-
 χειρίσαι δὲ καὶ διακόνισσαν πιστὴν καὶ ἀγίαν εἰς τὰς τῶν γυ-
 5 ναικῶν ὑπηρεσίας. ἔστι γὰρ ὁπόταν ἐν τισὶν οἰκίαις ἄνδρα
 διάκονον γυναιξὶν οὐ δύνασαι πέμπειν διὰ τοὺς ἀπίστους·
 ἀποστέλλεις οὖν γυναῖκα διακόνισσαν διὰ τὰς τῶν φαύλων
 διανοίας. καὶ γὰρ εἰς πολλὰς χρείας γυναικὸς χρήζομεν δια-
 10 κόνους χρίσει μὲν μόνον τὸ μέτωπον αὐτῶν τῷ ἀγίῳ ἐλαίῳ καὶ
 μετ' αὐτὸν ἢ διάκονος ἀλείψει αὐτάς· οὐ γὰρ ἀνάγκη τὰς 15
 γυναικας ὑπὸ ἀνδρῶν κατοπτεῦεσθαι, ἀλλὰ μόνον ἐν τῇ
 χειροθεσίᾳ τὴν κεφαλὴν αὐτῆς χρίσει ὁ ἐπίσκοπος, ὃν τρό-
 πον * οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ βασιλεῖς τὸ πρότερον ἐχρίοντο· οὐχ
 15 ὅτι καὶ οἱ νῦν βαπτιζόμενοι ἱερεῖς χειροτονοῦνται, ἀλλ' ὡς
 ἀπὸ τοῦ χριστοῦ χριστιανοί*, βασιλείου ἱεράτευμα καὶ ἔθνος
 ἄγιον, ἐκκλησία θεοῦ, στύλος καὶ ἰδρυμαῖον τοῦ νυμφῶνος,
 οἱ ποτὲ οὐ λαός, νῦν δὲ ἡγαπημένος καὶ ἐκλεκτός*. | σὺ 16
 οὖν, ὃ ἐπίσκοπε, ἐκείνῳ τῷ τύπῳ χρίσεις τὴν κεφαλὴν
 20 τῶν βαπτιζομένων εἴτε ἀνδρῶν εἴτε γυναικῶν τῷ ἀγίῳ
 ἐλαίῳ εἰς τύπον τοῦ πνευματικοῦ βαπτίσματος· ἔπειτα ἢ
 σὺ ὁ ἐπίσκοπος ἢ ὁ ὑπὸ σὲ πρεσβύτερος τὴν ἱερὰν ἐπ' αὐ-
 τοῖς εἰπῶν καὶ ἐπονομάσας ἐπίκλησιν πατρὸς καὶ υἱοῦ καὶ
 25 ἀγίου πνεύματος βαπτίσεις αὐτοὺς ἐν τῷ ὕδατι. καὶ τὸν
 μὲν ἄνδρα ὑποδεχέσθω ὁ διάκονος, τὴν δὲ γυναῖκα ἢ διακό-

16 Petr α 2, 9

1 τῷ > yzt | 2 δοκιμάσεις w | 2. 3 εἶναι ἀξιούς yzt | 4 διακόνησαν
 w, διάκονον yzt | 5 ἔστιν x | 5 ὁπόταν wxt, ὅτε yz | 6 οὐ δύνασαι
 γυναιξὶ w | 6 δύναται t | 7 ἀποστελεῖς yzt | 7 διάκονον yzt | 8 ὑπο-
 νοίας yz | 8 χρήζομεν w | 9. 10 διάκονος x | 10 χρήσει w | 10 μὲν >
 yz | 11 ἀλείψα w | 12 ὑπ' x | 12 κατοπτένθαι W | 13 χρήσει w | 14
 καὶ + yz | 15 ὡς wxt, ὅτι yz | 16 καλοῦνται + yz | 16 καὶ > yz |
 17 νυμφῶνος wxyz, νῦν φωτὸς margo C | 18 ἡγαπημένοι [οἰγαπημέ-
 νοι z] καὶ ἐκλεκτοί [ἐκλεκτοὶ z] yzt | 18 οἷς ἐκεκλήθη τὸ καινὸν
 αὐτοῦ ὄνομα ὡς μαρτυρεῖ καὶ ἡσαῖας [Isa] 62, 2] ὁ προφήτης λέ-
 γων· καὶ καλέσουσι τὸν λαὸν τὸ ὄνομα αὐτοῦ τὸ καινὸν ὃ ὁ κύριος
 ὀνομάσει αὐτόν + yzt: sed in margine y ante οἷς prima capituli se-
 quentis verba adscripta et deleta | 21 πνευματικοῦ xyzt, ἀγίου w |
 21 ἔπειτα w | 21 ἢ wyzt, εἰ x | 25 p 111, 1 διάκονος yzt

νισσα, ὅπως σεμνοπρεπῶς ἢ μετὰδοσις τῆς ἀθραύστου σφρα-
 γίδος γένηται. καὶ μετὰ τοῦτο ὁ ἐπίσκοπος χριεῦτω τοὺς
 17 βαπτισθέντας τῷ μύρῳ. | ἐστὶ τοίνυν τὸ μὲν βάπτισμα εἰς
 τὸν θάνατον τοῦ Ἰησοῦ δεδομένον, τὸ δὲ ὕδωρ ἀντὶ ταφῆς *
 τὸ ἔλαιον ἀντὶ πνεύματος ἀγίου, ἢ σφραγὶς ἀντὶ τοῦ σταυροῦ, 5
 τὸ * μύρον βεβαίωσις τῆς ὁμολογίας, τοῦ πατρὸς ἢ μνήμη ὡς
 αἰτίου καὶ ἀποστολέως, τοῦ πνεύματος ἢ συμπαράληψις ὡς
 μάρτυρος, ἢ κατὰδουσις τοῦ συναποθανεῖν, ἢ ἀνάδουσις τοῦ
 συναναστήναι, πατήρ ὁ ἐπὶ πάντων θεός, χριστὸς ὁ μονο-
 γενῆς θεός, ὁ ἀγαπητός *, ὁ τῆς δόξης κύριος, πνεῦμα 10
 ἄγιον ὁ παράκλητος, τὸ ὑπὸ χριστοῦ πεμπόμενον καὶ ὑπ'
 18 ἐκείνου διδασκόμενον καὶ ἐκείνου κηρῦττον. | ὁ δὲ βαπτι-
 ζόμενος ὑπαρχέτω ἀλλότριος ἀσεβείας πάσης, ἀνεγγρηγῆτος
 πρὸς ἁμαρτίαν, φίλος θεοῦ, ἐχθρὸς διαβόλου, κληρονόμος
 * πατρὸς, * συγκληρονόμος δὲ τοῦ υἱοῦ αὐτοῦ, ἀποτετα- 15
 γμένος τῷ Σατανᾷ καὶ τοῖς δαίμοσι καὶ ταῖς ἀπάταις αὐ-
 τοῦ, ἄγνός, καθαρός, ὅσιος, θεοφιλής, υἱὸς τοῦ θεοῦ,
 προσευχόμενος ὡς υἱὸς πατρὶ καὶ λέγων ὡς ἀπὸ κοινοῦ τοῦ
 τῶν πιστῶν συναθροίσματος οὕτως· Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς
 οὐρανοῖς, ἀγιασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου·
 20 γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς·
 τὸν ἄρτον ἡμῶν τὸν ἐπιούσιον δός ἡμῖν σήμερον· καὶ ἄφες
 ἡμῖν τὰ ὀφειλήματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίμεν τοῖς ὀφει-
 λέταις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ
 ῥῦσαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ 25
 19 ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας. ἀμήν. | ἐστῶσαν
 δὲ καὶ οἱ διάκονοι ἐν πᾶσιν ἄμωμοι, ὡς καὶ ὁ ἐπίσκοπος,
 μόνον δὲ εὐσκλυτότεροι, ἀνάλογοι πρὸς τὸ πλῆθος τῆς ἐκ-
 κλησίας, ἵνα καὶ ἐν τοῖς ἀδυνάτοις ὑψηρετεῖσθαι δύνωνται ὡς

19 Matth 6, 9—13

2 γένηται yz | 4 διδόμενον yzt | 4 καὶ + t | 6 δὲ + w | 8 τοῦ prin
 wxyz, τὸ t | 8 τοῦ alterum wyz, τὸ xt | 9 χριεῦτος xyzt, υἱὸς w | 10
 υἱὸς + yzt, in margine y υἱὸς ut in textu | 10 ὁ alterum wxt, καὶ
 yz | 12 δὲ wxt, τοίνυν yz | 15 θεοῦ + t | 15 καὶ + yz | 15 συγκληρο-
 νόμος y | 15 δὲ > wyz | 15 τοῦ υἱοῦ w | 15, 16 ἀποτεταγμένως t |
 16 δαίμοσιν x | 18 ὡς alterum ... 19 οὕτως > w, solum ὡς alterum
 > x | 19 οὕτω yz | 21 τῆς > xy | 28 εὐσκλητότεροι x | 29 ἐν > yz |
 29 ὑψηρετεῖν yz | 29 δύνωντε w

ἐργάται ἀνεπαίσχυντοι. καὶ ἡ μὲν γυνὴ τὰς γυναῖκας σπου-
 δάζουσα θεραπεύειν, ἀμφοτέροι δὲ τὰ πρὸς ἀγγελίαν, ἐκ-
 δημίαν, ὑπερσίαν, δουλείαν· ὡς καὶ περὶ τοῦ κυρίου 20
 Ἡσαΐας ἔλεγεν φάσκων Δικαιῶσαι δίκαιον εὐ̄ δουλεύοντα
 5 πολλοῖς. ἕκαστος οὖν τὸν ἴδιον γνωρίζετω τόπον καὶ ἐκτε-
 λείτω αὐτὸν σπουδαίως, ὁμοφρόνως, ὁμοψύχως, γνωσκον-
 τες τὸν τῆς διακονίας μισθόν. ἔστωσαν δὲ καὶ ἀνεπαίσχυν-
 τοι εἰς τὸ ὑπηρετεῖσθαι τοῖς δεομένοις, ὡς καὶ ὁ κύριος
 10 ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ χριστὸς οὐκ ἤλθε διακονηθῆναι ἀλλὰ δια-
 κονῆσαι καὶ δοῦναι τὴν ψυχὴν αὐτοῦ λύτρον ἀντὶ πολλῶν.
 οὕτως οὖν καὶ αὐτοὺς δεῖ ποιεῖν, κἄν δέη * ψυχὴν ἀντὶ
 ἀδελφοῦ ἀποθέσθαι, μὴ διστάσωσιν. οὐδὲ γὰρ ὁ σωτὴρ ἡμῶν
 καὶ κύριος Ἰησοῦς ὁ χριστὸς ἐδίδατσε τὴν ψυχὴν αὐτοῦ
 15 θείως, ὡς αὐτὸς ἔφη, ὑπὲρ τῶν φίλων αὐτοῦ. εἰ οὖν ὁ
 κύριος τοῦ οὐρανοῦ καὶ τῆς γῆς πάντα ὑπέμεινε δι' ἡμᾶς,
 πῶς ἂν ὑμεῖς διακονῆσαι τοῖς δεομένοις ἐνδοιάσητε; μιμη-
 ται ὀφειλοντες αὐτοῦ εἶναι τοῦ καὶ δουλείαν καὶ ἐνδειαν
 καὶ πληγὰς καὶ σταυρὸν δι' ἡμᾶς ὑπομείναντος· χρη̄ οὖν
 καὶ ὑμᾶς δουλεύειν τοῖς ἀδελφοῖς, ὡς χριστοῦ μιμητάς. ὁ
 20 θέλων γὰρ, φησὶν, ἐν ὑμῖν εἶναι πρῶτος, ἔστω ὑμῶν διάκο-
 νος. οὕτως γὰρ καὶ αὐτὸς ἔργῳ πεπλήρωκε τὸ εὐ̄ δουλεύειν
 πολλοῖς καὶ οὐ λόγῳ· λαβῶν γὰρ λέντιον διεξῴσατο, εἶτα

4 Isaj 53, 11 | 9 Matth 20, 28 | 13 Ioh 15, 13 | 19 Matth 20, 26. 27
 | 23 Ioh 13, 4

1 καὶ ἡ μὲν wxt, ἡ δὲ yz | 1. 2 σπουδάζη yz, sed margo γ γρη καὶ
 σπουδάζουσα | 2 τὰ wxyt, τὰς z | 4 ἔλεγε yzt | 5 τὸν .. τόπον non
 dubito quin etiam W habuerit, nunc in rasura τὸ ... ἔργον w prima
 manu | 5. 6 ἐκτελεῖτω w | 6 αὐτὸν Wxyzt, αὐτὸ w | 6. 7 γνωσκοντες
 Z | 8 καὶ wxt, οὖν yz | 9 ὁ > z | 9 ἤλθεν x | 11 οὕτως ... ποιεῖν >
 w | 11 οὕτω Yz | 11 οὖν > Yz | 11 τὴν ἑαυτῶν + yz [τὸν z!] | 11
 ἀντὶ wx, ὑπὲρ yzt | 12 διστάσαι yz [ἄ z] | 12 σωτὴρ wxyz, κύριος t
 | 12 ἡμῶν ante 13 Ἰησοῦς t | 13 καὶ > y | 13 κύριος wxyz, σωτὴρ t |
 13 ἐδίδατσαν x | 14 θείων yz, θῆναι t | 14 αὐτὸς wxyt, αὐτοὺς z
 | 15 ὑπέμεινε x | 16 ἂν > Yz | 16 διακονῆσε w | 16 ἐνδοιάσητε w,
 ἐνδοιάσετε x, ἐνδοιάσετε y, ἐνδοιάσετε z | 17 ἐνδειαν wxt, δνειδος yz
 | 18 ἡμᾶς yzt | 19 ἡμᾶς t | 20 πρῶτος wx, μέγας yzt | 20. 21 δούλος
 wx, διάκονος yzt | 21 ὁ wxyt, ὁν z | 21 μέγας wx, πρῶτος yzt | 21. 22
 διάκονος wx, δούλος yzt | 22 πεπλήρωκεν x | 22 δουλεύων yz

βάλλει ὕδωρ εἰς τὸν νιπτῆρα καὶ ἡμῶν ἀνακειμένων ἐπέ-
 θῶν πάντων * ἔνυψε τοὺς πόδας καὶ τῷ λεντίῳ ἐξέμα-
 ξεν. τοῦτο δὲ ποιῶν ἐπεδείκνυεν ἡμῖν τὸ τῆς φιλαδελφίας
 ἀγαπητικόν, ἵνα καὶ ἡμεῖς εἰς ἀλλήλους αὐτὸ ποιῶμεν. εἰ
 οὖν ὁ κύριος ἡμῶν καὶ * διδάσκαλος οὕτως ἐταπεινώσεν 5
 ἑαυτόν, πῶς ἂν ὑμεῖς ἐπαισχυνθήσεσθε τοῦτο ποιῆσαι τοῖς
 ἀδυνάτοις καὶ ἀσθενέσι τῶν ἀδελφῶν, ἐργάται ὄντες * ἀλη-
 θείας καὶ τῆς εὐσεβείας προστάται; ἐξυπηρετεῖτε οὖν ἀγα-
 πητικῶς καὶ μὴ ἐπιγογγύζοντες μηδὲ διαστασιάζοντες· οὐ γὰρ
 δι' ἄνθρωπον ποιεῖτε, ἀλλὰ διὰ τὸν θεόν, καὶ τὸν μισθὸν 10
 τῆς διακονίας παρ' ἐκείνου ἀπολήψεσθε ἐν ἡμέρᾳ ἐπισκο-
 πῆς ὑμῶν. χρηθὲς οὖν ὑμᾶς τοὺς διακόνους ἐπισκέπτεσθαι
 πάντας τοὺς δεομένους ἐπισκέψεως καὶ περὶ τῶν θλιβομέ-
 νων ἀναγγέλλειν τε τῷ ἐπισκόπῳ ὑμῶν. ψυχὴ γὰρ αὐτῷ καὶ
 αἰσθησις * εἶναι ὀφείλετε, εὐσκνυλοὶ καὶ εὐήκοοι εἰς πάντα 15
 20 ὄντες αὐτῷ ὡς ἐπισκόπῳ ὑμῶν * καὶ διδασκάλῳ. | ἐπίσκοπον
 δὲ προστάσσομεν χειροτονεῖσθαι ὑπὸ τριῶν ἐπισκόπων ἢ τὸ
 γοῦν ἔλαττον ὑπὸ δύο, μὴ ἐξεῖναι δὲ ὑπὸ ἐνὸς ὑμῖν καθίστα-
 σθαι· ἢ γὰρ τῶν δύο * καὶ τριῶν μαρτυρία βεβαιότερα καὶ
 ἀσφαλῆς. πρεσβύτερον δὲ καὶ διάκονον ὑπὸ ἐνὸς ἐπισκόπου 20
 * καὶ τὸν λοιπὸν κληρὸν· μήτε δὲ * πρεσβύτερον μήτε διά-
 κονον χειροτονεῖν ἐκ λαϊκῶν κληρικών, ἀλλὰ μόνον τὸν μὲν
 πρεσβύτερον διδάσκειν, ἀναφέρειν, βαπτίζειν, εὐλογεῖν τὸν
 λαόν, τὸν δὲ διάκονον ἐξυπηρετεῖσθαι τῷ ἐπισκόπῳ καὶ
 τοῖς πρεσβυτέροις, τοῦτ' ἔστι διακονεῖν, οὐ μὴν καὶ τὰ λοιπὰ 25
 ἐνεργεῖν.

11 Petr α 2, 12 | 19 Matth 18, 16

1 βαλῶν yz, λαβῶν Z?? | 1 καὶ > Yz | 2 ἡμῶν + yzt | 2 ἔνυψεν xY |
 2 τὸ λέντιον z | 2.3 ἐξέμαξε wyzt | 3 ὑπεδείκνυεν yz | 5 ὁ + yzt |
 6 ἂν > Yz | 6 ἐπαισχυνθήσεσθαι X? wz | 7 ἀσθενέσι x | 7 τῆς + y
 super versum | 8 ἐξυπηρετῆτε w | 9 καὶ > yzt | 9 γογγύζοντες w | 10
 init διὰ yzt | 14 ἀναγγέλειν w, ἀναγγέλλετε t | 14 τε > yzt | 14 αὐ-
 τοῦ yzt | 15 αὐτῷ + x | 15 καὶ ... 16 ὄντες > x | 16 med ἐπισκόπ.. W
 | 16 καὶ πατρὶ + yzt | 17 προστάσσομεν w | 18 ὑμῖν > yz | 19
 ἢ + x | 21 ὡσαύτως + yz | 21 τῶν λοιπῶν κληρικῶν t | 21 δὲ >
 w | 21 καὶ + t | 24 ἐξυπηρετεῖσθαι w | 24.25 τοὺς πρεσβυτέρους καὶ
 τῷ ἐπισκόπῳ [sic] x | 26 διενεργεῖν t

Δ

Ὅρφανον δὲ τινος γενομένου χριστιανοῦ ἦτοι παιδὸς ἢ
 || παρθένου, καλὸν μὲν, ἵνα τις τῶν ἀδελφῶν οὐκ ἔχων τέκνον, ¶
 προσλαβόμενος τοῦτο ἔχη εἰς παιδὸς τόπον, τὴν δὲ παρθέ-
 νον ὁ ἔχων υἱὸν δυνάμενον αὐτῇ ταῖς τοῦ γάμου ὥραις
 5 συγχρονίσαι συζεύξῃ. τοῦτο γάρ οἱ ποιῶντες ἔργον μέγα
 ἐπιτελοῦσιν, ὄρφανῶν πατέρες ὑπάρξαντες, καὶ παρὰ * θεοῦ
 λήφονται τὸν μισθὸν τῆς διακονίας ταύτης. εἰ δὲ τις κατὰ
 ἀνθρωπαρέσκειαν περιπατῶν ἐπαισχύνοιτο πλούσιος ὢν τὰ
 τῆς ὄρφανίας μέλη, τοῦ μὲν ὄρφανου πρόνοιαν ποιήσεται
 10 ὁ πατὴρ τῶν ὄρφανῶν καὶ κριτὴς τῶν χρησῶν, αὐτῷ δὲ ἐμ-
 πεσεῖται τοιοῦτος ὅστις αὐτοῦ δαπανήσει τὴν φειδῶ, καὶ
 γενήσεται ἐπ' αὐτῷ τὸ εἰρημένον Ἄ οὐκ ἔφαγον ἄριοι,
 ταῦτα φάγονται Ἀσσύριοι, καθὼς * Ἡσαΐας λέγει Τὴν
 χώραν ὑμῶν ἐνώπιον ὑμῶν ἀλλότριον κατεσθίουσιν αὐτήν. |
 15 ὑμεῖς οὖν, ὧ ἐπίσκοποι, μεριμνήσατε * περὶ τῆς ἀνατρο-
 φῆς αὐτῶν, μὴδὲν ἐλλείποντες αὐτοῖς, τοῖς μὲν ὄρφανοῖς
 παρῆχοντες τὰ γονέων, ταῖς δὲ χήραις τὰ ἀνδρῶν, τοῖς
 ἀκμαίοις τοὺς γάμους, τεχνίτη ἔργον, ἀδρανεῖ ἔλεος, ξένοις
 στέγος, πεινώσι ψωμόν, διψῶσι ποτόν, γυμνοῖς ἐνδύμα,
 20 νοσοῦσι θείαν, φυλακίταις βοήθειαν. πρὸς τοῦτοις πλείων
 ὑμῖν ἔστω φροντίς περὶ τῶν ἐν ὄρφανία, ὅπως αὐτοῖς μη-
 δὲν ἐνδέη, τῇ μὲν παρθένῳ μέχρις ἂν ἔλθῃ εἰς ὥραν γάμου
 καὶ ἐκδώτε αὐτήν ἀδελφῷ, τῷ δὲ παιδί χωρηγίαν, πρὸς τὸ
 καὶ τέχνην ἐκμαθεῖν καὶ διατρέφεσθαι ἐκ τῆς ἐπιχορηγίας,

10 Psalm 68, 6 | 12 apocryphum | 13 Isaj 1, 7

2 καλὸν w | 3 τοῦτον w | 3 ἔχει w | 4 αὐτῷ yzt | 5 συγχρονήσαι
 yzt | 6 ἐπιτελοῦσι w | 6 κυρίου τοῦ + yzt | 8 ἀνθρωπαρέσκειαν xyz
 | ε yz | 9 τοῦ μὲν ὄρφανου xyzt, τούτων μὲν w | 10 αὐτο x | 10 δ'
 yz | 11 δαπανήσει αὐτοῦ w | 12 ἐπ' > x | 12 αὐτὸν w | 13 φάγονται
 ταῦτα w | 13 καὶ + yt | 15 τὰ + t | 15. 16 ἀνατροφῆς w | 16
 ἔλλ ἵποντες litera una crasa w | 17 παρῆχοντες > x | 18 γάμους wxyz,
 λόγους x | 18 τεχνίτη xt | 20 νοσοῦσιν x | 20 θείαν xyzt, θεραπεῖαν w:
 γρφ καὶ θεραπεῖαν margo y | 20 φυλακίταις βοήθειαν wxt, τοῖς ἐν
 φυλακίῃ ἐπίσκεψιν yz: γρφ βοήθειαν margo y | 20 πλείων wx | 21
 φροντίς w | 21 περὶ > Yz | 21 ὄρφανεία w | 23 ἐκδώτε w | 23 τῷ
 xyzt, τὸ w | 23 χορηγίαν w, χωρηγίαν x | 24 καὶ prius > w | 24 ἐκ-
 μαθεῖν τέχνην w

ἴν', ὅταν δεξιῶς τὴν τέχνην κατορθώσῃ, τὸ τηρικαῦτα δύνη-
 ται καὶ τὰ τῆς τέχνης ἐργαλεῖα ἑαυτῷ παρέχεσθαι, ὅπως
 μηκέτι βαρύνῃ τὴν τῶν ἀδελφῶν ἀνυπόκριτον εἰς αὐτὸν
 ἀγάπην, ἀλλ' ἑαυτῷ ἐπιχορηγῇ. καὶ γὰρ ἀληθῶς μακάριός
 ἐστίν, ὃς ἂν δυνάμενος βοηθεῖν ἑαυτῷ μὴ θλίβῃ τόπον 5
 3 ὄρφανου ξένου τε καὶ γῆρας. | ἐπεὶ καὶ ὁ κύριος μακάριον
 εἶπεν εἶναι τὸν διδόντα ἥπερ τὸν λαμβάνοντα. καὶ γὰρ
 εἴρηται πάλιν ὑπ' αὐτοῦ Οὐαί τοῖς ἔχουσιν καὶ ἐν ὑποκρίσει
 λαμβάνουσι, ἢ δυναμένους βοηθεῖν ἑαυτοῖς καὶ λαμβάνειν
 παρ' ἐτέρων βουλομένοις· ἐκάτερος γὰρ ἀποδώσει λόγον 10
 κυρίῳ τῷ θεῷ ἐν ἡμέρᾳ κρίσεως. ὁ μὲν γὰρ δι' ἡλικίαν
 ὄρφανίας ἢ γῆρους ἀτονίαν ἢ νόσου πρόσπτωσιν ἢ τέκνων
 πολυτροφίαν λαμβάνων, ὁ τοιοῦτος οὐ μόνον οὐ μεμψθή-
 σεται, ἀλλὰ καὶ ἐπαινεθήσεται· θυσιαστήριον γὰρ τῷ θεῷ
 λελογισμένον ὑπὸ τοῦ θεοῦ τιμηθήσεται, ἀόκτως * ὑπὲρ τῶν 15
 διδόντων αὐτῷ διηνεκῶς προσευχόμενος, οὐκ ἀργῶς λαμβά-
 νων, ἀλλὰ * τῆς δόσεως αὐτοῦ ὅση δύναμις τὸν μισθὸν δι-
 δοῦς διὰ τῆς προσευχῆς· ὁ τοιοῦτος οὖν ἐν τῇ αἰωνίῳ ζωῇ
 ὑπὸ θεοῦ μακαρισθήσεται. ὁ δὲ ἔχων καὶ ἐν ὑποκρίσει
 λαμβάνων ἢ δι' ἀργίαν, ἀντὶ τοῦ ἐργαζόμενον βοηθεῖν * 20
 ἐτέροις, δίκην ὀφλήσει τῷ θεῷ ὅτι πενήτων ἤρπασε ψω-
 4 μόν. | ὁ γὰρ ἔχων ἀργύρια καὶ μὴ μεταδιδούς ἐτίροις
 2 μῆτε μὴν αὐτὸς χρωόμενος, τόπον ὕφους κεκλήρωται, ὅν
 φασιν ἐν τοῖς θησαυροῖς καθεῦδειν· καὶ ἔστιν * ἐπ' αὐτῷ
 ἀληθῆς ἢ γραφῆ ἢ λέγουσα Συνήγαγε πλοῦτον *, ἐξ οὗ οὐ 25

6 Act 20, 35 | 8 apocryphum | 21 Job 22, 7 [24, 10?] | 25 Job 20, 18

1 ἴν xzxt, ἦν w | 1 τηρικαῦτα δύνηται wxyt, τὴν καταδύνηται z |
 2 παρέχεσθαι wx, παρῆσθαι yzt [ί z] | 3 τὴν wxyz, τινά t | 4 ἐπιχο-
 ρηγῇ w, ἐπιχορηγῇ x | 5 ἂν xzxt, ἔαν w | 5 θλίψῃ w | 6 μακάρι-
 ον z | 7 εἶπεν ... 8 αὐτοῦ wxt, ἔστι διδόναι μάλλον εἶπεν ἢ λαμ-
 βάνειν. καὶ πάλιν ἀλλαγῶ εἴρηται yz | 8 ἔχουσι wyz | 9 λαμβάνουσι
 w | 9 ἢ xzxt, τοῖς w in rasura manu recenti | 10 ἀποδώσῃ X |
 12 γῆρας yzt | 12 ἔστονίαν z | 12 νό σου crasa litera una w | 12
 πρόσπτωσιν y | 12 τέκνον yz | 15 λελογισμένος yzt | 15 καὶ διηνε-
 κῶς † w | 16 διηνεκῶς > w | 17 ἀλλ' yz | 17 ὑπὲρ † yz | 17 ὅση
 xzxt, ὡς ἢ w | 20 ἐργαζόμενον z | 20 καὶ † yzt | 21 ὀφειλήσει yz |
 21 τῷ > yz | 21 ἤρπασεν W? xY | 21. 22 ψομόν z | 23 κεκλήρωκεν t.
 πεπλήρωκεν yz | 24 φασί W | 24 ἔσται w, ἔστι yzt | 24 καὶ † yzt |
 25 ἢ γραφῆ ἀληθῆς w | 25 λέγουσα wx, φάσκουσα yzt | 25 συνήγα-
 γεν x | 25 ἑαυτῷ † w

γέσεται, και * οὐδὲν αὐτῷ ὄφελος ἀπολλυμένῳ παρὰ τῆς
 δίκης· * Οὐκ ὠφελήσει γάρ, φησίν, ὑπάρχοντα ἐν ἡμέρᾳ
 ὄργης. ὁ γὰρ τοιοῦτος οὐ τῷ θεῷ πεπίστευκεν ἀλλὰ τῷ
 ἑαυτοῦ χουσίῳ, θεὸν τοῦτο ἡγούμενος και ἐπ' αὐτῷ πεποι-
 5 θῶς· ὑποκριτῆς ἀληθείας ὁ τοιοῦτος, προσωπολήπτης,
 ἄπιστος, εἰρων, δειλός, ἄνανδρος, κοῦφος, εὐχερῆς, μεμ-
 ψίμορος, ἐπώδυνος, ἑαυτοῦ ἐχθρὸς και οὐδενὸς φίλος.
 τούτου * τὰ χρήματα ὀλεῖται και ἀνήθ ξένος ἔδεται αὐτά, ἢ
 ζῶντος ὑφελόμενος ἢ θανόντος καρπωσάμενος· πλοῦτος γάρ
 10 ἀδίκως συναγόμενος ἐξεμεσθήσεται. | παραινοῦμεν οὖν ταῖς 5
 χήραις και τοῖς ὀφθαλοῖς μετὰ παντὸς φόβου και πάσης εὐ-
 λεβείας μεταλαμβάνειν τῶν αὐτοῖς χορηγουμένων, και εὐ-
 χριστεῖν τῷ θεῷ τῷ διδόντι τοῖς πεινώσι τροφήν και ἐπ'
 αὐτῷ τοῖς ὀφθαλμοῖς ἐκτείνειν. Τίς γὰρ ὑμῶν, φησίν,
 15 φάγεται ἢ τίς πίεται ἀρῆξ αὐτοῦ; αὐτὸς γὰρ ἀνοίγει τὴν
 χεῖρα αὐτοῦ και ἐμπιπλᾷ πᾶν ζῶον εὐδοκίας, σίτον νεανί-
 σκους και οἶνον παρθένους και ἔλαιον εἰς εὐφροσύνην τῶν
 ζώτων, χύρτον τοῖς κτήνεσι και χλόην τῇ δουλείᾳ τῶν ἀν-
 θρώπων, κρέα τοῖς θηρίοις, σπέριματα τοῖς ὀρνέοις και πᾶσι
 20 τῶν πρόσφορον τροφῆν. διὸ φησι και ὁ κύριος Καταμάθετε
 τὰ πτερινὰ τοῦ οὐρανοῦ, ὅτι οὐ σπεύρουσιν * οὔτε συναγο-
 σιν εἰς ἀποθήκας, και ὁ πατὴρ ὑμῶν τρέφει αὐτά· οὐχ
 ὑμεῖς μᾶλλον διαφέρετε αὐτῶν; μὴ οὖν μεριμνήσητε λέγον-
 τες Τί φάγομεν ἢ τί πίομεν; οἶδε γὰρ ὁ πατὴρ ὑμῶν ὅτι

2 Prov 11, 4 | 8 Eccles 6, 2 | 9 Iob 20, 15 | 14 Eccles 2, 25 |
 15 Psalm 145, 16 | 16 Zach 9, 17 | 18 Psalm 104, 14 | 20 Matth 6,
 26. 31. 32

1 ἀλλαγῶ + yz | 1 ὀλλύμενον w, ὀλυμένω x | 2 και πάλιν + yz |
 2 ὄφελήσει x | 2 φησι Wy | 3 πεπίστευκε W | 4 ἑαυτ.. W | 6. 7 μεμ-
 ψίμορος w, μεμψίμορος x, μεμψίμορος Y | 7 ἐπώδυνος > yz | 8 γάρ
 + w | 8 ὀλεῖται w | 10 ἀδίκω x | 10 ἐξεμεσθήσεται w, ἐξεμαιοθή-
 σεται x, sed σ in utroque deletum videtur, ἐξεμεθήσεται yzt | 11 παν-
 τὸς > w | 13 τῷ prius > yzt | 14 ἐκτείνει w | 14 φησίν ὑμῶν yzt | 15 γάρ
 > yz | 16 σίτον z | 17 και prius > yz | 18 κτήνεσιν x | 19 τοῖς alterum] τῆς
 z | 19 πᾶσιν x, in margine y τούτοις adscriptum | 20 διὸ ... κύριος wxz,
 οὔτω και ὁ κύριος παρήνει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ λέγων yz | 20 δι'
 ὧν w | 20 φησίν x | 20 καταμάθεται w | 21 τοῦ οὐρανοῦ > xyz | 21
 σπέρουσιν z | 21 οὐδὲ θερίζουσιν + yzt | 21 οὐδὲ yzt | 21. 22 συνα-
 γουσις y | 23 διαφέρεται x | 21 φάγομεν yz | 24 πίομεν yz | 24 οἶ-
 δεν x

χρῆζετε τούτων ἐπάντων. τοιαύτης οὖν τῆς παρ' αὐτοῦ
 προνοίας ἀπολαμβάνετε καὶ τῶν παρ' αὐτοῦ μεταλαμβάνου-
 τες ἀγαθῶν, αἶνον ἀναπέμπειν ὀφείλετε τῷ ὄρφανόν καὶ
 χήραν ἀναλαμβάνοντι παντοκράτορι θεῷ διὰ τοῦ ἡγαπημέ-
 νου υἱοῦ αὐτοῦ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν, μεθ' οὗ * 5
 ἢ δόξα σὺν τῷ ἁγίῳ πνεύματι * εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.
 6 | χρῆ δὲ τὸν ἐπίσκοπον εἰδέναι τίνων ὀφείλει δέχεσθαι καρ-
 ποφορίας καὶ τίνων οὐκ ὀφείλει. φυλακτέοι γὰρ αὐτῷ
 πρὸς δόξιν κἀπηλοί, οὐ δικαιοθήσεται γὰρ κἀπηλὸς ἀπὸ
 ἁμαρτίας· περὶ αὐτῶν γὰρ πον καὶ Ἡσαΐας ὀνειδίξων τὸν 10
 Ἰσραὴλ ἔλεγεν Οἱ κἀπηλοὶ σου μίσγουσι τὸν οἶνον ὕδατι.
 φευκτέοι δὲ αὐτῷ καὶ πόρνοι (οὐ προσοίσεις γὰρ τῷ κυρίῳ
 μίσθωμα πόρνῆς) καὶ ἄρπαγες * καὶ τῶν ἄλλοτριῶν ἐπιθυ-
 μητὰ καὶ μοιχοί· βδελυκταὶ γὰρ αἱ τούτων θυσίαι τῷ
 θεῷ. ἀλλὰ καὶ οἱ ἐκθλίβοντες χήραν καὶ ὄρφανὸν κατα- 15
 δυναστεύοντες καὶ τὰς φυλακὰς πληροῦντες ἀναιτίων ἢ
 καὶ τοῖς ἑαυτῶν οἰκέταις πονηρῶς χροῦμενοι, πληγαῖς φημι
 καὶ λιμῷ καὶ κακοδουλίᾳ, ἢ καὶ πόλεις ὅλας λυμαινόμενοι
 φευκτέοι ἔστωσάν σοι, ὃ ἐπίσκοπε, * καὶ αἱ τούτων * προσφο-
 ραὶ μυσαραί. παρατήρη δὲ καὶ ὄρδιουργοὺς καὶ ῥήτορας 20
 ἀδικίᾳ συναγωνιζομένους καὶ εἰδωλοποιοῦς καὶ κλέπτας καὶ
 τελῶνας ἀδίκους καὶ ξυγοκρούστας καὶ δολομέτρους καὶ
 στρατιώτην συκοφάντην, * μὴ ἀκούμενον τοῖς * ὄψωνίσις,
 ἀλλὰ τοὺς πένητας διασεύοντα, φρονέα τε καὶ δῆμιον καὶ
 δικαστὴν παρανόμον, πρκαγμάτων ἀνατροπέα, ἀνθροῶπων 25
 ἐπίβουλον, μιαιῶν ἐργάτην, μέθυσον, βλάσφημον, κίναι-

9 Sirach 26, 20 | 11 Isaj 1, 22 | 12 Dent 23, 19 | 23 Luc 3, 14

1 τασούτης yzt | 2 ἀπολάβοντες z? | 5 μεθ' wx, δι' yzt | 5 αὐτῷ + x |
 6 σὺν τῷ wx, τῷ θεῷ ἐν yzt | 6 ἁγίῳ > yzt | 6 καὶ ἀληθεία + yzt |
 8 φυλακταίοι W? t [i t] | 9 ἀπὸ wxyz, περὶ t | 10 γὰρ > Yz | 11 μίσγου-
 σιν x | 12 φευκτέω z, φευκταίοι t | 12 δ' yt, > Yz | 13 καὶ μοιχοί
 + w | 13. 14 ἐπιθυμηταὶ w | 14 καὶ μοιχοί > w | 14 μόχοι z | 14 βδελ-
 λυκταὶ w | 14 τούτων αἱ yz | 14 τῷ w, τῷ x, παρὰ yzt | 15 χήρας w | 15
 ὄρφανούς w | 16 καὶ wxt, ἢ yz | 18 κακοδουλεία wxyz | 18 ἢ χυαί,
 οὐ w | 18 πόλις z | 18 λυμαινόμενοι x | 19 φευκταίοι t | 19 καὶ γὰρ
 + w | 19 αἱ ante προσφοραὶ yz | 19 ἀπάντων + yz | 20 παρατιοῦ w,
 παραίτησαι x | 23 τὸν + w | 23 ἑαυτοῦ + yz | 24 διασεύοντα τοὺς
 πένητας z | 24 δῆμιον wxyt, δῆλαιον z | 25 ἀνατροπέαν w | 26 μιαι-
 ρόν wyz

δου, τοκογλύφου, και παντός ἑτέρου πονηροῦ και τῆ
 γνώμη τοῦ θεοῦ διαμαχομένους· ὅτι λέγει ἡ γραφή βδε-
 λυκτοὺς εἶναι * παρὰ θεῶ πάντας τοὺς τοιοῦτους. οἱ γὰρ
 παρὰ * τοιούτων δεχόμενοι και τρέφοντες χήρας και ὀρ-
 5 φανοὺς ὑπεύθυνοι τῷ τοῦ θεοῦ κριτηρίῳ γενήσονται, ὡσπερ
 και Ἀδωνίας ὁ ἐν ταῖς βασιλείαις προφήτης παρακούσας
 θεοῦ και φαγῶν ἄρτον και πῖν ὕδωρ ἐν τῷ τόπῳ ᾧ
 ἀπέειπεν αὐτῷ * κύριος διὰ τὴν τοῦ Ἱεροβοὰμ ἀσέβειαν,
 και ὑπὸ λέοντος ἀναιρεθεῖς. ὁ γὰρ ἐκ κόπου διακονούμενος
 10 ἄρτος χήραις δίκαιος μᾶλλον, κἂν ἦ βραχύς και ὀλίγος, ἢ ὁ
 ἐξ ἀδικίας και συκοφαντίας, κἂν ἦ πολὺς και ἐξησκημένος·
 λέγει γὰρ ἡ γραφή Κρεῖσσον ὀλίγον τῷ δικαίῳ ὑπὲρ πλου-
 του ἀμαρτωλῶν πολύν. εἰ δὲ και ἐξ ἀσεβῶν φαγοῦσα χήρα
 και ἐμπλησθεῖσα προσεῖξεται ὑπὲρ αὐτῶν, οὐκ εἰσακουσθή-
 15 σεται· ὅτι ὁ καρδιογνώστης θεὸς μετὰ κρίσεως ἀπεφῆνατο
 περὶ τῶν ἀσεβῶν λέγων Ἐάν στῆ Μωσῆς και Ἀαρῶν πρὸ
 προσώπου μου ὑπὲρ αὐτῶν, οὐκ εἰσακούσομαι αὐτῶν· και
 σὺ μὴ προσεύχου περὶ τοῦ λαοῦ τούτου * και μὴ ἀξιόη
 20 ἰθνηαὶ αὐτοὺς και μὴ προσέλθῃς μοι περὶ αὐτῶν, ὅτι οὐκ
 εἰσακούσομαι σου. | οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ και οἱ ἐν ἀμαρτίας
 γενόμενοι και μὴ μεταγνόντες οὐ μόνον οὐκ εἰσακουσθή-
 σονται προσευχόμενοι, ἀλλὰ και τὸν θεὸν παροξυνοῦσιν,
 ὑπομνήσκοντες αὐτὸν τῆς ἑαυτῶν μοχθηρίας. περιστασθε
 οἶν τὰς τοιαύτας διακονίας ὡς ἄλλαγμα κινὸς και μίσθωμα
 25 πόρνης· ἐκότερα γὰρ τοῖς νόμοις ἀπηγόρευται. οὔτε γὰρ ὁ
 Ἑλυσσαῖος τὰ παρὰ τοῦ Ἀζαήλ προσκομισθέντα ἐδέξατο, οὔτε

2 Prov 17, 15? | 6 Reg γ 13 | 12 Psalm 37, 16 | 16 Hierem 15, 1 |
 17 Hierem 7, 16 | 21 Dent 23, 19

1 πάντα ὄντιν' οὖν πονηρὸν yzt | 2 διαμαχομένον w, διαμαχομένον
 yzt | 2 ὅτι γραφή > w | 2 ὅτι λέγει xt, δείκνυσι δὲ yz | 2, 3 βδει-
 λυκτοὺς w | 3 λέγει ἡ γραφή + w | 3 τοὺς > x | 3 γὰρ wxt, γοῦν yz
 | 4 τῶν + t | 5 κριτηρίῳ τοῦ θεοῦ yzt | 6 ἀδωνίας z | 7 φαγῶν z |
 7 ὡ xyt, ὁ w | 8 ὁ + t | 9 και > t | 9 λέοντων x | 10 ἢ κἂν w | 10 ἦ > x | 10 ὁ
 > t | 11 πολὺς ἦ w | 11 ἐξησκημένος wxt, ἀδρός yz [ὁ z] | 14 προσεῖ-
 ξηται x | 16 μωσῆς w | 16 ἀαρῶν wx, σαμωνήλ yzt | 18 σὺ > z |
 18 περὶ wx, ὑπὲρ yzt | 18 τούτου ἐλεγήθῃναι > z | 18 πρὸς ἱερε-
 μίαν φησὶ ὁ θεὸς + y | 18 και μὴ wxt, μὴ δὲ yz | 19 και μὴ wxt, μὴ δὲ
 yz | 19 ὅτι y | 20 σοι x | 20 οὐ μὴν δὲ > x | 23 ὑπομνήσκοντες z | 25
 γὰρ wxt, οὖν yz | 25 ὁ > yzt | 26 κομισθέντα t

Ἀχίας τὰ παρὰ τοῦ Ἰεροβοάμ· εἰ δὲ οἱ τοῦ θεοῦ προφητῆται
τὰ παρὰ τῶν ἀσεβῶν οὐ προσήκοντο ξένια, δίκαιον μὴ δὲ
ὑμᾶς, ὧ ἐπίσκοποι. ἀλλὰ καὶ Σίμων ὁ μάγος ἐμοὶ Πέτρον
καὶ Ἰωάννη χρήματα προσενεγκῶν ἐπειράτο ἀνητὴν τὴν
ἀτίμητον χάριν λήψεσθαι· ἅπερ μὴ προσηκόμενοι ἀραῖς 5
αἰωνίους αὐτὸν ἐδησάμεθα, ὅτι τὴν δωρεάν τοῦ θεοῦ οὐκ
εὐνοίᾳ τῇ πρὸς * θεόν ἀλλὰ χρημάτων ἐναλλαγῇ ἐνόμισε
κτῆσασθαι. φεύγετε οὖν τὰς δυσσυνειδήτους εἰς τὸ θυσια-
σκήριον τοῦ θεοῦ εἰσφορᾶς· ἕπεχε γὰρ, φησίν, ἀπὸ ἀδί-
8 κου, καὶ οὐ φοβηθήσῃ καὶ τρόμος οὐκ ἐγγιεῖ σοι. | ἀλλ' 10
ἐὰν λέγητε ὅτι Οἱ διδόντες τὰς ἐλεημοσύνας οὗτοί εἰσιν,
καὶ μὴ λάβωμεν παρ' αὐτῶν, πόθεν αἱ χήραι ἀνηροετη-
σονται * καὶ οἱ ἐνδεεῖς τοῦ λαοῦ*; ἀκούσεσθε παρ' ἡμῶν
ὅτι Διὰ τοῦτο ἐλάβετε δόματα Λευιτῶν, τὴν καρποφορίαν τοῦ
ἐν ὑμῖν λαοῦ, ἵν' ἐπαρκῆτε καὶ ἑαυτοῖς καὶ τοῖς δεομένοις, 15
καὶ μὴ ἐνδεεῖς συνεχόμενοι παρὰ πονηρῶν λαμβάνητε. εἰ δὲ
οὕτως ἀποροῦσιν αἱ ἐκκλησίαι, λυσιτελεῖ * διαφθαρεῖναι, ἢ
παρὰ ἐχθρῶν τοῦ θεοῦ λαβεῖν τι ἐφ' ὕβρει καὶ χλευῆ τῶν
αὐτοῦ φίλων· περὶ γὰρ τῶν τοιούτων καὶ ὁ προφήτης λέγει
Ἔλαιον * ἀμαρτωλοῦ μὴ λιπανάτω τὴν κεφαλὴν μου. δοκιμα- 20
σταὶ οὖν γίνεσθε τῶν τοιούτων· καὶ παρὰ μὲν τῶν δόσιως
περιπατούντων λαμβάνετε καὶ τοῖς θλιβομένοις χορηγεῖτε,
παρὰ δὲ ἀποσυναγῶρων μὴ λαμβάνετε, πρὶν ἂν τῆς ἐκκλη-
σίας εἶναι μέλη καταξιωθῶσιν. εἰ δὲ ἐπιλείποι δόμα, προ-
σάγγελλε τοῖς ἀδελφοῖς, καὶ ἐξ αὐτῶν συλλογὴν ποιησάμενος 25
9 διακομῆσαι τοῖς ὀφθαλοῖς καὶ ταῖς χήραις ἐν δικαιοσύνῃ. | λέγει
δὲ τῷ ὑπὸ σὲ λαῷ ἃ καὶ Σολομῶν ὁ σοφὸς Τίμα τὸν κύριον

3 Act 8, 18 | 9 Isaj 54, 14 | 20 Psalm 141, 5 | 27 Prov 3, 9. 10

1 ἀχίας yz | 1 τὰ > yz | 1 εἰ a correctore w, οἱ W? | 1 προφητῆται z
2 μῆτε yzt | 3 ὑμεῖς w | 5 ἀτίμητον x | 5 μὴ xyz, οὐ w | 7 τὸν + w
| 7 ἐναλλαγῇ wxt, καταβολῇ yz | 7 ἐνόμισε w, ἐνόμισεν x | 8 κτῆσ-
σθαι W, κτῆσθαι yzt | 8 δυσσυνειδήτους yz | 9 ἀπέχου yzt | 9 φῆ w
| 10 φοβηθήσει w | 10. 11 ἀλλ' ἐὰν wxt, ἐὰν δὲ yz | 11 εἰσὶ yzt | 12
λάβομεν yzt | 13 παρ' ἡμῶν + yzt | 13 καὶ wxt, ἢ yz | 13 διατραφῶσιν
+ yzt | 13 ἀκούσεσθαι w | 14 δόμα yzt | 14 λευιτῶν xyz, ἵνα w |
15 ἡμῖν w | 15 ἵν' > w, ἵνα t | 16 ἐνδεεῖα wx, ἀπορία yz, ἐν ἀπο-
ρία t | 17 ἂν + w | 18 παρ' yzt | 20 ἔλεον y | 20 δὲ super versum
+ y | 20 ἀμαρτωλοῦ y | 20 λιπανάτω x | 24 ἐπιλείποι x | 24. 25 προ-
σάγγελλε wt

ἀπὸ σῶν δικαίων πόνων καὶ ἀπάρχου αὐτῶ ἀπὸ σῶν καρπῶν
δικαιοσύνης, ἵνα πιμπλάται σου τὰ ταμεία πλησμονῆς σίτου,
οἶνω δὲ αἰ ληνοί σου ἐκβλύζουσιν. ἐκ τοῦ δικαίου οὐκ
κόπου τῶν πιστῶν τρέφετε καὶ ἀμφιέννυτε τοὺς ὑστεροῦ-
5 μένους, καὶ τὰ ἐξ αὐτῶν, ὡς προειρήκαμεν, ἀθροιζόμενα
χρημάτια διατάσσετε διακονοῦντες εἰς *ἀγορασμοὺς τῶν ἀγίων,
ῥυόμενοι δούλους, καὶ αἰχμαλώτους, δεσμίους, ἐπηρεαζο-
μένους, ἦγοντας ἐκ καταδίκης διὰ τὸ ὄνομα τοῦ χριστοῦ ὑπὸ
τηράντων * εἰς μονομαχίαν καὶ θάνατον· λέγει γὰρ ἡ γραφή
10 Ῥῦσαι ἀγομένους εἰς θάνατον καὶ ἐκπρίου κτεινομένους, μὴ
φείσῃ. ἂν δέ ποτε ἀνάγκη γένηται καὶ παρὰ τινὸς δέξῃσθε 10
ἀνοσίῳ ἄκοντες ἀργύριον, εἰς ξύλα καὶ ἀνθρακίαν αὐτὰ
δαπανήσατε, ἵνα μὴ λαβούσα * χῆρα ἐξ αὐτοῦ τι ἢ * ὀρ-
φανὸς ἀναγκασθῇ ὠνήσασθαι τροφήν ἢ πόμα παρὰ τὸ προ-
15 σῆμον· δίκαιον γὰρ τὰ παρὰ τῶν ἀσεβῶν ταῦτα πωρὸς εἶ-
ναι κατανάλωμα, οὐκ εὐσεβῶν βρωμα. ταῦτα δὲ καὶ ὁ νό-
μος διαγορεύει, θυσίαν ὀψισθεῖσαν ἄβρωτον ἀποκαλῶν καὶ
πυρὶ ταύτην ἀναλίσκεσθαι κελεύων. οὐ γὰρ τῇ φύσει φαῦλα
τὰ προσφερόμενα, ἀλλὰ τῇ γνώμῃ τῶν προσφερόντων
20 αὐτά. τοῦτο δὲ προστάσσομεν ἐπὶ τοῦ μὴ ἀποστρέφειν τοὺς
πλησιάζοντας ὑμῖν, εἰδότες καὶ τὴν συντυχίαν πολλάκις
ἐπωφελῆ τοῖς ἀσεβέσι γίνεσθαι τὴν πρὸς τοὺς εὐσεβεῖς,
ἐπιβλαβῆ δὲ μόνην τὴν κατὰ τὴν θρησκείαν κοινωνίαν. ταῦτα
μὲν οὖν ἐπὶ τοσοῦτον, ἀγαπητοί, εἰρησθῶ ὑμῖν πρὸς ἀσφάλειαν
25 ὑμῶν. | οἱ μέντοι πατέρες παιδεύετε τὰ τέκνα ὑμῶν ἐν κυ-
ρίῳ, ἐκτρέφοντες αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ κυρίου,

10 Prov 24, 11 | 17 Lev 19, 6 | 26 Eph 6, 4

2 ἐπιμπλάνται w, sed an a correctore recenti, πίπληνται X, πί-
πληνται x, πιμπλῶνται yz | 2 τὰ ταμεία σου yzt [ταμεία t] | 2 σπλη-
σιονῆς w, πλησμονῆ xyz [ἢ x] | 3 ἐκβλύζουσιν z | 6 τοὺς + yzt | 7
καὶ > yzt | 9 ἀγομένους + w | 10 ἀπαγομένους yz | 10 ἐκπριῶ yz,
sed ἐκπρίου margo y | 11 φῆση W, φείον z | 11 καὶ > t | 11 δέξα-
σθαι t | 12 ἀργύρια w | 12 αὐτὸ yzt | 12. 13 δαπανήσατε αὐτὰ w | 13 ἢ
+ yzt | 13 ἐξ αὐτὰ τί [τί super versum] χῆρα w | 13 ὁ + yt | 14 ὀνή-
σασθαι wx | 14 ἢ wxt, καὶ yz | 14 πόμα w | 15 τῶν > t | 16 παρα-
νάλωμα yz | 18 φαῦλα τῇ φύσει w | 19 ἡ γνώμῃ w | 19 προσκομι-
ζόντων yzt | 20 τοῦ wx, τῶ yz, τὸ t | 22 ἐποφελῆ w | 22 ἀσεβείν x
| 22 γεγενῆσθαι t | 22 παρὰ τῶν εὐσεβῶν yz | 23 ἐπιβλαβῆ w | 24
ἀγαπητοὶ ἐπὶ τοσοῦτον yz | 25. 26 κυρίῳ xytz, χριστῶι w | 26 παιδεία y

καὶ διδάσκοντες αὐτὰ ἐπιτηδεύουσας καὶ ἀρμοζούσας τῷ λόγῳ
 τέχνες, ἵνα μὴ διὰ τῆς εὐκαιρίας στρηνιάσαντα καὶ ἀνεπι-
 τήμητα μείναντα ὑπὸ τῶν γονέων, πρὸ θρας ἀνέσεως τυ-
 χόντα, ἀφηγιάσωσι τοῦ καλοῦ. διὸ μὴ εὐλαβείσθε αὐτούς
 ἐπιπλήσσειν, σωφρονίζοντες αὐτὰ μετὰ ἐμβριθείας· οὐ γὰρ 5
 ἀποκτενεῖτε αὐτὰ παιδεύοντες, μᾶλλον δὲ σώσετε αὐτά,
 καθὼς πον καὶ * Σολομῶν ἐν τῇ σοφίᾳ φησὶ Παιδευε * υἱόν
 σου καὶ ἀναπαύσει σε· οὕτω γὰρ ἔσται σοι εὐέλπις· σὺ
 μὲν γὰρ ῥάβδῳ πατάξεις αὐτόν, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ῥύσῃ
 ἐκ θανάτου. καὶ πάλιν λέγει ὁ αὐτὸς οὕτως Ὅς φεῖδεται 10
 τῆς ἑαυτοῦ βακτηρίας, μισεῖ τὸν ἑαυτοῦ υἱόν· καὶ ἐξῆς Κλά-
 σον τὰς πλευρὰς αὐτοῦ, ὡς ἔστι νῆπιος, μήποτε σκλη-
 ρυνθῆεις ἀπειθήσῃ σοι. ὃς φεῖδεται οὖν παραινεῖν καὶ σω-
 φρονίζειν τὸν ἑαυτοῦ υἱόν, μισεῖ τὸν ἴδιον παῖδα. ἐκδι-
 δάσκετε οὖν ὑμῶν τὰ τέκνα τὸν λόγον * κυρίου, * στύφετε δὲ 15
 αὐτὰ καὶ δαρμοῖς καὶ ποιεῖτε * ὑποτακτικά *, ἀπὸ βρέφους δι-
 δάσκοντες αὐτὰ ἱερὰ γράμματα, ἡμέτερά τε καὶ θεία, καὶ
 πᾶσαν γραφὴν θείαν παραδιδόντες αὐτοῖς, ἄνεσιν αὐτοῖς
 μὴ διδόντες κατεξουσιάζειν ὑμῶν παρὰ τὴν ὑμετέραν γνώ-
 μην, μετὰ ὁμηλικῶν εἰς συμπόσιον μὴ ἑῶντες αὐτὰ συμ- 20
 βάλλειν· οὕτως γὰρ εἰς ἀταξίαν ἐκτραπήσονται καὶ εἰς
 πορνείαν περιπεσοῦνται. καὶ ἂν παρὰ τὴν τῶν γονέων ἀμέ-
 λειαν τοῦτο πάθωσιν, ἔνοχοι τῶν ψυχῶν αὐτῶν οἱ γεννη-

7 Prov 29, 17 | 8 Prov 19, 18 | 8 Prov 23, 14 | 10 Prov 13, 24 |
 11 Sirach 30, 12 | 16 Tim β 3, 15

1 διδάσκετε yzt | 1 ἀρμοζούσας w | 2 εὐκαιρίας z | 2 στρηνιάσαντα w |
 3 μείναντα post γονέων yzt | 3. 4 τυγχάνοντα w | 4 ἀφηγιάσωσιν x |
 4 εὐλαβείσθαι z | 4 αὐτοῖς yzt | 5 ἐμβριθείας x | 7 ὁ + t | 7 φη-
 σίν x, φῆ w | 7 τὸν + z | 8 σου > x | 8 οὕτως w, οὕτος yz | 9 ῥάβ-
 δως z | 10 οὕτως > yz | 11 βακτηρίας ἑαυτοῦ x | 11 med αὐτοῦ z |
 11 ἐξῆς wxt, πάλιν σοφός τις ἕτερος yz | 12 ἔστιν xz [ἔ z] | 12. 13
 σκληρῶν νθείς erasa litera una w | 13 ἀπειθήσει w, ἀπειθήσει x | 13
 οὖν wxt, τοίνυν yz | 13. 14 σωφρονίζειν z | 14 τὸν ἴδιον παῖδα wxt,
 αὐτόν y, αὐτὸ z | 15 τὰ τέκνα ὑμῶν w | 15 τοῦ + yz | 15 καὶ + yz
 | 15 δὲ > yz | 16 καὶ prius > yz | 16 αὐτὰ super versum + y | 16
 εἶναι + w | 17 ὑμέτερά wxt | 17 θεία w | 18 θείαν wxt, θεόπνευστον
 yz | 18 παραδόντες w | 18 παραδιδόντες αὐτοῖς > yz, αὐτοῖς > t |
 19 μὴ διδόντες ante ἄνεσιν 18 t | 20 εἰσυμπόσιον ita iunctum z | 20
 ἔατε yz | 20. 21 βάλλειν Yz | 21 οὕτω yzt

σαντες ὑπάρξουσιν. εἰ γὰρ τῇ τῶν γονέων ῥαθυμία σύνει-
 σιν ἀκολάστοις, οἱ παῖδες ἀμαρτήσαντες οὐκ αὐτοὶ μόνου
 κολασθήσονται, ἀλλὰ καὶ ὑπὲρ αὐτῶν οἱ γονεῖς αὐτῶν κρι-
 θήσονται. διὰ τοῦτο σπουδάξετε ὧρα γάμου ζευγνύσθαι καὶ
 5 συναλλάσσειν αὐτά, ἵνα μὴ τῆς ἡλικίας ἐν τῇ ἀκμῇ νεα-
 ζούσης ἔθνη πορονοκῶπα ἀποβῆ, καὶ ὑμεῖς ἀπαιτηθήσεσθε
 τὸν λόγον ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῆς κρίσεως ὑπὸ κυρίου τοῦ
 θεοῦ. περὶ δὲ οἰκετῶν τί ἂν εἴποιμεν πλεον, ἢ ὅτι καὶ ὁ [12
 10 θεοῦ, κἂν ἀσεβῆς κἂν πονηρὸς ὑπάρχη, οὐκ ἐπιμέντοι καὶ
 ὁμόνοιαν κατὰ τὴν θρησκείαν. καὶ ὁ δεσπότης ἀγαπάτω
 τὸν οἰκέτην, κἂν διάφορος ᾗ, τὸ ἴσον κρινέτω εἰ * ἄν-
 θρωπος ὑπάρχει. ὁ δὲ πιστὸν ἔχων δεσπότην, σωζομένης
 15 πιστὸν καὶ ὡς πατέρα, μὴ ὡς ὀφθαλμοδόουλος, ἀλλ' ὡς
 φιλοδέσποτος, εἰδὼς ὅτι ὁ θεὸς αὐτῷ τὴν μισθαποδοσίαν
 ἀποτίσει τῆς ὑπηρεσίας. ὡσαύτως δὲ καὶ ὁ κύριος ὁ πιστὸν
 ἔχων οἰκέτην, σωζομένης αὐτῷ τῆς θεραπείας, ἀγαπάτω ὡς
 υἱὸν ἢ ὡς ἀδελφὸν διὰ τὴν τῆς πίστεως κοινωνίαν. | πάση 13
 20 βασιλείᾳ καὶ ἀρχῇ ὑποτάγητε καθὼς ἀρέσκει θεῷ, ὡς θεοῦ
 διακόνους καὶ τῶν ἀσεβῶν τιμωροῖς· πάντα φόβον τὸν ὀφει-
 λόμενον αὐτοῖς ἀποπληρώσατε, πᾶσαν εἰσφορὰν, πᾶν τέλος,
 πᾶσαν τιμὴν, * δόσιν, κήρσον. θεοῦ γὰρ τοῦτο διάταγμα, μη-
 δενί τι χρεωστέιν, εἰ μὴ τὸ τῆς φιλίας *, ὃ ὁ θεὸς διετάξατο
 25 διὰ * χριστοῦ. | περὶ δὲ παρθενίας ἐντολὴν οὐκ ἐλάβομεν, τῇ 14
 δὲ τῶν βουλομένων ἐξουσίᾳ τοῦτο ἐπιτρέπομεν ὡς εὐχὴν,
 ἐκεῖνο μόνον αὐτοῖς παραινούντες, μὴ προχείρως τι ἐπαγ-

20 Rom 13, 4 | 23 Rom 13, 8

1 γὰρ xyt, δὲ w | 1 τῇ ... 2 ἀμαρτήσαντες] τὴν τῶν γονέων ῥαθυ-
 μίαν γνώτες οἱ παῖδες ἀμαρτήσωσιν w | 1 γονέων wx, γινομένων yz,
 γενναμένων t | 3 ἀλλὰ ... κριθήσονται > t | 5. 6 νεαζούσης wx, ζεού-
 σης yzt | 6 ἔθνη W?x, αὐτὰ μὲν yz | 6 καὶ ὑμεῖς wxt, ὑμεῖς δὲ yz |
 6 ἀπαιτηθήτε yz | 8 πλεον w | 9 εἰς wx, πρὸς yzt | 10 ὑπάρχει wx |
 12 o alterum in διάφορος apud w in rasura, ἀδιάφορος x | 12 εἰ w,
 ἢ xt, ἢ yz | 12 καθὸ + t | 14 κυρείας yZ | 17 δὲ > yzt | 17 κύρισσ z
 | 20 καθὼς wx, ἐν οἷς yzt | 23 πᾶσαν + yz | 23. 24 μῆδὲν w, μῆδὲν
 y, γφφ μῆδενι margo y, μῆδενὸ z | 24 μὲ w | 24 σύμβολον + yzt |
 25 ἰησοῦ + yz | 25 παρθενίας xt | 26 εὐχὴ w | 27 μόνον wx, μὲν οὖν
 yzt, γφφ καὶ ἐκεῖνο μόν. margo y | 27 αὐταῖς yz | 27 παραινού-
 μεν yz | 27 p 123, 1 ἐπαγγείλασθε yz

γείλασθαι· ἐπέπερ * ὁ Σολομών φησιν Ἀγαθὸν τὸ μὴ εὐ-
 ξασθαι, ἢ τὸ εὐξασθαι καὶ μὴ ἀποδοῦναι. ἢ παρθένος οὖν
 αὐτῆ ἔστω ἀγία σώματι καὶ ψυχῇ, ὡς ναὸς θεοῦ, ὡς οἶκος
 χριστοῦ, ὡς πνεύματος ἀγίου καταγώγιον. δεῖ γὰρ τὴν
 ἐπαγγελιαμένην, ἄξια τῆς ἐπαγγελίας ἔργα διαπρασσομένην, 5
 δεικνύειν τὸ ἐπάγγελμα αὐτῆς ὅτι ἔστιν ἀληθὲς καὶ διὰ
 σχολὴν εὐσεβείας, οὐ κατὰ διαβολὴν γάμου γινόμενον.
 ἔστω δὲ μὴ ῥεμβᾶς μηδὲ ἀκαιροπερίπατος, μὴ δίνωμος,
 ἀλλὰ σεμνή, ἐγκρατής, σώφρων, ἀγνή, φεύγουσα τὰς τῶν
 πολλῶν συντηχίας καὶ μάλιστα τὰς τῶν ἀσίμων. 10

E

Εἰ τις χριστιανὸς διὰ τὸ ὄνομα τοῦ χριστοῦ καὶ τὴν
 εἰς * θεὸν πίστιν καὶ ἀγάπην κατακριθῆ ὑπὸ ἀσεβῶν εἰς
 λουδοὺν ἢ θηρία ἢ μέταλλον, μὴ παρῶν αὐτόν, ἀλλ' ἐκ
 τοῦ κόπου καὶ * τοῦ ἰδρωτὸς ὑμῶν πέμψατε αὐτῷ εἰς δια-
 τροφήν αὐτοῦ καὶ εἰς μισθοδοσίαν τῶν στρατιωτῶν, ἵνα 15
 ἐλαφρυνθῆ καὶ ἐπιμελείας τύχη· ἵνα, ὅσον τὸ ἐφ' ὑμῖν,
 μὴ θλίβηται ὁ μακάριος ἀδελφὸς ὑμῶν. ὁ γὰρ διὰ τὸ
 ὄνομα κυρίου τοῦ θεοῦ καταδικαζόμενος, οὗτος μάρτυς
 ἀγίος, ἀδελφὸς τοῦ χριστοῦ, υἱὸς τοῦ ὑψίστου, δοχεῖον τοῦ
 ἀγίου πνεύματος, δι' οὗ καὶ τὸν φαιτισμὸν τῆς δόξης τοῦ 20
 * εὐαγγελίου ἐλάβομεν ἕκαστος τῶν πιστῶν ἐν τῷ κα-
 ταξιωθῆναι τοῦ * στεφάνου καὶ τῆς μαρτυρίας τῶν πα-
 θημάτων αὐτοῦ καὶ τῆς κοινωνίας τοῦ αἵματος αὐτοῦ, *

1 Ecl 5, 4 | 20 Cor β 4, 4

1 καὶ + t | 2 τὸ > w | 3 αὐτῆ Wxt, τοιαύτη w, > yz | 4 ἀγίου >
 xyz | 5 διαπραττειν w, διὸ πρασσομένην z | 6 δεικνύων w | 6 ἔστιν
 > w | 7 γινόμενην xyz, γενομένην t | 8 ῥεμβομένη w, φιλόκομος yz,
 sed μὴ ῥεμβᾶς margo y | 8 μηδὲ xyt, μὴ w | 8 ἀκαιροπεριπάτητος t |
 8 δῆγνωμος w | 9 σεμνή > w | 10 τὰς > yzt

12 τὸν + yzt | 12 ἀγάπην καὶ πίστιν t | 13 λουδοὺν t, δοῦλον
 wxyz | 13 μετᾶλλων w | 14 ἐκ + t | 14 τοῦ ἰδρωτὸς wx, τοῦ ἰγρωτὸς t,
 τῶν ὑπαρχόντων yz, margo y γρηφ ὑδρότος | 15 μισθοδοσίαν wx, μι-
 σθαποδοσίαν t, θεραπείαν y, θεραπεία z, γρηφ μισθοδοσία margo y |
 16 ἔν' yzt | 17 θλίβητε Z | 19 χριστοῦ wx, κυρίου yzt | 19 δοχεῖον x |
 21 ἀγίου + t | 21 ἔλαβεν yzt | 22 ἀφθάρτου + yzt | 23.κοινωνίας z |
 23 καὶ manu recenti super versum + w

συμμορφωθῆναι τῷ θανάτῳ τοῦ χριστοῦ εἰς νίθησιν.
 τούτου οὖν ἔνεκεν ἅπαντες οἱ πιστοὶ διὰ τοῦ ἐπισκόπου
 ὑμῶν ἐκ τῶν ὑπαρχόντων ὑμῶν καὶ ἐκ τοῦ κόπου διακο-
 νήσατε τοῖς ἀγίοις. εἰ δὲ οὐκ ἔχει τις, υἱοθεύσας τὸ τῆς
 5 ἡμέρας καὶ μερίσας, τοῦτο ἐκταξάτω τοῖς ἀγίοις. εἰ δὲ τις
 ἐν περιουσίᾳ ὑπάρχει *, καὶ πλείον τι κατὰ ἀναλογίαν τῆς
 δυνάμεως αὐτοῦ διακονεῖτω αὐτοῖς. εἰ δὲ καὶ οἷός τε ἐστὶν
 ἅπαντα τὸν βίον αὐτοῦ ἀποδόμενος ὑπόσασθαι αὐτοὺς ἐκ
 τοῦ δεσποτηρίου, μακάριος ἐστὶ καὶ φίλος τοῦ χριστοῦ.
 10 εἰ γὰρ ὁ τὰ ὑπάρχοντα πτωχοῖς δοὺς τέλειος μετὰ τὴν περὶ
 τῶν θεῶν γνῶσιν, πολλῶ μᾶλλον ὁ ὑπὲρ μαρτύρων· ὁ
 γὰρ τοιοῦτος, ἄξιός θεοῦ ὑπάρξας, πληρώσει τὸ θέλημα
 αὐτοῦ, χορηγήσας ἐκείνοις, οἵτινες αὐτὸν ὁμολόγησαν ἐνώ-
 15 πιος ἐθνῶν καὶ βασιλέων νῶν τε Ἰσραήλ, περὶ ὧν ὁ κύ-
 ριος ἀπεφήνατο λέγων Ὅς ἐάν ὁμολογήσῃ ἐν ἔμοι ἐμπρο-
 σθεν τῶν ἀνθρώπων, ὁμολογήσω καὶ ἐν αὐτῷ ἐμπροσθεν
 τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν τοῖς οὐρανοῖς. καὶ εἰ τοιοῦτοί
 εἰσιν, ὥστε καὶ ὑπὸ * χριστοῦ ἐπὶ τοῦ πατρὸς αὐτοὺς μαρ-
 τυρεῖσθαι, ὑμεῖς οὐκ ὀφείλετε ἐπαισχυνθῆναι ἀπέναντι πρός
 20 αὐτοὺς ἐν ταῖς φυλακαῖς· τοῦτο γὰρ ποιησάντων ὑμῶν,
 μαρτύριον ὑμῖν λογισθήσεται· ὅτι ἐκείνοις μὲν πείρα τὸ
 μαρτύριον ὑπῆρξεν, ὑμῖν δὲ τέως προθυμία, ὡς κοινωνοὺς
 τῆς ἀθλήσεως αὐτῶν. λέγει γὰρ πού ὁ κύριος * πρός τοὺς
 25 τοιοῦτους φάσκων Λεῦτε οἱ εὐλογημένοι τοῦ πατρὸς μου,
 κληρονομήσατε τὴν ἡτοιμασμένην ὑμῖν βασιλείαν ἀπὸ κα-
 ταβολῆς κόσμου· ἐπέινασα γὰρ καὶ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν,
 ἐδίψησα καὶ ἐποτίσατέ με, ξένος ἤμην καὶ συνηγάγετέ με,
 γυμνὸς καὶ περιεβάλετέ με, ἀσθενὴς ἤμην καὶ ἐπεσεκέψασθέ

1 Phil 3, 10 | 3 Luc 8, 3 | 15 Matth 10, 32 | 24 Matth 25, 34—40 + 46

1 συμμορφωθῆναι xz | 1 εἰς > t | 5 οἷοις w | 5 τις > w | 6 τις + w
 | 7 αὐτοῖς wxt, αὐτῶ yz | 8 αὐτοῦ wx, ἑαυτοῦ yzt | 10 τὰ wxyt, τοῦ
 z | 10 μετὰ ... 11 γνῶσιν wxt, κατὰ τὴν τοῦ κυρίου διάταξιν yz | 13
 χορηγήσας w | 13 ὁμολόγησαν wX | 15 ἐάν wx, ἀν yzt | 15 ὁμολογή-
 σει w | 17 τοῦ alterum ... οὐρανοῖς > yzt | 18 ὡς yzt | 18 τοῦ + yz |
 21 ἐκείνοι W | 22 ὑπῆρξε w | 22 τέως wxyz, ἑτέρως t | 22 κοινωνοὶ
 W | 23 ἀθλήσεως x | 23 λέγει γὰρ πού wxt, πάντως δὲ yz | 23 καὶ +
 yz | 24 φάσκων wxt, ἐρεῖ yz | 27 συνηγάγεταί w | 28 fin με > x | 28
 ἤμην > yz

με, ἐν φυλακῇ ἤμην καὶ ἤλθετε πρὸς μέ. τότε ἀποκριθῆ-
 σονται * οἱ δίκαιοι λέγοντες Κύριε, πότε σε εἶδομεν
 πεινῶντα καὶ ἐθρέψαμεν, ἢ διψῶντα καὶ ἐποτίσαμεν; ἢ ἢ
 γυμνὸν καὶ περιεβάλομεν, ἢ ἀσθενῆ καὶ ἐπεσκεψάμεθα; ἢ
 ξένον καὶ συνηγάγομεν, ἢ ἐν φυλακῇ καὶ ἤλθομεν πρὸς σέ; 5
 καὶ ἀποκριθεὶς ἐρεῖ αὐτοῖς Ἐφ' ὅσον ἐποιήσατε ἐν τούτων
 τῶν ἀδελφῶν μου τῶν ἐλαχίστων, ἐμοὶ ἐποιήσατε· καὶ
 2 ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς ζωὴν αἰώνιον. * | εἰ δέ τις, ἀδελφὸν
 λέγων ἑαυτὸν εἶναι, ἀπατηθεὶς ὑπὸ τοῦ πονηροῦ κακο-
 ποιήσῃ καὶ ἐλεγχθεὶς κατακριθῆ ἑαυτῷ ὡς μοιχὸς ἢ φο- 10
 νεύς, χωρῆσθε ἀπ' αὐτοῦ, ἵνα ἦτε ἄσυλοι, καὶ μὴ τις
 ὑμῶν ὡς κοινωνὸς τοῦ μύσους ὑποπτευθῆ καὶ καταχέηται
 βλασφημίαν, * ὡς πάντων χριστιανῶν χαϊρόντων ἐπὶ τοῖς πε-
 ρανούσις ἔργοις· διὸ μακρὰν * ἀπ' αὐτῶν χωρεῖτε. τοῖς με-
 15 νοιτοῖς διὰ χριστὸν κατ' ἐπήρειαν παρὰ τῶν ἀσεβῶν συγκλειο-
 μένοις εἰς φυλακὴν ἢ πρὸς θάνατον ἐκδιδομένοις ἢ πρὸς
 δεσμὰ καὶ ἐξορίαν πάσῃ σπουδῇ βοηθεῖτε, τὰ μέλη ὑμῶν
 ὄνόμενοι ἐκ χειρῶν ἀθέσμων· καὶ ἂν τις αὐτοῖς * συγκλει-
 νος κρατηθῆ * καὶ αἰκίαις ὑποπέσῃ, μακάριός ἐστιν ὅτι κοι-
 νωνὸς μαρτύρων ἐγένετο καὶ μιμητῆς τῶν τοῦ κυρίου Ἰησοῦ 20

2 αὐτῶ + t | 2 εἶδομεν xt | 3 et 4 ἢ ultimum wxyz, πότε δέ σε ἴδο-
 μεν t | 8 τότε ἐρεῖ καὶ τοῖς ἐξ εὐωνύμων. πορεύεσθε ἀπ' ἐμοῦ οἱ
 καταραμένοι εἰς τὸ πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἡτοιμασμένον τῷ διαβόλῳ καὶ
 τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ. ἐπίνασα γὰρ, καὶ οὐκ ἐδώκατέ μοι φαγεῖν.
 ἐδίψησα, καὶ οὐκ ἐποτίσατέ με. ξένος ἤμην, καὶ οὐ συνηγάγετέ με.
 γυμνός, καὶ οὐ περιεβάλετέ με. ἀσθενής καὶ ἐν φυλακῇ, καὶ οὐκ
 ἐπεσκεψασθέ με. τότε ἀποκριθήσονται καὶ αὐτοὶ λέγοντες, κύριε πότε
 σε εἶδομεν πεινῶντα. ἢ διψῶντα. ἢ ξένον. ἢ γυμνόν. ἢ ἀσθενῆ. ἢ ἐν
 φυλακῇ. καὶ οὐ διηκονήσαμεν σοι; τότε ἀποκριθήσεται καὶ αὐτοῖς,
 λέγων. ἀμὴν λέγω ὑμῖν. ἐφ' ὅσον οὐκ ἐποιήσατε ἐν τούτων τῶν ἐλα-
 χίστων, οὐδὲ ἐμοὶ ἐποιήσατε. καὶ ἀπελεύσονται οὗτοι εἰς κόλασιν αἰώ-
 νιον + t | 8 ἀδελφός corr w | 9 ἑαυτὸν > w | 9. 10 κακοποιήσει wxyz,
 manu recenti in margine w scriptum ἤθρον ποιήσει παρ' ὃ ἐνδέχεται
 χριστιανὸν | 10 κατακριθεὶς w | 11 ἄσυλοι wxt, ἄμωμοι yz | 11 καὶ μὴ
 wxt, μηδὲ yz | 12 μύσους w | 12 καταχέηται yz | 13 μηδὲ κατὰ τῆς ἐκ-
 κλησίας βλασφημία κατασχεθῆ + yz | 14 μακρὰν wxt, καλὸν yz | 14
 στέλλεσθαι + yz | 14 χωρεῖτε > yz | 17 ἐξορίαν x | 17 πάσι w | 18
 τοῖς μάρτυσι + w | 18. 19 προσκείμενος αὐτοῖς yz | 19 κρατηθῆ wx,
 συλληφθῆ yz | 19 ὑπὸ τῶν παρανόμων + w | 19 ὑποπέσει yzt |
 19. 20 κοινωνός Y | 20 μάρτυρος t | 20 κυρίου Ἰησοῦ > yzt

χριστοῦ παθημάτων. καὶ γὰρ καὶ ἡμεῖς ὑπὲρ χριστοῦ πολ-
λάκις ὑπὸ Καϊάφα * καὶ Ἄννα πληγὰς λαβόντες, χαίροντες
ἐξήκειμεν, ὅτι κατηξιώθημεν ὑπὲρ τοῦ σωτήρος ἡμῶν τοιαῦτα
παθεῖν· καὶ ὑμεῖς χαίρετε ταῦτα πάσχοντες, ὅτι μακάριοι
5 γενήσεσθε ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ. | καὶ τοὺς διωκομένους δὲ 3
διὰ τὴν πίστιν καὶ * πόλιν ἐκ πόλεως φεύγοντας διὰ τὴν
ἐντολὴν τοῦ κυρίου, προσλαμβάνεσθε αὐτούς, ἀντιλαμβαν-
όμενοι αὐτῶν καὶ προσδεχόμενοι αὐτούς ὡς μάρτυρας, χαί-
ροντες ὅτι κοινωνοὶ αὐτῶν τοῦ διωγμοῦ γεγέννησθε, * γι-
10 νώσκοντες αὐτούς ὑπὸ * κυρίου μεμακαρίσθαι. φησὶ γὰρ
αὐτὸς Μακάριοί ἐστε, ὅταν ὀνειδίσωσιν ὑμᾶς καὶ διώξωσιν
καὶ ἐπὶ ὧσι πᾶν πονηρὸν ῥῆμα καθ' ὑμῶν ψευδόμενοι ἔνε-
κεν ἑμοῦ· χαίρετε καὶ ἀγαλλιᾶσθε, ὅτι ὁ μισθὸς ὑμῶν πολ-
λὸς ἐν τῷ οὐρανῷ· οὕτως γὰρ ἐδίωξαν τοὺς προφήτας
15 τοὺς πρὸ ὑμῶν. καὶ πάλιν Εἰ ἐμὲ ἐδίωξαν, καὶ ὑμᾶς διώ-
ξουσιν. καὶ ἐξῆς Ἐὰν διώκωσιν ὑμᾶς ἐν τῇ πόλει ταύτῃ,
φεύγετε εἰς τὴν ἑτέραν· ὅτι ἐν τῷ κόσμῳ τοῦτῳ θλίψιν ἔχετε·
* παραδώσουσι γὰρ ὑμᾶς εἰς συναγωγὰς *, καὶ ἐπὶ ἡγεμόνας
καὶ βασιλεῖς ἀχθήσεσθε ἕνεκεν ἑμοῦ, εἰς μαρτύριον αὐτοῖς·
20 καὶ ὁ ὑπομείνας εἰς τέλος, οὗτος σωθήσεται. ὁ γὰρ διω-
χθεὶς ἕνεκεν τῆς πίστεως καὶ μαρτυρήσας περὶ αὐτοῦ καὶ
ὑπομείνας, οὗτος ἀληθῶς ἄνθρωπος θεοῦ. | ὁ δὲ ἀρνησά- 4
μενος ἑαυτὸν χριστοῦ εἶναι διὰ τὸ μὴ μισεῖσθαι ὑπὸ ἀν-

11 Matth 5, 11. 12 | 15 Ioh 15, 20 | 16 Matth 10, 23 | 17 Ioh 16, 33 |
18 Matth 10, 17. 18. 22 | 22 Tim a 6, 11

2 καὶ ἀλεξάνδρου + xt | 2 πληγαῖς z | 3 ἐξήκειμεν w, ἐξήκειμεν xt |
4 ταῦτα πάσχοντες χαίρετε w | 4 χάρητε ταῦτα x, οὐν χάρητε διὰ
θεόν yz [nisi quod οὐν > z] | 4 ὅτι > yz | 5 γενήσεσθαι W | 6 εἰς
+ yz | 9 τοῦ διωγμοῦ αὐτῶν yz | 9 γεγένεισθε W, ἐγένεσθαι margo
w | 9 καὶ + yz | 10 τοῦ + yzt | 10 μεμακαρισθαι wx, μεμακαρή-
σθαι t | 10. 11 φησὶ ... αὐτὸς wxt [φησὶν x], ἐν οἷς φησὶν yz | 11
ὀνειδίσωσιν x | 11 διώξουσιν w, διώξωσι yzt | 12 εἰπωσιν x | 13 χαί-
ρεται x | 14 τοῖς οὐρανοῖς wt | 14 οὕτω yzt | 15 πρὸς z | 15 ἡμῶν
t | 15. 16 διώξουσι yzt | 16 ἐξῆς wxt, πάλιν yz | 16 ἐκ τῆς πόλεως
ταύτης yz | 17 ἑτέραν wx, ἄλλην yzt | 17 ὅτι ... ἔχετε > Yz, sed in
z lacuna quinque literarum capax | 17 τοῦτῳ > yt | 18 καὶ πάλιν +
yz | 18 παραδώσουσιν x | 18 αὐτῶν + yz | 20 καὶ ὁ wxt, ὁ δὲ yz |
20 οὕτως z | 21 ἕνεκα yz | 23 θεοῦ z, sed & minio in margine (i. e.
serius) scriptum: scriba igitur loco χ male & scripsit | 23 μὴ μι-
σεῖσθαι yzt, μιμησεῖσθαι w | 23 ὑπ' yz

θρώπων, φιλήσας τὴν ἑαυτοῦ ψυχὴν μάλλον ἢ τὸν κύριον,
 οὗ ἢ πνοῇ αὐτοῦ ἐν * χειρὶ αὐτοῦ, οὗτος ἔλεεινός, * ἄθλιος,
 * ὡς ἐναγῆς καὶ βδελυκτός, φίλος μὲν ἀνθρώπων θελήσας
 εἶναι, ἐχθρός δὲ τοῦ θεοῦ, μερίδα λαβῶν οὐκέτι μετὰ τῶν
 ἀρίων, ἀλλὰ μετὰ τῶν κατηραμένων, * ἀντὶ βασιλείας εὐλο- 5
 γημένων ποθήσας τὸ * πῦρ τὸ αἰώνιον τὸ ἠτοιμασμένον τῷ
 διαβόλῳ καὶ τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ, οὐχ ὑπὸ ἀνθρώπων ἐτι
 ⲗ μισούμενος, ἀλλ' ὑπὸ * θεοῦ || ἀπώσμενος καὶ ἀπὸ τοῦ προ-
 σώπου αὐτοῦ ἐκβεβλημένος. περὶ γὰρ τούτου ἀπεφῆνατο *
 ὁ κύριος λέγων Ὅστις ἀρνήσεται με ἔμπροσθεν τῶν ἀνθρώ- 10
 πων καὶ * ἐπαισχυνθῆι τὸ ὄνομά μου, ἀρνήσομαι αὐτὸν κἀγὼ
 καὶ * ἐπαισχυνθήσομαι ἔμπροσθεν τοῦ πατρὸς μου τοῦ ἐν
 τοῖς οὐρανοῖς. καὶ πάλιν λέγει τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, ἡμῖν
 αὐτοῖς, οὕτως Ὁ φιλῶν πατέρα ἢ μητέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ
 ἔστι μου ἄξιος, καὶ ὁ φιλῶν υἱὸν ἢ θυματέρα ὑπὲρ ἐμὲ οὐκ 15
 ἔστι μου ἄξιος. * ὁ εὐρῶν τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἀπολέσει
 αὐτήν, καὶ ὁ ἀπολέσας τὴν ψυχὴν αὐτοῦ ἔνεκεν ἐμοῦ * εὐ-
 ρήσει αὐτήν. τί γὰρ ὠφελήσει ἄνθρωπος, ἐὰν τὸν κόσμον
 ὅλον κερδήσῃ, τὴν δὲ ψυχὴν αὐτοῦ ζημιωθῆι; ἢ τί δώσει
 ἄνθρωπος ἀντάλλαγμα τῆς ψυχῆς αὐτοῦ; καὶ ἐξῆς Μὴ φο- 20
 βηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν
 μὴ δυναμένων ἀποκτεῖναι· φοβήθητε δὲ μάλλον τὸν δυνά-

2 Dan 5, 23 | 6 Matth 25, 41 | 10 Matth 10, 33 | 14 Matth 10, 37
 -39 | 18 Matth 16, 26 | 20 Matth 10, 28

2 αὐτοῦ prius > yz | 2 τῆ + yz | 2 ἔλεεινός wY | 2 καὶ + w | 2 ἄθλιος Y |
 3 φευκτός + yz | 3 ὡς > w | 3 βδελυκτός w | 4 οὐκέτι wxt, οὐ yz | 5 καὶ
 + yz | 5.6 εὐλογημένων xyt, αἰώνιον καὶ χαρᾶς w | 6 ἠτοιμασμένον + w
 . 6 τὸ secundum .. ἠτοιμασμένον > w | 7 ὑπ' yzt | 8 τοῦ + t | 8 ἀπο-
 σμένος z | 9 γὰρ > yz | 9 που καὶ + yz | 10 ἀρνήσεται yzt | 10 με
 ἀρνήσεται w | 11 καὶ ... μου > yz | 11 κἀγὼ αὐτὸν yz | 12 καὶ ἐπαι-
 σχυνθήσομαι > yz | 12 ut 11 rasura trium literarum capax in w | 13 τοῖς
 prius > yzt | 13 καὶ 14 οὕτως wxt [αὐτοῖς > w], καὶ πρὸς ἡμᾶς
 δὲ τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ εἶπεν yz | 15 ἔστιν x | 16 ἔστιν x | 16 καὶ ὅς
 οὐ λαμβάνει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἀκολουθεῖ ὀπίσω μου οὐκ ἔστι
 μου ἄξιος καὶ + yzt [καὶ ultimum > t] | 16 ἀπολέσει w | 17 καὶ ὁ
 wxt, ὁ δὲ yz | 17 ἀπολέσας w | 17 τὴν ψυχὴν αὐτοῦ wxt, αὐτήν yz |
 17 οὕτως + w | 17, 18 εὐρήσει xyt, σώσει w | 18 ὠφελήσει w, ὠφε-
 λείται yz, ὠφελείται t | 20 ἐξῆς wxt, πάλιν yz | 21 ἀποκτενόντων
 wxyz | 22 ἀποκτείνει z

μενον και ψυχην και σωμα απολέσαι εν γεέννη. | πᾶς οὖν 5
 ὁ μανθάνων τέχνην τινά, βλέπων τὸν διδάσκαλον αὐτοῦ
 διὰ τῆς ἐνεργείας και ἐμπειρίας ἀπαρτίζοντα τὴν τέχνην
 αὐτοῦ, και αὐτὸς ζηλοὶ ὅμοιον αὐτῷ ποιήσασθαι τὸ ἔργου-
 5 ρισθέν· ἐὰν δὲ μὴ ἐξισχύσῃ, οὐκ ἔστι τετελειωμένος ἐν τῷ
 ἔργῳ. και ἡμεῖς οὖν, ἔχοντες διδάσκαλον τὸν κύριον ἡμῶν
 Ἰησοῦν τὸν χριστόν, διὰ τί οὐ μιμούμεθα τὴν αὐτοῦ διδα-
 χήν; ὅτι ἐκεῖνος μὲν* ἀπετάξατο ἀνέσει, τρυφή, δόξῃ, πλούτῳ,
 τύφῳ, δυνάμει ἀμυντικῇ, μητρὶ και ἀδελφοῖς, ἦδη δὲ και
 10 τῇ οἰκείᾳ ζωῇ διὰ τὴν πρὸς τὸν θεὸν εὐσέβειαν και τὴν εἰς
 ἡμᾶς φιλανθρωπίαν, ὑπομείνας οὐ μόνον διαγωγὸν και μά-
 στιγας, ὄνειδισμὸν και ἐμπαιγμὸν, ἀλλ' ἦδη και τὴν πρὸς
 τὸν σταυρὸν πρόσπηξιν, ὅπως Ἰουδαίους και Ἑλληνας με-
 τανοήσαντας σώσῃ. εἰ οὖν αὐτὸς δι' ἡμᾶς ἀπετάξατο ἅμα
 15 πᾶσι, μὴ ἐπαισχυνθῆεις σταυρὸν μηδὲ ἀδοξήσας τὸν θάνα-
 τον, τίνος ἔνεκεν ἡμεῖς οὐ μιμούμεθα αὐτοῦ τὰ πάθη, και
 ἀποτασόμεθα ὑπὲρ αὐτοῦ και αὐτῇ τῇ ζωῇ ἡμῶν, διδού-
 τος αὐτοῦ ἡμῖν τὴν ὑπομονήν; ἐκεῖνος μὲν γὰρ δι' ἡμᾶς*,
 ἡμεῖς δὲ δι' ἑαυτούς· οὐ γὰρ χορῆζει ἡμῶν αὐτὸς, ἡμεῖς δὲ *
 20 τοῦ ἐλέους αὐτοῦ*. μόνον δὲ τὸ τῆς πίστεως ἡμῶν γνήσιον
 ἐπιζητεῖ και ἀνθαίρετον, ὡς φησιν ἡ γραφὴ Εἰ δίκαιος εἶ,
 τί θώσεις αὐτῷ ἢ τί ἐκ χειρὸς σου λήψεται; ἀνδρὶ τῷ ὁμοίῳ
 σου ἢ εὐσέβειά σου, και νῖψ' ἀνθρώπου ἢ δικαιοσύνη σου.
 | ἀποταξάμεθα οὖν και γονεῦσι και συγγενέσιν και φίλοις 6

14 Luc 14, 33 | 19 Sirach 15, 13 | 21 Iob 35, 7. 8

1 ἀπολέσαι w | 2 βλέπον Z | 3 δι' yz | 3 τῆς ἐνεργείας και > yz | 3
 ἐμπειρίας w, ἐμπειρίας X? | 3 τὴν τέχνην wxt, τὸ ἔργον yz | 4 ζη-
 λοὶ wxt, σπουδάξει yz | 4 αὐτῷ > yz | 4. 5 ἐνχειρισθέν x | 5 δὲ > t
 | 5 μὴ xyz, οὐκ w | 5 ἔστιν x | 8 ὅτι > yz | 8 γὰρ + y | 8 ἀπεστά-
 ξατο habere videtur z | 8 δόξει X | 10 τὸν > w | 10 θεὸν εὐσέβειαν
 wx, πατέρα ὑπακοήν yz, πατέρα εὐσέβειαν t | 11 διαγωγὸν και > yz
 | 12 ἐμπαιγμὸν και ὄνειδισμὸν w | 13 τὸ ξύλον ἀνάστην yz, τὸ ξύ-
 λον πρόσπηξιν t | 14 σώσει w | 14. 15 ἅμα πᾶσι wx [πᾶσιν x], ἀνα-
 παύσει yzt | 15 ἐπαισχυνθῆς x | 15 μηδὲ wxyz, μὴ t | 15 ἀδοξήσας
 wxt, ἀδοξίαν νομίσας yz [νομήσας z] | 16 ἡμεῖς > yz | 18 τὴν > yz
 | 18 γὰρ wxt, οὖν yz | 18 ἀπετάξατο + yz | 19 χορῆζομεν + w | 20
 δόμοιθα + yz | 21 ἀνθαίρετον wxt, εἰλικρινῆς yz, και ἀνθῆρετον
 margo y tamquam post εἰλικρινῆς inserendum | 23 ἀσέβειά yzt | 24
 γονεῦσιν x | 24 συγγενέσιν x, συγγενέσι yzt

καὶ γυναικὶ καὶ τέκνοις καὶ κτήμασι καὶ σύμπαντι τῷ βίῳ,
 ὅταν ἤ τι τούτων κώλυμα πρὸς εὐσέβειαν. δεῖ γὰρ προσεύ-
 χεσθῆαι μὲν ἡμᾶς ἵνα μὴ εισέλθωμεν εἰς πειρασμόν, ἐάν δὲ
 κληθῶμεν εἰς μαρτύριον, μετὰ ἐνστάσεως ὁμολογῆναι τὸ τί-
 μιον ὄνομα. καὶ ἐάν τούτου χάριν κολασθῶμεν, χαίρωμεν 5
 ὡς ἐπὶ ἀθανασίαν σπεύδοντες. διωκόμενοι μὴ ξενησώμεθα
 μηδὲ ἀγαπήσωμεν τὸν νῦν αἰῶνα μηδὲ τοὺς παρὰ ἀνθρώ-
 πων ἐπαίνους μηδὲ τὴν τῶν ἀρχόντων δόξαν καὶ τιμὴν,
 καθάπερ καὶ τινὲς τῶν Ἰουδαίων, θαυμάζοντες τοῦ κυρίου
 τὰς ἐνεργείας, οὐκ ἐπίστευον εἰς αὐτὸν φόβῳ τῷ πρὸς τοὺς 10
 ἀρχιερεῖς καὶ τοὺς λοιποὺς τῶν ἀρχόντων· ἠγάπησαν γὰρ
 τὴν δόξαν τῶν ἀνθρώπων μᾶλλον ἢπερ τὴν δόξαν τοῦ θεοῦ.
 ὁμολογήσαντες δὲ τὴν καλὴν ὁμολογίαν, οὐ μόνον ἑαυτοὺς
 σώζομεν, ἀλλὰ καὶ τοὺς νεοφωτιστοὺς βεβαιούμεν καὶ τοὺς
 καταχουμένους πιστοποιούμεθα. εἰ δὲ καθυφώμεν τι τῆς 15
 ὁμολογίας, ἐξαρησάμενοι τὴν εὐσέβειαν διὰ γνώμης χα-
 νότητα καὶ φόβον βραχυτάτης τιμωρίας, οὐ μόνον ἑαυτοὺς
 ἀποστεροῦμεν τῆς αἰωνίου δόξης, ἀλλ' ἤδη καὶ ἑτέροις αἰτιοὶ
 ἀπολείας γενησόμεθα καὶ διπλοτέραν ὑποίσωμεν τὴντίσιν,
 ὡς ὑποψία δάσαντες διὰ τῆς ἀρησέως, πλάνης διαδαχῆν 20
 εἶναι τὴν ποτὲ ὑφ' ἡμῶν δοξαζομένην ἀλήθειαν. διὸ μῆτε
 πρόχειροι ὦμεν καὶ ῥιψοκίνδυνοι· λέγει γὰρ ὁ κύριος Προ-
 σευχεσθε μὴ ἐμπεσεῖν εἰς πειρασμόν· τὸ μὲν πνεῦμα προ-
 θυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής· μῆτε μὴν, ἐμπεισόντες δειλίᾳ,
 καταισχνύωμεν τὴν ὁμολογίαν. εἰ γὰρ ἀρησάμενός τις 25
 τὴν ἑαυτοῦ ἐλπίδα, ὅς ἐστιν Ἰησοῦς ὁ τοῦ θεοῦ υἱός, ἀπο-
 λυθῆ τῷ προσκαίρῳ θανάτου, αὔριον δὲ ἐπὶ κλίνης νόσῳ
 περιπέσῃ ὀξύτατῃ κοιλίας ἢ στομάχου ἢ κεφαλῆς ἢ τιμ

3 Matth 6, 13 | 11 Ioh 12, 43 | 13 Tim α 6, 12 | 22 Matth 26, 41

1 κτήμασιν x | 1 πάντα τὸν βίον w | 4 ὁμολογήσωμεν yz | 6 ἐπ' yz |
 6 σπεύδοντες wxt, καλούμενοι yz | 7 μηδὲ prius wx, μὴ yzt | 8 δό-
 ξαν καὶ > y | 10 τῷ indefinite L | 14 νεοφωτιστοὺς y | 15 καθυφώμεν
 τι yzt, > w, καθυφῶν μέντι x | 15. 16 τῆς ὁμολογίας xytz, διὰ φό-
 βον w | 19 ἀπολείας wz | 19 διπλοτέρα yz | 19 ὑποίσωμεν τὴν τίσιν
 wxt [ὑποίσωμεν w, ὑποίσωμεν t], τὴν δίκην ὑποίσωμεν yz | 20 δώ-
 σαντες w, δάσαντες x, δόντες yz [δῶντες Z?], γρφ δόσαντες margo y,
 δόσαντες t | 21 ὑμῶν y | 22. 23 προσεύχεσθαι z | 23 ἐμπεσεῖν wxt,
 εἰσελθεῖν yz | 24 μὴδὲ t | 24 δειλία W | 27 δ' t | 28 περιπέσει x |
 28 p 130, 1 πάθη τινὶ w

πάθει τῶν ἀνιάτων, σήψεως ἢ γαργαρίνης ἢ ἀποστάσεως
 ἢ ἰλεοῦ ἢ ὑδέρου ἢ κόλου, ταχεῖαν ποιήσεται τὴν κατα-
 στροφὴν καὶ τοῦ ζῆν ὑπεξέλθοι, οὐχὶ καὶ τῶν ἐνταῦθα
 ἐσπερήθη καὶ τῶν αἰωνίων ἐκπέτωκε, * μᾶλλον δὲ τῆς αἰδίου
 5 κολάσεως ἐντὸς κατέστη, πορευθεὶς εἰς τὸ σκοτός τὸ ἐξώ-
 10 τερον, οὐ ὁ κλαυθμὸς καὶ ὁ βρυγμὸς τῶν ὀδόντων; ὁ δὲ
 ἀξιοθεὶς μαρτυρίου χαϊρέτω τὴν ἐν κυρίῳ χαράν, ὡς τηλι-
 κούτου ἐπιτυγῶν στεφάνου καὶ δι' ὁμολογίας ποιούμενος
 τὴν ἐξοδὸν τοῦ βίου. καὶ ἔαν κατηγορούμενος ἢ, ἄλυπος
 15 ἀπίτω· τὸ γὰρ πάθος τὸ ὑπὲρ χριστοῦ ἔσται αὐτῷ γνησιώ-
 τερον βάπτισμα· ὅτι αὐτὸς μὲν πείρα συναποθήσκει τῷ
 κυρίῳ, οἱ δὲ λοιποὶ τύφω. χαϊρέτω οὖν μιμούμενος τὸν
 διδάσκαλον, ἐπειδὴ καὶ προστέτακται Κατηρητισμένος δὲ
 πᾶς ἔστω ὡς ὁ διδάσκαλος αὐτοῦ· ὁ δὲ διδάσκαλος * ἡμῶν
 15 Ἰησοῦς ὁ κύριος δι' ἡμᾶς ἐπλήγη, βλασφημίας ὑπέμεινε καὶ
 ὀνειδισμοὺς μακροθύμως, ἐνεπύσθη, ἐκολαφίσθη, ἐρρα-
 πίσθη, σταυρῷ μετὰ τὸ μαστιχθῆναι προσηλώθη, ὄξος καὶ
 χολὴν ἐποτίσθη, * τελειώσας πάντα τὰ γεγραμμένα εἶπεν
 20 τῷ θεῷ καὶ πατρὶ Εἰς χεῖράς σου παρατίθεται τὸ πνευμά
 μου. διὸ καὶ ὁ εὐχόμενος ἐκείνου μαθητὴς εἶναι ζηλοῦτω
 τοὺς αὐτοῦ ἀγῶνας, μιμείσθω τὴν ὑπομονήν, γινώσκων ὅτι
 καὶ ἐν πυρὶ ὑπὸ ἀνθρώπων καῆ, οὐθὲν πείσεται, ὡς οἱ
 τρεῖς παῖδες, ἢ εἰ καὶ πάθοι τι, μισθὸν παρὰ θεοῦ λήψεται,
 πιστεύων τῷ ἐνὶ καὶ μόνῳ ἀληθινῷ θεῷ καὶ πατρὶ διὰ
 25 Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ μεγάλου ἀρχιερέως καὶ λυτρωτοῦ τῶν
 ψυχῶν καὶ μισθαποδότου τῶν ἄθλων, ᾧ ἡ δόξα εἰς τοὺς
 αἰῶνας· ἀμήν. | αὐτὸς γὰρ ἡμᾶς ἐγερθεὶ ὁ παντοκράτωρ 7
 θεὸς διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ κατὰ τὴν ἐπαγγελ-

5 Matth 22, 13 | 13 Luc 6, 40 | 19 Luc 23, 46

2 εἰλεοῦ x | 2 ποιήσεται yz, ποιήση τε L | 3 ζεῖν x | 4 ἐκπέτωκεν x | 4
 καὶ + w, δὲ + z | 4 αἰδίου wxt, αἰωνίων yz | 5 πορευθεὶς w | 6 κλαυθμὸς
 y | 7 χαϊρέτω z | 8 ὁμολογίαν x | 9 καὶ ἔαν wx, ἔαν yzt | 10 ἀπίτω x |
 13. 14 δὲ πᾶς ἔστω wx, ἔστω πᾶς yzt | 14 αὐτοῦ ... διδάσκαλος > z
 14 αὐτοῦ καὶ + t | 15 ἐπλήγη βλασφημίας > x | 15 ὑπέμεινε x
 18 καὶ + yz | 18 εἶπε wt | 19 παρατίθεται yzt | 21 ὑπακοήν w | 22
 ὅπ' yz | 22 οὐθὲν w | 22 πῆσεται W | 23 ἢ > w | 23 εἰ δὲ πάθοι w,
 εἰ καὶ πάθοι x, καὶ ἔαν πάθοι yz, εἰ καὶ πάθοι t | 23 θεοῦ wx, κυ-
 ρίου yzt | 26. 27 τὸν αἰῶνα w | 28 χριστοῦ > yz | 28 p 131, 1 ἐπαγγε-
 λείαν w

λίαν αὐτοῦ τὴν ἀψευδῆ, καὶ ἀναστήσει ἡμᾶς σὺν πᾶσι τοῖς ἀπ' αἰῶνος κοιμηθεῖσιν τοιούτους, ὅποιοι ὑπάρχομεν ἐν τῇ νῦν μορφῇ, μηδὲν ἐλλιπὲς ἔχοντας ἢ τὴν φθοράν, ἐπίπερ ἄφθαρτοι ἀναστησόμεθα. κἄν τε γὰρ ἐν πελάγει τελευτήσωμεν κἄν ἐν γῆ διασπαρῶμεν κἄν ὑπὸ θηρίων ἢ ὄρ- 5 νέων διασπασθῶμεν, ἀναστήσει ἡμᾶς τῇ αὐτοῦ δυνάμει· ὅτι ὁ πᾶς κόσμος τῇ τοῦ θεοῦ συνέχεται χειρὶ. θοῖξ δέ, φησὶν, ἐκ τῆς κεφαλῆς ὑμῶν οὐ μὴ ἀπόληται. διὸ παραινεῖ λέγων Ἐν τῇ ὑπομονῇ ὑμῶν κτήσασθε τὰς ψυχὰς ὑμῶν. περι δὲ τῆς τῶν νεκρῶν ἀναστάσεως καὶ τῆς τῶν μαρτύρων 10 μισθαποδοσίας λέγει Γαβριὴλ τῷ Δανιὴλ Καὶ πολλοὶ τῶν κοιμημένων ἐκ γῆς χώματος ἀναστήσονται, οἱ μὲν εἰς ζωὴν αἰώνιον, οἱ δὲ εἰς αἰσχύνην καὶ ὀνειδισμόν αἰώνιον· καὶ οἱ συνιόντες ἐκλάμψουσιν ὡς ὁ ἥλιος καὶ ὡς ἡ λαμ- 15 πρῶτης τοῦ στερεώματος καὶ ὡς οἱ ἀστέρες. ὡς φωστῆρας τοῖνυν ἐκλάμψουσιν τοὺς ἀγίους προεῖπεν ὁ ἅγιος Γαβριὴλ· αὐτὸς γὰρ τὸ συνιέναι τὴν ἀλήθειαν ὁμολογήσαι ἐμαρτύρησεν καὶ τὸ ἱερὸν αὐτοῦ ὄνομα. * οὐ μόνον δὲ τοῖς μάρτυσιν ἐπήγγελται * τὴν ἀνάστασιν, ἀλλὰ καὶ πᾶσιν * ἀνθρώποις, δι- 20 καιοῖς τε καὶ ἀδίκους, εὐσεβέσιν * καὶ δυσσεβέσιν, ἵν' ἕκαστος τὰ πρὸς ἀξίαν τίσῃ. ἄξι γὰρ, φησὶν, ὁ θεὸς σύμπερ τὸ ποίημα εἰς κρῖσιν ἐν παντὶ παρεωραμένω, ἐὰν * ἀγαθὸν καὶ ἐὰν πονηρόν. ταύτην δὲ τὴν ἀνάστασιν μὴ πιστεύοντες * Ἰουδαῖοι τὸ παλαιὸν ἔλεγον Ξηρὰ γέγονε τὰ ὄστα ἡμῶν, 25 διαπεφονήκαμεν· οἷς ὁ θεὸς ἀποκριθεὶς ἔφη Ἰδοὺ ἐγὼ

7 Luc 21, 18 | 9 Luc 21, 19 | 11 Dan 12, 2. 3 | 21 Eccl 12, 14 | 24 Ezech 37, 11. 12. 14

1 συμπᾶσι ita iunctum wz, συμπᾶσιν x | 2 κοιμηθεῖσι yzt | 3 μηδὲν yzt | 3 ἐλλιπες xt [πέξ t] | 3 ἔχοντας w | 3 ἢ τὴν φθοράν wxt, ἀπὸ τῆς φθορᾶς yz | 4. 5 τελευτήσωμεν z | 6 ἑαυτοῦ yzt | 7 θοῖξ δὲ wxt, καὶ θοῖξ yz | 8 φησὶν > yz | 8 ἀπόληται w | 9 ὑμῶν alteram x yzt, ἡμῶν w | 10 δὲ wxt, γὰρ yz | 14 συνιόντες yzt | 14. 15 ἡ λαμπρῶτης τοῦ στερεώματος wx, τὸ στερέωμα yzt | 15 ὡς prius > xt | 16 πανάγιος yzt | 17 αὐτοῖς ... 18 ὄνομα > w | 17 αὐτοῖς yzt | 17 ὁμολογήσαι > yzt | 17. 18 ἐμαρτύρησε yzt | 18 καὶ + w | 18 δὲ > w | 19 τὸ ἱερὸν αὐτοῦ ὄνομα + w | 19 πᾶσι w | 19 τοῖς + w | 20 εὐσεβέσιν x | 20 τε + w | 20 ἵνα wt | 21 τὰ wxt, τὸ yz | 21 τίση wxt, λάβη yz | 21 ἔξει Y?z | 22 τε + yz | 22. 23 καὶ ἐὰν xt, ἐὰν τε yz, ἐὰν w | 23 ταύτη τῇ ἀναστάσει yz | 23 δὲ > wyz | 24 οἱ + w | 24 γέγονεν x | 25 διαπεφονήκαμεν yz

ἀνοίγω τοὺς τάφους ὑμῶν καὶ ἀνάξω ὑμᾶς ἐξ αὐτῶν καὶ
 δώσω τὸ πνεῦμά μου ἐν ὑμῖν, καὶ ζήσεσθε, καὶ γνῶσεσθε
 ὅτι ἐγὼ κύριος ἐλάλησα * καὶ ποιήσω. καὶ διὰ Ἡσαΐου φη-
 σὶν Ἀναστήσονται οἱ νεκροί, καὶ ἐγερθήσονται οἱ ἐν τοῖς
 5 μνημείοις, καὶ εὐφρανθήσονται οἱ * ἐν τῇ γῆ· ὅτι ἡ δρό-
 σος ἡ παρὰ σοῦ λαμα αὐτοῖς ἐστιν. πολλὰ μὲν οὖν * περὶ
 τῆς ἀναστάσεως καὶ ἕτερα εἰρηται καὶ περὶ τῆς τῶν δικαίων
 ἐν δόξῃ διαμονῆς καὶ περὶ τῆς τῶν ἀσεβῶν τιμωρίας, πτώ-
 σεως, ἀποστροφῆς, καταδίκης, ἀδοξίας, πρὸς αἰωνίου καὶ
 10 σκόληκος ἀτελευτήτου. καὶ ὅτι, εἰ ἐβούλετο πάντας ἀ-
 θρώπους εἶναι ἀθανάτους, ἠδύνατο, ἔδειξε, τὸν Ἐνώχ καὶ
 τὸν Ἡλίαν μὴ ἔσθαι * θανάτου πείραν λαβεῖν. εἰ δὲ καὶ
 κατὰ γενεὰν τοὺς τελευτῶντας ἀνίσταν ἤθελεν, καὶ δι'
 ἑαυτοῦ καὶ δι' ἑτέρων ἐπεισεν *, τὸν μὲν υἱὸν τῆς χήρας διὰ
 15 Ἡλίου ἀναστήσας καὶ τὸν τῆς Σωμανίτιδος διὰ Ἐλισσαίου.
 πειθόμεθα δὲ μὴ μισθὸν τιμωρίας εἶναι τὸν θάνατον, ἐξ
 ὧν αὐτὸν καὶ * ἄγιοι ὑπέστησαν ἢ καὶ αὐτὸς ὁ τῶν ἁγίων
 κύριος Ἰησοῦς ὁ χριστός, ἡ ζωὴ τῶν πιστῶν καὶ ἡ ἀνάστα-
 σις τῶν νεκρῶν. διὰ τοῦτο οὖν τέως ὥς * ἐν μεγαλοπόλει
 20 πολιτευομένοις μετὰ τοὺς ἄθλους ἐπάγει πρὸς ὄλιγον τὴν
 διάλυσιν, ἵνα ἀναστήσας ἕκαστον ἢ ἀποκηρύξῃ ἢ στεφανα-
 νόσῃ. ὁ γὰρ τοῦ Ἀδάμ τὸ σῶμα ἐκ γῆς * κατασκευάσας αὐ-
 τὸς καὶ τῶν λοιπῶν καὶ τοῦ πρώτου μετὰ διάλυσιν τὸ σῶμα
 ἀναστήσει. * ἀκούσονται γὰρ, φησί, πάντες οἱ ἐν τοῖς μνη-

4 Isaj 26, 19 | 18 Ioh 11, 25 | 24 Ioh 5, 25

3 λελάληκα yzt | 3 ὑμῖν + y sed n correctore | 5 ἠουμάζοντες + yzt
 | 6 σοὶ w | 6 ἔστι yzt | 6 καὶ ἕτερα + yzt | 7 καὶ ἕτερα > yzt | 11
 ἔδύνατο xy | 11 ἔδειξεν x | 11 καὶ > w | 12 αὐτοὺς + w | 13 τελευ-
 τῶντας w | 13 ἤθελε yzt | 14 ἐπεισε yz, ἔδειξε w, τοῦτο δῆλον ἐποίησε t.
 14 τοῦτο + w | 15 ἡλιού wxyz [ἡ yz], Ἡλιού t | 15 σομανίτιδος yz | 16
 πειθόμεθα yz | 16 δὲ wxt, τοίνυν yz | 17 οἱ + w | 19 οὖν > yz | 19 ἄν +
 yzt | 21 ἢ prius > t | 21 ἀποκηρύξει w | 21. 22 στεφαναώσει w | 22 καὶ
 τῶν λοιπῶν + xyz | 22 κατασκευάσας wxyz, ποιήσας t | 22. 23 αὐτὸς
 > t | 23 τὸ σῶμα > w | 24 διὰ [πρὸς t] τὸ χρεωστεῖσθαι [χρεωστεῖ-
 σθαι z] τοῦτο τῇ λογικῇ τῶν ἀνθρώπων φύσει, λέγομεν δὲ [δὴ t]
 τὸ θαιωνίζειν. ὁ τοίνυν τὴν διάλυσιν ἐπάγων αὐτὸς καὶ τὴν ἀνά-
 στασιν ποιεῖται. [καὶ + t] ὁ ἐλῶν γὰρ [γὰρ > t: Gen 2, 7] ὅτι
 Ἐλαβε κύριος χοῦν ἀπὸ τῆς γῆς καὶ ἔπλασε τὸν ἄνθρωπον καὶ ἐνε-
 ρύσασεν [ἀνεφύσασεν z] εἰς τὸ πρόσωπον αὐτοῦ πνοὴν ζωῆς, καὶ

μείοις τῆς φωνῆς τοῦ υἱοῦ τοῦ θεοῦ, καὶ οἱ ἀκούσαντες
 ζήσονται. πρὸς δὲ τούτοις πιστεύομεν γίνεσθαι τὴν ἀνά-
 στασιν καὶ ἐκ τῆς τοῦ κυρίου ἀναστάσεως· αὐτὸς γὰρ εἶπεν
 ὁ καὶ * Λάζαρον ἀναστήσας τετραήμερον καὶ τὴν θυγατέρα
 Ἰαείρου καὶ τὸν υἱὸν τῆς χήρας, καὶ ἑαυτὸν προστάγματι 5
 τοῦ πατρὸς διὰ τριῶν ἡμερῶν ἀνεγείρας, ὁ ἀρραβῶν τῆς
 ἀναστάσεως ἡμῶν, * ὁ τὸν Ἰωανᾶν * διὰ τριῶν ἡμερῶν ζῶντα
 καὶ ἀπαθῆ ἔξαργαῶν ἐκ τῆς κοιτίας τοῦ κήτους, καὶ τοὺς
 τρεῖς παῖδας ἐκ καμίνου βαβυλωνίας, καὶ τὸν Λανιὴλ ἐκ
 στόματος λεόντων, οὐκ ἀπορήσει δυνάμεως καὶ ἡμᾶς ἀνε- 10
 γεῖραι. εἰ δὲ χλευάζουσιν Ἕλληνες ἀπιστοῦντες ταῖς ἡμε-
 τέραις γραφαῖς, πιστωσάτω αὐτοὺς κἂν ἢ αὐτῶν προφήτης
 Σίβυλλα, οὕτω πως αὐτοῖς λέγουσα κατὰ λέξιν·

ἀλλ' ὅπότε * ἤδη πάντα τέφρα σποδόεσσα γένηται,
 καὶ πῦρ κοιμίσση θεὸς ἄφθιτος, ὅσπερ ἀνήψεν, 15
 ὅστέα καὶ σποδιὴν αὐτὸς θεὸς ἔμπαλιν ἀνδρῶν
 μορφώσει, στήσει δὲ βρωτοὺς πάλιν, ὡς πάρος ἦσαν·
 καὶ τότε δὴ κρίσις ἔσται, ἐφ' ἧ δικάσει θεὸς αὐτοὺς,
 κρίνων ἔμπαλι κόσμον. ὅσοι δ' ὑπὸ δυσσεβίῃσιν
 ἡμαρτον θνητοί, τοῖσδ' αὐ πάλι γαῖα καλύψει· 20
 ὅσοι δ' εὐσεβέουσι, πάλιν ζήσονται ἐνὶ κόσμῳ,
 πνεῦμα θεοῦ δόντος ζωὴν θ' ἅμα καὶ χάριν αὐτοῖς

ἐγένετο ὁ ἄνθρωπος εἰς ψυχὴν ζῶσαν, καὶ ὁ [ὁ καὶ t] μετὰ τὴν ἀνη-
 κουστίαν ἐπειπὼν [Gen 3, 19] Γῆ εἶ καὶ εἰς γῆν ἀπελευθήσῃ, αὐτὸς
 καὶ εἰς τὰ μετὰ ταῦτα ἐπηγγέλατο ἡμῖν τὴν ἀνάστασιν + yz,
 sed lunulis inclusit y: in margine yz: [σημ praemittit y] ταῦτα ἐν
 τοῖς ἄλλοις οὐχ εὐρον | p 132,24 φη w, φησιν x | p 132, 24 et p 133, 1
 μνημῖος w | 2. 3 τὴν ἀνάστασιν γίνεσθαι t | 3 εἶπε w, ἔστιν yz |
 4 τὸν + super versum y | 5 λαίρου Wx | 6 ἀναγείρας z | 7 ἐγὼ γάρ,
 φησίν, εἰμὶ ἡ ἀνάστασις καὶ ἡ ζωὴ + ex Iohanne 11, 25 yz | 7 οὖν
 + y | 8 ἀπαθῆ w | 9 ἐκαμίνου ita contractum y | 10. 11 ἀνεγείραι z
 | 12 κἂν > Yz | 12 προφήτης w | 13 καταλλέξιν ita innetum w | 14
 ὄτ' w | 14 αὐν + x | 14 σποδοῦσά w | 15 κοιμίσσει xyz, κοιμίσση t |
 15 ὅσπερ wy, ὅσπερ x | 16 σποδὴν w | 16 fin ἀνδ' ἀρα t | 17 μορφώση
 t | 17 στήση t | 17 βρωτοὺς w | 17 ὡς πάρος xyt, ὅσπερ w | 18 ἰδι-
 κάσει w | 19 ἔμπαλιν w [sed ut videtur a correctore] xyz | 19 κόσμον
 ὅσοι δ' ὁs μόνος οἶδ' x | 19 δυσσεβίης x | 20 πάλιν wxyz | 20 γε ἀπο-
 καλύψει x | 21 ὅσοι wxy | 21 εὐσεβέει w, εὐσεβέουσαι x | 21 ζήσου-
 νται x | 21 ἐν yz, ἐνὶ wx | 22 διδόντος w | 22 θ' xyt, τ' Yz, > w |
 22 αὐ τοῖς x

εὐσεβέσιν· * πάντες δὲ τὸτ' εἰσφύονται ἑαυτούς.
 εἰ τοίνυν καὶ αὕτη τὴν ἀνάστασιν ὁμολογεῖ καὶ τὴν πα-
 λιγγενεσίαν οὐκ ἀρνεῖται, διακρίνει δὲ τοὺς εὐσεβεῖς ἐκ τῶν
 ἄσεβων, μάρτην ἄρα τοῖς ἡμετέροις ἀπιστοῦσι*. καίτοι φασὶ καὶ
 5 εἰκὴ δεικνύει τὴν ἀνάστασιν, μὴ πιστεύοντες οἷς αὐτοὶ διη-
 γοῦνται. φασὶ γάρ * ὄρνέον τι μονογενὲς ὑπάρχειν, πλουσίαν
 τῆς ἀναστάσεως παρέχον τὴν ἀπόδειξιν, ὃ λέγουσιν ἕξου-
 ὑπάρχειν καὶ μόνον ἐν δημιουργίᾳ (φοῖνικα δὲ αὐτὸ προ-
 10 χεσθῆαι εἰς Αἴγυπτον ἐπὶ τὸν λεγόμενον ἡλίου βωμόν, φέ-
 ροντα πληθὺς κινναμώμου κασσίας τε καὶ ξυλοβαλσάμου,
 καὶ στὰν κατὰ ἀνατολάς, ὡς αὐτοὶ φασί, τῷ ἡλίῳ* προσεν-
 ξάμενον αὐτομάτως φλεχθῆναι καὶ γενέσθαι κόνιν, ἐκ δὲ
 τῆς σποδοῦ σκόληκα ἀναφυῆναι, καὶ τοῦτον θερμοανθέντα
 15 μορφωθῆναι εἰς ἀρτιγενῆ φοῖνικα καὶ πτηνὸν γενόμενον
 ἐπ' Ἀραβίαν στέλλεσθαι, ἥπερ ἐστὶ περαιτέρω τοῦ αἴγυ-
 πτιακοῦ νομοῦ. εἰ τοίνυν, ὡς καὶ αὐτοὶ φασί, διὰ τοῦ ἀλό-
 γου ὄρνέου δεικνύεται ἡ ἀνάστασις, τί μάρτην τὰ ἡμέτερα
 διαβέλλονσιν, ὅταν ὁμολογῶμεν ὅτι ὁ δυνάμει τὸ μὴ ὄν εἰς
 20 τὸ εἶναι παραγαγών, οὗτος ἰσχύει τοῦτο καὶ μετὰ τὴν διά-
 λυσιν εἰς ἀνέγερσιν παραστήσαι; διὰ γὰρ ταύτην τὴν πλη-
 ροφορίαν καὶ μάλιστα καὶ διωγμοὺς καὶ θανάτους ὑπομέ-
 νομεν· ἐπεὶ μάρτην τὰ τοιαῦτα κατεδέξάμεθα*, μὴ τούτων
 ἔχοντες τὴν πληροφορίαν, ὧν κήρυκες ἐπαγγελλόμεθα εἶναι.

19 Rom 4, 17? | 23 Cor α 15, 14?

1 εὐσεβεῖσι y, εὐσεβεύσει z, οἱ εὐσεβεῖς w | 1 δὲ + w | 1 δὲ > w,
 τὲ PCz | 1 τότε' > w, τότε x | 1 ὄφονται w, εἰς ὄφονται virgulā mediā
 x | 2 αὕτη yzt | 3 ἐκ wxt, ἀπὸ yz | 4 ἀπιστοῦσιν x | 4 λόγιος + yz
 | 4 καίτοι φασὶ > w | 4 φασίν x | 5 εἰκὴ δεικνύει wx [δεικνύειν
 x], ἰδικὴν ἄλλοθεν ἔχειν αὐτοὶ δεικνύειν yz, εἰδικὴν δεικνύειν t
 | 5. 6 οἷς .. διηγούνται > w | 6 φασίν x | 6 οἱ στωϊκοὶ περὶ τοῦ
 φοῖνικος margo y | 6 αὐτοὶ + w | 6 ὑπάρχων X? w, ὑπάρχων x | 7 παρέ-
 χων w, παρέχοντα x | 8 αὐτὸν w, τοῦτο yzt | 9 ὃ wxyz, οἱ t | 9 ἰστο-
 ροῦσιν x | 9 ἔτι w | 10 λεγόμενον > x | 10. 11 φέρον τι yz | 11 κιν-
 ναμώμου ... καὶ > w | 11 ξύλου βαλσάμου w | 12 κατὰ wx, πρὸς yzt
 | 12 φασιν xy | 12 καὶ + yz | 13 κόνην w | 14 σποδιάς yzt | 14 ἀνα-
 φύναι yz [ὑ z] | 15 ἀρτιγενῆ w | 15 φοῖνικα y | 16 ἀραβίαν w |
 16 στελλεσθαι yzt | 16 ἐστιν x | 16 περαιτέρω w | 17 νομοῦ] ἐν ἄλλω
 βωμοῦ margo t | 17 φασιν x | 19 ὄν w | 20 παραγών x | 23 τὰ τοιαῦτα
 > w, ταῦτα x | 23 ταύτην + w | 24 ἐπαγγελλόμενοι x

ὡσπερ οὖν ἐπέσθημεν Μωσῆ εἰπόντι ὅτι Ἐν ἀρχῇ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν οὐρανὸν καὶ τὴν γῆν, καὶ γινώσκουμεν ὅτι οὐχ ὕλης ἦν ἐνδεής, ἀλλὰ βουλήσει μόνη, ἢ ἠθέλησε χρυστός, ταῦτα καὶ παρήγαγεν, λέγομεν δὲ οὐρανόν, γῆν, θάλασσαν, * φωστῆρας, ἄστρα, πετεινά, νηκτά *, τετραπόδα, ἐρπετά, 5 φυτά, βοτάνας, τὸν αὐτὸν τρόπον καὶ πάντας ἀναστήσει θελήματι, συννεργείας μὴ δεόμενος. τῆς γὰρ αὐτῆς δυνάμεως ἐστὶν ἔργον * τὸ δημιουργῆσαι κόσμον καὶ τὸ νεκροὺς ἀναστήσαι. καὶ τότε μὲν μὴ ὄντα τὸν ἄνθρωπον ἐκ διαφόρων ἐποίησε *, δοὺς αὐτῷ τὴν ψυχὴν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, 10 νῦν δὲ ταῖς οὔσαις ψυχαῖς τὰ διαλυθέντα σώματα ἀποτίσει. κειμένων γάρ ἐστιν ἡ ἀνάστασις, οὐχὶ δὲ μὴ ὑπαρχόντων. ὁ οὖν τὰ πρῶτα σώματα ἐκ μὴ ὄντων ποιήσας καὶ ἐξ αὐτῶν διάφορα δημιουργήσας *, αὐτὸς καὶ τοὺς θανόντας ζωοποιήσας ἀναστήσει. ὁ γὰρ ἐν τῇ κοιλίᾳ τὸν ἄνθρωπον ἐκ 15 μικροῦ σπέρματος μορφῶν καὶ ψυχῆν αὐτῷ οὐκ οὔσαν ἐνδημιουργῶν, καθὼς αὐτὸς που φησὶ τῷ Ἱερεμίᾳ Πρὸ τοῦ με πλάσαι σε ἐν κοιλίᾳ ἐπίσταμαί σε, καὶ ἄλλαχού Ἐγὼ κύριος στερεῶν οὐρανὸν καὶ θεμελιῶν γῆν καὶ πλάσσων πνεῦμα ἀνθρώπου ἐν αὐτῷ, αὐτὸς καὶ πάντας ἀνθρώπους 20 ἀναστήσει αὐτοῦ ὄντας ποιήματα· καθὼς καὶ ἡ θεία γραφὴ μαρτυρεῖ λέγοντα τὸν θεὸν τῷ μονογενεῖ χρυστῷ Ἰουήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα καὶ καθ' ὁμοίωσιν ἡμετέραν· καὶ ἐποίησεν ὁ θεὸς τὸν ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν· ἔφρασεν καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτούς. καὶ ὁ θειότατος 25 καὶ καρτερικὸς Ἰωβ, περὶ οὗ φησιν ἡ γραφὴ ὅτι Γέ-

1 Genes 1, 1 | 17 Hierem 1, 5 | 18 Zach 12, 1 | 22 Genes 1, 26. 27 | 26 Job fin

3 margo y: γρη ἐκ τοῦ μ. ὄντος πάντα ... γαγεν | 3 ἠθέλησεν x, πρό-
 σετάγη yzt | 4 παρήγαγε yzt | 4 δὴ xytz, θεί w | 4 θάλασσαν > w |
 5 φῶς πύκτα ἡμέραν + yzt | 5 θάλασσαν + w | 7 συννεργίας yz | 8
 καὶ + yz | 8 τὸν νεκροὺς z | 10 ἐποίησεν xytz | 10 ἄνθρωπον + yzt
 | 11 διαλελυμένα w | 11 ἀποτήσει w | 13 οὖν xytz, γὰρ w | 14 εἶδη
 + yz | 14 οὗτος yzt | 17 καθὼς wxyz, καὶ ὡς t | 17 φησὶν x | 17 ἡγ-
 ρεμία x | 21 ἀναστήσει X | 21 ὄντα W?yz | 21 γραφῆι w | 22 λέγοντα wxz,
 εἰσάγουσα yz | 22 τῷ θεῷ τὸν μονογενῆ χρυστόν w: 22 ad χρυστῷ
 adscripsit margo y γρη υἱῷ | 25 αὐτὸν ... ἐποίησεν > z | 25. 26 θειό-
 τατος y | 26 καὶ καρτερικὸς > Yz

γραφται * αὐτὸν πάλιν ἀναστήσεσθαι μεθ' ὧν ἀνίστησιν ὁ
 κύριος, οὗτός φησι πρὸς τὸν θεὸν * Ἡ οὐχ ὥσπερ γάλα με
 ἤμελλξας, ἐτύρωσας δέ με ἴσα τυρῶ; δέσμα καὶ κρέας με
 ἐνέδυσας, ὀστέοις δὲ καὶ νεύροις με ἐνείρας, ζῶν δὲ καὶ
 5 ἔλεος ἔθου παρ' ἐμοί, ἡ δὲ ἐπισκοπή σου ἐφύλαξέ μου τὸ
 πνεῦμα· ταῦτα ἔχων ἐν ἑμαυτῶ, οἶδα ὅτι πάντα δύνασαι,
 ἀδυνατεῖ δέ σοι οὐδέν. * λέγει δὲ καὶ ὁ θεοφιλῆς Δαβὶδ τῷ
 θεῷ Αἰ χεῖρές σου ἐποίησάν με καὶ ἔπλασάν με. καὶ πάλιν
 Σὺ ἔγνωσ τὸ πλάσμα ἡμῶν. καὶ ἐξῆς Σὺ ἔπλασάς με
 10 καὶ ἔθηκας ἐπ' ἐμέ τὴν χειρὰ σου· ἐθανυμαστῶθη ἡ γυνῶσίς
 σου ἐξ ἐμοῦ, ἐκραταιώθη, οὐ μὴ δύνωμαι πρὸς αὐτήν· καὶ
 αὐθις Τὸ ἀκατέργαστόν μου εἶδον οἱ ὄφθαλμοί σου, καὶ
 ἐπὶ τὸ βιβλίον σου πάντες γραφήσονται. ἀλλὰ καὶ ὁ Ἡσαΐας
 λέγει προσευχόμενος αὐτῷ * Ἡμεῖς ὁ πηλὸς καὶ σὺ ὁ πλά-
 15 στής ἡμῶν. εἰ τοίνυν αὐτοῦ δημιουργημα ὁ ἄνθρωπος διὰ *
 χριστοῦ γενόμενος, πάντως ὅτι καὶ θανῶν δι' αὐτοῦ ἀνα-
 στήσεται ἐπὶ τῷ ἡ στεφανωθῆναι ἐπὶ τοῖς κατορθώμασιν ἡ
 κολασθῆναι ἐπὶ τοῖς πλημμελίμασιν. εἰ δὲ δικαιοσύνη
 κρίνει ὡς νομοθέτης, ὥσπερ κολάζει τοὺς ἀσεβεῖς, οὕτως
 20 εὐεργετῶν σώζει τοὺς πιστοὺς καὶ τοὺς δι' αὐτὸν σφαγέντας
 ὑπ' ἀνθρώπων ἀγίους, τοὺς μὲν ὡς ἄστρα φαιδρύνων, τοὺς δὲ
 ὡς φωστῆρας λαμπρύνων, καθὼς * ὁ Γαβριὴλ τῷ Δανιὴλ
 ἔλεγε. μαθηταὶ οὖν || χριστοῦ πάντες ὑπάρχοντες οἱ πιστοί, ⁹⁰
 πιστεύομεν αὐτοῦ ταῖς ἐπαγγελίαις· ἀψευδῆς γὰρ ὁ ἐπαγ-

2 Iob 10, 10—13 | 8 Psalm 119, 73 | 9 Psalm 103, 14 | 9 Psalm
 130, 5, 6 | 12 Psalm 130, 16 | 14 Isaj 64, 7 | 21 Dan 12, 3

1 δὲ + x | 1 αὐτὸν ante μεθ' w | 1 πάλιν > yzt | 1, 2 ὁ κύριος ἀνί-
 στηναι yzt | 2 φησὶν x, τοίνυν ταῦτα διαλεγόμενος yz | 2 ἔξεισιν + y,
 ἔξεισιν + z | 3 ἤμελλξας w | 3 ἐτύρωσας wx, ἐπηξας yzt | 5 ἔλεος yt,
 ἔλαιον z | 5 ἐφύλαξέν x | 6 ἐμαυτῶ w | 7 [διὸ φησὶν praesentit t] καὶ ὁ ἡμέ-
 τερος δὲ [δὲ > t] σωτήρ καὶ διδάσκαλος Ἰησοῦς ὁ [ὁ > z?] χριστὸς ἐν
 εὐαγγελίοις που ἔφη | ἐν ... ἔφη > t | ὅτι Τὰ παρὰ ἀνθρώποις ἀδύνατα
 δυνατὰ [τὸ .. ἀδύνατον δυνατόν t] παρὰ τῷ θεῷ + yzt ex Luc 18, 27,
 sed lumdis inclusit y; in margine yz: οὐδὲ ταῦτα ἐν τοῖς ἄλλοις εὐ-
 ρον | 7, 8 τῷ θεῷ > t | 9 σὺ ἔγνωσ wxt, ὅτι αὐτὸς ἔγνω yz | 9 ἐξῆς
 wxt, πάλιν yz | 10 ἐθαναστώθη W | 11 ἐκρατειώθη x | 11 δύνωμαι w |
 11, 12 καὶ αὐθις > yzt | 12 οἶδον z | 14 ὅτι + yzt | 15 ἰησοῦ + yz
 | 17 στεφθῆναι t | 20, 21 ὑπ' ἀνθρώπων σφαγέντας yzt | 22 καὶ +
 yz | 23 ἔλεγε yzt | 24 πιστεύομεν wzt

γειλάμενος. λέγει δὲ καὶ ὁ μακάριος προφήτης Δαβὶδ ὅτι
 Πιστὸς κύριος ἐν πᾶσι τοῖς λόγοις αὐτοῦ *. ὁ γὰρ ἐκ παρ-
 θένου ἑαυτῷ κατασκευάσας σῶμα, οὗτος καὶ τῶν ἄλλων
 ἀνθρώπων δημιουργός ἐστιν, καὶ ὁ ἑαυτὸν ἀναστήσας ἐκ
 τῶν νεκρῶν, αὐτὸς καὶ πάντας τοὺς κειμένους ἀναστήσει. 5
 ὁ τὸν πυρὸν ἐξ ἑνὸς κόκκου πολὺχου ἐκ γῆς ἀνιστῶν, ὁ
 τὸ ἔκκοπὲν δένδρον εἰς ὀρόδαμνον ἀναθάλλων, ὁ τὴν Ἄα-
 ρῶν ῥάβδον ξηρὰν οὖσαν ἐκφυσήσας εἰς βλαστὸν, αὐτὸς καὶ
 ἡμᾶς ἐγερεῖ ἐν δόξῃ. ὁ τὸν παραλυτικὸν σῶον ἀνεγείρας
 καὶ τὸν ἐξηραμένην ἔχοντα τὴν χεῖρα λασάμενος καὶ τὸ λεῖ- 10
 πον μέρος ἐν τῷ ἐκ γενετῆς πηρῷ ἐκ γῆς καὶ σιέλου ἀπο-
 δούς, ὁ αὐτὸς καὶ ἡμᾶς ἀνεγερεῖ. ὁ ἐκ πέντε ἄρτων καὶ
 δύο ἰχθύων πεντακισχιλίους κορέσας καὶ περισσεύσας δώ-
 δεκα κοφύρους, καὶ ἐξ ὕδατος οἶνον μεταποιήσας, καὶ ἐκ
 στόματος ἰχθύος στατήρα δι' ἐμοῦ Πέτρον τοῖς ἀπαιτοῦσι 15
 κῆρσον ἀποστείλας, ὁ αὐτὸς καὶ τοὺς νεκροὺς ἀνεγερεῖ.
 ταῦτα γὰρ ἅπαντα ἡμεῖς περὶ αὐτοῦ μαρτυροῦμεν, τὰ δ'
 ἄλλα οἱ προφῆται. ἡμεῖς * οἱ συμφαρόντες αὐτῷ καὶ συμ-
 πύοντες, καὶ θεαταὶ γενόμενοι τῶν αὐτοῦ τεραστίων καὶ τῆς
 ζώης καὶ τῆς πολιτείας καὶ τῶν λόγων καὶ τῶν παθημάτων 20
 καὶ τοῦ θανάτου καὶ τῆς ἐκ νεκρῶν αὐτοῦ ἀναστάσεως, καὶ
 συναναστραφέντες αὐτῷ ἡμέρας τεσσαράκοντα μετὰ τὴν
 ἔγερσιν αὐτοῦ, καὶ λαβόντες ἐντολὴν παρ' αὐτοῦ κηρύξαι
 τὸ εὐαγγέλιον εἰς ὅλον τὸν κόσμον καὶ μαθητεῦσαι πάντα
 τὰ ἔθνη καὶ βαπτίσαι εἰς τὸν αὐτοῦ θάνατον ἐπὶ αὐθεντίᾳ 25
 τοῦ θεοῦ τῶν ὕλων, ὅς ἐστιν αὐτοῦ πᾶτήρ, καὶ μαρτυρίᾳ
 πνεύματος, ὅς ἐστι παρὰ κλητος, διδάσκομεν ὑμᾶς ἅπαντα

2 Psalm 145, 17 | 23 Marc 16, 15 | 24 Matth 28, 19

1 λέγει ... ὅτι wxt [vide mox], ὡς που καὶ ὁ Δαβὶδ λέγει yz | 1 καὶ
 > t | 1 μακάριος > w | 1 Δαβὶδ > x | 2 καὶ ὁμοίως ἐν πᾶσι [πάση z]
 τοῖς ἔργοις αὐτοῦ + yzt | 3 οὕτως z | 4 ἐστι yzt | 6 ἀνιστῶν y | 7 ὀρό-
 δαμνον x, ῥάβδον w, ῥάδαμνον yzt | 8 ξηράνασαν t | 8 ἐκφύσας yzt
 | 8 αὐτὸς wxt, οὗτος yz | 9 ἀναγείρας z | 10 ἐξηραμένην xt, ξηρα-
 μένην y | 11 ἐν > yz | 12 ἐγερεῖ yz | 13 περισσεύσας w | 15 ἰχθείος z
 | 15 ἀπετοῦσι z | 16 ὁ αὐτὸς wx, οὗτος yzt | 16 τοὺς > w | 16 ἐγερεῖ
 yz | 17 γὰρ > yz | 17 δε x | 18 προφῆτε z | 18 οὖν + w | 19 γενά-
 μνοι x | 20 πολιτείας y | 21 καὶ secundum .. ἀναστάσεως > w | 25
 αὐθεντία yz | 26 μαρτυρίας w | 27 ἐστιν x | 27 ὑμεῖς z | 27 πάντα yzt

ταῦτα, ἃ διαταξάμενος ἡμῖν ἀνελήφθη ἐπ' ὄψει ἡμῶν εἰς τὸν οὐρανὸν πρὸς τὸν ἀποστείλλαντα αὐτόν. καὶ ἐὰν μὲν πιστεύσητε, μακάριοι γενήσεσθε, εἰ δὲ ἀπιστήσητε, ἀθῶοι ἡμεῖς εὐρεθησόμεθα καὶ καθαρὸί τῆς ὑμετέρας δυσπιστίας.

5 | περὶ δὲ τῶν μαρτύρων λέγομεν ὑμῖν ὅπως * πάση τιμῇ ὡς παρ' ὑμῖν, ὡς καὶ παρ' ἡμῖν τετίμηται ὁ μακάριος Ἰάκωβος ὁ ἐπίσκοπος καὶ ὁ ἅγιος συνδιάκονος ἡμῶν Στέφανος. οὗτοι γάρ εἰσι καὶ ὑπὸ θεοῦ μεμακαρισμένοι καὶ ὑπὸ ὁσίων ἀνδρῶν τετιμημένοι, καθαρὸί πάσης πλημμελείας,

10 ἄτρεπτοι πρὸς ἁμαρτίαν, ἀμετάπειστοι τῶν καλῶν, ἀνευδοίαστοι πρὸς ἐγκώμια, περὶ ᾧν * ὁ Δαβὶδ ἔλεγε Τίμιος ἐναντίον κυρίου ὁ θάνατος τῶν ὁσίων αὐτοῦ, καὶ ὁ Σολομῶν Μνήμη δικαίων μετ' ἐγκωμίων, περὶ ᾧν καὶ ὁ προφήτης * ἔλεγεν Ἄνδρες δίκαιοι αἰρονται. | ταῦτα δὲ περὶ τῶν

15 κατὰ ἀλήθειαν ὑπὲρ τοῦ χριστοῦ μαρτυρησάντων εἰρηται, ἀλλ' οὐ περὶ τῶν ψευδομαρτύρων, περὶ ᾧν τὸ λόγιόν φησιν Ὅνομα δὲ ἀσεβῶν σβέννυται. * μάρτυς γὰρ πιστὸς οὐ ψεύδεται, ἐγκαίει δὲ ψευδῆ μάρτυς ἄδικος. ὁ γὰρ ἐν μαρτυρίῳ ἐξελεθῶν ἀψευδῶς ὑπὲρ τῆς ἀληθείας, οὗτος ἀληθι-

20 νὸς μάρτυς, ἀξίπιστος ἐν οἷς συνηγορίατο τῷ λόγῳ τῆς εὐσεβείας διὰ τοῦ οἰκείου αἵματος. | παραινῶμεν δὲ ὑμῖν, 10 ἀδελφοὶ καὶ σύνδουλοι, φεύγειν τὰς ματαιολογίας * καὶ τὰς εὐτραπείας, μέθας, λαγνείας, θρῦψεις καὶ τὰς ἀμέτρους ὀργὰς σὺν ταῖς μωρολογίαις. ὅτι οὐδὲ ἐν ταῖς

25 κυριακαῖς ἡμέραις τῶν εὐφοροσυνῶν ὑμῶν ἐπιτρέπομεν

1 Act 1, 9 | 11 Psalm 116, 15 | 13 Prov 10, 7 | 14 Isaj 57, 1 | 17 Prov 10, 7 | 17 Prov 14, 5

1 ταῦτα ante πάντα suum p 137, 27 t | 3 γενήσεσθαί w | 3 ἀπιστήσητε x, μὴ πιστεύσητε yz, μὴ πιστεύσητε t | 4 εὐρεθησόμεθα z, εὐεργετησόμεθα Z | 5 λέγομεν w | 5 ἐν + t | 5 πάσι w | 6 ὡσιν x | 7 Ἰάκωβος z | 7 ἅγιος > yz | 7 ἡμῶν συνδιάκονος t | 8 εἰσιν x | 9 πλημμελείας y | 10 ἄτρεπτοι wxt, ἀνευδοίοι yz | 10 ἀμετάπειστοι wt | 10, 11 ἀνευδοίαστοι wx | 11 καὶ + yzt | 11 ἔλεγεν x | 12 ὁ alterum > yz | 13 δικαίων yzt | 13 ἐγκωμίων yzt | 13 ὁ > yz | 14 ἄλλος + yz | 14 εἶπεν yz | 14 ἔρονται z | 14 δὲ > yz | 15 κατ' yz | 15 τοῦ > yzt | 16 τῶν > w | 16, 17 φησὶ w | 17 δὲ > yz | 17 καὶ πάλιν + yz | 17 γὰρ > yz | 19, 20 ἀληθινὸς y | 20 συνηγορίατο z | 22 καὶ τὰς ἀσερολογίας + yzt | 23 εὐτραπείας wxt | 24 ad ὀργὰς margo t: ἐν ἄλλω ὁμάς | 24 ὅτι wxt, ἀλλ' yz | 25 ἀφοροσυνῶν z | 25 ὑμῶν > yzt

ὑμῖν ἄσεμνόν τι ἢ φθέγγεσθαι ἢ πράττειν· λέγει γάρ
 που καὶ ἡ γραφή Δουλεύσατε τῷ κυρίῳ ἐν φόβῳ καὶ ἀγαλ-
 λιᾶσθε αὐτῷ ἐν τρόμῳ. καὶ τὰς ἀγαλλιᾶσεις οὐν ὑμῶν με-
 τὰ φόβου καὶ τρόμου γίνεσθαι χρή. ὁ γὰρ τοι χριστιανὸς
 καὶ πιστὸς οὐδὲ ψδὴν ἐθνικὴν ὀφείλει λέγειν οὔτε ἕσμα 5
 πορνικόν· ἐπεὶ συμβήσεται αὐτῷ διὰ τῆς ψδῆς εἰδώλων
 μνημονεύειν ὀνόματα δαιμονικά, καὶ ἀντὶ τοῦ ἁγίου πνεύ-
 11 ματος εἰσφρήσει ἐαντῷ τὸ πονηρόν. | ἀπειρήται δὲ καὶ τὸ
 ὀμνύειν ἐν αὐτοῖς καὶ τὸ διὰ στόματος αὐτῶν προφέρειν τὰ
 βδελυκτὰ * ὀνόματα, ἢ προσκυνεῖν αὐτοῖς ἢ φοβεῖσθαι αὐ- 10
 τοὺς ὡς θεοὺς· οὐ γὰρ εἰσὶ θεοί, ἀλλ' ἢ πονηροὶ δαίμονες
 ἢ μεμωκημένα ἔργα. λέγει γάρ που ὁ θεὸς περὶ τῶν Ἰ-
 σραηλιτῶν Ἐγκατέλιπόν με καὶ ὤμνον ἐν τοῖς οὐκ οὔσι
 θεοῖς· καὶ ἐξῆς Ἐξαρῶ τὰ ὀνόματα τῶν εἰδώλων ἐκ τοῦ
 στόματος αὐτῶν· καὶ ἀλλαχοῦ Αὐτοὶ παρεξήλωσάν με ἐπ' 15
 οὐ θεοῖς. παρώρισάν με ἐν τοῖς εἰδώλοις αὐτῶν, καὶ ἐν
 19 πάσαις δὲ ταῖς γραφαῖς ἀηγόρευται ταῦτα ὑπὸ κυρίου τοῦ
 12 θεοῦ. | οὐ μόνον δὲ περὶ εἰδώλων ἀπαγορεύουσιν, ἀλλὰ
 καὶ περὶ φωστήρων νομοθετοῦντες παραινῶσι μὴ ὀμνύειν
 * ταῦτα μήτε μὴ λατρεύειν αὐτοῖς· φησὶ γὰρ Μῆ, ἰδὼν τὸν 20
 ἥλιον καὶ τὴν σελήνην καὶ τοὺς ἀστέρας, πλανηθεὶς προ-
 σκυνήσῃ αὐτοῖς· καὶ ἀλλαχοῦ Κατὰ τὰς ὁδοὺς τῶν ἐθνῶν
 μὴ μανθάνετε, καὶ ἀπὸ τῶν σημείων τοῦ οὐρανοῦ μὴ φο-
 βεῖσθε. τὰ γὰρ ἄστρα καὶ οἱ φωστῆρες εἰς φαῦσιν ἀνθρώ- 25
 ποῖς, ἀλλ' οὐκ εἰς προσκύνησιν ἐδόθησαν, εἰ καὶ οἱ Ἰ-
 25 σραηλιταὶ μοχθηρῶς τρόπου προσεκύνουν ἀντὶ τοῦ κτίστου
 τῆν κτίσιν, καὶ τὸν μὲν δημιουργὸν καθυβρίζαντες, τὴν δὲ

2 Psalm 2, 11 | 12 Hierem 51, 18 | 13 Hierem 5, 7 | 14 Zach 13, 2
 | 15 Deut 32, 21 | 20 Deut 4, 19 | 22 Hierem 10, 2 | 24 Gen 1, 15 |
 26 Rom 1, 25

1 φθέγγεσθαι w | 1 πράττειν z | 2 καὶ prius > yzt | 3 καὶ > yz |
 5 καὶ wx, ὁ yzt | 7 τοῦ > w | 7. 8 πνεύματος ἁγίου w | 8 ἐαντῷ wx,
 ἐν αὐτῷ yzt | 9 αὐτῶν > w | 10 αὐτῶν + w | 11 εἰσιν x | 12 γὰρ
 wxt, δὲ yz | 13 ἐγκατέλιπον x | 13 ἐμὲ ἐγκατέλιπον yz | 13 ὀμνον w
 | 13 μὴ ὡσι w, οὐκ οὔσιν x | 14 ἐξῆς wxt, πάλιν yz | 16 παρώρησάν
 w | 19 παραινῶσιν x | 19 μήτε y, μήτε zt | 19 ὀμνύειν w | 20 εἰς +
 yz | 20 φησὶ ... ἰδὼν [φησὶν x, φασὶ t] wxt, μὴ ἰδῶν φησι yz | 23
 μανθάνεται w, πορεύεσθε yz | 24 εἰς > z | 25 οἱ > z | 25. 26 ἰσραη-
 λῆται t | 26 προσεκύνουν x | 27 καὶ > y

κτίσιν ἤδη πλεῖον θαναμάσαντες, καὶ ποτὲ μὲν μουσχο-
 ποιήσαντες ὡς ἐν ἐρήμῳ, ποτὲ δὲ τὸν Βεελφεγῶρ προσκυ-
 νοῦντες, ἄλλοτε * τὸν Βααλ καὶ τὸν Θαμοῦς καὶ τὴν सि-
 δωνίαν Ἀστάρτην, καὶ πάλιν τὸν Μολὸχ καὶ τὸν Χαμῶς,
 5 καὶ ἄλλοτε τὸν ἥλιον, ὡς παρὰ τῷ Ἰεζεκιὴλ γέγραπται,
 ἤδη δὲ καὶ ἄλογα ζῶα, ὡς παρ' Αἰγυπτίοις τὸν Ἄπιν καὶ
 τὸν μενθήσιον τράγον, καὶ θεοὺς ἀργυροῦς καὶ χρυσοῦς,
 ὡς ἐν Ἰουδαίᾳ. δι' ἅπερ ἅπαντα ἀπειλῶν αὐτοῖς ἔλεγε διὰ
 τοῦ προφήτου Μὴ μικρὸν τοῦτο τῷ οἴκῳ Ἰούδα, τοῦ ποιεῖν
 10 τὰ βδελύγματα ταῦτα, ἃ ἐποίησαν, ὅτι ἐπλήσαν τὴν γῆν
 ἀνομίας τοῦ παροργίσει με; καὶ ἰδοὺ αὐτοὶ εἰσιν ὡς μυ-
 κτηρίζοντες, καὶ ἐγὼ ποιήσω * μετὰ θυμοῦ *, οὐ φείσεται ὁ
 ὀφθαλμὸς μου οὐδ' οὐ μὴ ἐλεήσω· καὶ κεκράζονται ἐν τοῖς
 ὡσί μου φωνῇ μεγάλῃ καὶ οὐκ εἰσακούσομαι αὐτῶν. ὁράτε,
 15 ἀγαπητοί, ὅσα κατὰ τῶν εἰδωλολατρῶν καὶ τῶν σεβομένων
 ἥλιον καὶ σελήνην ἀποφαίνεται ὁ κύριος. διὸ χρητὸν *
 θεοῦ ἠνωθροῦ ὡς χριστιανὸν μῆτε ἥλιον ὀμνύναι μῆτε
 μὴν σελήνην μῆτε ἄστρα μῆτε μὴν * οὐρανὸν ἢ γῆν ἢ τι
 τῶν στοιχείων μικρὸν ἢ μέγα. εἰ γάρ ὁ διδάσκαλος περὶ
 20 τοῦ ὄντος θεοῦ παρήγγειλεν ἡμῖν μὴ ὀμνύνειν, ὅπως ὁ λό-
 γος ἡμῶν πιστότερος ἢ τοῦ ὄρκου, μῆτε μὴν τὸν οὐρανὸν
 αὐτόν (ἐλληνικὸν γὰρ τὸ δυσσέβημα), μῆτε μὴν Ἱερουσαλήμ
 ἢ τὰ τοῦ θεοῦ ἄγια ἢ τὸ θυσιαστήριον καὶ τὸ δῶρον ἢ τὴν
 25 παραφορᾶς ἢ συνήθεια, διὸ καὶ ἀπαγορευτέα, εἶναι δὲ τὸ
 ναὶ ναὶ καὶ τὸ οὐ οὐ τοῖς πιστοῖς παρεγγυᾶ, καὶ τὸ τούτων

5 Ezech 8, 16 | 9 Ezech 8, 17. 18 | 17 Tim α 6, 11 | 20 Matth 5,
 34, 35 | 23 Matth 23, 16—22 | 26 Matth 5, 37

1 ἤδη πλεῖον wx, πλεῖον ἢ δεῖ yzt | 1.2 μουσχοποιοῦντες yzt [μωΥ] | 2 ὡς
 > w in rasura | 2 τοῦ y, τὰ z | 3 δὲ + yzt | 3 Θαμοῦς t | 4 πάλιν
 > yz | 4 τὸν alterum > t | 5 Ἰεζεκιὴλ yz | 5 γέγραπται wxi, ἐμφέρεται
 yz | 6 καὶ alterum > w | 7 καὶ prius > w | 7 χρυσοῦς w | 8 ἔλεγεν
 x | 10 ὅτι xyzt, καὶ w | 11. 12 μυκτιρίζοντες yz | 12 καὶ xyzt, ἀλλ'
 w | 12 ὄργην + w | 12 εἰς αὐτοῦς καὶ + w | 12 φήσεται X | 13 οὐδεμὴ x |
 13 καὶ > w | 14 ὡσὶν xt | 16 ἀπεφείνατο w | 16 τοῦ + yzt | 17 ὀμνύ-
 ναι w | 18 μὴν prius x, τὴν w, > yzt | 18 τὸν + t | 19 μέγαν Y |
 20 ὄντως xz | 20 ὀμνύνει w | 20 ὅπως xyzt, εἶνα w | 22 Ἱερουσαλήμ t |
 25 παραφορᾶς yzt | 25 ἀπηγόρευται yzt | 25 εἶναι wxi, κατορθοῦν
 yz | 26 παρεγγυᾶ x

περισσὸν τοῦ πονηροῦ εἶναι λέγει, πόσῳ μᾶλλον ὑπόδικοι
 * οἱ τὰ ψευδώνυμα ὡς ὄρκια ἐπομνύμενοι καὶ τὰ νομιζόμενα
 ἀντὶ τῶν ἀληθῶν δοξάζοντες; οὗς ὁ θεὸς διὰ μοχθηρίαν
 13 παρέδωκεν εἰς ἀβουλίαν, ἐνεργεῖν τὰ μὴ θέοντα. | τὰς ἡμέ-
 ρας τῶν ἑορτῶν φυλάσσετε, ἀδελφοί· καὶ πρώτην γε τὴν 5
 γενέθλιον, ἣτις ὑμῖν ἐπιτελείσθω τῇ εἰκάδι πέμπτῃ τοῦ ἐνά-
 του μηνός. μεθ' ἣν ἡ ἐπιφάνιος ὑμῖν ἔστω τιμιωτάτη,
 καθ' ἣν ὁ κύριος ἀνάδειξεν * τῆς οἰκείας θεότητος ἐποιή-
 σατο· γινέσθω δὲ καὶ αὕτη ἕκτῃ τοῦ δεκάτου μηνός. μεθ'
 ἣν * φυλακτεία ἡ νηστεία τῆς τεσσαρακοστῆς, μνήμην πε- 10
 ριέχουσα τῆς τοῦ κυρίου πολιτείας τε καὶ νομοθεσίας. ἐπι-
 τελείσθω δὲ ἡ νηστεία αὕτη πρὸ τῆς νηστείας τοῦ πάσχα,
 ἀρχομένη μὲν ἀπὸ δευτέρας, πληρουμένη δὲ εἰς παρασκευήν.
 μεθ' ἧς ἀπονηστεύσαντες ἄρξασθε τῆς ἁγίας τοῦ πάσχα
 ἐβδομάδος, νηστεύοντες αὐτὴν πάντες μετὰ φόβου καὶ τρό- 15
 14 μου, προσευχόμενοι ἐν αὐταῖς περὶ τῶν ἀπολλυμένων. | ἦρ-
 ξαντο γὰρ τὴν κατὰ τοῦ κυρίου ἐπιβουλήν ποιεῖσθαι δευ-
 τέρα σαββάτων μηνὶ πρώτῳ, ὅς ἐστι Ξανθικός· καὶ τῇ τρίτῃ
 τοῦ σαββάτου παρέτεινεν ἡ σκέψις, τῇ δὲ τετράδι ὥρισαντο
 σταυρῷ ἀνελεῖν αὐτόν. καὶ Ἰούδας γινους τοῦτο, ἐκ πολ- 20
 λοῦ μὲν διαστραφεῖς, τότε δὲ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τοῦ διαβόλου
 βληθεὶς φιλαργυρία, καίτοι πάλαι τὸ γλωσσόκομον ἐργκεχει-
 ρισμένος καὶ κλέπτων τὰ τῶν πενήτων, οὐκ ἀπεβλήθη ὑπὸ
 τοῦ κυρίου διὰ μακροθυμίαν· ἀλλὰ καὶ ποτὲ * ἐστιωμένων
 ἡμῶν σὺν αὐτῷ, βουλόμενος καὶ αὐτὸν σωφρονίσαι καὶ 25
 ἡμᾶς παιδεῦσαι τὴν πρόγνωσιν αὐτοῦ, λέγει Ἀμὴν * λέγω
 ὡς ὑμῖν ὅτι εἰς ἕξ ἡμῶν παραδώσει με· || καὶ ἐκάστου ἡμῶν λέ-

3 Rom 1, 24? | 26 Joh 13, 21

1 οἱ πόδικοι x, correxit manus non graeca quam numquam curo | 2 εἰ-
 σιν + yz | 2 ἐπομνύοις w, sed νόις in rasura | 6 ὑμῶν t | 6 τῇ > yzt
 | 6 πᾶ x | 6 πέμπτῃ y | 6 in margine γ τινὲς δὲ δεκάτ nullo signo ad-
 dito | 6. 7 ἐνάτου w, ἐναύτου z | 7 τιμιωτάτῃ w | 8 ἡμῖν + x, ὑμῖν
 + yzt | 8 οἰκείας w | 9 αὕτῃ w, αὐτῇ t | 9 τινὲς δὲ ἐνδεκατ' margo
 γ, vide 6 | 10 ἣν wx, ἄς yzt | 10 ὑμῖν + yzt | 11 τε > w | 13 ὑπὸ t
 | 16 ἀπολλομένων t | 17 βουλήν yzt | 17. 18 δευτέρου z | 18 ἔστιν x |
 19 τετράδι w | 19 ὥρισαντο wxyz, ὥρισαν τῷ t | 21 καὶ > Y | 22
 γλωσσόκομον w | 24 ποτὲ > w | 24 μὲν + t | 25 σωφρονῆσαι w | 26 ἡμᾶς
 παιδεῦσαι | παιδεῦσαι w | wxt, ἡμῖν δεῖξαι yz | 26 ἀμὴν + yzt | 27 ὅτι
 > Yz | 27 ὑμῶν t | 27 p 142,1 λεγόντων w

γουτος Μῆτι ἐγώ; καὶ τοῦ κυρίου σιωπῶντος, ἀναστὰς ἐγώ,
 εἰς * τῶν δώδεκα, * φιλούμενος ὑπ' αὐτοῦ πλεῖον τῶν ἄλλων,
 ἐνστερνισάμενος αὐτὸν ἵκέτευον * εἰπεῖν τίς ἂν εἶη ὁ παρ-
 δώσων αὐτόν· καὶ οὐδ' οὕτως εἶρηκεν ἡμῖν αὐτοῦ τὸ ὄνομα
 5 ὁ ἀγαθὸς κύριος, ἀλλὰ δύο σημεῖα τοῦ προδότου ἔδωκεν,
 ἐν μὲν εἰπὼν Ὁ ἐμβαπτόμενος μετ' ἐμοῦ ἐν τῷ τρουβλίῳ,
 δευτέρου δέ Ὡι ἐγώ * βάψας τὸ ψωμίον ἐπιδάσω. καίτοι
 κἀκείνου λέγοντος Μῆτι ἐγώ *, ῥαββί; οὐκ εἶπεν ὁ κύριος
 ὅτι Ναί, ἀλλ' ὅτι Σὺ εἶπας· καὶ φοβῆσαι αὐτὸν ἐπὶ τούτῳ
 10 βουληθεῖς, φησὶν Οὐαὶ τῷ ἀνθρώπῳ ἐκείνῳ, δι' οὗ ὁ υἱὸς
 τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται· καλὸν ἦν αὐτῷ, εἰ οὐκ ἐγεν-
 νήθη. * ταῦτα ἀκούσας, ἀπελθὼν εἶπεν τοῖς ἱερεῦσιν Τί
 θέλετέ μοι δοῦναι, κἀγὼ ὑμῖν αὐτὸν παραδώσω; οἱ δὲ
 ἔστησαν αὐτῷ τριάκοντα ἀργύρια. * καὶ τῇ πέμπτῃ φαρῶν-
 15 τες παρ' αὐτῷ τὸ πάσχα, βάψαντος ἐκείνου τὴν χεῖρα εἰς
 τὸ τρουβλίον καὶ τὸ ψωμίον λαβόντος καὶ ἐξελθόντος νυκτός,
 ἡμῖν εἶπεν ὁ κύριος Ἐλήλυθεν ἡ ὥρα ἵνα σκορπισθῆτε καὶ
 ἐμὲ μόνον ἀφήτε· καὶ ἐκάστου διωσχυριζομένου μὴ ἐγκατα-
 20 λείψαι αὐτόν, ἐμοῦ * Πέτρου ἐπαγγελιαμένου καὶ συναποθα-
 νεύειν, εἶπεν Ἀμὴν λέγω σοι, πρὶν ἀλέκτορα φωνῆσαι, τρίς
 ἀπαρνήσῃ μὴ εἰδέναι με. παραδοὺς δὲ ἡμῖν τὰ ἀντίτυπα
 μυστήρια τοῦ τιμίου σώματος * καὶ αἵματος, Ἰούδα μὴ συμ-
 παρόντος ἡμῖν, ἐξῆλθεν εἰς τὸ ὄρος τῶν ἐλαιῶν πλησίον
 25 ἡμεῖς καὶ ὑμνήσαμεν κατὰ τὸ ἔθος. καὶ χωρισθεῖς ἡμῶν

6 Marc 14, 20 | 7 Ioh 13, 26 | 8 Matth 26, 25 | 10 Matth 26, 24
 | 12 Matth 26, 15 | 17 Ioh 16, 32 | 20 Matth 26, 34 | 24 Ioh 18, 1

1 σιωπῶντος w | 2 ἐκ + zt | 2 ὁ + w | 2 ὑπ' αὐτοῦ post ἄλλων yzt |
 3 ἐνστερνισάμενος αὐτόν wxt, ἐπιπεσὼν τῷ στήθει αὐτοῦ yz | 3 ἵκέ-
 τευον ... 4 καὶ > w | 3 ἵκέτεβον y | 3 αὐτόν † x | 4 ἡμῖν εἶρηκεν
 yzt | 5 ἔδωκε w | 6. ἐμβαπτόμενος x | 7 ᾧ xzxt, ὃ w | 7 δάσω † w |
 7 ἐπιδάσω > w, ἐπιδάσω z | 8 εἰμί † t | 9 τοῦτο w | 12 καὶ † yzt
 | 12 εἶπε wt | 12 ἱερεῦσι yz | 13 καὶ ἐγώ yzt | 14 καὶ ἐπληρώθη ἡ
 γραφή ἢ λέγουσα [Matth 27, 9. 10] Καὶ ἔλαβον τὰ τριάκοντα ἀργύρια,
 τὴν τιμὴν τοῦ τετιμημένου, ὃν ἐτιμήσαντο ἀπὸ υἱῶν Ἰσραὴλ, καὶ ἔδω-
 καν αὐτὰ εἰς τὸν ἀγρὸν [οἶκον t] τοῦ κεραιμῆος † yzt | 14 πέμπτη y,
 πέπτῃ z | 18. 19 ἐγκαταλείψω z | 19 δὲ † y super versum | 19 ἐπαγ-
 γελλούμενον yzt | 20 εἶπε W | 20 ἀλέκτορα t | 22 αὐτοῦ † yzt | 24
 ὅπου yzt

οὐ πολὺ, προσηύχeto τῷ πατρὶ λέγων Πάτερ, παρένεγκαι
 ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον· πλὴν μὴ τὸ ἐμὸν θέλημα γενέσθω,
 ἀλλὰ τὸ σόν. καὶ τοῦτο ποιήσας τρίτον, ἡμῶν ἀπὸ τῆς
 ἀθυμίας εἰς ὕπνον καταπεσόντων, ἐλθὼν λέγει * Ἑγγι-
 κεν ἡ ὠρα, καὶ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου παραδίδοται εἰς χεῖ- 5
 ρας ἁμαρτωλῶν. καὶ ἰδοὺ Ἰούδας καὶ μετ' αὐτοῦ ὄχλος
 ἄσεβῶν· καὶ σημεῖον προδοσίας αὐτοῖς δείκνυσι * δόλιον
 φίλημα, οἱ δὲ δεξιόμενοι τὸ σύνθημα, ἐκράτησαν τὸν κύριον
 καὶ δέσμιον ποιησάμενοι ἤγαγον εἰς * οἰκίαν Κατάρου τοῦ
 ἀρχιερέως, ἐν ἧ' πολὺς συγκεκρότητο οὐ λαός, ἀλλ' ὄχλος, 10
 οὐδὲ πρεσβυτέριον ἱερὸν, ἀλλὰ συνέδριον παρανόμων καὶ
 βουλευτήριον ἄσεβῶν· οἱ καὶ πολλὰ ποιησάμενοι κατ' αὐ-
 τοῦ πᾶν εἶδος ὕβρεως οὐ παρέλιπον, ἐμπτύοντες, κερτο-
 μοῦντες, τύπτοντες, ῥαπίζοντες, λοιδοροῦμενοι*, πειράζοντες,
 μαντείαις ἐπιζητούντες ἀντὶ προφητείας, εἰρώνα, βλάσφη- 15
 μον, Μωσέως παραβάτην, ἱεροῦ καθαιρέτην, θυσῶν ἀναι-
 ρήτην, Ῥωμαίων πολέμιον, Κασσαροῦ ἐναντίον ἀποκαλούν-
 τες. καὶ ταῦτα μέχρις ὄρθρου βαθέως ἐμπαρονήσαντες αὐ-
 τῷ οἱ ταῦροι καὶ * κύνες ἀπάγουσιν αὐτὸν πρὸς Ἄνναν,
 ὃς ἦν πενθερὸς τοῦ Καϊάφα· κακεῖ τὰ ὅμοια δρᾶσαντες, 20
 παρασκευῆς οὔσης, τῷ ἄρχοντι τῶν Ῥωμαίων παρέδωκαν
 αὐτὸν Πιλάτῳ, κατηγοροῦντες αὐτοῦ * βαρέα, ὧν οὐδὲν
 ἴσχυον ἀποδείξαι· ἐφ' οἷς ὁ ἄρχων δυσανασηχτήσας ἔλεγεν
 Οὐδεμίαν αἰτίαν κατ' αὐτοῦ εὗρισκω. οἱ δὲ μάρτυρας δύο
 ψευδεῖς ἀγαγόντες ἐβούλοντο συκοφαντεῖν τὸν κύριον· 25
 ἀσυμφώνων δὲ αὐτῶν εὐρεθέντων εἰς καθοσίωσιν ἀνήγον
 τὸ πρᾶγμα λέγοντες Οὗτος ἑαυτὸν λέγει βασιλέα εἶναι, καὶ

1 Luc 22, 42 | 4 Matth 26, 45 | 19 Psalm 22, 13, 17 | 24 Ioh 18, 38
 | 27 Luc 23, 2

1 οὐ et virg > yzt | 1 παρένεγκε yzt | 2 γενέσθω yz | 4 εἶπνον Z | 4 ἐλθὼν
 > Y | 4 ἡμῖν + w et a correctore y | 5 ὠραι w | 7 ἄσεβῶν wxt, πο-
 λὺς yz | 7 καὶ > Yz | 7 δείκνυσι x, δοῦς yz | 7 τὸ + yz | 7 φίλημα
 y | 9 ποιησάμενοι wxt, λαβόντες yz | 9 τῆν + yzt | 11 παρανόμον t |
 12 ποιησάμενοι wxt, τολμήσαντες yz | 13 πᾶν wxt, οὐδὲν yz | 13 πα-
 ρέλειπον xz | 13 ἐμπτύοντες z | 14 ῥαπίζοντες > x | 14 λοιδοροῦμενοι
 w, λοιδοροῦντες t | 14 αὐτὸν + w | 18 βαθέως x, βαθείας z | 19 οἱ
 + yzt | 19 πρὸς Ἄνναν wxt, ἄννα yz | 20 κακεῖ w | 22 καὶ + x, πολλὰ
 καὶ + yzt | 23 ἀποδείξει wx, ἀπειλέγξει yzt

φόρους Καίσαρι διδόναι καλύει. καὶ γίνονται αὐτοὶ κατή-
 γοροι καὶ μάρτυρες καὶ κριταὶ καὶ τῆς ἀποφάσεως ἐξουσια-
 σταί, λέγοντες Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν· ἵνα πληρωθῇ
 ὅτι γέγραπται περὶ αὐτοῦ ἐν τοῖς προφήταις Συνήχθησαν
 5 ἐπ' ἐμὲ μάρτυρες ἄδικοι καὶ ἐψεύσατο ἡ ἀδικία ἑαυτήν,
 καὶ πάλιν Περιεκύκλωσάν με κύνες πολλοί, συναγωγή πο-
 νηρομένων περιέσχον με, καὶ ἐν ἐτέροις Ἐγένετο ἡ κλη-
 ρονομία μου ἐμοὶ ὡς λέων ἐν δρυμῷ, ἔδωκεν ἐπ' ἐμὲ τὴν
 φωνὴν αὐτῆς. ὁ οὖν Πιλάτος ἀνανδρία κατασχύνας τὴν
 10 ἀρχὴν αὐτὸς ἑαυτὸν ἐξελέγχει κακίας, πρὸ τοῦ δικαίου τὰ
 πλήθη θεραπεύσας, καὶ μαρτυρῶν μὲν αὐτῷ ὡς ἀναιτίῳ,
 ὡς αἴτιον δὲ τούτου κολάσει παραδιδούς σταυρῶ, καίτοι
 Ῥωμαίων νόμους τιθεμένων μηδένα ἀνεξέλεγκτον θνήσκειν.
 15 σήλωσαν, ἔκτη μὲν ὥρα σταυρώσαντες αὐτόν, τρίτῃ δὲ
 ὥρᾳ τὴν ἀπόφασιν δεξάμενοι τὴν κατ' αὐτοῦ. ἔπειτα ἔδω-
 καν αὐτῷ ὄξος πιεῖν μετὰ χολῆς, εἶτα τὰ ἱμάτια αὐτοῦ
 κλήρω διμερίσαντο, εἶτα δύο κακοῦργους ἐσταύρωσαν σὺν
 αὐτῷ ἐξ ἑκατέρου μέρους· ἵνα πληρωθῇ τὸ εἰρημένον Ἐδώ-
 20 καν ἐξ τὸ βρωμά μου χολὴν καὶ εἰς τὴν δίψαν μου ἐπό-
 τισάν με ὄξος, καὶ πάλιν Διμερίσαντο τὰ ἱμάτιά μου ἑαν-
 τοῖς, καὶ ἐπὶ τὸν ἱματισμὸν μου ἔβαλον κλῆρον, καὶ ἐν
 ἄλλοις Καὶ μετὰ ἀνόμων ἐλογίσθη. ἔπειτα ἐγένετο τρεῖς
 ὥρας σκότος, ἀπὸ ἕκτης ἕως ἐνάτης, καὶ πάλιν φῶς πρὸς
 25 δείλην· καθὼς γέγραπται * Καὶ οὐχ ἡμέρα καὶ οὐ νύξ, καὶ
 πρὸς ἐσπέραν ἔσται φῶς. * καὶ περὶ τὴν ἐνάτην ὥραν

4 Psalm 27, 12 | 6 Psalm 22, 17 | 7 Hierem 12, 8 | 19 Psalm 60,
 22 | 21 Psalm 22, 19 | 23 Isaj 53, 12 | 25 Zach 14, 7

4 ὅτι γέγραπται wxt, τὸ γεγραμμένον γ, τὸ γεγραμμένον z | 5 ἐψεύ-
 σαντο z | 5 ἀδικία w | 5 ἑαυτὴ t | 8 μου > yz | 9 αὐτὴ x | 9 ἀναν-
 δρεία w | 10 κακίας > Yz | 12 κολάσει τούτου yzt | 13 θεμένων yz |
 13 ἀνεξέλεκτον wz | 16 κατ' wx, περὶ yzt | 18 κλήρω > X | 18 δι-
 μερίσαντο w | 18 ἔπειτα yzt | 19 γεγραμμένον yzt | 20. 21 ἐπότησάν w |
 22. 23 καὶ ἐν ἄλλοις > z | 23 ἐλογίσθη wyz | 24 ἐνάτης wz | 25 δη-
 λην t | 25 ἐν ἐκείνῃ τῇ ἡμέρᾳ οὐκ ἔσται φῶς, καὶ ψυχὸς καὶ πάγος
 ἔσται μίαν ἡμέραν, καὶ ἡ ἡμέρα ἐκείνη γνωστὴ τῷ κυρίῳ † yz, sed
 nonnisi in margine z, ad καθὼς relatam | 26 ἅπασιν ἅπαντα θεασάμενοι οἱ
 συσταυρωθέντες [σταυροθέντες t] αὐτὰ κακοῦργοι, ὁ μὲν αὐτὸν [αὐ-
 τῶν t] βλασφήμει ὡσανεὶ δι' ἀσθένειαν μὴ δυνάμενον ἐαυτῷ ἐπα-

ἀναβοήσας εἶπε τῷ πατρὶ Θεεῖ μου θεεῖ μου, ἵνατί με ἐγκατέλιπες; καὶ μετ' ὀλίγον κραξάσ φωνῇ μεγάλη Πάτερ, ἄφες αὐτοῖς, οὐ γὰρ οἶδασιν ὃ ποιῶσι, καὶ ἐπαγαγῶν Εἰς χεῖρας σου παρατίθεται τὸ πνευμά μου, ἀπέπνευσε, καὶ θάπτεται πρὸ ἡλίου δύσεως ἐν μνημείῳ καινῷ. ἐπιφωσκούσης 5 δὲ τῆς μῆς σαββάτων, ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν ἐπλήρωσεν ἐκεῖνα ἃ καὶ πρὸ τοῦ πάθους ἡμῖν προέλεγεν φάσκων ὅτι Δεῖ τὸν νῖδον τοῦ ἀνθρώπου ποιῆσαι ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς γῆς τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας. καὶ ἀναστὰς ἐκ νεκρῶν, πρώτη 8 μὲν φανεροῦται Μαρία τῇ μαγδαληνῇ καὶ Μαρία τῇ * Ἰα- 10 κάβου, εἶτα Κλεόπα ἐν τῇ ὁδῷ, καὶ μετ' αὐτοῦ ἡμῖν τοῖς μαθηταῖς αὐτοῦ, φεύγουσι μὲν διὰ τὸν φόβον τῶν Ἰουδαίων, λαθραίως δὲ περιεργαζομένοις τὰ κατ' αὐτόν. ταῦτα 15 δὲ καὶ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ ἀνεγράφη. | παρήγγειλεν οὖν ἡμῖν αὐτὸς ἠστυεῖν τὰς ἕξ ἡμέρας ταύτας διὰ τὴν τῶν Ἰου- 15 δαίων δυσσέβειαν καὶ παρανομίαν, πενθεῖν αὐτοὺς καὶ ὀδυρεσθαι παρακελευσάμενος ἐπὶ τῇ ἀπολείᾳ αὐτῶν· καὶ γὰρ καὶ αὐτὸς αὐτοῖς ἐπεδάκρυσεν, ἀγνοήσασιν τὸν καιρὸν τῆς ἐπισκοπῆς αὐτῶν. τετράδα δὲ καὶ παρασκευῆν προσέταξεν ἡμῖν ἠστυεῖν, τὴν μὲν διὰ τὴν προδοσίαν, τὴν δὲ διὰ τὸ 20 πάθος· ἀπουηστυεῖσαι δὲ προσέταξε τῇ ἑβδόμῃ ἡμέρᾳ, ἀλέ-

1 Matth 27, 46 | 2 Luc 23, 34 | 3 Luc 23, 46 | 7 Matth 12, 40 | 18 Luc 19, 41. 44

μύνειν, ὃ δὲ τοῦ[τῷ μὲν ἄγνοιαν ἐπέτιμα, πρὸς δὲ τὸν κύριον] [uncis duplicatis inclusa > z] στραφείς ὡς ἂν φωτισθεῖς ὑπ' αὐτοῦ καὶ γνοῦς ὅστις ὁ πάσχων, ἡξίου μνημῆν αὐτοῦ γενέσθαι ἐν τῇ βασιλείᾳ εἰς τὰ μετὰ ταῦτα· ὃ δ' εὐθὺς ἀμνηστίαν αὐτῷ τῶν προγεγονότων χαρισάμενος εἰς παράδεισον εἰσῆγαγεν ἀπολαύσονται τῶν μυστικῶν ἀγαθῶν + yzt, sed uncis inclusit y: in margine καὶ ταῦτα ὁμοίως οὐχ εἶρον ἐν τοῖς ἄλλοις y | p 144,26 ὅς + zt | p 144,26 ἐννάτην wyz | 1 εἶπεν x | 1. 2 ἐγκατέλιπες w, ἐγκατέλιπες x | 3 οἶδασιν t | 3 ὁ wxyz, τί t | 3 ποιῶσιν x | 3 ἀπαγαγῶν z | 4 παρατίθημι yzt | 4 ἀπέπνευσεν xt | 5 πρὸς xyt, πρὸς wz | 7 προσέλεγε y, προσέλεγε zt | 8 καρδίᾳ xzyt, κοιλία w | 10 φαίνεται yz | 10 μαγδαληνῇ wxz [ἡ xt, M t] | 10 τῇ alterum > w | 10 τοῦ + yzt | 11 κλεόπα wyz | 11 τῇ > yzt | 11 μετὰ τοῦτο yzt | 13 λαθραίως w | 14 ἐγράφη t | 14 παρήγγειλεν y, παρήγγειλεν t | 15 ταύτας > w | 16 αὐτοῖς w, sed post αὐτ rasura quatuor literarum carax | 17 παρακελευσάμενος z | 17 ἀπολεία z | 18 καὶ > t | 18 ἐπεδάκρυσεν W | 18 ἀγνοήσασιν x | 18 τῶν X | 21 προσέταξεν x | 21p 146, 1 ἀλεκτροφ φων Γ ας w, sed W ni fallor ut xzyt

κτορος φωνήσαντος, αὐτὸ δὲ νηστεύσαι τὸ σάββατον, οὐχ
 ὅτι δεῖ τὸ σάββατον νηστεύειν, κατάπαυσιν δημιουργίας
 ὑπάρχον, ἀλλ' ὅτι ἐκείνο μόνον χρη νηστεύειν, τοῦ δη-
 μιουργοῦ ἐτι ἐν αὐτῷ ὑπὸ γῆν ὄντος. ἐν αὐτῇ γὰρ αὐτῶν
 5 τῇ ἑορτῇ * κατέσχον τὸν κύριον, ὅπως πληρωθῆ ἑκείνο τὸ
 φάσκον λόγιον Ἔθεντο τὰ σημεῖα αὐτῶν σημεῖα, καὶ οὐκ
 ἐγνωσαν ἐν μέσῳ τῆς ἑορτῆς αὐτῶν. δεῖ οὖν πευθεῖν ὑπὲρ
 αὐτῶν, ὅτι ἐλθόντος τοῦ κυρίου οὐκ ἐπίστευσαν αὐτῷ, ἀλλ'
 ἀπεσείσαντο τὴν διδασκαλίαν αὐτοῦ, ἀναξίλους κρίναντες
 10 ἑαυτοὺς σωτηρίας. ὑμεῖς οὖν μακάριοι *, οἱ ποτε οὐ λαός,
 νῦν δὲ ἔθνος ἄγιον ὁυσθὲν ἀπὸ πλάνης εἰδώλων, ἀπὸ ἀγνοίας,
 ἀπὸ θυσσεβείας, οἱ οὐκ ἠλεημένοι, νῦν δὲ ἐλεηθέντες διὰ
 τὴν ὑπακοὴν τῆς καρδίας ὑμῶν. ὑμῖν γὰρ ἠνοίγη ἡ πύλη
 τῆς ζωῆς τοῖς * ἐξ ἔθνῶν, οἵτινες ποτε οὐκ ἠγαπημένοι, νῦν
 15 δὲ πεφιλημένοι, λαὸς εἰς περιποιήσιν θεοῦ τεταγμένοι τῷ
 τὰς ἀρετὰς αὐτοῦ ἐξαγγέλλειν· περὶ ᾧ εἶπεν ὁ κύριος Εὐ-
 ρεθην τοῖς ἐμὲ μὴ ζητοῦσιν, ἐμφανῆς ἐγενόμην τοῖς ἐμὲ
 μὴ ἐπερωτῶσιν, εἶπα Ἰδοὺ εἰμι τῷ ἔθνει, οἱ οὐκ ἐκάλεσαν
 τὸ ὄνομα μου. μὴ ζητήσαντες γὰρ αὐτὸν ποτε ἐπεξητήθητε
 20 παρ' αὐτοῦ, καὶ ὑμεῖς πιστεύσαντες εἰς αὐτὸν ὑπεκούσατε
 τῇ κλήσει αὐτοῦ, καταλείψαντες τὴν πολυθεον μαρίαν καὶ
 τῇ ἀληθεῖ μοναρχίᾳ προσφυνόντες, τῷ παντοκράτορι θεῷ
 διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, πλήρωμα τοῦ ἀριθμοῦ τῶν σωζομένων
 γενόμενοι, μυρία μυριάδες καὶ χίλια χιλιάδες, ὡς ἐν τῷ
 25 Λαβιδ γέγραπται *. πρὸς δὲ * Ἰσραὴλ τὸν ἄπιστον λέγει

6 Psalm 74, 4. 5 | 10 Petr α 2, 10. 9 | 16 Isaj 65, 1 | 24 Psalm 68, 18

1 νηστεύειν z | 2 κατάπαυσις x | 2 δημιουργίας y | 3 ὑπάρχον wX | 3. 4
 δημιουργοῦ t | 4 ἐν αὐτῷ ἐτι yzt | 4 αὐτῶν > w | 5 αὐτὸν + w, sed
 φαυτῶν W? | 5 ἐκείνο > w | 6 φάσκων X | 6 σημεῖα alterum expunxit y,
 > t | 7 ἐν ... αὐτῶν > Yz, sed ante καὶ 6 inseri iubet margo y, quo loco
 habet t | 7 αὐτῶν W | 7 δεῖ ... 8 αὐτῶν > w | 8 fin αὐτῶν W | 10 ἐστὲ
 + w | 11 ὁυσθέντες w | 13 ἠνοίγει x | 14 ἐξ ἔθ- + t | 14 οἵτινες wx, οἱ
 yz | 15 τῷ xyt, τὸ w | 16 κύριος wx, σωτῆρ yzt | 17 ζητοῦσιν ... 18 μὴ
 bis z | 19 τότε t | 20 ὑμεῖς > Yz | 22 ἀληθῆ w | 22 τοῦ παντοκρά-
 τος θεοῦ yz: γρη καὶ παντοκράτορι θεῷ margo y | 23 σωμένων X,
 σωζομένων x | 25 Πισεῖται ἐκ τοῦ κλήτους σου χιλιάς, καὶ μυριάς
 ἐκ δεξιῶν σου. καὶ πάλιν Τὸ ἄσμα τοῦ θεοῦ μυριοπλάσιον, χιλιάδες
 εὐθουόντων [εὐθουόντων t] [Psalm 91, 7: 68, 18] + y [qui lunulis
 inclusit] zt: καὶ ταῦτα ἐν τοῖς λοιποῖς οὐ κεῖται margo yz | 25 τὸν + yzt

Ὅλην τὴν ἡμέραν ἐξεπέτασα τὰς χεῖράς μου πρὸς λαὸν ἀπει-
 θοῦντα καὶ ἀντιλέγοντα, τοῖς πορευομένοις ἐν ὁδῷ οὐ καλῇ,
 ἀλλ' ὀπίσω τῶν ἁμαρτιῶν αὐτῶν, λαὸν παροξύνοντα με
 16 ἐνώπιον ἑμοῦ. | βλέπετε πῶς παρώξυνεν ὁ λαὸς τὸν κύριον,
 μὴ πιστεύσας αὐτῷ· διὸ λέγει Παρώξυνεν τὸ πνεῦμα τὸ 5
 ἅγιον καὶ ἐστράφη αὐτοῖς εἰς ἐχθραν. ἀβλεψία γὰρ αὐτοῖς
 κατεχύθη διὰ τὴν κακίνοιαν αὐτῶν, ὅτι βλέποντες τὸν Ἰη-
 σοῦν οὐκ ἐπίστευον αὐτὸν εἶναι τὸν χριστὸν τοῦ θεοῦ, τὸν
 πρὸ πάντων * υἱὸν μονογενῆ, λόγον θεόν· ὃν οὐκ ἔγνωσαν
 δι' ἀπιστίαν, οὔτε διὰ τῶν ἐνεργειῶν αὐτοῦ οὔτε μὴν διὰ 10
 τῶν περὶ αὐτοῦ γεγραμμένων προφητειῶν. ὅτι γὰρ ἐκ
 παρθένου γεννηθήσεται, ἀνεγίνωσκον τὸ Ἰδοῦ ἢ παρθένος
 ἐν γαστρὶ λήψεται καὶ τέξεται υἱόν, καὶ καλέσουσι τὸ ὄνομα
 αὐτοῦ Ἐμμανουήλ· ὅτι παιδίον ἐγεννήθη *, υἱὸς καὶ ἐδόθη
 ἡμῖν, οὗ ἡ ἀρχὴ ἐπὶ τοῦ ἔμου αὐτοῦ, καὶ καλεῖται τὸ ὄνο- 15
 μα αὐτοῦ μεγάλης βουλῆς ἄγγελος, θαυμαστός σύμβουλος,
 θεὸς ἰσχυρὸς ἐξουσιαστής, ἀρχὼν εἰρήνης, πατὴρ τοῦ μέλ-
 λουτος αἰῶνος. ὅτι δὲ διὰ κακίαν ὑπερβάλλουσαν ἀπειθή-
 σουσιν αὐτῷ, λέγει Κύριε τίς ἐπίστευσε τῇ ἀκοῇ ἡμῶν, καὶ
 ὁ βραχίον κυρίου τίνι ἀπεκάλυφθη; καὶ ἐξῆς Ἀκοῇ ἀκού- 20
 σητε καὶ οὐ μὴ συνῆτε, καὶ βλέποντες βλέψητε καὶ οὐ μὴ
 ἴδητε· ἐπαχύνθη γὰρ ἡ καρδιά τοῦ λαοῦ τούτου. διὸ ἤρθη
 ἀπ' αὐτῶν ἡ γνῶσις, ὅτι ἰδόντες παρείδον καὶ ἀκούσαντες
 οὐκ ἤκουσαν, ὑμῖν δὲ τοῖς ἐξ ἔθνῶν ἐδόθη ἡ βασιλεία, ὅτι
 μὴ γινώσκουτες θεοῦ διὰ τοῦ κηρύγματος πιστεύσαντες 25
 ἐγνωκατε αὐτόν, μᾶλλον δὲ ἐγνώσθητε ὑπ' αὐτοῦ διὰ Ἰη-

1 Isaj 65, 2. 3 | 5 Isaj 63, 10 | 12 Isaj 7, 14 | 14 Isaj 9, 5 | 19
 Isaj 53, 1 | 20 Isaj 6, 9. 10 | 26 Gal 4, 9

1 ὅλην t | 1 ἐξεπέτασα post μου yzt | 1. 2 ἀπειθοῦντι w | 2 τοὺς πο-
 ρευομένους yz | 4 μου t | 4 ὁπως x | 4 παρώξυνε W | 5 διὸ ... 6 καὶ
 > z | 8 οὐκ θεοῦ > z | 9 ἐξ αὐτοῦ γεννηθέντα + yzt, τῶν
 αἰῶνων post πάντων inserit inbet margo y, αἰῶνων inserit t | 9 μον-
 γενῆ w | 9 θεοῦ wz | 9 ἐπέγνωσαν yzt | 10 οὔτε prius xyz, οὐδέ
 w | 11 προφητιῶν w | 12 γενήσεται xt | 12 ἀναγίνωσκον z | 13 τέξεται
 y | 13 καλέσουσιν x | 14 ἡμῖν + t | 14 ἐδόθη t | 15 ἡμῖν > yz | 17
 ἰσχυρὸς > x | 18. 19 ἀπειθήσωσιν x | 19 κύριος cum praecedd iunctum
 t | 19 ἐπίστευσεν x | 20 ἐξῆς wxt, πάλιν yz | 20. 21 ἀκούσατε yzt | 21
 συνῆτε w | 21 βλέψετε yzt | 22 διὸ xyz, διὰ τοῦτο w | 23 παρίδον x
 | 26 init ἐγνώστε yzt

σοῦ τοῦ σωτήρος καὶ λυτρωτοῦ τῶν ἐλπίζοντων ἐπ' αὐτόν.
 μεταβάλλετε γὰρ ἀπὸ τῆς προτέρας ματαιοπόνου συνθηθείας
 καὶ τῶν ἀνύχων εἰδώλων ὑπεριδόντες καὶ τῶν ἐν σκότει
 δαιμόνων καταφρονήσαντες προσδραμόντες τε τῷ φωτὶ τῷ
 5 ἀληθινῷ καὶ ἐπιγνόντες δι' αὐτοῦ τὸν ἕνα καὶ μόνον ἀλη-
 θινὸν θεὸν καὶ πατέρα, κληρονόμοι τῆς αὐτοῦ βασιλείας
 ἀνεφάνητε. βαπτισθέντες γὰρ εἰς τὸν τοῦ κυρίου θάνατον
 καὶ * τὴν ἀνάστασιν αὐτοῦ, ὡς ἀρτιγέννητα βρέφη ἀνεύρο-
 γητα πρὸς πᾶσαν ἁμαρτίαν ὀφείλετε εἶναι· οὐ γὰρ ἐστὲ
 10 ἑαυτῶν, ἀλλὰ τοῦ ἀγοράσαντος ὑμᾶς τῷ ἑαυτοῦ αἵματι.
 περὶ γὰρ τοῦ ποτὲ Ἰσραὴλ εἶπεν ὁ κύριος * διὰ τὴν ἀπιστίαν
 αὐτῶν ὅτι Ἀρθήσεται ἀπ' αὐτῶν ἡ βασιλεία τοῦ θεοῦ καὶ
 δοθήσεται ἔθνη ποιῶντι τοὺς καρποὺς αὐτῆς· δηλαδὴ ὅτι
 15 τὴν βσιλειαν, ἐκδέχεται τοὺς καρποὺς τῆς εὐγνωμοσύνης.
 ὑμεῖς γὰρ ἐστε οἱ ποτὲ ἀποσταλέντες εἰς τὸν ἀμπελῶνα καὶ
 μὴ ὑπακούσαντες, ἐκεῖνοι δὲ οἱ ὑπακούσαντες· ἀλλ' ὑμεῖς
 μὲν, μεταμεληθέντες ἐπὶ τῇ ἀντιλογίᾳ, ἐργάζεσθε ἐν αὐτῷ
 νῦν, οἱ δὲ, δυσχεραίνοντες ἐπὶ ταῖς ἑαυτῶν συνθήκαις, οὐ
 20 ἐπιτρόπους τοῦ κυρίου τοῦ ἀμπελῶνος ἀπέκτειναν, ὃν μὲν
 λίθοις, ὃν δὲ ξίφει, καὶ τὸν μὲν ἐπρισαν, τὸν δὲ ἔνδον ἐν
 τῷ ναῷ ἀνείλον μεταξὺ τοῦ ναοῦ καὶ τοῦ θυσιαστηρίου·
 ὕστερον δὲ καὶ αὐτὸν τὸν κληρονόμον ἔξω τοῦ ἀμπελῶνος
 25 βαλόντες ἀπέκτειναν. καὶ παρ' αὐτοῖς ὡς λίθος ἀρχαίου
 ἀπέβλήθη, παρ' ὑμῶν δὲ ὡς ἀκρογωνιαίος ἐδέχθη· διὸ λέγει

5 Ioh 17, 3 | 7 Rom 6, 3 | 8 Petr α 2, 2 | 9 Cor α 6, 19, 20 | 12 Matth
 21, 43 | 16 Matth 21, 28, 29 | 21 Matth 21, 35 | 22 Hebr 11, 37 | 23
 Matth 23, 35 | 24 Matth 21, 39 | 25 Matth. 21, 42

1 αὐτῶν t | 2 ματαιοπόνου wxt, πατροπαράδοτον yz | 3 ἐν σκότει >
 Yz | 4 προσδραμόντες w | 4 τε > w | 5 μόνων W? | 7 ἀνεφάνητε x |
 7 γὰρ wxi, οὐν yz | 8 εἰς + yzt | 8 ἀρτιγενῆ yzt | 11 ὅτι + yz | 12
 ὅτι > yz | 13 ἔθνη w | 13 δῆλον δὲ yz | 14 πιστεύουσιν wx, ποτε yz,
 ποτὲ οὖσαν t | 14 καὶ + yz | 14 οὖσαι + yz | 15 καρποὺς post εὐγν' yzt
 | 16 ἀποσταλέντες w | 17 ἀλλ' ... 18 ἀντιλογία xyt | ἀλλὰ yzt | καὶ
 μεταμεληθέντες· ὑμεῖς οὖν w | 18, 19 ἐν αὐτῷ νῦν xytz, αὐτὸν νυντ'
 w | 19 δυσχεραίνοντες t | 22 ξίφειν w | 22 ἔνδον > w | 23 ναοὶ
 w, ναῶ x, ἱερῶ yzt | 23 ἀνείλων w, ἀνείλων x | 25 ἐκβαλόντες yzt | 25
 παρὰ μὲν ἐκείνοις yz | 26 ἀπεδοκιμάσθη yz | 26 ἡμῶν w | 26
 ἐδέχθη w

17 περι ὑμῶν λαὸς ὃν οὐκ ἔγνω, ἐδούλευσέ μοι *. | δεῖ οὖν ὑμᾶς, ἀδελφοί, τοὺς τῷ τιμῷ αἵματι τοῦ χριστοῦ ἐξηγορασμένους *, τὰς ἡμέρας τοῦ πάσχα ἀκριβῶς ποιεῖσθαι μετὰ πάσης ἐπιμελείας μετὰ τροπὴν ἰσημερινὴν, ὅπως μὴ δις τοῦ ἑνιαυτοῦ ἐνὸς παθήματος μνείαν ποιήσθε, ἀλλ' ἅπαξ 5 τοῦ ἔτους τοῦ ἅπαξ ἀποθανόντος, μηκέτι * παρατηρούμενοι μετὰ Ἰουδαίων ἑορτάζειν. οὐδεμία γὰρ κοινωνία ἡμῖν * πρὸς αὐτούς· πεπλάνηται γὰρ καὶ αὐτὴν τὴν ψῆφον, ἣν νομίζουσιν ἐπιτελεῖν, ὅπως πανταχόθεν ὡσεὶ πεπλανημένοι καὶ τῆς ἀληθείας ἀπεσχονισμένοι. ὑμεῖς δὲ φυλάσσεσθε 10 ἀκριβῶς τὴν ἰσημέριον τροπὴν τῆς ἑαρινῆς ὥρας, ἣτις γίνεται εἰκάδι δευτέρᾳ τοῦ δωδεκάτου μηνός, ὅς ἐστι Δύστρος, ἐπιτηροῦντες ἕως εἰκάδι πρώτῃ σελήνης, ὅπως μὴ ἐν ἑτέρᾳ ἑβδομάδι ἐμπέσοι ἡ τεσσαρεσκαίδεκάτῃ τῆς σελήνης, καὶ πλάνης γενομένης ἀγνοῖα δις τοῦ ἑνιαυτοῦ ἔπιτε- 15 λίσωμεν τὸ πάσχα, ἢ ἐν ἄλλῃ ἡμέρᾳ ἑορτάσωμεν τὴν τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ ἀναστάσιμον ἡμέραν, ἀλλ' ἐν 18 κυριακῇ μόνῃ. | ἐν ταῖς ἡμέραις οὖν τοῦ πάσχα νηστεύετε, ἀρχόμενοι ἀπὸ δευτέρας μέχρι τῆς παρασκευῆς καὶ * σαββάτου, * μόνῳ χρώμενοι ἄρτῳ καὶ ἄλατι καὶ λαχά- 20 νοις καὶ ποτῷ ὕδατι, οἶνου δὲ καὶ κρεῶν ἀπέχεσθε ἐν ταύταις ταῖς ἡμέραις· ἡμέραι γὰρ εἰσι πένθους, ἀλλ' οὐχ ἑορτῆς. τὴν μέντοι παρασκευὴν καὶ τὸ σάββατον ὀλοκληροῦ νηστεύσατε, οἷς δύναμις πρόσεσι τοιαύτῃ, μηδενὸς γενόμενοι μέχρις ἀλεκτοροφωνίας νυκτός· εἰ δέ τις ἀδυνατεῖ 25

1 Psalm 18, 44 [45] | 7 Cor β 6, 14?

1 ἐδούλευσέν x | 1 εἰς ἀκοήν ὅτιον ὑπήκουσέ μου + yzt | 2 ἡμᾶς z, sed η miniatum in margine | 2 τιμῷ post τοῦ χριστοῦ yzt | 2 αἵματι > yzt | 3 αἵματι + yzt | 3 ποιήσθε x | 4 μετὰ τροπὴν ἰσημερινὴν > w | 4 μὴ δις wxyz, μηδεὶς W? | 5 ποιεῖσθαι w, ποιήσθε xt | 5 ἀλλὰ t | 6 μηκέτι > w | 6 δὲ + t | 7 νῦν + xzt | 8 πεπλάνητες w | 9 ὅπως xyt, ἔνα w | 9 ὡς x | 10 ἀπεσχονισμένοι W | 10 φυλάσσεσθαι w | 11 ἣτις w | 12 δευτέρα καὶ εἰκάδι t | 12 τινὲς δὲ ᾠ margo y | 12 ἔστιν x | 12. 13 ad δύστρος adscr ἀμαρτίας margo x | 13 τηροῦντες Yz | 13 εἰκάδος πρώτης yzt | 13 ὅπως .. 14 σελήνης > X | 14 εἰδομάδι y | 14 τεσσαρεσκαίδεκάτῃ x | 15 γενομένης t | 17 χριστοῦ > yzt | 19 ἀπὸ ... 20 χρώμενοι bis z | 19 τοῦ + w | 20 ἕξ ἡμέρας + yzt | 20 χρώμενοι t | 20 ἄλλατι w, ἀλί yzt | 21 κρεῶν xyt, ὄψων w | 21 ἀπέχεσθαι Z | 22 ταῖς ἡμέραις > yzt | 22 εἰς x | 24 πρόεσι w, πρόσεσιν x

τὰς δύο συνάπτειν *, φυλαστέσθω κἀν τὸ σάββατον. λέ-
γει γάρ που αὐτὸς ὁ κύριος περὶ ἐαυτοῦ φάσκων Ὅταν
ἀπαρθῆ ἀπ' αὐτῶν ὁ νυμφίος, * νηστεύουσιν ἐν ἐκείναις
ταῖς ἡμέραις. ἐν ταύταις οὖν ἦρθη ἀφ' ἡμῶν ὑπὸ τῶν
5 ψευδωνύμων Ἰουδαίων καὶ σταυρῶ προσεπάγη καὶ μετὰ
ἀνόμων ἐλογίσθη. | διὸ παραινοῦμεν καὶ ὑμῖν νηστεύειν ἐν 19
ταύταις, ὡς καὶ ἡμεῖς ἐνηστεύσαμεν ἐν τῷ ἀναληφθῆναι
αὐτὸν ἀφ' ἡμῶν, ἄχρις ἐσπέρας. ἐν δὲ ταῖς λοιπαῖς ταῖς
πρὸ τῆς παρασκευῆς ἐνάτῃ ὥρᾳ ἢ ἐσπέρᾳ ἕκαστος ἐσθιέτω
10 ἢ ὅπως ἂν τις δύνηται, ἀπὸ δευτέρας μέχρις ἀλεκτοροφωνίας
* ἀπονησιζόμενος ἐπιφωσκούσης μιᾶς σαββάτων, ἣτις ἐστὶ
κυριακῆ. * ἀπὸ ἐσπέρας ἕως ἀλεκτοροφωνίας ἀγρυπνοῦ-
τες καὶ ἐπὶ τὸ αὐτὸ ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ συναθροισόμενοι γρηγο-
ρεῖτε, προσευχόμενοι καὶ δεόμενοι τοῦ θεοῦ ἐν τῇ διανυκτε-
15 ρεῦσει ὑμῶν, ἀναγινώσκοντες τὸν νόμον, τοὺς προφήτας,
τοὺς ψαλμοὺς μέχρις ἀλεκτρονύων κραυγῆς. καὶ βαπτίσαν-
τες ὑμῶν τοὺς κατηχομένους καὶ ἀναγνόντες τὸ εὐαγγέλιον
ἐν φόβῳ καὶ ἐν τρόμῳ καὶ προσλαλήσαντες τῷ λαῷ τὰ πρὸς
σωτηρίαν, πᾶσασθε τοῦ πένθους ὑμῶν καὶ δεήθητε τοῦ
20 θεοῦ ἐπιστραφῆναι τὸν Ἰσραὴλ καὶ λαβεῖν αὐτὸν τόπον με-
τανοίας καὶ τῆς ἀσεβείας ἄφρασιν· ὅτι ὁ μὲν ἀλλόφυλος κρι-
τῆς νυψάμενος τὰς χεῖρας εἶπεν Ἀθῶός εἰμι ἀπὸ τοῦ αἵ-
ματος τοῦ δικαίου τούτου, ὑμεῖς ὕψεσθε, ὁ δὲ Ἰσραὴλ ἐβό-
ησε Τὸ αἷμα αὐτοῦ ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὰ τέκνα ἡμῶν· καὶ *

2 Matth 9, 15 | 5 Isaj 53, 12 = Marc 15, 28 | 20 Hebr 12, 17 |
22 Matth 27, 24. 25

1 ὁμοῦ + yzt | 2 αὐτὸς > yzt | 3 τότε + y in margine | 3 νηστεύ-
σουσιν post 4 ἡμέραις W | 5 ψευδωνύμων wt | 6. 7 ἐν ταύταις wx,
ταύτας yzt | 7 ληφθῆναι yzt: ἐν ἄλλοις ἀναληφθῆναι margo t | 8 ἄχρι
w, μέχρις t | 9 ἐνάτῃ w | 9 ἐνάτην ὥραν t | 9 ἐσπέραν yzt |
10 ἢ ... δύνηται > yz | 10 δύναιτο t | 10 ἐν ἄλλω τῷ δὲ σαββάτω
μέχρις ἀλεκτοροφωνίας παρατείνοντες, ἀπονησιζέσθε ἐπιφωσκούσης
μιᾶς σαββάτων, ἣτις ἐστὶ κυριακῆ. ἀπὸ ἐσπέρας ἕως ἀλεκτοροφωνίας
ἀγρυπνοῦντες καὶ τὰ ἐξῆς margo t | 10 ἀπὸ δευτέρας wx, τῷ δὲ σαβ-
βάτῳ yz, ἀπὸ δὲ ἐσπέρας πέμπτης t | 10 μέχρις wz | 10 ἀλεκροφωνίας t
| 11 κερτεροῦντες + yz, παρατείνοντες + PC | 11 ἀπονησιζόμενοι
w, ἀπονησιζέσθε yz, ἀπονησιζόμενοι t | 11 ἐστιν x | 12 κυριακῆ w
| 12 ἅπαντες τοῖνον + yz | 12 ἀλεκτοροροφωνίας t | 13 ἐκκλησίαι w
| 13. 14 γρηγορεῖται w | 18 ἐν alterum > yzt | 21 ἀλλόφυλος z | 22
εἶπε w | 23. 24 ἐβόησεν x, ἐπεβόησε yzt | 24 πάλιν + yz

Πιλάτου εἰπόντος Τὸν βασιλέα ὑμῶν σταυρώσω· αὐτοὶ ἐπε-
 βόων Οὐκ ἔχομεν βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα· καὶ πάλιν ἐπε-
 βόησαν Σταύρωσον, σταύρωσον αὐτόν· πᾶς γὰρ ὁ ποιῶν
 ἑαυτὸν βασιλέα ἀντιλέγει τῷ Καίσαρι, καὶ ἐάν * τοῦτον ἀπο-
 λύσῃς, οὐκ εἶ φίλος τοῦ Καίσαρος. καὶ Πιλάτος ὁ * ἡγεμῶν 5
 καὶ ὁ βασιλεὺς Ἡρώδης ἐκέλευσαν αὐτὸν σταυρωθῆναι καὶ
 πληροῦται τὸ φάσκον λόγιον Ἰνατί ἐφρούαζαν ἔθνη καὶ λαοὶ
 ἐμελέτησαν κενά; παρέστησαν οἱ βασιλεῖς τῆς γῆς καὶ οἱ
 ἄρχοντες συνήχθησαν ἐπὶ τὸ αὐτὸ κατὰ τοῦ κυρίου καὶ κατὰ
 τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ· καὶ ἀπέριψαν τὸν ἀγαπητὸν ὡσεὶ νεκρὸν 10
 ἐβδελυγμένον. καὶ αὐτοῦ σταυρωθέντος τῇ παρασκευῇ καὶ ἀνα-
 στάντος ἐπιφωσκούσης τῆς κυριακῆς, ἐπληρώθη ἡ γραφή ἣ
 λέγουσα Ἀνάστα, ὁ θεός, κρῖνον τὴν γῆν, ὅτι σὺ κατακλη-
 ρονομήσεις ἐν πᾶσι τοῖς ἔθνεσι· καὶ πάλιν Νῦν ἀναστήσομαι,
 λέγει κύριος, θήσομαι ἐν σωτηρίῳ, * καὶ * Σὺ δέ, κύριε, ἔλεῃ- 15
 σόν με καὶ ἀνάστησόν με, καὶ ἀνταποδώσω αὐτοῖς. διὰ
 τοῦτο οὖν καὶ ὑμεῖς, ἀναστάντος τοῦ κυρίου, προσενέγκατε
 τὴν θυσίαν ὑμῶν, περὶ ἧς ὑμῖν διετάξατο δι' ἡμῶν λέγων
 Τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν· καὶ λοιπὸν ἀπο-
 νηστεύετε, εὐφροαίνόμενοι καὶ εορτάζοντες, ὅτι * ἄρραβὼν τῆς 20
 ἀναστάσεως ἡμῶν Ἰησοῦς ὁ χριστὸς ἐγήγερται ἐκ νεκρῶν·
 καὶ τοῦτο ὑμῖν ἔστω νόμιμον αἰώνιον ἕως τῆς συντελείας
 τοῦ αἰῶνος, ἄχρις ἂν ἔλθῃ ὁ κύριος. Ἰουδαίους γὰρ ὁ
 κύριος ἔτι τέθνηκεν, χριστιανοῖς δὲ ἐγήγερται, τοῖς μὲν δι'
 ἀπιστίαν, τοῖς δὲ διὰ πληροφορίαν, ὅτι ἡ εἰς αὐτὸν ἐλπίς 25

1 Ioh 19, 15 | 3 Luc 23, 21 | 3 Ioh 19, 12 | 7 Psalm 2, 1. 2 | 10 Isaj 14,
 19 | 13 Psalm 82, 8 | 14 Psalm 12, 6 | 15 Psalm 41, 11 | 19 Luc 22, 19

2 μὲ w | 2. 3 καὶ πάλιν ἐπεβόησαν > yzt | 3 γὰρ > Yz | 4 καὶ > z |
 4 οὖν + z et super versum y | 4. 5 ἀπολύεις z | 5 καὶ > yz | 5 Πι-
 λάτος post ἡγεμῶν yz | 5 δὲ + yz | 6 Ἡρώδης ὁ βασιλεὺς yzt | 6 ἐκέ-
 λευσεν yt | 6 καὶ wxt, ἐντεῦθεν yz | 7 πεπλήρωται y, ἐπλήρωσε z |
 7 φάσκον x | 10 ὡς yzt | 11 καὶ αὐτοῦ wxt, αὐτοῦ δὲ yz | 12 ἐπι-
 φασκούσης z | 12 τῆς > yzt | 13 κρῖνον yz | 14 πᾶσιν x | 14 ἔθνε-
 σιν x | 14 νῦν > t | 15 θήσομαι ... σωτηρίῳ > w | 15 παρρησιάζομαι
 ἐν αὐτῷ + t | 15 πάλιν + yz | 16 αὐτοῦς x | 17 ἡμεῖς t | 20 ὁ +
 wyz | 21 ὑμῶν yzt | 22 καὶ τοῦτο wxt, τοῦτο τοῖνον yz | 22 συντε-
 λίας t | 23 μέχρις yzt | 23. 24 ἔτι τέθνηκεν ὁ κύριος w | 24 τέθνηκε
 yzt | 24 ἐγήγερτε z | 25 ἡ ... ἐλπίς xyz, εἰρησαυτὸν *** σ hoc ἐλπὶ
 superscriptum rasurae manu recenti w

ἀθάνατος καὶ ζωὴ αἰώνιος. μετὰ δὲ * ὁκτὼ ἡμέρας ἔστω
 ὑμῖν πάλιν ἑορτὴ τιμῆ αὐτῆ ἢ ὀργῆς, ἐν ἣ ἄπιστοῦντα
 ἐμὲ Θεωμῶν ἐπὶ τῇ ἀναστάσει ἐπληροφόρησε, δεῖξας μοι τοὺς
 τύπους τῶν ἡλῶν καὶ τῆς λόγχης ἐν τῇ πλευρᾷ τῆν τρω-
 5 σιν. καὶ πάλιν ἀπὸ τῆς πρώτης κυριακῆς ἀριθμήσαντες
 τεσσαράκοντα ἡμέρας, ἀπὸ κυριακῆς ἄχρι πέμπτης ἑορτά-
 ζετε τὴν ἑορτὴν τῆς ἀναλήψεως τοῦ κυρίου, καθ' ἣν πλη-
 ρώσας πᾶσαν οἰκονομίαν καὶ διάταξιν, ἀνῆλθε πρὸς τὸν
 ἀποστείλαντα αὐτὸν θεὸν * καὶ πατέρα, καθίστας ἐκ δε-
 10 ξιῶν τῆς δυνάμεως καὶ περιμέμων ἄχρι τεθῶσιν οἱ ἐχθροὶ
 αὐτοῦ ὑπὸ τοὺς πόδας αὐτοῦ. ὅς καὶ ἐλεύσεται ἐπὶ συντε-
 λείᾳ τοῦ αἰῶνος μετὰ δυνάμεως καὶ δόξης πολλῆς, κρῖναι
 ζῶντας καὶ νεκροὺς καὶ ἀποδοῦναι * ἐκάστῳ κατὰ τὰ * ἔργα
 αὐτοῦ· καὶ τότε ὕφονται τὸν ἀγαπητὸν * τοῦ θεοῦ, ὃν
 15 ἐξεκέντησαν, καὶ ἐπιγνόντες αὐτὸν κόφονται ἐφ' ἑαυτούς,
 φυλὴ κατὰ φυλὴν, καὶ αἱ γυναῖκες αὐτῶν κατ' ἰδίαν. | καὶ 20
 γὰρ καὶ νῦν δεκάτῃ τοῦ * μηνὸς Γορπιαίου συναθροισόμενοι
 τοὺς θρήνους Ἰερεμίου ἀναγινώσκουσιν, ἐν οἷς εἰρηται Πνεῦμα
 πρὸ προσώπου ἡμῶν χριστὸς κύριος συνελήφθη ἐν ταῖς
 20 διαφθοραῖς αὐτῶν, καὶ τὸν Βαρούχ, ἐν ᾧ γέγραπται Οὗτος
 ὁ θεὸς ἡμῶν, οὐ λογισθήσεται ἕτερος πρὸς αὐτόν· ἐξεῦρε
 πᾶσαν ὁδὸν ἐπιστήμης, καὶ ἔδωκεν αὐτὴν Ἰακώβ τῷ παιδί
 αὐτοῦ καὶ Ἰσραὴλ τῷ ἡγαπημένῳ ὑπ' αὐτοῦ· * μετὰ ταῦτα
 ἐπὶ τῆς γῆς ᾤφθη καὶ τοῖς ἀνθρώποις συνανέστραφη. καὶ
 25 ὅταν * ἀναγνώσιν, κόπτονται καὶ θρηνοῦσιν, ὡς μὲν αὐτοὶ
 νομίζουσι, τὴν ἐρημίαν τὴν ὑπὸ Ναβουχοδονόσω γενομένην*,
 ὡς δὲ ἡ ἀλήθεια ἔχει, προοίμια ποιοῦνται * ἄκοντες τοῦ μέλ-

13 Rom 2, 6 | 14 Zach 12, 10 | 18 Thren 4, 20 | 20 Baruch 3, 36—38

1 ζωὴ καὶ yzt | 1 τὰς + yz | 2 τιμῆ w | 2 αὐτῆ yzt | 3 ἐπληροφό-
 ρησεν x | 6 μέχρι t | 6 πέμπτης y, πέμπτης z | 6. 7 ἑορτάσατε yzt | 8
 ἀνῆλθεν x, ἀπῆλθε Z | 9 αὐτοῦ + super versum y | 9. 10 ἐν δεξιᾷ
 w | 10 ἄχρι wx, ἕως ἂν yzt | 13 ἐνὸς + z | 13 ἐκάστου z | 13 ἰδία +
 x | 14 αὐτοῦ > x | 14 οἶον + yzt | 15 ἑαυτοῖς yzt | 16 αἱ > x | 17
 καὶ νῦν xyt, τῆ w | 17 ἐνάτου + y super versum | 18 ἡγεμίον x |
 21 λογησθήσεται Z | 21 ἐξεῦρεν x | 22 ἔδωκεν wxy, ἔδειξεν zt | 23
 ὑπ' αὐτῶι w | 23 καὶ + w | 23 τοῦτο yzt | 24 γῆς super versum w,
 > W | 25 ὅτε w | 25 ταῦτα + w | 25 ἀναγνώσων w, ἀναγνώσι yzt |
 25 θρηνοῦσι w | 25 νομίζουσιν x | 26 ναβουχοδονόσω zt, corr x? |
 26 θρηνοῦσι + w | 27 ποιοῦσιν w, ποιοῦντες x | 27 ἑαυτοῖς + w

λοντος αὐτοὺς καταλαμβάνειν πένθους. μετὰ δὲ δέκα ἡμέ-
 ρας τῆς ἀναλήψεως, ἧτις ἀπὸ τῆς πρώτης κυριακῆς πεντη-
 κοστῆ γίνεται, ἑορτῆ μεγάλη ὑμῶν ἔστω· ἐν αὐτῇ γὰρ ὦρα
 τρίτῃ ἀπέστειλεν εἰς ἡμᾶς ὁ κύριος Ἰησοῦς τὴν δωρεάν τοῦ
 ἁγίου πνεύματος, καὶ ἐπλήσθημεν αὐτοῦ τῆς ἐνεργείας καὶ 5
 γλώσσαις καιναῖς ἐλαλήσαμεν, καθὼς ἐκείνο ὑπήγει ἐν ἡμῖν,
 καὶ ἐκηρύξαμεν Ἰουδαίοις τε καὶ ἔθνεσιν αὐτὸν εἶναι τὸν χρι-
 στὸν τοῦ θεοῦ τὸν ὀρισμένον ὑπ' αὐτοῦ κριτὴν εἶναι ζώντων
 καὶ νεκρῶν. τοῦτον Μωσῆς μαρτυρῶν ἔλεγεν Ἐλαβε κύριος
 παρὰ κυρίου πῦρ καὶ ἔβρεξε· τοῦτον εἶδεν Ἰακώβ ὡς ἄν- 10
 θρωπου καὶ εἶπεν Εἶδον θεὸν πρόσωπον πρὸς πρόσωπον,
 καὶ ἐσώθη μου ἡ ψυχὴ· τοῦτον Ἀβραάμ ξενοδοχῆσας κρι-
 τὴν ὁμολογεῖ καὶ ἑαυτοῦ κύριον· τοῦτον Μωσῆς ἐπὶ τῆς
 βάρου τεθέεται· περὶ τοῦτον ἐν * δευτερονομίῳ ἔλεγε Προ-
 φήτην ὑμῶν ἀναστήσει κύριος ὁ θεὸς ἐκ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν 15
 ὡς ἐμέ· αὐτοῦ ἀκούσεσθε κατὰ πάντα, ὅσα ἂν λαλήσῃ πρὸς
 ὑμᾶς· ἔσται δὲ πᾶσα ψυχὴ, ἧτις ἂν μὴ ἀκούσῃ τοῦ προφη-
 του ἐκείνου, ἐξολοθρευθήσεται ἐκ τοῦ λαοῦ αὐτῆς. τοῦτον
 εἶδεν Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ στρατιάρχη τῆς δυνάμεως κυρίου,
 καθωπλισμένον σύμμαχον εἰς Ἱεριχώ, ᾧ καὶ πεσῶν προσε- 20
 κίνησεν, ὡς δοῦλος δεσπότη· τοῦτον Σαμουὴλ ἰδὼν χρι-
 στὸν θεοῦ τοὺς ἱερεῖς καὶ τοὺς βασιλεῖς χριστοὺς ὀνόμαζεν·
 τοῦτον Δαβὶδ εἰδὼς ἔψαλλε τὴν ὑπὲρ αὐτοῦ ᾠδὴν λέγων
 Ὡδοῦ ὑπὲρ τοῦ ἀραπητοῦ, καὶ ἐπιφέρων εἰς πρόσωπον αὐ-
 τοῦ ἔφρασκε Περιζῶσαι τὴν βομφαίαν σου ἐπὶ τὸν μηρὸν 25
 σου, δυνατέ, τῇ ὀρειότητι σου καὶ τῷ κάλλει σου, καὶ ἐν-

9 Gen 19, 24 | 11 Gen 32, 31 | 14 Deut 18, 15. 19 | 19 Iosue 5, 14
 | 21 Reg α 12, 3? | 24 Psalm 45, 1. 4—8

1 δὲ > z | 2 ...ὑψεως z, videtur in Z μεταλύψεως fuisse | 2 ἧτης w
 | 4 ἀπέστειλε w | 4 εἰς xyt, πρὸς w | 5 τῆς ἐνεργείας αὐτοῦ w | 6
 ἐκείνος w | 6 ἐπέλεγεν w, ἐπήγει z | 6 ἐν > w | 8 ὀρισμένον wx | 8 εἴ-
 ναι > yzt | 9 τούτω yzt | 9 μωσῆς w | 9 ἔλεγε w | 9 ἔλαβεν x | 10
 πῦρ παρὰ κυρίου t | 10 ἔβρεξεν x | 11 ἶδον yz | 14 θασαύματος w |
 14 τῷ + w | 14 ἔλεγεν x | 16 λαλήσει w | 17 πάση x | 17 ἂν wxt,
 ἐάν yz | 19 εἶδεν y | 19 ναυῖ w | 19 στρατιάρχη yzt | 20 καθω-
 πλισμένον wx | 20 ὡ xyt, ὃ w | 21 δεσπότην t | 21 εἰδὼς yzt | 22
 ὀνόμαζε w, ὀνόμαζε yzt | 23 εἰδὼς δαδ yzt | 23 ἔψαλλεν x | 25 ἔφα-
 σκέν xZt | 26 καὶ τὸ κάλλει z | 26 p 154, l ἔρτειναι w

5 *τεινον καὶ κατευοδοῦ καὶ βασίλευε ἔνεκεν ἀληθείας καὶ
 πρώτης σου καὶ δικαιοσύνης· καὶ ὀδηγήσει σε θανατωτῶς ἢ
 δεξιά σου· τὰ βέλη σου ἠκονημένα, δυνατέ, λαοὶ ὑποκάτω
 σου πεσοῦνται ἐν καρδίᾳ τῶν ἐχθρῶν τοῦ βασιλέως· * διὰ
 5 τοῦτο ἔχρισέ σε, ὁ θεός, ὁ θεός σου ἔλαιον ἀγαλλιᾶσεως παρὰ
 τοὺς μετόχους σου. περὶ αὐτοῦ καὶ * Σολομών ἔλεγε ὡς
 ἐκ προσώπου αὐτοῦ Κύριος ἔκτισέ με ἀρχὴν ὁδῶν αὐτοῦ
 εἰς ἔργα αὐτοῦ, πρὸ τοῦ αἰῶνος ἐθεμελίωσέ με, ἐν ἀρχῇ
 πρὸ τοῦ τὴν γῆν ποιῆσαι, πρὸ τοῦ προελθεῖν τὰς πηγὰς
 10 τῶν ὑδάτων, πρὸ τοῦ ὄρη ἐδρασθῆναι, πρὸ δὲ πάντων βου-
 νῶν γεννᾶ με· καὶ πάλιν Ἡ σοφία ὠκοδόμησεν ἑαυτῇ οἶκον.
 περὶ αὐτοῦ * Ἡσαΐας ἔλεγε Ἐξελεύσεται ῥάβδος ἐκ τῆς
 ῥίζης Ἰεσσαί, καὶ ἄνθος ἐκ τῆς ῥίζης ἀναβήσεται, καὶ ἔσται
 ἢ ῥίζα τοῦ Ἰεσσαί καὶ ὁ ἀνιστάμενος ἀρχεῖν ἐθνῶν, ἐπ' αὐτῷ
 15 ἔθνη ἔλπιουσιν· Ζαχαρίας δὲ Χαίρε σφόδρα, θύγατερ Σιών,
 ἰδοὺ ὁ βασιλεὺς σου ἔρχεται δίκαιος καὶ σώξων αὐτός, * καὶ
 ἐπιβεβηκὼς ἐπὶ ὄνου καὶ πῶλον υἱὸν ὑπόζυγιου. τοῦτον
 Δανιὴλ υἱὸν ἀνθρώπου λέγει * ἐρχόμενον πρὸς τὸν πατέρα,
 καὶ πᾶσαν τὴν κρίσιν καὶ τὴν τιμὴν παρ' ἐκείνου ὑποδε-
 20 χόμενον, καὶ λίθον ἀπὸ ὄρους ἄνευ χειρῶν τμηθέντα καὶ
 γενόμενον εἰς ὄρος μέγα καὶ πληρώσαντα πᾶσαν τὴν γῆν,
 συντρίβοντα πολυαρχίαν τοπαρχιῶν καὶ πολυθειᾶν ἀθέων,
 κηρύσσοντα δὲ τὸν ἕνα θεὸν καὶ χειροτονοῦντα τὴν Ῥωμαίων
 μοναρχίαν. περὶ τούτου καὶ Ἰερემίας προφητεύων ἔλεγε
 25 Πνεῦμα πρὸ προσώπου ἡμῶν χριστὸς κύριος συνελήφθη ἐν
 ταῖς διαφθοραῖς αὐτῶν, * οὗ εἶπομεν Ἐν τῇ σκιᾷ αὐτοῦ ζησό-
 μεθα ἐν τοῖς ἔθνεσι· καὶ Ἰεζεκιὴλ δὲ καὶ οἱ καθ' ἐξῆς προ-
 φῆται πανταχοῦ, τοῦτον * εἶναι χριστόν, κύριον, βασιλέα, κρι-
 τήν, νομοθέτην, ἄγγελον τοῦ πατρὸς, μονογενῆ θεόν. τοῦ-*

7 Prov 8, 22–25 | 11 Prov 9, 1 | 12 Isaj 11, 1. 10 | 15 Zach 9, 9
 | 18 Dan 7, 13 | 20 Dan 2, 34 | 25 Thren 4, 20

1 ἔνεκεν ... ὁ σου > w substituens καὶ τὰ ἐξῆς τοῦ ψαλμοῦ | 4 καὶ
 ἐξῆς + x | 5 ἔχρισέν x | 6 ὁ + t | 7 ἔκτισέν x | 8 ἐθεμελίωσέν x | 9
 ἐλθεῖν t | 10 ὄρει w | 12 καὶ + t | 12 ἔλεγε w | 13 καὶ ... ἀναβήσεται
 > w | 15 ἔλπιουσιν x | 15 χαίρε ... Σιών > yzt | 16 αὐτός > w | 16
 πρῶτος + yzt | 18 εἶναι + yzt | 18 ἐρχόμενος z | 22 ἀθέων wx, θεῶν
 yzt, γρηφ καὶ ἀθέων margo y | 24 ἰηραμίας x | 24 ἔλεγε x | 25 ἐν ...
 26 εἶπομεν > z | 27 ἔθνεσιν x | 28 κηρύττουσιν + yz

τον οὖν καὶ ἡμεῖς κηρύττομεν ὑμῖν καὶ εὐαγγελιζόμεθα
 θεὸν λόγον, ὑπηρετούμενον τῷ θεῷ αὐτοῦ καὶ πατρὶ εἰς
 τὴν τῶν ὅλων δημιουργίαν· τούτῳ πιστεύοντες ζήσεσθε,
 ἀπιστοῦντες δὲ * κολασθήσεσθε. ὁ γὰρ ἀπιστῶν τῷ νῶ
 οὐκ ὕψεται τὴν ζωὴν, ἀλλ' ἡ ὀργὴ τοῦ θεοῦ μενεῖ ἐπ' αὐ- 5
 τόν. μετὰ οὖν τὸ ἑορτάσαι ὑμᾶς τὴν πεντηκοστὴν ἑορτά-
 σατε μίαν ἑβδομάδα, καὶ μετ' ἐκείνην νηστεύσατε μίαν· δι-
 καιον γὰρ καὶ εὐφρανθῆναι ἐπὶ τῇ ἐκ θεοῦ δωρεᾷ καὶ νη-
 στεύσαι μετὰ τὴν ἄνεσιν. καὶ γὰρ καὶ Μωσῆς καὶ Ἡλίας
 ἐνήστευσαν τεσσαράκοντα ἡμέρας· καὶ Δανιὴλ τρεῖς ἑβδο- 10
 μάδας ἡμερῶν ἄρτον ἐπιθυμιῶν οὐκ ἔφαγεν, καὶ κρέας καὶ
 οἶνος οὐκ εἰσῆλθεν εἰς τὸ στόμα αὐτοῦ· καὶ ἡ μακαρία Ἄννα
 αἰτουμένη τὸν Σαμουὴλ λέγει Οἶνον καὶ μέθυσμα οὐ πέ-
 πωκα, καὶ ἐκχεῶ τὴν ψυχὴν μου ἐνώπιον κυρίου· καὶ Νυ-
 νεύται * νηστεύσαντες τρεῖς ἡμέρας καὶ τρεῖς νύκτας τῆς 15
 ὀργῆς τὴν πείραν ἀπέφυγον, καὶ Ἔσθῆρ καὶ Μαρδοχαῖος
 καὶ Ἰουδιθ τὴν τῶν ἀσεβῶν ἐπανάστασιν νηστεύσαντες ἀπέ-
 φυγον Ὀλοφέρνην καὶ Ἀμάν· καὶ Δαβὶδ λέγει Τὰ γόνατά
 μου ἠσθένησαν ἀπὸ νηστείας καὶ ἡ σὰρξ μου ἠλλοιώθη δι'
 ἔλαιον. καὶ ὑμεῖς οὖν νηστεύσαντες αἰτείσθε παρὰ τοῦ 20
 θεοῦ τὰ αἰτήματα ὑμῶν. μετὰ δὲ τὴν ἑβδομάδα τῆς νη-
 στείας πᾶσαν τετράδα καὶ πᾶσαν παρασκευὴν προστάσσο-
 μεν ὑμῖν νηστεύειν καὶ τὴν περισσεΐαν ὑμῶν τῆς νηστείας
 πένησιν ἐπιχορηγεῖν. πᾶν μέντοι σάββατον ἄνευ τοῦ ἐνὸς
 καὶ πᾶσαν κυριακὴν ἐπιτελοῦντες συνόδους εὐφραίνεσθε. 25
 ἔνοχος γὰρ ἁμαρτίας ἔσται ὁ τὴν κυριακὴν νηστεύων, ἡμέ-
 ραν ἀναστάσεως οὖσαν, * ἢ τὴν πεντηκοστὴν, ἢ ὅπως * ἡμέ-

4 Ioh 3, 36 | 9 Reg γ 19, 8 | 10 Dan 10, 3 | 13 Reg α 1, 15 | 14
 Ionas 3, 7 | 16 Esth 4, 16 | 17 Iudith 8, 6 | 18 Psalm 109, 24

1 κηρύσσομεν yzt | 2 ὑπηρετούμενον ... 3 δημιουργίαν > w in rasura
 | 4 ἀπιστοῦντες w | 4 καὶ + t | 4 ἀπειθῶν yzt | 5 ὕψεται z | 5 μένει z |
 7 ἑβδομάδα μίαν w | 8 ἐκ x yzt, τοῦ w | 9 μωσῆς w | 11 ἔφαγε yz |
 11 κρέας w | 13 τόν| τοῦ z | 13 μέθυσμα x yzt, σίκερα w | 13, 14 πέ-
 πωκα wx | 14 ἐκχεῶ w | 14 μου > t | 14 καὶ > yz | 14, 15 νηνεύται
 wx | 15 δὲ + yz | 17 Ἰουδιθ t | 17 νηστεύσαντες ante τὴν w | 19
 ἠλλοιώθη w | 20 ἔλαιον yt | 20 νηστεύοντες yzt | 20 αἰτείσθαι wz | 20
 τοῦ > w | 21 τὴν ἑβδομάδα > X | 22 τετράδα Z | 22 πᾶσαν alte-
 rum > t | 23 περισσεΐαν w | 24 χορηγεῖν x | 26 ἔστιν w | 26 τῇ κυριακῇ
 w, v bis eraso | 27 καὶ + W | 27 ἑορτῆς + x

ραν ἑορτῆς κυρίου κατηφῶν· εὐφρανθῆναι γὰρ δεῖ ἐν ταύταις, ἀλλ' οὐ πενθῆσαι.

S.

Πρὸ πάντων φυλάσσεσθε, ᾧ ἐπίσκοποι, τὰς δεινὰς καὶ χαλεπὰς καὶ ἀθεμίτους αἰρέσεις, φεύγοντες αὐτὰς ὡς
 5 πῦρ φλέγον τοὺς αὐτῶ πλησιάζοντας. φεύγετε δὲ καὶ τὰ
 σχίσματα. οὔτε γὰρ πρὸς ἀνοσίους αἰρέσεις θεμιτὸν ἐκκλι-
 ναι τὸν νοῦν οὔτε τῶν ὁμογνωμόνων χωρίζεσθαι θεμιτὸν
 διὰ φιλαρχίαν. ταῦτα γὰρ καὶ τὸ παλαιὸν τινας τολμήσαν-
 10 ἐπιχειρήσαι οὐ δέφνουν τὴν τιμωρίαν. Λαθὰν γὰρ καὶ
 Ἀβειρῶν ἀντιπρόσωποι γενόμενοι Μωσεί κατεπόθησαν εἰς *
 γῆν, Κορὲ δὲ καὶ οἱ μετ' αὐτοῦ διακόσιοι πεντήκοντα *
 διαστασιάσαντες πρὸς παρανάλωμα γερόνασι, Μαρία δὲ *
 ὄνειδίσασα Μωσῆν ἔξω τῆς παρεμβολῆς ἀπεβλήθη ἑπτὰ ἡμέ-
 15 ρας· εἶπε γὰρ ὅτι γυναικα Μωυσῆς Αἰθιοπίσαν ἔλαβεν.
 οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ Ἀζαρίας * καὶ Ὁξίας (οὗτος δὲ ἦν βα-
 σιλεὺς τοῦ Ἰουδα) κατατολήσας τῆς ἱεροσύνης καὶ θυμιά-
 σαι βουληθεὶς τὸ θυμίαμα, ὃ οὐ προσήκον ἦν αὐτῶ, κω-
 λνύμενος * ὑπὸ Ἀζαρίου τοῦ ἱερέως καὶ τῶν ὀγδοήκοντα
 20 * καὶ ἔσπευσεν ἐξελεθεῖν, ὅτι ἤλεγε αὐτὸν ὁ κύριος. | προ-
 σέχωμεν οὖν, ἀγαπητοί, τί τὸ κλέος τῶν * στασιαστῶν καὶ
 ποταπῆ ἢ ἀπόφασις αὐτῶν. εἰ γὰρ ὁ βασιλεὺς ἐπεγει-
 ρόμενος κολάσεως ἄξιος, κἂν υἱὸς ἢ κἂν φίλος, πόσῳ μᾶλ-

1 ἑορτῆς > x | 1 κατηφῶν w | 1. 2 αὐταῖς yz | 3 φυλάττεσθε x, φυ-
 λάσσεσθε z | 4 ἀθεμίτους wxyz, ἀθραιάτους t | 4 ὡσπερ yz | 5 αὐτὸ
 w | 6 θεμητὸν x | 10 ἀβειρῶν w | 10 ἀντιπρόσωπον x | 19 μωσῆ γενό-
 μενοι w | 10 μωσῆ yz | 10 τῆν + yz | 11 πεντήκοντα w | 11 τῶ Ἀρειῶν
 + yz | 12 γερόνασιν x | 12 ἐν ἄλλοις ὡς ἑλληνοκοίτην margo t
 | 13 ὄνειδίσασα x | 13 μωυσῆν w, μωυσεῖ y, μωυσῆ z, μωσῆ t | 14 εἰ-
 πεν x, ἔλεγε yz | 14 μωσῆς x | 14 αἰθιοπίσαν μωυσῆς w | 14 αἰθεό-
 πισαν z, αἰθιοπίσαν t | 15 ὁ + yz | 16 ἱεροσύνης w | 17 ἦν > t
 | 18 δὲ + w | 18 ἀζαρία xyz | 18 ἀρχιερέως yz | 19 ἐξανέτειλεν x |
 19 λέπρα w | 19 μετώπ w | 20 αὐτοῦ + w | 20. 21 προσέχωμεν wxt,
 ἴδωμεν yz, γρηφ καὶ προσέχωμεν οὖν ἀγαπητοί τί τὸ κλέος margo y
 | 21 οὖν > yz | 21 κλέος wxt, τέλος yz | 21 litera erasa w | 21
 στασιασάντων yz | 22. 23 ἐπεγειρόμενος wxt et margo y, ἐπισυνατά-
 μενος yz

λον ὁ ἱερεῦσιν ἐπανιστάμενος; ὅσα γὰρ ἱερωσύνη βασιλείας ἀμείνων, περὶ ψυχῆς ἔχουσα τὸν ἀγῶνα, τοσοῦτω καὶ βαρύτεραν ἔχει τὴν τιμωρίαν ὁ ταύτη τομῆσας ἀνομματοῦν ἤπερ ὁ τῆ βασιλεία. καίτοιγε οὐδὲ εἰς ἀτιμώρητος· οὔτε γὰρ ὁ Ἀβεσσαλώμ καὶ Ἀβεδδαδὸν ἔμειναν ἀτιμώρητοι, οὔτε 5 Κορὲ καὶ Δαθάν. οἱ μὲν γὰρ τῷ Δαβὶδ περὶ βασιλείας, οἱ δὲ τῷ Μωσῆι περὶ * πρωτείων ἐπανεστήσαν * ἀμιλλώμενοι· καὶ ἐκακολόγουν ὁ μὲν Ἀβεσσαλώμ Δαβὶδ τὸν πατέρα * ὡς ἄδικον κριτήν, λέγων ἐκάστῳ Οἱ λόγοι σου * καλοί, καὶ οὐκ ἔστιν ὁ ἀκουσόμενός σου καὶ δικαίωσας σε· τίς με ποιήσει 10 ἄρχοντα; ὁ δὲ Ἀβεδδαδὸν Οὐκ ἔστι μοι, φησί, μερὶς ἐν Δαβὶδ οὐδὲ κληρονομία ἐν νῆφ Ἰεσσαί, δηλον ὡς ἀναξιοπαθῶν ἄρχεσθαι ὑπὸ Δαβὶδ, * περὶ οὗ εἶπεν ὁ θεός ὅτι Εὐδρον Δαβὶδ τὸν τοῦ Ἰεσσαί ἄνδρα κατὰ τὴν καρδίαν μου, ὡς ποιήσει πάντα τὰ θελήματά μου· ὁ δὲ Δαθάν καὶ Ἀβειρων 15 καὶ οἱ Κορεῖται λέγοντες * Μὴ μικρὸν ὅτι ἀνήγαγες ἡμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, ἐκ γῆς θεούσης μέλι καὶ γάλα; καὶ τί ὅτι ἐξέκοψας τοὺς ὀφθαλμοὺς ἡμῶν; καὶ σὺ ἄρχεις ἡμῶν; καὶ ἐπισυνέστησαν ἐπ' αὐτὸν ἐκκλησίαν μεγάλην· καὶ οἱ Κορεῖται Μὴ Μωσῆ λέλάληκε μόνῳ ὁ θεός; * ὅτι τῷ Ἀαρῶν δέ- 20 δωκε τὴν ἀρχιερωσύνην μόνῳ; οὐχὶ πᾶσα ἡ συναγωγὴ κυρίου ἁγία; καὶ τί ὅτι Ἀαρῶν ἱερατεύει μόνος; καὶ πρὸ του-

9 Reg β 15, 3. 4 | 11 Reg β 20, 1 | 13 Act 13, 22 | 16 Num 16, 13. 14 | 20 Num 12, 2 | 21 Num 16, 3

1 ἱερεῦσιν x | 2 ἀμεινον w | 2 τοσοῦτον w | 3 ἔχει Wxyz, ἔχειν w | 3 τὴν > w | 3 ὁ Wxyz, τὸν w | 3 ταύτην w | 3 τομῆσαντα w | 3 ἀνομματοῦν xt, ἀνοποφθαλιμῶν yz, τομῆτην w, sed ι in rasura | 4 ἤπερ ... βασιλεία > w | 4 ὁ τῆ | ὅτι xyt | 5 ὁ > yzt | 5 ἀβεσαλώμ y | 5 Ἀβεδαδὸν t | 5 οὐδὲ yzt | 7 τῷ Μωσῆι > w | 7 μωσῆ yz, Μωσῆι t | 7 τῶν + w | 7 τῷ μωσῆι + w | 8 κακολογούντες w | 8 αὐτοῦ + w | 9 ἐκάστῳ > yz | 9 σὺ manu recenti + super versum w | 10 ἔστι W | 10 δικαιοῦσαν w | 11 βεδδαδὸν x, Ἀβδαδὸν t | 11 ἔστιν x | 11 φησὶ > Y, φησὶν x | 11 μέρος t | 12 δηλον ὡς wxi, τοῦτο δὲ ἔλεγεν yz [ἔλεγε z] | 13 post rasuram sex litterarum capacem + Ἰεσσαί x | 13 ὅτι > w | 16 κορεῖτε w, κορεῖται xy, quid subsit loco correcto in z nescio | 16 μωσῆ + yz, Μωσῆι + t | 17 τί > x | 18 ἄρχει W | 19 ἐπισυνέστησαν x | 19. 20 κορεῖται xyz | 20 μὴ μωσῆ μόνῳι λελάληκεν ὁ θεός w, μὴ μωσῆ λελάληκεν ὁ θεός μόνῳ; > x in textu, habet pr. m. in margine | 20 Μωσῆι t | 20 τί + yzt | 20. 21 δέδωκεν x | 21 ἀρχιερωσύνην x

των ἄλλος τις ἔλεγε Τίς σε κατέστησεν ἄρχοντα καὶ δικαστήν ἐφ' ἡμῶν; | καὶ ἐπανεστήσαν Μωσοῖ τῷ τοῦ θεοῦ 3
θεράποντι, τῷ παρὰ πάντας πραιοτάτῳ καὶ πιστῷ· * τὸν
τοιαῦτα παρὰ θεοῦ σημεῖα καὶ τέρατα τῷ λαῷ πεποιηκότα,
5 τὸν τὰ ἔνδοξά τε καὶ θαναμαστὰ ἔργα εἰς εὐεργεσίαν αὐτῶν τε-
τελεκότα, * τὸν τὴν ἐρυθρὰν θάλασσαν διηρηκότα καὶ ὡς
τεῖχος τὰ ὕδατα ἐνθεν καὶ ἐνθεν διαστήσαντα καὶ ὡς δι-
ἐρήμου || ξηρᾶς τὸν λαὸν ἡγγοχότα καὶ βυθίσαντα Φαραῶ καὶ 1,
τοὺς Αἰγυπτίους καὶ πάντας τοὺς παρ' αὐτῶν μετ' αὐτῶν,
10 τὸν γλυκάναντα πηγὴν αὐτοῖς μετὰ ξύλου καὶ ἐκ πέτρας
ἀκροτόμου προαγαγόντα αὐτοῖς ὕδωρ διψῶσι, τὸν ἐξ οὐρα-
νοῦ μαννοδοτήσαντα αὐτοῖς καὶ ἐξ ἀέρος κρεοδοτήσαντα *,
τὸν στῦλον πυρὸς ἐν νυκτὶ εἰς φωτισμὸν καὶ ὄδηγιαν παρε-
χόμενον αὐτοῖς καὶ στῦλον νεφέλης εἰς σκιασμὸν ἡμέρας διὰ
15 τὸν ἐξ ἡλίου φλογμὸν, τὸν νόμον θεοῦ ἐκ στόματος καὶ χει-
ρὸς καὶ γραφῆς θεοῦ ἐν πλαξὶ λιθίναις κεκολλημένον πα-
ρασχόμενον αὐτοῖς τελείου ἀριθμοῦ δεκάλογον, ᾧ ὁ θεὸς

I Exod 2, 14

1 ἔλεγεν x | 2 ἡμᾶς wyz, γρηφ καὶ ἐφ' ἡμῶν margo y | 2 μαῶσῃ w,
μαῶσῃ yz | 3 καὶ ἠτίμασαν [ἠτίμησαν t] τὸν τηλικούτον ἄνδρα οἱ
ἀχαριστότατοι [ὡ y] τὸν νομοθέτην, τὸν φύλακα, τὸν ἀρχιερέα καὶ
βασιλέα, τὸν μύστην τῶν θείων, τὸν ὡς δημιουργὸν τᾶς τοῦ δημιουργοῦ
ἐπιδειξάμενον [ἐπιδειξάμενοι z] ἐνεργείας, τὸν πρῶτον [ὡ y],
τὸν ἀτυφώτατον [ὁ z], τὸν καρτερικόν, τὸν φιλανθρωπότατον [ὡ y],
τὸν πολλῶν κινδύνων αὐτοῖς ἀπαλλάξαντα καὶ διαφόρων θανάτων
[αὐτοῖς + t] ῥυσάμενον τῇ παρ' ἑαυτοῦ ὀσιότητι + yzt, sed in unulis
inclusa y, addunt in margine adnotationem οὐδὲ ταῦτα κείται ἐν
τοῖς λοιποῖς yz | 3 τὸν xytz, τῷ w | 4 τοιαῦτα yzt | 4 πεποιηκότι
w | 5 τὸν τὰ > x, τῷ τὰ w | 5 τε > yzt | 5. 6 τετελεκότι w | 6 τὸν
ἐπ' αἰγυπτίους τὴν δεκάπληγον τοῦ θεοῦ ἔργῃν ἐπαγαγόντα + yz,
τὸν ἐπ' αἰγυπτίους δεκάπληγον πεπληροκότα + t | 6 τὸν xytz, τῷ w
| 6 διηρηκότι w | 7 διαστήσαντι w | 8 ἡγγοχότι w, ἡγγοχότα x, ἡγγο-
χότα yzt, ἡγγοχότα Z | 8 βυθίσαντι w | 9 παρ' αὐτοῖς yz | 10 τῷ
γλυκάναντι w | 10 μετὰ wx, διὰ yzt | 11 προαγαγόντι w | 11 αὐτοῖς
προαγαγόντα yzt | 11 διψῶσιν τῷ w | 12 μαννοδοτήσαντι w, μαννο-
δοτήσαντα xt | 12 κρεοδοτήσαντι w, κρεοδοτήσαντα y, κρεοδοτήσαντα
z, κρεωολογήσαντα t, ἐν ἄλλοις κρεωδοτήσαντα margo t | 12 αὐτοῖς +
Z | 13 τὸν xytz, ὁ w | 13. 14 παρεχόμενοι w | 14 σκιάν yz | 15 τὸν
xyzt, ὁ w | 16 πλαξὶν x | 16 κεκολλημένον w, κεκολλημένων x | 16. 17
παρασχόμενοι w | 17 ᾧ xyt, ὁ w, ὡς z

ἐνώπιος ἐνωπίω ὁμίλει, ὥσει τις λαλήσει πρὸς τὸν ἑαυτοῦ φίλον, περὶ οὗ εἶπε Καὶ οὐκ ἀνέστη προφήτης ὡς Μωσῆς, τοῦτω ἐπανεστήσαν οἱ Κορείται καὶ οἱ Ῥουβηλίται, καὶ λίθους ἔβαλον κατ' αὐτοῦ, Μωσῆας προσερχομένου καὶ λέγοντος Μὴ πρόσχης * εἰς τὴν θυσίαν αὐτῶν· καὶ ὄφθαισα ἡ δόξα 5 τοῦ θεοῦ τοὺς μὲν εἰς γῆν κατήνεγκε, τοὺς δὲ πυρὶ κατέφλεξε, καὶ οὕτως τοὺς ἀρχηγούς τῆς πλάνης τοῦ σχίσματος λέγοντας Δῶμεν ἀρχηγὸν ἑαυτοῖς, ἤνοιξεν ἡ γῆ τὸ στόμα αὐτῆς καὶ κατέπιεν αὐτούς καὶ τὰς σκηνὰς αὐτῶν καὶ τὴν ἀποσκευὴν αὐτῶν, καὶ κατήλθουσαν εἰς ἄβυθον ζῶντες, τοὺς δὲ 10 4 Κορείτας ἀπόλεσεν διὰ πυρός. | εἰ οὖν τοῖς διὰ φιλαρχίαν ἀποσχίσασιν παρατιτὰ θεὸς ἐπήγαγε τὴν τιμωρίαν, πόσῳ μᾶλλον τοῖς αἰρέσειον ἀσεβῶν καθηγησαμένοις; οὐ σφοδρότερον ἐπάξει τὴν τίσιν βλασφημοῦσιν αὐτοῦ τὴν πρόνοιαν ἢ τὴν δημιουργίαν; ἀλλ' ὑμεῖς, ἀδελφοί, ἐκ τῆς γραφῆς 15 παιδευόμενοι, φυλάσσεσθε μὴ ποιεῖν τὰ σχίσματα τῆς γνώμης μῆτε μὴν τῆς ἐνώσεως αὐτῶν· ὅτι σκοποὶ ἀπωλείας οἱ δόξης ἀθεμίτου ἄρχαντες καθίστανται τοῖς λαοῖς. ὁμοίως καὶ οἱ λαῖκοί, τοῖς τῇ γνώμῃ τοῦ θεοῦ ἐναντία δογματίσασιν μὴ πλησιάζετε μηδὲ κοινωνοὶ τῆς ἀσεβείας αὐτῶν γίνεσθε· 20 λέγει γὰρ καὶ ὁ θεὸς Ἀποσχίσθητε ἐκ μέσου τῶν ἀνδρῶν τούτων, ἵνα μὴ συναπόλησθε αὐτοῖς· καὶ πάλιν Ἐξέλθετε ἐκ μέσου αὐτῶν, καὶ ἀφορίσθητε, * καὶ ἀκαθάρτου μὴ 5 ἄπτεσθε, κἀγὼ εἰσδέξομαι ὑμᾶς. | φευκταῖοι γὰρ εἰσιν ὡς ἀληθῶς οἱ βλασφημοῦντες θεόν· οἱ μὲν γὰρ πλείστοι τῶν 25

2 Deut 34, 10 | 5 Num 16, 15 | 8 Num 14, 4 | 21 Num 16, 26 | 22 Cor β 6, 17

1 ὁμίλει w, ὁμίλει t | 1 λαλήσει yzt [ἡ zt] | 1 τὸν > yzt | 2 εἶπεν xyt | 2 καὶ wxt, ὅτι yz | 3 κορείται xyz | 3 ρουβηλίται w | 4 ἔβαλλον zt | 4 κατ' αὐτοῦ wxyz, κατὰ τοῦ t deleta virgula sequenti | 4 μωσῆας w | 5 πρόσχης yz | 5 κύριος + w | 5 ὄφθαισα w | 6 κατήνεγκεν x | 6, 7 κατέφλεξεν x | 7 οὕτω yzt | 8 ἤνοιξεν w | 10 κατήλθουσαν yzt | 11 κορείτας xyz | 11 ἀπόλεσεν w, ἀπόλεσε yt, ἀπόλεσε z | 12 ἀποσχίσασιν yz | 12 ἐπήγαγεν x | 14 βλασφημοῦσαις x | 16 μὴ > w | 16 τὰς z | 16 τῆς ... 17 μὴν > yz | 17 αὐτῶν wx, ὑμῶν yzt | 17 ἀπωλείας W | 19 δογματίσασιν x | 20 ἀσεβείας xyt, ἀπωλείας w | 21 καὶ wx, > t, πον περὶ αὐτῶν yz | 23 καὶ prius > t | 23 λέγει κύριος + yzt | 24 ἄπτεσθαι w | 24 φευκταῖοι wt [i t] | 24 γὰρ .. 25 ἀληθῶς wxt, οὖν ἕστωσαν πᾶσιν yz | 25 πλείστοι w

ἀσεβῶν ἄγνοιαν ἔχουσι θεοῦ, οὗτοι δὲ κακόνιοιαν ὡς θεο-
 μάχοι νοσοῦσιν· ἐκ γὰρ τῆς κακίας τῶν αἰρεσιωτῶν ἐξῆλθε
 μόλυσμα ἐπὶ πᾶσαν τὴν γῆν, ὡς φησιν Ἱερεμίας ὁ προφη-
 τῆς. ἀποβληθείσης γὰρ τῆς συναγωγῆς τῆς πονηρᾶς ὑπὸ
 5 κυρίου τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ οἴκου ἀπορριφέντος ὑπ' αὐτοῦ,
 καθὼς * που φησὶν Ἐγκαταλέλοιπα τὸν οἶκόν μου καὶ *
 τὴν κληρονομίαν μου· καὶ πάλιν * Ἀνήσω τὸν ἀμπε-
 λῶνά μου, καὶ οὐ μὴ τμηθῆ ἢ οὐδ' οὐ μὴ σκαφῆ, καὶ ἀναβή-
 σεται εἰς αὐτὸν ὡς εἰς χέρσον ἄκανθα, καὶ ταῖς νεφέλαις
 10 ἐντελοῦμαι τοῦ μὴ βρέξαι ὑετὸν εἰς αὐτόν. ἐγκαταλιπὼν οὖν
 τὸν λαὸν * ὡς σκηρὴν ἐν ἀμπελῶνι καὶ ὡς ὄπωροφυλάκιον
 ἐν σικηλάτῳ, * ὡς πόλιν πολιορκουμένην, περιελῶν δὲ *
 αὐτῶν καὶ τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον καὶ τὸν προφητικὸν ὑετόν,
 ἐπλήρωσε τὴν αὐτοῦ ἐκκλησίαν πνευματικῆς χάριτος ὡς πο-
 15 ταμὸν Αἰγύπτου ἐν ἡμέραις νέων, καὶ ὕψωσεν αὐτὴν ὡς
 οἶκον ἐπ' ὄρους ἢ ὡς ὄρος ὑπερφερὲς, ὡς ὄρος τετραωμέ-
 νον καὶ * ὄρος πλου *, ἐν ᾧ εὐδόκησεν ὁ θεὸς κατοικεῖν ἐν
 αὐτῷ· καὶ γὰρ ὁ κύριος κατασκηνώσει εἰς τέλος. καὶ ἐν τῷ
 Ἱερεμίας λέγει Θεόνοος δόξης ὑψώμενος ἀγίασμα ἡμῶν, καὶ
 20 ἐν * Ἠσαΐα λέγει * Ἔσται ἐν ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις ἐμφανὲς
 τὸ ὄρος κυρίου καὶ ὁ οἶκος τοῦ θεοῦ ἐπ' ἄκρου τῶν ὄρεων,
 καὶ ὑψωθήσεται ἐπάνω τῶν βουνῶν. ἐπεὶ οὖν καὶ τὸν
 λαὸν ἐγκατέλιπε καὶ τὸν ναὸν ἀφῆκεν ἐρημον, σχίσας τὸ
 καταπέτασμα * καὶ λαβὼν ἀπ' αὐτῶν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον·

2 Hierem 23, 15 | 6 Hierem 12, 7 | 7 Isaj 5, 6 | 11 Isaj 1, 8 |
 14 apocryphum | 16 Psalm 68, 16. 17 | 19 Hierem 17, 12 | 20
 Isaj 2, 1. 2 | 23 Matth 27, 51

1 ἔχουσιν x | 2 νοσοῦσι w | 2 γὰρ > yz | 2 ἐξῆλθεν x | 3 Ἱερεμίας x
 | 6 αὐτός + yz | 6 ἐγκαταλέλοιπα w | 6 καὶ > yzt | 6 ἀφῆκα + yzt
 | 7 Ἠσαΐας + t | 8 οὐδέμη x, οὐδὲ μὴ yz | 9 ἀκάνθες w | 10 βρέξε z
 | 10 εἰς αὐτόν ὑετόν yzt | 10 ἐγκαταλίτω w, ἐγκαταλείπων x, ἐγκατα-
 λειπῶν z | 11 μου + w | 11 ὄπωροφυλάκιον x, ὄπωροφυλάκιον y | 12
 σικηλάται w, σικηράτω z, σικηλάτω t | 12 καὶ + t | 12 ἀπ' + yzt
 | 13 καὶ alterum > yz | 14 ἐπλήρωσεν x | 15 ὕψωσεν wxYz, ὕψωσε W,
 ὑπερύψωσεν yt | 17 ὡς + x | 17 ὄρος + yz | 18 καὶ ... τέλος > Yz
 | 19 Ἱερεμίας x | 19 Θεόνοος ... 20 λέγει > Yz | 19 ὑψώμενος w, ac-
 centu caret y | 20 ταῖ + w | 20 καὶ + t | 21 ὄρις t | 21 ἄκρον yz,
 ἄκρων t | 22 ὑπεράνω yzt | 23 ἐγκατατέλειπεν x, ἐγκατέλειπε yz | 23
 ἀφῆκε W | 24 τοῦ ναοῦ + yzt

Ἴδου γάρ, φησίν, ἀφίεται ὑμῖν ὁ οἶκος ὑμῶν ἐρημος, καὶ δοὺς ἐφ' ὑμᾶς τοὺς ἐξ ἔθνων τὴν πνευματικὴν χάριν, ὡς λέγει διὰ Ἰωήλ Καὶ ἔσται μετὰ ταῦτα, λέγει ὁ Θεός, καὶ ἐκχεῶ ἀπὸ τοῦ πνεύματός μου ἐπὶ πᾶσαν σάρκα, καὶ προφητεύουσιν οἱ υἱοὶ ὑμῶν, καὶ αἱ θυγατέρες ὑμῶν ὁράσεις 5 ὄψονται, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ὑμῶν ἐνύπνια ἐνυπνιασθήσονται. πᾶσαν γὰρ δύναμιν λόγου καὶ ἐνέργειαν καὶ τὴν τοιάνδε ἐπισκοπὴν ἀπάρας ὁ Θεὸς ἐκ τοῦ λαοῦ, εἰς ὑμᾶς τοὺς ἐξ ἔθνων ἔθετο· διὰ γὰρ τοῦτο ζηλώσας καὶ ὁ διάβολος τὴν ἀγίαν τοῦ Θεοῦ ἐκκλησίαν μετέστη εἰς ὑμᾶς, ἐπερείρας ὑμῖν 10 θλίψεις, διωγμούς, ἀκαταστασίας, βλασφημίας, σχίσματα, αἰρέσεις. ἐκείνον γὰρ τὸν λαὸν διὰ τῆς χριστοκτονίας εἰς ἑαυτὸν ὑπὴγάγετο, ὑμᾶς δὲ ἀποστάντας αὐτοῦ τῆς ματαιότητος ἄλλοτε ἄλλως πειράζει, ὡς καὶ τὸν μακάριον Ἰσῶβ. καὶ γὰρ καὶ τῷ μεγάλῳ ἀρχιερεῖ Ἰησοῦ τῷ τοῦ Ἰωσεδὲκ ἀν- 15 τέκευτο, καὶ ἡμᾶς πολλὰκις ἐξηγήσατο ἐξυδαρωθῆναι, ὅπως ἐκλείπη ἡ πίστις ἡμῶν· ἀλλ' ὁ ἡμέτερος κύριος καὶ διδάσκαλος, ἐν δίκῃ καταστήσας αὐτόν, ἔλεγεν αὐτῷ Ἐπιτιμήσαι κύριός * σοι, διάβολε, καὶ ἐπιτιμήσαι κύριος ἐν σοὶ ὁ ἐκλεξάμενος τὴν Ἱερουσαλήμ· οὐκ ἰδοὺ τοῦτο τὸ ἐξεσπασμέ- 20 νον ὡς θαλός; καὶ ὁ εἰπὼν τότε τοῖς παρεστῶσι τῷ ἀρχιερεῖ Περιέλετε τὰ ἱμάτια τὰ ὑπαρὰ ἀπ' αὐτοῦ, καὶ ἐπειπὼν Ἴδου ἀφήρηκα τὰς ἀνομίας σου ἀπὸ σοῦ, οὗτος ἐρεῖ καὶ νῦν, ὡς καὶ πάλαι, σννηθροισμένων ἡμῶν, ἔλεγε περὶ ἡμῶν ὅτι 6 Ἐδεδήθην ἵνα μὴ ἐκλείπη ἡ πίστις ὑμῶν. | εἶχε μὲν οὖν καὶ 25 ὁ ἰουδαϊκὸς ὄχλος αἰρέσεις κακίας· καὶ γὰρ καὶ Σαδδουκαῖοι

1 Matth 23, 38 | 3 Joel 3, 1 | 18 Zach 3, 2 | 22 Zach 3, 4 | 25 Luc 22, 32

1 ὑμῖν > wyz | 2 καὶ δοὺς wxt, ἔπεμφεν yz | 2 ἡμᾶς w | 3 ἰσῶν z | 3 λέγει alterum ... 4 ἐπὶ > z | 3 καὶ alterum > wy | 4 ἐκχεῶ w | 5 θυγατέρας x | 6 ἐνύπνια > x | 7 γὰρ > w, οὖν yz | 7.8 τοιάνδε w | 8 ἄρας Yz | 9 ζηλώσας ... 10 Θεοῦ > z | 12 γὰρ wxt, μὲν οὖν yz | 13 ἑαυτὸν > y, idem in margine εἰς ἑαυτὸν [sic] | 15 καὶ > yzt | 15 ἐν ἄλλῃ βραχὺ ἀντέκειτο margo t | 16 ἐξηγήσας z | 16 ἐξυδαρωθῆναι wxt, σινιάσαι yz | 16 ὅπως ... 17 ἡμῶν > yz | 17 ἐκλείπη t | 19 σοι κύριος w | 19 ἐν + yzt | 20 τὸ > yzt | 20 ἐξεσπαμένον w | 21 παρεστῶσιν x | 22 περιέλε w | 23 ἀφείρηκα w | 23 σου prius > W | 23 οὗτος w | 24 ἔλεγεν xt | 25 ἐκλείπη x | 25 εἶχεν x | 26 κακίας > Y

ἐξ αὐτῶν οἱ μὴ ὁμολογοῦντες νεκρῶν ἀνάστασιν, καὶ Φαρι-
 σαῖοι οἱ τύχη καὶ εἰμαρμένη ἐπιγράφοντες τὴν τῶν ἀμαρ-
 τανῶντοῦν πράξιν, καὶ Μασβωθαῖοι οἱ πρόνοιαν ἀρνούμενοι,
 * ἐξ αὐτομάτου δὲ φορᾶς λέγοντες τὰ ὄντα συνεστάναι καὶ
 5 ψυχῆς τὴν ἀθανασίαν περικόπτοντες, καὶ ἡμεροβαπτισταί,
 οἵτινες, καθ' ἑκάστην ἡμέραν ἐὰν μὴ βαπτίσωνται, οὐκ
 ἐσθίουσιν, ἀλλὰ καὶ τὰς κλίνας καὶ τοὺς πίνακας ἦτοι κρα-
 τήρας καὶ ποτήρια καὶ καθίσματα ἐὰν μὴ καθάρωσιν ὕδατι,
 οὐδενὶ χρωῶνται, καὶ οἱ ἐφ' ἡμῶν νῦν φανέντες Ἐβιωναῖοι,
 10 * τὸν υἱὸν τοῦ θεοῦ ψιλὸν ἀνθρώπων εἶναι βουλόμενοι, ἐξ
 ἡδονῆς ἀνδρός καὶ συμπλοκῆς Ἰωσήφ καὶ Μαρίας αὐτὸν
 γεννῶντες· οἱ δὲ τούτων πάντων ἑαυτοὺς χωρίζοντες καὶ
 τὰ πάτρια φυλάσσοντές εἰσιν Ἑβραῖοι. ταῦτα μὲν οὖν ἐν
 τῷ προτέρῳ λαῷ, καὶ νῦν * ὁ πονηρός, σοφὸς ὢν τοῦ κακο-
 15 ποιῆσαι καὶ τὸ καλὸν ὅτι ποτὲ ἐστὶν ἀγνοῶν, ἐξ ἡμῶν τι-
 νας ἐκβαλὼν ἐνήργησεν ἐν αὐτοῖς αἰρέσεις καὶ σχίσματα.
 | ἡ δὲ καταρχὴ τῶν νέων αἰρέσεων γέγονεν οὕτως. Σίμωνά 7
 τινα ἀπὸ Γιθθῶν οὕτω καλουμένης κόμης Σαμαρεῖα, τὴν
 τέχνην μάγον, ἐνδυσάμενος * ὁ διάβολος ὑπηρέτην αὐτοῦ τῆς
 20 μοχθηρᾶς γνώμης ἐποιήσατο· ἠνίκα δὲ Φίλιππος ὁ συνα-
 πόστολος ἡμῶν τῇ τοῦ κυρίου δόσει καὶ τῇ τοῦ πνεύμα-
 τος αὐτοῦ ἐνεργείᾳ δυνάμεις * ἐπετέλει ἐν Σαμαρείᾳ, ὡς
 καταπλεγέντας τοὺς Σαμαρεῖς εἰς πίστιν ἔλθειν τοῦ τῶν
 ὄλων θεοῦ καὶ τοῦ κυρίου Ἰησοῦ * καὶ βαπτίσασθαι εἰς τὸ
 25 ὄνομα αὐτοῦ, ἥδη δὲ καὶ αὐτοῦ τοῦ Σίμωνος σημεῖα καὶ
 τέρατα θεασαμένου ἄνευ μαγανείας τινὸς ροητικῆς ἐπιτε-

1. 2 φαρισαῖοι y | 2 τύχη καὶ εἰμαρμένη > w | 3 Μασβωθαῖοι L
 Cotelerium sequutus: vide Buxtorf lex chald 2324: βαρσοθῆοι w,
 βαρσοθῆοι x, βαρσοθῆοι yz [σ z], Βαρσοθῆοι t | 4 καὶ + yz |
 4 δὲ > yz | 5 ψυχ ῥ duabus literis erasis W | 5 ἐπιγράφοντες yz | 6
 βαπτίσονται wx | 9 ἐβιωναῖοι Z, ω superscripsit z | 10 οἱ + y super-
 versum | 11 αὐτῶν x | 12 χωρίζοντες w | 13 φυλάττοντες x | 13 αἰ-
 σαῖοι x | 14 δὲ + wyz | 15 ἐστὶν > X | 17 οὕτω yz | 17. 18 σίμωνωντινά-
 τινα X | 18 γιθθῶν w, γιθθῶν x | 18 κόμης w | 18. 19 τῇ τέχνῃ yzt | 19
 μάγος w, μάγων y | 19 οὖν αὐτόν + w | 19 ἑαυτοῦ x | 19. 20 τῆς
 μοχθηρᾶς αὐτοῦ w | 20 super μοχθηρᾶς ser ἑαυτοῦ y | 20 δὲ > w |
 20 φίλιππος w | 21 δώσει xy | 21 τῇ alterum > W | 22 λαμάτων +
 yzt | 24 χριστοῦ + y | 25 ἥδη ... Σίμωνος wxt, ἀλλὰ καὶ αὐτόν τὸν
 σίμωνα yz | 26 θεασάμενον yz | 26 μαγανείας wx

λούμενα καὶ εἰς θαῦμα καταπεσόντος καὶ πιστεύσαντος καὶ βαπτισθέντος καὶ προσκαρτεροῦντος τῇ νηστείᾳ καὶ τῇ προσευχῇ, ἀκούσαντες * ἡμεῖς τὴν χάριν τοῦ θεοῦ τὴν ὑπέρβασαν * Σαμαρεῦσιν διὰ Φιλίππου, παρεγενόμεθα πρὸς αὐτοὺς καὶ πολλὴ συμβαλλόμενοι τῷ λόγῳ τῆς διδασκαλίας, πᾶσι τοῖς 5 βεβαπτισμένοις ἐπιθέντες τὰς χεῖρας εὐχαῖς τὴν τοῦ πνεύματος μετουσίαν ἐδωροῦμεθα. ἰδὼν δὲ ὁ Σίμων ὅτι διὰ τῆς ἐπιθέσεως τῶν χειρῶν ἡμῶν δίδεται τὸ πνεῦμα τοῖς πιστεύουσι, λαβῶν χρήματα προσήνεγκεν ἡμῖν λέγων Δότε 10 κάμολ τὴν ἐξουσίαν ταύτην, ἵνα κἀγὼ ὡς ἂν ἐπιθῶ τὰς χεῖρας λαμβάνῃ πνεῦμα ἄγιον, βουλόμενος, ὡς τὸν Ἀδὰμ τῇ γενέσει τοῦ ξύλου τῆς κατ' ἐπαγγελίαν ἀθανασίας ἐστέρησεν *, οὕτως καὶ ἡμᾶς τῇ λήψει τῶν χρημάτων θέλεις τῆς δόσεως τοῦ θεοῦ περιγράψαι, * ὅπως * ἀντικαταλλαξάμενοι * ἀποδόμεθα αὐτῷ χρημάτων τὴν ἀτίμητον τοῦ πνεύματος δω- 15 ρεάν. πάντων δὲ ἡμῶν ἐπὶ τούτῳ ταραχθέντων, ἀτενίσας ἐγὼ Πέτρος εἰς τὸν ἐν αὐτῷ κακοῦργον ὄφιν εἶπον τῷ Σίμωνι Τὸ ἀργύριόν σου σὺν σοι εἶη εἰς ἀπόλειαν, ὅτι τὴν δωρεάν τοῦ θεοῦ ἐνόμισας διὰ χρημάτων κτᾶσθαι· οὐκ ἔστι σοι μερὶς ἐν τῷ λόγῳ τούτῳ οὐδὲ κλήρος ἐν τῇ πίστει ταύτῃ, 20 ἢ γὰρ καρδιά σου οὐκ ἔστιν εὐθεία ἐνώπιον τοῦ θεοῦ· μετανόησον οὖν ἀπὸ τῆς κακίας σου ταύτης καὶ δεήθητι τοῦ θεοῦ, εἰ ἄρα ἀφεθῆσεται σοι ἡ ἐπίνοια τῆς καρδίας σου·

9 Act 8, 19 | 18 Act 8, 20—23

1 καὶ primum > yz | 1 καταπεσόντος ... 2 καὶ prius wxt, ἐλθεῖν καὶ πιστεῦσαι καὶ βαπτισθῆναι καὶ δεξασθαι yz | δέξασθε z | 2. 3 προσευχῇ xyz, δεήσει w | 3 οὖν + yz | 4 τοῖς + w | 4 σαμαρεῦσι yzt | 5 πολλὸ t | 5 πᾶσιν x | 6 ἐπιτιθέντες yzt | 7 μετουσίαν wxt, χάριν yz | 7 ὁ > Yzt | 8. 9 πιστεύουσιν x | 10 ἂν wxYz, ἐάν y | 10 τὴν χεῖρα yzt | 11 λαμβάνει wx | 11. 12 ἢ γενέσας w | 12 ὁ διάβολος + yzt | 13 οὕτως W? οὕτως w, οὕτω yzt | 13 λείψει Z | 13 θέλεις wxt, ἀπατήσας Y, ἀπατήσῃ y, ἐπατήσας z | 14 περιγράψαι xt, περιδράξεται w, sed δρώξε in rasura manu recenti, στεροῆσαι yz | 14 ὑπὸ τοῦ διαβόλου τοῖνον καὶ ὁ σίμων κινήσεις προσήνεγκε τὰ χρήματα + yz, sed y lunulis inclusit | 14 ἀπατηθέντες + yz | 14 ἀνταλλαξόμεθα y, ἀντικαταλλαξάμεθα z | 14 καὶ + yz | 14. 15 ἀποδόμεθα xyz | 15 χρημάτων αὐτῷ yz | 15 χρημάτων > w | 16 ἐπὶ τούτῳ > w | 16 τούτω yz | 17 ἐν > z | 19 ἐνόμισας w | 19 ἔστιν x | 23 θεοῦ wx, κυρίου yt, de z nihil notavi

εἰς γὰρ χολὴν πικρίας καὶ σύνδεσμον ἀδικίας ὁρῶ σε ὄντα.
 ἀλλὰ τότε μὲν ὁ Σίμων ἔμφοβος γενόμενός φησι Παρακαλῶ *,
 δεήθητε ὑμεῖς ὑπὲρ ἐμοῦ πρὸς τὸν κύριον, ὅπως μηδὲν ἐπέλθῃ
 ἐπ' ἐμὲ ἢν εἰρήκατε, | ἥνικα δὲ ἐξήλθομεν ἐν τοῖς ἔθνεσι 8
 5 κηρύσσειν εἰς τὸν κόσμον τὸν λόγον τῆς ζωῆς, τότε ἐνήρ-
 γησεν ὁ διάβολος εἰς τὸν λαόν, ἀποστειλὰ ὀπίσω ἡμῶν ψευ- 10
 δαποστόλους εἰς βεβήλωσιν τοῦ λόγου· καὶ προεβάλοντο Κλεό-
 βιὸν τινα καὶ παρεξέυξαν τῷ Σίμωνι· οὗτοι δὲ μαθητεύουσι
 Δοσιθέῳ τινί, ὃν * παρενδοκιμησαντες ἐξώσαντο τῆς ἀρχῆς·
 10 εἶτα καὶ ἕτεροι ἑτέρων κατήρξαν ἐκτόπων δογματῶν, Κήριν-
 θος καὶ Μάρκος καὶ Μένανδρος καὶ Βασιλείδης καὶ Σατορ-
 νίλος. τούτων οἱ μὲν πολλοὺς θεοὺς, οἱ δὲ τρεῖς ἐναντίους,
 ἀνάρχους, αἰεὶ συνόντας ἑαυτοῖς, οἱ δὲ ἀπείρους καὶ ἀγνώ-
 στους δοξάζουσι· καὶ οἱ μὲν τὸν γάμον ἀθετοῦσιν, οὐκ εἶναι
 15 τοῦ θεοῦ ἔργον δοξάζοντες, ἄλλοι δὲ τινα τῶν βρωμάτων
 βδελύσσονται καὶ ἀναίδην ἐκπορεύουσιν, οἷοι * οἱ τῶν ψευ-
 δώνημοι Νικολαῖται. ὁ μὲν οὖν Σίμων ἐμοὶ Πέτρῳ προῶτον μὲν
 ἐν Καισαρείᾳ τῇ Στρατῶνος, ἐνθα Κορνήλιος ὁ πιστὸς ἐπί-
 στευσεν ἢν ἔθνηκός ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν δι' ἐμοῦ, συντυχῶν
 20 μοι ἐπειράτο διαστρέφειν τὸν λόγον τοῦ θεοῦ, συμπαρόν-
 των μοι * τῶν ἱερῶν * τέκνων, Ζακχαίου τοῦ ποτε τελῶνου καὶ
 Βαρνάβα καὶ Νικήτου καὶ Ἀκύλα ἀδελφῶν Κλημεντος τοῦ
 Ῥωμαίου ἐπισκόπου τε καὶ πολίτου, μαθητεύσαντι δὲ καὶ
 25 Παύλῳ τῷ συναποστόλῳ ἡμῶν καὶ συνεργῶ ἐν τῷ εὐαγγε-
 λίῳ· καὶ τρίτον * ἐπ' αὐτῶν διαλεχθεὶς αὐτῷ εἰς τὸν περὶ

2 Act 8, 24

1 ὁρῶ wx, θεωρῶ yzt | 2 φῆ w, φησίν x, εἶπεν yz | 2 παρακαλῶ > Yz |
 2 οὖν ὑμᾶς + w | 3 ἐμοῦ ... ἐπέλθῃ > z | 4 ἔθνεσιν x | 5 κη-
 ρύσει z | 5 εἰς τὸν κόσμον > yzt | 7 προεβάλλοντο w | 7. 8 κλέοβιν
 yz | 8 μαθητεύουσιν xt | 9 καὶ + yzt | 11 καὶ quarter > yz | 11. 12
 ἐν ἄλλω στρατόνικος margo t | 14 δοξάζουσιν x | 14 ἀθετοῦσι w | 14
 οὐκ x yzt, μὴ w | 15 δοξάζοντες > w | 16 βδελύσσονται w | 16 καὶ wx, οἱ
 δὲ yzt | 16 ἀναιδῶς w | 16 ἐκπορεύουσιν W, πορεύουσιν yz | 16 οἷοι
 οἱ z | 16 εἰσὶν + w | 16. 17 ψευδώνημοι w | 17 κολαίται Y | 17 μὲν
 οὖν wx, μέντοι yzt | 17 μὲν fin > Yzt | 18 τῆς wyz | 18 ο πιστὸς > w |
 18. 19 ἐπίστευεν z | 19 ἔθνηκός ἢν w, ὁ ἔθνηκός γ, ὡς ἔθνηκός z |
 19 συντυχῶν x | 21 καὶ + w | 21 μου + w | 21 ζακχαίος ὁ w | 21
 τελῶνης w | 22 βαρνάβας w | 22 νικήτης w | 22 ἀκύλα Wxyz, ἀκύλας
 w | 22 ἀδελφοὶ w | 23 Ῥωμαίων yzt | 23 μαθητευθέντος yzt: margo y
 γρηφ και μαθητευθέντι | 23 καὶ alterum > w | 25 καὶ > yz | 25 οὖν + yz

προφήτου λόγον καὶ περὶ θεοῦ μοναρχίας, ἠτήσας αὐτὸν
 9 δυνάμει τοῦ κυρίου καὶ εἰς ἀφωρίαν καταβαλῶν φρυγὰ
 πολὺ τὴν ἐκκλησίαν ἐσκυλε, πολλοὺς ἀνατρέπων καὶ ἐκνιῶ
 περιποιούμενος, τά τε ἔθνη ἐξιστῶν μαρικήν τέχνην καὶ δαιμό- 5
 νων ἐνεργεία, ὡς καὶ ποτὲ μέσης ἡμέρας προελθὼν εἰς τὸ
 θέατρον αὐτῶν, κελεύσας τοῖς δήμοις ἀρπαγῆναι καμέ, ἐν τῷ
 θεάτρῳ ἐπηγγέλλετο * πῆναι δι' ἄερος. πάντων δὲ ἐπὶ τού-
 τῳ μετεώρων τυγχανόντων, ἐγὼ προσηυχόμεν καθ' ἑαυτόν·
 καὶ δὴ μετεωρισθεὶς ὑπὸ δαιμόνων ἵπατο μετάρσιος εἰς ἄερα, 10
 λέγων εἰς οὐρανοὺς ἀνέμια κάκειθεν αὐτοῖς τὰ ἀγαθὰ ἐπι-
 χορηγεῖν· τῶν δὲ δήμων ἐπευφημούντων * ὡς θεόν, ἐκτεί-
 νας ἐγὼ τὰς χεῖρας εἰς οὐρανὸν ἐν αὐτῇ διανοίᾳ * ἰκέτευον
 τὸν θεὸν διὰ Ἰησοῦ τοῦ κυρίου ῥῆξαι τὸν λυμεῶνα καὶ τὴν 15
 ἰσχὺν τῶν δαιμόνων περικόψαι ἐπ' ἀπάτη καὶ ἀπωλεία τῶν
 ἀνθρώπων κεκορημένων αὐτήν, ῥίψαντα δὲ μὴ θανατωῶσαι,
 ἀλλὰ* συντρίψαι. καὶ ὑπολαβὼν, ἀτενίσας εἶπον τῷ Σίμωνι Εἰ
 θεοῦ ἄνθρωπος ἐγώ, ἀπόστολος δὲ Ἰησοῦ χριστοῦ ἀληθῆς
 καὶ διδάσκαλος εὐσεβείας ἀλλ' οὐ πλάνης, οἷός * σὺ Σίμων,
 προστάσσω * ταῖς πονηραῖς δυνάμεσιν τοῦ τῆς εὐσεβείας ἀπο- 20
 στατοῦ, ἐφ' αἷς ὀχεῖται Σίμων ὁ μάγος, ἀφείναι τῆς κρα-

18 Tim α 6, 11

2 καὶ ... καταβαλῶν > Yz | 3 κατέστησεν Yz | 3 wxy exhibit rubri-
 cam, qua haec a Clemente Hegesippo Iustino Irenaeo narrari di-
 cuntur | 3 ἐκείνος + yz | 3 δὲ γενόμενος yz | 3 ὁ οἶμων + w | 4 ἐσκυ-
 λην x, ἐσκυλλε y, ἐσκυλλες z | 4 ἀνατρέπων πολλοὺς w | 5 τε wx,
 δὲ yzt | 5 ἐξιστάνων w, ἐκστάνων x, γρ καὶ ἐκστάν... margo y | 5
 τέχνη ... 6 ἐνεργεία wx, ἐμπειρία yzt | 6 τὸ > w | 7 θεάτρων W? |
 7 κελεύσαι yz | 7 ἀρπαγῆναι wxt, ἐλυκωθῆναι yz | 8 γὰρ + yz | 8, 9
 ἐπὶ τούτῳ xytz [sed x post μετεώρων], ἐπὶ τσαντό w | 9 μετεώρων
 τυγχανόντων xytz, συνελθόν των tribus literis erasis w | 9 προσευχόμεν
 Z | 9 κατ' ἑμαυτόν yz | 11, 12 ἐπιχορηγήσειν yzt | 12 τον δὲ δήμων w
 | 12 ἐυφημούντων w | 12 αὐτόν + w | 13 εἰς οὐρανὸν > X | 13 οὐρα-
 νοὺς w | 13 ἐν αὐτῇ x, ἐν τῇ w, σὺν αὐτῇ yzt | 13 μου + w | 13 ἰκέ-
 τευον w | 14 ῥάξαι y, ῥύξαι z | 15 ἐπὶ yz | 15 τῶν alterum > yzt |
 16 αὐτῇ yzt | 16 ῥίψαντα w, ῥύψαν x, ῥάξαντα yt, ῥύξαντα z, ἐν ἄλλω
 ῥύξαντα margo t | 17 μόνον + w | 17 τῷ Σίμωνι > w | 19 πλάνης
 yz | 19 ἦν + w | 19 σὺ erasum in w, > Yz | 20 προστάσσω W | 20
 ἐνονοματι τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ ὑμῶν + w, sed ὑμῶν su-
 per versum | 20 δυνάμει yzt | 21 ἐπ W | 21 ἀφῆναι w, ἀφ W

τήσεως *, ὅπως ἐξ ὕψους κατενεχθῆ * εἰς γέλωτα * τῶν ἀπα-
 τηθέντων ὑπ' αὐτοῦ. καὶ εἰπόντος μου ταῦτα, περικοπεῖς τῶν
 * δυνάμεων ὁ Σίμων κατηνέχθη μετὰ μεγάλου ἤχου καὶ φωνῆς
 * εἰκασίον συντριβέται τὸ ἰσχύιον καὶ τῶν ποδῶν τοὺς ταρ-
 5 σούς. καὶ φωνὴ τῶν ὄχλων λέγουσα Εἰς * θεός, ὃν Πέτρος
 δικαίως καταγγέλλει τῇ ἀληθείᾳ μόνου· καὶ πολλοὶ ἀπέστη-
 σαν ἀπ' αὐτοῦ, τινὲς δὲ ἄξιοι τῆς ἀπωλείας αὐτοῦ ὄντες
 παρέμειναν αὐτοῦ τῇ μοχθηρᾷ διδασκαλίᾳ. καὶ οὕτως πρώτη
 ἐπάγη ἡ τῶν Σιμωνιανῶν ἀθεωτάτη ἀρεσις ἐν Ῥώμῃ, καὶ
 10 διὰ τῶν λοιπῶν * ψευδαποστόλων ἐνήργει ὁ διάβολος. | τοῦ-
 10 τοις δὲ πᾶσιν ἐπ' ἴσης σκοπὸς ἦν εἰς καὶ ὁ αὐτὸς ἀθεότητος,
 τὸν μὲν παντοκράτορα θεὸν βλασφημεῖν, ἄγνωστον δοξά-
 ζειν καὶ μὴ εἶναι πατέρα * χριστοῦ μήτε τοῦ κόσμου * δη-
 μιουργόν, ἀλλ' ἄλεκτον, ἄρητον, ἀκατονόμαστον, αὐτογέ-
 15 νεθλον· νόμῳ καὶ προφήταις μὴ χρᾶσθαι· πρόνοιαν μὴ εἶναι,
 ἀνάστασιν μὴ πιστεύειν, κρίσιν μὴ εἶναι καὶ ἀναπόδοσιν,
 ψυχὴν ἀθάνατον μὴ ὑπάρχειν· ἡδονὴν χαίρειν μόνῃ καὶ πρὸς
 πᾶσαν θρησκείαν ἀδιαφόρως ἐκκλίνειν. οἱ μὲν γὰρ πλείους
 20 θεοὺς εἶναι λέγουσιν, οἱ δὲ τρεῖς ἀνάρχους, οἱ δὲ δύο ἀγεν-
 νήτους, οἱ δὲ αἰῶνας ἀπείρους· καὶ οἱ μὲν αὐτῶν ἀγαμίαν
 διδάσκουσι καὶ κρεῶν ἀποχὴν καὶ οἴνου, βδελυκτὰ εἶναι λέ-
 γοντες * καὶ γάμον καὶ παιδῶν γέννησιν καὶ βρωμάτων με-
 τάλληψιν, ἵνα ὡς σεμινοὶ τινες τὴν πονηρὰν αὐτῶν γνώμην

1 αὐτὸν + w | 1 ἐνώπιον πάντων + w | 1 καὶ ὄνειδισμών + w |
 2 περικοπεῖς wxt, ἐναφεθεῖς yz | 3 πονηρῶν + w | 3 ἤχους x | 3 ἤρα-
 γεις w | 4 ἐν ἄλλω πτώμα ἐξαισίον margo t | 4 ἐξέσιον w | 4 συντριβή w
 | 4 τὸ ... ποδῶν xyzt, τοὺς πόδας καὶ τῶν χειρῶν w | 5 καὶ ... θεός wxt
 | v mox], εὐθύς οὖν φωνὴ αἴρεται ἐκ τῶν ὄχλων εἰς θεὸς λέγουσα yz |
 5 τοῦ ὄχλου w | 5 ὁ + t | 6 καταγγέλλη w | 6 μόνου > w, μόνος yz
 | 7 τινὲς wxt, οἱ yz | 8 οὕτω yzt | 8 πρῶτων yz | 9 ἀθεωτάτη w | 10
 δὲ + yz | 11 ὁ > w | 11 ἀθεότατος correxit manus recentissima in
 w | 13 τοῦ + yzt | 13 μὴδὲ yzt | 13 δοξάζειν + Y | 14 ἄλεκτον y |
 16 ἀνάστασιν ... ἀναπόδοσιν vide mox] μὴδὲ ἀνάστασιν πιστεύειν
 [πιστ' in margine y] κρίσιν μὴ εἶναι [μὴ εἶναι in margine y] καὶ
 ἀναπόδοσιν μὴ κείσθαι yz, sed z non habet quae y in margine
 scripta exhibet | 16 πιστεύειν wt, ὁμολογεῖν x | 16 κρίσιν ... ἀναπό-
 δοσιν > w, μὴ εἶναι post ἀναπόδοσιν x | 18 γὰρ wxt, οὖν yz | 19
 εἶναι θεοῦς t | 19 λέγουσι W | 10. 20 ἀγενήτους x | 21 διδάσκουσι x
 | 21 βδελυκτὰ wz | 21. 22 λέγοντες εἶναι yzt [εἶνε z] | 22 ταῦτα + yz
 | 22 γάμον Xyz | 22 γένεσιν yzt | 23 ἴν' yzt

ὡς ἀξιόπιστον παραδεχθῆναι ποιήσωσιν· τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν νομοθετοῦσι κρεῶν ἀπέχεσθαι οὐχ ὡς ἀλόγων ζώων, ἀλλ' ὡς λογικῆν ἔχοντων ψυχὴν καὶ φρόνου δίκην εἰσπράσσεσθαι μελόντων τοὺς ταῦτα κατατολιμῶντας σφάζειν. ἕτεροι δὲ ἐξ αὐτῶν ἔλεγον (μόνον δεῖν φάσκοντες ἀπέχεσθαι χοιρείου, τὰ 5 δὲ κατὰ νόμον καθαρὰ ἐσθίειν) καὶ περιτέμνεσθαι νομίμως, πιστεύειν δὲ εἰς Ἰησοῦν ὡς εἰς ὅσιον ἄνδρα καὶ προφήτην· ἄλλοι δὲ ἀναίθην ἐκπορνεύειν καὶ παραχρᾶσθαι τῇ σαρκὶ ἐδίδασκον καὶ διὰ πάσης ἀνοσιουργίας ἵέναι, ὡς οὕτω καὶ μόνως ἐκφεύξεσθαι τὴν ψυχὴν τοὺς κοσμικοὺς ἄρχοντας. 10 οὗτοι δὲ πάντες τοῦ διαβόλου ὄργανα τυγχάνουσι καὶ υἱοὶ 11 ὄργης. | ἡμεῖς δὲ τέκνα θεοῦ καὶ υἱοὶ εἰρήνης ὄντες, τὸν ἱερὸν καὶ εὐθὴ λόγον κηρῦσσοιτες τῆς εὐσεβείας, ἓνα μόνον θεὸν καταγγέλλομεν, νόμον καὶ προφητῶν κύριον, τῶν ὄντων δημιουργόν, τοῦ χριστοῦ πατέρα, οὐκ ἀνταίτιον καὶ αὐτογε- 15 νεθλον, ὡς ἐκείνοι οἴονται, ἀλλ' ἀίδιον καὶ ἄναρχον καὶ φῶς οἰκοῦντα ἀπρόσιτον, οὐ δεύτερον ὄντα καὶ τρίτον ἢ πολλοστόν, ἀλλὰ μόνον ἀίδιως, οὐκ ἄγνωστον ἢ ἄλεκτον, ἀλλὰ διὰ νόμον καὶ προφητῶν κηρυσσόμενον, παντοκράτορα, παντάρχην, 20 παντεξούσιον, θεὸν καὶ πατέρα τοῦ μονογενοῦς καὶ πρωτο- 20 τόκου πάσης κτίσεως, ἓνα θεὸν * ἐνὸς υἱοῦ πατέρα, οὐ πλειόνων, * ἐνὸς παρακλήτου διὰ χριστοῦ *, τῶν δὲ ἄλλων ταγματάων ποιητὴν, ἓνα δημιουργὸν διαφόρου κτίσεως διὰ χριστοῦ ποιητὴν, τὸν αὐτὸν προνοητὴν, νομοθέτην δι' αὐτοῦ, ἀναστιάσεως αἴτιον καὶ κρίσεως καὶ ἀνταποδόσεως δι' αὐτοῦ 25 γενόμενον, τὸν αὐτὸν εὐδοκήσαντα καὶ ἄνθρωπον γενέ-

16 Tim α 6, 16 | 20 Col I, 15

1 ἀξιόπιστον w | 1 ποιήσωσι yzt | 2 νομοθετοῦσι x | 3 φῶνον w | 3 εἰσπράσσεσθαι w | 3, 4 μέλλοντας w | 4 τοὺς wx, τῶν yzt | 4 κατατολιμῶντων yt, κατατολιμῶντα z | 4 ἕτερα Y? | 4, 5 ἐξ αὐτῶν ἔλεγον > w | 5 χοιρείου w | 5 χοιρείου ἀπέχεσθαι yzt | 5 τὰ wxt, ταῦτα yz | 8 ἀναιδῶς w | 8 ἐκπορνεύειν yzt, πορνεύεσθαι w, ἐκπορνεύουσι x | 9 ἐδίδασκων w | 9 ὡς ... 10 ἄρχοντας > w | 9 οὕτως x | 10 ἐκφεύξεσθαι Y | 11 τυγχάνουσι x | 12 ὄντες > yzt | 13 κηρῦσσομεν w | 14 καταγγέλλοντες w | 15 πατέρα τοῦ χριστοῦ yz, sed Z = wxt | 17 καὶ wx, ἧ yzt | 18 ἄλεκτον y | 20 καὶ alterum > x | 21 κτίσεως wx, δημιουργίας yzt | 21 καὶ + z | 22 καὶ + yz | 22 προβολέα + yz | 22 δὲ > yzt | 24 ποιητὴν > Yz | 24 δι' αὐτοῦ > Yz | 25 ἀνταποδόσεως t | 26 γενόμενον w, νομοκτων yzt | 26 τῶν wx, ταύτων yzt | 26 καὶ ἄνθρωπον εὐδοκήσαντα yzt

σθαι καὶ πολιτευσόμενον ἄνευ ἁμαρτίας καὶ παθόντα καὶ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν καὶ ἀνελθόντα πρὸς τὸν ἀποστείλαντα.
 * πᾶν κρίσμα θεοῦ καλὸν φαμεν καὶ οὐδὲν * βδελυκτόν,
 πᾶν * τὸ πρὸς σύστασιν * μεταλαμβάνομενον ἄριστον·
 5 πάντα γὰρ κατὰ τὴν γραφὴν καλὰ λίαν. γάμον νόμιμον
 καὶ παιδῶν γένεσιν τίμιον καὶ ἀμόλυντον * πιστευόμεν·
 ἐπ' αὐξήσει γὰρ τοῦ γένους τῶν ἀνθρώπων διαφορὰ σχημά-
 των διεπλάσθη ἐν τῷ Ἀδὰμ καὶ τῇ Εὔα. ψυχὴν ἀσώματον
 ἐν ἡμῖν καὶ ἀθάνατον ὁμολογοῦμεν, ἀλλ' οὐ φθαρτὴν ὡς
 10 τὰ σώματα, ἀλλ' ἀθάνατον ὡς λογικὴν καὶ αὐτεξούσιον.
 πᾶσαν μίξιν παράνομον * καὶ τὴν παρὰ φύσιν γινομένην ὑπὸ
 τινῶν βδελυσσόμεθα ὡς ἀθέμιτον καὶ ἀνόσιον. ἀνάστασιν
 γίνεσθαι ὁμολογοῦμεν δικαίων τε καὶ ἀδίκων, καὶ μισθα-
 ποδοσίαν. τὸν χριστὸν οὐ ψιλὸν ἄνθρωπον ὁμολογοῦμεν,
 15 ἀλλὰ θεὸν λόγον καὶ ἄνθρωπον, μεσίτην θεοῦ καὶ ἀνθρώ-
 πων, ἀρχιερέα τοῦ πατρὸς· οὔτε μὴν μετὰ Ἰουδαίων περι-
 τεμνόμεθα, εἰδότες ὅτι ἐλήλυθεν ὃ ἀπέκειτο καὶ δι' ὃν ἐφυ-
 λάσσετο τὰ γένη, ἡ προσδοκία τῶν ἐθνῶν, Ἰησοῦς ὁ χριστὸς
 ὁ ἐξ Ἰουδα ἀνατείλας, * ἐκ βλαστοῦ υἱός, τὸ ἐξ Ἰεσοῦ ἄν-
 20 θος, οὐ ἡ ἀρχὴ ἐπὶ τοῦ ὕμου. | ἀλλ' ἐπεὶ τότε αὕτη ἡ αἴρε- 12
 σις ἰσχυροτέρα πρὸς πλάνην ἔδοξεν εἶναι, καὶ τῆς ἐκκλησίας
 ὅλης κινδυνευούσης, ἡμεῖς οἱ δώδεκα συνελθόντες εἰς Ἱεροσό-
 λυμα (ἀντὶ γὰρ τοῦ προδότου Ματθίας σὺν ἡμῖν κατεψη-
 φίσθη ἀπόστολος εἶναι, λαβῶν τὸν κλῆρον Ἰουδα, ὡς εἰρη-
 25 ται Τῆν ἐπισκοπὴν αὐτοῦ λάβοι ἕτερος), ἐπεσκεπτόμεθα ἅμα
 Ἰακώβῳ τῷ τοῦ κυρίου ἀδελφῷ τί γένηται· καὶ ἔδοξεν αὐτῷ
 * καὶ τοῖς πρεσβυτέροις λόγους διδασκαλίας προσλαλῆσαι τῷ

5 Gen 1, 31 | 15 Tim α 2, 5 | 17 Gen 49, 10. 9 | 19 Isaj 11, 1
 | 20 Isaj 9, 5 | 25 Psalm 109, 8 = Act 1, 20

1 καὶ παθόντα wxt, παθόντα τε yz | 3 καὶ + t, ἔτι + yz | 3 εἶναι
 + yz | 3 βδελυκτόν wy | 4 τε + yz | 4 δικαίως + yzt | 5 γά-
 μων Y | 6 γένεσιν w | 6 τίμια w, τιμίαν x | 6 ἀμόλυντα w | 6 εἰ-
 ναι + t, ὑπάρχει + Yz, ὑπάρχειν + y | 10 ἀλλὰ yz | 11 ἀλλὰ + yz
 | 12 βδελυσσόμεθα y | 12 ἀνοσίαν yzt | 14 ἄνθρωπον bis Y | 17 ὃ
 xyzt, ὃ w | 18 τῶν ἐθνῶν > w | 19 ὁ + yzt | 21 ἔδειξεν w | 21 ἐκκλη-
 σίας z | 22, 23 Ἱεροσολήμ yzt [t] | 23, 24 σὺν ἡμῖν κατεψηφίσθη wxt,
 ἡμῖν συγκατεψηφίσθη yz | 24 εἶναι > Yz | 24, 25 εἴρηται xyzt, φησὶν
 ὁ ψαλμοδὸς καὶ w | 25 διεσκοπούμεθα yz | 27 τε + yzt

λαῶ. καὶ γὰρ * τινὲς κατελθόντες ἀπὸ τῆς Ἰουδαίας εἰς Ἀντιόχειαν ἐδίῳασκον * ἐκεῖ ἀδελφούς, λέγοντες ὅτι Ἐάν μὴ περιτέμνησθε τῷ ἔθει Μωσέως καὶ τοῖς ἄλλοις ἅπασιν οἷς διετάξατο * περιπατήτε, οὐ δύνασθε σωθῆναι. γενομένης οὖν συστάσεως καὶ ζητήσεως οὐκ ὀλίγης, οἱ ἐν Ἀντιοχείᾳ ἀδελφοί, 5 γινόντες ὅτι συνεληλύθαμεν πάντες περὶ τούτου ζητήσונτες, 6 || ἐξαπέστειλαν πρὸς ἡμᾶς ἄνδρας πιστοὺς καὶ τῶν γραφῶν εἰδήμονας, μαθεῖν περὶ τοῦ ζητήματος * τούτου· οἱ δέ, παρα- γενόμενοι εἰς Ἱεροσόλυμα, ἀνήγγειλαν ἡμῖν τὰ ζητηθέντα καὶ ἐν τῇ Ἀντιοχείᾳ ἐκκλησίᾳ, ὡς ὅτι τινὲς ἔλεγον ὅτι δεῖ περι- 10 τέμνεσθαι καὶ τὰς ἄλλας πάσας ἀγνείας φυλάττειν. ἄλλων δὲ ἄλλο τι λεγόντων, ἐγὼ Πέτρος ἀναστάς εἶπον πρὸς αὐτοὺς Ἄνδρες ἀδελφοί, ὑμεῖς ἐπίστασθε ὅτι ἀπ' ἡμερῶν ἀρχαίων ἐν ὑμῖν ἐξελέξατο ὁ θεὸς διὰ τοῦ στόματός μου ἀκούσαι τὰ ἔθνη τὸν λόγον τοῦ εὐαγγελίου καὶ πιστεῦσαι· καὶ ὁ καρ- 15 διογνώστης θεὸς ἐμαρτύρησεν αὐτοῖς*. Κορινθίω γὰρ ποτε ἑκατοντάρχῃ θωμαϊκῆς ἀρχῆς ὄφθη ἄγγελος κυρίου καὶ περὶ ἐμοῦ εἶπεν αὐτῷ, ὅπως μεταστείλῃται με καὶ ἀκούσῃ δῆματα ζωῆς ἐκ τοῦ στόματός μου· ὁ δὲ μετεπέμψατό με ἀπὸ Ἰόπ- 20 πης εἰς Καισάρειαν τὴν Στράτωνος. ὁπότε δὲ ἐμεῖλλον πρὸς 20 αὐτὸν ἐκπορεύεσθαι, ἠβουλήθην τροφῆς μεταλαβεῖν· καὶ παρασκευαζόντων, ἤμην ἐν τῷ ὑπερώῳ προσευχόμενος, καὶ θεωρῶ τὸν οὐρανὸν ἀνεωρότα καὶ τέσσαρσιν ἀρχαῖς δεδε- μένον σκευῶς τι ὡς ὀθόνην λαμπρὰν καὶ καθιέμενον ἐπὶ τῆς γῆς, ἐν ᾧ ὑπῆρχε πάντα τὰ τετραπόδα καὶ τὰ ἐρπετὰ τῆς 25 γῆς καὶ τὰ πετεινὰ τοῦ οὐρανοῦ· καὶ ἐγένετο φωνὴ ἐκ τοῦ

2 Act 15, 1 | 4 Act 15, 7 | 12 Act 15, 7. 8 | 16 Act 10, 22 | 21 Act 10, 10 - 20

1 καὶ + yzt | 2 τοὺς + yzt | 3 περιτεμήθητε yzt | 3 μωσέως yzt [Μωυ' t] | 3 ἅπασιν wx, ἔθεισιν yzt | 4 μὴ + yz | 4 περιπατεῖτε wx | 5 στάσεως yzt | 6 ζητήσαντες t | 8 ἐπιστήμονας w | 8 θέλοντες + yz | 9 ἱεροσολήμ yzt [I t] | 9 καὶ > Yz | 10 ὡς ὅτι wxt, καὶ ὡς yz | 11 πάσας > yzt | 11 παραφυλάττειν yzt | 12 ἄλλ ὅτι x, ἄλλο τι yzt, ἄλλα w | 14 ἡμῖν w | 16 rasura quatuor literarum capax in w | 16 γὰρ > W | 18 ἀκούσαι wy | 18 δῆμα t | 19 μεταπέμψατό z | 19. 20 ἰόπης wt [I t] | 20 τῆς x | 20. 21 πρὸς αὐτὸν > Yz, sed in margine ἐμεῖλλον π... αὐτὸν [sic] y | 21 ἐβουλήθην yzt | 22 παρασκευαζόντων xyt, ὡς w | 22 καὶ > w | 23 θεωρῶ w | 23 τέσσαρσιν x, | 24 σκευῶς τι > w | 25 ὑπῆρχον w, ὑπῆρχεν x | 25 τὰ alterum > yzt

οὐρανοῦ πρὸς μὲ λέγουσα Ἀναστάς, Πέτρε, θύσον καὶ φάγε·
 κἀγὼ εἶπον Μηθαμῶς, κύριε, ὅτι οὐδέποτε ἔφαγον πᾶν κοινὸν
 καὶ ἀκαθάρατον· καὶ ἐγένετο πάλιν φωνὴ ἐκ τοῦ οὐρανοῦ λέ-
 γουσα Ἄ ὁ θεὸς ἐκαθάρισε, σὺ μὴ κοῖνου· τοῦτο δὲ ἐγένετο ἐπὶ
 5 τρεῖς, καὶ ἀνελήφθη τὸ σκεῦος εἰς τὸν οὐρανόν. ὥς δὲ διηπόρουν
 τὸ τί ἂν εἴη τὸ ὄραμα, εἶπέ μοι τὸ πνεῦμα Ἰδοὺ ἄνδρες ζητοῦσί
 σε· ἀλλὰ ἀναστάς πορεύθητι σὺν αὐτοῖς μηδὲν διακρινόμε-
 νος, ὅτι ἐγὼ ἀπέστειλα αὐτούς· αὐτοὶ δὲ ἦσαν οἱ παρὰ
 τοῦ ἑκατοντάρχου. καὶ οὕτως ἀναλογισάμενος ἔγνων τὸ
 10 ὄψμα κυρίου τὸ γεγραμμένον ὅτι Πᾶς ὃς ἂν ἐπικαλέσῃται *
 τὸ ὄνομα κυρίου, σωθήσεται, καὶ πάλιν Μνησθήσονται καὶ
 ἐπιστραφήσονται πρὸς κύριον πάντα τὰ πέρατα τῆς γῆς, καὶ
 προσκυνήσουσιν ἐνώπιον αὐτοῦ πᾶσαι αἱ πατριαὶ τῶν ἔθνων·
 15 ὅτι τοῦ κυρίου ἡ βασιλεία, καὶ αὐτὸς δεσπόζει τῶν ἔθνων.
 καὶ ὡς πανταχοῦ περὶ τῆς κλήσεως τῶν ἔθνων εἰρηται ἐν-
 νοήσας, ἀναστάς ἐπορεύθη σὺν αὐτοῖς καὶ εἰσῆλθον εἰς τὸν
 οἶκον τοῦ ἀνδρός· καὶ ἔτι μου διαγγέλλοντος τὸν λόγον,
 ἐπέπεσε τὸ πνεῦμα τὸ ἄγιον ἐπ' αὐτὸν καὶ ἐπὶ τοὺς συμ-
 παρόντας αὐτῶ, καθὼς * ἐφ' ἡμᾶς ἐν ἀρχῇ, καὶ οὐδὲν διέ-
 20 κρινε μεταξὺ ἡμῶν τε καὶ αὐτῶν, τῇ πίστει καθαρῶσαν τὰς
 καρδίας αὐτῶν. καὶ ἔγνων ἐγὼ ὅτι οὐκ ἔστι προσωπο-
 λήπτης ὁ θεός, ἀλλ' ἐν παντὶ ἔθνει ὁ φοβούμενος αὐτὸν καὶ
 ἐργαζόμενος δικαιοσύνην δεκτὸς αὐτῶ ἔστιν· ἐξέστησαν δὲ
 25 ζετε τὸν θεόν, ἐπιθεῖναι ζυγὸν βαρὺν ἐπὶ τὸν τράχηλον τῶν

10 Joel 3, 5 | 11 Psalm 22, 28. 29 | 17 Act 10, 44 + 11, 15 | 19 Act
 15, 9 | 21 Act 10, 34. 35. 45 | 24 Act 15, 10. 11

3 πάλιν φωνή wκ, ἐκ δευτέρου φωνή yz, φωνή ἐκ δευτέρου t | 3 ἐκ
 τοῦ οὐρανοῦ > yzt | 4 ἐκαθάρισε w, ἐκαθάρισεν x | 5 τρεῖς xz | 5
 ἀνελήφθη t | 6 τὸ primum > yzt | 6 ὄραμα z | 6 εἶπεν x, εἶπεν y | 6
 ζητοῦσιν x | 8 διότι yzt | 8 οὕτοι yzt | 9 ἑκατοντάρχου z | 9 ἀναλογη-
 σάμενος w | 10 κυρίου > Yz | 10 ὅτι > Yz | 10 ἐπικαλέσῃται z | 10
 λέγον + Y | 11 πάλιν x, τὸ διὰ δᾶδ εἰρημένον yz | 11 μνησθήσεται t
 | 12 ἐπιστραφήσονται z, ἐπιστραφήσεται t | 17 διαγγέλλοντος w, διαγ-
 γέλλοντος Y? | 18 ἐπέπεσεν x, ἔπεσε t | 18. 19 παρόντας σὺν αὐτῶ yzt
 | 19 καὶ + yzt | 19 οὐθὲν yzt | 19. 20 διέκρινεν x | 20 καθάρσας yzt
 | 21 ἐγὼ wxt, λοιπὸν yz | 21 ἔστιν x | 22 ἔθνη wx | 23 ἔσται t | 24
 τοῦτο w | 24 καὶ + w | 24. 25 πειράζεται w | 25 ἐπιθεῖναι w

μαθητῶν, ὃν οὔτε ἡμεῖς οὔτε οἱ πατέρες ἡμῶν ἰσχύσαμεν
 βαστάσαι; ἀλλ' ἢ διὰ τῆς χάριτος τοῦ κυρίου πιστεύομεν
 σωθῆναι, καθ' ὃν τρόπον ἀκείνοι· ἔλυσε γὰρ ἡμᾶς ὁ κύριος
 ἐκ τῶν δεσμῶν καὶ ἠλάφρυνε τὸ φορτίον ἡμῶν καὶ τὸν ζυ-
 γὸν τοῦ βάρους πραότῃ ἔλυσεν ἀφ' ἡμῶν. ταῦτα δέ μου 5
 εἰπόντος, ἐσίγησεν ἅπαν τὸ πλήθος· ἀπεκρίθη δὲ Ἰακώβος
 ὁ τοῦ κυρίου ἀδελφὸς λέγων Ἄνδρες ἀδελφοί, ἀκούσατέ μου.
 Συμεῶν ἐξηγήσατο καθὼς πρῶτον ὁ θεὸς ἐπεσκέψατο λαβεῖν
 ἐξ ἔθνῶν λαὸν τῷ ὀνόματι αὐτοῦ· καὶ τούτῳ συμφωνοῦσιν
 οἱ λόγοι τῶν προφητῶν, καθὼς γέγραπται Μετὰ * ταῦτα ἀνα- 10
 στρέψω καὶ ἀνοικοδομήσω τὴν σκηνὴν Δαβὶδ τὴν πεπτω-
 κυῖαν, καὶ τὰ κατεσκαμμένα αὐτῆς ἀνοικοδομήσω καὶ ἀνορθώ-
 θῶσω αὐτήν, ὅπως ἂν ἐκζητήσωσιν οἱ κατάλοιποι τῶν ἀν-
 θρώπων τὸν κύριον καὶ πάντα τὰ ἔθνη, ἐφ' οὓς ἐπικέκλη-
 ται τὸ ὄνομά μου ἐπ' αὐτούς, λέγει κύριος ὁ ποιῶν ταῦτα. 15
 γνωστὰ ἀπ' αἰῶνός ἐστι τῷ θεῷ πάντα τὰ ἔργα αὐτοῦ· διὸ
 ἐγὼ κρινῶ μὴ παρενοχλεῖν τοῖς ἀπὸ τῶν ἔθνῶν ἐπιστρέ-
 φουσιν ἐπὶ τὸν θεόν, ἀλλ' ἢ ἐπιστεῖλαι αὐτοῖς τοῦ ἀπέχε-
 σθαι ἀπὸ τῶν ἀλισγημάτων τῶν ἔθνῶν, * εἰδωλοθύτου καὶ
 πορνείας καὶ αἵματος καὶ πνικτοῦ· ἅπερ καὶ τοῖς παλαιοῖς 20
 νενομοθέτητο τοῖς πρὸ τοῦ νόμου φυσικοῖς, Ἐνώς *, Ἐνώχ,
 Νῶε, Μελχισεδέκ, Ἰωβ καὶ εἰ τις τοιοῦτος ἐγεγόνει τότε. τότε
 ἔδοξεν * τοῖς ἀποστόλοις καὶ τῷ ἐπισκόπῳ Ἰακώβῳ καὶ τοῖς
 πρεσβυτέροις σὺν ὅλῃ τῇ ἐκκλησίᾳ, ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐξ
 * αὐτῶν πέμψαι σὺν τοῖς περὶ Βαρνάβαν καὶ Παῦλον τὸν 25

7 Act 15, 13—20 | 10 Amos 9, 11. 12 | 22 Act 15, 22—29

1 ἰσχυσαν w | 2 ἀλλ' ἢ wx, ἀλλὰ yzt | 2 τοῦ κυρίου > x | 3 ἔλυσεν x
 | 4 ἠλάφρυνεν x | 7 λέγων xyt, καὶ εἶπε W, καὶ εἶπεν w | 8 ἐξηγή-
 σατο W? | 9 τούτῳ xyt, οὕτως w | 9 σιν οἱ ... 10 γέγραπται > z,
 adest συμφωνοῦ | 10 δὲ + yz | 10. 11 ἐπιστρέψω w | 11 τὴν σκη-
 νὴν ... 12 τὰ > z | 13 κατάλοι Y | 14. 15 ἐπιβέβηται z | 15 ἐπ' αὐ-
 τούς > w | 15. 16 ταῦτα [huc apertum] πάντα τὰ ἔργα γνωστά εἶσαν
 ἀπ' αἰῶνος τῷ θεῷ w | 16 ἐστιν x | 17 κρινῶ ἐγὼ w, ἐγὼ κρινῶ x,
 ἐγὼ κρινῶ yzt | 17. 18 ἐπιστρέφουσι πρὸς yz | 18 ἀλλ' ... ἀπέχεσθαι
 xyt [ἢ > yzt, ἐπιστεῖλε z], εἰ ἀπέροστε w | 19 τῶν ἔθνῶν xyt, αὐτῶν
 w, εἰδωλῶν margo y | 19 πορνείας λέγω καὶ + w | 19. 20 καὶ πορνείας
 > w, post πνικτοῦ yzt | 20 πάλοι yzt | 21 ἐνομοθέτητο W, νενομοθέ-
 τητο x | 21 νόμον y | 21 Ἐνώς > z | 21 λέγω + y | 22 εἰ xyt, ἢ w
 | 22 τότε prius > yzt | 23 ἔδοξε w | 23 ἡμῖν + yzt | 25 ἡμῶν + yzt

τῶν ἐθνῶν ἀπόστολον τὸν Ταρσέα, καὶ Ἰούδαν τὸν καλούμενον Βαρσαββᾶν καὶ Σίλαν, ἄνδρας ἡγουμένους * ἐν τοῖς ἀδελφοῖς, γράψαντες διὰ χειρὸς αὐτῶν ταδε· Οἱ ἀπόστολοι καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ ἀδελφοὶ τοῖς κατὰ τὴν Ἀντιόχειαν 5 καὶ Συρίαν καὶ Κιλικίαν ἀδελφοῖς τοῖς ἐξ ἐθνῶν χαίρειν. ἐπειδὴ ἠκούσαμεν ὅτι τινὲς ἐξ ἡμῶν ἐτάραξαν ὑμᾶς λόγους, ἀνασκευάζοντες τὰς ψυχὰς ὑμῶν, οἷς οὐ διεστείλαμεθα, ἔδοξεν ἡμῖν γενομένοις ὁμοθυμαδὸν, ἐκλεξαμένους ἄνδρας ἐκπέμψαι πρὸς ὑμᾶς σὺν τοῖς ἀγαπητοῖς ἡμῶν Βαρνάβη καὶ 10 Παύλῳ, ἀνθρώποις παραδεδωκόσι τὰς ψυχὰς αὐτῶν ὑπὲρ τοῦ κυρίου * Ἰησοῦ *, δι' ὧν ἐπεστείλατε· ἀπεστάλακαμεν δὲ μετ' αὐτῶν Ἰούδαν καὶ Σίλαν, καὶ αὐτοὺς διὰ λόγου ἀπαγγέλλοντας τὰ αὐτά. ἔδοξε γὰρ τῷ ἁγίῳ πνεύματι καὶ ἡμῖν μηδὲν πλέον ἐπιτίθεσθαι ὑμῖν βάρος, πλὴν τούτων 15 τῶν ἐπάναγκες, ἀπέχεσθαι εἰδωλοθύτου καὶ αἵματος καὶ πνικτοῦ καὶ πορνείας, ἐξ ὧν διατηροῦντες ἑαυτοὺς εὖ πράξετε. ἔρρωσθε. τὴν μὲν οὖν ἐπιστολὴν ἐξαπεστείλαμεν, αὐτοὶ δὲ ἐν ἱκαναῖς ἡμέραις ἐν Ἱεροσολύμοις ἐπεμείνανε ἅμα συζητοῦντες πρὸς τὸ κοινοφελὲς εἰς διόρθωσιν. 20 | μετὰ δὲ χρόνον ἱκανὸν ἐπισκεψάμενοι τοὺς ἀδελφοὺς καὶ 13 στηριζάντες αὐτοὺς * λόγῳ τῆς εὐσεβείας, καὶ παρεγγησάμενοι * φεύγειν αὐτοὺς τοὺς ἐπ' ὀνόματι Ἰησοῦ καὶ Μωσέως πολεμοῦσι χριστῷ καὶ Μωσεῖ, καὶ ἐν δορᾷ προβάτου τὸν λύκον κατακρύπτουσιν. οὗτοι γὰρ εἰσι ψευδοχριστοὶ * 25 ψευδοπροφῆται καὶ ψευδαπόστολοι, πλάνοι καὶ φθορεῖς, ἀλω-

23 Matth 7, 15 | 25 Psalm 63, 11

1 ἀποστόλων Z, ἀποστόλον z | 1 ταρσέα z | 2 βαρσαββᾶν wy | 2 rasura decem litterarum capax w | 6 ἐπειδὴ w in margine, in textu rasura sex litterarum capax | 6 mod ὑμῶν w | 7 ἡμῶν y | 8 ἐκλέξασθαι w | 10 παραδεδωκόσιν x | 11 ἡμῶν + yzt | 11 χριστοῦ + yzt | 13 ἀπαγγέλλοντες y | 13 ἔδοξεν x | 14 μηδὲν yzt | 15 ἐπάναγκαις y, ἐπαναγκες z virgula post ἀπέχεσθαι posita, ἐπ' ἀνάγκαις t | 15 εἰδωλοθύτων yzt | 16 καὶ prius > w | 17 πράξετε xt | 19 κοινοφελὲς x | 21 στηριζάντες xyz | 21 τῷ + zt | 21 τῆς > w | 21 καὶ > w | 21. 22 παρεγγησάμεθα wy, παρεγγησάμεθα z | 22 αὐτοῖς + yz | 22 αὐτοὺς > yz | 22 Ἰησοῦ wx, χριστοῦ yzt | 22 μωυσέως w | 23 πολεμοῦσιν x, πολεμοῦντας yz | 23 μωσῆ w, μωσῆ y, μωσῆ z | 23 προβάτων yzt | 24 λόγον Y | 24 κατακρύπτοντας yz | 24 εἰσιν x | 24 καὶ + t | 25 καὶ prius > w

πέκων μερίδες καὶ χαμαιζήλων ἀμπέλων ἀφανισταί· δι' οὓς ψυγῆσεται ἡ τῶν πολλῶν ἀγάπη (ὁ δὲ ὑπομείνας εἰς τέλος ἀδιαστροφῶς, οὗτος σωθήσεται), περὶ ὧν ἀσφαλιζόμενος * ἡμᾶς ὁ κύριος παρήγγειλεν Ἐλεύσονται * πρὸς ὑμᾶς ἄνθρωποι ἐν ἐνδύμασι προβάτων, ἔσωθεν δὲ εἰσι λύκοι 5 ἄρπαγες· ἀπὸ τῶν καρπῶν αὐτῶν ἐπιγνώσεσθε αὐτούς· προσέχετε ἀπ' αὐτῶν· ἀναστήσονται γὰρ ψευδοχριστοὶ καὶ ψευ- 14 δοπροφήται καὶ πλανήσουσι πολλοὺς. | δι' οὓς καὶ ἡμεῖς νῦν ἐπὶ τὸ αὐτὸ γενόμενοι Πέτρος καὶ Ἄνδρέας, Ἰάκωβος καὶ Ἰωάννης υἱοὶ Ζεβεδαίου, Φίλιππος καὶ Βαρθολομαῖος, * 10 καὶ Ματθαῖος, * Ἰάκωβος Ἀλφαίου καὶ Αεββαῖος ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος καὶ Σίμων ὁ Κανανίτης καὶ Ματθίας ὁ ἀντὶ Ἰούδα καταψηφισθεὶς ἡμῖν, * Ἰάκωβός τε ὁ τοῦ κυρίου ἀδελφός καὶ Ἱεροσολύμων ἐπίσκοπος, καὶ Παῦλος ὁ τῶν ἔθνῶν διδάσκαλος, τὸ σκευὸς τῆς ἐκλογῆς· ἅμα πάντες 15 * ἐπὶ τὸ αὐτὸ γενόμενοι, ἐγράψαμεν ὑμῖν τὴν καθολικὴν ταύτην διδασκαλίαν εἰς ἐπιστηρισμὸν ὑμῶν τῶν τῆν καθόλου ἐπισκοπῆν πεπιστευμένων, ἐν ἧ' δηλοῦμεν ὑμῖν, θεὸν παντοκράτορα ἓνα μόνον ὑπάρχειν, παρ' ὃν ἄλλος οὐκ ἔστι, καὶ αὐτὸν σέβειν μόνον καὶ προσκυνεῖν καὶ τὸν κύριον ἡμῶν 20 Ἰησοῦν χριστὸν καὶ τὸ πανάριον πνεῦμα, καὶ ταῖς ἱεραῖς γραφαῖς χρῆσθαι, νόμῳ καὶ προφήταις, γονεῖς τιμᾶν, ἄπασαν ἐκθεσμον προᾶξιν φεύγειν, ἀνάστασιν πιστεῦναι καὶ κρῖσιν καὶ ἀνταπόδοσιν προσδοκᾶν, * τοῖς κτίσμασιν αὐτοῦ

1 Cant 2, 15 | 2 Matth 24, 12 | 4 Matth 7, 15. 16 | 6 Matth 24, 11. 24 | 15 Act 9, 15

1 ἀμπέλων w, ἀμπελιώνων yzt | 2 ψυχθήσεται t | 3 ἀδιάστροφος yzt | 4 καὶ + yz | 4 παρήγγηλεν w, παρήγγειλεν xy, παρήγγειλεν z | 4 λέγων + yzt | 5 ἐν > z | 5 ἐνδύμασι z | 5 εἰσι W?x | 6 καρπῶν w | 6 ἐπιγνώσεσθαι w | 8 πλανήσουσιν x | 10 θωμᾶς + yzt | 11 καὶ prius > wz | 11 καὶ + w | 11 ἀλφειῶν x | 11 καὶ alterum > w | 11 καὶ alterum ... 12 Θαδδαῖος > X | 11. 12 ἐπικληθεὶς w | 12 καὶ prius > xy | 12 καὶ alterum > w | 13 καταψηφισθεὶς w, συγκαταψηφισθεὶς yz | 13 ἡμῖν | ἐν ἄλλω σὺν ἡμῖν margo i | 13 καὶ + w | 13 τε > w | 15 ἐκλογῆς z | 16 καὶ + t | 17 ἐπιστηριγμῶν yzt et corrector non graecus in x | 17. 18 καθολικὴν w | 19 εἰσιν x | 20 μόνον σέβειν yzt | 20 καὶ τὸν 21 πνεῦμα wx, διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν ἐν τῷ παναρίῳ πνεύματι yzt [ω t] | 22 χρῆσθαι w | 22 γονῆς w | 23 πιστεῦναι wxt, δέχεσθαι yz | 23 καὶ > w | 24 προσδοκῶν z | 24 καὶ + yzt

πᾶσιν εὐχαρίστως προσέρχεσθαι, ὡς θεοῦ ἔργοις καὶ μηδὲν
 ἐν αὐτοῖς ἔχουσι φαῦλον· καὶ γαμῆν νομίμως, ἄμειπτος
 γὰρ ὁ τοιοῦτος γάμος, ὅτι καὶ παρὰ κυρίου ἀρμόζεται γυνή
 ἀνδρὶ, καὶ ὁ κύριος λέγει Ὁ ποιήσας ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν καὶ
 5 θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν Ἐνεκεν τούτου καταλείψει
 ἄνθρωπος τὸν πατέρα αὐτοῦ καὶ τὴν μητέρα καὶ προσκολληθήσεται
 τῇ γυναικὶ αὐτοῦ, καὶ ἔσονται οἱ δύο εἰς σάρκα
 μίαν. μήτε μὴν μετὰ γάμον * ἐβάλλειν ἀκατάγνωστον ἐξέ-
 10 νεότητός σου μὴ ἐγκαταλίπης. * φάσκει γὰρ καὶ ὁ κύριος
 ὅτι Ἄ ὁ θεὸς συνέξευξεν, ἄνθρωπος μὴ χωριζέτω· ἡ γὰρ
 γυνὴ κοινῶν ἐστὶ βίον, ἐνουμένη εἰς ἓν σῶμα ἐκ δύο ὑπὸ
 * θεοῦ· ὁ δὲ τὸ ἐν ἀνάπαλιν διαιρῶν εἰς δύο ἐχθρὸς δη-
 15 τέχων μοιχαλίδα τὴν παραφθορεῖσαν καὶ παραφθείρασαν φύ-
 σεως θεσμὸν παράνομος, ἐπίπερ * ὁ κατέχων μοιχαλίδα
 ἄφρων καὶ ἀσεβής· Ἀπότεμε γὰρ αὐτήν, φησί, ἀπὸ τῶν
 σαρκῶν σου· οὐ γὰρ ἐστὶ βοηθός, ἀλλ' ἐπίβουλος, πρὸς ἄλ-
 20 σάρκα *, ἀρκείσθε δὲ πιστοί *, τὴν τῆς καρδίας περιτομήν * ἐν

3 Prov 19, 14 | 4 Matth 19, 4. 5 | 9 Malach 2, 14. [15] | 11 Matth
 19, 6 | 16 Prov 18, 22 | 17 Sirach 25, 26

1 εὐχαρίστοι z | 1 προσέρχεσθε x, χρᾶσθαι yz | 2 ἐαυτοῖς t | 2 καὶ
 > w | 2 ἄμειπτος z | 4 καὶ ὁ κύριος λέγει wx, ὡς καὶ ὁ κύριος ἐδί-
 दाξε λέγον yz | 4 ἀρῆεν yz [qq z] | 5 εἶπεν wx, πάλιν yz | 5 καταλήψει
 wy | 8 μήτε μὴν wx, καὶ yz | 8 μὴ + yz | 8.9 ἀκατάγνωστον ἐξέστω
 wx [vide mox], κατεγνωσμένον γὰρ τοῦτο yz | 8.9 ἔξεστιν w, ἔξεστι
 corrector x ut videtur non graecus | 9 φυλάξει wZ | 9 γὰρ > Wyz
 | 9 φησί > w, φησιν x | 9 σου > w | 10 οὐκ ἐγκαταλείψεις yz | 10
 ἐγκαταλίπης x | 10 ὅτι αὐτὴ κοινῶν βίον σου καὶ ὑπόλειμμα πνεύ-
 ματός σου, καὶ ἐγὼ ἐποίησα καὶ οὐκ ἄλλος + yzt: sed αὐτῆ yz: ad
 ὑπόλειμμα margo t ἐν ἄλλω λῆμμα | 10 φάσκει γὰρ > yz | 10 καὶ
 > t | 11 ὅτι > yz | 11 συνέξευξε W, ἔξευξεν t | 12 κοινός W | 12
 ἐστὶν x | 12 ὑπὸ wx, παρὰ yzt | 13 τοῦ + w | 14 θεοῦ post προνομίας
 w | 14 θεοῦ + x, τῆς ἐκείνου + yzt | 15 μοιχαλίδα w, > yzt | 15
 παραφθορεῖσαν καὶ > xyz | 15 καὶ παραφθείρασαν > t | 16 θεσμοῦ
 t | 16 παρανόμως w | 16 καὶ + yz | 16 μοιχαλίδα w | 17 ἀπόκοπον
 w | 17 γὰρ > yz | 17 φησιν αὐτήν x | 18 ἐστὶν x | 19 οὕτε yz | 19
 περιτέμνεσθαι yzt | 20 σάρκων z | 20 χρῆ ἄλλ' + yz | 20 ἀρκείσθαι
 yt | 20 δὲ > yz | 20 πιστοί wx, τοὺς πιστοὺς yz, πιστοὺς t | 20 ὄν-
 τες + w | 20 τῆ ct περιτομῆ yz [η z] | 20 τῆ + y, τῆ + z

πνεύματι· Περιμήθητε γάρ, * τὴν καρδίαν ὑμῶν τῷ θεῷ *
 και * Περιτέμενεσθε τὴν ἀκροβυστίαν τῆς καρδίας ὑμῶν.
 15 | ὁμοίως και βαπτίσματι ἐνὶ ἀρχαῖσθε μόνῳ τῷ εἰς τὸν θάνα-
 τον τοῦ κυρίου δεδομένῳ, οὐ τῷ παρὰ τῶν θνσωνύμων αἰρε-
 τικῶν, ἀλλὰ τῷ παρὰ τῶν ἀμέπτων ἱερέων δεδομένῳ εἰς τὸ 5
 ὄνομα τοῦ πατρὸς και τοῦ υἱοῦ και τοῦ ἁγίου πνεύματος.
 μήτε δὲ τὸ παρὰ τῶν ἀσεβῶν δεκτὸν ὑμῖν ἔστω, μήτε τὸ παρὰ
 τῶν ὁσίων ἀκυροῦσθω διὰ δευτέρου. ὡς γάρ εἰς ὁ θεὸς
 και εἰς ὁ χριστὸς και εἰς ὁ παράκλητος, εἰς δὲ και ὁ τοῦ κυ-
 ρίου ἐν σώματι θάνατος, οὕτως ἐν ἔστω και τὸ εἰς αὐτὸν 10
 δεδομένου βάπτισμα· οἱ δὲ παρὰ * ἀσεβῶν δεχόμενοι μόλυσμα
 κοινωνοὶ τῆς γνώμης αὐτῶν γενήσονται. οὐ γάρ εἰσὶν ἐκεῖ-
 νοι ἱερεῖς· λέγει γάρ πρὸς αὐτοὺς ὁ θεὸς Ἐπεὶ και σὺ ἀπάσω
 γνῶσιν, ἀπόσωμαί σε κἀγὼ τοῦ ἱερατεύειν μοι· οὔτε μὴν οἱ
 βαπτισθέντες ὑπ' αὐτῶν μεμύηται, ἀλλὰ μεμολυσμένοι ὑπάρ- 15
 χουσιν, οὐκ ἄφρασιν ἁμαρτιῶν λαμβάνοντες, ἀλλὰ δεσμὸν
 ἀσεβείας. οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ και τοὺς μεμνημένους ἐκ δευ-
 τέρου * βαπτίζειν πειρώμενοι ἀνασταροῦσι τὸν κύριον και
 ἀναιροῦσιν αὐτὸν ἐκ δευτέρου, γελῶσι τὰ θεῖα, μυκτηρί-
 ζουσιν τὰ ἅγια, ὑβρίζουσιν τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, τὸ αἷμα τὸ τί- 20
 μιον ὡς κοινὸν ἀτιμάζουσιν, ἀσεβοῦσιν εἰς τὸν ἀποστείλαντα,
 εἰς τὸν παθόντα, εἰς τὸν μαρτυρήσαντα. ἀλλὰ και οἱ ἐκ κατα-
 φρονήσεως μὴ βουλόμενοι βαπτισθῆναι ὡς ἄπιστοι κατα-
 κριθήσονται, και ὄνειδισθήσονται ὡς ἀχάριστοι και ἀγνώμο-
 νες· λέγει γάρ ὁ κύριος Ἐὰν μὴ τις γεννηθῆ ἔξ ὕδατος και 25

1 Hierem 4, 4 | 2 Deut 10, 16 | 13 Osee 4, 6 | 25 Ioh 3, 5

| γάρ > y | 1 φησὶ + yz, φησὶν + t | 1 τὴν καρδίαν ὑμῶν > yzt | 1 ὑμῶν
 + yzt | 2 ἅλιν + yz | 2 περιτεμεῖσθε yz | 3 ἀρχαῖσθαί t | 3, 4 τὸν
 τοῦ κυρίου θάνατον yzt | 4 δεδομένῳ yz | 4 τῷ x yzt, > Y, τὸ w | 4 θνσ-
 σωνύμων t | 4, 5 αἰρετικ.. W | 5 ἀμέπτων z | 5 τῷ > Y | 5 παραδεδο-
 μένῳ yz [ω z] | 7 δὲ wxt, οὐν yz | 9 και primum > t | 11 διδάμενον
 yzt | 11 τῶν + y super versum | 13 λέγει γάρ wxt, ὡς που φησὶ yz
 | 13 σοὶ w | 13 ἀπόσω w | 15 μεμολυμένοι x, μεμολισμένοι z?? | 15, 16
 ὑπάρχουσι w | 16 δεσμὰ y | 18 οἱ + yz | 18 και > yzt | 19 γελῶσι x
 | 19, 20 μυκτηρίζουσιν x | 20 ὑβρίζουσιν x | 20 τὸ ἅγιον > yzt | 20, 21
 τίμιον wx, ἅγιον yzt | 22 οἱ wx, ὁ yzt | 22, 23 καταφρονήσεως w | 23
 βουλόμενος yzt | 23, 24 ἄπιστος κατακριθήσεται yzt | 24 ὄνειδισθήσου-
 νται x, ὄνειδισθήσεται yzt | 24 ἀχάριστος και ἀγνώμων yzt | 25 γεν-
 νηθῆ wx [ῆ w, ῆ x], βαπτισθῆ yzt

πνεύματος, οὐ μὴ εἰσέλθῃ εἰς τὴν βασιλείαν τῶν οὐρανῶν·
καὶ πάλιν Ὁ πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται, ὁ δὲ ἀπι-
στήσας κατακριθήσεται. ὁ δὲ λέγων ὅτι Ὅταν τελευτῶ, βα-
πτίζομαι, ἵνα μὴ ἀμαρτήσω καὶ ἑυπάνω τὸ βάπτισμα, οὗτος
5 ἄγνοιαν θεοῦ ἔχει καὶ τῆς ἑαυτοῦ φύσεως ἐπιλήσμων τυγ-
χάνει· Μὴ ἀναβάλλου γάρ, φησὶν, ἐπιστρέψαι πρὸς κύριον·
οὐ γὰρ οἶδας τί τέξεται ἡ ἐπιούσα. βαπτίζετε δὲ ὑμῶν καὶ
τὰ νήπια, καὶ ἐκτρέφετε αὐτὰ ἐν παιδείᾳ καὶ νοουθεσίᾳ θεοῦ·
* Ἄφετε γάρ, φησί, τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρὸς μέ, καὶ μὴ κω-
10 λύνετε αὐτά· | ταῦτα πάντα ἐπεστείλαμεν ὑμῖν, ἵνα εἰδέναι 16
ἔχοιτε τὴν ἡμετέραν γνώμην ὅποια τις ἐστίν. καὶ τὰ ἐπ' ὀνό-
ματι ἡμῶν παρὰ τῶν ἀσεβῶν καττυθέντα βιβλία μὴ παρα-
δέχεσθε· οὐ γὰρ τοῖς ὀνόμασι χρῆ ὑμᾶς προσέχειν τῶν ἀπο-
στόλων, ἀλλὰ τῇ φύσει τῶν πραγμάτων καὶ τῇ γνώμῃ τῇ
15 ἀδιαστρόφῳ. οἶδαμεν γάρ ὅτι οἱ περὶ Σίμωνα καὶ Κλεό-
βιον ἰώδῃ συντάξαντες βιβλία ἐπ' ὀνόματι * χριστοῦ καὶ τῶν
μαθητῶν αὐτοῦ περιφέρουσιν, εἰς ἀπάτην ὑμῶν τῶν πεφι-
λητότων χριστῶν καὶ ἡμᾶς τοὺς αὐτοῦ δούλους. καὶ ἐν τοῖς
παλαιοῖς δὲ τινες συνέγραψαν βιβλία ἀπόκρυφα Μωσέως καὶ
20 Ἐνώχ καὶ Ἀδὰμ Ἡσαίου τε καὶ Δαβὶδ καὶ Ἡλίας ἐχθρά· τοι-
αῦτα καὶ νῦν ἐκύησαν οἱ δυσώθυμοι, διαβάλλοντες δη-
μιουργίαν, γάμον, πρόνοιαν, τεκνογονίαν, νόμον, προφήτας·
βάρβαρα τινα ὀνόματα ἐγγράφοντες * ὡς αὐτοὶ φασιν ἄγ-
25 γέλων, τὸ δὲ ἀληθὲς εἰπεῖν δαιμόνων τῶν αὐτοῖς ὑπηγού-
των. ὧν ἀποφεύγετε τὴν διδασκαλίαν, ἵνα μὴ μετάσχητε

2 Marc 16, 16 | 6 Sirach 5, 7 | 7 Prov 3, 28 | 8 Eph 6, 4 | 9 Matth
19, 14

2 πάλιν z | 4 ἀμάρτω yz | 4 ἑυπῶσω yz | 5 ἔχει θεοῦ yzt | 5 ἐπιλήσμων w
| 6 φησὶν > yzt | 7 βαπτίζεται y | 8 ἐκτρέφεται y | 8 θεοῦ wx, κυρίου yz
| 9 περὶ τούτου καὶ ὁ κύριος ἔφη + yz | 9 φῆ w, φησιν x, > yz | 9 παι-
δία xyt, νήπια w | 9, 10 καὶ μὴ κολύνετε αὐτὰ > yz | 11 ἔχγετε yz | 11
margo ἔ ἐν ἄλλω ἡμετέραν γνώμην | 11 ὅποια wx, οἷα yzt [i t] | 11
ἔστι yzt | 12 κρατυθέντα w, κατ τυθέντα z, κρατυθέντα t | 12, 13
παραδέχεσθαι t | 13 ὀνόμασιν x | 15, 16 κλεοβιν wyz [é yz] | 16 οἰώδῃ
w, Ἰδία yz | 16 βιβλία z | 16 τοῦ + w | 18 ἡμᾶς τοὺς αὐτοῦ ὁ
ἡσαίας τοὺς αὐτοὺς z | 19 συνέγραψαν] γρφ καὶ συνέγραψαν margo
y | 19 μωσέως w | 22 ἐκύησαν wxy, ἐβόησαν z, ἐποίησαν t | 23 γά-
μου w | 21 ἐγγράφοντες z | 24 καὶ + yzt | 25 δ' yzt | 26 ἀποφεύγετε x

τῆς τιμωρίας τῶν αὐτὰ συγγραψαμένων ἐπ' ἀπάτη καὶ ἀπω-
 λείᾳ τῶν πιστῶν καὶ ἀμέμπτων τοῦ κυρίου Ἰησοῦ μαθητῶν.
 17 | ἐπίσκοπον καὶ πρεσβύτερον καὶ διάκονον εἰπομεν μονογά-
 μους καθίστασθαι, κἂν τε ζῶσιν αὐτῶν αἱ γαμεταὶ κἂν τε-
 θνήξωσι, μὴ ἐξεῖναι δὲ αὐτοῖς μετὰ χειροτονίαν ἢ ἀγάμοις 5
 οὖσιν ἔτι ἐπὶ γάμον ἐρχεσθαι ἢ γεγαμηκόσιν ἐτέραις συμ-
 πλέεσθαι, ἀλλ' ἀρμεισθαι ἢ ἔχοντες ἤλθον ἐπὶ τὴν χειρο-
 τονίαν. ὑπηρέτας δὲ καὶ ψαλτῶδους καὶ ἀναγνώστας * καὶ
 πυλωροὺς καὶ αὐτοὺς * μονογάμους εἶναι κελεύομεν· εἰ δὲ πρὸ
 γάμου εἰς κλήρον προέλθωσιν, ἐπιτρέπομεν αὐτοῖς γαμεῖν, 10
 εἶγε πρὸς τοῦτο πρόθεσιν ἔχουσιν, ἵνα μὴ ἀμαρτήσαντες
 κολάσεως τύχωσιν. οὐδενὶ δὲ τῶν ἐν τῷ κλήρῳ κελεύομεν
 ἢ ἑταίραν ἢ οἰκέτιν ἢ χήραν ἢ ἐκβεβλημένην λαμβάνειν,
 ὡς καὶ ὁ νόμος λέγει. διακόνισσα δὲ γινέσθω παρθένος
 ἀγνή· εἰ δὲ μῆγε, κἂν χήρα μονόγαμος, πιστὴ καὶ τιμίᾳ. 15
 18 | τοῦς * μετανοοῦντας προσδέχεσθε, τοῦτο γὰρ θέλημα τοῦ θεοῦ
 ἐν χριστῷ· τοὺς κατηγουμένους στοιχειώσαντες βαπτίσατε·
 τοὺς ἄθροους αἰρεσιώτας, ἀμετανοήτως ἔχοντας, διαστείλα-
 τες ἀφορίσατε ἀπὸ τῶν πιστῶν καὶ * τῆς ἐκκλησίας τοῦ θεοῦ
 ἐκκηρύκτους ποιήσατε, καὶ παραγγείλατε τοῖς πιστοῖς παν- 20
 τοίως αὐτῶν ἀπέχεσθαι καὶ μῆτε λόγῳ μῆτε προσευχαίς
 κοινωνεῖν αὐτοῖς. οὗτοι γὰρ εἰσιν ἀντίδικοι καὶ ἐπίβουλοι
 τῆς ἐκκλησίας, οἱ διαφθείροντες τὸ ποίμνιον καὶ μολύνου-
 ντες τὴν κληρονομίαν, οἱ δοξόσοφοι καὶ παμπόνηροι· περὶ
 ὧν ἔλεγεν Σολομῶν ὁ σοφὸς ὅτι δυσσεβοῦντες ὑποκρίνονται 25

14 Lev 21, 14 | 16 Thess α 5, 18 | 25 apocryphum

1 ἐπ' > x, ἐπὶ yz | 1. 2 ἀπωλεία καὶ ἀπάτη w | 1. 2 ἀπολεία zt | 2
 ἀμέμπτων z | 2 fin ἐν ἄλλω καὶ νῦν καὶ κληρονόμων margo t | 3 εἴπαμεν
 w | 4 τε ζῶσιν x, τέξωσιν w, ζῶσιν yzt | 4. 5 τεθνήξωσι w, τεθνήμασι
 xyz ["sin x], τεθνήσσι t | 5 ἀξεῖναι z | 5 χειροτονίαν t | 5 ἢ > yzt | 5 γά-
 μοις W | 7 ἢ xyz, εἰ w, ἦ t | 7. 8 χειτονίαν w | 8 καὶ medium > w | 8 δὲ
 † w | 9 πυλωροὺς w | 9 μὲν † yz | 10 γάμων xyz | 10 παρῆλθωσιν t |
 11 πρόσθεσιν t, πρόθωσιν z | 11 ἔχουσι w | 12 κολάσεως τύχωσιν wx,
 κολασθῶσιν yz | 13 ἑτέραν W, ᾧ: ἑταιρίδα margo w | 13 οἰκέτην wx
 | 13 ἢ quantum wx, καὶ yzt | 16 δὲ † yzt | 16 προσδέχεσθαι z | 16
 τοῦ > yzt | 18 τοῦς erasmus w | 19 ἀφορήσατε w | 19 ἐκ † z | 21 λό-
 γοις t | 23 διαφθίροντες w | 25 ἔλεγε yzt | 25 ὁ σοφὸς σολομῶν x | 25
 δυσσεβοῦσιν x

εὐσεβεῖν. ἔστι γάρ, φησὶν, ὁδός, ἣ δοκεῖ τισιν ὀρθὴ εἶναι, τὰ δὲ τελευταῖα αὐτῆς βλέπει εἰς πυθμένα ἕδου. οὗτοί εἰσι περὶ ἁν * ὁ κύριος πικρῶς καὶ ἀποτόμως ἀπεφώνητο, λέγων ὅτι εἰσὶ ψευδόχριστοι καὶ ψευδοδιδάσκαλοι, οἱ βλασφημη-
 5 σαυτες τὸ πνεῦμα τῆς χάριτος καὶ ἀποπτύσαντες τὴν παρ' αὐτοῦ * δωρεάν μετὰ τὴν χάριν, οἷς οὐκ ἀφεθήσεται οὔτε ἐν τῷ αἰῶνι τούτῳ οὔτε ἐν τῷ μέλλοντι, οἱ καὶ Ἰουδαίων δυσ-
 10 τσεβέστεροι καὶ Ἑλλήνων ἀθεώτεροι, οἱ θεὸν τὸν ἐπὶ πάντων βλασφημοῦντες καὶ τὸν υἱὸν αὐτοῦ καταπατοῦντες καὶ
 15 τὴν διδασκαλίαν τοῦ πνεύματος διαπτύοντες, οἱ τοὺς θείους λόγους ἀρνοῦμενοι ἢ μεθ' ὑποκρίσεως προσποιούμενοι δέχεσθαι, ἐφ' ὕβρει θεοῦ καὶ ἀπάτη τῶν προσιόντων αὐτοῖς, οἱ τὰς ἱεράς γραφὰς ἐνυβρίζοντες καὶ τὴν δικαιοσύνην ὅ, τι ποτὲ ἔστιν ἀρνοοῦντες, οἱ τὴν ἐκκλησίαν τοῦ θεοῦ δια-
 20 φθείροντες ὡς ἀλώπεκες πικροὶ ἀμπελώνας καὶ μερῶδες ἀλωπέκων γινόμενοι. οὗς φεύγειν ὑμᾶς παρακαλοῦμεν, ἵνα μὴ λάβητε βρόχους * ταῖς ἑαυτῶν ψυχαῖς· ὁ συμπορευόμενος γάρ * σοφοῖς σοφὸς ἔσται, ὁ δὲ συμπορευόμενος ἄφροσι γνωσθήσεται. οὔτε γάρ κλέπτη δεῖ συντρέχειν,
 20 οὔτε μετὰ μοιχοῦ * μερίδα τίθεισθαι· ἐπειπερ καὶ ὁ θεὸς Δαβὶδ φησιν * Κύριε, τοὺς μισοῦντάς σε ἐμίσησα καὶ ἐπὶ τοὺς ἐχθρούς σου ἐξετηκόμην, τέλειον μῖσος ἐμίσουν αὐτούς, εἰς ἐχθρούς ἐγένοντό μοι καὶ τῷ Ἰωσαφάτ * ὁ θεὸς ὀνειδίξει

1 Prov 14, 12 | 4 Matth 24, 24 | 6 Matth 12, 32 | 15 Cant 2, 15 |
 15 Psalm 63, 11 | 17 Prov 13, 20 | 21 Psalm 139, 21. 22

1 ἔστιν yz | 1 γάρ φησι y, > Yz | 1 ἦι w | 1 τισὶ w | 2 δὲ wyzt, μέν-
 τοι x | 2 τελευταῖα w, 2 εἰσιν x | 3 καὶ + yz | 4 εἰσὶν x | 6 rasura
 trium litterarum capax in w | 8 καὶ ... ἀθεώτεροι > x | 8 τῶν xt | 9
 καὶ prius ... καταπατοῦντες > w | 10 οἱ ... 12 προσιόντων Innullis in-
 clusit y | 11 προσποιούμενοι δέχεσθαι xytz, αὐτοὺς δεχόμενοι w |
 12 αὐτοῖς προσιόντων yzt | 14 τοῦ θεοῦ wx, θεοῦ t, χριστοῦ yz |
 14. 15 διαφθείροντες W | 15 μικροὶ t, > yz | 15 ἀμπελώνα yzt | 15
 καὶ ... 16 γινόμενοι > t | 16 γινόμενοι w | 17 ἐν + yz | 17 ἑαυτῶν]
 ὑμῶν yz | 17 ὁ > z | 18 γάρ wxyz, μὲν PC | 18 φη + w, φησι + y su-
 per versum | 19 ἄφροσι x | 19 γάρ > w | 19 κλέπτ.. W | 20 οὐδέ
 yzt | 20 τὴν + yzt | 20 τιθέναι w | 20 ἐπειδήπερ w | 20 καὶ > w |
 20 θεοῖς wx, ὁσίος t, > yz | 21 φησὶ δαδ t, προφητῆς λέγει δαδ yz
 | 21 οὐχὶ + w sed χ ut videtur in rasura | 21 κύριε post σε w | 22
 ταῖς ἐχθροῖς yz | 22 ἐξετηκόμην w | 23 ἐγένετό z | 23 δὲ + yz

διὰ τὴν πρὸς Ἀγαβ φιλίαν καὶ συμμαχίαν * καὶ τὴν πρὸς Ὀχοζιάν, λέγων διὰ Ἰοῦ τοῦ προφήτου Εἰ ἁμαρτωλὸς σὺ φιλιάζεις, εἰ μισουμένῳ ὑπὸ κυρίου * βοηθεῖς; διὰ τοῦτο ἐξαίφνης ὀργή κυρίου ἐγένετο ἐπὶ σέ. εἰ μὴ ὅτι εὐρέθη ἡ καρδιά σου τελεία πρὸς κύριον, διὰ τοῦτο ἐφείσατό σου κύριος· 5 πλὴν ὅτι διεκόπη τὰ ἔργα σου καὶ συνετριβήσαν αἱ νῆες σου. φεύγετε οὖν τῆς κοινωνίας αὐτῶν, καὶ τῆς πρὸς αὐτοὺς εἰρήνης ἀλλότριον τυγχάνετε· περὶ αὐτῶν γάρ * ὁ προφήτης ἀπεφώνησε λέγων ὅτι Οὐκ ἔστι χαίρειν τοῖς ἀσεβέσι, λέγει κύριος. οὗτοι γάρ εἰσιν οἱ κρύφιοι λύκοι, οἱ ἐνεοὶ 10 κύνες * οὐ θυνάμενοι ὑλακτεῖν, οἱ νῦν μὲν εἰσὶν ὄλγοι, προκόψαντος δὲ τοῦ χρόνου καὶ τῆς συντελείας ἐγγιζούσης, πλείονες καὶ χαλεπότεροι ἔσονται, περὶ ὧν ὁ κύριος ἔλεγεν ὅτι Ἄρα ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἐλθὼν εὐρήσει τὴν πίστιν ἐπὶ τῆς γῆς; καὶ * Διὰ τὸ πληθυνθῆναι τὴν ἀνομίαν ψυγῆ- 15 σεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν, καὶ ἐλεύσονται ψευδόχριστοι καὶ ψευδοπροφῆται καὶ δώσουσι σημεῖα * ἐν οὐρανῷ, ὥστε, εἰ θανατόν, καὶ τοὺς ἐκλεκτοὺς ἀπατήσαι, ὧν τῆς ἀπάτης ὄψεσται ἡμᾶς κύριος ὁ θεὸς διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν. καὶ γάρ καὶ ἡμεῖς, διερχόμενοι τὰ ἔθνη καὶ ἐπιστηρίζοντες 20 τὰς ἐκκλησίας, τοὺς μὲν ἐν πολλῇ νοθεσίᾳ καὶ λόγῳ ἱατικῷ ὑγιάσαντες ἐπανηγύρομεν μέλλοντας ὅσον οὐδέπω θηήσκειν ἀπάτη, τοὺς δὲ ἀνιάτως ἔχοντας ἐξεβάλομεν * τῆς ποιότητος, ἵνα μὴ ψωραλέας νόσου μεταδώσι καὶ τοῖς ὑγιαίνουσιν ἀρνοίως, ἀλλὰ καθαρὰ καὶ ἄχραντα, * ὑγιῆ καὶ ἄσπιλα 25

2 Paral β 19, 2. 3 | 6 Paral β 20, 37 | 9 Isaj 57, 20 | 10 Isaj 56, 10
| 14 Luc 18, 8 | 15 Matth 24, 12 | 16 Matth 24, 24 | 19 Tim α 1, 1

I συμμαχίαν t | 1 ἔτι δὲ + y | 2 ἡσαῖον w, ἰου x, ἰωᾶ yzt [I t], ἐν ἄλλω διὰ Ἰωήλ margo yz, ἐν ἄλλοις Ἰωήλ margo t | 3 εἰ wx, ἡ yzt | 3 σὺ + super versum y | 4 μι w | 5 τελεία serius scr x, quem apparet autographum quum initio legere non potuisset, postea demum assequutum esse | 6 νῆες yzt, ἐνῆαις w, νίαι x | 7 τὰς κοινωνίας yz | 8 καὶ + yz | 9 ὅτι > yz | 9 ἔστιν x | 9 ἀσεβέσιν x | 10 οἱ alterum erasum in w, > x | 10 ἐνεοὶ t | 11 οἱ + yzt | 11 οὐ > z | 11 εἰς W | 13 ὧν wxt, τούτων καὶ yz | 15 ὅτι + yz | 17 δώσουσιν x | 17 σημεῖα + w | 18 ἐκλεκτοὺς z | 19 κύριος > yzt | 21 θεραπευτικῶ yz | 22 οὐπω w | 23 ἀνιάταις z | 23 ἀπό + yzt | 24 μεταδώσουσι corrector recens in w, μεταδώσιν x | 25 ἀρνοίως w | 25 ἄχραντα xyt, ἄσπιλα w | 25 καὶ + wyz | 25 ὑγιῆ w, ὑγιᾶ t | 25 καὶ ἄσπιλα > w

διαμείνη κυρίῳ τῷ θεῷ· καὶ ταῦτα κατὰ πόλιν πανταχοῦ εἰς
 ὅλην τὴν οἰκουμένην τοῦ κόσμου πεποιήκαμεν, καταλειπόν-
 τες ὑμῖν τοῖς ἐπισκόποις καὶ * λοιποῖς ἱερεῦσιν τήνδ᾽ τὴν κα-
 θολικὴν διδασκαλίαν ἀξίως καὶ δικαίως εἰς μνημόσυνον ἐπι-
 5 στηρισμοῦ τοῖς πεπιστευκόσι θεῷ, * διαπεμφόμενοι διὰ τοῦ
 συλλειτουργοῦ ἡμῶν Κλήμεντος τοῦ πιστοτάτου καὶ ὁμοψύ-
 χου τέκνου ἡμῶν ἐν κυρίῳ, ἅμα καὶ Βαρνάβᾳ καὶ Τιμοθέῳ
 τῷ ποθεινοτάτῳ υἱῷ καὶ Μάρκῳ τῷ γνησίῳ, σὺν οἷς καὶ
 10 Τίτον ὑμῖν γνωρίζομεν καὶ Λουκᾶν Ἰάσονά τε καὶ Λοῦκιον
 καὶ Σωσίπατρον, δι' ὧν καὶ παρακαλοῦμεν ὑμᾶς ἐν κυρίῳ, ἀπέ- 10
 χεσθαι * παλαιᾶς συνθηκῆς καὶ δεσμῶν ματαίων, ἀφορισμῶν,
 παρατηρήσεων, βρωμάτων διορισμοῦ, βαπτισμάτων καθημε-
 ρινῶν· τὰ ἀρχαῖα γὰρ παρῆλθεν, ἰδοὺ γέγονε καινὰ τὰ πάντα.
 | γνότεις γὰρ θεὸν διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ καὶ τὴν σύμπασαν 19
 15 αὐτοῦ οἰκονομίαν ἀρχῆθεν γεγενημένην, ὅτι δέδωκε νόμον
 ἀπλοῦν εἰς βοήθειαν τοῦ φνσικοῦ, καθαρὸν, σωτήριον, ἄγιον,
 ἐν ᾧ καὶ τὸ ἴδιον ὄνομα ἐγκατέθετο, τέλειον, ἀνελλιπῆ, δέκα
 λογίων, πλήρη, ἅμωμον, ἐπιστρέφοντα ψυχὰς οὐπερ καὶ ἐπι-
 20 φήτου λόγων Μνησθήτε νόμον Μωσῆ, ἀνθρώπου τοῦ θεοῦ,
 ὃς ἐνετείλατο ὑμῖν προστάγματα καὶ δικαίωματα. ὃς τοσοῦ-
 τόν ἐστιν ἄγιος καὶ δίκαιος, ὡς καὶ τὸν σωτήρ᾽ αὐτὸς ποτε, θε-
 ραπεύσαντα λεπρὸν ἕνα καὶ πάλιν ἐννέα, εἰπεῖν τῷ πρώτῳ
 25 Πορευθεὶς δεῖξον σεαυτὸν τῷ ἀρχιερεῖ, καὶ προσένεγκε τὸ
 δῶρον ὃ προσέταξε Μωσῆς εἰς μαρτύριον αὐτοῖς, τοῖς δὲ
 ἐννέα πάλιν Πορευθέντες ἐπιδείξατε ἑαυτοὺς τοῖς ἱερεῦσιν·

13 Cor β 5, 17 | 18 Psalm 19, 8 | 20 Malach 3, 22 | 24 Marc
 I, 43 | 26 Luc 17, 14

I ταῦτα wyzt, τὰ x | 2 τοῦ κόσμου > w | 2. 3 καταλειπόντες x | 3
 τοῖς + w | 3 λοιποῖς z | 3 ἱερεῖσι yzt | 4. 5 ἐπιστηριγμοῦ yzt | 5 πε-
 πειστυκῶσι z | 5 καὶ + yz | 6 λειτουργοῦ w | 6. 7 ὁμοψύχα W | 7
 καὶ prius > w | 8 ποθεινοτάτοι w, ποθεινωτάτω x | 9 Ἰάσονά yzt
 [I t] | 10 καὶ alterum > w | 11 ὑμᾶς + x | 11 καὶ > Yzt | 11 ἀφο-
 ρισμῶν > yz | 12 παρατ" cum βρωμ" iungunt wz | 12 διορισμῶν w,
 διορισμῶς yz cum seqq inmetum | 13 παρῆλθον w | 13 τὰ πάντα καινὰ
 yz [vā z] | 14 γνότεις γὰρ wxt, ἔγνωμεν οὖν yz | 15 δέδωκεν xz | 17
 ἀνελλιπῆ w, ἀνελλειπῆς x, ἀνελλιπῆ t | 20 μωυσῶς w, μωυσή x |
 21 init ὡς x | 23 πρώτῳ z | 24 προσένεγκα w | 25 προσέταξεν x | 25
 μωυσῆς w

οὐ γὰρ που κατέλυσε τὸν νόμον, ὡς Σίμων δοξάζει, ἀλλ' ἐπλήρωσε· λέγει γὰρ * ὅτι Ἰούτα ἐν ἡ μία κεραία οὐ μὴ παρ-
 ἤλθου, φησί, καταλύσαι τὸν νόμον *, ἀλλὰ πληρώσαι. καὶ γὰρ
 καὶ Μωσῆς, * νομοθέτης ὁμοῦ καὶ ἀρχιερεὺς καὶ προφήτης καὶ 5
 βασιλεὺς, καὶ Ἰλιάς ὁ ζηλωτῆς τῶν προφητῶν συνήσαν ἐν
 τῇ μεταμορφώσει τοῦ κυρίου ἐν τῷ ὄρει μάρτυρες αὐτοῦ
 τῆς ἐνανθρωπήσεως καὶ τῶν παθημάτων, ὡς φίλοι χριστοῦ
 καὶ οἰκτεῖρι, ἀλλ' οὐχ ὡς ἐχθροὶ ἢ ἀλλότριοι· ἐξ ὧν δει-
 κνυται ὅτι καὶ ὁ νόμος καλὸς καὶ ἅγιος καὶ οἱ προφήται. 10
 20 | νόμος δὲ ἐστὶν ἡ δεκάλογος, ἣν πρὸ τοῦ τὸν λαὸν μουχο-
 ποιῆσαι τὸν παρ' Αἰγυπτίους ἄπειν θεὸς αὐτοῖς ἐνομοθέτη-
 σεν ἀκουστῇ φωνῇ· οὗτος δὲ δίκαιός ἐστιν, διὸ καὶ * νόμος
 λέγεται διὰ τὸ φύσει δίκαιος τὰς κρίσεις ποιεῖσθαι· ὅν οἱ
 περὶ Σίμωνα * φανλίζουσιν οἰόμενοι, μὴ κριθέντες ὑπ' αὐ 15
 τοῦ, τὴν κόλασιν ἐκφεύγειν. οὗτος ὁ νόμος ἀγαθός, ὁσιος,
 ἀκατανάγκαστος· φησὶ γὰρ Ἐάν δὲ ποιῆς μοι θυσιαστή-
 ριον, ἐκ γῆς ποιήσεις μοι αὐτό. οὐκ εἶπε Ποίησον, ἀλλ'
 Ἐάν ποιῆς· οὐκ ἀνάγκην ἐπέθηκεν, ἀλλὰ τῇ ἐξουσίᾳ ἐπέ- 20
 τρεψεν * ἅτε ἐλευθέρι. οὐ γὰρ θυσιῶν δέεται * θεός, ἀνευ
 δεῆς ὑπέροχων τῇ φύσει· ἀλλὰ γινώσκων, καθάπερ καὶ ἦδη
 πρότερον τὸν φιλόθεον Ἄβελ καὶ Νῶε καὶ Ἀβραάμ καὶ τοὺς

2 Matth 5, 18 | 3 Matth 5, 17 | 17 Exod 20, 24. 25

1 που > w | 1 κατέλυσεν x, καταλύσαι w | 1 ὡς ... 2 ἐπλήρωσε xyt
 [σήμων x, ἐπλήρωσεν x], ἤλθε [v + corrector] ὁ κύριος ἀλλὰ πληρώ-
 σαι w | 2 λέγει γὰρ wxt, καθὼς καὶ ὁ χριστὸς λέγει yz | 2 που + w
 | 2 ὅτι > yz | 2 κεραία w | 3 ἀπὸ xyt, ἐκ w | 3 ἄν > z | 3 ταῦτα
 > yz | 3 καὶ πάλιν + yz | 3 οὐ ... 4 πληρώσαι > w | 3 οὐ γὰρ xt,
 οὐκ yz | 4 φησὶν x, > yz | 4 ἢ τοὺς προφήτας + x | 5 ὁ + xy | 5
 νοθέτης W | 8 ἐνανθρωπίσεως † | 9 ἀλλ' xyt, καὶ w | 9 ἀλλότριοι ἢ
 ἐχθροὶ w | 10 καὶ primum > w | 11 ἦν xyt, ὄν w | 12 ἄπειν wx |
 12. 13 ἐνομοθέτησε w | 13 ἐστὶ yzt | 13 ὁ + Y | 14 ὄν ... 16 ἐμφε-
 ρειν > w | 14 οὐ x | 15 τὰς κρίσεις + x | 17 φησὶν x | 17 δὲ > Y |
 17 ποιήσης yzt | 17. 18 θυσιαστήριον ... 18 μοι > Y, sed μοι et in
 margine et in textu est | 18 ποιήσης xy | 18 εἶπεν xyz | 19 ποιήσης yzt
 | 19 οὐκ wxt, οὐδὲ γὰρ yz | 19 ἐπέθηκε w, περιέθηκεν yzt | 19. 20
 ἐπέτρεψε W, ἐπέτρεψεν z | 20 ὡς + w | 20 ὁ + w et super versum
 y | 21 καθάπερ γινώσκων w | 21 ἦδη wyzt, ἦδει x | 22 καὶ primum
 xyt, τὸν w | 22 καὶ secundum > w

καθεξῆς οὐκ αἰτηθέντας, 'φυσικῶ δὲ νόμῳ κινήθεντας ἄφ' ἐαυτῶν προσενέγκαι θυσίαν θεῷ ἀπὸ γνώμης εὐχαρίστου, ἐπιτρέπει καὶ νῦν Ἑβραίοις, οὐ προστάσσων ἀλλ' (εἰ βουλήθη-
 5 θῶσι) συγχωρῶν καὶ (εἰ ἀπὸ ὀρθῆς γνώμης προσοίσουσιν) εὐ-
 5 δοκῶν ἐπὶ ταῖς θυσίαις αὐτῶν. διὰ τοῦτο φησιν *Εἰ θυσίαν ἐπιθυμῆτε*, οὐ δεομένῳ μοι θῦε· οὐδενὸς γὰρ ἐν χεῖρ κα-
 θέστηκα· ἐμὴ γὰρ ἐστὶν ἡ οἰκουμένη καὶ τὸ πλήρωμα αὐτῆς. ὅποτε δὲ οἱ τοῦ λαοῦ τούτων ἀμνημονες ὑπῆρξαν, καὶ
 10 μόσχου ἀντὶ θεοῦ θεὸν ἐπεκαλέσαντο καὶ τούτῳ τὴν αἰτίαν
 10 τῆς ἐξ Αἰγύπτου πορείας ἐπέγραψαν λέγοντες *Οὗτοι οἱ θεοὶ σου, Ἰσραήλ, οἱ ἐξαγαγόντες σε ἐκ γῆς Αἰγύπτου, καὶ δυσ-
 σεβήσαντες εἰς ὁμοίωμα μόσχου ἐσθίουτος χόρτου ἀπηνή-
 σαντο θεὸν τὸν διὰ Μωσέως ἐπισκεψάμενον αὐτοὺς ἐν τῇ
 15 θλίψει αὐτῶν, τὸν τὰ σημεῖα ἐπὶ χεῖρός καὶ ῥάβδου ποιη-
 15 σάμενον, τὸν Αἰγυπτίους δεκαπλήγῳ πατάξαντα, τὸν *
 ἐρυθρὰν θάλασσαν διελόντα εἰς διαιρέσεις ὕδατων, τὸν
 διαγαγόντα αὐτοὺς ἐν μέσῳ ὕδατος ὡς ἔπλου ἐν πεδίῳ, τὸν
 τοὺς ἐχθροὺς αὐτῶν καὶ ἐπιβούλους βυθίσαντα, τὸν εἰς
 20 Μερῶν τὴν πικρὰν πηγὴν γλυκάναντα, τὸν ἐκ πέτρας ἀκρο-
 20 τόμου καταγαγόντα ὕδωρ εἰς πλησμονὴν, τὸν στύλῳ νεφέ-
 λης καὶ στύλῳ πυρὸς σκιάζοντα αὐτοῖς διὰ θάλαπος ἄμετρον
 καὶ * φωτίζοντα καὶ ὀδηγοῦντα τοὺς οὐκ εἰδότες ὅπου πορευ-
 θῶσιν, τὸν ἐξ οὐρανοῦ μαννοδοτήσαντα αὐτοῖς καὶ ἐκ θα-*

7 Psalm 50, 12 | 10 Exod 32, 4 | 12 Psalm 106, 20 | 17 Isaj 63, 13

1 οὐκ ... 2 θεῷ xzvt, τοὺς προσενέγκαντας ἄφ' ἐαυτῶν θυσίαν τῷ
 θεῷ w | 2 εὐχαρίστησαν Y? | 3 ἐπιτρέπει xzvt, οὕτως w | 3 προστάσσων
 w | 3. 4 βουλήθησιν x | 4 συγχωρῶν x | 4 γνώμης προσοίσουσι w,
 προσοίσουσι γνώμης yzt [προσοίωσι t] | 5 θυσίαν wx, θῦειν yzt | 6 ἐν
 χεῖρ] χρεῖος x | 8 οἱ] ἡ z | 8 τούτου t | 10 πορείας t | 12. 13 ἀπηνή-
 σαντος z | 13 μωσέως w | 14 σημεῖα] μεῖα W | 14 ἐπὶ xzvt, διὰ w in
 rasura | 15 τὸν δεκαπλήγῳ αἰγυπτίους w, καὶ τοὺς αἰγυπτίους δεκα-
 πλήγῳ t | 15 δέκα πληγαῖς yz | 15 μαστίζαντα yz | 15 τὴν + yzt | 16
 διελόντα θάλασσαν yzt | 17 παιδίω Z | 18 βυθίσαντα wZt | 18 εἰς ...
 19 γλυκάναντα xzvt, τὴν πηγὴν τὴν πικρὰν εἰς μερῶν, γλυκάναντι w
 . 20. 21 στύλῳ πυρὸς καὶ στύλῳ νεφέλης w | 21 καὶ στύλῳ πυρὸς >
 Yz | 21 σκιάζων w | 22 στύλῳ πυρὸς + yz | 22 φωτίζοντα x | 22. 23
 πορευθῶσιν w, πορευθῶσι yzt | 23 μαννοδοτήσαντα corrector w, ἄρ-
 τον δόντα τὸ μάννα yz [μάννα z] | 23 p 183, 1 θαλάττης w

λάσσης * κρεωδοτήσαντα ὀρτυγομήτραν *, τὸν * ἐν τῷ ὄρει νο-
 μοθετήσαντα αὐτοῖς, * οὐ τῆς φωνῆς ἠξιώθησαν ἐπακοῦσαι·
 τοῦτον ἀπληρήσαντο εἰπόντες τῷ Ἄαρῶν Ποίησον ἡμῖν
 θεοὺς οἱ προπορεύσονται ἡμῶν, καὶ ἐμοσχοποιήσαν χωνευ-
 τὸν καὶ ἔθυσαν τῷ εἰδώλῳ· διὸ ὀργισθεὶς ὁ θεός, ἄτε ἀχα- 5
 ριστηθεὶς ὑπ' αὐτῶν, ἔδωκεν αὐτοὺς δεσμοῖς ἀλύτοις, σι-
 βῶσει φορτισμοῦ καὶ σκληρότητι κλοιοῦ· καὶ οὐκέτι εἶπεν
 Ἐὰν δὲ ποιῆς, ἀλλὰ Ποίησον θυσιαστήριον καὶ θῦε διηνε-
 κῶς, ἐπιλήσμων γὰρ τυγχάνεις καὶ ἀχάριστος· ὀλοκαῖται
 οὖν συνεχῶς, ἵνα ὑπομιμνήσκῃ μου· ἐπειδὴ γὰρ τῇ ἐξουσίᾳ 10
 κακῶς ἀπεχρήσω, ἀνάγκην ἐπιτίθημί σοι λοιπὸν καὶ βρω-
 μάτων ἀφιστῶ τοῖωνδε καὶ ζῶων σοι διαφορὰς καθαρῶν καὶ
 ἀκαθάρτων διαστέλλομαι, καίτοι παντὸς ζῶου καθαρῶν τυγχά-
 νοντος ἄτε ὑπ' ἐμοῦ γενομένου, καὶ ἀφορισμοὺς τοιοῦσδε
 σοι προστάσσω, καθαρισμούς, συνεχῆ βαπτίσματα, ἕαντι- 15
 σμούς, ἀργείας τοιάσδε, ἀργίας διαφορούς, καὶ τούτων ἐφ'
 ἐκάστῳ, ἐὰν παρακούσης, τιμωρίαν ὀρίζω ὡς οἰκέτῃ ἀπει-
 θεῖ, ὅπως πιεζόμενος καὶ ὑπὸ τοῦ κλοιοῦ ἀρχόμενος τῆς
 πολυθέου πλάνης ἐκστής καὶ παρῆς τὸ Οὐτοὶ οἱ θεοὶ σου,
 Ἰσραήλ, ὑπομνησθῆς τὸ Ἄκουε, Ἰσραήλ, κύριος ὁ θεός σου 20
 κύριος εἰς ἔσθι, καὶ ἀναδράμῃς ἐπ' ἐκείνον τὸν νόμον τὸν
 ὑπ' ἐμοῦ τῇ φύσει καταβληθέντα * πᾶσιν ἀνθρώποις, *
 ἕνα μόνον ὑπάρχειν θεὸν ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ γῆς, καὶ τού-
 του ἀγαπᾶν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς ἰσχύος 25
 καὶ ἐξ ὅλης τῆς διανοίας, καὶ πλὴν αὐτοῦ μὴ φοβείσθαι ἕλ-
 λον, * μῆτε ὄνομα θεῶν ἐτέρων ἐπὶ διανοίας λαμβάνειν μῆτε

3 Exod 32, 1 | 7 Dent 28, 48 | 19 Exod 32, 4 | 20 Dent 6, 4 |
 23 Dent 6, 5

1 ἐξελεθόντες + w | 1 κρεωδοτήσαντα x, εἰς κρεωφαγίαν yz | 1 ἐξαγα-
 γόντα + y, ἐξαγαγόντες + z | 1 λαὸν + y, οὖν + z | 2 καὶ + yz |
 3 ἀπληρῆσαντο duabus vel tribus literis orasis w, ἀπληρήσαντο z |
 4 καὶ ... χωνευτὸν > W | 4.5 χωνευτὸν x | 5 διὸ wxyz, τότε t | 5 ὀρ-
 γισθεὶς x | 5. 6 ἀχαριστηθεὶς Yz | 6 ἔδωκεν z | 6 αὐτὸς W | 7 εἶπε W |
 9 ὀλοκαῖτου Yz | 10 ἵν' yzt | 10 ὑπομιμνήσκει x, ὑπομιμνήσκῃς t |
 11 κακῶς a correctore y, nescio quid latent | 11 ἐπιτίθημί w, ἐπι-
 τίθημοί t | 12 ἀφιστῶι w | 13 διαστέλλομαι w | 13 καθαρῶν wx, κα-
 λοῦ yzt | 15 προστάσσω W | 15 συνεχῆ w | 15. 16 ἕαντίσματα y | 17 οἰ-
 κέτῃ] εἰοικε τῷ t | 19 ἐκστήσι w | 20 τὸ xt, τοῦ wyz | 21 ἔστιν x | 22
 τοῖς + t | 22 καὶ εἰδέναι + yz | 26 καὶ + yz | 26 θεον x

προφέρειν διὰ στόματος γλώσση. διὰ γὰρ τὴν σκληρο-
καρδίαν αὐτῶν ἐπέδησεν αὐτούς, ἵνα διὰ τοῦ θύειν καὶ ἀρ-
γεῖν καὶ ἀρνίεσθαι καὶ τὰ τοιαῦτα παρατηρεῖσθαι εἰς ἔννοιαν
ἔλθωσι * θεοῦ τοῦ ταῦτα διαταξαμένου αὐτοῖς. | ὑμῶν δὲ 21
5 τῶν πιστευσάντων εἰς τὸν ἕνα θεὸν οὐκ ἀπὸ ἀνάγκης, ἀλλὰ
ἀπὸ γνώμης ὑγιούς ὑπακουσάντων τῷ καλέσαντι Μακάριοι
οἱ ὀφθαλμοί *, ὅτι βλέπουσι, καὶ τὰ ὅσα ὑμῶν, ὅτι ἀκούου-
σιν· ἀνείθητε γὰρ τῶν δεσμῶν καὶ ἠλευθερώθητε δουλείας.
* οὐκέτι γὰρ, φησί, λέγω ὑμᾶς δούλους, ἀλλὰ φίλους, ὅτι
10 πάντα ἃ ἤκουσα παρὰ τοῦ πατρὸς μου, ἀνήγγειλα ὑμῖν·
ἐκείνοις γὰρ * μὴ θελήσασι ἰδεῖν μήτε ἀκοῦσαι, οὐ στερή-
σει μορίων, ἀλλὰ κακίας ὑπερβολῇ ἔδωκα προστάγματα οὐ
καλὰ καὶ δικαίωματα ἐν οἷς οὐ ζήσονται ἐν αὐτοῖς· οὐ καλὰ
δὲ τῷ σκοπῷ αὐτῶν, ἐπειδὴ καὶ οἱ καυτήρες καὶ τὸ ξίφος
15 καὶ τὰ φάρμακα ἐχθρὰ * τοῖς οὐχ ὑγιαίνουσιν, ἀφύλακτα δὲ
διὰ τὴν αὐτῶν παρακοήν, ὅθεν καὶ θάνατον αὐτοῖς ἐπάγει
μὴ φυλασσόμενα. | ὑμεῖς οὖν μακάριοι, οἱ λυθέντες * κα- 22
τάρας. χριστὸς γὰρ παραγενόμενος ὁ τοῦ θεοῦ υἱὸς τὸν
νόμον κυρώσας ἐπλήρωσεν, * τὰ ἐπίδικτα περιεῖλεν, εἰ καὶ 20
20 μὴ πάντα, ἀλλὰ γε τὰ βαρύτερα, τὸν μὲν βεβαιώσας, τὰ δὲ
παύσας, καὶ τὸ ἀντεξοῦσιον τῶν ἀνθρώπων πάλιν ἀφήκεν
ἐλευθερον, οὐ προσκαίρω θανάτῳ δικάζων, ἀλλ' ἐν ἑτέρῳ
καταστάσει λογοθετῶν αὐτό· διὸ λέγει Εἰ τις θέλῃ ὀπίσω
25 γειν: ἦδη δὲ καὶ πρὸ τῆς παρουσίας αὐτοῦ παρητετο τὰς
τοῦ λαοῦ θυσίας πολλάκις εἰς αὐτὸν ἐξαμαρτόντος καὶ οἰομέ-

6 Matth 13, 16 | 9 Ioh 15, 15 | 12 Ezech 20, 25 | 23 Matth 16, 24 |
24 Ioh 6, 67

1 γλώσση διὰ στόματος yzt | 1 γὰρ > t | 1. 2 σημεροκαρδίαν z | 2
ἐπαίδησεν x | 3 τοιαῦτα xyt, τοιαῦτα w | 4 ἔλθωσιν x | 4 τοῦ + yzt
5 ἀλλ' yz | 6 τῷ > x | 7 ὑμῶν + w | 7 βλέπουσιν x | 7 τὰ > W |
7. 8 ἀκούουσι w | 8 ἀνείθητε yz | 9 οὕτω καὶ ὁ κύριος πρὸς ἡμᾶς +
yz sequente τοῦς αὐτοῦ μαθητάς εἶπεν in y | 9 οὐκέτι ... ὑμᾶς > z | 9
φησὶ w, φησιν xt [i t] | 9 ἀλλὰ φίλους > Yz | 10 μου > Yz | 10 ἀνήγ-
γειλα wx, ἐγγώρισα yzt | 11 γὰρ wx, δὲ yz | 11 τοῖς + y super ver-
sum | 12 μορίων xyt, μορίας w, μορίων X | 14 τὰ ξίφει w, τὸ σι-
δήριον yz | 15 ἔστιν + w | 15 ὑγιαίνουσι w | 16 ἐπάγει Wxyzt, ἐπάγω
w | 17 φυλασσόμεθα W? | 17 τῆς + yzt | 19 ἐπλήρωσε yzt | 19 καὶ +
w | 22 καταδικάζων w | 23 θέλει xyz | 25 παρητεῖ z | 25 τὰς > z |
26 ἐξαμαρτόντος xyt [ἐξάμ t]

νον διὰ θυσιῶν, ἀλλ' οὐ διὰ μετανοίας αὐτὸν ἐξειμενύζε-
σθαι. λέγει γὰρ οὕτως Ἰνατί μοι λίβανον φέρεις ἐκ Σαβᾶ
καὶ κιννάμωμον ἐκ γῆς μακρόθεν; τὰ ὀλοκαντώματα ὑμῶν
οὐκ ἔστι * δεκτὰ καὶ αἱ θυσίαι ὑμῶν οὐχ ἡδυνάν μοι· καὶ
ἐξῆς Τὰ ὀλοκαντώματα ὑμῶν συναγάγετε μετὰ τῶν θυσιῶν 5
ὑμῶν καὶ φάγετε τὰ κρέα· ὅτι οὐκ ἐνετειλάμην ὑμῖν,
ἡνίκα ἐξήγαγον ὑμᾶς ἐκ γῆς Αἰγύπτου, περὶ ὀλοκαντωμά-
των καὶ θυσιῶν. καὶ διὰ Ἡσαίου λέγει Τί μοι πλήθος τῶν
θυσιῶν ὑμῶν; λέγει κύριος. πλήρης εἰμι ὀλοκαντωμάτων
κριῶν, καὶ στέαρ ἀρνῶν καὶ αἷμα ταύρων καὶ τράγων οὐ 10
βούλομαι, οὐδ' ἂν ἐρχησθε ὀφθῆναί μοι· τίς γὰρ ἐξεζήτησε
ταῦτα ἐκ τῶν χειρῶν ὑμῶν; πατεῖν μου τὴν αὐλὴν οὐ προ-
σθήσεσθε ἔτι· ἐὰν φερίτε μοι σειμίδαλιν, μάταιον, θυμιάμα
βδέλυγμά μοι ἔστιν, τὰς νεομηνίας ὑμῶν καὶ τὰ σάββατα ὑμῶν
καὶ ἡμέραν μεγάλην οὐκ ἀνέχομαι, νηστείαν καὶ ἀργίαν καὶ 15
τὰς ἐορτὰς ὑμῶν μισεῖ ἡ ψυχὴ μου· ἐργηθήτε μοι εἰς πλη-
σμονήν. καὶ δι' ἑτέρον * λέγει Ἀπόστησον ἀπ' ἐμοῦ ἤχον
ῥόδων σου, καὶ ψαλμὸν ὀργάνων σου οὐκ ἀκούσομαι. καὶ
τῷ Σαούλ ὁ Σαμουὴλ λέγει θῦσαι νενομικῶτι Ἀγαθὴ ἀκοή
ὑπὲρ θυσιῶν, καὶ ἀκρόαμα ὑπὲρ στέαρ κριῶν· ἰδοὺ γὰρ οὐ 20
θέλει κύριος θυσίαν ὡς τὸ εἰσακούειν αὐτοῦ. καὶ διὰ τοῦ
Δαβὶδ λέγει Οὐδέξομαι ἐκ τοῦ οἴκου σου μύσχος οὐδὲ ἐκ
τῶν ποιμνίων σου χιμάρους· * ἐμὴ γὰρ ἔστιν ἡ οἰκουμένη καὶ
τὸ πλήρωμα αὐτῆς· μὴ φάγομαι κρέα ταύρων ἢ αἷμα τράγων
πίομαι; θῦσον τῷ θεῷ θυσίαν αἰνέσεως, καὶ ἀπόδος τῷ ὑψί- 25
στῶ τὰς εὐχὰς σου. καὶ ἐν πάσαις δὲ ταῖς γραφαῖς ὁμοίως αὐ-

2 Hierem 6, 20 | 5 Hierem 7, 21. 22 | 8 Isaj 1, 11—14 | 17 Amos
5, 23 | 19 Reg α 15, 22 | 22 Psalm 50, 9. 12—14

2 φέρεις post σαβᾶ yzt | 2 βασᾶ w, sed in margine manu prima σαβᾶ |
3 κιννάμωμον w | 4 ἔστιν x | 4 μοι + w | 4 οὐχ| οὐκ wx | 4 μοι x yzt,
με w | 5 ἐξῆς wxi, πάλιν yz | 6 τὰ > yzt | 6 ὑμῖν > X | 7 αἰγύπτου
w | 9 πλήρες ἡμῖ w | 9 ὀλοκαντώματα w, ὀλοκαίτωμα yz | 11 ἐὰν x |
12 ὀφθῆναί w | 11 ἐξήτησε W, ἐξεζήτησεν x | 12 μου post αὐλὴν yzt
| 12. 13 προσθήσεσθαι w | 13 ἔτι > wYz | 13 μάταιον x yzt, καὶ w |
14 μου z | 14 ἔστι yzt [ε z] | 14 ὑμῶν alterum > w | 15 νηστείας
et ἀργίας W? | 17 πάλιν προφήτου + yz | 19 σαούλ superser μου w
| 19 ὁ σαμουὴλ > w | 19 θῦσαι νενομικῶτι > w | 19 νενομικῶτι x
| 21 ὡς τὸ x yzt, ὥστε w | 23 χιμάρους w, χιμαρῶρους xy [ῥῥ y] | 23
ἐὰν πενήσω οὐ μὴ σοι εἶπω + yzt

τῶν τὰς θυσίας ἀπαναίνεται διὰ τὸ ἐξαμαρτεῖν αὐτοὺς εἰς αὐτόν· θυσίαὶ γὰρ ἀσεβῶν βδέλυγμα * κυρίῳ, καὶ γὰρ παρανόμως προσφέρουσιν αὐτάς· καὶ πάλιν * Θυσία αὐτῶν ὡς ἄρτος πένθους αὐτοῖς, * πάντες οἱ ἐσθίοντες αὐτὰς μολυνθήσονται.

5 εἰ οὖν καὶ πρὸ τῆς παρουσίας αὐτοῦ ὑπὲρ θυσίαν καρδίαν καθαράν ἐπιζητεῖ καὶ πνεῦμα συντετριμμένον, πολλῶ μᾶλλον ἑλθὼν ἔπαυσε ταύτας, φαρὰν δὴ τὰς δι' αἱμάτων. ἔπαυσε δὲ αὐτὰς διὰ τοῦ πρότερον πληρῶσαι· καὶ γὰρ καὶ περιετριμῆθη καὶ ἐρραντίσθη θυσίας τε προσήνεγκε καὶ ὀλοκαντώσεις καὶ τοῖς

10 ἄλλοις ἐθισμοῖς ἐχρήσατο, καὶ ἐγένετο ὁ νομοθέτης αὐτὸς πληρῶμα * νόμου, οὐκ ἀνελὼν τὸν φυσικὸν νόμον, ἀλλὰ παύσας τὰ διὰ τῆς δευτερώσεως ἐπίσασκα, εἰ καὶ μὴ πάντι.

| τὸν τε γὰρ φυσικὸν νόμον οὐκ ἀνείλεν, ἀλλ' ἐβεβαίωσε. 23 ὁ γὰρ εἰρηκῶς ἐν τῷ νόμῳ Κύριος ὁ θεὸς σου κύριος εἰς

15 ἐστίν, ὁ αὐτὸς ἐν τῷ εὐαγγελίῳ λέγει Ἴνα γινώσκασί σε τὸν μόνον ἀληθινὸν θεόν· καὶ ὁ εἰρηκῶς Ἀγαπήσεις τὸν πλησίον σου ὡς σεαυτὸν, * ἐν τῷ εὐαγγελίῳ λέγει ἀνανευόμενος Ἐντολήν καινὴν δίδωμι ὑμῖν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους· ὁ φόνου τε ἀπαγορεύσας νῦν * εἰκαίαν ὀργήν, ὁ μοιχείαν

20 νῦν καὶ ἐπιθυμίαν ἔκνομον, ὁ ληστείαν * νῦν ἐμακάρισειν μᾶλλον τὸν ἐκ τῶν οἰκείων πόνων ἐπιχωρηγούντα τοῖς δεομένοις, ὁ μῖσος νῦν καὶ πρὸς ἐχθροὺς ἀγάπην, ὁ ἄμυναν νῦν ἀνεξικακίαν, οὐκ ἀδίκου τῆς δικαίας ἀμύνης οὔσης, ἀλλὰ κρείττους τῆς * ἀνεξικακίας. οὔτε δὲ τὰ φυσικὰ πάθη ἐκ-

25 κόπτεον ἐνομοθέτησεν, ἀλλὰ τὴν τούτων ἀμετρίαν. ὁ γονεῖς

2 Prov 21, 27 | 3 Osee 9, 4 | 5 Psalm 51, 12. 19 | 14 Deut 6, 4 | 15 Ioh 17, 3 | 16 Lev 19, 18 | 18 Ioh 13, 34

1 ἀπανένεται x | 2 παρὰ + yzt | 3 αἱ + yzt | 4 καὶ + w | 5 θυσίας yzt | 5. 6 καθαράν καρδίαν yz | 6 ἐπιζητεῖ yzt | 7 ἔπαυσεν x | 7 δὴ > t, δὲ yz | 7 ἔπαυσεν x | 9 ἐρραντίσθη w | 9 προσήνεγκεν x | 9 ὀλοκαντώσεις x | 9 τοῖς > W | 11 τοῦ + yzt | 12 τὰς διὰ z | 12 ἐπίσασκα y | 13 ἐβεβαίωσε w | 14 γὰρ wxi, οὖν yz | 15 ἐστὶ w | 15 γινώσκασίν x | 17 ἐαυτὸν wyz | 17 ὁ αὐτὸς + w | 18 καινήν] καὶ νῦν z | 19 τὲ w, τε x, τότε yzt | 19 ἀπαγορεύσας Y? | 19 καὶ + yz | 19 εἰκαίαν xyzt, ἀνερεῖ καὶ w | 20 ἔκνομον xyzt, ἐκκόπη w | 20 ὁ ληστείαν ... 21 δεομένοις m pr in margine w | 20 rasura septem literarum capax w | 20 ἐμακάρισε yzt | 21 ἐκ τῶν wx, ἐξ yzt | 21 οἰκείων w | 21 ἐπιχωρηγούντα w, ἐπιχωρηγούντα z | 24 rasura trium literarum capax w | 24 δὲ wxi, πάλιν yz | 24. 25 ἐκκόπειν w

* προστάξας τιμᾶν αὐτὸς τούτοις ὑπετάγη, ὁ σαββατίζειν δι' ἀργίας νομοθετήσας διὰ τὴν τῶν νόμων μελέτην νῦν καθ' ἡμέραν ἐκέλευσεν ἡμᾶς, ἀναλογιζομένους δημιουργίας καὶ προνοίας νόμου, εὐχαριστεῖν τῷ θεῷ. τὴν περιτομὴν ἔπαιψεν, εἰς ἑαυτὸν πληρώσας· αὐτὸς γὰρ ἦν ᾧ ἀπέκειτο, ἢ προσδο- 5 κία τῶν ἔθνων. ὁ εὐορκεῖν νομοθετήσας καὶ τὸ ἐπιορκεῖν ἀπαγορεύσας τὸ μηδ' ὄλως ὀμνῆσαι παρήγγειλε. τὸ βάπτισμα, τὴν θυσίαν, τὴν ἱερωσύνην, τὴν τοπικὴν λατρείαν ἐτε- ρως μετεποίησεν, ἀντὶ μὲν καθημερινοῦ ἐν μόνον δοῦς βάπτισμα τὸ εἰς τὸν αὐτοῦ θάνατον, ἀντὶ δὲ μιᾶς φυλῆς 10 ἐφ' ἑκάστου ἔθνους προστάξας τοὺς ἀρίστους εἰς ἱερωσύ- νην προχειρίζεσθαι, καὶ οὐ τὰ σώματα μαωσκοποιεῖσθαι, ἀλλὰ θρησκείαν καὶ βίους, ἀντὶ θυσίας τῆς δι' αἱμάτων τὴν λογικὴν καὶ ἀνάμακτον καὶ τὴν μυστικὴν, ἣτις εἰς τὸν θάνατον τοῦ κυρίου συμβόλων χάριν ἐπιτελεῖται, τοῦ σώματος αὐτοῦ 15 καὶ τοῦ αἵματος, ἀντὶ δὲ τοπικῆς λατρείας ἀπὸ ἀνατολῶν ἡλίου * μέχρι δυσμῶν * ἐν παντὶ τόπῳ τῆς δεσποτείας αὐτοῦ προσέταξε δοξάζεσθαι αὐτόν *. οὐ νόμον οὖν περι- εἶλεν ἀφ' ἡμῶν, ἀλλὰ δεσμά· περὶ γὰρ τοῦ νόμου καὶ Μω- σῆς λέγει Μελετήσεις τὸ ὄημα, ὃ ἐγώ σοι ἐντέλλομαι, καθη- 20 μενος ἐν οἴκῳ καὶ ἀνιστάμενος καὶ περιπατῶν ἐν ὁδοῖ· καὶ ὁ Δαβὶδ λέγει Ἐν τῷ νόμῳ κυρίου τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ μελετήσει ἡμέρας καὶ νυκτός. πανταχοῦ γὰρ ἐννόμους ἡμᾶς εἶναι βούλεται, ἀλλ' οὐχὶ παρανόμους *- Μακάριοι γὰρ, φησὶν, οἱ ἁμαῖοι ἐν ὁδοῖ, οἱ πορευόμενοι 25 ἐν νόμῳ κυρίου· μακάριοι οἱ ἐξερευνηῶντες τὰ μαρτύρια αὐτοῦ, ἐν ὅλῃ καρδίᾳ ἐκζητήσουσιν αὐτόν· καὶ πάλιν Μα- κάριοι ἔσμεν, Ἰσραήλ, ὅτι τὰ ἀρεστά τῷ θεῷ ἡμῖν γνωστά

1 Luc 2, 51 | 5 Gen 49, 10 | 7 Matth 5, 34 | 13 Rom 12, 1 | 20 Deut 6, 6. 7 | 22 P'salm 1, 2 | 25 Psalm 119, 1. 2 | 27 Baruch 4, 4

1 οὖν + yz | 1 τόστοις z | 1 ὑπετάγη y | 1 σαββατίζων Y | 2 ἀργίαν w | 4 νόμου w?? | 4 τῷ > Yzt | 5 ᾧ xyt, ὃ w | 5 ἐπέκειτο z | 6 νο- θετήσας W, νομοθετήσας w | 7 μηδὲ yz | 7 ὄλως > t | 7 παρήγγει- λεν x, ἐκέλευσε y, ἐκέλευσεν z | 9 μετεποίησε w | 11 ἐφ' wx, ἀφ' yzt | 13 θρησκείαν w | 13 τὴν > t | 14 ἀνάμακτον w | 17 καὶ + t | 17 καὶ + yz | 18 προσέταξεν x | 18 καὶ διώρισεν + yz, καὶ ἐδικαίωσεν + t | 18 οὐ ... 19 δεσμά > w | 19 καὶ > t | 19. 20 μωσῆς w | 20. 21 καθήμενος w, καθιστάμενος y | 22 ὃ > w | 22 λέγει > yz | 23 μελετήσει w | 24 εἶναι > Yz | 24 εἶναι + yz

ἔστιν· καὶ ὁ κύριός φησιν *Εἰ ταῦτα οἴδατε, μακάριοί ἐστε, ἐάν ποιῆτε αὐτά.* | οὐ μόνον δὲ τὸν τῆς δικαιοσύνης νόμον 24 δι' ἡμῶν ἐπιδείκνυσθαι βούλεται, ἀλλὰ καὶ διὰ Ῥωμαίων εὐδόκησεν αὐτὸν φαίνεσθαι καὶ λάμπειν· καὶ γὰρ καὶ οὗτοι 5 πιστεύσαντες ἐπὶ τὸν κύριον Ἰησοῦν καὶ πολυθείας ἀπέστησαν καὶ ἀδικίας, καὶ τοὺς ἀγαθοὺς ἀποδέχονται καὶ τοὺς φαύλους κολάζουσιν, Ἰουδαίους δὲ ὑποφόρους ἔχουσιν καὶ τοῖς ἰδίῳις δικαίωμασιν οὐκ ἔωσι κεχρησθαι· | ἐπειδὴ καὶ 25 ἐκούσιον ἐπεσπάσαντο τὴν δουλείαν εἰπόντες *Οὐκ ἔχομεν 10 βασιλέα εἰ μὴ Καίσαρα· καὶ Ἐάν μὴ ἀποκτείνωμεν * τὸν χριστόν, φησί, πάντες εἰς αὐτὸν πιστεύσουσι, καὶ ἐλευσονται οἱ Ῥωμαῖοι καὶ ἀροῦσιν ἡμῶν καὶ τὸν τόπον καὶ τὸ ἔθνος. * καὶ ἄκοιτες προεφήτευσαν· καὶ γὰρ καὶ ἐπίστευσαν εἰς αὐτὸν τὰ ἔθνη, καὶ αὐτοὶ ὑπὸ Ῥωμαίων τῆς ἐξουσίας πεί-* 15 *ρηγέθησαν καὶ τῆς νομικῆς λατρείας, κεκωλυμένοι δὲ εἰσι καὶ ἀναιρεῖν οὓς ἂν θέλωσι καὶ θύειν ὅτε θέλωσιν. διὸ καὶ εἰσὶν ἐπικατάρατοι, μὴ δυνάμενοι ποιεῖν τὰ διατεταγμένα· ἐπικατάρατος γὰρ, φησὶν, πᾶς ὃς οὐκ ἐμμένει ἐν πᾶσι τοῖς γεγραμμένοις ἐν τῷ βιβλίῳ τοῦ νόμου, τοῦ ποιῆσαι αὐτά·* 20 *ἀδύνατον δὲ ἔστιν ἐν * διασπορᾷ μεταξὺ ἔθνων ὄντας πάντα τὰ τοῦ νόμου ἐπιτελεῖν αὐτούς· ἀπαγορεύει γὰρ αὐτοὺς ὁ θεὸς Μωσῆς *.* ἐπόμενοι οὖν * *χριστῶ, τὰς εὐλογίας κληρονομήσωμεν· νόμῳ καὶ προφήταις διὰ τοῦ εὐαγγελίου στοιχήσωμεν· φύρωμεν τοὺς μισοθέους, καὶ τοὺς χριστοκτόνους* 25 *καὶ * προφητοφόντας, καὶ τοὺς δυσωνύμους καὶ ἀθέους αἰρε-*

1 Ioh 13, 17 | 9 Ioh 19, 15 | 10 Ioh 11, 48 | 18 Gal 3, 10 =
 Deut 27, 26 | 22 Amos 4, 5?

1 ἔστι yzt | 1 φησιν > yz | 1 οἴδατε W, οἴδαται w | 2 ποιῆται w |
 3 ἡμῶν w | 4 φέρεσθαι z | 5 Ἰησοῦν > yzt | 7 ἔχουσι yzt | 8 ἔωσιν x
 | 8 κεχρησθαι w, κεχρησθε x | 10 καίσαρα superscr σ w | 10 φησί
 † t | 11 φησὶν x, > yzt | 11 πιστεύσωσιν w, πιστεύουσιν x, πι-
 στεύωσι t | 13 ὥστε † yz | 15 εἰσιν x | 16 ἂν wxt, ἐάν yz | 16 med
 θέλωσιν x | 16 καὶ θύειν ... θέλωσιν > Yz | 16 ὅταν t | 16 fin θέ-
 λουσι w, θέλωσι t | 18 φη w | 18 πᾶς > yzt | 18 ἐμμένειν z | 18 πᾶ-
 σιν x | 20 τῆι † w | 21 αὐτοῖς yzt | 22 μωσῆς w | 22 καὶ θνησιαστή-
 ριον [θνησιαστήριων z] ἔξω ἱεροσολῆμ [l t] ἰσταν καὶ [τὸν † t] νόμον
 ἔξω τῶν ὄρων τῆς Ἰουδαίας ἀναγινώσκειν † yzt, sed lunulis inclusit
 y | 22 τῶι † w, ἡμεῖς † t | 24 πολυθέους yzt | 25 τοὺς † yzt | 25
 προφητοφόντας w

σιάτας· πειθαρχήσωμεν χριστῷ ὡς βασιλεῖ, ὡς ἐξουσίαν ἔχοντι
 μετατιθέναι διατάξεις * διαφόρους, καὶ ἔχοντι ὡς νομοθέτη
 26 ἀμεταθέτων φυλασσομένων. | ἀπέχεσθε οὖν αἰρεσιωτῶν πάν-
 των, ὧ ἐπίσκοποι καὶ λαϊκοί, τῶν φανλιζόντων τὸν νόμον ⁵
 καὶ τοὺς προφήτας. θεῷ γὰρ παντοκράτορι ἐχθραίνοντες
 ἀπειθοῦσι, καὶ χριστὸν οὐχ ὁμολογοῦσιν υἱὸν θεοῦ· ἀρ-
 νοῦνται γὰρ καὶ τὴν κατὰ σάρκα αὐτοῦ γέννησιν, τὸν σταυ-
 ρὸν ἐπαισχύνονται, τὸ πάθος καὶ τὸν θάνατον ἀδοξοῦσι,
 τὴν ἀνάστασιν ἀγνοοῦσι, τὴν προαιώνιον αὐτοῦ γέννησιν ¹⁰
 περικόπτουσιν· τινὲς δὲ ἐξ αὐτῶν * ἐτέρως ἀσεβοῦσι, ψιλὸν
 ἄνθρωπον εἶναι φανταζόμενοι τὸν χριστὸν, ἐκ ψυχῆς καὶ σώ-
 ματος αὐτὸν εἶναι νομίζοντες· ἕτεροι δὲ ἐξ αὐτῶν αὐτὸν εἶναι
 τὸν Ἰησοῦν τὸν ἐπὶ πάντων θεὸν ὑποπτεύουσιν, αὐτὸν ἑαυ- ¹⁵
 τοῦ πατέρα δοξάζοντες, αὐτὸν υἱὸν καὶ παράκλητον ὑπο-
 πτεύοντες· ὧν τί ἂν γένοιτο ἐναγέστερον; ἄλλοι δ' αὖ πάλιν
 ἐξ αὐτῶν βρώματά τινα φανλίζουσιν, καὶ γάμον κακὸν
 σὺν παιδοποιῆα λέγουσιν εἶναι διαβόλου τε μηχανήματα, καὶ
 διὰ τὴν πονηρίαν αὐτῶν, ἀσεβεῖς ὄντες, οὐ θέλουσιν ἐκ ²⁰
 νεκρῶν ἀναστήναι, διὸ καὶ τὴν ἀνάστασιν διαβάλλουσι, ²⁰
 φάσκοντες ὅτι σεμνοὶ τινες ἐσμὲν ἐσθίειν καὶ πίνειν μὴ
 βουλόμενοι, δαμόνια δὲ ἄσαρκα φανταζόμενοι ἐκ νεκρῶν
 ἀναστήσεσθαι· οἵτινες * καταδικασθήσονται δι' αἰῶνος ἐν
 τῷ αἰωνίῳ πυρὶ. φεύγετε οὖν ἀπ' αὐτῶν, ἵνα μὴ συνα- ²⁵
 27 πόλησθε ταῖς αὐτῶν ἀσεβείαις. | εἰ δὲ τινες παρατηρούμενοι ²⁵
 φυλάσσουντες ἐπιμα ἰουδαϊκά, γορορορίας, ὄνειρώξεις, πλη-
 σιασμοὺς τοὺς κατὰ νόμον, λεγέτωσαν ἡμῖν εἰ ἐν αἷς ὄραις

14 Rom 9, 5

1 πειθαρχήσωμεν t | 1 χριστῷ > t | 2 rasura novem litterarum capax
 w | 3 διατάξεσθαι w | 4 φυλαττομένων t | 4 αἰρεσιωτῶν w | 6 ἐχθραί-
 ροντες w | 7 ἀπειθοῦσιν x | 8 γὰρ wxt, δὲ yz | 8 κατὰ > y | 9 ἀδο-
 ξοῦσιν x | 10 ἀγνοοῦσι w, ἀγνοοῦσιν x | 10 πρὸ αἰώνων yzt | 11 περι-
 κόπτουσι t, περιγράφουσι yz | 11 ἐξ > Yz | 11 καὶ + yz | 11 ἀσε-
 βοῦσιν x | 12 εἶναι > t | 12 χριστὸν wx, κύριον yzt | 13 ἐξ αὐτῶν
 wxt, πάλιν yz | 14. 15 ἑαυτοῦ xyt, ἐπ' αὐτοῦ w | 16 γένοιτο wx, εἴη
 yzt | 16 ἐναγέστερον z | 17 φανλίζουσι yzt | 18 μηχανήματα yzt |
 20 διαβάλλουσιν x | 23 καὶ + yz | 26 ἔθλημα x | 26 γορορορίας
 xt [ί t]

ἢ ἡμέραις ἐν τι τούτων ὑπομείνωσιν, παρατηροῦνται προσεύξασθαι ἢ εὐχαριστίας μεταλαβεῖν ἢ βιβλίον θιγεῖν· καὶ ἐὰν συνθῶνται, δηλοῦν ὡς τοῦ ἀγίου πνεύματος κενοὶ τυγχάνουσι τοῦ ἀεὶ παραμένοντος τοῖς πιστοῖς· περὶ γὰρ τῶν
 5 ὁσίων λέγει ὁ Σολομὼν ἵνα ἕκαστος ἑαυτὸν εὐτρεπίξῃ ὅπως ὅταν καθεδῆ, φυλάσῃ αὐτὸν καὶ ὡς ἂν ἐγείρηται, συλλαλῇ αὐτῷ. εἰ γὰρ νομίξεις, ὧ γύναι, ἐπὶ τῆς ἡμέρας ἐν ἀφῆδρῳ οὐσα τοῦ ἀγίου πνεύματος κενὴ τυγχάνειν, ἄρα τελευτήσασα ἐξαίφνης κενὴ πνεύματος καὶ ἀπαρησίαστος τῆς
 10 πρὸς θεοῦ ἐλπίδος ἀπελεύση; ἢ τὸ μὲν πνεῦμα ἔχεις πάντως ἀχώριστον ἄτε μὴ ἐν τόπῳ ᾖ, δεῖ δὲ σοὶ προσευχῆς * καὶ τῆς τοῦ ἀγίου πνεύματος ἐπιφοιτήσεως, ὡς οὐδὲν ἐν τούτῳ παρανομοῦσα. οὔτε γὰρ νόμιμος μῖξις οὔτε λέχος οὔτε αἵματος φορὰ, οὐκ ὀνειρώξεις μιᾶναι δύνатаι
 15 ἀνθρώπου φύσιν ἢ τὸ ἅγιον πνεῦμα χωρῆσαι, ἢ μόνῃ ἀσέβεια καὶ παράνομος πράξις. τὸ γὰρ ἅγιον πνεῦμα τοῖς κεκτημένοις αὐτὸ ἀεὶ παραμονόν ἐστιν, ἕως ἂν ὧσιν ἄξιοι, καὶ ἂν ἂν χωρισθῇ, τούτους ἐρήμους * καθίστησι καὶ τῷ πονηρῷ πνεύματι ἐκδότους. πῶς δὲ ἄνθρωπος ὁ μὲν τῷ
 20 πνεύματι τῷ ἁγίῳ πεπλήρωται, ὁ δὲ τῷ ἀκαθάρτῳ, καὶ οὐχ οἷόν τε φυγεῖν αὐτῶν ἐκάτερον, εἰ μὴ ἐναντίον τι πάθωσιν· ὃ τε γὰρ παράκλητος μισεῖ πᾶν ψεῦδος ὃ τε διάβολος πᾶσαν ἀλήθειαν. πῶς δὲ βεβαπτισμένος κατὰ ἀλήθειαν τοῦ μὲν διαβολικοῦ πνεύματος κεχώρισται, τοῦ δὲ
 25 ἀγίου πνεύματος ἐντὸς καθίστηκε· καὶ ἀγαθοεργοῦντι μὲν παραμένει τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, πληροῦν αὐτὸν σοφίας καὶ

6 Prov 6, 22

1 ὑπομείνωσι yzt | 2 ἢ εὐχαριστίας μεταλαβεῖν > xt, sed margo t signo post θίγειν posito ἐν ἄλλοις ἢ εὐχαριστίας μεταλαβεῖν | 2 ἢ alterum > z | 3. 4 τυγχάνουσιν x | 6 ἴν' yzt | 5 εὐτρεπίξει y | 6 φυλάσσει x | 6 ὡς ἂν wxyz, ὡς ἂν t, ὅταν PC | 6 ἐγείρη Yz | 6. 7 συλλαλεῖ x | 7. 8 ἀφαιδρωῖ w, ἀφαιδρω x | 8. 9 τετελευτήσασα z | 9. 10 τῇ πρὸς z | 10 ἢ τόμεν x, ἢ τὸ μὲν yz, εἰ δὲ τὸ wt | 11 ἂν w | 11 δὲ wxyz, μὲν t | 12 καὶ εὐχαριστίας + yz, ἐν ἄλλῳ καὶ εὐχαριστίας margo t, signo post προσευχῆς posito | 14 λεχώ y, λεχό z | 14 ονειρώξεις w | 14 δύνανται x | 18 ἑαυτοῦ + yz | 18 καθίστησιν x | 19 τῷ t w sed αἰ pr m super versum | 20 πεπλήρωται τῷ ἁγίῳ yzt [w bis t | 21 αὐτὸν x | 25 καθίστηκεν x | 25 μὲν > Yz

συνέσεως, καὶ τὸ πονηρὸν πνεῦμα οὐκ εἶ ἀὐτῷ πλησιάσαι, ἐπιτηροῦν αὐτοῦ τὰς ἐφόδους. σὺ οὖν, ὦ γύναι, * εἰ ἐν τῷ καιρῷ τῆς ἀφ᾽ ἑδρου κενῆ τυγχάνεις τοῦ ἁγίου πνεύματος, τοῦ ἀκαθάρτου πεπλήρωσαι. μὴ προσευχομένη γὰρ μίτη ἀναγινώσκουσα ἄκουτα αὐτὸν προσκαλέσῃ· φιλεῖ γὰρ 5 οὗτος τοὺς ἀχαρίστους, εἰ καὶ τις ἄλλος, τοὺς ὀφθύμους, τοὺς ἀμελεῖς, τοὺς ὑπνώδεις· ἐπειδὴ καὶ αὐτὸς ἀχαριστία κακόνοιαν νοσήσας ἐγνυνώθη παρὰ θεοῦ τῆς ἀξίας, ἀντὶ ἀρχαγγέλου διάβολος αἰρησάμενος εἶναι. διὸ καὶ τῶν μεταίων ἀπόσχου λόγων, ὦ γύναι, καὶ ἔσο μεμνημένη πάν- 10 τωτε * τοῦ σε δημιουργήσαντος καὶ προσεύχου τούτω, ἐστὶ γὰρ σοῦ καὶ τῶν ὄλων κύριος, καὶ μελέτα τοὺς αὐτοῦ νόμους, μὴδὲν παρατηρουμένη, μὴ κάθαρσιν φυσικὴν, μὴ μῆξιν νόμιμον, μὴ τοκετὸν ἢ ἀποβολὴν, μὴ μῶμον σώματος· ἐπιέπερ τὰ τοιαῦτα παρατηρήματα μωρῶν ἀνθρώπων 15 * ἐφευρέματα μάταια καὶ νοῦν οὐκ ἔχοντα. οὔτε δὲ κῆδος ἀνθρώπου οὔτε ὀστέον νεκροῦ οὔτε μνήμα οὔτε τοιούδε βρῶμα οὔτε ὄνειρώξεις μιᾶναι δύναται ἀνθρώπου ψυχὴν, ἀλλὰ μόνον ἀσέβεια * εἰς θεὸν καὶ παρανομία καὶ * εἰς τὸν πλησίον ἀδικία, λέγω δὴ ἀρπαγῆ, * βία ἢ εἰ τι ἐναντίου 20 τῆς αὐτοῦ δικαιοσύνης, * μοιχεία ἢ πορνεία. ὅθεν τὰ τοιαῦτα περιστάμενοι παρατηρήματα φεύγετε, ἀγαπητοί· ἑλληνικὰ γὰρ τυγχάνει. οὔτε γὰρ τὸν τεθνεῶτα βδελυσσόμεθα ὡς ἐκεῖνοι, ἐλλίξοντες αὐτὸν πάλιν ἀναβιῶναι, οὔτε τὴν νόμιμον μῆξιν κακίζομεν· ἔθος γὰρ αὐτοῖς τὰ τοιαῦτα ἀσε- 25 βεῖν. θεοῦ γὰρ γνώμη ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς συνέλευσις γίνεται ἢ μετὰ δικαιοσύνης *· ὁ ποιήσας γὰρ ἀπ' ἀρχῆς ἄρσεν

27 Matth 19, 4

1 οὐκ εἶ ante τὸ w | 2 καθὼς λέγεις + yzt | 3 ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς yzt | 3 ἀφ᾽ αἵδρου wx | 4 γὰρ xyzt, δὲ w | 5 μὴδὲ yzt | 5 ἄκουτα wxyz, ἀπόντα C qui in margine ἀπότα [sic] vel ἐκόντα suasit | 5 προσκαλέσει x | 8 κακονότας w | 8 παρὰ θεοῦ post ἀξίας w | 9 αἰρητησάμενος t, ἐλάμενος yz | 9 καὶ > yzt | 10 λόγων ἀπόσχου w | 10 ἔσω x | 11 θεοῦ + yzt | 16 εἰσιν + w | 16 μεταίων w | 16 ἐχόντων w | 16 δὲ > wY | 16. 17 margo w κηθία ἀνθρώπων m pr | 17 ὅστέα w, ὀστέων y | 18 ὄνειρώξεις w, ὄνειρωγμὸς yzt | 18 δύναται x | 19 μόνη yzt | 19 ἢ + yzt | 19 ἢ + xy | 20 ἢ + yzt | 20 εἰ > yz | 21 ἢ + yz | 22 παρατηρήματα y | 23 θνεῶτα W | 23 βδελυσσόμεθα w | 24 πάλιν > w | 25 κακίζομεν w | 26 γὰρ > w | 26 συνέλευσις W | 26. 27 γίνεσθαι w | 27 ἡ δεστ

καὶ θῆλυ ἐποίησεν αὐτοὺς καὶ εὐλόγησεν αὐτοὺς καὶ εἶπεν
Ἀυξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ πληρώσατε τὴν γῆν. εἰ
τοῖνυν θεοῦ βουλήσει παραλλαγῆ σχημάτων γέγονεν πρὸς
γένεσιν πλήθους, ἔρα κατὰ τὴν αὐτοῦ γνώμην καὶ ἡ συν-
5 *ἔλευσις τοῦ ἄρρενος πρὸς τὸ θῆλυ, | οὐκέτι δὲ καὶ ἡ παρὰ 28*
*φύσιν βδελυκτὴ μίξις ἢ ἡ παράνομος πράξις, ἐχθρὰ **
*θεοῦ ὑπάρχουσα. καὶ γὰρ * παρὰ φύσιν ἐστὶν ἡ Σοδόμων*
ἀσέλγεια καὶ ἡ πρὸς ἄλογα, παράνομον δὲ μοιχεία καὶ πορ-
10 *νεία· ὦν τὰ μὲν ἀσεβήματα, τὰ δὲ ἀδικία καὶ τὸ τελευ-*
ταῖον ἀμαρτήμα, οὐδέτερον δὲ αὐτῶν ἀτιμώρητον κατὰ τὴν
οἰκείαν διάθεσιν. οἳ τε γὰρ πρῶτοι διάλυσιν κόσμον μη-
χανῶνται, τὰ κατὰ φύσιν παρὰ φύσιν ἐπιχειροῦντες ποιεῖν·
οἳ δὲ δεῦτεροι οἳ μὲν ἀδικοῦσιν ἀλλοτρῖους γάμους φθεί-
15 *ροντες καὶ τὸ ὑπὸ θεοῦ γενόμενον ἐν διαιροῦσιν εἰς δύο*
*τούς τε παῖδας ὑπόπτους * καὶ τὸν φυσικὸν ἄνδρα εὐεπιβού-*
λευτον, ἢ τε πορνεία φθορὰ τῆς οἰκειᾶς ἐστὶ σαρκός, οὐκ
ἐπὶ παιδοποιᾷ γινομένη, ἀλλ' ἡδονῇ χαριζομένη τὸ πᾶν,
ὑπερ ἐστὶν ἀκρασίας σύμβολον, ἀλλ' οὐκ ἀρετῆς σημεῖον.
ἀπηγόρευται δὲ τοῖς νόμοις ἅπαντα ταῦτα. φησὶ γὰρ τὰ
20 *λόγια οὕτως Οὐ κοιμηθήσῃ μετὰ ἄρρενος κοίτην γυναι-*
κείαν, ἐπικατάρατος γὰρ ὁ τοιοῦτος καὶ λίθοις λιθοβολή-
*σετε αὐτούς, ὅτι βδέλυγμα ἐποίησαν * ἐν τῷ λαῷ· καὶ*
ἐάν τις γυναικᾶ ὑπανδρὸν μιάνῃ, ἀποκτείνετε ἀμφοτέ-
25 *ρους, ἀνομίαν * ἐποίησαν, ἐνοχοὶ εἰσιν, ἀποθανέντων·*
καὶ ἐξῆς Οὐκ ἐστὶ πορνεύων ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ καὶ οὐκ

2 Gen 1, 28 | 20 Levit 18, 22 + 20, 13 | 22 Lev 20, 10 + Deut
 22, 22 | 25 Deut 23, 17. 18

in W in rasura, habet w super versum | p 191, 27 η super rasuram
 duarum literarum capacem + w | 1 εἶπε W | 3 γέγονε yzt | 4 γέννη-
 σιν y | 5 ἄρρενος w | 5 πρὸ W | 5 οὐκ ἐστὶ w | 6 βδελυκτὴ w | 6 ἢ
 xytz, καὶ w | 6 γὰρ + t | 7 ὑπάρχουσα > w | 7 καὶ + yz | 8 ἀσέλ-
 γεια x, ἀμαρτία yzt, margo t ἐν ἄλλω ἀσέλγεια | 8 ἢ > w | 8 παρὰ νό-
 μου yz | 10 δὲ > w | 10 ἀτιμώρητον w | 13 ἀδικοῦσι W | 15 ποιοῦσι + yz
 | 15. 16 ἐπιβούλευτον z | 16 δὲ w | 16 ἐστὶν w | 17 παιδοποιᾶν w | 19
 φη w, φησὶν x | 19 γὰρ wxt, δὲ yz | 20 οὐ xytz, μὴ w | 20 κοιμηθή-
 σει X | 20 ἄρρενος w, ἄρρενος x | 21, 22 λιθοβολήσατε yzt | 22 ὅτι >
 yzt | 22 πάντα κοιμώμενον μετὰ κτήνους ἀποκτείνετε αὐτόν, ἀνομίαν
 ἐποίησεν + yzt | 24 γὰρ + w | 25 ἐξῆς wxt, μετ' ὀλίγα yz | 25 ἔστιν
 x, ἔσται yzt

ἔστι πορνεύουσα ἀπὸ θυγατέρων Ἰσραὴλ· οὐ προσοίσεις
 μίσθωμα πόρνης κυρίῳ τῷ θεῷ σου ἐπὶ τὸ θυσιαστήριον
 οὔτε ἄλλαγμα κυνός· οὐ γὰρ ἀγναί, φησίν, εὐχαὶ ἐκ μι-
 σθώματος ἐταίρας. ταῦτα μὲν ἀπηγόρευσαν οἱ νόμοι, τὸν
 δὲ γάμον ἐσέμνυναν, εὐλογημένον αὐτὸν ἀποκαλέσαντες, 5
 ἐπειδὴ καὶ εὐλόγησεν αὐτὸν ὁ θεός, * συζεύξας τὸ θῆλυ
 τῷ ἄρρενι. λέγει γὰρ πού * Παρὰ κυρίου ἀρμόζεται γυνή
 ἀνδρός. καὶ ὁ Δαβὶδ λέγει Ἡ γυνή σου ὡς ἄμπελος εὐ-
 θηνοῦσα ἐν τοῖς κλίτεσι τῆς οἰκίας σου, οἱ υἱοὶ σου ὡς
 νεόφυτα ἐλαιῶν κύκλω τῆς τραπέζης σου· ἰδοὺ οὕτως εὐλο- 10
 γηθήσεται ἄνθρωπος ὁ φοβούμενος τὸν κύριον. οὐκοῦν ὁ
 γάμος τίμιος καὶ σεμνός καὶ ἡ τῶν παιδῶν γένεσις καθαρὰ·
 οὐδὲν γὰρ κακὸν ἐν καλῷ ὑπάρχει. οὔτε οὖν ἡ φυσικὴ
 κάθαρσις βδελυκτὴ * θεῷ, ὡς αὐτὴν ὠκονόμησε συμ-
 βαίνειν γυναιξὶν ἐν τριακονθήμερῳ συστάσεως χάριν καὶ 15
 εὐφροσύνης ἀκνηνοτέραις ὑπαρχούσαις, ἅτε ἐν οἴκῳ καθη-
 μέναις τὸ πλεῖον. οὐ μὴν δὲ ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ εὐαγγελίῳ ὁ
 κύριος, τῆς αἰμορροούσης ἀφαμένης τοῦ σωτηρίου κρασπέ-
 δου ὑγείας χάριν, οὐκ ἠχθέσθη ἐπ' αὐτῇ, οὔτε μὴ ὄλωσ
 ἠτιάσατο, τούναντίον δὲ καλ' ἴασατο αὐτὴν φήσας Ἡ πίστις 20
 σου σέσωκέν σε. καὶ φυσικῶν μὲν φαινομένων ταῖς γυναι-
 ξίν, οἱ ἄνδρες μὴ συνερχέσθωσαν προνοίας ἕνεκεν τῶν γεν-
 νομένων· ἀπέπει γὰρ ὁ νόμος *· πρὸς γυναῖκα γὰρ, φησίν,
 ἐν ἀφ᾽ ἑδρῶ οὖσαν οὐ προσεγγιεῖς. μήτε μὴν ἐγκυμονούσαις
 ὀμιλεῖτωσαν αὐταῖς· οὐκ ἐπὶ παιδῶν γὰρ γενέσει τοῦτο 25

1 Deut 23, 19 | 3 Prov 19, 13 | 7 Prov 19, 14 | 8 Psalm 128, 3, 4
 | 20 Matth 9, 22 | 23 Ezech 18, 6

1 ἔστιν x, ἔσται yzt | 2 πόρνης z | 4 ἐταίρας z | 6 αὐτὸν > t | 6 ὁ
 + yzt | 6 συζεύξας W | 6 τῷ θῆλυ γ, τὸ θῆλυ z | 7 ἄρρενι z | 7
 γὰρ wx, δέ yzt | 7 καὶ ὁ σοφὸς σολομῶν + yzt [Σολομῶν ι] | 8 λέ-
 γει > w | 8, 9 εὐθηνούσα w | 9 ταῖς γ | 9 κλίτεσι wt, κλίτεσιν x |
 14 βδελυκτὴ w, βδελυκτὴ x | 14 παρὰ + yzt | 14 ὡς wx, ὅς yzt | 14
 οἰκονόμησεν x | 14, 15 συμβαίνει z | 15 γυναιξί γ | 15 ἐν τριακονθη-
 μέρῳ wxt, καὶ τὰς τριάκοντα ἑννέα μέρας γ, κατὰ τριάκοντα ἑννέα-
 μέρας z | 16 ἀκνηνοτέραις x | 16 οἰκία yzt | 17 ἀλλὰ > γz | 19 ὕγιαι
 wt | 19 ὄλωσ > γz | 21 σέσωκέν yzt | 21, 22 γυναιξί W | 22 πορνείας
 Z | 22 ἕνεκα yzt | 22, 23 γεννομένων wt | 23 ἀπέπειν xyz | 23 λέγον
 + z | 23 γὰρ φησίν > γz | 23 φησι w | 24 ἀφαιδρω wx | 24 προσε-
 γιει t | 25 ὀμιλήτωσαν x

ποιούσιν, ἀλλ' ἡδονῆς χάριν, οὐ δεῖ δὲ φιλήδονον τὸν φι-
 λόθεον ὑπάρχειν. | αἱ γυναῖκες, ὑποτάσσεσθε τοῖς ἰδίοις 29
 ἀνδράσι καὶ διὰ τιμῆς αὐτοὺς ἔχετε, καὶ φόβῳ καὶ ἀγάπῃ
 δουλεύετε αὐτοῖς, ὡς ἡ ἀγία Σάρρα τὸν Ἀβραάμ ἐτίμα οὐδ'
 5 ἐξ ὀνόματος αὐτὸν ὑπομένουσα καλεῖν, ἀλλὰ κύριον αὐτὸν
 προσαγορεύουσα ἐν τῷ λέγειν Ὁ δὲ κύριός μου πρεσβύτης.
 ὁμοίως καὶ οἱ ἄνδρες, στέργετε τὰς ἑαυτῶν γυναῖκας ὡς ἴδια
 μέλη, ὡς κοινωνοὺς βίου καὶ συννεργοὺς πρὸς γένεσιν παι-
 δων. συννευφραίνου γάρ, φησί, μετὰ γυναικὸς τῆς ἐκ νεό-
 10 τητός σου, * ἔλαφος * φιλίας καὶ πῶλος σῶν χαριῶν ὁμι-
 λείτω σοι, ἡ δὲ ἴδια ἠγείσθω σου καὶ συνέστω σοι ἐν
 πατρὶ καιροῦ· ἐν γὰρ τῇ ταύτης φιλίᾳ συμπεριφερόμενος
 πολλοστός ἐσθι. ἀγαπᾶτε οὖν αὐτὰς ὡς οἰκεία μέλη, ὡς
 ὑμέτερα σώματα· γέγραπται γὰρ οὕτως Κύριος διεμαρτύρατο
 15 ἀνὰ μέσον σου καὶ ἀνὰ μέσον γυναικὸς νεότητός σου, καὶ αὐτὴ
 κοινωνός σου καὶ οὐκ ἄλλος ἐποίησεν, καὶ ὑπόλειμμα πνεύ-
 ματός σου· καὶ φυλάξασθε ἐν τῷ πνεύματι ὑμῶν, καὶ γυναῖκα
 νεότητός σου μὴ ἐγκαταλίπῃς. ἀνήρ οὖν καὶ γυνή, νομίμῳ
 γάμῳ συννερχόμενοι καὶ ἀπ' ἀλλήλων ἐγεγρόμενοι, ἀπαρτη-
 20 ῶσθαι προσευχέσθωσαν· καὶ μὴ λελουμένοι * καθαροὶ εἰσιν.
 ὅς δ' ἂν ἀλλοτριῶν γυναῖκα ὑποφθείρας μιάνῃ ἢ συμμειανθῇ
 πόρνη, ἀναστὰς ἀπ' αὐτῆς, οὐδ' ἂν τὸ πέλαγος ὕλον καὶ τοὺς
 ποταμοὺς πάντας ἀπολούσῃται, καθαρὸς εἶναι δυνήσεται. | μὴ 30
 παρατηρεῖσθε οὖν * τὰ ἔννομα καὶ τὰ φυσικά, νομίζοντες μο-
 25 λύνεσθαι δι' αὐτῶν, μηδὲ ἐπιζητεῖτε ἰουδαϊκοὺς ἀφορισμοὺς
 ἢ συνεχῆ βαπτίσματα ἢ καθαρισμοὺς ἐπὶ θίξει νεκροῦ, ἀπα-
 ρατηρήτως δὲ συναθροῖζεσθε ἐν τοῖς κοιμητηρίοις, τὴν ἀνά-
 γωσιν τῶν ἱερῶν βιβλίων ποιούμενοι καὶ ψάλλοντες ὑπέρ

6 Gen 18, 12 | 9 Prov 5, 18. 19 | 14 Malach 2, 14. 15

1 ποιούσαι W | 2 ὑποτάσσεσθε w | 2 ἰδίοις > x | 3 ἀνδράσιν x | 4 ἐτίμα
 τὸν ἀβραάμ w | 4 οὐδὲ yzt | 6 ὁ δὲ x in rasura septem literarum
 capaci | 6 δὲ > W | 7 καὶ > yzt | 7 ἑαυτῶν xyzt, ἰδίας w | 9 φησιν
 x | 10 καὶ πάλιν + yz | 10 σῆς + t | 11 συνέσθω y | 14 οὕτω yzt | 15
 αὐτῇ t | 16 ἐποίησε yzt, puncto praecedente yz, virg > x | 17 φυλάξεσθε
 yz | 17 ἐν > yzt | 18 ἐγκαταλείπῃς x | 18 νομίμως x | 20 λουσάμε-
 νοι yzt | 20 γὰρ + yz | 23 πάντας > w | 24 παρατηρεῖσθαι w | 24
 rasura trium literarum capax w | 24 τὰ alterum > yzt | 26 ἢ συνεχῆ
 ... καθαρισμοὺς bis z | 28 βιβλίων yz

τῶν κεκοιμημένων μαρτύρων καὶ πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος ἀγίων καὶ τῶν ἀδελφῶν ὑμῶν τῶν ἐν κυρίῳ κεκοιμημένων, καὶ τὴν ἀντίτυπον τοῦ βασιλείου σώματος τοῦ χριστοῦ δεκτὴν εὐχαριστίαν προσφέρετε ἐν τε ταῖς ἐκκλησίαις ὑμῶν καὶ ἐν τοῖς κοιμητηρίοις, καὶ ἐν ταῖς ἐξόδοις τῶν κεκοιμη- 5
μένων ψάλλοντες προπέμπετε αὐτούς, ἐὰν ᾧσι πιστοὶ ἐν κυρίῳ. τίμιος γὰρ ἐναντίον κυρίου ὁ θάνατος τῶν δσίων αὐτοῦ, καὶ πάλιν Ἐπίστρεψον, ἡ ψυχὴ μου, εἰς τὴν ἀνά-
παυσίν σου, ὅτι κύριος εὐεργέτησέν σε· καὶ ἐν ἄλλοις Μνήμη δικαίων μετ' ἐγκαμίωσιν· καὶ Δικαίων ψυχὰι ἐν χειρὶ θεοῦ. 10
οἱ γὰρ θεῶ πεπιστευκότες, ἐὰν καὶ κοιμηθῶσιν, οὐκ εἰσὶ νεκροί· λέγει γὰρ ὁ σωτὴρ τοῖς Σαδδουκαίοις Περὶ δὲ τῆς ἀναστάσεως τῶν νεκρῶν οὐκ ἀνέγνωτε τὸ γεγραμμένον ὅτι ἐγὼ ὁ θεὸς Ἄβραάμ καὶ ὁ θεὸς Ἰσαὰκ καὶ ὁ θεὸς Ἰακώβ, οὐκ ἔστιν οὖν ὁ θεὸς θεὸς νεκρῶν, ἀλλὰ ζώντων, πάντες 15
γὰρ αὐτῷ ζῶσιν. οὐκοῦν τῶν παρὰ θεῶ ζώντων οὐδὲ τὰ λείψανα ἄτιμα. καὶ γὰρ * Ἐλισσαῖος ὁ προφήτης μετὰ τὸ κοιμηθῆναι αὐτὸν νεκρὸν ἤγειρε πεφονευμένον ὑπὸ πει-
ρατῶν Συρίας, ἔψαυσε γὰρ τὸ σῶμα αὐτοῦ τῶν Ἐλισσαίου ὄστέων καὶ ἀναστὰς ἐξησεν· οὐκ ἂν δὲ ἐργένοιε τοῦτο, εἰ 20
μὴ ἦν τὸ σῶμα Ἐλισσαίου ἄριον. καὶ Ἰωσήφ ὁ σάφρων περιεπλέκετο τῷ Ἰακώβ μετὰ τὸ ἀποθανεῖν ὄντι ἐπὶ τῆς κλίνης, καὶ Μωσῆς καὶ Ἰησοῦς ὁ τοῦ Ναυῆ ἐπεφέροντο τὰ λείψανα τοῦ Ἰωσήφ, μολυσμὸν οὐχ ἠγρούμενοι τοῦτο. *
καὶ ὑμεῖς οὖν, ᾧ ἐπίσκοποι καὶ οἱ λοιποί, ἀπαρτηρήτως 25
ἀπτόμενοι τῶν κεκοιμημένων μὴ νομίσητε μιαίνεσθαι, μηδὲ βδελύσσεσθε τὰ τούτων λείψανα, * περιεστάμενοι τὰς τοιαύ-

7 Psalm 116, 15 | 8 Psalm 116, 7 | 9 Prov 10, 7 | 10 Sap 3, 1 |
12 Matth 22, 31. 32 | 15 Luc 20, 38 | 19 Reg 6 13, 21

2 ἡμῶν w | 3 τοῦ alterum > yzt | 6 ᾧσιν x | 8 ἡ > wyz | 9 εὐεργέ-
τησέν Wx, εὐεργέτησέ wt, εὐηργέτησέ yz | 9 ἐν ἄλλοις wxt, ὁ σολομῶν
yz | 11 εἰσὶν xzt | 12 σωτὴρ xyt, κύριος w | 12 Σαδδουκαίους t | 13 ἀνα-
σεως γ | 16 ζῶσι w | 16 οὐκοῦν bis t | 17 καὶ + t | 18 ἤγειρεν x | 18 πεφο-
νευμένων x | 19 ἔψαυσεν x | 23 κλήνης w | 23 μωσῆς w | 23 ναυῆ
w | 24 τοῦ > yzt | 24 ταῦτα w | 24 ὄθεν + yzt | 25 οὖν > yzt (ex
z nihil annotavi) | 26 μιαίνεσθε x | 27 βδελύσσεσθε w | 27 μάλλον δὲ
+ yz | 27 περιεστάμενοι xt, post rasuram sex vel septem literarum
cui παρατηρῶν superscriptum est μενοι w, περιίστασθε y, περιίστα-
σθε z

τας παρατηρήσεις μαρὰς οὐσας· καὶ κοσμεῖτε ἑαυτοὺς ἐν
 ἀγιασμῶ καὶ σωφροσύνῃ, ὅπως μέτοχοι τῆς ἀθανασίας καὶ
 κοινωνοὶ τῆς βασιλείας τοῦ θεοῦ γένησθε καὶ τὴν ἐπαγγελ-
 λίαν αὐτοῦ λάβητε, ἀναπαυόμενοι διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ
 5 σωτήρος αἰωνίως. τῷ οὖν δυναμένῳ ἀνοιξαι τὰ ὅλα τῶν
 καρδιῶν ἡμῶν * εἰς τὸ εἰσδέχεσθαι τὰ διηκονημένα τοῦ
 θεοῦ λόγια διὰ τε τοῦ εὐαγγελίου καὶ διὰ τῆς διδασκαλίας
 Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ Ναζωραίου, τοῦ σταυρωθέντος ἐπὶ Που-
 10 τίου Πιλάτου καὶ Ἡρώδου καὶ κοιμηθέντος καὶ ἀναστάν-
 τος ἐκ νεκρῶν καὶ πάλιν ἐρχομένου ἐπὶ συντελείᾳ τοῦ
 αἰῶνος μετὰ δόξης καὶ δυνάμεως πολλῆς καὶ τοὺς μὲν νε-
 κρούς ἀνεγείροντος, τῷ κόσμῳ δὲ τέλος ἐπάγοντος, ἐκάστω
 δὲ τὰ πρὸς ἀξίαν ἀπονέμοντος, τῷ δόντι ἡμῖν ἀρραβῶνα
 τῆς ἀναστάσεως ἑαυτὸν καὶ εἰς οὐρανοὺς ἀναληφθέντι διὰ
 15 τῆς δυνάμεως τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς αὐτοῦ ἐπ' ὄψεσιν ἡμέ-
 τέραις τοῖς συμφαγοῦσιν αὐτῷ καὶ συμπιούσιν ἐπὶ ἡμέρας
 τεσσαράκοντα μετὰ τὸ ἀναστῆναι αὐτὸν ἐκ νεκρῶν, καὶ
 καθεσθέντι ἐκ δεξιῶν τοῦ θρόνου τῆς μεγαλοσύνης τοῦ
 παντοκράτορος θεοῦ ἐπὶ τῶν Χερουβίμ, τῷ ἀκούσαντι Κά-
 20 θου ἐκ δεξιῶν μου, ἕως ἂν θῶ τοὺς ἑχθρούς σου ὑποπό-
 διον τῶν ποδῶν σου, ὃν ἐθεάσατο Στέφανος ὁ μακαριώ-
 τατος ἑστῶτα ἐκ δεξιῶν τῆς δυνάμεως, καὶ ἀναβοήσας εἶπεν
 Ἰδοὺ θεωρῶ τοὺς οὐρανοὺς ἀνεφγμένους καὶ τὸν νῆδον τοῦ
 θεοῦ ἐκ δεξιῶν ἑστῶτα τοῦ θεοῦ ὡς ἀρχιμερέα πάντων τῶν
 25 λογικῶν * ταγματῶν· αὐτῷ τὸ σέβας καὶ ἡ μεγαλοσύνη καὶ

4 Matth 11, 29? | 5 Maccab β 1, 4?? | 11 Matth 24, 30 | 15 Act
 1, 9 | 18 Hebr 8, 1 | 19 Psalm 110, 1 | 22 Act 7, 55. 56

I καὶ κοσμεῖτε xzyl, κοσμεῖτε δὲ w | 1 αὐτοὺς t | 4 αὐτοῦ wx, τοῦ
 θεοῦ yzt | 4 ἀναπαυόμενοι y | 5 οὖν > w | 6 παράθετε ἑαυτοὺς ἕξ
 ὄλης τῆς διανοίας τε καὶ ψυχῆς † yz | 6 εἰσδέχεσθε x, καταδέχε-
 σθαι yzt | 6 διηκονημένα yz | 12 ἀναγείροντος z | 13 πρὸ z | 14 ἑαυ-
 τῶν y, αὐτοῦ w | 15. 16 ἡμῶν yz | 16 τῶν συμφαγόντων yz | 16 συμ-
 πιούσαι W, συμπιόντων yz | 17 καὶ wxl, τῷ yz | 18 καθεσθέντι y |
 18 μεγαλοσύνης x | 19 τὸν [sed corr] χερουβείμ z | 19 τῷ καὶ yz |
 22 ἀναβοήσας wxl, θεασάμενος ἀνεβόησε καὶ yz | 22 εἶπε W | 24
 θεοῦ prius wx, ἀνθρώπου yzt | 24 ἑστῶτα [έ z] ἐκ δεξιῶν yz | 24 τῶν
 > w | 25 προβάτων καὶ † w | 25 αὐτῷ w, αὐτῶ x, δι' οὗ yzt |
 25 μεγαλοσύνη x

ἡ ὁύξα σὺν τῷ πατρὶ καὶ τῷ συναιδίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν.

Z

Τοῦ νομοθέτου Μωσέως εἰρηκότος τοῖς Ἰσραηλίταις Ἰδοὺ δέδωκα πρὸ προσώπου ὑμῶν τὴν ὁδὸν τῆς ζωῆς καὶ τὴν ὁδὸν τοῦ θανάτου, καὶ ἐπιφέροντος Ἐκλεξαὶ τὴν ζωὴν, ἵνα 5 ζήσῃς, καὶ τοῦ προφήτου Ἠλία λέγοντος τῷ λαῷ Ἔως πότε χωλανεῖτε ἐπ' ἀμφοτέραις ταῖς ἰγνύαις ὑμῶν; εἰ θεὸς ἐστὶ κύριος, πορεύεσθε ὀπίσω αὐτοῦ, εἰκότως ἔλεγε καὶ ὁ κύριος Ἰησοῦς Οὐδέεις δύναται δυοὶ κυρίους δουλεύειν· ἢ γὰρ τὸν ἓνα μισήσει καὶ τὸν ἕτερον ἀγαπήσει, ἢ ἐνὸς ἀντιξέεται καὶ τοῦ ἑτέρου καταφρονήσει, ἀναγκαιῶς καὶ ἡμεῖς ἐπόμεινοι τῷ διδασκάλῳ χριστῷ, ὅς ἐστι σωτὴρ πάντων ἀνθρώπων μάλιστα * πιστῶν, φημὲν ὡς δύο ὁδοὶ εἰσιν, μία τῆς ζωῆς καὶ μία τοῦ θανάτου, οὐδεμίαν δὲ σύγκρισιν ἔχουσι πρὸς ἑαυτάς (πολὴν γὰρ τὸ διάφορον), μᾶλλον δὲ πάντῃ 15 κεχωρισμέναι * τυγχάνουσι, καὶ φυσικῆ μὲν ἔστιν ἡ τῆς ζωῆς ὁδός, ἐπεισακτος δὲ ἡ τοῦ θανάτου, οὐ τοῦ κατὰ ἡ γνώμην θεοῦ ὑπάρξαντος, ἀλλὰ τοῦ ἐξ ἐπιβουλῆς τοῦ ἀλλοτρίου. * πρώτη οὖν τυγχάνει ἡ ὁδὸς τῆς ζωῆς· καὶ ἔστιν

3 Dent 30, 19 | 6 Reg γ 18, 21 | 9 Matth 6, 24 | 12 Tim α 4, 10
Lagarde reliquiae iuris ecclesiastici graec p XIX. XX

1 σὺν πνεύματι wx, τῷ παντοκράτορι θεῷ νῦν καὶ [bis ω yz, ante νῦν + καὶ ε] yzt | 2 τῶν αἰώνων > yzt | subscr τέλος ἤληφεν w | 3 μωσέως w | 5 εἴλεξαί z | 5 τὴν ζωὴν wxyz, τὴν ὁδὸν τῆς ζωῆς x | 7 χωλανήτε Wx, χωλανήτε corr prima manus w | 7 ε[] εἰς z | 7 ἔστιν x | 8 εἰκότως ... 9 Ἰησοῦς wxt [8 εἰκότως xt, ἔλεγεν x], ἀλλὰ καὶ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ εἰπόντος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ yz | 9 δύνατε z | 9 δυοῖν x | 12 ἔστιν x | 13 δὲ + yz | 13 εἰαί [ε ε] yzt | 14 ἔχουσι xt | 15 ἑαυτάς wxt, ἀλλήλας yz | 15 πολὺ γὰρ wxt, ἀλλὰ πολὺ yz | 16 ἀλλήλων + yz | 16 τυγχάνουσι x | 16 καὶ > yz | 17 τοῦ alterum > yz | 17 ὁ γὰρ θεὸς θάνατον οὐκ ἐποίησεν, φθόνῳ δὲ διαβόλου, θάνατος εἰς τὸν κόσμον εἰσῆλθεν margo x | 18 ἀλλὰ τοῦ wxt, ἀλλ' yz | 19 hoc loco in textu yz scholium ad 17 ex x exscriptum, sed ἐποίησε et εἰσῆλθε yz, φθόνῳ yz, et ὡς τις [ὅστις γ] σοφὸς ἔφη + yz post διαβόλου: Sapient 2, 24 | 19 p 198, 1 καὶ ἔστιν αὐτῇ > Yz

αἴτη, ἦν καὶ ὁ νόμος διαγορευέει, ἀγαπᾶν κύριον τὸν θεὸν ἐξ ὅλης τῆς καρδίας καὶ ἐξ ὅλης τῆς ψυχῆς τὸν ἕνα καὶ μόνον, * παρ' ὃν ἄλλος οὐκ ἔστιν, καὶ τὸν πλησίον ὡς ἑαυτὸν. καὶ Πᾶν ὃ μὴ θέλεις γενέσθαι σοι, * τοῦτο ἄλλω οὐ 5 ποιήσεις, τοῦτ' ἔστιν Ὁ σὺ μισεῖς, ἄλλω οὐ ποιήσεις· εὐλογεῖτε τοὺς καταρωμένους ὑμᾶς, προσεύχεσθε ὑπὲρ τῶν ἐπηραεζόντων ὑμᾶς, ἀγαπάτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν. ποία γὰρ ὑμῖν χάρις, εἰάν φιλήτε τοὺς φιλοῦντας ὑμᾶς, καὶ γὰρ * οἱ ἔθνηκοι τοῦτο ποιοῦσιν· ὑμεῖς δὲ φιλεῖτε τοὺς μισοῦντας 10 ὑμᾶς καὶ ἐχθρὸν οὐχ ἔξετε· * οὐ μισήσεις γὰρ, φησί, πάντα ἄνθρωπον, οὐκ Αἰγύπτιον, οὐκ Ἰδουμαῖον, ἅπαντες γὰρ εἰσὶν τοῦ θεοῦ ἔργα. φεύγετε δὲ οὐ τὰς φύσεις, ἀλλὰ τὰς γνώμας τῶν κακῶν. * ἀπέχου τῶν σαρκικῶν καὶ κοσμικῶν ἐπιθυμιῶν. * εἰάν τις σοι δῶ ῥάπισμα *, στρέψου αὐτῷ 15 καὶ τὴν ἄλλην, οὐ φανύλης οὐσης τῆς ἀμύνης, ἀλλὰ τιμωτέρας τῆς ἀνεξικακίας· λέγει γὰρ ὁ Δαβὶθ Εἰ ἀνταπέδωκα τοῖς ἀνταποδιδοῦσί μοι κακά. * εἰάν * ἀγγαρεύσῃ σε τις μίλιον *, ὑπάγε μετ' αὐτοῦ δύο, καὶ τῷ θέλοντί σοι κριθῆναι καὶ τὸν χιτῶνά σου λαβεῖν, ἄφες αὐτῷ καὶ τὸ ἱμάτιον, 20 καὶ ἀπὸ τοῦ αἵροντος τὰ σὰ μὴ ἀπαίτει. τῷ αἰτούντι σε δίδου, καὶ ἀπὸ τοῦ θέλοντος δανείσασθαι παρὰ σοῦ μὴ

1 Deut 6, 5 | 3 Isaj 43, 10 | 4 apocryphum | 5 Tobit 4, 15 | 5 Matth 5, 44—47 | 10 Deut 23, 8 | 14 Matth 5, 39 | 16 Psalm 7, 5 | 17 Matth 5, 41. 40. 42

1 ἦν wxt, περι ἦς yz | 2 καρδίας wx, διανοίας t, ψυχῆς yz | 2 ψυχῆς wxt, διανοίας yz | 3 καὶ + yz | 3 ἔστι yzt | 4 καὶ πᾶν ὃ μὴ wxt, ὃ τοῖωνν οὐ yz | 4 θέλης wx | 4 σοι γενέσθαι yz | 4 οὐδὲ σὺ + yz, καὶ σὺ + t | 4 ἄλλα yz | 4 οὐ > yz | 5 τοῦτ' ... ποιήσεις > t | 6 προσεύχεσθαι Z | 6. 7 ἐπεραεζόντων x | 8 φιλεῖτε WXt | 8 καὶ + yzt | 9 ἐθνηκοὶ w | 10 καὶ ἀλλοχού εἴρηται + yz | 10 γὰρ φησί > yz | 10 φησιν x | 11 Αἰγύπτιον Z | 12 εἰσὶν yzt | 12 τοῦ θεοῦ ἔργα εἰσὶν W, sed m pr α super εἰσὶν, β super ἔργα scriptum w | 12 οὐ wxt, μὴ y, μετασφύσεις ita eum seqq iunctum z | 13 κακῶν wx, πονηρῶν yzt | 13 καὶ ἄλλος + y, καὶ ἄλλως + z | 14 καὶ ὁ κύριος + yz | 14 τίς σοι δῶ ῥάπισμα wxt, τίς σε ῥαπίσει y, τίσσερασιση z | 14 εἰς τὴν θεξιάν σιγρόνα + yzt | 14 ἐπίστρεψον z | 15 οὐ wxt, οὐχ ὡς yz | 15 ἀλλὰ wxt, ἀλλ' ὡς yz | 16 γὰρ ὁ wxt, δὲ καὶ y, καὶ ὁ z | 17 ἀνταποδιδοῦσιν x | 17 καὶ πάλιν ὁ κύριος + yz | 17 τίς σε + yz | 17 σε τίς > yz | 17. 18 μῆλιον wy | 18 ἔν + yzt | 20 τῷ ... 21 δίδου > x | 20 sin σαι w | 21 ἀπὸ τοῦ θέλοντος wxt, τὸν θέλοντα yz | 21 παρὰ σοῦ > yz

ἀποκλείσῃς τὴν χεῖρα, δίκαιος γὰρ ἀνὴρ οἰκτεῖρει καὶ κισρῶ
 πᾶσι γὰρ θέλει δίδωσθαι ὁ πατήρ ὁ τὸν ἥλιον αὐτοῦ ἀνα-
 τέλλων ἐπὶ πονηροῦς καὶ ἀγαθοῦς, καὶ τὸν ὑέτον αὐτοῦ βρέ-
 χων ἐπὶ δικαίους καὶ ἀδίκους. πᾶσιν οὖν δίκαιον δίδόναι
 ἐξ οἰκειῶν πόνων· τίμα γάρ, φησί, τὸν κύριον ἀπὸ σῶν δι- 5
 2 καίων πόνων· προτιμητέον δὲ τοὺς ἀγίους. | οὐ φορεύσεις,
 τοῦτ' ἔστιν οὐ φθερῆεις τὸν ὅμοιόν σοι ἀνθρώπον, διαλύεις
 γὰρ τὰ καλῶς γενόμενα· οὐχ ὡς παντὸς * φόνου φαύλου
 τυγχάνοντος *, ἀλλὰ μόνου τοῦ ἀθώου, τοῦ δὲ ἐνδίκου
 * ἄρχουσι μόνους * ἀφωρισμένον. οὐ μοιχεύσεις, διαιρεῖς 10
 γὰρ τὴν μίαν σάρκα εἰς δύο· ἔσονται γάρ, φησί, οἱ δύο εἰς
 σάρκα μίαν· ἐν γὰρ εἰσιν * ἀνὴρ καὶ * γυνὴ τῇ φύσει, τῇ
 συμποσίᾳ, τῇ ἐνώσει, τῇ διαθήσει, τῷ βίῳ, τῷ τρόπῳ, κε-
 χωρισμένοι δὲ εἰσι τῷ σχήματι καὶ τῷ ἀριθμῷ. οὐ * παι-
 δοφθορήσεις· παρὰ φύσιν γὰρ τὸ κακὸν ἐκ Σοδόμων φυνέν, 15
 ἥτις πυρὸς θεηλάτου παρανάλωμα γέρονεν· ἐπικατάρατος
 δὲ ὁ τοιοῦτος καὶ ἔρει πᾶς ὁ λαὸς Γένουτο, γένοιτο. οὐ πορ-
 νεύσεις· οὐκ ἔσται γάρ, φησί, πορνεύων ἐν υἱοῖς Ἰσραὴλ.
 οὐ κλέψεις· Ἔλαρ γὰρ κλέψας ἐν τῷ Ἰσραὴλ ἐν Ἱεριχῶ λί-
 θοῖς βληθῆεις τοῦ ζῆν ὑπεξῆλθε, καὶ Γιεξεί κλέψας καὶ ψευ- 20
 σάμενος ἐκληρονόμησε τοῦ Νεεμὰν τὴν λέπραν, καὶ Ἰούδας
 κλέπτων τὰ τῶν πενήτων τὸν κύριον τῆς δόξης παρεδώ-

1 Psalm 112, 5 | 2 Matth 5, 45 | 5 Prov 3, 9 | 6 Exod 20, 13 |
 10 Exod 20, 14 | 12 Gen 2, 24 | 16 Deut 27, 15 | 17 Deut 23, 18 |
 19 Exod 20, 15

1 ἀποκλήσεις w, ἀποστραφῆς yz [ἦς z] | 1 τὴν χεῖρα > yz | 1 δίκαιος ...
 κισρῶ] καὶ πάλιν ὁ δᾶδ· ὅλην τὴν ἡμέραν ἔλει καὶ δανείζει ὁ δι-
 καιος· καὶ χρηστός ἀνὴρ ὁ οἰκτεῖρων καὶ κισρῶν yz ex Psalm 37, 26 | 2
 πᾶσιν z | 2 δίδόναι yz | 3 ἀγαθοῦς καὶ πονηροῦς yz | 4 πᾶσι γὰρ w |
 4 δίδόναι w | 5 φησιν x | 6 προτιμητέον w | 7 σου w | 8 γινόμενα t | 8 δὲ
 του + yz | 8.9 τυγχάνοντος φαύλου W | 9 ἀπηγόρευται + yz | 9 τοῦ δὲ
 wx, τοῦ δ' t, ὁ δὲ yz | 9 ἐνδίκος yz | 10 καὶ + yz | 10 ἔστιν + yz | 10
 ἀφωρισμένον x, ἀφωρισμένους yz | 11 τὴν > t | 11 γὰρ alterum > yz
 12 γὰρ wxt, τοίνυν yz | 12 ὁ + yz | 12 ἡ + yz | 13 συμποσία X | 13
 διαθήσει X | 14 εἰσι > Yz | 14 οὐδε x, δὲ super versum post οὐ + y
 man correct | 15 γὰρ xyz, δὲ w | 15 σοδομιτῶν w | 16 ἥτις wxt, ὁ
 καὶ yz | 16 θεηλάτου x | 17 ἀρει w | 17 γένοιτο alterum > xt | 18
 φησιν x | 19 γὰρ xyz, δὲ w | 19 Ἱεριχῶ w, Ἱεριχῶ y, Ἱεριχῶ z | 20
 ὑπεξῆλθεν x | 20 γιεξή wyz [ῆ y, η z], γιεξί x | 21 ἐκληρονόμησεν
 x | 21 λέπραν w

κεν Ἰουδαίους, καὶ μεταμεληθεὶς ἀπήγατο καὶ ἐλάκησε μέ-
 σος καὶ ἐξεχύθη πάντα τὰ σπλάγχνα αὐτοῦ, καὶ Ἀνανίας
 καὶ * Σαμφείρα ἡ τούτου γυνή, κλέψαντες τὰ ἴδια καὶ
 πειράσαντες τὸ πνεῦμα κυρίου, παραχορῆμα ἀποφάσει Πέ-
 5 τρου τοῦ συναποστόλου ἡμῶν ἐθανατώθησαν. | οὐ μαγεύ- 3
 σεις, οὐ φαρμακεύσεις· φαρμακοὺς γάρ, φησίν, οὐ περι-
 βιάσετε. οὐ φονεύσεις τέκνον σου ἐν φθορᾷ οὐδὲ τὸ γεν-
 νηθὲν ἀποκτενεῖς· πᾶν γὰρ τὸ ἐξεικονισμένον, ψυχὴν λα-
 βὸν παρὰ θεοῦ, φονευθὲν ἐκδικηθήσεται, ἀδίκως ἀναιρεθέν.
 10 οὐκ ἐπιθυμήσεις τὰ τοῦ πλησίον σου, οἷον τὴν γυναῖκα ἢ
 τὸν παῖδα ἢ τὸν βούν ἢ τὸν ἄρρῶν. οὐκ ἐπιροκήσεις· ἐρ-
 ρήθη γὰρ μὴ ὁμόσαι ὄλωσ· εἰ δὲ μήγε, καὶ εὐορκήσης, ὅτι
 ἐπαινεθήσεται * πᾶς ὁ ὀμνύων ἐν αὐτῷ. οὐ ψευδομαρτυ-
 ρήσεις, ὅτι ὁ συκοφαντῶν * πένητα παροξύνει τὸν ποιή-
 15 σαντα αὐτόν. | οὐ κακολογήσεις· μὴ ἀγάπα γάρ, φησί, 4
 κακολογεῖν, ἵνα μὴ ἔξαρθῆς. οὐδὲ μνησικακήσεις, ὅδοι γὰρ
 μνησικάκων εἰς θάνατον. οὐκ ἔση δίγνωμος οὐδὲ δίγλωσ-
 σος· παρὶς γὰρ ἰσχυρὰ ἀνδρὶ τὰ ἴδια χεῖλη, καὶ Ἀηὸρ γλωσ-
 σῶδης οὐ κατεθνηθῆσεται ἐπὶ τῆς γῆς. οὐκ ἔσται ὁ λό-
 20 γος σου κενός, περὶ παντὸς γὰρ λόγου ἄρροῦ δώσετε λό-
 γον. οὐ ψεύση· ἀπολείς γὰρ * πάντας τοὺς λαλοῦντας τὸ
 ψεῦδος. οὐκ ἔση πλεονέκτης οὐδὲ ἄρπαξ· οὐαὶ γάρ, φησίν,
 ὁ πλεονεκτῶν τὸν πλησίον πλεονεξίαν κακῆν. | οὐκ ἔση ὑπο- 5
 κριτής, ἵνα μὴ τὸ μέρος σου μετ' αὐτῶν θῆς. * οὐκ ἔση
 25 κακοήθης οὐδὲ ὑπερήφανος· * ὑπερηφάνους γὰρ ὁ θεὸς ἀν-

1 Act 1, 18 | 6 Exod 22, 18 | 8 Exod 21, 22 | 10 Exod 20, 17 |
 11 Matth 5, 33. 34 | 13 Psalm 63, 12 | 13 Exod 20, 16 | 14 Prov 14,
 31 | 15 Prov 20, 13 | 16 Prov 12, 28 | 18 Prov 6, 2 | 18 Psalm
 140, 12 | 20 Matth 12, 36 | 21 Psalm 5, 7 | 22 Habac 2, 9 |
 24 Matth 24, 51 | 25 Prov 3, 34

1 καὶ prius wxt, εἶτα yz | 1 ἀπήγατο W | 1 ἐλάκησεν x | 3 καὶ + x |
 3 σαμφήρα X | 3 γυνή xyt, γαμετή w | 5 ὀμῶν y?? | 5 τοῦ ... ἐθανα-
 τώθησαν > z | 6 φαρμακός w | 6 φησίν ... 7 σου > z | 6. 7 περιβιά-
 σεται y | 8 ἀποκτενεῖν w | 8. 9 λαβῶν wxy | 9 φονευθὲν > w | 10 οἷον
 > w | 11. 12 ἐρρέθη yzt [δέ yt] | 12 ὁμόσαι t | 12 εὐορκήσεις wyz | 12
 ὅτι > yz | 13 γάρ φησι + yz | 14 ὅτι > Yz | 14 γάρ + z | 15 φησιν
 x | 16 καταλαλεῖν x | 16 ἔξαρθεῖς w | 16 οὐ yz | 18 ἀνδρὶ > w | 20 δό-
 σετε w | 21 φησι + yzt | 23 πλεονεξίαν w | 24 ἵνα ... θῆς > Yz | 24 οὐαὶ
 γάρ ὄμιν, φησί, τοῖς ὑποκριταῖς + yz [ὄμιν > z] | 25 ὑπερήφανος w |
 25 κύριος + yz | 25 ὑπερηφάνους w | 25 ὁ θεὸς xt, κύριος w, > yz

τιτάσσεται. οὐ λήψη πρόσωπον δυνάστου ἐν κρίσει, τοῦ γὰρ κερίου ἢ κρίσει. οὐ μισήσεις πάντα ἄνθρωπον. ἐλε-
 γμῶ ἐλέγξεις * τὸν ἀδελφόν σου καὶ οὐ λήψη δι' αὐτὸν
 ἁμαρτιαν, καὶ * Ἐλεγγε σοφὸν καὶ ἀγαπήσει σε. φεύγε
 ἀπὸ παντὸς * κακοῦ καὶ ἀπὸ παντὸς ὁμοίου αὐτῶ· ἄπεχε 5
 γὰρ, φησίν, ἀπὸ ἀδίκου, καὶ τρόμος οὐκ ἔγγιει σοι. μὴ
 γίνου ὀργίλος μηδὲ βάσκανος μηδὲ ζηλωτῆς μηδὲ μαυ-
 κὸς μηδὲ θρασύς, μὴ πάθῃς τὰ τοῦ Κάιν καὶ τὰ τοῦ
 Σαούλ καὶ τὰ τοῦ Ἰωάβ· ὅτι ὁ μὲν * ἀπέκτεινε τὸν ἀδελ-
 φὸν αὐτοῦ τὸν Ἄβελ διὰ τὸ πρόκριτον αὐτὸν εὐρεθῆναι 10
 παρὰ θεῶ καὶ διὰ τὸ προσδεχθῆναι τὴν θυσίαν αὐτοῦ, ὃς
 δὲ τὸν ὄσιον Δαβὶδ ἐδίωκε νικῆσαντα * Γολιάθ τὸν Φιλι-
 στιαιὸν, καὶ ζηλώσας ἐπὶ τῇ τῶν χορευτριῶν εὐφημίᾳ, ὃς δὲ
 τοὺς δύο στρατηλάτας ἀνείλε, τὸν Ἄβενῆρ τὸν τοῦ Ἰσραὴλ 15
 6 καὶ τὸν Ἀμεσσά τὸν τοῦ Ἰουδα. | μὴ γίνου οἰωνοσκοπὸς, ὅτι
 ὁδηγεῖ πρὸς εἰδωλολατρείαν· οἰάνισμα δέ, φησὶν ὁ Σα-
 μοιήλ, ἁμαρτία ἐστίν, καὶ Οὐκ ἔσται οἰωνισμὸς ἐν Ἰακώβ,
 οὐδὲ ματαιία ἐν Ἰσραὴλ· οὐκ ἔσῃ ἐπάδων οὐδὲ περικαθαίρων
 τὸν υἱόν σου, οὐ κληδονεῖς οὐδὲ οἰωνισθήσῃ οὐδὲ ὀρ-
 νεοσκοπήσεις οὐδὲ μαθήσῃ μάθημα πονηρόν· ταῦτα γὰρ 20
 πάντα καὶ ὁ νόμος ἀπέειπεν. μὴ γίνου ἐπιθυμητῆς κα-
 κῶν, ὁδηγηθήσῃ γὰρ εἰς ἀμετρίαν ἁμαρτημάτων. οὐκ ἔσῃ
 αἰσχρολόγος οὐδὲ ριψόφθαλμος οὐδὲ μέθυσος· ἐκ γὰρ τού-
 των πορνεῖται καὶ μοιχεῖται γίνονται. μὴ γίνου φιλάργυ-

1 Deut 1, 17 | 2 Lev 19, 17 | 4 Prov 9, 8 | 5 Isaj 54, 14 | 16 Reg
 α 15, 23 | 17 Num 23, 23 | 18 Deut 18, 10, 11

1 δυνάστου > yzt | 1. 2 τοῦ γὰρ wx, ὅτι τοῦ yzt | 3 ἐλέγξης y | 3 φησι
 + yz | 4 πάλιν + yz | 5 φησι + yz [l z] | 6 γὰρ φησίν > yz, γρηφ
 ἀπέχετε γὰρ φηση margo y | 8 μὴ wx, μήτε yz | 8 τὰ prius >> x, alterum
 > w | 9 ἰάβ z | 9 ὅτι > yz | 9 ὁ wxyz, ὃς t | 9 γὰρ + yz | 9 ἀπέκτει-
 νεν x | 10 τὸν > z | 10 πρόκριτον x | 11 προσδεχθῆναι wxyz, προκρι-
 θῆναι t | 11 ὃς wx, ὁ yz | 12 ἐδίωκεν x | 12 τὸν + yzt | 12 Γολιάθ t |
 12. 13 φιλιστιαιὸν t | 13 καὶ > yzt | 13 ὃς wx, ὁ yz | 14 στρατάρχας yzt |
 14 ἀνείλεν x | 14 ἀβενῆρ yzt [A t] | 15 τὸν prius > yzt | 15 ἀνα-
 μεσσά z | 16 εἰδωλολατρίαν z | 17 ἔστι yzt [i z] | 18 μαντεῖαν z | 18
 ἐπάιδων Y?z | 18 οὐδὲ alterum wx, ἦ yzt | 19 κλειδονεῖς z | 19. 20
 ὀρνεοσκοπήσεις y, ὀρνεοσκοπήσεις t | 20 μαθήματα πονηρὰ yzt [α t] |
 21 ἅπαντα yzt | 21 ἀπέειπε t | 22 ἁμαρτημάτων ἀμετρίαν w | 22 ἔσθαι
 Z, ἔσθῃ z | 23 μέθυσος t

ρος, ἵνα μὴ ἀντὶ θεοῦ δουλεύσης τῷ μαμωνᾷ. μὴ γίνου
κενόδοξος, μηδὲ μετέωρος, μηδὲ ὑψηλόφρων, ἐκ γὰρ τού-
των ἀπάντων ἀλαζονεῖα γεννῶνται· μνησθητι τοῦ εἰπόντος
Κύριε, οὐχ ὑψώθη ἡ καρδία μου οὐδὲ ἐμετεωρίσθησαν οἱ
5 ὀφθαλμοί μου οὐδὲ ἐπορεύθην ἐν μεγάλοις οὐδὲ ἐν θαυ-
μασίαις ὑπὲρ ἐμέ, εἰ μὴ ἐταπεινοφρόνουν. | μὴ γίνου γόγ- 7
γυσις, μνησθεὶς τῆς τιμωρίας ἧς ὑπέστησαν οἱ γογγύσαν-
τες κατὰ Μωσέως. μὴ ἔσο ἀνθάδης μηδὲ πονηρόφρων,
μηδὲ σκληροκαρδὸς μηδὲ θυμώδης μηδὲ μικρόψυχος· ταῦτα
10 γὰρ πάντα ὀδηγεῖ πρὸς βλασφημίαν. ἴσθι δὲ πρῶτος ὡς * Μωϋ-
σῆς καὶ Δαβὶδ, ἐπεὶ οἱ πρᾶξις κληρονομήσουσι τὴν γῆν. | γίνου 8
μακρόθυμος· ὁ γὰρ τοιοῦτος πολὺς ἐν φρονήσει, ἐπέλετο
ὁ ὀλιγόψυχος ἰσχυρὸς ἄφρων. γίνου ἐλεήμων· μακάριοι γὰρ
* οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται. ἔσο ἄκακος, ἤσυ-
15 χος, ἀγαθός, τρέμων τοὺς λόγους τοῦ θεοῦ. οὐχ ὑψώ-
σεις σεαυτὸν ὡς ὁ Φαρισαῖος· ὅτι πᾶς ὁ ὑψῶν ἑαυτὸν τα-
πεινωθήσεται, καὶ τὸ ὑψηλὸν ἐν ἀνθρώποις βδέλυγμα παρὰ
* θεῶν. οὐ θάσεις τῇ ψυχῇ σου θρασύς, ὅτι ἀνὴρ θρα-
σύς ἐμπροσθέν σου κακός. οὐ συμπορεύσῃ μετὰ ἀφρόνων,
20 ἀλλὰ μετὰ σοφῶν καὶ δικαίων· * τὰ συμβαίνοντά σοι πάθη
εἰμεινῶς δέχου καὶ τὰς περιστάσεις ἀλύπως, εἰδὼς ὅτι μισθός
σοι παρὰ θεοῦ δοθήσεται ὡς τῷ Ἰαβ καὶ τῷ Λαζάρω. | τὸν 9
λαλοῦντά σοι τὸν λόγον τοῦ θεοῦ δοξάσεις, μνησθήσῃ δὲ αὐ-
τοῦ ἡμέρας καὶ νυκτός, τιμήσεις δὲ αὐτὸν οὐχ ὡς γενέσεως

4 Psalm 131, 1. 2 | 11 Matth 5, 5 | 12 Prov 14, 29 | 13 Matth
5, 7 | 15 Isaj 66, 2 | 16 Luc 18, 14 | 17 Luc 16, 15 | 18 Prov 13, 17
| 24 Hebr 13, 7

1 δουλεύσεις Wx | 3 ἀπάντων > Yz | 3 ἀλαζονεῖα w, ἀλαζονεῖα yz
| 3 γενόταν w, γίνονται t | 4 οὐδὲ ... 5 μου > z | 6 εἰ μὴ ἐταπεινο-
φρόνουν > Yz | 6. 7 γογγυσις y, γογγυσις z | 7 μνησθῆς w | 7. 8
γογγύσαντες κατὰ wx, καταγογγύσαντες yzt | 8 μωσέως w | 9 μηδὲ
secundum xt, μὴ wyz | 9 μηδὲ tertium wxz, μὴ yz | 9. 10 πάντα γὰρ
ταῦτα t | 10 ὁ + x | 10. 11 μωσῆς xyz | 11 τὴν > t | 12 ἐπέλετο
wxyt, ὥσπερ Yz | 13 ὁ > Yzt | 13 γὰρ > w | 14 φῆ + y, φησὶν + z
| 14 αὐτοὶ > w | 16. 17 ταπεινοθήσεται w | 17 βδέλυγμα w | 18 τῷ
+ yz, τῷ + t | 18. 19 θρασὺς ἀνὴρ t | 19 συμπορεύσει w | 20 καὶ δικαίων
> Y | 20 ὁ συμπορευόμενος γὰρ σοφοῖς σοφὸς ἔσται, ὁ δὲ συμπο-
ρευόμενος ἄφροσι γνωσθήσεται + yzt ex Prov 13, 20 sed margo y
(qui lunulis inclusit) ταῦτα ἐν τοῖς ἄλλοις οὐ κεῖται | 22 παρὰ θεοῦ
σοι yzt | 23 μνησθήσῃ W | 24 τε yz

αἴτιον, ἀλλ' ὡς τοῦ εὖ εἶναι σοι πρόξενον γινόμενον ὅπου γὰρ
 ἢ περὶ θεοῦ διδασκαλία, ἐκεῖ ὁ θεὸς πάρεστιν. ἐκζητήσεις
 καθ' ἡμέραν τὸ πρόσωπον τῶν ἁγίων, ἵν' ἐπαναπαύῃ τοῖς λό-
 10 γοις αὐτῶν. | οὐ ποιήσεις σχίσματα πρὸς τοὺς ἁγίους, μνη-
 σθεις τῶν Κορειτῶν. εἰρηνεύσεις μαχομένους ὡς Μωσῆς, 5
 καταλλάσσων εἰς φιλίαν. κρινεῖς δικαίως· τοῦ γὰρ κυ-
 ρίου ἢ κρίσις. οὐ λήψῃ πρόσωπον ἐλέγξαι ἐπὶ παραπτώ-
 ματι, ὡς Ἠλίας καὶ Μιχαίας τὸν Ἀχαάβ, καὶ Ἀβδεμελέκ ὁ
 Αἰθίοψ τὸν Σεδειάν, καὶ Νάθαν τὸν Δαβὶδ, καὶ Ἰωάννης
 11 τὸν Ἡρώδη. | μὴ γίνου δίψυχος ἐν προσευχῇ σου, εἰ 10
 ἔσται ἢ οὐ· λέγει γὰρ ὁ κύριος ἐμοὶ * Πέτρον ἐπὶ τῆς θαλάσ-
 σης * Ὀλιγόψυχε, εἰς τί ἐδίστασας; μὴ γίνου πρὸς μὲν τὸ
 λαβεῖν ἐκτείνων τὴν χεῖρα, πρὸς δὲ τὸ δοῦναι συστέλλων·
 12 | ἐὰν ἔχης, διὰ τῶν χειρῶν σου δός, ἵνα ἐργασθῇ εἰς λύ- 15
 οῦσιν ἁμαρτιῶν σου· ἐλεημοσύναις γὰρ καὶ πίστειν ἀπο-
 καθαιρούνται ἁμαρτίαι. οὐ διστάσεις δοῦναι πτωχῶ, οὐδὲ
 διδοὺς γογγύσεις· γνώση γὰρ τίς ἐστιν ὁ τοῦ μισθοῦ ἀντα-
 ποδοῦντος· * ὁ ἐλεῶν γὰρ, φησί, πτωχὸν κυρίῳ δανείξει, κατὰ
 δὲ τὸ δῶμα αὐτοῦ, οὕτως ἀνταποδοθήσεται αὐτῷ. οὐκ
 ἀποστραφήσῃ ἐνδεοῦμενον· ὅς φράσσει γὰρ, φησί, τὰ ὅσα 20
 αὐτοῦ μὴ ἀκοῦσαι * ἐνδεομένου, καὶ αὐτὸς ἐπικαλέσεται
 καὶ οὐκ ἔσται ὁ εἰσακούων αὐτοῦ. κοινωνήσεις εἰς πάντα
 τῷ ἀδελφῷ σου καὶ οὐκ ἐρεῖς ἴδια εἶναι, κοινὴ γὰρ ἡ με-
 τάλγηψις παρὰ θεοῦ πᾶσιν ἀνθρώποις παρεσκευάσθη. οὐκ
 ἀρεῖς τὴν χεῖρά σου ἀπὸ τοῦ υἱοῦ σου ἢ ἀπὸ τῆς θυγατρὸς 25
 σου, ἀλλ' ἀπὸ νεότητος αὐτῶν διδάξεις αὐτοὺς τὸν φόβου

6 Deut 1, 17 | 10 Iacob 1, 6, 7 | 12 Matth 14, 31 | 12 Sirach 4,
 31 | 15 Prov 16, 6 | 18 Prov 19, 17 | 20 Prov 21, 13

1 ἀλλ' ὡς xyzt, ἀλλὰ w | 1 γενόμενον w | 2 ἢ περὶ > Yz | 3 ἵνα w
 | 5 κορειτῶν xyz | 5 μωσῆς w | 6 καλάσσω W, καταλάσσω w, συναλ-
 λάσσω yzt | 8 Ἀβδεμέλεχ t, ἀβιμέλεχ y, ἀβιμέλεχ z | 10 εἰ wt, ἦ x,
 > yz | 11 λέγει wxt, εἶπεν yz | 11 τῷ + yz | 12 διστάσαντι + yz |
 12 ὀλιγόπιστε yzt | 14 ἔχεις t | 14 εἰς > yz | 17 τοῦ > Y | 17. 18 ἀν-
 ταποδόσης z | 18 καὶ + yz | 18 γὰρ > yz | 18 φησιν x, > yz | 18
 κυρίῳ] θεῶ yz | 19 δῶμα w | 19 οὕτως > yz | 20 ἐνδεόμενον yzt |
 20 φησιν x | 21 εἰσακούσαι yzt | 21 τοῦ + yzt | 21 δεομένου yzt | 22
 ἔστε z | 22 ὁ > t | 25 ἀρεῖς Y?, ἀρεῖς z | 25 σὴν χεῖρα σου t | 26
 ἀλλὰ yzt | 26 αὐτῶν > t | 26 αὐτοὺς yzt, αὐτὰ w, αὐταῖς x

τοῦ θεοῦ. παίδευε γάρ, φησί, τὸν υἱόν σου, οὕτω γὰρ ἔσται
 σοι εὐέλπις. | οὐκ ἐπιτάξεις δούλω σου ἢ παιδίῳ τοῖς ἐπὶ 13
 τὸν αὐτὸν θεὸν πεποιθῶσιν ἐν πικρίᾳ ψυχῆς, μὴ ποτε στα-
 νάξωσιν ἐπὶ σοὶ καὶ ἔσται σοι ὀργὴ παρὰ θεοῦ· καὶ ὑμεῖς,
 5 οἱ δοῦλοι, ὑποτάγητε τοῖς κυρίοις ὑμῶν ὡς τῷ πατρὶ θεοῦ ἐν
 αἰσχύνη καὶ φόβῳ, ὡς * κυρίῳ καὶ οὐκ ἀνθρώποις. | μι- 14
 σήσεις πᾶσαν ὑπόκρισιν, καὶ πᾶν ὃ ἂν ἦ κυρίῳ ἀρεστόν,
 ποιήσεις· οὐ μὴ ἐγκαταλίπης ἐντολὰς κυρίου, φυλάξεις δὲ
 ἃ παρέλαβες παρ' αὐτοῦ, μῆτε προστιθεὶς ἐπ' αὐτοῖς μῆτε
 10 ἀφαιρῶν ἀπ' αὐτῶν· οὐ προσθήσεις γὰρ τοῖς λόγοις αὐτοῦ,
 ἵνα μὴ ἐλέγξῃ σε καὶ ψευδῆς γένη. ἐξομολογήσῃ κυρίῳ
 τῷ θεῷ σου τὰ ἁμαρτήματά σου καὶ οὐκέτι προσθήσεις
 ἐπ' αὐτοῖς, ἵνα εὐ σοι γένηται παρὰ κυρίῳ τῷ θεῷ σου,
 ὃς οὐ βούλεται τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ἀλλὰ τὴν με-
 15 τάνοιαν. | τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου θεραπέυσεις ὡς 15
 αἰτίους σοι γενέσεως, ἵνα γένη μακροχρόνιος ἐπὶ τῆς γῆς
 ἧς κύριος ὁ θεός σου· δίδωσί σοι. τοὺς ἀδελφούς σου καὶ
 τοὺς συγγενεῖς σου μὴ ὑπερίδῃς· τοὺς γὰρ οἰκείους * τοῦ
 σπέρματός σου οὐχ ὑπερόψει. | τὸν βασιλέα φοβήθησῃ, εἰ- 16
 20 δὲ ὅτι τοῦ κυρίου ἐστὶν ἡ χειροτονία· τοὺς ἄρχοντας αὐ-
 τοῦ τιμήσεις ὡς λειτουργοὺς θεοῦ, ἐκδικιοὶ γὰρ εἰσιν πάσης
 ἀδικίας· οἷς ἀποτίσατε τέλος, φόρον καὶ πᾶσαν εἰσφορὰν
 εὐγνώμωνως. | οὐ προσελεύσῃ ἐπὶ προσευχῇ σου ἐν ἡμέ- 17
 ρα πονηρίας σου, πρὶν ἂν λύσῃς τὴν πικρίαν σου. αὕτη
 25 ἐστὶν ἡ ὁδὸς τῆς ζωῆς, ἧς γένοιτο ἐντὸς ὑμᾶς εὐρεθῆναι διὰ
 Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν. | ἡ δὲ ὁδὸς τοῦ θανάτου 18
 ἐστὶν ἐν πράξεσι πονηραῖς θεωρουμένη· ἐν αὐτῇ γὰρ ἄνοια

1 Prov 19, 18 | 6 Col 3, 23 | 9 Apoc 22, 18, 19 | 10 Prov 30, 6 |
 14 Ezech 33, 11 + Petr β 3, 6 | 15 Exod 20, 12 | 18 Isaj 58, 7
 | 21 Rom 13, 4

1 γάρ prius > yz | 1 φησιν x | 2 σοὶ > yz | 3 πεποιθῶσιν wx | 5 τύ-
 ποις t | 6 αἰσχύνη] προσοχῇ t | 6 τῷ + yz, τῷ + t | 7 ἐὰν t | 7 ἀρε-
 στόν κυρίῳ yzt [ω γ] | 8 ἐγκαταλείπεις x | 9 προστίθεις w | 9 ἁμαρτοῖς
 X | 12 οὐκ ἔστι z | 13 κυρίου τοῦ θεοῦ yz | 15 σου alterum > yzt |
 16 αἰτίους σου x | 16 γενέσεως z | 17 ἧς w in rasura quinque literarum
 capaci | 17 δίδωσίν x | 17 τοὺς ... 18 σου > w | 18 γάρ > yz |
 18 φησὶ + γ, φῆ οὖς + z | 19 ὑπερόψει x | 19 φοβήθησῃ w |
 21 εἶαι yzt | 22 ἀποτίσατε w, ἀπόδοτε yz | 23 προσευχῇ w | 27 πρά-
 ξειν xt

τοῦ θεοῦ καὶ πολλῶν θεῶν ἐπεισαγωγῇ, δι ὧν φόνοι, μοιχεῖαι, πορνεῖαι, ἐπιπορκίαι, ἐπιθυμίαι παράνομοι, κλοπαί, εἰδωλολατρεῖαι, μαγίαι, φαρμακεῖαι, ἀρπαγαί, ψευδομαρτυρίαι, ὑποκρισεις, διπλοκαρδίαι, δόλος, ὑπερηφανία, κακία, αὐθάδεια, πλεονεξία, αἰσχρολογία, ζηλοτυπία, θρασύτης, 5 ὑψηλοφροσύνη, ἀλαζονεία, ἀφοβία, διωγμὸς ἀγαθῶν, ἀληθείας ἔχθρα, ψεύδους ἀγάπη, ἄγνοια δικαιοσύνης. οἱ γὰρ τούτων ποιηταὶ οὐ κολλῶνται * ἀγαθῶ, οὐδὲ κρίσει δικαίᾳ· ἀγρουπνοῦσιν * οὐκ εἰς τὸ ἀγαθόν, ἀλλ' εἰς τὸ πονηρόν· ὧν μακρὰν προάτης καὶ ὑπομονή· μάταια ἀγαπῶντες, διώκον- 10 τες ἀνταπόδομα, οὐκ ἐλεοῦντες πτωχόν, οὐ πονοῦντες ἐπὶ καταπονομένῳ, οὐ γινώσκοντες τὸν ποιήσαντα αὐτούς, φονεῖς τέκνων, φθορεῖς πλάσματος θεοῦ, ἀποστρεφόμενοι ἐνδεδόμενον, * πλουσίῳ παράκλητοι, πενήτων ὑπερόπται, πανθα- 19 μάρτητοι. ἤσθεθήτε, τέκνα, ἀπὸ τούτων πάντων. | ὅρα μὴ τις 15 σε πλανήσῃ ἀπὸ τῆς εὐσεβείας· οὐκ ἐκκλινεῖς γὰρ, φησὶν, ἀπ' αὐτῆς δεξιᾶ ἢ ἀριστερᾶ, ἵνα συνῆς ἐν πάσιν οἷς ἂν πράσῃς· σὺ γὰρ, ἂν * ἐκτραπῆς * τῆς εὐθείας ὁδοῦ, δυσ- 20 σεβήσεις. | περὶ δὲ βρωμάτων λέγει σοι ὁ κύριος Τὰ ἀγαθὰ τῆς γῆς φάγεσθε, καὶ Πᾶν κρέα ἐδεσθε ὡς λάχανα χλόης, 20 τὸ δὲ αἷμα ἐκχεεῖς· οὐ γὰρ τὰ εἰσερχόμενα εἰς τὸ στόμα κοινοῦ τὸν ἄνθρωπον, ἀλλὰ τὰ ἐκπορευόμενα, λέγω δὴ βλασφημίαι, καταλαλιαὶ καὶ εἰ τί τοιοῦτον. σὺ δὲ φάγη τὸν μυελὸν τῆς γῆς μετὰ * δικαιοσύνης· ὅτι εἰ τι καλόν, αὐτοῦ,

15 Matth 24, 4 | 16 Iosue 1, 7 | 19 Isaj 1, 19 | 20 Genes 9, 3 | 21 Deut 15, 23 | 21 Matth 15, 11 | 23 Gen 45, 18 | 24 Zach 9, 17

l τοῦ > yzt | l θεῶν wyz, θεῶν x, κακῶν καὶ θολῶν καὶ ταρ-
 χῶν t | 3 εἰδωλολατεῖαι W, εἰδωλολατρία z | 3 μαγεῖαι xyz | 4 δι-
 πλή καρδία yz | 6 ἀλαζονία wXt, ἀλλαζονία x | 7 ἄγνοια W | 7 γὰρ
 > Yz | 8 ποιηταὶ] ἐν ἄλλῳ ἀντιποιηταὶ margo t | 8 ταῖ + w | 8
 οὐδὲ ... δικαίᾳ > w | 9 δὲ + w super versum pr m | 10. 11 διώκον-
 τες ἀγαπῶντες w | 11 ἀνταπόδομα z | 14 καταπονοῦντες φλιβόμενον
 + yzt | 14 παράκλητοι wxt, πάρεδροι yz, γρηφ καὶ παράκλητοι margo
 y | 14 πενήτων w | 11. 15 πανταμάρτητοι wxt | 15 πάντων τούτων w |
 15 ἀπάντων yzt | 16 πλανήσει w | 16 ἀσεβείας z | 16 ἐκκλινεῖς x, ἐκ-
 κλίνης t | 17 ἀριστερᾶ wx, εὐάννημα yzt | 17 συνῆς w | 17. 18 πράτ-
 τῆς w | 18 σὺ γὰρ ἂν W, σὺ γὰρ ἂν w, σὺ γὰρ ἂν x, σὺ γὰρ ἂν
 yz, σὺ γὰρ ἂν t | 18 μὴ + t | 18 ἔξω + yzt | 20 κρέας yzt | 23 φά-
 γῆς w | 21 τῆς γῆς μετὰ > Y, γῆς μετὰ > z | 24 τῆς + y

καὶ εἴ τι ἀγαθόν, αὐτοῦ· σίτος νεανίσκοις καὶ οἶνος εὐωδιά-
 ζων παρθένοις· τίς γὰρ φάγεται ἢ τίς πίεται πάρεξ αὐτοῦ; *
 | ἀπὸ δὲ τῶν εἰδωλοθύτων φεύγετε, ἐπὶ τιμῇ γὰρ δαιμόνων 21
 θύουσιν αὐτά, ἐφ' ὕβρει δηλαδὴ τοῦ μόνου θεοῦ· ὅπως
 5 μὴ γένησθε κοινωνοὶ δαιμόνων. | περὶ δὲ * βαπτίσματος, 22
 ᾧ ἐπίσκοπε ἢ πρεσβύτερε, ἤδη μὲν καὶ πρότερον διε-
 ταξάμεθα, καὶ νῦν δὲ φαμεν ὅτι οὕτως βαπτίσεις, ὡς ὁ
 κύριος διετάξατο ἡμῖν λέγων Πορευθέντες μαθητεύσατε
 πάντα τὰ ἔθνη, βαπτίζοντες αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πα-
 10 τρός καὶ τοῦ υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, διδάσκοντες
 αὐτοὺς τηρεῖν πάντα ὅσα ἐνετειλάμην ὑμῖν· τοῦ ἀποστεί-
 λαντος πατρός, τοῦ ἐλθόντος χριστοῦ, τοῦ μαρτυρήσαντος
 παρακλήτου. χρίσεις δὲ πρῶτον εἰλαῖφ ἁγίω, ἔπειτα βαπτί-
 15 χρίσμα μετοχῇ ἢ τοῦ ἁγίου πνεύματος, τὸ δὲ ὕδωρ σύμβο-
 λον τοῦ θανάτου, τὸ δὲ μύρον σφραγίς τῶν συνθηκῶν. εἰ
 δὲ μήτε ἔλαιον ἢ μήτε μύρον, ἀρκεῖ τὸ ὕδωρ καὶ πρὸς χρίσιν
 καὶ πρὸς σφραγίδα καὶ πρὸς ὁμολογίαν τοῦ ἀποθανόντος
 ἡτοῦ συναποθνήσκοντος. πρὸ δὲ τοῦ βαπτίσματος νηστευ-
 20 σάτω ὁ βαπτιζόμενος· καὶ γὰρ ὁ κύριος ὑπὸ Ἰωάννου πρῶ-
 τον βαπτισθεὶς καὶ εἰς τὴν ἔρημον ἀνλισθεὶς, μετέπειτα ἐνή-
 στευσεν, τεσσαράκοντα ἡμέρας καὶ τεσσαράκοντα νύκτας.
 ἐβαπτίσθη δὲ καὶ ἐνήστευσεν, οὐκ αὐτὸς ἀπορρωπίσεως ἢ
 νηστείας χρεῖαν ἔχων ἢ καθάρσεως ὁ τῇ φύσει καθαρὸς καὶ
 25 ἅγιος, ἀλλ' ἵνα καὶ Ἰωάννη ἀληθεῖαν προσμαρτυρήσῃ καὶ
 ἡμῖν ὑπογραμμὸν παράσχηται. οὐκοῦν ὁ μὲν κύριος οὐκ

2 Eccl 2, 25 | 8 Matth 28, 19, 20 | 21 Matth 4, 1, 2 | 26 Petr α
 2, 21

2 παραινεί δέ σοι καὶ ὁ σοφὸς Ἔσθρας λέγων Πορεύεσθε καὶ φά-
 γετε λιπάσματα καὶ πίετε γλυκάσματα καὶ μὴ λυπεῖσθε ex Nehem 8,
 10 + yzt: lunulis inclusit y: οὐδὲ ταῦτα ἐν τοῖς ἄλλοις κείται margo
 y | 4 θύουσι ταῦτα yzt | 5 δαιμόνων x | 5 τοῦ + w | 7 δὲ > w |
 7 οὕτω yzt | 8 λέγων w | 12 πατρός] πνεύματος t | 13 χρίσεις w | 13
 ἔπειτα w | 14 τὸ prius > yzt | 17 ἢ > w | 17 μύρων X | 17 τὸ > t |
 17 χρίσιν w | 20, 21 πρῶτον βαπτισθεὶς ὑπὸ Ἰωάννου yzt [I 4] | 21
 βαπτισθεὶς W? βαπτισθῆς w | 21 ἀνλησθεὶς y | 21, 22 ἐνήστευσεν x |
 23 ἀπορρωπίσεως w, ἀπορρώψεως yz [qq z] | 24 νηστείας xytz, ἀγια-
 σμοῦ w | 25 Ἰωάννην w | 25 ἀληθεῖαν W, ἀληθεύσαντα w corr rec |
 25 προσμαρτυρήσει x

εἰς ἑαυτοῦ πάθος ἐβαπτίσατο ἢ θάνατον ἢ ἀνάστασιν (οὐ-
δέπω γὰρ οὐδὲν τούτων ἐγεγόνει), ἀλλ' εἰς διάταξιν ἐτέραν·
διὸ καὶ ἀπ' ἐξουσίας μετὰ τὸ βάπτισμα νηστεύει ὡς κύριος
Ἰωάννου· ὁ δὲ εἰς τὸν αὐτοῦ θάνατον μνούμενος πρότερον
ὀφείλει νηστεῦσαι καὶ τότε βαπτισθῆναι (οὐ γὰρ δίκαιον 5
τὸν συνταφέντα καὶ συναναστάντα παρ' αὐτὴν τὴν ἀνάστα-
σιν κατηφεῖν), οὐ γὰρ κύριος ὁ ἄνθρωπος τῆς διατάξεως
τῆς τοῦ σωτήρος· ἐπέπερ ὁ μὲν δεσπότης, ὁ δὲ ὑπήκοος.
23 | αἱ δὲ νηστεῖαι ὑμῶν μὴ ἕστωσαν μετὰ τῶν ὑποκριτῶν,
νηστεύουσι γὰρ * δευτέρῃ σαββάτων καὶ πέμπτην. ὑμεῖς δὲ 10
ἢ τὰς πέντε νηστεύσατε ἡμέρας, ἢ τετράδα καὶ παρασκευὴν·
ὅτι τῇ μὲν τετράδι ἢ κρίσις ἐξῆλθεν ἢ κατὰ τοῦ κυρίου,
Ἰουδα χρημασιν ἐπαγγελιαμένον τὴν προδοσίαν· τῇ δὲ
παρασκευῇ, ὅτι ἔπαθεν ὁ κύριος ἐν αὐτῇ πάθος τὸ διὰ
σταυροῦ ὑπὸ Ποντίου Πιλάτου. τὸ σάββατον μέντοι καὶ 15
τὴν κυριακὴν ἐορτάζετε, ὅτι τὸ μὲν δημιουργίας ἐστὶν ὑπό-
μνημα, τὸ δὲ ἀναστάσεως. ἔν δὲ μόνον σάββατον ὑμῖν *
φυλακτέον ἐν ὄλῳ τῶ ἐνωτιῶ, τὸ τῆς τοῦ κυρίου τα-
φῆς, ὅπερ νηστεύειν προσήκειν, ἀλλ' οὐχ ἐορτάζειν· ἐν ὄσῳ
γὰρ ὁ δημιουργὸς ὑπὸ γῆν τυγχάνει, ἰσχυρότερον τὸ περὶ 20
αὐτοῦ πένθος τῆς κατὰ κτὴν δημιουργίαν χαρᾶς, ὅτι ὁ
δημιουργὸς τῶν ἑαυτοῦ δημιουργημάτων φύσει τε καὶ ἀξία
24 τιμιώτερος. | ὅταν δὲ προσεύχησθε, μὴ γίνεσθε ὡσπερ οἱ
ὑποκριταί, ἀλλ' ὡς ὁ κύριος ἡμῖν ἐν τῶ εὐαγγελίῳ διετά-
ξατο, οὕτως προσεύχεσθε Πάτερ ἡμῶν ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς, 25
ἀγασθήτω τὸ ὄνομά σου· ἐλθέτω ἡ βασιλεία σου· γενηθήτω
τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς· τὸν ἄρτον
ἡμῶν * τὸν ἐπιούσιον δὸς ἡμῖν σήμερον· καὶ ἄφες ἡμῖν τὰ

4 Rom 6, 3 | 25 Matth 6, 9—13

3 νηστεύσει z | 5 τότε xyt, οὔτω w | 5 βαπτίσασθαι yzt | 10 τετράδα
+ Y | 10 νηστεύουσιν x | 10 σαββάτω z | 10 πέμπτη yzt | 11 νη + y |
12 τετράδι w | 12 κρίσις ἐξῆλθεν wxt, μελέτη γέγονεν yz | 13. 14 ἔν δὲ
παρασκευὴν t | 14 πάθος post σταυροῦ 15 y et a correctore z | 15 σάβα-
τον Y | 17 τὸ wxyz, ἡ t | 17 ἡμῖν σαββατον yz | 15 μέντοι ... 17 σάβ-
βατον repetitum + z | 18 φυλακτέων X | 18 τὸ xzt, τῶι w, > y | 21 δη-
μοουργίαν t | 23 τιμιώτερος x | 23 προσεύχεσθε z | 23 ὡσπερ wx, ὡς
yzt | 23. 24 οἰποκριταί ita contractum z | 25 οὔτω yzt | 25 προσεύχε-
σθαι y | 26 ἐλθέτω et γενηθήτω y | 27 τὸν ἄρτον ... p 208, 4 ἀμῆν
> w, substituens καὶ τὰ ἐξῆς | 28 μῶν + t

ὄφειλάματα ἡμῶν, ὡς καὶ ἡμεῖς ἀφίμεν τοῖς ὀφειλέταις ἡμῶν· καὶ μὴ εἰσενέγκῃς ἡμᾶς εἰς πειρασμόν, ἀλλὰ ὄψαι ἡμᾶς ἀπὸ τοῦ πονηροῦ· ὅτι σοῦ ἐστὶν ἡ βασιλεία καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. τρεῖς τῆς
 5 ἡμέρας οὕτως προσεύχεσθε, προπαρασκευάζοντες ἑαυτοὺς ἀξίους τῆς υἰοθεσίας τοῦ πατρὸς, ἵνα μὴ, ἀναξίως ὑμῶν αὐτὸν πατέρα καλούντων, ὀνειδισθῆτε ὑπ' αὐτοῦ, ὡς καὶ ὁ Ἰσραὴλ ὃ ποτε πρωτότοκος υἱὸς ἤκουσεν ὅτι *Εἰ πατὴρ εἰμι ἐγώ, ποῦ ἐστὶν ἡ δόξα μου; καὶ εἰ κύριός εἰμι, ποῦ*
 10 *ἐστὶν ὁ φόβος μου; δόξα γὰρ πατέρων ὁσιότης παίδων καὶ τιμὴ δεσποτῶν οἰκετῶν φόβος, ὥσπερ οὖν τὸ ἐναντίον ἀδοξία καὶ ἀναρχία* *· δι' ὑμᾶς γὰρ * βλασφημεῖται τὸ ὄνομά μου ἐν τοῖς ἔθνεσιν. | γίνεσθε δὲ πάντοτε εὐχάριστοι 25 ὡς πιστοὶ καὶ εὐγνωμόνες δοῦλοι, περὶ μὲν τῆς εὐχαριστίας
 15 οὕτω λέγοντες *Εὐχαριστοῦμέν σοι, πάτερ ἡμῶν, ὑπὲρ τῆς ζωῆς ἧς ἐγνωρίσας ἡμῖν διὰ Ἰησοῦ τοῦ παιδὸς σου, δι' οὗ καὶ τὰ πάντα ἐποίησας καὶ τῶν ὅλων προνοεῖς, ὃν καὶ ἀπέσειλας ἐπὶ σωτηρίᾳ τῇ ἡμετέρᾳ γενέσθαι ἄνθρωπον, ὃν καὶ συνεχώρησας παθεῖν καὶ ἀποθανεῖν, ὃν καὶ ἀναστήσας εὐ-*
 20 *δόκησας δοξάσαι καὶ ἐκάθισας ἐκ δεξιῶν σου, δι' οὗ καὶ ἐπηγγείλω ἡμῖν τὴν ἀνάστασιν τῶν νεκρῶν. σὺ δέσποτα παντοκράτωρ θεὸς αἰῶνις, ὥσπερ ἦν τοῦτο διεσκορπισμένον καὶ συναχθὲν ἐγένετο εἰς ἄρτος, οὕτω συνάγαγέ σου τὴν ἐκκλησίαν ἀπὸ τῶν περᾶτων τῆς γῆς εἰς τὴν σὴν βασιλείαν.*
 25 *ἔτι εὐχαριστοῦμεν* *, πάτερ ἡμῶν, ὑπὲρ τοῦ τιμίου αἵματος Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ ἐκρυθέντος ὑπὲρ ἡμῶν καὶ τοῦ τιμίου σώματος, οὗ καὶ ἀντίτυπα ταῦτα ἐπιτελοῦμεν, αὐτοῦ διαταξαμένου ἡμῖν καταγγέλλειν τὸν αὐτοῦ θάνατον· δι' αὐτοῦ

8 Malach 1, 6 | 12 Isaj 52, 5 | 23 Sophon 3, 10 | 28 Cor α 11, 26

2 εἰσενεγκῃς x | 3. 4 καὶ ἡ δύναμις καὶ ἡ δόξα > t | 5 οὕτω yzt | 8 ἤκουσε w | 9 ἐστὶν compendio scripturae w, quod plerumque ἐστὶ legendum | 10 ὁσιότης w | 11 οὖν > yz | 12 καὶ ἀναρχία > Yz | 12 καταφρόνησις τέκνων· ἀπὸ ταύτης λοιπὸν βλασφημία, καθάπερ ὁ κύριος ἔφη † yz | 12 φησι † yzt [l t] | 12. 13 τὸ ὄνομά μου βλασφημεῖται yzt | 13 ἔθνεσι yzt | 13 δὲ wxt, οὖν yz | 19 συνεχώρησας y | 21 ἐπιγγίλω w | 22 παντοκράτωρ x | 23 οὕτως x | 24 σὴν > wt | 25 σοι † w | 27 καὶ > yz | 27 ἀντίτυπα in rasura w, sicut supra p 142, 21 = 87^b cod | 28 καταγγέλλειν w

γάρο σοι καὶ ἡ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. μηδεὶς δὲ
 ἐσθιέτω ἐξ αὐτῶν τῶν ἀμνηστῶν, ἀλλὰ μόνοι οἱ βεβαπτισμέ-
 νοι εἰς τὸν τοῦ χριστοῦ θάνατον. εἰ δέ τις ἀμύητος κρῦ-
 φας ἑαυτὸν μεταλάβοι, κρίμα αἰώνιον φάγεται, ὅτι μὴ ᾧν
 τῆς εἰς χριστὸν πίστεως μετέλαβεν ᾧν οὐ θέμις, εἰς τιμω- 5
 ρίαν ἑαυτοῦ· εἰ δέ τις κατὰ ἄγνοιαν μεταλάβοι, τούτου
 τάχιον στοιχειώσαντες μνήσατε, ὅπως μὴ καταφρονήτης
 26 ἐξέλθοι. | μετὰ δὲ τὴν μετάληψιν οὕτως εὐχαριστήσατε Εὐ-
 χαριστοῦμέν σοι, ὁ θεὸς καὶ πατὴρ Ἰησοῦ τοῦ σωτῆρος ἡμῶν,
 ὑπὲρ τοῦ ἀγίου ὀνόματος * οὗ κατεσκηνώσας ἐν ἡμῖν, καὶ 10
 ὑπὲρ τῆς γνώσεως καὶ πίστεως καὶ ἀγάπης καὶ ἀθανασίας ἧς
 ἔδωκας ἡμῖν διὰ Ἰησοῦ τοῦ παιδός σου. σὺ δέσποτα παντο-
 κράτορ ὁ θεὸς τῶν ὅλων, ὁ κτίσας τὸν κόσμον καὶ τὰ ἐν
 αὐτῷ δι' αὐτοῦ, καὶ νόμον καταφυνεύσας * ταῖς ψυχαῖς ἡμῶν
 καὶ τὰ πρὸς μετάληψιν εὐτρεπίσας ἀνθρώποις, ὁ θεὸς τῶν 15
 ἀγίων καὶ ἀμέμπτων πατέρων ἡμῶν, Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ
 καὶ Ἰακώβ, τῶν πιστῶν δούλων σου, ὁ δυνατὸς θεὸς, ὁ
 πιστὸς καὶ ἀληθινὸς καὶ ἀψευδὴς ἐν ταῖς ἐπαγγελίαις, ὁ
 ἀποστείλας ἐπὶ γῆς Ἰησοῦν τὸν χριστὸν σου ἀνθρώποις συ-
 ναεστραφεῖν ὡς ἄνθρωπον, θεὸν ὄντα * λόγον καὶ ἄνθρω- 20
 πον, καὶ τὴν πλάνην πρόρριζον ἀνελεῖν, αὐτὸς καὶ νῦν δι'
 αὐτοῦ μνησθητὶ τῆς ἀγίας σου ἐκκλησίας ταύτης, ἣν περιε-
 ποιήσω τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ χριστοῦ σου, καὶ ἴδου αὐτὴν
 ἀπὸ παντὸς πονηροῦ καὶ τελείωσον αὐτὴν ἐν τῇ ἀγάπῃ σου
 καὶ τῇ ἀληθείᾳ σου, καὶ συνάγαγε πάντας ἡμᾶς εἰς τὴν βα- 25
 σιλείαν σου, ἣν ἡτοίμασας αὐτήν. μαρὰν ἀθά· ὡσαννὰ τῷ
 υἱῷ Δαβὶδ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου,
 θεὸς κύριος ὁ ἐπιφανείς ἡμῖν ἐν σαρκί. εἰ τις ἄγιος, προ-

2 Rom 6, 3 | 19 Baruch 3, 38 | 22 Act 20, 28 | 23 Matth 6, 13 |
 26 Cor α 16, 22 | 26 Matth 21, 9 | 28 Tim α 3, 16

2 ἐσθιέτω y | 3 χριστοῦ wxyz, κυρίου t | 4 μεταλάβη t | 7 τάχιον x
 | 7 σημειώσαντες yz | 8 ενριτα 26 -39 > w in medio folio 128 | 10
 σου + zt | 12, 13 παντοκράτωρ x | 13 ὁ κτίσας x, ἔκτισας yzt | 14
 κατεφυνεύσας yzt | 14 ἐν + yzt | 15 προευντρέπίσας yzt [ὄνυ y] | 20
 καὶ + yz | 20, 21 καὶ ἄνθρωπον > yz | 21 προριζὸν x | 22 σθητὶ [sic]
 ... 23 τιμίῳ bis Y | 22, 23 περιεποιήσω semel y | 25 συνήγαγε z |
 25, 26 βασιλείαν σου x, σὴν βασιλείαν yzt | 26 αὐτῇ y et puncto deleto z,
 αὐτῆ enm μαρναεθὰ iunctum t | 27 post κυρίου punctum yzt | 28 ἐν > x

σερχέσθω· εἰ δέ τις οὐκ ἔστι, γινέσθω διὰ μετανοίας. ἐπι-
 τρέπετε δὲ καὶ τοῖς πρεσβυτέροις ὑμῶν εὐχαριστεῖν. | περιὶ 27
 δὲ τοῦ μύρου οὕτως εὐχαριστήσατε Εὐχαριστοῦμέν σοι,
 θεὸς δημιουργὲ τῶν ὕλων, καὶ ὑπὲρ τῆς εὐωδίας τοῦ μύρου,
 5 καὶ ὑπὲρ τοῦ ἀθανάτου αἰῶνος οὗ ἐγνωρίσας ἡμῖν διὰ Ἰη-
 σοῦ τοῦ παιδός σου· ὅτι σοῦ ἔστιν ἡ δόξα καὶ ἡ δύναμις
 εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. ὅς ἐάν * ἐλθῶν οὕτως εὐχαριστῆ,
 προσδέξασθε αὐτὸν ὡς χριστοῦ μαθητὴν· ἐάν δὲ ἄλλην
 διδαχὴν κηρύσσει παρ' ἧν ὑμῖν παρέδωκεν ὁ χριστὸς δι'
 10 ἡμῶν, τῷ τοιοῦτῳ μὴ συγχωρεῖτε εὐχαριστεῖν· ὑβρίζει γὰρ
 ὁ τοιοῦτος τὸν θεὸν ἥπερ δοξάζει. | πᾶς δὲ ὁ ἐρχόμενος 28
 πρὸς ὑμᾶς, δοκιμασθεῖς, οὕτως δεχέσθω· σύνεσιν γὰρ ἔχετε,
 καὶ δύνασθε διαγινῶναι δεξιὰν ἢ ἀριστεράν καὶ διακρίναι ψευ-
 δοδιδασκάλους διδασκάλων. ἐλθόντι μέντοι τῷ διδασκάλῳ
 15 ἓκ ψυχῆς ἐπιχορηγήσατε τὰ δέοντα· τῷ δὲ ψευδοδιδασκάλῳ
 δώσατε μὲν τὰ δέοντα πρὸς τὴν χρεῖαν, οὐ παραδέξεσθε δὲ
 αὐτοῦ τὴν πλάνην οὔτε μὴν συμπροσεύχησθε αὐτῷ, ἵνα μὴ
 συμμειανθῆτε αὐτῷ. πᾶς προφήτης ἀληθινὸς ἢ διδασκάλος
 ἐρχόμενος πρὸς ὑμᾶς ἄξιός ἐστι τῆς τροφῆς ὡς ἐργάτης λό-
 20 γου δικαιοσύνης. | πᾶσαν ἀπαρχὴν γεννημάτων ληνοῦ, ἄλω- 29
 νος βοῶν τε καὶ προβάτων δώσεις τοῖς ἱερεῦσιν, ἵνα εὐλογη-
 θῶσιν αἱ ἀποθήκαι τῶν ταμείων σου καὶ τὰ ἐκφόρια τῆς γῆς
 σου, καὶ στηριχθῆς σίτω καὶ οἴνω καὶ ἐλαίῳ, καὶ ἀυξηθῆ
 τὰ βουκόλια τῶν βοῶν σου καὶ τὰ ποιμνία τῶν προβάτων
 25 σου. πᾶσαν δεκάτην δώσεις τῷ ὄρφανῷ καὶ τῇ χήρᾳ, τῷ
 πτωχῷ καὶ τῷ προσηλύτῳ. πᾶσαν ἀπαρχὴν θερμῶν, ἄρων,
 κεράμιον οἴνου ἢ ἐλαίου ἢ μέλιτος ἢ ἀκροδρόνων, σταφυλῆς
 ἢ τῶν ἄλλων τὴν ἀπαρχὴν δώσεις τοῖς ἱερεῦσιν, ἀργυρίου
 δὲ ἢ ἱματισμοῦ καὶ παντὸς κτήματος τῷ ὄρφανῷ καὶ τῇ

6 Matth 6, 13 | 13 Ionas 4, 11 | 19 Matth 10, 10 | 21 Deut 28, 5. 4.

1 ἔστιν x | 4 εὐωδίας yzt, εὐδοκίας x | 7 ὅς > Yz | 7 οὐν + yz
 8 προσδέξασθαι t | 9 δι' > x | 10 συγχωρεῖτε z | 12 οὕτω yzt | 13
 γινῶναι yzt | 13 δεξιὰν ἢ ἀριστεράν > Yz | 15 ψευδοδιδασκάλω X |
 16 δώσατε x | 16 δέοντα > yzt | 16 τὴν > yzt | 16 παραδέξασθε y |
 17 συμπροσεύχησθε yz | 18 συμμειανθῆτε t | 19 ἔστιν x | 20 γεννημάτων
 xzt | 20 ληνοῦ t | 21 δώσεις x | 22 ταμείων yz | 25 δώσεις x | 26 ἄρων,
 θερμῶν yz: ἄρων θερμῶν t | 27 κεράμιον yz, κεράμιον t | 27 ἢ ter-
 tium > Yz | 28 τὴν ἀπαρχὴν > Yz | 28 δώσεις x | 29 ἢ x, καὶ yzt

30 *χρήρα* | τὴν ἀναστάσιμον τοῦ κυρίου ἡμέραν, τὴν κυριακὴν
 φάμεν, συνέρχεσθε ἀδιαλείπτως, εὐχαριστοῦντες τῷ θεῷ
 καὶ ἔξομολογούμενοι ἐφ' οἷς εὐηργέτησεν ἡμᾶς * θεὸς διὰ
 χριστοῦ ἡμετέροις ἀγνωσίας, πλάνης, δεσμῶν, ὅπως ἄμε-
 πτος ἡ θυσία ὑμῶν ἢ καὶ εὐανάφορος θεῷ τῷ εἰπόντι περὶ 5
 τῆς οἰκουμένης αὐτοῦ ἐκκλησίας ὅτι Ἐν παντὶ τόπῳ προ-
 σευχεθήσεται μοι θυμίαμα καὶ θυσία καθάρᾳ· ὅτι μέγας βα-
 σιλεὺς ἐγὼ εἰμι, λέγει κύριος παντοκράτωρ, καὶ τὸ ὄνομά
 31 μου θαυμαστὸν ἐν τοῖς ἔθνεσιν. | προχειρίσασθε δὲ ἐπισκό-
 πους ἀξιόους τοῦ κυρίου καὶ πρεσβυτέρους καὶ διακόνους, 10
 ἄνδρας εὐλαβεῖς, δικαίους, πρᾶεις, ἀφιλαργύρους, φιλαλή-
 θεις, δεδοκιμασμένους, ὁσίους, ἀπροσωπολήπτους, δυναμέ-
 νους διδάσκειν τὸν λόγον τῆς εὐσεβείας, ὀρθοτομοῦντας ἐν
 τοῖς τοῦ κυρίου δόγμασιν. ὑμεῖς δὲ * τιμᾶτε τούτους ὡς
 πατέρας, ὡς κυρίους, ὡς εὐεργέτας, ὡς τοῦ εὖ εἶναι αἰτίους. 15
 ἐλέγχετε δὲ ἀλλήλους, μὴ ἐν ὀργῇ, ἀλλ' ἐν μακροθυμίᾳ
 μετὰ χρηστότητος καὶ εἰρήνης. πάντα τὰ προστεταγμένα
 ὑμῖν ὑπὸ τοῦ κυρίου φυλάξατε. γρηγορεῖτε ὑπὲρ τῆς ζωῆς
 ὑμῶν. ἔστωσαν αἱ ὀσφύες ὑμῶν περιεξωσμέναι καὶ οἱ
 λύχνοι καύμενοι, καὶ ὑμεῖς ὅμοιοι ἀνθρώποις προσδεχομέ- 20
 νους τὸν κύριον ἐαντῶν πότε ἦξει, ἐσπέρας ἢ πρωὶ ἢ ἄλε-
 κτοροφωμῆς ἢ μεσονυκτίου· ἢ γὰρ ὄρα οὐ προσδοκῶσιν,
 ἐλεύσεται ὁ κύριος, καὶ ἐὰν αὐτῷ ἀνοιξῶσιν, μακάριοι οἱ
 δοῦλοι ἐκεῖνοι, ὅτι εὐρέθησαν γρηγοροῦντες· ὅτι περιζώσε-
 ται καὶ ἀνακλιθεὶς αὐτοῖς [καὶ παρελθὼν διακονήσει αὐτοῖς]. 25
 νήφετε οὖν καὶ προσεύχεσθε μὴ ὑπνώσαι εἰς θάνατον· οὐ
 γὰρ ὀνήσει ὑμᾶς τὰ πρότερα κατορθώματα, ἐὰν εἰς τὰ
 32 ἔσχατα ὑμῶν ἀποπλανηθῆτε τῆς πίστεως τῆς ἀληθοῦς. | ἐν
 γὰρ ταῖς ἐσχάταις ἡμέραις πληθυνθήσονται οἱ ψευδοπρο-
 φῆται καὶ οἱ φθορεῖς τοῦ λόγου, καὶ στραφήσονται τὰ πρό- 30

6 Malach 1, 11. 14 | 13 Tim β 2, 15 | 10 Ephes 6, 14 | 22 Matth
 24, 50 | 26 Psalm 13, 4

1 caput xξ numerat t, quem saepius ita turbantem emendare soleo |
 3 εὐεργέτησεν x | 3 ἡμᾶς yzt | 3 ὁ + yzt | 4. 5 ἄμεπτος x | 5 ἡ ante ἡ
 θυσία yzt | 6. 7 μοι προσευχεθήσεται yzt | 7. 8 βασιλεὺς μέγας yzt |
 9 ἔθνεσι yzt | 9 δὲ > Y | 11 εὐσεβεῖς yzt, ἐν ἄλλω εὐλαβεῖς margo t
 14 οἱ προχειριζόμενοι + yz | 18 γρηγορεῖτε x | 19 ὑμῶν prius > x |
 21 εὐπέρας x | 23 ἀνοιξῶσι yzt | 25 [] > x | 26 οὖν > Yz | 29 γὰρ > yz

βατα εἰς λύκους καὶ ἡ ἀγάπη εἰς μῖσος· πληθυνθείσης γὰρ
 τῆς ἀνομίας, ψυγῆσεται ἡ ἀγάπη τῶν πολλῶν· μισήσουσι
 γὰρ ἀλλήλους οἱ ἄνθρωποι καὶ διώξουσι καὶ προδώσουσιν.
 καὶ τότε φανήσεται ὁ κοσμοπλάνης, ὁ τῆς ἀληθείας ἐχθρὸς,
 5 ὁ τοῦ ψεύδους προστάτης, ὃν ὁ κύριος * ἀνελεῖ τῷ πνεύ-
 ματι τοῦ στόματος αὐτοῦ * ὁ * διὰ χειλέων ἀναιρῶν ἀσεβῆ·
 καὶ πολλοὶ σκανδαλισθήσονται ἐπ' αὐτῷ, ὁ δὲ ὑπομείνας
 εἰς τέλος, οὕτως σωθήσεται. καὶ τότε φανήσεται ὁ υἱὸς
 τοῦ ἀνθρώπου ἐν τῷ οὐρανῷ, εἶτα φωνὴ σάλπιγγος ἔσται
 10 δι' ἀρχαγγέλου καὶ μεταξὺ ἀναβίωσις τῶν κεκοιμημένων,
 καὶ τότε ἤξει ὁ κύριος καὶ πάντες οἱ ἄγιοι μετ' αὐτοῦ ἐν
 συσσεισμῷ ἐπάνω τῶν νεφελῶν μετ' ἀγγέλων δυνάμεως
 αὐτοῦ ἐπὶ θρόνου βασιλείας, κατακρῖναι τὸν κοσμοπλά-
 νον διάβολον καὶ ἀποδοῦναι ἑκάστῳ κατὰ τὴν πράξιν
 15 αὐτοῦ. * τότε ἀπελεύσονται οἱ μὲν πονηροὶ εἰς αἰώνιον
 κόλασιν, οἱ δὲ δίκαιοι πορεύσονται εἰς ζωὴν αἰώνιον, κλη-
 ρονομοῦντες ἑκεῖνα ἃ ὀφθαλμὸς οὐκ εἶδεν καὶ οὐκ
 ἤκουσεν καὶ ἐπὶ καρδίαν ἀνθρώπου οὐκ ἀνέβη, ἃ ἠτοίμασεν
 ὁ θεὸς τοῖς ἀγαπῶσιν αὐτόν, καὶ χαρήσονται ἐν τῇ βασι-
 20 λείᾳ τοῦ θεοῦ τῇ ἐν χριστῷ Ἰησοῦ. τοσοῦτων δὲ ἠξιωμένοι
 τῶν παρ' αὐτοῦ ἀγαθῶν, γενώμεθα αὐτοῦ ἱκέται, ἐπικα-
 λούμενοι αὐτόν διὰ συνεχοῦς δεήσεως καὶ λέγοντες | Αἰῶνι 33
 σῶτερ ἡμῶν, ὁ βασιλεὺς τῶν θεῶν, ὁ ὢν μόνος παντοκρά-
 τωρ καὶ κύριος, ὁ θεὸς πάντων τῶν ὄντων καὶ ὁ θεὸς τῶν
 25 ἀγίων καὶ ἀμέπτων πατέρων ἡμῶν τῶν πρὸ ἡμῶν, ὁ

2 Matth 24, 12 | 6 Isaj 11, 4 | 7 Matth 24, 13 | 14 Rom 2, 6 | 15
 Matth 25, 46 | 17 Cor α 2, 9

1 πληθυνθείσης X | 2 μισήσουσιν x | 3 διώξουσι x | 3 προδώσουσι
 yzt | 4 κοσμοπλάνης xyt, πλάνης Yz | 5 Ἰησοῦς + yzt | 6 ὡς γέγρα-
 πται ἐν ἡσαΐα + yz | 6 καὶ + yz | 6 ἀναιρῶν yz | 6 ἀσεβῆν z | 7 καὶ
 xt, vñ οὖν y, ὢν οὖν z | 7 οἱ δὲ ὑπομείναντες yzt | 8 οὕτως σωθή-
 σονται yzt | 8 ὁ υἱὸς x, τὸ σημεῖον τοῦ υἱοῦ yzt | 11 καὶ πάντες ...
 12 νεφελῶν > yz | 11 ἄγιοι t, ἄγγελοι x | 13 αὐτοῦ yz post βασιλείας
 | 13, 14 πλάνον yz | 15 πάντες δὲ οἱ ἄγιοι αὐτοῦ ἀρθῆσονται ἐννε-
 φέλαις + yz | 15 τότε xt, εἶτα yz | 15 αἰώνιον yzt | 16 δὲ > z | 16
 πορεύσονται > yz | 17 εἶδε yzt | 18 ἤκουσε yzt | 19 χαρήσονται x |
 21 γενώμεθα t | 22 καὶ > yz | 23 σωτηρ x (compend ser), πάτερ Z |
 24 ὁ alterum > .yzt | 25 ἀμέπτων z | 25 τῶν πρὸ ἡμῶν > t

θεός Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ, ὁ ἐλεήμων καὶ οἰκτιρ-
 μων, ὁ μακροθύμος καὶ πολυέλεος, ὃ πάσα γυμνοφανῆς
 φαίνεται καρδία καὶ πᾶν κρύφιον ἐνθύμημα ἀποκαλύπτει-
 ται· πρὸς σὲ βοῶσι ψυχὰι δικαίων, ἐπὶ σοὶ πεποίθασιν ἑλ-
 πίδες ὁσίων, ὁ τῶν ἀμέμπτων πτήρη, ὁ τῶν μετ' εὐθύτητος 5
 ἐπικαλουμένων σε ἐπήκοος, ὁ καὶ σιωπωμένους ἐπιστάμενος
 ἐντεύξεις (χωρεῖ γὰρ μέχρι σπλάγγων * ἢ σὴ πρόνοια καὶ
 διὰ συνειδήσεως ἐρευνᾷς ἐκάστου τὴν γνώμην), καὶ κατὰ
 πᾶν κλίμα τῆς οἰκουμένης τὸ διὰ προσευχῆς καὶ λόγων ἀνα-
 κριπεταιί σοι θυμίσματα. ὁ τὸν παρόντα αἰῶνα στάδιον δι- 10
 καιοσύνης ἐνστησάμενος, πᾶσι δὲ ἀνοίξας πύλην ἐλεημοσύ-
 νης, ὑποδείξας δὲ ἐκάστῳ τῶν ἀνθρώπων διὰ τῆς ἐμφύ-
 του γνώσεως καὶ φυσικῆς κρίσεως καὶ ἐκ τῆς τοῦ νόμου
 ὑποφανήσεως ὡς πλούτου μὲν οὐκ αἰδίων τὸ κτήμα, ευ-
 πρεπείας * οὐκ αἰένων τὸ κάλλος, δυνάμεως * εὐδιάλυτος ἢ 15
 ἰσχύς, καὶ ἀτμὸς μὲν καὶ ματαιότης τὰ σύνολα, μόνῃ δὲ
 συνειδήσει πίστεως ἀνύπουλος διαμένει διὰ μέσων οὐρανῶν
 μετὰ ἀληθείας ἀνερχομένη, τῆς μελλούσης τροφῆς δεξιᾶν
 ἀπολαμβάνει, ἅμα καὶ πρὸ τοῦ παραστῆναι * τὴν ὑπόσχεν
 τῆς καλιγενεσίας αὐτῆ ἢ ψυχῆ τῆ ἐλπίδι γανρομένη 20
 εὐφραίνεται. ἐξ ὑπαρχῆς γὰρ τοῦ προπάτορος ἡμῶν Ἀβραάμ
 μεταποιούμενου τὴν ὁδὸν τῆς ἀληθείας, ὀραματισμῶ ὠδή-
 γησας, διδάξας ὅτι ποτέ ἐστιν ὁ αἰὼν οὗτος· καὶ τῆς μὲν
 γνώσεως αὐτοῦ προώδευσεν ἢ πίστις, τῆς δὲ πίστεως ἀκό-
 λουθος * ἦν * ἢ συνθήκη· εἶπας γὰρ Ποιήσω τὸ σπέρμα σου 25

25 Gen 13, 16 + 22, 17

1. 2 οἰκτιρῶμων z | 2 ὁ | καὶ x | 2 μακροθύμος x? | 2 γυμνῆ yz | 3
 βλέπεται yzt | 4 βοῶσιν x | 5 ἀμέμπτων z | 7 ἀνθρώπων + yzt | 11
 πᾶσιν x | 12 τὲ y, τε z | 12 τῆς > t | 15 δὲ + yz | 15 οὐκ αἰένων x,
 οὐ μένων yz, γρφ καὶ οὐκ αἰένων τὸ κάλλος margo y | 15 τε + yz
 | 16 σύνολα xt, πάντα yz | 17 ἀνύπουλος > Yz, ἐν ἄλλω ἀνυπούλου
 margo t | 17 διαμένει xyz, διαβαίνει t | 17 διὰ μέσων οὐρανῶν xt [μέ-
 σον t], δι' αὐτῶν οὖν yz | 18 μετ' t | 18 μετὰ ἀληθείας > yz | 18
 τροφῆς ... 19 ἅμα xt | τροφῆς t, ζωῆς μεθέξουσα μάλλον δὲ yz | 19
 διὰ + yz | 19 τὴν > t | 22. 23 ὀδηγήσας x | 23 ποτ' yz | 24 γνώσεως
 x, πίστεως yzt | 24 πίστις x, γνώσις yzt | 24 πίστεως x, γνώσεως yzt |
 24 ἐν ἄλλοις ου (?) καὶ τῆς μὲν γνώσεως αὐτοῦ προώδευσεν ἢ πίστις,
 τῆς .. πίστεως ἀκόλουθος ἦν ἢ συνθήκη margo y | 25 γέγονεν ἢ πί-
 στις, τῆς δὲ πίστεως + yzt | 25 ἐπακολούθημα + yzt

ὡς τοὺς ἀστέρας τοῦ οὐρανοῦ καὶ ὡς τὴν ἄμμου τὴν παρὰ τὸ
 χεῖλος τῆς θαλάσσης. ἀλλὰ μὴν καὶ τὸν Ἰσαάκ αὐτῷ χαρισά-
 μενος καὶ ὅμοιον αὐτὸν εἰδῶς ἐκέλευεν τῷ τρόπῳ, καὶ αὐτοῦ
 ἐπεκλήθηθε θεὸς εἰπὼν Ἔσομαι σου θεὸς καὶ τοῦ σπέρματός
 5 σου μετὰ σέ. καὶ τοῦ πατρὸς* ἡμῶν Ἰακώβ ἐπὶ Μεσοποταμίαν
 στελλομένου, δεῖξας τὸν χριστόν, δι' αὐτοῦ ἐλάλησας εἰπὼν
 Ἰδοὺ ἐγὼ εἰμι μετὰ σοῦ καὶ ἀύξανῶ σε καὶ πληθύνῶ σε
 σφόδρα. καὶ οὕτως εἶπας * πρὸς Μωϋσῆν τὸν πιστὸν καὶ
 ἄγιόν σου θεράποντα ἐπὶ τῆς ὀπτασίας τοῦ βάτου Ἐγὼ εἰμι
 10 ὁ ὢν, τοῦτό μοι ὄνομα * αἰώνιον καὶ μνημόσυνον γε-
 νεαῖς γενεῶν. ὑπέρμαχε γένους Ἀβραάμ, εὐλογητός εἰ εἰς
 τοὺς αἰῶνας. | εὐλογητός εἰ, κύριε βασιλεῦ τῶν αἰῶνων, ὁ 34
 διὰ χριστοῦ ποιήσας τὰ ὅλα καὶ δι' αὐτοῦ ἐν ἀρχῇ κοσμή-
 σας τὰ ἀκατασκεύαστα, ὁ διαχωρίσας ὕδατα ὑδάτων στερεώ-
 15 ματι καὶ πνεῦμα ζωτικὸν τοῦτοις ἐμβλαλῶν, ὁ γῆν ἐδράσας
 καὶ οὐρανὸν ἐκτείνας καὶ τὴν ἐκάστου τῶν κτισμάτων ἀκριβῆ
 διάταξιν κοσμήσας· σῆ γὰρ ἐνθυμήσει, δέσποτα, κόσμος
 πεφαιδρύνεται, οὐρανὸς δὲ ὡς καμάρια πεπηγμένους ἠγιάσται
 ἄστροις ἔνεκεν παραμυθίας τοῦ σκότους, φῶς δὲ καὶ ἥλιος
 20 εἰς ἡμέρας * καρπῶν γουῆς γεγέννηται, σελήνη δὲ εἰς και-
 ρῶν τροπὴν αὐξοῦσα καὶ μειουμένη, * καὶ νύξ ἀνομάζετο
 καὶ ἡμέρα προσηγορεύετο, * στερέωμα δὲ διὰ μέσων *
 ἀβύσσων ἐδείκνυτο καὶ εἶπας συναχθῆναι τὰ ὕδατα καὶ
 ὀφθῆναι τὴν ξηράν. αὐτὴν δὲ τὴν θάλασσαν πῶς ἄν τις
 25 ἐκφράσειεν; ἦτις ἐρχεται μὲν ἀπὸ πελάγους *, παλιπδρομεῖ
 δὲ * ἀπὸ ψάμμου τῆ σῆ προσταγῆ κωλυομένη· εἶπας γὰρ

4 Gen 26, 3 + 17, 7 | 7 Gen 28, 15 + 48, 4 | 9 Exod 3, 14. 15
 14 Gen 1, 2 | 14 Gen 1, 6 | 23 Gen 1, 9

2. 3 ὄνομα γστ | 4 σου xzt, σοι y | 5 δὲ + yz | 6 στελλομένῳ x
 | 8 καὶ prius > yz | 8 καὶ + y | 9 τῆς βάτου t | 10 ἔστιν + yzt
 | l yt | 14 διαχωρήσας x, sed q in i mutatum videtur, διαχωρήσας yt
 | άχ y | 15 ἐμβάλων y | 17 ἐνθυμήσει x, δυνάμει yzt, ἐν ἄλλῳ ἐνθυμήσει
 margo t | 17 κόσμον z | 18 πεφαιδρύνεται x, πεφαιδρύνεται t, συνέστη
 yz | 18 πεπηγμένους xt, τεταμένους yz | 20 καὶ + yzt | 20 καρπῶν yz
 | 20 γονὰς t | 20 γεγέννηται yz, γεγέννηται t | 20 τὲ y, τε z | 21 μιου-
 μένη x | 21 διὸ + yz | 21 ἀνόμασται yz | 22 προσηγορεύετο x, προση-
 γορεύθη yz | 22 ἀλλὰ καὶ + yz | 22 δὲ > yz | 22 μέσον t | 22 τῶν
 + t | 23 ἐδείκνυτο καὶ xt, πῆξας yz | 25 μαινομένη + yzt | 26 δ' t
 26 εὐδὴς + y, εὐθὴς + z | 26 ὑπὸ yz | 26 εἶπες t

ἐν αὐτῇ συντριβήσεσθαι αὐτῆς τὰ κύματα, ζώοις δὲ μικροῖς καὶ μεγάλοις * διαπορευτὴν αὐτὴν ἐποίησας, βροτοῖς δὲ βατὴν αὐτὴν εἶναι τοῖς πλοίοις ἐκέλευσας. εἶτα ἐχλοαίνετο * γῆ, παντοίοις ἄνθεσι καταγραφομένη καὶ ποικιλία δένδρων διαφόρων· παμφαεῖς τε φωστήρες τούτων τι- 5
θνηοί, ἀπαράβατον σῶζοντες τὸν δολιχὸν καὶ κατ' οὐδὲν παραλλάσσοντες τῆς σῆς προσταγῆς, ἀλλ' ὅπη ἂν κελεύσης, ταύτη ἀνίσχουσι καὶ δύνουσι εἰς σημεῖα καιρῶν καὶ ἐπιαν- 10
τῶν, ἀμειβόμενοι τὴν τῶν ἀνθρώπων ὑπηρεσίαν. ἔπειτα διαφόρων ζώων κατασκευάζετο γένη, χερσαίων, ἐνύδρων, 10
ἀεροπόρων, ἀμφιβίων· καὶ τῆς σῆς προνοίας ἡ ἔντεχνος σοφία τὴν κατάλληλον ἐκάστω πρόνοιαν δωρεταί· ὥσπερ γὰρ διάφορα γένη οὐκ ἤτόνησε παραγαγεῖν, οὕτως οὐδὲ 15
διάφορον πρόνοιαν ἐκάστω ποιήσασθαι καταλιγώρησεν. καὶ τέλος τῆς δημιουργίας τὸ λογικὸν ζῶον, τὸν κοσμοπολίτην *, 15
τῇ * σοφίᾳ διαταξάμενος κατασκευάσας εἰπὼν Ποιήσωμεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν, * κόσμου κόσμον αὐτὸν ἀναδείξας, ἐκ μὲν τῶν τεσσάρων * σωματίων διαπλάσας * αὐτῷ σῶμα, κατασκευάσας δ' αὐτῷ τὴν ψυ- 20
χὴν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος, αἰσθησίμην τε πένταθλον αὐτῷ 20
χαρισάμενος καὶ νοῦν τὸν τῆς ψυχῆς ἡμίονον ἐπιστήσας αὐτοῦ ταῖς αἰσθήσεσιν. καὶ ἐπὶ πᾶσι τούτοις, δέσποτα κύ-

1 Iob 38, 11 | 8 Gen 1, 14 | 16 Gen 1, 26 | 21 Plato Phaedr 25 seqq

1. 2 τε μικροῖς yz | 2 καὶ πλοίοις + yzt | 2 πορευτὴν yzt | 2 βροτοῖς ... 3 ἐκέλευσας > yzt | 3 εἶτ' t | 3. 4 ἐχλοαίνετο > yz | 4 ἡ + yz | 4 καταγραφομένη xt, κεκαλλώπισται yz | 5 φωστήρες x | 6 σῶζουσι yz | 6 δολιχὸν xt, δρόμον yz | 6 καὶ > yz | 7 παραλλάσσοντες t | 7 τὴν σὴν προσταγὴν yz | 7 ἀλλ' ὅπη xt, ὅπη γὰρ yz | 8 ἀνίσχουσι x | 8 δύνουσι yzt | 10 κατασκευάσας yz | 10 χερσαίων Xzt | 11 καὶ ... 12 δωρεταί xt, τῇ σῇ σοφίᾳ κατάλληλον ἐκάστω τὴν πρόνοιαν ποιεῖς yz | 13 ἤτόνησεν x, ἤτόνησας yz | 14 ποιῆσαι yz | 14 καταλιγώρησας yz, καταλιγώρησε t | 15 ἄνθρωπον + yz | 16 σῆ + yz, σῆ + t | 16 διαταξάμενος κατασκευάσας xt, βουληθεῖς ἐδημιούργησας yz | 17 ἡμετέραν post ὁμοίωσιν t | 17 ὄν καὶ ποιήσας καθὼς ἠθέλησας + yz | 18 ἀνάδειξας yz | 18 ἐκ ... 22 καὶ xt [vide mox], ἐκ μὲν τῶν τεσσάρων στοιχείων διαπλάσας [ἐαυτῷ + z] τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος παραγαγών, αἰσθησέων τε αὐτῷ δύναμιν χαρισάμενος εἰς ἐνέργειαν, καὶ νοῦν τῆς ψυχῆς ἡγεμόνα ταῖς αἰσθήσεσιν [εἰδ' y] ἐπιστήσας yz | 18 στοιχείων πρώτων + t | 19 δὲ X? | 20 τε x, δ' t | 20 αὐτῷ πένταθλον t | 21. 22 ταῖς αἰσθήσεσιν ἐπιστήσας t, omissio αὐτοῦ | 22 πᾶσιν x

ριε, τίς ἐπαξίως διηγῆσεται νεφῶν ὄμβροτόκων φορᾶν, *
 ἀστραπῆς ἔκλαμψιν, βροντῶν πάταγον, εἰς τροφῆς χορη-
 γίαν καταλλήλου * καὶ κρᾶσιν ἀέρων πανααρμόνιον; πα-
 ρακούσαντα δὲ τὸν ἄνθρωπον * ἐμύισθου ζωῆς * ἐστέρη-
 5 σας, οὐκ εἰς τὸ παντελὲς ἀφανίσσας, ἀλλὰ χρόνον πρὸς ὀλί-
 γον κοιμήσας· ὄρκω εἰς παλιγγενεσίαν * ἐκάλεσας, * ὄρον
 θανάτου ἔλυσας, ὡς ζωοποιὸς τῶν νεκρῶν διὰ Ἰησοῦ χρι-
 στοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν. | μέγας εἶ. κύριε παντοκράτορ, καὶ 35
 μεγάλη ἡ ἰσχύς σου καὶ τῆς συνέσεώς σου οὐκ ἔστιν ἀριθμὸς·
 10 κτίστα, σωτῆρ πλούσιε * χάρισιν, μακρόθυμε καὶ ἐλέους χο-
 ρηγέ, ὁ μὴ ἀφείς τῶν σῶν κτισμάτων τὴν σωτηρίαν· φύσει γὰρ
 ἀγαθὸς ὑπάρχεις, φείδη δὲ ἀμαρτανότων, εἰς μετάνοιαν *
 προκαλούμενος· οἰκτιρῶν γὰρ σοῦ ἡ νουθέτησις. πῶς γὰρ
 15 ἄν * ὑπέστημεν ἐπειγομένην ἀπαιτούμενοι κρᾶσιν, ὅποτε μα-
 κροθυμούμενοι μόλις ἀνανεύομεν τῆς ἀσθενείας; σοῦ τὸ κρά-
 τος ἀνήγγειλαν οἱ οὐρανοὶ καὶ γῆ κραδαινομένη τὴν ἀσφά-
 λειαν ἐπ' οὐθενὸς κρεμαμένη· θάλασσα * κνυμαιομένη καὶ μυ-
 ρίαν βόσκουσα ζώων ἀγέλην πεπέδηται * ἄμωφ, τὴν σὴν βού-
 λησιν πεφρικνῖα, καὶ πάντας ἀναγκάζει βοᾶν Ὡς ἐμεγαλύνθη
 20 τὰ ἔργα σου, κύριε· πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας, ἐπληρώθη ἡ
 γῆ τῆς κτίσεώς σου. καὶ στρατὸς ἀγγέλων φλεγόμενος καὶ

8 Tim α 1, 1 | 15 Psalm 19, 2? | 19 Psalm 104, 24

1 νεφελῶν y | 2 ὄμβροτόκων y, ὄμβροτόκων z | 1 εἰς τροφῆς χορηγίαν
 καταλλήλου + yz | 2 ἀστραπῆς ἔκλαμψιν > z | 2 βροντῶν πάταγον
 > yz | 2 εἰς ... 3 καταλλήλου > y | 2. 3 καταλλήλου χορηγίαν t |
 3 ἀστραπῆς ἔκλαμψιν + z | 4 σοῦ τοῦ δημιουργοῦ + yz | 4 τούτων
 + yz | 4. 5 ἀπεστέρησας yz | 6 κοιμήσας y | 6 ὄρκω > yz | 6 αὐτὸν
 αὐθις + yz | 6 καὶ + yz | 6 ὄρον yzt, προ x | 7 ὡς x, ὁ yzt | 8 παν-
 τοκράτωρ x | 10 ἐν + zt | 10 χάρισι yzt | 10 ἐλέου yz | 11 ἀφείς
 τῶν x, ἀφιστῶν τῶν yzt | 12 φείδη δὲ xt, διὸ καὶ φείδη yz [η z] |
 12 αὐτοῦς + yz | 13 προκαλούμενος yzt | 13 οἰκτιρῶν yzt | 13 γὰρ
 prius xt, δὲ yz | 13 ἡ νουθέτησις xt, πλήρης καὶ ἡ παιδεία yz | 13 γὰρ
 alterum > yz | 14 ἄν > yz | 14 οὖν + yz | 14 ἐν ἄλλω ὑποστῶμεν margo
 t | 16 καὶ ... 17 κρεμαμένη xt [vide mox], σοῦ ἡ γῆ τὴν ἰσχύον μαρ-
 τυρεῖ ἐπ' οὐθενὸς κρεμαμένη καὶ ἀσφάλειαν ἀσάλευτον ἔχουσα yz,
 nisi quod ἀσφάλειαν > z, σχοῦσα z | 16. 17 ἀσφάλειαν x | 17 κρεμα-
 μένη t, καὶ κρέμασται x = κερῆμασται L | 17 τε + yz | 18 δὲ + x
 | 19 ἀναγκάζει xt, προκαλοῦσα y, προκαλοῦσα z | 21 καὶ στρατὸς xt,
 στρατὸς δὲ yz | 21 φλεγόμενος > yz

πνεύματα νοερά * λέγουσιν Εἰς ἅγιος τῷ Φελμουνί, καὶ Σε-
 ραφίμ ἄγρια ἅμα τοῖς Χερουβίμ τοῖς ἐξαπτερόνγυις σοι τὴν
 ἐπιπνίκιον ᾠδὴν ψάλλοντα ἀσιγήτοις φωναῖς βοῶσιν Ἄγιος.
 ἅγιος ἅγιος κύριος Σαβαώθ, πλήρης ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ
 γῆ τῆς δόξης σου· καὶ τὰ ἕτερα τῶν ταγμάτων πλήθη, * 5
 ἀρχάγγελοι, θρόνοι, κυριότητες, ἀρχαί, ἐξουσίαι, δυνάμεις,
 ἐπιβοῶντα * λέγουσιν Εὐλόγημένη ἡ δόξα κυρίου ἐκ τοῦ τό-
 που αὐτοῦ. Ἰσραὴλ θεέ, ἡ ἐπλγείος σου ἐκκλησία ἡ ἐξ
 ἐθνῶν, ταῖς κατ' οὐρανὸν δυνάμεσιν ἀμιλλωμένη νυκτὶ καὶ
 ἡμέρᾳ ἐν καρδίᾳ πληρεῖ καὶ ψυχῇ θελούσῃ ψάλλει Τὸ ἄσμα 10
 τοῦ θεοῦ μυριοπλάσιον, χιλιάδες εὐθηνούντων, κύριος ἐν
 αὐτοῖς ἐν Συναῖ, ἐν τῷ ἁγίῳ. οἶδεν οὐρανὸς τὸν ἐπὶ μη-
 δενὸς αὐτὸν καμαρώσαντα ὡς λίθω κύβον, καὶ γῆν καὶ ὕδωρ
 ἑαυτοῖς ἐνώσαντα, καὶ ἀέρα διαχέαντα ζωοτρόφον, καὶ
 τοῦτω πῦρ συμπλέξαντα εἰς θάλλπος καὶ σκότους παραμυ- 15
 θίαν· ἐκπλήσσει χορὸς ἀστέρων *, τὸν ἀριθμήσαντα * σημαί-
 νων καὶ τὸν ὀνομάσαντα δεικνύων, ζῶα τὸν ἐμψυχώσαντα,
 φυτὰ τὸν ἐκφύσαντα· ἅπερ ἅπαντα τῷ σῶ λόγῳ γενόμενα
 παριστά τῆς σῆς δυνάμεως τὸ κράτος, διὸ καὶ ὀφείλει πᾶς
 ἄνθρωπος ἐξ αὐτῶν στέργων σοὶ διὰ χριστοῦ τὸν ὑπὲρ 20
 πάντων ἕμνον ἀναπέμπειν, διὰ σὲ τῶν πάντων κρατῶν.
 σὺ γὰρ εἶ ὁ χρηστὸς ἐν εὐεργεσίαις καὶ φιλόδωρος ἐν οἰ-
 κτιρμοῖς, ὁ μόνος παντοκράτωρ *. ὅτε γὰρ θέλεις, πάρεστί
 σοι τὸ δύνασθαι. τὸ γὰρ σὸν αἰώνιον κράτος καὶ φλόγα
 καταψύχει καὶ λέοντας φιμοῖ καὶ κήτη καταπραῦνει καὶ 25

1 Dan 8, 13 | 3 Isaj 6, 3 | 7 Ezech 3, 12 | 9 Gen 32, 25. 27 |
 10 Psalm 68, 18 | 13 Iob 38, 38

1 πνεῦμα x | 1 διὰ παντὸς ἄδοντα + yz [ᾠ z] | 1 φελμῷ y, φελμ
 sequente lacuna tribus literis recipiendis apta z, φελμονεὶ t | 1. 2
 σεραφείμ z | 2 ἅμα] αἵματα z | 2 χερουβείμ z | 3 ψάλλοντα xt, λέ-
 γοντα yz | 5 καὶ ... πλήθη xt, ἀλλὰ καὶ τὰ πλήθη τῶν λοιπῶν τα-
 γμάτων yz | 5 ἀγγελοὶ + t | 6 ἀρχάγγελοὶ > yz | 7 βοῶντα yz | 7 καὶ
 αὐτὰ + yz | 8 ἡ > prius z | 10 πληρῆ x, πλήρη y | 12 συναῖ xy, συναῖ z,
 Συναῖν t | 12. 13 ἐπὶ μηθενὸς > yz | 13 καμαρώσαντα t | 13 λίθω
 κύβον x, λίθωνκύβον y, λίθωνκύβον z, λιθόκυβον t | 14 ἑαυτοῖς xt,
 ἀλλήλοις yz | 15 συμμήξαντα y, συμμίξαντα z | 15 θάλλπος καὶ > yz
 | 16 ἐκπλήσει t | 16 εἰς νοῦν ἐπιῶν + yz | 16 αὐτὰ + yz | 17 ψυχώ-
 σαντα yzt | 18 φυτὰ x, δένδρα yzt | 20 τὸν] τῶν t | 21 init πάντων yzt
 | 23 παντοκράτωρ Z | 23 καὶ πάντα ἰσχύων + yz | 24 τὸ γὰρ σὸν αἰώ-
 νιον xt, σοῦ τὸ yz | 25 ψύχει yz | 24 πραῦνει yz [ύ z]

νοσοῦντας ἐγείρει καὶ δυνάμεις μετατρέπει καὶ στρατὸν
 ἐχθρῶν καὶ λαὸν ἀριθμούμενον ἐν τῷ ὑπερηφανεύεσθαι
 καταστρώνυσιν. σὺ εἶ ὁ ἐν οὐρανῷ, ὁ ἐπὶ γῆς, ὁ ἐν θα-
 λάσσει, ὁ ἐν περαιουμένοις ὑπὸ μηδενὸς περαιούμενος· τῆς
 5 γὰρ μεγαλοσύνης σου οὐκ ἔστι πέρας. μὴ γὰρ ἡμέτερόν
 ἔστι τοῦτο, δέσποτα· τοῦ θεράποντός σου λόγιον ἔστι φά-
 σκουτος Καὶ γνώση τῆ καρδίας σου καὶ συνήσεις ὅτι * κύ-
 ριος ὁ θεὸς σου * ἐν οὐρανῷ ἄνω καὶ ἐπὶ * γῆς κάτω,
 καὶ οὐκ ἔστιν ἐτι πλὴν αὐτοῦ. οὐδὲ γὰρ ἔστι θεὸς πλὴν
 10 σοῦ μόνου· ἄγιος οὐκ ἔστι πλὴν σοῦ, κύριος θεὸς γνώσεων,
 θεὸς ἰγίων, ἄγιος ὑπὲρ πάντας ἀγίους· οἱ γὰρ ἡγιασμένοι
 ὑπὸ τῆς χειρᾶς σου εἰσὶν· ἐνδοξος καὶ ὑπερυψούμενος,
 ἀόρατος τῆ φύσει, ἀνεξιχνίαστος κρίμασιν· οὐ ἀνευθεῖς ἢ
 15 γωῆ, ἄτρεπτος καὶ ἀνεκλιπῆς ἢ διαμονή, ἀκάματος ἢ ἐνέρ-
 γεια, ἀπερίγραφος ἢ μεγαλοσύνη, ἀένναος ἢ εὐπρέπεια,
 ἀπόροστος ἢ κατοικία, ἀμετανόστητος ἢ κατασκήνωσις,
 ἀναρχος ἢ γνώσις, ἀναλλοιώτος ἢ ἀλήθεια, ἀμεσίτευτον τὸ
 ἔργον, ἀνεπιβούλευτον τὸ κράτος, ἀδιάδοχος ἢ μοναρχία,
 ἀτελεύτητος ἢ βασιλεία, ἀνανταγώνιστος ἢ ἰσχύς, πολυάρι-
 20 θμος ἢ στρατιά. σὺ γὰρ εἶ ὁ σοφίας πατήρ, ὁ δημιουργίας
 τῆς διὰ μεσίτου κτίστης ὡς αἴτιος, ὁ προνοίας χορηγός, ὁ
 νόμων δοτήρ, ὁ ἐνδείας πληρωτής, ὁ τῶν ἀσεβῶν τιμωρὸς
 καὶ τῶν δικαίων μισθαποδότης, ὁ τοῦ χριστοῦ θεὸς καὶ πα-
 25 τῆρ καὶ τῶν εἰς αὐτὸν εὐσεβούντων κύριος, οὗ ἀδιάφθετος
 ἢ ἀπαγγελία, ἀδωροδόκητος ἢ κρίσις, ἀμετάπειστος ἢ γνώμη,
 ἀπαυστος ἢ εὐσέβεια, ἀίδιος ἢ εὐχαριστία· δι' οὗ σοὶ καὶ μεθ'

2 Reg β 24 | 4 Psalm 145, 3 | 7 Deut 4, 39 | 9 Isaj 45, 5

1 δυνάμεις xt, στοιχεῖα yz | 1 στρατῶν z | 2 ἐχθρῶν X | 2 ὑπερηφαν-
 νεύεσθαι yz | 3 καταστρώνυσιν yzt | 4 περαιουμένοις yzt | 4 περαι-
 ούμενος yt, περαιουόμενος z | 5 μεγαλοσύνης yz | 5 ἔστιν x | 6 ἔστι
 prius > yz, ἔστιν x | 6 ἔστι λόγιον t | 6 fin ἔστιν x | 7 καὶ συνήσεις
 > yzt | 8 θεὸς + yzt | 8 τῆς + yzt | 9 ἔστιν θεός x | 10 virgulam
 post ἄγιος z | 10 ἔστιν x, ἔστιν z | 10 κύριος > yz | 11 πάντων y |
 12 ὑπερυψούμενος y, ὑπερυψωμένος z | 13 ἄρατος X | 14 ἀνεκλιπῆς
 yz [ἢ z], ἀνελλειπῆς t | 15 ἀπερίγραφτος yzt | 15 μεγαλειότης yzt |
 15 ἀένναος x | 19, 20 πολυάριθμος z | 21 ὁ prius xt, ὡς yz | 22 ἐνδείας
 z | 22 μαρὸς Y | 23 μισθότης x, μισθαποδότης yz | 25 ἀμετάπειστος Xt
 | 26 p 219, 1 μεθ' οὗ > yzt

οὐ ἢ ἐπάξιος προσκύνῃσις ὀφείλεται παρὰ πάσης λογικῆς καὶ
 36 ἀγίας φύσεως. | κύριε παντοκράτωρ, κόσμον ἔκτισας διὰ
 χριστοῦ καὶ σάββατον ὄρισας εἰς μνήμην τούτου, ὅτι ἐν
 αὐτῷ κατέπαυσας ἀπὸ τῶν ἔργων, εἰς μελέτην τῶν σῶν νό-
 μων· καὶ ἑορτὰς διετάξω εἰς εὐφροσύνην τῶν ἡμετέρων 5
 ψυχῶν, ὅπως εἰς μνήμην ἐρχόμεθα τῆς ὑπὸ σοῦ κτισθείσης
 σοφίας, ὡς δι' ἡμᾶς γένεσιν ὑπέστη τὴν διὰ γυναικός, ἐπε-
 φάνη τῷ βίῳ ἀναδεικνὺς ἑαυτὸν ἐν τῷ βαπτίσματι ὡς θεός
 ἔστι καὶ ἄνθρωπος ὁ φανείς, ἔπαθε δι' ἡμᾶς σὴ συγκωρη-
 σει καὶ ἀπέθανε, καὶ ἀνέστη σὺ κράτει· διὸ καὶ τὴν ἀνα- 10
 στάσιμον ἑορτὴν πανηγυρίζοντες τῇ κυριακῇ χαίρομεν ἐπὶ
 τῷ νικῆσαντι μὲν τὸν θάνατον, φωτίσαντι δὲ ζωὴν καὶ
 ἀφθαρσίαν· δι' αὐτοῦ γὰρ προσηγάγου τὰ ἔθνη ἑαυτῷ εἰς
 λαὸν περιούσιον, τὸν ἀληθινὸν Ἰσραὴλ τὸν θεοφιλεῖ, τὸν
 ὁρῶντα θεόν. σὺ γάρ, κύριε, καὶ τοὺς πατέρας ἡμῶν ἔξη- 15
 γαρες ἐκ γῆς Αἰγύπτου καὶ ἐρρύσω ἐκ καμίνου σιδηραῆς καὶ
 ἐκ πηλοῦ καὶ πλινθουργίας, * ἔλυτρωσάω ἐκ χειρὸς Φαραῶ
 καὶ τῶν ὑπ' αὐτὸν, * διὰ θαλάσσης ὡς διὰ ξηραῆς αὐτοὺς
 παρήγαγες καὶ ἐτροποφόρησας αὐτοὺς ἐν τῇ ἐρήμῳ παν-
 τοίοις ἀγαθοῖς· νόμον αὐτοῖς ἐδώρησάω * δέκα λογίων σὴ 20
 φωνῇ φτεγγθέντα καὶ χειρὶ σὴ καταγραφέντα· σαββατίζειν
 ἐνετείλω, οὐ πρόφασιν ἀργίας διδούς, ἀλλ' ἀφορμὴν εὐσε-
 βείας, εἰς γνώσιν τῆς σῆς δυνάμεως, εἰς κάλυψιν κακῶν
 ὡς ἐν ἱερῷ καθείρξας περιβόλῳ διδασκαλίας χάριν εἰς ἀγαλ-
 λιαμα ἑβδομάδος· διὰ τοῦτο ἑβδομάς μία καὶ ἑβδομάδες 25
 ἑπτὰ καὶ μὴν ἑβδομος καὶ ἐνιαυτὸς ἑβδομος καὶ τοῦτου
 κατὰ ἀνακύκλησιν * ἔτος πεντηκοστόν, εἰς ἄφρασιν. ὅπως
 μηδεμίαν ἔχουσι πρόφασιν * ἄνθρωποι ἄγριοι ἀνήψασθαι,
 τούτου χάριν πᾶν σάββατον ἀργεῖν ἐπέτρεψεν, ὅπως μηδὲ
 λόγον τις ἐν ὀργῇ ἐκ τοῦ στόματος αὐτοῦ προέσθαι θελήσῃ 30

4 Gen 2, 2 | 12 Tim β 1, 10 | 16 Deut 4, 20 | 18 Exod 14, 29

2 παντοκράτωρ xyz | 4 τῶν alterum > z | 6 ἐρχόμεθα t | 6 κτισθεί-
 σης xt, γεννηθείσης yz | 7 γένεσιν z | 8 δεικνὺς yz | 9 ἔστιν x | 9
 ἔπαθεν x | 10 καὶ primum > yz | 10 ἀπέθανεν x | 12 φωτίσαντι xt,
 πηγάζοντι yz | 13 σεαὐτῷ y | 17 ἀπαλλάξας + y et in margine z |
 18 καὶ + yzt | 20 ἦ + t | 21 λαληθέντα yz | 21 σὴ > t | 25 ἑβδο-
 μάδος y | 27 κατὰ > yzt | 27 ἀνακύκλησις yz, ἀντανανύκλησις t |
 27 ἰοβηλαῖος ὁ ἔστιν + t | 28 ἔχουσι x | 28 οἱ + yzt | 28 κέψασθαι
 yz | 29 ἐπέτρεψεν ἀργεῖν yzt | 30 τις > x

ἐν τῇ ἡμέρᾳ τῶν σαββάτων. σάββατον γὰρ ἐστὶ κατὰ-
 παυσις δημιουργίας, τελείωσις κόσμου, νόμων ζήτησις,
 αἰνος εἰς θεὸν εὐχάριστος ὑπὲρ ὧν ἀνθρώποις ἐδωρή-
 σατο. ὧν ἀπάντων ἡ κυριακὴ προὔχουσα, αὐτὸν τὸν με-
 5 σίτην, τὸν προνοητὴν, τὸν ἰομοθέτην, τὸν ἀναστάσεως
 αἴτιον, τὸν πρωτότοκον πάσης κτίσεως, τὸν θεὸν λόγον καὶ
 ἄνθρωπον τὸν ἐκ Μαρίας γεννηθέντα μόνον δίχα ἀνδρός,
 τὸν πολιτευσάμενον ὁσίας, τὸν σταυρωθέντα ἐπὶ Ποντίου
 Πιλάτου καὶ ἀποθανόντα καὶ ἀναστάντα ἐκ νεκρῶν ὑπο-
 10 δεικνύουσα, ὡς κυριακὴ * παρακελεύεται σοί, δέσποτα, τὴν
 ὑπὲρ πάντων εὐχαριστίαν * προσφέρειν. αὕτη γὰρ ἡ *
 παρασχεθεῖσα χάρις, ἣτις διὰ μέγεθος πάσαν εὐεργεσίαν
 ἐκάλυψεν. | ὁ τὰς ἐπαγγελίας τὰς διὰ τῶν προφητῶν πλη- 37
 ρώσας καὶ ἐλεήσας τὴν Σιών καὶ οἰκτείρας τὴν Ἱερουσα-
 15 λὴμ * τῷ τὸν θρόνον Δαβὶδ τοῦ παιδὸς σου ἀνυψῶσα ἐν
 μέσῳ αὐτῆς τῇ γενέσει τοῦ χριστοῦ τοῦ ἐκ σπέρματος αὐ-
 τοῦ τὸ κατὰ σάρκα γεννηθέντος ἐκ μόνης τῆς παρθένου· αὐ-
 τὸς καὶ νῦν, δέσποτα ὁ θεός, πρόσδεξι * διὰ χειλέων
 δεήσεις * λαοῦ σου τοῦ ἐξ ἔθνῶν, τῶν ἐπικαλουμένων
 20 σε ἐν ἀληθείᾳ, καθὼς προσεδέξω τὰ δῶρα τῶν δικαίων ἐν
 ταῖς γενεαῖς αὐτῶν. Ἄβελ ἐν πρώτοις τὴν θυσίαν ἐπέιδες
 καὶ προσεδέξω, Νῶε ἐξελθόντος τῆς κιβωτοῦ, Ἄβραάμ μετὰ
 τὸ ἐξελεῖν αὐτὸν ἐκ γῆς Χαλδαίων, Ἰσαὰκ ἐν τῷ φρέατι τοῦ
 ὄρκου, Ἰακώβ ἐν Βηθλεέμ, Μωσέως ἐν τῇ ἐρήμῳ, Ἄραρὼν ἀνὰ
 25 μέσον τῶν ζώντων καὶ τῶν τεθνηκότων, Ἰησοῦ τοῦ Ναυῆ
 ἐν Γαλιλαίᾳ, Γεδεὼν ἐπὶ τῆς πέτρας καὶ τῶν πόκων πρὸ
 τῆς ἁμαρτίας, Μανωὲ καὶ τῆς γυναικὸς αὐτοῦ ἐν τῷ πε-
 δίῳ, Σαμψὼν ἐν τῇ δίψῃ πρὸ τῆς πλημμυλείας, Ἰεφθάε ἐν
 τῷ πολέμῳ πρὸ τῆς ἀκρίτου ἐπαγγελίας, Βαράκ καὶ Δεβ-
 30 βόρας ἐπὶ τοῦ Σισάρα, Σαμουὴλ ἐν Μασιφά, Δαβὶδ ἐν

6 Col 1, 15 | 16 Rom 1, 3 | 25 Num 17, 13

1 ἔστιν x | 7 μόνον > t | 10 τοίνυν + yz | 10 σοί > yz | 11 σοὶ
 + yz | 11 ὑπὸ σοῦ + yzt | 14 οἰκτερήσας yzt | 15 καὶ + z | 17 τῆς
 > yzt | 18 τὰς + yzt | 19 τοῦ + yzt | 20 τὰ ... 22 προσδέξω bis z |
 21 ἐπίδες x | 22 προσδέξω z | 23 αὐτὸν > yzt | 25 τεθνεώτων yzt
 | 27 αὐτοῦ γυναικὸς yzt | 28 τῷ δίψει yzt [τῷ t] | 28 πλημμυλείας x
 videtur habere | 29. 30 Δεββόρας t | 30 μασσιφά yz, μασσηφά t

ἄλω Ἀρνῶν τοῦ Ἰεβουσαίου, Σολομῶνος ἐν Γαβαὼν καὶ *
 Ἱερουσαλήμ, Ἥλία ἐν τῷ ὄρει τῷ Καρμηλίῳ, Ἐλισσαίου ἐπὶ
 τῆς ἀτεκνοῦσης πηγῆς, Ἰωσαφάτ ἐν πολέμῳ, Ἐξεκία ἐν ἀφ-
 ρωστία καὶ ἐπὶ τοῦ Σεναχηρείμ, Μανασσῆ ἐν γῆ Χαλδαίων
 μετὰ τὴν πλημμέλειαν, Ἰωσία ἐν τῷ Φασσᾷ, Ἔσδρα ἐν τῇ 5
 ἐπανόδῳ, Δανιὴλ ἐν τῷ λάκκῳ τῶν λεόντων, Ἰωᾶ ἐν τῇ
 κοιλίᾳ τοῦ κήτους, τῶν τριῶν παιδῶν ἐν * καμίνῳ * πυ-
 ρός, Ἄννης ἐν τῇ σκηνῇ ἐνώπιον τῆς κιβωτοῦ, Νεεμίου
 ἐπὶ τῇ ἀνεγέρσει τῶν τειχῶν καὶ * Ζοροβάβελ, Ματτα-
 θία καὶ τῶν υἱῶν αὐτοῦ ἐν τῷ ζήλῳ σου, Ἰαήλ ἐν εὐλο- 10
 γίαις. καὶ νῦν οὖν πρόσδεξαι τὰς τοῦ λαοῦ σου προσευχὰς
 μετ' ἐπιγνώσεώς σοι διὰ χριστοῦ προσφερομένας ἐν τῷ
 38 πνεύματι. | εὐχαριστοῦμέν σοι περὶ * πάντων, δέσποτα παν-
 τοκράτορ, ὅτι οὐκ ἐγκατέλειπες τὰ ἔλέη σου καὶ τοὺς οὐ- 15
 κτιροῦς σου ἀφ' ἡμῶν, ἀλλὰ καθ' ἐκάστην γενεάν καὶ γε-
 νεὰν σώσεις, ῥύη, ἀντιλαμβάνη, σκεπάσεις. ἀντελάβου γὰρ
 ἐν ἡμέραις Ἐνώθ καὶ Ἐνώχ, ἐν ἡμέραις Μωσῆ καὶ Ἰησοῦ,
 ἐν ἡμέραις τῶν κριτῶν, ἐν ἡμέραις Σαμουὴλ καὶ Ἥλία καὶ
 τῶν προφητῶν, ἐν ἡμέραις Δαβὶδ καὶ τῶν βασιλέων, ἐν 20
 ἡμέραις Ἐσθήρ καὶ Μαθοχαίου, ἐν ἡμέραις Ἰουδιθ, ἐν 20
 ἡμέραις Ἰούδα Μακκαβαίου καὶ τῶν ἀδελφῶν αὐτοῦ· καὶ
 ἐν ταῖς ἡμέραις ἡμῶν ἀντελάβου ἡμῶν διὰ τοῦ μεγάλου
 * ἀρχιερέως Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ παιδός σου· καὶ * ἀπὸ μα-
 χαίρας γὰρ ἐρρύσατο καὶ ἐκ λιμοῦ ἐξέλειτο διαθρέψας, ἐκ
 νόσου ἰάσατο, ἐκ γλώσσης πονηρᾶς ἐσκέπασεν. περὶ πάν- 25
 των σοι διὰ χριστοῦ εὐχαριστοῦμεν, ὁ καὶ φωνῆν ἔναρθρον
 εἰς ἐξομολόγησιν δωρησάμενος καὶ γλωσσαν εὐάριστον
 δίκην πλήκτρον ὡς ὄργανον ὑποθεῖς, καὶ γεῦσιν πρόσφο-
 ρον καὶ ἀφῆν κατάλληλον καὶ ὄρασιν θείας καὶ ἀκοὴν φω-
 νῆς καὶ ὄσφρησιν ἀτμῶν καὶ χειρὰς εἰς ἔργον καὶ πόδας 30

23 Reg β 22, 44 | 24 Psalm 33, 19 | 25 Psalm 31, 21

1 αρῶν x, ὀρνᾶ yz, Ορνᾶ t | 1 γαβαω x | 1 ἐν + yzt | 4 σεναχηρίν
 x, σενναχηρείμ yz | 5 φασσᾶ yz, φασσᾶ xt | 5 ἔσρα x | 7 τῇ + yzt |
 7 τοῦ + yzt | 8 ἄννα x | 8 νεεμία yzt [N t] | 9 ἀναγέρσει z | 9 τοῦ + yzt
 | 9. 10 ματθία yz | 10 ἰαβήλ t | 13 περὶ + y | 13. 14 παντοκράτορ
 xyzt | 14 ῥῆ z | 14 ἐγκατέλειπες x, ἀπέστρεψας y, κατέστρεψας z | 16
 σκεπάσης Z | 20 Ἰουδιθ t | 21 μακκαβίτου y | 23 σου + yzt | 23 γὰρ
 + yz | 24 γὰρ > yz | 24 ἐξέλειτο t | 24 διέθρεψας z | 25 ἐσκέπασε
 yzt | 29. 30 καὶ ἀκοὴν φωνῆς > X

- εἰς ὁδοποιρίαν· καὶ ταῦτα πάντα ἐν μικρᾷ σταγόνας
 διαπλάσας ἐν μήτρᾳ, καὶ ψυχὴν ἀθάνατον μετὰ τὴν μόρ-
 φωσιν χαρίζῃ καὶ προάγεις εἰς φῶς τὸ λογικὸν ζῶον, τὸν
 ἄνθρωπον. νόμοις παιδευσας, δικαιώμασιν ἐφαιδρυνσας,
 5 πρὸς ὀλίγον ἐπάγων διάλυσιν, τὴν ἀνάστασιν ἐπηγγέλω.
 ποῖος τοιγαροῦν αὐτάρκης βλος, αἰώνων δὲ πόσον μῆκος
 διαρκέσει ἀνθρώποις πρὸς εὐχαριστίαν; ἢ τὸ μὲν πρὸς
 ἀξίαν ἀδύνατον, τὸ δὲ κατὰ δύναμιν εὐαγές. ἐρρούσα γὰρ
 ἀσεβείας πολυθέων, καὶ χριστοκτόνων αἰρέσεως ἐξέλιω,
 10 πεπλανημένης ἀγνοίας ἠλευθέρωσας, τὸν χριστὸν ἀπέστει-
 λας εἰς ἄνθρωπος * ἄνθρωπον, θεὸν ὄντα μονογενῆ, τὸν
 παράκλητον ἐνφύκισας ἡμῖν, ἀγγέλους ἐπέστησας, τὸν διά-
 βολον κατήσχυνας, οὐκ ὄντας ἐποίησας, γενομένους φυλάσ-
 σεις, ζῶν ἐπιμετρεῖς, χορηγεῖς τροφήν, μετάνοιαν ἐπηγγέλω.
 15 ὑπὲρ πάντων σοὶ ἡ δόξα καὶ τὸ σέβας μετὰ χριστοῦ καὶ πνεύ-
 ματος ἁγίου νῦν * καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. ταῦτα μελε-
 τᾶτε, ἀδελφοί· καὶ εἰη * κύριος μεθ' ὑμῶν ἐπὶ γῆς καὶ ἐν τῇ
 βασιλείᾳ τοῦ πατρὸς αὐτοῦ, τοῦ καὶ αὐτὸν ἀποστείλαντος
 καὶ ἡμᾶς δι' αὐτοῦ ἐλευθερώσαντος ἐκ τῆς δουλείας τῆς
 20 φθορᾶς εἰς τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης, καὶ ζωὴν ἐπαγγελια-
 μένου τοῖς δι' αὐτοῦ πιστεύουσιν εἰς τὸν τῶν ὅλων θεόν.
 ὅπως μὲν οὖν ὀφείλουσι ζῆν οἱ κατὰ χριστὸν μεμνημένοι
 καὶ οἷας εὐχαριστίας ἀναπέμπειν τῷ θεῷ διὰ χριστοῦ, εἰρη-
 ται διὰ τῶν προλαβόντων, δίκαιον δὲ μηδὲ τοὺς ἀμνήτους
 25 καταλιπεῖν ἀβοηθήτους. | ὁ μέλλων τοίνυν κατηχεῖσθαι τὸν 39
 λόγον τῆς ἀληθείας παιδευέσθω πρὸ τοῦ βαπτίσματος τὴν
 περὶ τοῦ ἀγεννήτου γινώσκων, τὴν περὶ υἱοῦ μονογενοῦς ἐπί-
 γνωσκων, τὴν περὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος πληροφορίαν· μαν-
 θανέτω δημιουργίας διαφόρον τάξιν, προνοίας εἰρημόν, νο-
 30 μοθεσίας διαφόρου * δικαιοτήρια· παιδευέσθω διὰ τί κόσμος

19 Rom 8, 21

1 εἰς x, πρὸς yzt | 2 διαπλάσεις yz, διαπλάττεις t | 3 post φῶς
 punctum t | 4 post ἄνθρωπον punctum > t | 5 ὀλίγων z | 6 μῆκος
 πόσον t | 9 ἐξέλιον yz | 10, 11 ἀπέστηλας z | 11 ὡς + t | 12 ἐνώκη-
 σας x | 13 ἤσχυνας yzt | 15 μετὰ x, διὰ ἴησῶ yzt | 15, 16 καὶ πνεύ-
 ματος ἁγίου > yzt | 16 καὶ ἀεὶ + yzt | 17 ὁ + t | 18 αὐτοῦ corr
 y? xzt, αὐτῶν Y | 22 ὀφείλουσιν x | 25 καταλιπεῖν x | 26 ἀληθείας x,
 εὐσεβείας yzt | 27 υἱοῦ xt, τοῦ yz | 29 τάξιν ... 30 διαφόρου > y
 | 30 καὶ + z | 30 δικαιοτήρια t

γέγονεν καὶ διὸ κοσμοπολίτης ὁ ἄνθρωπος κατέστη· ἐπι-
 γινωσκέτω τὴν ἑαυτοῦ φύσιν, οἷα τις ὑπάρχει· παιδευέσθω
 ὕπως ὁ θεὸς τοὺς πονηροὺς ἐκόλασεν ὕδατι καὶ πυρὶ, τοὺς
 δὲ ἄγιους ἐδόξασε καθ' ἑκάστην γενεάν, λέγω δὴ τὸν Σήθ,
 τὸν Ἐνῶς καὶ τὸν Ἐνώχ, τὸν Νῶε, τὸν Ἀβραάμ καὶ τοὺς ἐκ- 5
 γόνους αὐτοῦ, τὸν Μελχισεδέκ καὶ τὸν Ἰώβ καὶ τὸν Μωσῆα
 Ἰησοῦν τε καὶ Χαλεβ καὶ Φινεὲς τὸν ἱερέα καὶ τοὺς καθ'
 ἑκάστην γενεάν ὁσίους, ὅπως τε προνοούμενος οὐκ ἀπε-
 στράφη * θεὸς τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος, ἀλλ' ἀπὸ πλάνης
 καὶ μεταιότητος εἰς ἐπίγνωσιν ἀληθείας ἐκάλεε κατὰ διαφό- 10
 ρους καιροὺς, ἀπὸ τῆς δουλείας καὶ ἀσεβείας εἰς ἐλευθε-
 ρίαν καὶ εὐσέβειαν ἐπανάγων, ἀπὸ ἀδικίας εἰς δικαιοσύ-
 νην, ἀπὸ θανάτου αἰωνίου εἰς ζωὴν αἰδίου. ταῦτα καὶ τὰ
 τούτοις ἀκόλουθα μανθανέτω ἐν τῇ κατηχήσει ὁ προσιὼν·
 προσκυνεῖτω δὲ ὁ χειροθετῶν αὐτὸν τὸν θεόν * τῶν ὅλων 15
 δεσπότην, εὐχαριστῶν ὑπὲρ τοῦ πλάσματος ὅτι κατέπεμψε
 τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ χριστόν, ἵνα σώσῃ τὸν ἄν-
 θρωπον ἐξαλείψας τὰς ἀνομίας, καὶ ἵνα ἀφῆ τὰς ἀσεβείας
 καὶ τὰς ἁμαρτίας καὶ καθαρῶς ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκός
 καὶ πνεύματος, ἀγίασῃ δὲ τὸν ἄνθρωπον κατ' εὐδοκίαν 20
 τῆς χρηστότητος αὐτοῦ, συστήσῃ δὲ τὸ θέλημα αὐτοῦ, καὶ φω-
 τίσῃ τοὺς ὀφθαλμοὺς τῆς καρδίας αὐτοῦ εἰς κατανόησιν τῶν
 θαναμάτων αὐτοῦ, γνωρίσῃ * αὐτῷ τὰ κρύματα τῆς δικαιοσύ-
 νης, ὅπως ἂν μισήσῃ πᾶσαν ὁδὸν ἀδικίας, πορεύηται δὲ τὴν
 ὁδὸν τῆς ἀληθείας εἰς τὸ καταξιωθῆναι αὐτὸν τοῦ λουτροῦ 25
 τῆς παλιγγενεσίας εἰς νιόθεσίαν τὴν ἐν χριστῷ· ἵνα σύμφυ-
 τος γενόμενος τῇ ὁμοιότητι τοῦ κυρίου ἐλπιδι τῆς ἐνδόξου
 κοινωνίας νεκρωθῆ μὲν τῇ ἁμαρτίᾳ, ζήσῃ δὲ τῷ θεῷ κατὰ *

10 Tim α 2, 4 | 19 Cor β 7, 1 | 21 Eph 1, 18 | 25 Tit 3, 5 | 26
 Eph 1, 5 | 28 Col 3, 5 | 28 Gal 2, 19

1 γέγονε yzt | 1 διὸ xt, διὰ τί ὁ yz | 4 δ' t | 4 ἐδόξασεν x | 4 σήμ x
 | 5 καὶ prius > yzt | 5. 6 ἐγγόνους x, ἐγόνους z | 6 καὶ alterum
 > yz | 6 τὸν μωσῆα ... 7 χαλεβ bis z | 9 ὁ + yzt | 9 ἀλλὰ yzt | 10
 ἐπίγνωσιν z | 11 ἀπὸ z | 12 ἐνάγων x, ἀνάγων yz | 14 ὁ ante ἐν yz |
 15 προσκυνεῖτω y | 15 τὸν + yzt | 16 κατέπεμψεν x | 19 μολυσμοῦ z
 | 19. 20 σαρκὸς t | 20 τὸ y, τε z | 21 συστήσῃ δὲ x, καὶ συνετίσῃ εἰς yz,
 συνετίσῃ δὲ t | 22 εἰς ... 23 αὐτοῦ > z | 23 θαναμάτων yt | 23 τε + yz
 27 τοῦ κυρίου x, τοῦ θανάτου τοῦ χριστοῦ ἐπ' yzt [τοῦ alterum > z]
 | 28 νεκρωθῆναι y | 28 τε + yzt

νούν και λόγον και πράξιν, και ἐν τῇ βίβλῳ τῶν ζώντων
 συναριθμηθῆ. και μετὰ τὴν εὐχαριστίαν ταύτην παιδευσάτω
 αὐτὸν τὰ περὶ τῆς τοῦ κυρίου ἐνανθρωπήσεως τὰ τε περὶ
 τοῦ πάθους αὐτοῦ και τῆς ἐκ νεκρῶν ἀναστάσεως και ἀνα-
 5 λήψεως. | και ὅταν * πρὸς αὐτὸ λοιπὸν τὸ βαπτισθῆναι ὁ 40
 κατηχηθεὶς ἦ, μανθανέτω τὰ περὶ τῆς ἀποταγῆς τοῦ διαβό-
 λου και τὰ περὶ τῆς συνταγῆς τοῦ χριστοῦ· δεῖ γὰρ αὐτὸν
 πρῶτον μὲν ἀποσχέσθαι τῶν ἐναντίων και τότε ἐντὸς γενέ-
 σθαι τῶν μυστηρίων, προκαθάραντα ἑαυτοῦ τὴν καρδίαν
 10 πάσης κακονοίας σπίλον τε και ῥυτίδος και τότε τῶν ἀγίων
 μεταλαχεῖν. ὡς γὰρ γεωργὸς ἄριστος ἐκκαθαίρει τὴν ἄρου-
 ραν πρότερον τῶν ὑπερπουσῶν ἐν αὐτῇ ἀκανθῶν και
 τότε σπείρει τὸν πυρὺν, οὕτως δεῖ και ὑμᾶς, πρότερον πᾶ-
 σαν ἀσέβειαν ἐξελόντας ἀπ' αὐτῶν, * τότε τὴν εὐσέβειαν
 15 αὐτοῖς ἐγκαταβάλλεσθαι και τοῦ βαπτίσματος αὐτοὺς ἀζιῶ-
 σαι. και γὰρ και ὁ κύριος ἡμῶν οὕτως ἡμῖν παρήγγεσεν εἰ-
 πὼν Μαθητεῦσατε * πάντα τὰ ἔθνη, και τότε ἐπήγαγε τὸ
 Καὶ βαπτίσατε αὐτοὺς εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς και τοῦ
 υἱοῦ και τοῦ ἁγίου πνεύματος. ἀπαγγελλέτω οὖν ὁ βα-
 20 πτιζόμενος ἐν τῷ ἀποτάσσεσθαι | Ἀποτάσσομαι τῷ Σατανᾷ 41
 και τοῖς ἔργοις αὐτοῦ και ταῖς πομαῖς αὐτοῦ και ταῖς λα-
 τρειαῖς αὐτοῦ και τοῖς ἀγγέλοις αὐτοῦ και ταῖς ἐφευρέσε-
 σιν αὐτοῦ και πᾶσι τοῖς ὑπ' αὐτόν. μετὰ δὲ τὴν ἀπο-
 ταγὴν συντασσόμενος λεγέτω ὅτι Καὶ συντάσσομαι τῷ
 25 χριστῷ. και πιστεύω και βαπτίζομαι εἰς ἕνα ἀγέννητον μό-
 ρον ἀληθινὸν θεὸν παντοκράτορα, τὸν πατέρα τοῦ χριστοῦ,

10 Eph 5, 27 | 17 Matth 28, 19

2 συναριθμηθῆναι x, συναριθμηθῆ y | 3 ἐνανθρωπίσεως t | 3 τε >
 x | 4. 5 ἀναλύψεως z | 5 ἦ + yzt | 5 αὐτῷ y, αὐτῶ z | 5 τῷ y, τῶ z
 | 5 βαπτισθῆναι x | 6 ἦι w, ἦ x, > yzt | 7 τὰ > z | 8 μὲν > w |
 8 ἀπέχεσθαι w, ἀπόχεσθαι z | 10 κακονοίας wx, κακοηθείας yzt |
 11 μετασχεῖν w | 12 πρῶτον w | 12 τῶν > y | 12 ὑπερπουσῶν w,
 ὑπερπουσῶν x, ὑπερπουσῶν yz, ἐν ἄλλω ὑπερπουσῶν margo t | 13
 και ὑμᾶς οὕτως δεῖ w | 13 οὕτω yzt | 14 ἐξελόντες x | 14 και + w |
 15 ἐγκαταβάλλεσθαι w, ἐγκαταλαβέσθαι y, ἐγκαταβαλέσθαι z | 15 αὐ-
 τοῦς > yzt | 16 και alterum > wyz | 17 πρότερον + yzt | 17 ἐπήγα-
 γεν x | 19 ἀπαγγέτω W, ἀπαγγελλέτω w | 20 ἀποτάσσεσθαι w | 21 και
 tertium ... 23 αὐτοῦ > w | 23 πᾶσιν x | 23 ὑπ' αὐτῷ w | 25 και
 alterum > y

κτίστην καὶ δημιουργὸν τῶν πάντων, ἕξ οὗ τὰ πάντα. καὶ εἰς τὸν κύριον Ἰησοῦν τὸν χριστόν, τὸν μονογενῆ αὐτοῦ υἱόν, τὸν πρωτότοκον πάσης κτίσεως, τὸν πρὸ αἰῶνων εὐδοκίᾳ τοῦ πατρὸς γεννηθέντα οὐ κτισθέντα, δι' οὗ τὰ πάντα ἐγένετο τὰ ἐν οὐρανοῖς καὶ ἐπὶ γῆς ὁρατά τε καὶ ἀόρατα, 5 τὸν ἐπ' ἐσχάτων τῶν ἡμερῶν κατελθόντα ἕξ οὐρανῶν καὶ σάρκα ἀναλαβόντα, * ἐκ τῆς ἁγίας παρθένου Μαρίας * γεννηθέντα, καὶ πολιτευσάμενον ὁσίως κατὰ τοὺς νόμους τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς αὐτοῦ, καὶ σταυρωθέντα ἐπὶ Ποντίου Πιλάτου καὶ ἀποθανόντα ὑπὲρ ἡμῶν, καὶ ἀναστάντα ἐκ τῶν 10 νεκρῶν μετὰ τὸ παθεῖν τῇ τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ ἀνελθόντα εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ καθισθέντα ἐν δεξιᾷ τοῦ πατρὸς, καὶ πάλιν ἐρχόμενον ἐπὶ συντελείᾳ τοῦ αἰῶνος μετὰ δόξης κρῖναι ζῶντας καὶ νεκρούς, οὗ τῆς βασιλείας οὐκ ἔσται τέλος. βαπτίζομαι καὶ εἰς τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον, τοῦτ' ἔστι τῶν 15 παράκλητον, τὸ ἐνεργῆσαν ἐν πᾶσι τοῖς ἀπ' αἰῶνος ἄγιοις, ὕστερον δὲ ἀποσταλὲν * παρὰ τοῦ πατρὸς κατὰ τὴν ἐπαγγελίαν τοῦ * σωτῆρος ἡμῶν καὶ κυρίου Ἰησοῦ χριστοῦ, καὶ μετὰ τοὺς ἀποστόλους δὲ πᾶσι τοῖς πιστεύουσιν ἐν τῇ ἀγίᾳ 20 καθολικῇ καὶ ἀποστολικῇ ἐκκλησίᾳ, εἰς σαρκὸς ἀνάστασιν καὶ εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν καὶ εἰς βασιλείαν οὐρανῶν * καὶ εἰς ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. καὶ μετὰ τὴν ἐπαγγελίαν ταύτην κατ' ἀκολουθίαν ἐρχεται καὶ εἰς τὴν τοῦ 42 ἐλαίου χρίσιν. | εὐλογεῖται δὲ τοῦτο παρὰ τοῦ ἀρχιερέως εἰς ἄφεςιν ἁμαρτιῶν καὶ προκατασκευὴν τοῦ βαπτίσματος. ἐπι- 25 καλεῖται γὰρ οὕτως τὸν ἀγέννητον θεόν, τὸν πατέρα τοῦ χριστοῦ, τὸν βασιλέα πάσης αἰσθητῆς καὶ νοητῆς φύσεως, ἵνα ἁγιάσῃ τὸ ἔλαιον τῷ ὀνόματι τοῦ κυρίου Ἰησοῦ * καὶ

1 Cor α 8, 6 | 3 Col 1, 15 | 4 Cor α 8, 6 | 5 Col 1, 15 | 14 Luc 1, 33

2 τὸν medium > z | 2 μόνον W? μονογενῆ w correct rec | 3 αἰῶνων W? | 4 οὐ κτισθέντα > yz | 6 init τῶν x | 6 τῶν > yzt | 7 καὶ + t | 7 καὶ + y | 10 τῶν > yzt | 15 ἔστιν x | 15 τῶν | τὸ z | 16 ἐνεργείσαν w | 16 πᾶσιν xt | 17 καὶ τοῖς ἀποστόλοις + yzt, ἐν ἄλλω ἡμῖν margo t | 18 θεοῦ καὶ + w | 18 καὶ κυρίου > w | 19 πᾶσιν x | 20 καὶ ἀποστολικῇ > wt | 21 βασιλείας yz | 21 ἀποκατάστασιν + yz | 22 καὶ alterum wxt, εἶτα yz | 22. 23 ἀπαγγελίαν y | 23 κατὰ w | 23 καὶ > yz | 24 ἱερέως yz | 25 προκατασκευὴν x | 26 οὕτως x, οὕτω yzt | 27 πάσις w | 28 τὸν t | 28 χριστοῦ + w

δώση χάριν πνευματικὴν καὶ δύναμιν ἐνεργητικὴν ἄφρασην
 τε ἁμαρτιῶν καὶ προπαρασκευὴν ὁμολογίας βαπτίσματος,
 ὥστε τὸν χριόμενον ἀπολυθέντα πάσης ἀσεβείας ἄξιον γενέ-
 σθαι τῆς μνήσεως κατ' ἐντολὴν τοῦ μονογενοῦς. | εἶτα ἐξ-43
 5 χεται εἰς τὸ ὕδωρ. * εὐλογεῖ καὶ δοξάζει τὸν δεσπότην θεὸν
 τὸν παντοκράτορα τὸν πατέρα τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ εὐχα-
 ριστῶν ὁ ἱερεὺς, ὅτι ἀπέστειλεν * τὸν υἱὸν αὐτοῦ δι' ἡμᾶς
 ἐνανθρωπήσαι, ἵνα ἡμᾶς σώσῃ, ὅτι ἠνέσχετο τῆς ἐναν-
 θρωπήσεως ὑπήκουον αὐτὸν γενέσθαι ἐν πᾶσι, κηρῦσαι βα-
 10 σιλείαν οὐρανῶν, ἄφρασην ἁμαρτιῶν, νεκρῶν ἀνάστασιν.
 ἐπὶ τούτοις προσκυνεῖ αὐτὸν τὸν μονογενῆ θεὸν μετ' αὐ-
 τὸν καὶ δι' αὐτὸν, εὐχαριστῶν αὐτῷ τῷ ἀναδέξασθαι
 αὐτὸν τὸν ὑπὲρ πάντων θάνατον διὰ τοῦ σταυροῦ, οὗ τύ-
 που ἔδωκε τὸ βάπτισμα τῆς παλιγγενεσίας, δοξάζει τε ὅτι
 15 ἐν τῷ ὄνοματι τοῦ χριστοῦ θεοῦ ὁ τῶν ὅλων κύριος ἐν ἀρίμῳ
 πνεύματι οὐκ ἀπέρριψε τὸ τῶν ἀνθρώπων γένος, ἀλλὰ δια-
 φόρους καιροὺς διαφόρους προνοίας ἐποιήσατο, τῷ δὲ Ἀδὰμ
 αὐτῷ ἐν * παραδείσῳ πρῶτον μὲν τροφῆς λόγῳ τὸν παρά-
 δεῖσον οἰκητήριον δούς, ἔπειτα προνοίας λόγῳ ἐντολῆν *
 20 ποιησάμενος, * ἁμαρτύντα δὲ δικαιοσύνην ἐξώσας, ἀγαθότητι
 δὲ μὴ ἀπορρίψας εἰς τὸ παντελές, ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐξ αὐτῶν
 κατὰ διαδοχὴν διαφόρως παιδεύσας· δι' ὃν ἐπὶ τὸ τέρας
 τοῦ αἰῶνος ἀπέστειλε τὸν υἱὸν αὐτοῦ ἄνθρωπον γενέσθαι
 25 σθαι χωρὶς ἁμαρτίας. αὐτὸν οὖν καὶ νῦν παρακαλεῖται ὁ
 ἱερεὺς πρὸς τῷ βαπτίσματι καὶ λεγέτω ὅτι Κάτιδε ἐξ οὐ-
 ρανοῦ καὶ ἀγίαςον τὸ ὕδωρ τοῦτο, δὸς δὲ χάριν καὶ δύνα-
 μιν, ὥστε τὸν βαπτιζόμενον κατ' ἐντολὴν τοῦ χριστοῦ σου

14 Tit 3, 5 | 25 Hebr 4, 15

1 δώση w, δώσει x, δῶ yz | 1 καὶ δύναμιν ἐνεργητικὴν > w | 4. 5
 εἶτα ἔρχεται bis z | 5 καὶ + yz | 6 υἱοῦ wx, θεοῦ yzt | 7 ἀπέστειλε
 w | 7 ἐνανθρωπήσαι + yzt [ἦ y] | 8 ἐνανθρωπήσαι > yzt | 9 πᾶσιν x |
 11 μονογενῆ w | 12 δι' αὐτοῦ w | 13 τὸν] τῶν xt | 13 ἀπάντων x |
 13 τοῦ > w | 14 ἔδωκεν x | 14 τῷ] τῷ w | 16 ἀπέρριψεν x | 17 ἐποίησε
 w | 17 τῷ τε yz, τότε t | 18 τῷ + w | 18 τῷ W | 19 αὐτῷ + yz | 20
 ποιησάμενος wxt, παρασχόμενος yz | 20 καὶ + yz | 20 ἁμαρτύντα wt
 | 20 δὲ wxt, μὲν yz | 21 αὐτοῦ yzt | 22 δι' ὃν xyt, διὸ w | 23 ἀπέστει-
 λεν x | 25 οὖν > w | 25 καὶ νῦν > yz | 26 κάτιδε x, ἐπιδε yz | 27 τε x

αὐτῷ συσταρωθῆναι καὶ συναποθανεῖν καὶ συνταφῆναι
καὶ συναναστῆναι εἰς υἰοθεσίαν τὴν ἐν αὐτῷ, τῷ νεκρωθῆ-
ναι μὲν τῇ ἁμαρτίᾳ, ζῆσαι δὲ τῇ δικαιοσύνῃ. καὶ μετὰ
τοῦτο βαπτίσας αὐτὸν ἐν τῷ ὀνόματι τοῦ πατρὸς καὶ τοῦ
υἱοῦ καὶ τοῦ ἁγίου πνεύματος, χρισάτω μύρω ἐπιλέγων 5
44 | Κύριε ὁ θεὸς ὁ ἀγέννητος καὶ ἀδέσποτος, ὁ τῶν ὅλων κύ-
ριος, ὁ τὴν ὁσμὴν τῆς γνώσεως τοῦ εὐαγγελίου ἐν πᾶσι
τοῖς ἔθνεσιν εὖοσμον παρασχόμενος, σὺ καὶ νῦν τοῦτο τὸ
μύρον δὸς ἐνεργῆς γενέσθαι ἐπὶ τῷ βαπτιζομένῳ, ὥστε βέ-
βαιον καὶ πάριον ἐν αὐτῷ τὴν εὐωδίαν μεῖναι τοῦ χριστοῦ 10
σου, καὶ συναποθανόντα αὐτὸν συναναστῆναι καὶ συζῆσαι
αὐτῷ. ταῦτα καὶ τὰ τούτοις ἀκόλουθα λεγέτω· ἐκάστου
γὰρ ἡ δύναμις τῆς χειροθεσίας ἐστὶν αὐτῇ. ἐάν γὰρ μὴ
εἰς ἕκαστον τούτων ἐπίκλησις γένηται ὑπὸ τοῦ εὐσεβοῦς
ιερέως τοιαύτη τις, εἰς ὕδωρ μόνον καταβαίνει ὁ βαπτιζόμε- 15
μενος ὡς οἱ Ἰουδαῖοι, καὶ ἀποτίθεται μόνον τὸν ῥύπον τοῦ
σώματος, οὐ τὸν ῥύπον τῆς ψυχῆς. μετὰ τοῦτο ἐστὼς προ-
σευχέσθω τὴν εὐχὴν, ἣν ἐδίδαξεν ἡμᾶς ὁ κύριος. ἀναγκαιῶς
δὲ τὸν ἀναστάντα δεῖ εἶσθαι καὶ προσεύχεσθαι διὰ τὸ τὸν
ἐγειρόμενον ὀρθιον εἶναι· καὶ αὐτὸς οὖν συναποθανῶν τῷ 20
χριστῷ καὶ συνεγερεθὲς ἔστηκεν. προσευχέσθω δὲ κατὰ
ἀνατολᾶς· καὶ γὰρ * καὶ τοῦτο γέγραπται ἐν τῇ δευτέρῃ τῶν
παραλειπομένων, ὅτι μετὰ τὸ συντελεσθῆναι τὸν καιρὸν τοῦ
κυρίου ὑπὸ τοῦ βασιλέως Σολομῶνος ἐν αὐτῷ τῷ ἔγκαι- 25
ρισμῷ οἱ ἱερεῖς καὶ οἱ Λευῖται καὶ οἱ ψαλτῶδοι μετὰ κυμ-
βάλων καὶ ψαλτηρίων εἰστήκεισαν κατὰ ἀνατολᾶς, αἰνοῦν-
τες καὶ ἔξομολογούμενοι καὶ λέγοντες Αἰνεῖτε τὸν κύριον
45 ὅτι ἀγαθός, ὅτι εἰς τὸν αἰῶνα τὸ ἔλεος αὐτοῦ. | προσευχέ-
σθω δὲ ταῦτα μετὰ τὴν προτέραν εὐχὴν λέγων Ὁ θεὸς ὁ

25 Paral β 5, 12. 13

2 τῷ | τὸ w | 4 τοῦτο | τοῦ z | 5 χρισάτω w, χρίσει τῷ yz | 6 ἐν ἄλλω
ἀγέννητος margo t | 6 ὁ tertium xytz, καὶ w | 7 πᾶσιν x | 8 ἔθνεσι W
| 8 παρεχόμενος w | 9. 10 βεβαίαν yzt | 10 καὶ πάριον > w | 10 εὐο-
δίαν w | 10 τοῦ ... 11 συναναστῆναι > w | 14 ὑπὸ wx, παρὰ yzt | 16 οἱ
> wyzt | 18 ἀναγκαιῶν w | 19 δὲ > Wx | 19 τὸ > yz | 20 ὀρθιον z
| 21 ἔστηκεν w, στηκέτω yzt | 21 δὲ xytz, οὖν w | 22 rasura sub qua
καὶ γὰρ repetitum fuisse videtur w | 24 σολόμωνος x | 26 εἰστήκεισαν
x? εἰστήκησαν z

παντοκράτωρ, ὁ πατήρ τοῦ χριστοῦ σου τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ σου, δὸς μοι σῶμα ἄσπιλον, καρδίαν καθαρὰν, νοῦν ἐργήρορον, γινῶσιν ἀπλανῆ, πνεύματος ἁγίου ἐπιφοίτησιν πρὸς κτήσιν καὶ πληροφορίαν τῆς ἀληθείας διὰ τοῦ χριστοῦ σου, μεθ' οὗ σοι δόξα σὺν ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. ταῦτα καὶ περὶ τῶν κατηγορουμένων δίκαιον ἠγγελάμεθα διατάξασθαι. | περὶ δὲ τῶν ὑφ' ἡμῶν χειροτονηθέντων ἐπισκόπων ἐν τῇ ζωῇ τῇ ἡμετέρᾳ γνωρίζομεν ἡμῖν ὅτι εἰσὶν οὗτοι· Ἱεροσολύμων μὲν Ἰακώβος ὁ τοῦ κυρίου ἀδελφός, οὗ τελευτήσαντος δεύτερος Συμεὼν ὁ τοῦ Κλεόπα, μεθ' ὃν τρίτος Ἰούδας Ἰακώβου· Καισαρείας δὲ τῆς Παλαιστίνης πρότερον μὲν Ζακχαῖος ὁ ποτε τελώνης, μεθ' ὃν Κορνήλιος καὶ τρίτος Θεόφιλος· Ἀντιοχείας δὲ Εὐδόκιος μὲν ὑπ' ἐμοῦ Πέτρου, Ἰγνάτιος δὲ ὑπὸ Παύλου· τῆς δὲ Ἀλεξανδρέων Ἀντιανὸς πρῶτος ὑπὸ Μάρκου τοῦ εὐαγγελιστοῦ χειροτονῆται, δεύτερος δὲ Ἀβίλλιος ὑπὸ Λουκᾶ * καὶ αὐτοῦ εὐαγγελιστοῦ· τῆς δὲ Ῥωμαίων ἐκκλησίας Αἰνὸς μὲν ὁ Κλαυδίας πρῶτος ὑπὸ Παύλου, καὶ Κλήμης δὲ μετὰ τὸν Αἰνὸν θάνατον ὑπ' ἐμοῦ Πέτρου δεύτερος χειροτονῆται· τῆς δὲ Ἐφέσου Τιμόθεος * ὑπὸ Παύλου, Ἰωάννης δὲ ὑπ' ἐμοῦ Ἰωάννου· Σμύρνης δὲ Ἀρίστων πρῶτος, μεθ' ὃν Στραταίας ὁ Λαῖδος καὶ τρίτος Ἀρίστων· Περγάμου δὲ Γάιος καὶ Φιλαδελφείας Δημήτριος ὑπ' ἐμοῦ *, ὑπὸ δὲ Παύλου Λούκιος Κεγχρεῶν καὶ τῆς Κρήτης Τύτος, Διονύσιος δὲ ἐν Ἀθήναις, τῆς δὲ ἐν Φοινίκῃ Τριπόλεως Μαρθῶνης, τῆς δὲ ἐν Φρυγίᾳ Λαοδικείας Ἀρχιππος, Κολασσαίων δὲ Φιλῆμων, Βεροίας δὲ τῆς κατὰ Μακεδονίαν Ὀνήσιμος ὁ Φιλήμωνος,

1 παντοκράτωρ wZ | 3 ἐργήρορον w, ἐργήρορα x, γεγήρορον yzt | 3 ἀπλανῆ w | 5 μεθ' wx, δι' yzt | 5 σὺν wx, ἐν yzt | 9. 10 ἀδελφον w | 10 κλοπᾶ w, κλωπᾶ xz, κλωπᾶ y | 12 πρότερος xyz | 13 εὐδόκιος wx | 13 Εὐδόκιος ... 14 ὑπὸ > z | 13 μὲν > w | 15 ἀντιανὸς wx | 15 ἀπὸ t | 15. 16 χειροτονῆται > w | 16 δεύτερος ... 17 εὐαγγελιστοῦ > w | 16 Ἀβίλλιος t | 16 ὄντος + yz | 17 Ῥωμαίων w | 17 Αἰνὸς w | 18 πρῶτον w | 18 καὶ > yzt | 19 χειροτονεῖται y, χειροτονεῖτε z | 20 μὲν + yzt | 21 στρατεύας wyz | 23 φιλαδελφείας wx | 23 πέτρον + yz | 23 ὑπὸ > w | 24 κέγχρεων w, κεγχρεῶν z | 24 κρήτης wz | 24 δὲ > x | 25 τριπόλεος z | 25 μαρθῶνης w, μαρθῶνις yz, Μαρθῶνης t | 26 λαοδικείας x | 27 φιλήμωνος wxZt [Φ t], φιλήμωνος yz

Κρησῆκης δὲ τῶν κατὰ Γαλιλαίαν ἐκκλησιῶν, Ἀκύλας δὲ καὶ Νικήτης τῶν κατὰ Ἀσίαν παροικιῶν, Κρίσπος δὲ τῆς κατὰ Αἴγυρον ἐκκλησίας. οὗτοι * ὑφ' ἡμῶν ἐμπιστευθέντες τὰς ἐν κυρίῳ παροικίας, ὧν τῆς διδασκαλίας μνημονεύοντες πάντοτε παραφυλάσσεσθε τοὺς ἡμετέρους λόγους· καὶ εἴη 5 ὁ κύριος μεθ' ὑμῶν νῦν τε καὶ εἰς τοὺς ἀτελευτήτους χρόνους, ὡς αὐτὸς εἶρηκεν ἡμῖν μέλλων ἀναλαμβάνεσθαι πρὸς τὸν ἑαυτοῦ θεὸν καὶ πατέρα· Ἴδου γάρ, φησίν, ἐγὼ μεθ' ὑμῶν * εἰμι πάσας τὰς ἡμέρας ἕως τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος·
 47 ἀμήν. | δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀν- 10 θρώποις εὐδοκία. αἰνοῦμέν σε, ὑμνοῦμέν σε, εὐλογοῦμέν σε, εὐχαριστοῦμέν σοι, δοξολογοῦμέν σε, προσκυνοῦμέν σε διὰ τοῦ μεγάλου ἀρχιερέως, σὲ τὸν ὄντα θεὸν ἀγέννητον ἕνα ἀπόσιτον μόνον διὰ τὴν μεγάλην σου δόξαν, κύριε βασιλεῦ ἐπουράνιε θεὲ πατὴρ παντοκράτωρ, κύριε υἱὲ 15 μονογενῆ Ἰησοῦ χριστέ, καὶ ἅγιον πνεῦμα. κύριε ὁ θεὸς ὁ ἀμνὸς τοῦ θεοῦ, ὁ υἱὸς τοῦ πατρὸς, ὁ αἴρων τὰς ἀμαρτίας τοῦ κόσμου, ἐλέησον ἡμᾶς· ὁ αἴρων τὰς ἀμαρτίας τοῦ κόσμου, πρόσδεξαι τὴν δέησιν ἡμῶν· ὁ καθήμενος ἐν δεξιᾷ τοῦ πατρὸς, ἐλέησον ἡμᾶς· ὅτι σὺ εἶ μόνος ἅγιος, ἐν εἰ 20 μόνος κύριος Ἰησοῦς χριστὸς * εἰς δόξαν θεοῦ πατρὸς· ἀμήν.
 48 | αἰνεῖτε, παῖδες, κύριον, αἰνεῖτε τὸ ὄνομα * κυρίου. αἰνοῦ- μέν σε, ὑμνοῦμέν σε, εὐλογοῦμέν σε διὰ τὴν μεγάλην σου δόξαν, κύριε βασιλεῦ ὁ πατὴρ τοῦ χριστοῦ τοῦ ἀμώμου ἀμνοῦ, ὃς αἴρει τὴν ἀμαρτίαν τοῦ κόσμου· σοὶ πρέπει αἰ- 25

8 Matth 28, 20 | 10 Luc 2, 14 | 17 Ioh 1, 29 | 22 Psalm 113, 1 | 25 Ioh 1, 29 | 25 Psalm 65, 2

1 κρησῆκης yz | 2 κρησπος w, κρησπος x | 3 αἴγρον x | 3 of + yzt | 3 ἐμπιστευθέντες w | 4 ὧν > w | 5 παραφυλάσσεσθαι w | 6 τοὺς > xyz | 8 πατέρα καὶ θεόν w | 8 φησὶ w | 8 ἐγὼ > w | 9 ἐγὼ + w | 10 δόξα ... VIII 15 fin > w | 10 προσευγὴ ἑαθινηῆ inscr xy [ἐ y] | 12 εὐχαριστοῦμέν σοι > t | 12 σε tertium > yz | 15 πάτερ παντοκράτωρ yt | 15 υἱὲ ... 17 ἀμαρτίας x, ὁ θεὸς ὁ πατὴρ τοῦ χριστοῦ τοῦ ἀμώμου ἀμνοῦ ὃς αἴρει τὴν ἀμαρτίαν yt | 18 ἐλέησον ... κόσμου > yt | 19 ἐν ... 20 ἡμᾶς x, ἐπὶ τῶν χειροβίμ yt [χειροβίμ t] | 20 εἰ utrumque > yt | 21 τοῦ θεοῦ πάσης γεννητῆς φύσεως τοῦ βασιλέως ἡμῶν + yt [γεννητῆς t] | 21 εἰς ... ἀμήν x, δι' οὗ σοὶ δόξα τιμὴ καὶ σέβας yt | 22 ἑσπερινός inscr x, ἑσπερινός ὕμνος inscr y | 22 αὐτοῦ + Y

νος, σοὶ πρέπει ὕμνος, σοὶ δόξα πρέπει τῷ πατρὶ καὶ τῷ
 υἱῷ καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων·
 ἀμήν. νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα, κατὰ τὸ
 ῥημά σου ἐν εἰρήνῃ, ὅτι εἶδον οἱ ὀφθαλμοί μου τὸ σω-
 5 τήριόν σου, ὃ ἠτοίμασας κατὰ πρόσωπον πάντων τῶν λαῶν,
 φῶς εἰς ἀποκάλυψιν ἐθνῶν καὶ δόξαν λαοῦ σου Ἰσραήλ.
 | εὐλογητὸς εἶ, κύριε ὁ τρέφων με ἐκ νεότητός μου, ὁ δι- 49
 δοὺς τροφήν πάσῃ σαρκί· πλήρωσον χαρᾶς καὶ εὐφροσύνης
 τὰς καρδίας ἡμῶν, ἵνα πάντοτε πάσαν ἀντάρκειαν ἔχοντες
 10 περισσεύωμεν εἰς πᾶν ἔργον ἀγαθὸν ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ
 κυρίῳ ἡμῶν, μεθ' οὗ σοι δόξα, τιμὴ καὶ κράτος εἰς τοὺς
 αἰῶνας· ἀμήν.

H

Τοῦ θεοῦ καὶ σωτήρος ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ τὸ μέγα
 τῆς εὐσεβείας ἡμῖν παραδιδόντος μυστήριον καὶ προσκα-
 15 λουμένου Ἰουδαίους τε καὶ Ἑλλήνας εἰς ἐπίγνωσιν τοῦ ἐνός
 καὶ μόνου ἀληθινοῦ θεοῦ *, καθὼς αὐτός που φησὶν
 εὐχαριστῶν ἐπὶ τῇ σωτηρίᾳ τῶν πιστευσάντων Ἐφανε-
 ρωσά σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀνθρώποις, τὸ ἔργον * ὃ δέδωκάς
 μοι ἐτελείωσα, καὶ περὶ ἡμῶν * λέγοντος τῷ πατρὶ Πάτερ
 20 ἄγιε, εἰ καὶ ὁ κόσμος σε οὐκ ἔγνω, ἀλλ' ἐγὼ σε ἔγνω καὶ
 οὗτοί σε ἔγνωσαν *, εἰκότως ὡς ἂν τετελειωμένων ἡμῶν
 φησὶ πᾶσιν ἅμα περὶ τῶν ἐξ αὐτοῦ διὰ τοῦ πνεύματος δι-
 δομένων χαρισμάτων * Σημεῖα δὲ τοῖς πιστεύσασιν ταῦτα

3 Luc 2, 29—32 | 7 Iob 31, 18 | 9 Cor β 9, 8 | 17 Ioh 17, 6, 4
 | 19 Ioh 17, 25 | 23 Marc 16, 17, 18

1 πρέπει δόξα y | 1 πατρὶ ... 2 πνεύματι x, θεῷ καὶ πατρὶ διὰ τοῦ
 υἱοῦ ἐν πνεύματι τῷ παναγίῳ yt [semper ω = ω t] | 7 ἐπίγνωσιν
 inser x, εὐχὴ λεγομένη ἐπὶ ἀρίστω inser y | 9 ὁμῶν t | 10 περισσεύο-
 μεν yt | 10 ἀγαθῶν X | 11 μεθ' x, δι' yt | 16 πατρός αὐτοῦ + t |
 18 ἐτελείωσα + y | 18 ἔδωκάς t | 19 ἐτελείωσα > y | 19 κάλιν + y
 | 19 τῷ πατρὶ xt, πρὸς τὸν πατέρα y | 20 ἄγιε xt, δίκαιε y | 20 εἰ
 > y | 20 ἀλλ' ἐγὼ xt, ἐγὼ δέ y | 21 σε > y | 21 ὅτι σύ με ἀπέπει-
 λας + y | 22 φησιν x, > y | 22 πᾶσιν ἅμα xt, καὶ y | 23 διέξεισι
 λέγων + y | 23 πιστεύσασι y

παρακολουθήσει· ἐν τῷ ὀνόματί μου δαιμόνια ἐμβαλοῦσι,
 γλώσσαι λαλήσουσιν καιναῖς, ὄφεις ἀροῦσι, καὶ θανασι-
 μόν τι πῶσιν, οὐ μὴ αὐτοὺς βλάψει, ἐπὶ ἀφρώστους χεῖ-
 ρας ἐπιθήσουσι καὶ καλῶς ἔξουσι· τούτων τῶν χαρισμάτων
 πρότερον μὲν ἡμῖν δοθέντων τοῖς ἀποστόλοις μέλλουσι τὸ 5
 εὐαγγέλιον καταγγέλλειν πάσῃ τῇ κτίσει, ἔπειτα δὲ τοῖς δι'
 ἡμῶν πιστεύουσιν ἀναγκαιῶς χορηγουμένων, * οὐκ εἰς τὴν
 τῶν ἐνεργούντων ὠφέλειαν, ἀλλ' εἰς τὴν τῶν ἀπίστων
 συγκατάθεσιν, ἵν' οὐδ' οὐκ ἐπεισεν ὁ λόγος, τούτους ἢ τῶν
 σημείων δυσωπήσῃ δύναμις. τὰ γὰρ σημεῖα οὐ τοῖς πι- 10
 στοῖς ἡμῖν, ἀλλὰ τοῖς ἀπίστοις Ἰουδαίων τε καὶ Ἑλλήνων·
 οὔτε γὰρ τὸ δαίμονας ἐκβάλλειν ἡμέτερον κέρδος, ἀλλὰ τῶν
 ἐνεργείᾳ χριστοῦ καθαιρομένων, καθὼς αὐτὸς που παιδεύων
 ἡμᾶς ὁ κύριος δεῖκνυσι λέγων Μὴ χαίρετε ὅτι τὰ πνεύ-
 ματα ὑμῖν ὑπακούουσιν, ἀλλὰ χαίρετε ὅτι τὰ ὀνόματα ὑμῶν 15
 γέγραπται ἐν τῷ οὐρανῷ· ἐπειδὴ τὸ μὲν αὐτοῦ δυνάμει
 γίνεται, τὸ δὲ ἡμετέρα εὐνοίᾳ καὶ σπουδῇ, δηλοῦν ὅτι βοη-
 θουμένοις ὑπ' αὐτοῦ. οὐκ ἐπάναγκες οὐν πάντα πιστῶν
 δαίμονας ἐκβάλλειν ἢ νεκροὺς ἀνιστᾶν ἢ γλώσσας λαλεῖν,
 ἀλλὰ τὸν ἀξιωθέντα χαρίσματος ἐπὶ τινὶ αἰτία χρησίμῃ εἰς 20
 σωτηρίαν τῶν ἀπίστων, δυσωπουμένων πολλάκις οὐ τὴν
 τῶν λόγων ἀπόδειξιν, ἀλλὰ τὴν τῶν σημείων ἐνεργεῖαν, *
 ἀξίων ὄντων σωτηρίας. οὐδὲ γὰρ πάντες οἱ ἀσεβεῖς ὑπὸ
 τῶν θαυμάτων ἐντρέπονται· καὶ τούτου μάρτυς αὐτὸς ὁ
 θεὸς, ὡς ὅταν λέγῃ ἐν τῷ νόμῳ ὅτι Ἐν ἑτερογλώσσοις λα- 25
 λήσω τῷ λαῷ τούτῳ καὶ ἐν χεῖλεσιν ἑτέροις, καὶ οὐ μὴ πι-
 στεύουσιν. οὔτε γὰρ οἱ Αἰγύπτιοι ἐπίστευσαν τῷ θεῷ,
 Μωσέως τοσαῦτα σημεῖα καὶ τέρατα πεποιηκότος, οὔτε τὸ

14 Luc 10, 20 | 25 Isaj 28, 11 = Cor α 14, 21

1 ἐμβαλοῦσιν x | 2 λαλήσουσι y | 2 καιναῖς λαλήσουσιν t | 2 ἀροῦσιν x
 | 3 βλάψει xy | 4 ἐπιθήσουσιν x | 4 ἔξουσι x | 4 τούτων ... χαρισμά-
 των xt, ταῦτα δὲ τὰ χαρίσματα y | 5 ἐδόθη y | 6 κτίση X | 6 δὲ >
 xy | 7 τοῦ θεοῦ τὴν τούτων χορηγίαν οἰκονομησάντος + y | 8 τῶν
 alterum > t | 9 ἵνα t | 13 χριστοῦ xy, κυρίου t | 14. 15 πνεῦμα = πνεῦμα
 x, δαιμόνια y | 15 ὑποτάσσεται y | 17 γίνεται y | 21 τῇ et 22 ἀπο-
 δείξει t | 22 τῇ et ἐνεργεία t | 22 καὶ τούτων οὐ πάντων ἀλλὰ τῶν
 + y | 25 λέγει x | 26. 27 πιστεύουσιν y | 28 Μωσέως t | 28 p 232, 1
 τὰ πλήθη t

πλήθος τῶν Ἰουδαίων τῷ ὡς Μωσεὶ χριστῷ, πᾶσαν νόσον
καὶ πᾶσαν μαλακίαν ἐν αὐτοῖς θεραπεύσαντι· καὶ οὔτε ἐκεί-
νους ἐδυσώπησε ῥάβδος ψυχουμένη εἰς ὄφιν καὶ χεῖρ
λευκανομένη καὶ Νεῖλος αἱματούμενος, οὔτε τούτους τυ-
5 φλοι ἀναβλέποντες καὶ χωλοὶ περιπατοῦντες καὶ νεκροὶ
ἐγειρόμενοι· * καὶ τῷ μὲν ἀντίστατο Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς,
τῷ δὲ Ἄννας καὶ Κατάφας. οὕτως οὐ πάντας δυσωπεῖ τὰ
σημεῖα, ἀλλὰ μόνους τοὺς εὐγνώμονας· ὧν καὶ χάριν εὐδο-
κεῖ ὁ θεὸς ἐπιτελεῖσθαι δυνάμεις ὡς σοφὸς οἰκονόμος, οὐ
10 τῇ τῶν ἀνθρώπων ἰσχύι, ἀλλὰ τῇ ἑαυτοῦ βουλήσει. ταῦτα
δέ φαιμεν ἐπὶ τῷ μὴ ἐπαίρεσθαι τοὺς λαβόντας χαρίσματα
τοιᾶδε κατὰ τῶν μὴ λαβόντων· χαρίσματα δὲ λέγομεν τὰ
διὰ * σημεῖων, ἐπεὶ οὐκ ἔστιν ἄνθρωπος πιστεύσας διὰ
χριστοῦ εἰς τὸν θεόν, ὃς οὐκ εἴληφε χάρισμα πνευματικόν·
15 αὐτὸ τε γὰρ τὸ ἀπαλλαγῆναι πολυθέου ἀσεβείας καὶ πι-
στεύσαι θεῷ πατρὶ διὰ χριστοῦ χάρισμά ἐστι θεοῦ, τό τε
ἀπορριψαὶ τὸ Ἰουδαϊκὸν κάλυμμα καὶ πιστεῦσαι ὅτι εὐδο-
κία θεοῦ ὁ πρὸ αἰῶνων μονογενὴς ἐν ὑστέρω καιρῷ ἐκ
παρθένου γεγέννηται δίχα ὀμίλλας ἀνδρὸς καὶ ὅτι ἐπολι-
20 τεύσατο ὡς ἄνθρωπος ἄνευ ἁμαρτίας, πληρώσας πᾶσαν δι-
καιοσύνην τῆν τοῦ νόμου, καὶ ὅτι συγχωρήσει θεοῦ σταν-
ρόν ὑπέμεινεν αἰσχύνῃς καταφρονήσας ὁ θεὸς λόγος καὶ
ὅτι ἀπέθανε καὶ ἐτάφη καὶ ἀνέστη διὰ τριῶν ἡμερῶν καὶ
μετὰ τὴν ἀνάστασιν τεσσαράκοντα ἡμέρας παραμέννας τοῖς
25 ἀποστόλοις καὶ πληρώσας πᾶσαν * διατάξιν ἀνεληφθῆ * πρὸς
τὸν ἀποστείλαντα αὐτὸν θεὸν καὶ πατέρα ἐπ' ὄψεσιν αὐ-
τῶν. ὁ ταῦτα πιστεύσας οὐχ ἀπλῶς οὐδ' ἀλόγως, ἀλλὰ
κρίσει καὶ πληροφορία, χάρισμα εἴληφεν ἐκ θεοῦ, ὡσαύτως
δὲ καὶ ὁ πάσης αἰρέσεως ἀπαλλαγείς. μὴ οὖν τις τῶν

1 Matth 4, 23 | 4 Matth 11, 5 | 14 Rom 1, 11 | 17 Cor β 3, 13 |
20 Matth 3, 15 | 25 Act 1, 9

1 μωσῆ y, Μωυσεῖ t | 2 καὶ alterum xt, οὕτως y | 3 ἐδυσώπησεν x |
3 ἐμψυχουμένη t | 6 ἐγειρόμενοι x, ἀνίστάμενοι yt | 6 μᾶλλον δὲ ἀπὸ
τουτῶν καὶ ἐφθόνουν + y | 6 ἀντίσταντο t | 6 Ἰαννῆς καὶ Ἰαμβρῆς y | 7
οὕτως xt, ὁρᾶς πῶς y | 11 τῷ x, τῷ y, τὸ t | 13 τῶν + yt | 13 ἀν-
θρώποις y | 14 εἴληφεν x, ἤλειψε y | 16 ἔστιν x | 18 ἐν ἐσχάτοις και-
ροῖς y | 23 ἀπέθανεν x | 25 τῆν πατρικὴν + y | 25 ἐπ' ὄψεσιν αὐ-
τῶν + yt | 26, 27 ἐπ' ὄψεσιν αὐτῶν > yt | 27 τοῦτο y | 27 οὐδὲ t

ποιούντων σημεῖα καὶ τέρατα κρινέτω τινὰ τῶν πιστῶν μὴ ἀξιοθθέντα ἐνεργεῖν· διάφορα γὰρ ἔστι τὰ τοῦ θεοῦ χαρίσματα, * παρ' αὐτοῦ διὰ χριστοῦ διδόμενα, καὶ σὺ μὲν εἰληφας τοῦτο, ἐκεῖνος δὲ ἕλλο τι· ἢ γὰρ λόγον σοφίας ἢ γνώσεως ἢ διακρίσεως πνευμάτων ἢ πρόγνωσιν τῶν μελλόντων 5 ἢ λόγον διδακτικόν ἢ ἀνεξικακίαν ἢ ἐγκράτειαν ἔννομον. καὶ γὰρ * Μωϋσῆς, ὁ τοῦ θεοῦ ἄνθρωπος, ἐν Αἰγύπτῳ ἐπιτελῶν τὰ σημεῖα, οὐ κατεπήρθη τῶν ὁμοφύλων καὶ θεὸς κληθεὶς οὐκ ἠλαξομένυστο κατὰ τοῦ ἰδίου προφήτου Ἀαρῶν. ἀλλ' οὔτε ὁ τοῦ Νανῆ Ἰησοῦς, ἠγγεσάμενος μετ' αὐτὸν τοῦ λαοῦ 10 κἂν τῷ πρὸς τοὺς Ἰεβουσαίους πολέμῳ στήσας τὸν ἥλιον κατὰ Γαβαὼν καὶ τὴν σελήνην κατὰ φάραγγα Αἰλῶν διὰ τὸ μὴ ἀνταρκεῖν πρὸς τὴν νίκην τὴν ἡμέραν, ἐπήρθη κατὰ τοῦ Φινεὲς ἢ τοῦ Χαλέβ. οὔτε Σαμουὴλ τοσαῦτα παράδοξα ποιήσας παρ' οὐδὲν ἠγγεσάτο τὸν θεοφιλή Δαβὶδ, καίτοι 15 ἀμφοτέροι προφήται καὶ ὁ μὲν ἀρχιερεὺς, ὁ δὲ βασιλεὺς. καὶ ἑπτὰ * χιλιάδων ὑπαρχουσῶν ἐν Ἰσραὴλ ἄγιων τῶν μὴ καμψάντων γόνυ τῇ Βάαλ μόνος Ἠλίας ἐν αὐτοῖς καὶ ὁ τοῦτου μαθητῆς Ἐλισσαῖος θανατοποιοὶ γεγέννηται, ἀλλ' οὔτε Ἠλίας τὸν οἰκονόμον Ἀβδιὸν ἐξεμυκτήρισε, φοβούμενον μὲν 20 τὸν θεόν, οὐ ποιοῦντα δὲ σημεῖα, οὔτε Ἐλισσαῖος τὸν ἑαυτοῦ μαθητὴν φρίττοντα τοὺς πολεμίους ὑπερείδεν. ἀλλὰ γὰρ οὔτε Δανιὴλ ὁ σοφὸς ἤσθθεις δεύτερον ἐκ στόματος λεόντων οὔτε οἱ τρεῖς παῖδες ἐκ καμίνου * ἐξουδένωσαν τοὺς λοιποὺς τῶν ὁμοφύλων· ἠπίσταντο γὰρ ὅτι οὐ 25 τῇ οἰκείᾳ δυνάμει περιεγέροντο τῶν δεινῶν, ἀλλὰ τῇ τοῦ θεοῦ ἰσχύϊ καὶ σημεῖα ἐπετέλουσαν καὶ τῶν δυσχερῶν ἀπηλλάττοντο. οὐκοῦν μηδεὶς ὑμῶν ἐπαιρέσθω κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ, κἂν προφήτης ἢ κἂν θανατοποιός. εἰ γὰρ δοθῇ μηκέτι εἶναι πού ἄπιστον, περιττὴ λοιπὸν ἔσται πᾶσα σημεῖων 30 ἐνεργεῖα. τὸ μὲν γὰρ εἶναι εὐσεβῆ ἐκ τῆς τοῦ τινοσ εὐ-

7 Dent 33, 1 | 12 Iosue 10, 12 | 17 Reg y 19, 18

2 ἔστιν x | 3 τὰ + y | 4 τι > y | 5 πρόγνωσι X | 7 καὶ + yt | 7 μωσῆς y | 11 τοὺς > yt | 12 αἰλώμ y | 13 ἀνταρκεῖν yt | 17 δὲ + y | 20 ἐξεμυκτήρισεν x | 20 μὲν > x | 22 πολέμους y | 22 ὑπερίδεν x | 24 πύργος + yt | 26 περιεγέροντο X, περιέγίνοντο y | 29. 30 μηκέτ' y

νοίας *, τὸ δὲ θαυματοποιεῖν ἐκ τῆς τοῦ ἐνεργοῦντος δυνά-
 μως, ὧν τὸ μὲν πρῶτον * ἡμᾶς αὐτοὺς ὄρα, τὸ δὲ δευτέρου
 * θεὸν τὸν ἐνεργοῦντα, δι' ἧς προεῖπον αἰτίας. οὐκοῦν
 μῆτε βασιλεὺς ἐξουθενεῖτω τοὺς ὑπ' αὐτὸν στρατηγούς μῆτε
 5 ἄρχοντες τοὺς ὑπηκόους. μὴ ὄντων γὰρ τῶν ἀρχομένων
 περιττοὶ οἱ ἄρχοντες καὶ μὴ ὄντων στρατηγῶν οὐ στήσε-
 ται βασιλεία. ἀλλὰ μηδὲ ἐπίσκοπος ἐπαιρέσθω κατὰ τῶν
 διακόνων ἢ τῶν πρεσβυτέρων μῆτε μὴν οἱ πρεσβύτεροι
 κατὰ τοῦ λαοῦ· ἐξ ἀλλήλων γὰρ ἔστιν ἡ σύστασις τοῦ συ-
 10 ναθροῖσματος. ὅ τε γὰρ ἐπίσκοπος καὶ οἱ πρεσβύτεροι τί-
 νων εἰσὶν ἱερεῖς; καὶ οἱ λαϊκοὶ τίνων εἰσὶ λαϊκοί; καὶ τὸ
 μὲν εἶναι χριστιανὸν ἐφ' ἡμῖν, τὸ δὲ ἀπόστολον ἢ ἐπίσκο-
 πον ἢ ἄλλο τι οὐκ ἐφ' ἡμῖν, ἀλλ' ἐπὶ τῷ θεῷ τῷ διδόντι
 τὰ χαρίσματα. ταῦτα μὲν οὖν * εἰρήσθω διὰ τοὺς ἀξια-
 15 θέντας χαρισμάτων ἢ ἀξιωματῶν, | ἐκεῖνο δὲ προστίθε- 2
 μεν τῷ λόγῳ, ὅτι οὔτε πᾶς ὁ προφητεύων ὀσιος οὔτε πᾶς
 ὁ δαίμονας ἐλαύνων ἄγιος. καὶ γὰρ καὶ Βαλαάμ, ὁ τοῦ
 Βεῶρ, ὁ μάντις, προεφήτευσεν δυσσεβῆς ὧν, καὶ Καϊάφας
 ὁ ψευδάνυμος ἀρχιερεὺς· πολλὰ δὲ καὶ ὁ διάβολος προλέγει
 20 καὶ οἱ ἄμφ' αὐτὸν δαίμονες καὶ οὐ παρὰ τοῦτο μέτεστιν
 αὐτοῖς εὐσεβείας σπινθήρ, ἀγνοία γάρ εἰσι πεπισμένοι δι'
 ἐκούσιον μοχθηρίαν. δῆλον οὖν ὅτι οἱ ἄσεβεῖς, κὰν προ-
 φητεύουσιν, οὐ καλύπτουσι διὰ τῆς προφητείας τὴν ἑαυτῶν
 25 δυσσεβειαν, οὐδὲ οἱ δαίμονας ἐλαύνοντες ἐκ τῆς τούτων ὑπο-
 χωρήσεως ὀσιωθῆσονται· ἀλλήλους γὰρ ἀπατώσι, καθάπερ
 οἱ τὰς παιδιὰς γέλωτος ἔνεκα ἐπιδεικνύμενοι, καὶ τοὺς προ-
 σανέχοντας αὐτοῖς ἀπολλύουσιν. οὔτε δὲ βασιλεὺς δυσσε-
 βῆς * βασιλεὺς * ὑπάρχει, ἀλλὰ τύραννος, οὔτε ἐπίσκοπος
 30 ἀγνοία ἢ κακονοία πεπισμένος ἔτι ἐπίσκοπός ἔστιν, ἀλλὰ
 ψευδάνυμος, οὐ παρὰ θεοῦ, ἀλλὰ παρὰ ἀνθρώπων προβλη-

6 Matth 12, 25

1 γίνεται +, y | 2 εἰς + y | 2 αὐτοὺς ὄρα > y | 3 εἰς + y | 3 προ-
 εἴπομεν yt | 4 στραγούς X | 7 ἐπερέσθω x | 10 οἴτε γὰρ ἐπίσκοποι t
 | 11 εἰσὶν λαϊκοί x | 13 ἐπὶ τῷ διδόντι θεῷ τὰ yt [τῷ et θεῷ y] |
 14 ἐπὶ τοσούτων + yt | 15 ἐκεῖνο X | 18 προεφήτευσεν xt | 20 μέτε-
 στιν xy, μὲν ἔστιν t | 21 εἰσὶν x | 23 καλύπτουσι x | 24 ἄσεβειαν t |
 25 ἀπατώσιν x | 28 ἔτι + t | 28 ἔτι + y | 29 ἀγνοία ... ἐπίσκοπος
 > t, supplevit iam P | 29 ἔτι > P

θεῖς, ὡς Ἀνανίας καὶ Σαμαίας ἐν Ἱερουσαλήμ, καὶ Σεδεκίας καὶ Ἀχαΐας οἱ ἐν Βαβυλώνι ψευδοπροφῆται. ἀλλὰ καὶ Βαλαάμ ὁ μάντις τιμαρίαν ἔτισε διαφθείρας τὸν Ἰσραὴλ ἐν τῷ Βεελ-φεργῶρ, καὶ Καϊάφας ὃς ὕστερον αὐτοφόντης ἑαυτοῦ γέγονεν, καὶ οἱ υἱοὶ Σκευᾶ ἐπιχειροῦντες δαίμονας ἐκβάλλειν ὑπ' αὐ- 5 τῶν τραυματῆται γενόμενοι ἐφυγον ἀπρεπῶς, καὶ οἱ βασιλεῖς τοῦ Ἰσραὴλ καὶ * Ἰούδα ἀσεβήσαντες παντοίας τιμωρίας ἔτισαν· δῆλον οὖν ὡς καὶ οἱ ψευδάνθυμοι ἐπίσκοποι καὶ πρεσβύτεροι οὐκ ἐκφεύζονται τὴν παρὰ θεοῦ δί- κην. ῥηθῆσεται γὰρ αὐτοῖς καὶ νῦν Ἑμεῖς οἱ ἱερεῖς οἱ 10 φανλίζοντές μου τὸ ὄνομα, παραδώσω ὑμᾶς εἰς σφαγὴν ὡς Σεδεκίαν καὶ Ἀχαΐαν, οὓς ἀπετηγάνισε βασιλεὺς Βαβυλώ- νος, ὡς φησὶν Ἰερεμίας ὁ προφήτης. ταῦτα δὲ φημεν οὐ τὰς ἀληθεῖς προφητείας ἐξουθενοῦντες (ἴσμεν γὰρ αὐτάς κατ' ἐπίγνωσιν θεοῦ ἐν τοῖς ὁμοίως ἐνεργεῖσθαι), ἀλλὰ τὸ 15 θρόσος τῶν ἀλαζονευομένων καταστέλλοντες καὶ προστι- θέντες ἐκεῖνο ὅτι τῶν τοιούτων * θεὸς περιαιρεῖ τὴν χάριν· * ὑπερηφάνους γὰρ ὁ θεὸς ἀντιτάσσειται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν. Σίλλας μὲν οὖν καὶ Ἀραβος ἐφ' ἡμῶν προφητεύσαν- 20 τες οὐ παρεξέτειναν ἑαυτοὺς τοῖς ἀποστόλοις οὐδ' ὑπερέ- βησαν τὰ ἑαυτῶν μέτρα, καίτοι θεοφιλεῖς ὄντες. προεφή- τευσαν δὲ καὶ γυναῖκες, τὸ μὲν παλαιὸν Μαριάμ ἡ Μω- σέως καὶ Ἀαρῶν ἀδελφή, μετὰ δὲ ταύτην Δεββώρα, καὶ μετὰ ταύτας Ὀλδὰ καὶ Ἰουδίθ, ἡ μὲν ἐπὶ Ἰωσίου, ἡ δὲ ἐπὶ 25 Δαρείου· καὶ ἡ μήτηρ δὲ τοῦ κυρίου προεφήτευσε καὶ * Ἐλισαβὲτ ἡ συγγενὴς αὐτῆς καὶ Ἄννα, καὶ ἐφ' ἡμῶν αἱ Φιλίππου θυγατέρες· ἀλλ' οὐκ ἐπήρθησαν κατὰ τῶν ἀν- δρῶν αὐταί, ἀλλ' ἐφύλαξαν τὰ οἰκεία μέτρα. οὐκοῦν καὶ

5 Act 19, 14 | 10 Malach 1, 6 | 13 Hierem 29, 22 | 18 Prov 3, 34 =
Petr α 5, 5

1 σαμέας γ | 2 ἀχίας γ, Αχίας τ | 3 ἔτισεν x | 3 διαστρέψας γ | 4 ὃς ... γέγονεν] αὐτόφονον τῆς ἑαυτοῦ γεγῶας γ | 4 ὃς > γτ | 4 αὐτοφονευτῆς τ | 4 ἐγένετο τ | 5 ἐκβάλλειν x, ἐλαύνειν γτ | 7 τοῦ + γ | 11 εἰς] εἰ X | 12 ἀχίαν γ, Αχίαν τ | 12 ἀπετηγάνισεν x | 16, 17 προστιθέντες xt, δεικνύντες γ | 17 ἐκεῖνο > γ | 17 ὁ + γ | 18 κύριος + γ | 18 ὁ θεὸς xt, φησιν γ | 18 δίδωσιν x | 20 οὐδὲ τ | 22, 23 Μωσέως τ | 23 Δεββώρα τ | 24 Ἰουδήθ τ | 25 προεφήτευσεν x | 25 ἡ + τ | 26 συγγενίς x

ἐν ὑμῖν κἄν ἀνὴρ τις ἢ κἄν γυνή, καὶ τύχη τοιαύτης τι-
 νος χάριτος, ταπεινοφρονεῖτω, ἵν' ἐπ' αὐτῷ εὐδοκῆ ὁ θεός.
 ἐπὶ τίνα γὰρ, φησὶν, ἐπιβλέψω, ἀλλ' ἢ ἐπὶ τὸν ταπεινὸν
 καὶ ἡσύχιον καὶ τρέμοντά μου τοὺς λόγους; | τὰ μὲν οὖν 3
 5 πρῶτα τοῦ λόγου ἐξεθέμεθα περὶ τῶν χαρισμάτων, ὅσαπερ
 ὁ θεὸς κατ' ἰδίαν βούλησιν παρέσχεν ἀνθρώποις καὶ ὅπως
 τῶν ψευδῆ ἐπιχειρούντων λέγειν ἢ ἀλλοτρίῳ πνεύματι κι-
 νουμένων ἤλεγξε τὸν τρόπον καὶ ὅτι πονηροῖς πολλὰκις
 ἀπεχρήσατο ὁ θεὸς πρὸς τε προφητείαν καὶ τερατοποιίαν,
 10 νῦν δὲ ἐπὶ τὸ κορυφαϊότατον τῆς ἐκκλησιαστικῆς διατυ-
 πώσεως ὁ λόγος ἡμᾶς ἐπιίγει, * ὅπως καὶ αὐτήν μαθόντες
 παρ' ἡμῶν τὴν διάταξιν, οἱ ταχθέστες δι' ἡμῶν γνώμῃ χρι-
 στοῦ ἐπίσκοποι, πάντα κατὰ τὰς παραδοθείσας ἡμῖν ἐντο-
 λὰς ποιήσθε, εἰδότες ὅτι ὁ ἡμῶν ἀκούων χριστοῦ ἀκούει,
 15 ὁ δὲ χριστοῦ ἀκούων τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς αὐτοῦ ἀκούει,
 ὃ ἢ δόξα εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. | ἅμα τοίνυν ὑπάρχοντες 4
 ἡμεῖς οἱ δεκαδύο τοῦ κυρίου ἀπόστολοι τάσδε τὰς θείας
 ὑμῖν ἐντελλόμεθα διατάξεις περὶ παντὸς ἐκκλησιαστικοῦ
 τύπου, συμπαρόντων ἡμῖν καὶ τοῦ τῆς ἐκλογῆς σκεύους
 20 Παύλου τοῦ συναποστόλου ἡμῶν καὶ Ἰακώβου τοῦ ἐπισκό-
 που καὶ τῶν λοιπῶν πρεσβυτέρων καὶ τῶν ἐπτά διακόνων.
 πρῶτος οὖν ἐγὼ φημι Πέτρος * ἐπίσκοπον χειροτονεῖσθαι,
 ὡς ἐν τοῖς προλαβοῦσιν ἅμα πάντες διεταξάμεθα, ἐν πᾶ-
 σιν ἄμμεμπτον, * ὑπὸ παντὸς τοῦ λαοῦ ἐκλεγόμενον· οὗ
 25 ὀνομασθέντος καὶ ἀρέσαντος, συνελθῶν ὁ λαὸς ἅμα τῶ
 πρεσβυτερίῳ καὶ τοῖς παροῦσιν ἐπισκόποις ἐν ἡμέρᾳ κυ-
 ριακῇ *, ὁ * πρόκριτος τῶν λοιπῶν ἐρωτάτω τὸ πρεσβυ-
 τέριον καὶ τὸν λαὸν εἰ αὐτὸς ἐστὶν ὃν αἰτοῦνται εἰς ἄρ-
 χοντα· καὶ ἐπιευσάντων, προσεπερωτάτω εἰ μαρτυρεῖται

3 Isaj 66, 2 | 14 Luc 10, 16 | 19 Act 9, 15

1. 2 χάριτος τινος y | 2 ἵνα t | 8 ἤλεξεν x | 9 ἀπεχρήσατο t, ἐν ἄλ-
 λοις ἀπεχρήσατο margo t | 10 νῦν y t [i t] | 10 τὸ] τῶ x | 11 ἡμᾶς ὁ
 λόγος y | 11 ἐπιίγει xt, προσκαλεῖται y | 11 ἦν ὑμῖν καὶ διατάττομεν,
 καθὼς παρὰ τοῦ κυρίου παρελάβομεν + y | 11. 12 παρ' ἡμῶν μα-
 θόντες t | 14 ποιήσθε x, ποιήτε y | 15 αὐτοῦ καὶ πατρὸς y t | 18
 ὑμῖν xy, ἡμῶν t | 22 ὅτι χρῆ + y | 24 ἀριστήνδην + y, ἀριστήνδην
 + t | 24 ἐκλεγόμενον y t | 26 πρεσβυτερίῳ x | 27 συνευδοκῆτω + t |
 27 δὲ + t | 27. 28 πρεσβυτερίῳ x

ὑπὸ πάντων ἄξιος εἶναι. τῆς μεγάλης τοῦ θεοῦ ταύτης
καὶ λαμπρᾶς ἡγεμονίας, εἰ τὰ κατὰ τὴν εἰς θεὸν αὐτῷ εὐ-
σέβειαν κατώρθωται, εἰ τὰ πρὸς ἀνθρώπους δίκαια πεφύ-
λακται, εἰ τὰ κατὰ τὸν οἶκον αὐτοῦ καλῶς ἐκονομῆται, εἰ
τὰ κατὰ τὸν βίον ἀνεπιλήπτως· καὶ πάντων ἅμα κατὰ ἀλή- 5
θειαν, ἀλλ' οὐ κατὰ πρόληψιν μαρτυρησάντων τοιοῦτον
αὐτὸν εἶναι, ὡς ἐπὶ δικαστῇ θεῷ καὶ χριστῷ, παρόντος δη-
λαδῆ καὶ τοῦ ἀγίου πνεύματος καὶ πάντων τῶν ἀγίων καὶ
λειτουργικῶν πνευμάτων, ἐκ τρίτου πάλιν πυθέσθωσαν εἰ
ἄξιός ἐστιν ἀληθῶς τῆς λειτουργίας, ἵνα ἐπὶ στόματος δύο 10
ἢ τριῶν μαρτύρων σταθῇ πᾶν ῥῆμα· καὶ συνθεμένων αὐ-
τῶν ἐκ τρίτου ἄξιον εἶναι, ἀπειτέσθωσαν οἱ πάντες σύν-
θημα καὶ δόντες προθύμως ἀκουέσθωσαν. καὶ σιωπῆς γε-
νομένης, εἰς τῶν πρώτων ἐπισκόπων ἅμα καὶ δυὸν ἑτέρους 15
πλησίον τοῦ θυσιαστηρίου ἐστῶς, τῶν λοιπῶν ἐπισκόπων 15
καὶ πρεσβυτέρων σιωπῇ προσερχομένων, τῶν δὲ διακόνων
τὰ θεία εὐαγγέλια ἐπὶ τῆς τοῦ χειροτονουμένου κεφαλῆς
ἀνεπτυγμένα κατεχούτων, λεγέτω πρὸς θεὸν | Ὁ ὢν, δέ-
σποτα κύριε ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ μόνος ἀγέννητος
καὶ ἀβασίλευτος, ὁ ἀεὶ ὢν καὶ πρὸ τῶν αἰώνων ὑπάρχων, 20
ὁ πάντη ἀνευδεῆς καὶ πάσης αἰτίας καὶ γενέσεως κρείττων,
ὁ μόνος ἀληθινός, ὁ μόνος σοφός, ὁ ὢν μόνος ὕψιστος, ὁ
τῇ φύσει ἀόρατος, οὐ ἡ γυνῶσις ἄναρχος, ὁ μόνος ἀγαθός
καὶ ἀσύγκριτος, ὁ τὰ πάντα εἰδὼς πρὶν γενέσεως αὐτῶν, ὁ
τῶν κρυπτῶν γνώστης, ὁ ἀπόσιτος, ὁ ἀδέσποτος, ὁ θεός 25
καὶ πατὴρ τοῦ μονογενοῦς υἱοῦ σου τοῦ θεοῦ καὶ σωτήρος
ἡμῶν, ὁ δημιουργὸς τῶν ὅλων δι' αὐτοῦ, ὁ προνοητής, ὁ
κηδεμών, ὁ πατὴρ τῶν οἰκτιμῶν καὶ θεὸς πάσης παρακλή-
σεως, ὁ ἐν ὑψηλοῖς κατοικῶν καὶ τὰ ταπεινὰ ἐφορῶν· σὺ
ὁ δοὺς ὄρους ἐκκλησίας διὰ τῆς ἐνσάρκου παρουσίας τοῦ 30
χριστοῦ σου ὑπὸ μάρτυρι τῷ παρακλήτῳ διὰ τῶν ὁσῶν ἀπο-

10 Matth 18, 16 | 28 Cor β 1, 3 | 29 Isaj 57, 15 | 29 Psalm 138, 6

1 τοῦ θεοῦ > yt | 2 λαμπρᾶς xt, φοβερᾶς y | 3 κατορθωται y | 5 τὰ
... ἀνεπιλήπτως xt, ἐστιν ἀνεπιλήπτως y | 5 κατὰ alterum xt, κατ' y
| 12 ἐκ τρίτου > y | 16 τε y | 20 καὶ ἀβασίλευτος > y | 20 ὑπάρχων
> x | 21 παντὶ t | 21 κρείττων xt, ἀνώτερος y | 24 τὰ > yt | 29 σὺ
> y

στόλων καὶ ἡμῶν τῶν χάριτι σῆ παρεστῶτων ἐπισκόπων, ὁ προορισίας ἐξ ἀρχῆς ἱερεὺς εἰς ἐπιστασίαν λαοῦ σου, Ἄβελ ἐν πρώτοις, Σὴθ καὶ Ἐνώθ καὶ Ἐνώχ καὶ Νῶε καὶ Μελλι-
 5 σεδὲν καὶ Ἰώβ, ὁ ἀναδείξας Ἀβραάμ καὶ τοὺς λοιποὺς πα-
 5 τριάρχας σὺν τοῖς πιστοῖς σου θεράπουσιν Μωσῆ καὶ Ἀαρῶν καὶ Ἐλεαζάρω καὶ Φινεές, ὁ ἐξ αὐτῶν προχειρισά-
 μενος ἄρχοντας καὶ ἱερεῖς ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου, ὁ τὸν Σαμουὴλ ἐκλεξάμενος εἰς ἱερέα καὶ προφήτην, ὁ τὸ
 ἀγίασμά σου ἀλειτούργητον μὴ ἐγκαταλιπῶν, ὁ εὐδοκήσας
 10 ἐν οἷς ἤρετίσω δοξασθῆναι· αὐτὸς καὶ νῦν μεσιτεία τοῦ
 χριστοῦ σου δι' ἡμῶν ἐπέχει τὴν δύναμιν τοῦ ἡγεμονικοῦ
 σου πνεύματος, ὅπερ διακονεῖται τῷ ἡραπημένῳ σου παιδί
 Ἰησοῦ χριστῷ, ὅπερ ἐδωρήσατο γνώμη σου τοῖς ἀγίοις ἀπο-
 15 στόλοις σου * τοῦ αἰωνίου θεοῦ. δὸς ἐν τῷ ὀνόματί σου,
 15 καρδιολογῶστα θεέ, ἐπὶ τὸν δούλον σου τόνδε, ὃν ἐξελέξω
 εἰς ἐπίσκοπον ποιμαίνειν τὴν ἀγίαν σου ποιμνὴν καὶ ἀρ-
 χιερατεύειν σοι, ἀμέμπτως λειτουργοῦντα νυκτὸς καὶ ἡμέ-
 ρας καὶ ἐξιλασκόμενόν σου τὸ πρόσωπον, ἐπισυναγαγεῖν
 τὸν ἀριθμὸν τῶν σωζομένων καὶ προσφέρειν σοι τὰ δῶρα
 20 τῆς ἀγίας σου ἐκκλησίας· δὸς αὐτῷ, δέσποτα παντοκράτωρ,
 διὰ τοῦ χριστοῦ σου τὴν μετουσίαν τοῦ ἀγίου πνεύματος,
 ὥστε ἔχειν ἐξουσίαν ἀφιέναι ἁμαρτίας κατὰ τὴν ἐντολήν
 σου, διδόναι κλήρους κατὰ τὸ πρόσταγμα σου, λύειν δὲ
 25 πάντα σύνδεσμον κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ἔδωκας τοῖς ἀπο-
 25 στόλοις, εὐχαριστεῖν δέ σοι ἐν πραότητι καὶ καθαρᾷ καρδίᾳ,
 ἀτρέπτως, ἀμέμπτως, ἀνεγκλήτως προσφέροντά σοι καθα-
 ρὰν καὶ ἀναίμακτον * θυσίαν, ἣν διὰ χριστοῦ διετάξω, τὸ
 μυστήριον τῆς καινῆς διαθήκης, εἰς ὁσμὴν εὐωδίας διὰ τοῦ
 ἀγίου παιδὸς σου Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ θεοῦ καὶ σωτῆρος

15 Act 1, 24 | 16 Ioh 21, 15 | 22 Ioh 20, 23 | 23 apocryphum | 23
 Isaj 58, 6 | 24 Matth 18, 18 | 29 Act 4, 30

1 παρεστηκότων y | 2 προορισίας y | 3 καὶ secundum et quartum > y
 | 5 θεράπουσι y, θεθεράπουσιν t | 5 μωσῆ y, Μωῦσεῖ t | 8. 9 τῷ
 ἀγίασμα τί σου t | 9 μὴ > y | 9 ἐγκαταλειπών x, καταλιπών y | 10 ἤρε-
 τίσω x | 11 ἐπέχει y | 13 γνώμη σου > y | 14 γνώμη + y | 15 ἐπὶ
 ... τόνδε xt, τῷ δούλῳ σου τῷδε y | 20 παντοκράτωρ yt | 21 τοῦ prius
 > x | 23 δὲ > y | 25 εὐαρεστεῖν yt | 25 δέ > y | 26 ἀτρέπτως xt,
 ἀκαταγνώστως y | 27 τὴν + y | 27 διετάξατο x

ἡμῶν, μεθ' οὗ καὶ δι' οὗ σοι δόξα, τιμὴ καὶ σέβας ἐν ἀγίῳ
 πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰῶνων· ἀμήν.
 καὶ ταῦτα ἐπευξαμένου, οἱ λοιποὶ ἱερεῖς ἐπιλεγέτωσαν * Ἀμήν,
 καὶ σὺν αὐτοῖς ἅπας ὁ λαός. καὶ μετὰ τὴν προσευχὴν εἰς
 τῶν ἐπισκόπων ἀναφερέτω τὴν θυσίαν ἐπὶ τῶν χειρῶν τοῦ 5
 χειροτονηθέντος. καὶ τῇ ἑωθεν ἐνθρονιζέσθω εἰς τὸν αὐτῷ
 διαφέροντα τόπον παρὰ τῶν λοιπῶν ἐπισκόπων, πάντων
 αὐτὸν φιλησάντων τὸ ἐν κυρίῳ φίλημα. καὶ μετὰ τὴν ἀνά-
 γνωσιν τοῦ νόμου καὶ τῶν προφητῶν τῶν τε ἐπιστολῶν
 ἡμῶν καὶ τῶν πράξεων καὶ τῶν εὐαγγελίων ἀσπασάσθω ὁ 10
 χειροτονηθεὶς τὴν ἐκκλησίαν, λέγων Ἡ χάρις τοῦ κυρίου
 ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ θεοῦ * καὶ ἡ
 κοινωνία τοῦ ἀγίου πνεύματος μετὰ πάντων ὑμῶν· καὶ
 πάντες ἀποκρινέσθωσαν Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματος σου·
 καὶ μετὰ τὴν πρόσρησιν προσλαλησάτω τῷ λαῷ λόγους πα- 15
 ρακλήσεως. καὶ πληρώσαντος αὐτοῦ τὸν τῆς διδασκαλίας
 λόγον, * φημι ἐγὼ Ἀνδρέας ὁ ἀδελφὸς Πέτρου, ἀναστάντων
 ἀπάντων, ὁ διάκονος ἐφ' ὑψηλοῦ τινος ἀνελθὼν κηρυττεῖτω
 Μήτις τῶν ἀκροαμένων, μήτις τῶν ἀπίστων· καὶ ἡσ- 20
 χίας γενομένης, λεγέτω | Εὐξασθε, οἱ κατηγορούμενοι· καὶ πάν-
 τες οἱ πιστοὶ κατὰ διάνοιαν ὑπὲρ αὐτῶν προσευχέσθωσαν
 λέγοντες Κύριε ἐλέησον. διακονεῖτω δὲ ὑπὲρ αὐτῶν λέγων
 Ὅτι τῶν κατηγορουμένων πάντες ἐκτενωῶ τὸν θεὸν παρακα-
 λέσασμεν, ἵνα ὁ ἀγαθὸς καὶ φιλόανθρωπος εὐμενῶς εἰσα- 25
 κούσῃ τῶν δεήσεων αὐτῶν καὶ τῶν παρακλήσεων, καὶ προ-
 σδεξάμενος αὐτῶν τὴν ἰκεσίαν ἀντιλάβηται αὐτῶν καὶ δῶ
 αὐτοῖς τὰ αἰτήματα τῶν καρδιῶν αὐτῶν πρὸς τὸ συμφέ-
 ρον, ἀποκαλύψῃ αὐτοῖς τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ,
 φωτίσῃ αὐτοὺς καὶ συνεντίσῃ, παιδεύσῃ αὐτοὺς τὴν θεογνω-
 σίαν, διδάξῃ αὐτοὺς τὰ προστάγματα αὐτοῦ καὶ τὰ δικαιώ- 30

11 Cor β 13, 13

1 μεθ' οὗ καὶ > yt | 2 ἀμήν > yt | 3 τὸ + y | 4 εἰς > x | 7 τό-
 πον | τόντων x | 8 τῶ ἐν α'' φιλήματι t | 12 καὶ prius > t | 12 καὶ
 πατρός + t | 17 ἀπολυέσθω τῆς συνάξεως ὁ λαός: μετὰ τοῦτο δευτέ-
 ρος + y | 17 ἐγὼ φημι y | 22 ὑπὲρ αὐτῶν λέγων > X | 23 ἐκτενωῶ
 > t | 24 καὶ > t | 28 ἀποκαλύψει x | 29 φωτίσει α'' καὶ συνεντίσει
 παιδεύσει τ | 30 διδάξει x

ματα, ἐγκαταφυτεύσει ἐν αὐτοῖς τὸν ἀγνὸν αὐτοῦ καὶ σω-
 τήριον φόβον, διανοίξει τὰ ὄτια τῶν καρδιῶν αὐτῶν πρὸς
 τὸ ἐν τῷ νόμῳ αὐτοῦ καταγίνεσθαι ἡμέρας καὶ νυκτός·
 βεβαιώσει δὲ αὐτοὺς ἐν τῇ εὐσεβείᾳ, ἐνώση καὶ ἐγκατα-
 5 ριθμίσει αὐτοὺς τῷ ἀγίῳ αὐτοῦ ποιμνίῳ καταξιώσας αὐτοὺς
 τοῦ λουτροῦ τῆς παλιγγενεσίας, τοῦ ἐνδύματος τῆς ἀφθα-
 ρείας, τῆς ὄντως ζωῆς, φύσεται δὲ αὐτοὺς ἀπὸ πάσης ἀσε-
 βείας καὶ μὴ δῶ τόπον τῷ ἄλλοτρίῳ κατ' αὐτῶν, καθα-
 10 τος, ἐνοικήσει τε ἐν αὐτοῖς καὶ ἐμπεριπατήσει διὰ τοῦ
 χριστοῦ αὐτοῦ, εὐλογήσει τὰς εἰσόδους αὐτῶν καὶ τὰς
 ἐξόδους καὶ κατευθύνει αὐτοὺς τὰ προκείμενα εἰς τὸ συμ-
 φέρον. ἔτι ἕκτεως ὑπὲρ αὐτῶν ἰκετεύσωμεν, ἵνα ἀφέ-
 15 θῶσι τῶν ἀγίων μυστηρίων καὶ τῆς μετὰ τῶν ἀγίων δια-
 μονῆς. ἐγείρεσθε, οἱ κατηχούμενοι. τὴν εἰρήνην τοῦ θεοῦ
 διὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ αἰτήσασθε, εἰρηνικὴν τὴν ἡμέραν
 καὶ ἀναμάρτητον καὶ πάντα τὸν χρόνον τῆς ζωῆς ὑμῶν,
 20 χριστιανὰ ὑμῶν τὰ τέλη, ἴλεω καὶ εὐμενῇ τὸν θεόν, ἄφε-
 ρον πλημμελημάτων. ἑαυτοὺς τῷ μόνῳ ἀγεννήτῳ θεῷ διὰ
 τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ παρέθεσθε. κλίνετε καὶ εὐλογεῖσθε.
 ἐφ' ἐκάστῳ δὲ τούτων ἂν ὁ διάκονος προσφωνεῖ, ὡς προ-
 εἴπομεν, λεγέτω ὁ λαὸς Κύριε ἐλέησον, καὶ πρὸ πάντων
 25 τὰ παιδιά. κλινόντων δὲ αὐτῶν τὰς κεφαλὰς, εὐλογεῖτω
 αὐτοὺς ὁ χειροτονηθεὶς ἐπίσκοπος εὐλογίαν τοιάνδε Ὁ θεὸς
 ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἀγέννητος καὶ ἀπρόσιτος, ὁ μόνος ἀληθι-
 νὸς θεός, ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ χριστοῦ σου τοῦ μονογε-
 νοῦς υἱοῦ σου, ὁ * τοῦ παρακλήτου προβολεὺς καὶ τῶν ὄλων
 κύριος, ὁ διὰ χριστοῦ διδασκάλους τοὺς * μαθητὰς ἐπιστή-
 30 σας πρὸς μάθησιν τῆς εὐσεβείας, αὐτὸς καὶ νῦν ἔπιθε ἐπὶ

6 Tit 3, 5 | 9 Cor β 7, 1 | 10 Cor β 6, 16 = Lev 26, 11. 12 |
 11 Psalm 121, 8 | 12 Psalm 90, 17

1 ἐγκαταφυτεύσει x | 2 διανοίξει x | 2 ὄτια correct x, ᾧ X | 4 βεβαιώ-
 σει x | 4 δὲ > y | 4 ἐνώσει καὶ ἐγκαταριθμίσει x | 5 καταξίωση y |
 7 δὲ > y | 8. 9 καθαρῶσει x | 9 δὲ > y | 10 ἐνοικήσει x | 10 τε > y
 | 10 ἐμπεριπατήσει x | 11 εὐλογήσει x | 11 αὐτῶν > Y | 12 κατευ-
 θύνει x. κατευθύνει y | 14. 15 ἀξιώθωσιν x | 19 ἴλεων yt | 21 κλί-
 νετε καὶ εὐλογεῖσθε > y | 22. 23 προεἴπομεν y | 26 ἀγέννητος t |
 28 θεός + yt | 28 προβολεὺς > yt | 29 αὐτοῦ + y

τοὺς δούλους σου τοὺς κατηχουμένους τὸ εὐαγγέλιον τοῦ
 χριστοῦ σου, καὶ δὸς αὐτοῖς καρδίαν καινὴν καὶ πνεῦμα
 εὐθὲς ἐγκαίνισον ἐν τοῖς ἐγκαίτοις αὐτῶν πρὸς τὸ εἰδέναι σε
 καὶ ποιεῖν τὸ θέλημά σου ἐν καρδίᾳ πλήρει καὶ ψυχῇ θε-
 λούσῃ. καταξίωσον αὐτοὺς τῆς ἀγίας μνήσεως καὶ ἔνωσον 5
 * τῇ ἀγίᾳ σου ἐκκλησίᾳ καὶ μετόχους ποιήσον τῶν θεῶν
 μυστηρίων διὰ Ἰησοῦ χριστοῦ, τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, τοῦ ὑπὲρ
 αὐτῶν ἀποθανόντος· δι' οὗ σοὶ δόξα καὶ τὸ σέβας ἐν ἀγίᾳ
 πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. καὶ μετὰ τοῦτο ὁ διά-
 κonos λεγέτω Προεῖθετε, οἱ κατηχούμενοι, ἐν εἰρήνῃ. καὶ 10
 μετὰ τὸ ἐξελεῖν αὐτοὺς λεγέτω Εὐχασθε, οἱ ἐνεργούμε-
 νοι ὑπὸ πνευμάτων ἀκαθάρτων. ἔκτενωσ ἅπαντες ὑπὲρ αὐ-
 τῶν δεηθῶμεν, ὅπως ὁ φιλόανθρωπος θεὸς διὰ χριστοῦ ἐπι-
 τιμήσῃ τοῖς ἀκαθάρτοις καὶ πονηροῖς πνεύμασι καὶ ῥύση- 15
 ται τοὺς αὐτοῦ ἰκέτας ἀπὸ τῆς τοῦ ἄλλοτρίου καταδυνα-
 στείας· ὁ ἐπιτιμήσας τῶ λεγεῶν τῶν δαιμόνων καὶ τῶ
 ἀρχεκάκῳ διαβόλῳ, ἐπιτιμήσῃ αὐτὸς καὶ νῦν τοῖς ἀποστά-
 ταις τῆς εὐσεβείας καὶ ῥύσῃται τὰ ἑαυτοῦ πλάσματα ἀπὸ
 τῆς ἐνεργείας αὐτῶν καὶ καθάρισῃ αὐτά, ἃ μετὰ πολλῆς 20
 σοφίας ἐποίησεν. ἐτι ἔκτενωσ ὑπὲρ αὐτῶν δεηθῶμεν. σῶ- 20
 στον καὶ ἀνάστησον αὐτούς, ὁ θεός, ἐν τῇ δυνάμει σου.
 κλίνατε, οἱ ἐνεργούμενοι, καὶ εὐλογεῖσθε. καὶ ὁ ἐπίσκο-
 7 πος ἐπευχέσθω λέγων | Ὁ τὸν ἰσχυρὸν δῆσας καὶ πάντα τὰ
 σκευὴ αὐτοῦ διαρπάσας, ὁ δοὺς ἡμῖν ἐξουσίαν πατεῖν ἐπάνω
 ὄψεων καὶ σκορπίων * καὶ ἐπὶ πᾶσαν τὴν δύναιμιν τοῦ 25
 ἐχθροῦ, ὁ τὸν ἀνθρωποκτόνον ὄφιν δεσμώτην παραδοὺς ἡμῖν
 ὡς στρουθίον παιδίῳ, ὃν φρίττει καὶ τρέμει πάντα ἀπὸ
 προσώπου δυνάμεώς σου, ὁ ῥήξας αὐτὸν ὡς ἀστραπὴν ἐξ
 οὐρανοῦ εἰς γῆν, οὐ τοικῶ ῥήγματι, ἀλλὰ ἀπὸ τιμῆς εἰς
 ἀτιμίαν δι' ἐκούσιον αὐτοῦ κακόνοιαν, οὐ τὸ βλέμμα ξη- 30

2 Psalm 51, 12 | 7 Tim α 1, 1 | 16 Marc 5, 9 | 23 Matth 12, 29 |
 24 Luc 10, 19 | 27 Iob 41, 25? | 27 Esdr α 4, 36 | 28 Luc 10, 18

3 σε > t | 5 καὶ > y | 6 αὐτοὺς + t | 7 Ἰησοῦ > t | 8 αὐτὸν x |
 10 λεγέτω y | 14 πνεύμασιν x | 15 οἰκέτας x | 17 ἐπιτιμήσει xy | 18
 ἀσεβείας y | 18 ῥύσεται y | 19 αὐτῶν xy, αὐτοῦ t | 19 καθαρῖσει xy
 | 22 καὶ alterum xt, εἶτα y | 23 δείσας t | 24 πατεῖν > t | 25 πα-
 τεῖν + t | 26 δεσμότην t | 27 τρουθίον x?? | 27 παιδίῳ xt, παι-
 ζεσθαὶ y | 27 πάντα post ὃν t, post φρίττει y

ραίνει ἄβυσσον καὶ ἡ ἀπειλή τήκει ὄρη καὶ ἡ ἀλήθεια
 μένει εἰς τὸν αἰῶνα, ὃν αἰνεῖ τὰ νήπια καὶ εὐλογεῖ τὰ θη-
 λάζοντα, ὃν ὕμνοῦσι καὶ προσκυνοῦσιν ἄγγελοι, ὁ ἐπιβλέ-
 πων ἐπὶ τὴν γῆν καὶ ποιῶν αὐτὴν τρέμειν, ὁ ἀπτόμενος
 5 τῶν ὀρέων καὶ καπνίζονται, * ἀπειλῶν θαλάσση καὶ ξη-
 ραίων αὐτὴν καὶ πάντας τοὺς ποταμοὺς * ἐξερημῶν, οὐ
 νεφέλαι κοινοτοῦς τῶν ποδῶν, ὁ περιπατῶν ἐπὶ θαλάσ-
 σης ὡς ἐπ' ἐδάφους, μονογενῆ θεέ, μέγαλον πατὴρ υἱέ,
 ἐπιτιμησον τοῖς πονηροῖς πνεύμασι καὶ ᾄσαι τὰ ἔργα τῶν
 10 χειρῶν σου ἐκ τῆς τοῦ ἄλλοτριῶν πνεύματος ἐνεργείας· ὅτι
 σοὶ δόξα, τιμὴ καὶ σέβας, καὶ διὰ σοῦ τῷ * πατρὶ ἐν
 ἄγῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. καὶ * ὁ διάκονος
 λεγέτω Προσέλθετε, οἱ ἐνεργούμενοι. καὶ μετ' αὐτοῦ
 προσφωνεῖτω Εὐχασθε, οἱ φωτιζόμενοι. ἐκτενωῶς, οἱ πι-
 15 στοί, πάντες ὑπὲρ αὐτῶν παρακαλέσωμεν, ὅπως ὁ κύριος
 καταξιώσῃ αὐτούς, μνηθέντας εἰς τὸν τοῦ χριστοῦ θάνατον,
 συναναστῆναι αὐτῷ καὶ μετόχους γενέσθαι τῆς βασιλείας
 αὐτοῦ καὶ κοινωνοὺς τῶν μυστηρίων αὐτοῦ, ἐνώση καὶ
 συγκαταλέξῃ αὐτούς μετὰ τῶν σωζομένων ἐν τῇ ἀγίᾳ αὐ-
 20 τοῦ ἐκκλησίας. ἔτι ἐκτενωῶς ὑπὲρ αὐτῶν δεηθῶμεν. σώσον
 καὶ ἀνάστησον αὐτούς ἐν τῇ σῇ χάριτι. * κατασφραγισά-
 μενοι τῷ θεῷ διὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, κλίμαντες εὐλογεί-
 σθωσαν παρὰ τοῦ ἐπισκόπου τήνδε τὴν εὐλογίαν | Ὁ προ- 8
 εἰπὼν διὰ τῶν ἀγίων σου προφητῶν τοῖς μουυμένοις Λού-
 25 σασθε, καθαροὶ γενεσθε, καὶ διὰ * χριστοῦ νομοθετήσας
 τὴν πνευματικὴν ἀναγέννησιν, αὐτοὺς καὶ νῦν ἔπιδε ἐπὶ
 τοὺς βαπτισμένους καὶ εὐλόγησον αὐτούς καὶ ἀγιάσον,
 καὶ παρασκευάσον ἀζίους γενέσθαι τῆς πνευματικῆς σου
 δωρεᾶς καὶ τῆς ἀληθινῆς σου νίοθεσίας, τῶν πνευματικῶν
 30 σου μυστηρίων, τῆς μετὰ τῶν σωζομένων ἐπισυναγωγῆς

1 Psalm 112, 9? | 1 Nahum 1, 4 | 2 Psalm 8, 3 | 3 Psalm 104, 32
 | 6 Iob 14, 11 | 7 Nahum 1, 3 | 24 Isaj 1, 16 | 26 Ioh 3, 5

1 ἀβύσσους t | 3 ὕμνοῦσιν x | 5 ὁ + yt | 6 αὐτῆς + y, αὐτούς + t |
 7 νεφέλαι > y | 7 τῶν > y | 8 ἐπὶ y | 8 μονογενῆς t | 9 πνεύμασιν
 x | 11 σῶ + y, σῶ + t | 12 εὐθέως + y | 13 προσέλθετε yt | Π t |
 13 αὐτούς yt | 19 συγκαταλέξῃ xt, συγκαταξιώσῃ y | 19 σωζομένων t
 | 20 ἔτι ... δεηθῶμεν > t | 21 καὶ + y | 25 γίνεσθε t | 25 τοῦ + yt
 | 29 ἀληθινῆς y | 29 σου > yt

διὰ χριστοῦ τοῦ σωτήρος ἡμῶν· δι' οὗ σοι δόξα, τιμὴ
καὶ σέβας ἐν ἀγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. καὶ
* λεγέτω ὁ διάκονος Προελέθετε, οἱ φρωτίζόμενοι. καὶ μετὰ
τοῦτο κηρυττέτω Εὐξασθε, οἱ ἐν * μετανοίᾳ. ἐκτενωῶς
πάντες ὑπὲρ τῶν ἐν μετανοίᾳ ἀδελφῶν ἡμῶν παρακα- 5
λέσωμεν, ὅπως ὁ φιλοκτίριμον θεὸς ὑποδείξῃ αὐτοῖς ὁδὸν
μετανοίας, * προσδέξῃται αὐτῶν τὴν παλινοῦσαν καὶ τὴν
ἐξομολόγησιν, καὶ συντρέψῃ τὸν Σατανᾶν ὑπὸ τοὺς πόδας
αὐτῶν ἐν τάχει, καὶ λυτρώσῃται αὐτοὺς ἀπὸ τῆς παγίδος
τοῦ διαβόλου καὶ τῆς ἐπηρείας τῶν δαιμόνων, καὶ ἐξέλη- 10
ται αὐτοὺς ἀπὸ παντὸς ἀθεμίτου λόγου καὶ πάσης ἀτόπου
πράξεως καὶ πονηρᾶς ἐννοίας, συγχωρήσῃ δὲ αὐτοῖς πάντα
τὰ παραπτώματα αὐτῶν τὰ τε ἐκούσια καὶ τὰ ἀκούσια καὶ
ἐξαλείψῃ τὸ κατ' αὐτῶν χειρόγραφον καὶ ἐγγράφηται αὐ-
τοὺς ἐν βίβλῳ ζωῆς, καθάρη δὲ αὐτοὺς ἀπὸ παντὸς μολυ- 15
σμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος καὶ ἐνώσῃ αὐτοὺς ἀποκατα-
στήσας εἰς τὴν ἀγίαν αὐτοῦ ποίμνην· ὅτι Ἄυτός γινώσκει
τὸ πλάσμα ἡμῶν, ὅτι Τίς κενήσεται ἀγνήν ἔχειν καρδίαν
ἢ τίς παρησιάζεται καθαρὸς εἶναι ἀπὸ ἁμαρτίας; πάντες
γὰρ ἔσμεν ἐν ἐπιτιμίῳ. ἔτι ὑπὲρ αὐτῶν ἐκτενεστέρον 20
δεηθῶμεν (ὅτι χαρὰ γίνεται ἐν οὐρανῷ ἐπὶ ἐνὶ ἁμαρτωλῶ
μετανοοῦντι), ὅπως ἀποστραφέντες πᾶν ἔργον ἀθεμίτου
προσοικειωθῶσι πάσῃ πράξει ἀγαθῇ, ἵνα ὁ φιλόανθρωπος
θεὸς ἢ τάχος εὐμενῶς προσδεξάμενος αὐτῶν τὰς λιτάς,
ἀποκαταστήσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν προτέραν ἀξίαν καὶ ἀποδώσῃ 25
αὐτοῖς τὴν ἀγαλλίασιν τοῦ σωτηρίου καὶ πνεύματι ἡγεμο-
νικῶ στήρισῃ αὐτούς, ἵνα μηκέτι σαλευθῶσι τὰ διαβήματα
αὐτῶν, ἀλλὰ καταξιοθῶσι κοινωνοὶ γενέσθαι τῶν ἀγίων

8 Rom 16, 20 | 14 Col 2, 14 | 14 Dan 12, 1 | 15 Cor β 7, 1 |
17 Psalm 103, 14 | 18 Prov 20, 9 | 19 Sirach 8, 5 | 21 Luc 15, 7
| 25 Psalm 51, 14 | 27 Psalm 17, 5

1 δόξα] ξα y | 3 πάλιν + y | 3 λεγέτω y | 4 τῇ + y, τῇ + t |
5 ἡμῶν > t | 7 καὶ + y | 8 καὶ > y | 8 συντρέψει x | 10 καὶ al-
terum > y | 11 ἀθεμίτου x | 12 συγχωρήσει x | 12 δὲ > y | 13 καὶ
alterum > y | 14 ἐξαλείψει x | 14 ἐγγράψῃ y | 15 δὲ > y | 16 ἐνώσει
x | 23 προσοικειωθῶσιν x | 25 αὐτοὺς ... ἀποδώσῃ > U^c | 25 ἀποδώ y
| 26 τὴν > t | 27 στήρισῃ t | 27 σαλευθῶσιν x | 27 τὰ ... 28 καταξιο-
θῶσι > t | 28 καταξιοθῶσιν x

αὐτοῦ ἱερῶν καὶ μέτοχοι τῶν θείων μυστηρίων, ἵνα ἄξιοι ἀποφανθῆντες τῆς υἰοθεσίας, τύχωσι τῆς αἰωνίου ζωῆς. ἔτι ἐκτενῶς ὑπὲρ αὐτῶν πάντες εἶπωμεν Κύριε ἐλέησον· σώσον αὐτούς, ὁ θεός, καὶ ἀνάστησον τῷ ἐλέει σου. ἀνα-
 5 στάντες τῷ θεῷ διὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ κλίνετε καὶ εὐλο-
 γεῖσθε. ἐπευχέσθω δὲ ὁ ἐπίσκοπος τοιάδε | Παντοκρά- 9
 τωρ θεῖα αἰώνιε, δέσποτα τῶν ὅλων, κτίστα καὶ πρῦτανι τῶν
 πάντων, ὁ τὸν ἄνθρωπον κόσμον κόσμον ἀναδείξας διὰ
 χριστοῦ καὶ νόμον δοὺς αὐτῷ ἔμφυτον καὶ γραπτὸν πρὸς
 10 τὸ ζῆν αὐτὸν ἐνθέσμως ὡς λογικόν, καὶ ἁμαρτῶντι ὑποθή-
 κην δοὺς πρὸς μετάνοιαν τὴν σαυτοῦ ἀγαθότητα· ἐπίδε
 ἐπὶ τοὺς κεκλικότας σοι ἀχίνα ψυχῆς καὶ σώματος, ὅτι
 οὐ βούλει τὸν θάνατον τοῦ ἁμαρτωλοῦ, ἀλλὰ τὴν μετά-
 νοιαν, ὥστε ἀποστρέψαι αὐτὸν ἀπὸ τῆς ὁδοῦ αὐτοῦ τῆς
 15 πονηρᾶς καὶ ζῆν. ὁ Νινευιτῶν προσδεξάμενος τὴν μετάνοιαν,
 ὁ θέλων πάντας ἀνθρώπους σωθῆναι καὶ εἰς ἐπί-
 γνωσιν ἀληθείας ἔλθειν, ὁ τὸν υἱὸν προσδεξάμενος τὸν
 καταφαγόντα τὸν βίον αὐτοῦ ἀσώτως πατρικοῖς σπλάγχθοις
 δια τὴν μετάνοιαν, αὐτὸς καὶ νῦν πρόσδεξι τῶν ἱκετῶν
 20 σου τὴν μετάνοισιν, ὅτι οὐκ ἔστιν ὃς οὐκ ἁμαρτήσεται
 σοι (ἐὰν γὰρ ἀνομίας παρατηρήσῃ, κύριε κύριε, τίς ὑπο-
 στησεται; ὅτι παρὰ σοὶ ὁ ἱλασμός ἐστι) καὶ ἀποκατάστη-
 σον αὐτούς τῇ ἀγίᾳ σου ἐκκλησίᾳ ἐν τῇ προτέρᾳ ἀξίᾳ καὶ
 τιμῇ διὰ * χριστοῦ καὶ θεοῦ καὶ σωτήρος ἡμῶν, δι' οὗ
 25 σοὶ δόξα καὶ προσκύνησις ἐν * ἀγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς
 αἰῶνας· ἀμήν. καὶ ὁ διάκονος λεγέτω Ἀπολύεσθε, οἱ
 ἐν μετανοίᾳ. καὶ προστιθέτω Μήτις τῶν μὴ δυναμένων
 προσελθέτω. ὅσοι πιστοί, κλίνωμεν γόνυ· * δεηθῶμεν τοῦ
 30 θεοῦ διὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ, πάντες συντόνωσ τὸν θεὸν
 διὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ παρακαλέσωμεν. | ὑπὲρ τῆς εἰρήνης 10
 καὶ τῆς εὐσταθείας τοῦ κόσμου καὶ τῶν ἀγίων ἐκκλησιῶν
 δεηθῶμεν, ὅπως ὁ τῶν ὅλων θεὸς αἰδίων καὶ ἀναφαίρετον

13 Ezech 33, 19 | 16 Tim α 2, 4 | 18 Luc 15, 13 | 21 Psalm 130, 3. 4

1 ἱερῶν xy | 2 τύχωσιν x | 3 πάντες ὑπὲρ αὐτῶν yt | 6 δὲ x, οὗν yt
 | 6. 7 παντοκράτωρ yt | 11 t | 8 κόσμον κόσμον yt | 10 ἁμαρτῶντι xt | 18
 πατρικοῖς bis y | 22 ἔστιν x | 21 τοῦ + yt | 24 καὶ prius xy, τοῦ t |
 25 τῷ + y, τῷ + t | 28 προσελθέτω yt | 28 καὶ + y | 30 τῆς > x

τὴν ἑαυτοῦ εἰρήνην ἡμῖν παράσχοιτο, ἵνα ἐν πληροφορίᾳ
 τῆς κατ' εὐσέβειαν ἀρετῆς διατελοῦντας ἡμᾶς συντηρήσῃ.
 ὑπὲρ τῆς ἀγίας καθολικῆς καὶ ἀποστολικῆς ἐκκλησίας τῆς
 ἀπὸ περάτων ἕως περάτων δεηθῶμεν, ὅπως ὁ κύριος ἄσει-
 στον αὐτὴν καὶ ἀκλυθώτιστον διαφιλᾶξῃ καὶ διατηρήσῃ 5
 μέχρι τῆς συντελείας τοῦ αἰῶνος· τεθεμελιωμένην ἐπὶ τὴν
 πέτραν· * καὶ ὑπὲρ τῆς ἐνθάδε ἀγίας παροικίας δεηθῶμεν,
 ὅπως καταξιώσῃ ἡμᾶς ὁ τῶν ὄλων κύριος ἀνευδότως τὴν
 ἐπουράνιον αὐτοῦ ἐλπίδα μεταδιώκειν καὶ ἀδιάλειπτον αὐτῷ
 τῆς δεήσεως ἀποδιδόναι τὴν ὀφειλήν. ὑπὲρ πάσης ἐπισκο- 10
 πῆς τῆς ὑπ' * οὐρανὸν τῶν ὀρθοτομοῦντων τὸν λόγον
 τῆς * ἀληθείας δεηθῶμεν· καὶ ὑπὲρ τοῦ ἐπισκόπου ἡμῶν
 Ἰακώβου καὶ τῶν παροικιῶν αὐτοῦ δεηθῶμεν, ὑπὲρ τοῦ
 ἐπισκόπου ἡμῶν Κλήμεντος καὶ τῶν παροικιῶν αὐτοῦ δεη- 15
 θῶμεν, ὑπὲρ τοῦ ἐπισκόπου ἡμῶν Εὐδοκίου καὶ τῶν παροι-
 κιῶν αὐτοῦ δεηθῶμεν, ὑπὲρ τοῦ ἐπισκόπου ἡμῶν Ἀνιμανοῦ
 καὶ τῶν παροικιῶν αὐτοῦ δεηθῶμεν, ὅπως ὁ οἰκτίρμων θεὸς
 χαρίσῃται αὐτοὺς ταῖς ἀγίαις αὐτοῦ ἐκκλησίαις σώους, ἐντι-
 μους, μακροημερεύοντας, καὶ τίμιον αὐτοῖς τὸ γῆρας παράσχη- 20
 ται ἐν εὐσεβείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ· * καὶ ὑπὲρ τῶν πρεσβυτέρων 20
 ἡμῶν δεηθῶμεν, ὅπως ὁ κύριος ῥύσῃται αὐτοὺς ἀπὸ πεν-
 τὸς ἀτόπου καὶ πονηροῦ πράγματος καὶ σώων καὶ ἐντιμον
 τὸ πρεσβυτέριον αὐτοῖς παράσχοι. * ὑπὲρ πάσης τῆς ἐν χρι-
 στῷ διακονίας καὶ * ὑπηρεσίας δεηθῶμεν, ὅπως ὁ κύριος ἀμει- 25
 πτον αὐτοῖς τὴν διακονίαν παράσχηται. ὑπὲρ ἀναγνώστων, 25
 ψαλτῶν, παρθένων, χηρῶν τε καὶ ὄρφανῶν δεηθῶμεν. ὑπὲρ
 τῶν ἐν συζυγίαις καὶ τεκνογονίαις δεηθῶμεν, ὅπως ὁ κύριος
 τοὺς πάντας αὐτοὺς ἐλεήσῃ. ὑπὲρ ἐνούχων ὁσίως πορευο-
 μένων δεηθῶμεν. ὑπὲρ τῶν ἐν ἐγκρατεία καὶ εὐλαβείᾳ δεη- 30
 θῶμεν. ὑπὲρ τῶν καρποφορούντων ἐν τῇ ἀγίᾳ ἐκκλησίᾳ 30
 καὶ ποιούντων τοῖς πένησι τὰς ἐλεημοσύνας δεηθῶμεν, * καὶ

4 Psalm 72, 8 | 6 Matth 7, 25 | 11 Tim β 2, 15

6 τεθεμελιωμελιωμένην t | 7 ἔτι + y | 11 ὑπὸ yt | 11 τῶν + yt | 12
 σῆς + t | 15 εὐωδίου x | 16 ὑπὲρ ... 17 δεηθῶμεν > t | 16 ἀνιμανοῦ
 y | 19, 20 παράσχηται xt, φυλάξῃ y | 20 ἔτι + y | 23 πρεσβυτερείων
 x, πρεσβεῖον y | 23 ἔτι καὶ + y | 24 τῆς + y | 25 τὴν διακονίαν
 αὐτοῖς [á t] yt | 28 τοὺς > y | 29 init δεηθῶμ t | 31 πένησιν x | 31
 ἔτι + y

ὑπὲρ τῶν τὰς θυσίας καὶ τὰς ἀπαρχὰς προσφερόντων κυ-
 ρίῳ τῷ θεῷ ἡμῶν δεηθῶμεν, ὅπως ὁ πανάγαθος θεὸς ἀμεί-
 ψηται αὐτοὺς ταῖς ἐπουρανίαις αὐτοῦ δωρεαῖς καὶ δῶ αὐ-
 τοῖς ἐν τῷ παρόντι ἑκατονταπλασίονα καὶ ἐν τῷ μέλλοντι
 5 ζωὴν αἰώνιον, καὶ χαρίσθαι αὐτοῖς ἀντὶ τῶν προσκαίρων
 τὰ αἰώνια, ἀντὶ τῶν ἐπιγείων τὰ ἐπουράνια. ὑπὲρ τῶν
 νεοφωτιστῶν ἀδελφῶν ἡμῶν δεηθῶμεν, ὅπως ὁ κύριος στη-
 ρίσῃ αὐτοὺς καὶ βεβαιώσῃ. ὑπὲρ τῶν ἐν ἀρρωστίᾳ ἐξεταζο-
 μένων ἀδελφῶν ἡμῶν δεηθῶμεν, ὅπως ὁ κύριος ῥύσθαι
 10 αὐτοὺς πάσης νόσου καὶ πάσης μαλακίας, καὶ σώσους ἀπο-
 καταστήσῃ τῇ ἀγίᾳ αὐτοῦ ἐκκλησίᾳ. ὑπὲρ πλεόντων καὶ
 ὀδοιπορούντων δεηθῶμεν. ὑπὲρ τῶν ἐν μετάλλοις καὶ ἐξο-
 ρείαις καὶ φυλακαῖς καὶ δεσμοῖς ὄντων διὰ τὸ ὄνομα τοῦ
 κυρίου δεηθῶμεν. ὑπὲρ τῶν ἐν μικρᾷ δουλείᾳ καταπονου-
 15 μένων δεηθῶμεν. ὑπὲρ ἐχθρῶν καὶ μισούντων ἡμᾶς δεη-
 θῶμεν. ὑπὲρ τῶν διωκόντων ἡμᾶς διὰ τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου
 δεηθῶμεν, ὅπως ὁ κύριος πρᾶξας τὸν θυμὸν αὐτῶν δια-
 σκεδάσῃ τὴν καθ' ἡμῶν ὀργήν *. ὑπὲρ τῶν ἔξω ὄντων καὶ
 πεπλανημένων δεηθῶμεν, ὅπως ὁ κύριος αὐτοὺς ἐπιστρέψῃ.
 20 * τῶν νηπίων τῆς ἐκκλησίας μνημονεύσωμεν, ὅπως ὁ κύριος
 τελειώσας αὐτὰ ἐν τῷ φόβῳ αὐτοῦ εἰς μέτρον ἡλικίας ἀγάγοι.
 ὑπὲρ ἀλλήλων δεηθῶμεν, ὅπως ὁ κύριος διατηρήσῃ ἡμᾶς καὶ
 φυλάξῃ τῇ αὐτοῦ χάριτι εἰς τέλος καὶ ῥύσθαι ἡμᾶς τοῦ
 πονηροῦ καὶ πάντων τῶν σκανδάλων τῶν ἐργαζομένων τὴν
 25 ἀνομίαν καὶ σῶσῃ εἰς τὴν βασιλείαν αὐτοῦ τὴν ἐπουρά-
 νιον. ὑπὲρ πάσης ψυχῆς χριστιανῆς δεηθῶμεν. σῶσον καὶ
 ἀνάστησον ἡμᾶς, ὁ θεὸς, τῷ ἑλέει σου. ἐγχειρώμεθα· δεη-
 θέντες ἑκτενῶς ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους τῷ ζῶντι θεῷ διὰ
 τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ παραδώμεθα. ἐπευχέσθω οὖν ὁ ἀρχιε-
 30 ρεὺς καὶ λεγέτω | Κύριε παντοκράτορ, ὕψιστε * ἐν ὑψηλοῖς 11
 κατοικῶν, ἄγιε * ἐν ἀγίοις ἀναπαυόμενε, ἄναρχε, μόναρχε,
 ὁ διὰ χριστοῦ κήρυγμα γνώσεως δοὺς ἡμῖν εἰς ἐπίγνωσιν

5 Cor β 4, 18 | 6 Ioh 3, 12 | 10 Matth 4, 23 | 16 Matth 10, 22 |
21 Eph 4, 13

3 ἐπουρανίαις yt | 7. 8 στηρίξῃ t | 12. 13 ἐξορείαις x | 13 τοῦ > t |
18 δεηθῶμεν + x | 20 ἐτι ὑπὲρ + y | 20 μνημονεύσωμεν xt, δεηθῶμεν y
| 21 ἀγάγη t | 22 τηρήσῃ t | 29 οὖν xy, δὲ t | 30 παντοκράτωρ x | 30
ὁ + t, καὶ + y | 31 καὶ + y

τῆς σῆς δόξης καὶ τοῦ ὀνόματός σου οὐ φανερώσωεν ἡμῖν
 εἰς κατάληψιν· αὐτὸς καὶ νῦν ἔπιθε δι' αὐτοῦ ἐπὶ τὸ ποι-
 μνίον σου τοῦτο καὶ λύτρωσαι αὐτὸ πάσης ἀγνοίας καὶ
 πονηρᾶς πράξεως, καὶ δὸς φόβῳ φοβεῖσθαι σε καὶ ἀγάπῃ
 ἀγαπᾶν σε καὶ στέλλεσθαι ἀπὸ προσώπου δόξης σου· εὐμε- 5
 νῆς αὐτοῖς γενοῦ καὶ ἴλεως καὶ ἐπήκοος ἐν ταῖς προσευ-
 χαῖς αὐτῶν καὶ φύλαξον αὐτοὺς ἀτρέπτους, ἀμέμπτους,
 ἀνεγκλήτους, ἵνα ὧσιν ἄγιοι σώματι καὶ ψυχῇ, μὴ ἔχοντες
 σπῖλον ἢ ῥυτίδα ἢ τι τῶν τοιούτων, ἀλλ' ἵνα ὧσιν ἄρτιοι
 καὶ μηδεὶς ἐν αὐτοῖς ἧ̄ κολοβὸς ἢ ἀτελής. ἀρωγὲ δυνατῆ 10
 ἀπροσωπώληπτε, γενοῦ ἀντιλήπτωρ τοῦ λαοῦ σου τούτου, ὃν
 ἐξελέξω ἐκ μυριάδων, ὃν ἐξηγόρασας τῷ τιμίῳ τοῦ χριστοῦ
 σου αἵματι, προστάτης, ἐπίκουρος, ταμίας, φύλαξ, τεύχος ἔρυ-
 μνότατου, φραγμὸς ἀσφαλείας· ὅτι ἐκ τῆς σῆς χειρὸς οὐδεὶς
 ἀρπάσσει δύναται, οὐδὲ γὰρ ἔστι θεὸς ὅσπερ σὺ ἕτερος, ὅτι ἐν 15
 σοὶ ἡ ὑπομονὴ ἡμῶν. ἀγίασον αὐτοὺς ἐν τῇ ἀληθείᾳ σου, ὅτι
 ὁ λόγος ὁ σὸς ἀληθεῖά ἐστιν, ἀπροσχάριστε, ἀπαραλόγιτε·
 ῥῦσαι αὐτοὺς πάσης νόσου καὶ πάσης μαλακίας, παντὸς
 παραπτώματος, πάσης ἐπιηρείας καὶ ἀπάτης, ἀπὸ φόβου
 ἐχθροῦ, ἀπὸ βέλους πετομένου ἡμέρας, ἀπὸ πράγματος ἐν 20
 σκότει διαπορευομένου· καὶ καταξίωσον αὐτοὺς τῆς αἰωνίου
 ζωῆς τῆς ἐν τῷ χριστῷ σου τῷ νίῳ σου τῷ μονογενεῖ, τῷ θεῷ
 καὶ σωτήρι ἡμῶν, δι' οὗ σοι δόξα καὶ σέβας ἐν ἀγίῳ πνεύματι
 νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰώνων· ἀμήν. καὶ
 μετὰ τοῦτο λεγέτω ὁ διάκονος Προσχωμεν. καὶ ἀσπαζέσθω 25
 ὁ ἐπίσκοπος τὴν ἐκκλησίαν καὶ λεγέτω Ἦ εἰρήνῃ τοῦ θεοῦ
 μετὰ πάντων ὑμῶν, καὶ ὁ λαὸς ἀποκρινάσθω Καὶ μετὰ τοῦ
 πνεύματός σου. καὶ ὁ διάκονος εἰπάτω πᾶσιν Ἀσπάσασθε
 ἀλλήλους ἐν φιληματι ἀγίῳ. καὶ ἀσπαζέσθωσαν οἱ τοῦ κλη-
 ρον τὸν ἐπίσκοπον, οἱ λαϊκοὶ ἄνδρες τοὺς λαϊκοὺς, αἱ γυν- 30
 ναῖκες τὰς γυναῖκας. τὰ παιδιά δὲ στηκέτωσαν πρὸς τῷ

7 Col 1, 22 | 8 Eph 5, 27 | 12 Act 20, 28 | 14 Ioh 10, 29 | 15
 Isaj 45, 5 | 15 Psalm 62, 6 | 16 Ioh 17, 17 | 18 Matth 4, 23 |
 19 Psalm 91, 5. 6 | 28 Cor α 16, 20

1 ἡμῖν y?? | 10 κολοβὸς t | 11 ὃν 12 μυριάδων > t | 14 ἀσφάλεια
 utriusque puncto inclusum t | 15 ἔστιν x | 19 καὶ > xy | 20 πετομέ-
 νου t | 22 τῷ χριστῷ σου xy [bis φ y], χριστῷ t | 27 ἀπακρινέσθω y
 31 παιδεῖα x | 31 τῷ τὸ x

βήματι, καὶ διάκονος αὐτοῖς ἕτερος ἔστω ἑφεστῶς, ὅπως
 μὴ ἀτακτῶσιν· καὶ ἄλλοι διάκονοι περιπατεῖτωσαν καὶ σκο-
 πείτωσαν τοὺς ἄνδρας καὶ τὰς γυναῖκας, ὅπως μὴ θόροντος
 * γένηται καὶ μὴ τις νεύσῃ ἢ ψιθυρίσῃ ἢ νυστάξῃ. οἱ
 5 δὲ διάκονοι ἰστάσθωσαν εἰς τὰς τῶν ἀνδρῶν θύρας καὶ οἱ
 ὑποδιάκονοι εἰς τὰς τῶν γυναικῶν, ὅπως μὴ τις ἐξέλθοι
 μήτε ἀνοιχθῇ ἡ θύρα, καὶ πιστός τις ᾗ, κατὰ τὸν καιρὸν
 τῆς ἀναφορᾶς. εἰς δὲ ὑποδιάκονος διδόντω ἀπόρουσιν χειρῶν
 τοῖς ἱερεῦσι, σύμβολον καθαρότητος ψυχῶν θεῷ ἀνακειμέ-
 10 νων. | φημι δὴ κἀγὼ Ἰάκωβος, ὁ ἀδελφὸς Ἰωάννου τοῦ 12
 Ζεβεδαίου *, ἵνα εὐθύς ὁ διάκονος λέγῃ Μὴ τις τῶν κατηγου-
 μένων; μὴ τις τῶν ἀκρωμένων; μὴ τις τῶν ἀπίστων; μὴ
 τις τῶν ἑτεροδόξων; οἱ τὴν πρώτην εὐχὴν εὐχόμενοι προ-
 15 κατὰ τινος; μὴ τις ἐν ὑποκρίσει; ὀρθοὶ πρὸς κύριον μετὰ
 φόβου καὶ τρόμου ἑστῶτες ὦμεν προσφέρειν. ὧν γενομέ-
 νων, οἱ διάκονοι προσαγέτωσαν τὰ δῶρα τῷ ἐπισκόπῳ
 πρὸς τὸ θυσιαστήριον, καὶ οἱ πρεσβύτεροι ἐκ δεξιῶν αὐ-
 20 τού καὶ ἐξ εὐωνύμων στηκέτωσαν, ὡς ἂν μαθηταὶ παρε-
 στῶτες διδασκάλῳ· δύο δὲ διάκονοι ἐξ ἑκατέρων τῶν με-
 ρῶν τοῦ θυσιαστηρίου κατεχέτωσαν ἐξ ὑμένων λεπτῶν ῥι-
 πίδιον ἢ πτερὸν ταῦνος ἢ ὀθόνης, καὶ ἡρέμα ἀποσοβεί-
 τωσαν τὰ μικρὰ τῶν ἵτακμένων ζώων, ὅπως ἂν μὴ ἐγγυρί-
 25 πτῶνται εἰς τὰ κύπελλα. εὐξάμενος οὖν καθ' ἑαυτὸν ὁ
 ἀρχιερεὺς ἅμα τοῖς ἱερεῦσι καὶ λαμπρὰν ἑσθῆτα μετενδύς
 καὶ στὰς πρὸς τῷ θυσιαστηρίῳ, τὸ τρόπαιον τοῦ σταυροῦ
 κατὰ τοῦ μετώπου τῆ χειρὸς ποιησάμενος * εἰπάτω Ἡ χάρις
 τοῦ παντοκράτορος θεοῦ καὶ ἡ ἀγάπη τοῦ κυρίου ἡμῶν

27 Cor β 13, 13

2 ἀτακτῶσι yt | 4 τις + yt | 4 καὶ μὴ xt, μὴδέ y | 4 ψιθυρίσει x |
 4 νυστάξει x | 8 ἀπόρουσιν x, ἀπόβήνυσιν y, ἀπόνηυσιν t | 9 ἱερεῦσιν x
 | 10 φημι δὴ xt, ἔτι y | 10 ὁ > Y | 11 φημι + y | 11 ἵνα εὐθύς xt [ἵν' t],
 σὰς y | 11 λεγέτω y | 14 προσλάβεσθαι y, προσλαμβάνεσθαι t | 16 προ-
 σφέρει xy utrimque puncto inclusum x, hinc virgula hinc puncto y |
 18. 19 αὐτοῦ > x | 20 δὲ yt, μὲν x | 20 διαίονοι x | 21. 22 ῥιπίδια t
 | 22 πτερῶν t | 22 ὀθόνην y | 23. 24 ἐγγυρίπτονται x, ἐγγυρίπτονται y
 | 24 κύπελα y | 25 ἱερεῦσιν x | 26 τῷ τὸ x | 27 μετώπου t | 27 εἰς
 πάντας + t | 27 εἰπάτω y | 28 παντοκράτορος y

Ἰησοῦ χριστοῦ καὶ ἡ κοινωνία τοῦ ἁγίου πνεύματος ἔστω
μετὰ πάντων ὑμῶν· καὶ πάντες συμφώνως λεγέτωσαν ὅτι
Καὶ μετὰ τοῦ πνεύματός σου. καὶ ὁ ἀρχιερεὺς Ἄνα τὸν
νοῦν, καὶ πάντες ἔχομεν πρὸς τὸν κύριον. καὶ ὁ ἀρχιε- 5
ρεὺς Εὐχαριστήσωμεν τῷ κυρίῳ, καὶ πάντες Ἄξιον καὶ δί-
καιον. καὶ ὁ ἀρχιερεὺς εἰπάτω Ἄξιον ὡς ἀληθῶς καὶ δί-
καιον πρὸ πάντων ἀνυμνεῖν σε τὸν ὄντως ὄντα θεὸν τὸν
πρὸ τῶν γεννητῶν ὄντα, ἐξ οὗ πάντα πατριά ἐν οὐρανοῖς καὶ
ἐπὶ γῆς ὀνομάζεται, τὸν μόνον ἀγέννητον καὶ ἀναρχον καὶ
ἀβασίλευτον καὶ ἀδέσποτον, τὸν ἀνευθεῖ, τὸν παντὸς ἀγα- 10
θοῦ χορηγόν, τὸν πάσης αἰτίας καὶ γενέσεως κρείττονα,
τὸν πάντοτε κατὰ τὰ αὐτὰ καὶ ὡσαύτως ἔχοντα· ἐξ οὗ τὰ
πάντα, καθάπερ ἐκ τινὸς ἀφετηρίας, εἰς τὸ εἶναι παρήλ-
θεν. σὺ γάρ εἰ ἢ ἀναρχος γινώσις, ἢ ἀίδιος ὄρασις, ἢ ἀγέν-
νητος ἀκοή, ἢ ἀδίδακτος σοφία, ὁ πρῶτος τῆ φύσεως καὶ 15
μόνος τῷ εἶναι καὶ κρείττων παντὸς ἀριθμοῦ, ὁ τὰ πάντα
ἐκ τοῦ μὴ ὄντος εἰς τὸ εἶναι παραγαγὼν διὰ τοῦ μονογε-
νοῦς σου υἱοῦ, αὐτὸν δὲ πρὸ πάντων αἰώνων γεννήσας
βουλήσει καὶ δυνάμει καὶ ἀγαθότητι ἀμεσιτεύτως, υἱὸν μο-
νογενῆ, λόγον θεοῦ, σοφίαν ζῶσαν, πρωτότοκον πάσης 20
κτίσεως, ἄγγελον τῆς μεγάλης βουλῆς σου, ἀρχιερέα σόν,
βασιλέα δὲ καὶ κύριον πάσης νοητῆς καὶ αἰσθητῆς φύσεως,
τὸν πρὸ πάντων, δι' οὗ τὰ πάντα. σὺ γάρ, θεὲ αἰώνιε,
δι' αὐτοῦ τὰ πάντα πεποίηκας καὶ δι' αὐτοῦ τῆς προση-
κούσης προνοίας τὰ ὅλα ἄξιους· δι' οὗ γάρ τὸ εἶναι ἐχαρίσω, 25
δι' αὐτοῦ καὶ τὸ εἶναι ἐδωρήσω· ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ
μονογενοῦς υἱοῦ σου, ὁ δι' αὐτοῦ πρὸ πάντων ποιήσας τὰ
Χερουβὶμ καὶ τὰ Σεραφίμ αἰῶνάς τε καὶ στρατιὰς δυνά-
μεις τε καὶ ἐξουσίας ἀρχάς τε καὶ θρόνους ἀρχαγγέλους
τε καὶ ἀγγέλους, καὶ μετὰ ταῦτα πάντα ποιήσας δι' αὐτοῦ 30
τὸν φαινόμενον τοῦτον κόσμον καὶ πάντα τὰ ἐν αὐτῷ. σὺ

8 Eph 3, 15 | 12 Cor α 8, 6 | 17 Rom 4, 17? | 20 Col 1, 15 | 21
Isaj 9, 6 | 23 Cor α 8, 6 | 30 Ioh 1, 3

5. 6 καὶ δίκαιον > y | 6 εἰπάτω xt, ἐπευχέσθω y | 8 οὐρανὸς t | 9
ἀγέννητον x | 10 ἀβασίλευτον καὶ > y | 13. 14 παρήλθε y | 14. 15 ἀγέ-
νητος x | 16 μόνος xy, νόμος t | 16 τῷ εἶναι καὶ xt, ὦν ὁ y | 16
κρείττον x | 16 ὁ > t | 17 ὄντως x | 22 δὲ > y | 28 σεραφεῖμ y | 30
πάντα > y

γὰρ εἰ ὁ τὸν οὐρανὸν ὡς καμάραν στήσας καὶ ὡς δέξριν
 ἐκτείνσας καὶ τὴν γῆν ἐπ' οὐδενὸς ἰδρῦσας γνώμη μόνη, ὁ
 πῆξας στερεώμα καὶ νύκτα καὶ ἡμέραν κατασκευάσας, ὁ
 ἐξαγαγὼν φῶς ἐκ θησαυρῶν καὶ τῆ τούτου συστολῆ ἔπαγα-
 5 γῶν τὸ σκότος εἰς ἀνάπαυλαν τῶν ἐν τῷ κόσμῳ κινουμέ-
 νων ζώων, ὁ τὸν ἥλιον τάξας εἰς ἀρχάς τῆς ἡμέρας ἐν οὐ-
 ρανῷ καὶ τὴν σελήνην εἰς ἀρχάς τῆς νυκτὸς καὶ τὸν χο-
 ρὸν τῶν ἀστέρων ἐν οὐρανῷ καταγράφσας εἰς αἶνον τῆς σῆς
 10 μεγαλοπρεπείας, ὁ ποιήσας ὕδωρ πρὸς πόσιν καὶ κάθαρσιν,
 ἀέρα ζωτικὸν πρὸς εἰσπνοὴν καὶ ἀναπνοὴν καὶ φωνῆς ἀπόδο-
 σιν διὰ γλώττης πληττούσης τὸν ἀέρα καὶ ἀκοὴν συνεργο-
 μένην ὑπ' αὐτοῦ ὡς ἐπαίειν εἰσδεχομένην τὴν προσπίπτου-
 σαν αὐτῇ λαλιάν, ὁ ποιήσας πῦρ πρὸς σκότους παραμυθίαν,
 πρὸς ἐνδείας ἀναπλήρωσιν καὶ τὸ θερμαίνεσθαι ἡμᾶς καὶ
 15 φωτίζεσθαι ὑπ' αὐτοῦ, ὁ τὴν μεγάλην θάλασσαν χωρίσας τῆς
 γῆς καὶ τὴν μὲν ἀναδείξας πλωτήν, τὴν δὲ ποσὶ βάσιμον
 ποιήσας, καὶ τὴν μὲν ζώοις μικροῖς καὶ μεγάλοις πληθύ-
 νσας, τὴν δὲ ἡμέροις καὶ ἀτιθάσσοις πληρώσας φυτόις τε
 διαφόροις στέψας καὶ βοτάναις στεφανώσας καὶ ἄνθεσι καλ-
 20 λύνσας καὶ σπέρμασι πλουτίσας, ὁ συστησάμενος ἄβυσσον
 καὶ μέγα κύτος αὐτῇ περιθίεις, ἀλμυρῶν ὑδάτων σεσωρευ-
 μένα πελάγη, περιφράξας δὲ αὐτὴν πύλαις ἄμμου λεπτο-
 τάτης, ὁ πνεύμασί ποτε μὲν αὐτὴν κορυφῶν εἰς ὄρεάν μέ-
 γεθος, ποτὲ δὲ στρωνύων αὐτὴν ὡς πεδίον, καὶ ποτὲ μὲν
 25 ἐκμαίνων χειμῶνι, ποτὲ δὲ πρᾶντων γαλήνῃ ὡς ναυσιπό-
 ροις πλωτῆρσιν εὐκόλον εἶναι πρὸς πορείαν, ὁ ποταμοῖς
 διαζώσας τὸν ὑπὸ σοῦ διὰ χριστοῦ γενόμενον κόσμον καὶ
 χειμάρροις ἐπικλύσας καὶ πηγαῖς ἀενάοις μεθύσας, ὄρεσι δὲ
 περισφίγγσας εἰς ἔδραν ἀτρεμῆ γῆς * ἀσφαλεστάτην. ἐπλή-
 30 ρώσας γάρ σου τὸν κόσμον καὶ διεκόσμησας αὐτὸν βοτά-
 ναις εὐόσμοις καὶ ἰασίμοις, ζώοις πολλοῖς καὶ διαφόροις,
 ἀλκίμοις καὶ ἀσθενεστέροις, ἐδωδίμοις καὶ ἐνεργοῖς, ἡμέροις

1 Isaj 40, 22 | 1 Psalm 104, 2 | 2 Iob 26, 7

4 σολῆ t | 10 καὶ ἀναπνοὴν > t | 14 καὶ τὸ > y | 14 τῷ θερμένε-
 σθαι x | 15 χωρήσας y | 18 ἀτιθάσσοις t | 19. 20 καλλύνσας xt, ποικί-
 λας y | 20 πλουτήσας x | 21 κῆτος t | 22 τὲ y | 24 ὡς x, εἰς yt | 26
 πλοτήρσιν x | 28 χειμάρροις x | 28 ἀενάοις yt | 28 ὄρεσιν x | 28. 20
 τε περισφίγγσας y | 29 ἔδρα x | 29 καὶ † y | 32 ἀσθενέσιν y

καὶ ἀτιθίσουσιν, ἐρπετῶν συριγμοῖς, πτηνῶν ποικίλων κλαγ-
 ραῖς, ἐνιαυτῶν κύκλοις, μηνῶν καὶ ἡμερῶν ἀριθμοῖς, τρο-
 πῶν τάξεσι, νεφῶν ὄμβροτόκων διαδρομαῖς εἰς καρπῶν
 γονάς καὶ ζῶων σύστασιν, σταθμῶν ἀνέμων διαπνεύοντων,
 ὅτε προσταχθῶσι παρὰ σοῦ, τῶν φυτῶν καὶ τῶν βοτανῶν 5
 τὸ πλῆθος. καὶ οὐ μόνον τὸν κόσμον ἐδημιούργησας, ἀλλὰ
 καὶ τὸν κοσμοπολίτην ἄνθρωπον ἐν αὐτῷ ἐποίησας, κόσμου
 κόσμον * ἀναδείξας· εἶπας γὰρ τῇ σῆ σοφίᾳ Πουήσω-
 μεν ἄνθρωπον κατ' εἰκόνα ἡμετέραν καὶ καθ' ὁμοίωσιν,
 καὶ ἀρχέτωσαν τῶν ἰχθύων τῆς θαλάσσης καὶ τῶν πετει- 10
 νῶν τοῦ οὐρανοῦ. διὸ καὶ πεποίηκας αὐτὸν ἐκ ψυχῆς ἀθα-
 νάτου καὶ σώματος σκεδαστοῦ, τῆς μὲν ἐκ τοῦ μὴ ὄντος,
 τοῦ δὲ ἐκ τῶν τεσσάρων στοιχείων, καὶ δέδωκας αὐτῷ κατὰ
 μὲν τὴν ψυχὴν τὴν λογικὴν διάγνωσιν, εὐσεβείας καὶ ἀσε-
 βείας διάκρισιν, δικαίου καὶ ἀδίκου παρατήρησιν, κατὰ δὲ 15
 τὸ σῶμα τὴν πένταθλον ἐχαρίσω αἰσθησιν καὶ τὴν μετα-
 βατικὴν κίνησιν. σὺ γάρ, θεὸς παντοκράτωρ, διὰ χριστοῦ
 παραδείσους ἐν Ἐδέμ κατὰ ἀνατολὰς ἐφύτευσας παντοίων
 φυτῶν ἐδωδύμων κόσμῳ, καὶ ἐν αὐτῷ, ὡς ἂν ἐν ἐστία πολ-
 λυτελεῖ, εἰσήγαγες αὐτόν, κἂν τῷ ποιεῖν νόμον δέδωκας 20
 αὐτῷ ἔμφροντον, ὅπως οἴκοθεν καὶ παρ' ἑαυτοῦ ἔχοι τὰ
 σπέρματα τῆς θεογονίας. εἰσαγαγὼν δὲ εἰς τὸν τῆς τρο-
 φῆς παράδεισον, πάντων μὲν ἀνήκας αὐτῷ τὴν ἔξουσίαν
 πρὸς μετάληψιν, ἐνὸς δὲ μόνου τὴν γεῦσιν ἀπειπας ἐπ'
 ἑλίπιδι κρειττόνων, ἴν', ἐὰν φυλάξῃ τὴν ἐντολήν, μισθὸν 25
 ταύτης τὴν ἀθανασίαν κομίσῃται. ἀμελήσαντα δὲ τῆς ἐν-
 τολῆς καὶ γευσάμενον ἀπηγορευμένον καρποῦ ἀπάτη ὕφωας
 καὶ συμβουλία γυναικὸς τοῦ μὲν παραδείσου δικαίως ἐξῶ-
 σας αὐτόν, ἀγαθότητι δὲ εἰς τὸ παντελὲς ἀπολλύμενον οὐχ
 ὑπερείδες (σὸν γὰρ ἦν δημιουργημα), ἀλλὰ καθυποτάξας 30

8 Gen 1, 26 | 18 Gen 2, 8

1 ἀτιθίσουσιν t | 1 ποικίλεις y | 3 τάξεσιν x | 4 σταθμοῖς y | 5 προ-
 σταχθῶσιν x | 5 τῶν utrumque > y | 6 τὸ πλῆθος xt, πλῆθει y | 8
 αὐτόν † yt | 8. 9 ποιήσωμεν t | 16 ἐχαρίσω x | 17 παντοκράτωρ xy | 19
 ἐδωδύμων x | 19 κόσμῳ xt, πεπληρωμένον y | 20 κἂν τῷ ποιεῖν| εἶτα
 καὶ y | 22 τῆς alterum > y | 25 ἴνα yt | 26 ἀμελήσας xy | 27 γε-
 υσάμενος xy | 28 συμβουλία y | 28. 29 ἐξῶσας xt, ἐξῶσας y | 30 πε-
 ρίδες x

αὐτῷ τὴν κτίσιν δέδωκας αὐτῷ οἰκείους ἰδρῶσι καὶ πόνοις
 πορᾶειν ἑαυτῷ τὴν τροφήν, σου πάντα φύοντος καὶ αὔξον-
 τος καὶ πεπαινοτος, χρόνῳ δὲ πρὸς ὀλίγον αὐτὸν κοιμή-
 σας ὄρκῳ εἰς παλιγγενεσίαν ἐκάλεσας, ὄρον * θανάτου λύ-
 5 σας ζώην ἐξ ἀναστάσεως ἐπηγγείλω. καὶ οὐ τοῦτο μόνον,
 ἀλλὰ καὶ τοὺς ἐξ αὐτοῦ εἰς πλῆθος ἀναρίθμητον χέας, τοὺς
 ἐμμείνοντάς σοι ἐδόξασας, τοὺς δὲ ἀποστάντας σου ἐκόλα-
 σας, καὶ τοῦ μὲν Ἄβελ ὡς ὀσίου προσδεξάμενος τὴν θυ-
 σίαν; τοῦ δὲ ἀδελφοκτόνου Κάλιν ἀποστραφεῖς τὸ δῶρον
 10 ὡς ἐναγοῦς· καὶ πρὸς τούτοις τὸν Σήθ καὶ τὸν Ἐνώθ προ-
 σελάβου καὶ τὸν Ἐνώχ μετέθηκας. σὺ γὰρ εἶ ὁ δημιουργ-
 γὸς τῶν ἀνθρώπων καὶ τῆς ζωῆς χορηγὸς καὶ τῆς ἐνδείας
 * πληρωτῆς καὶ τῶν νόμων δοτῆρ καὶ τῶν φυλαττόντων αὐ-
 τούς μισθαποδότης καὶ τῶν παραβαινόντων αὐτούς ἐκδικος,
 15 ὁ τὸν μέγαν κατακλισμὸν ἐπαργαῶν τῷ κόσμῳ διὰ *
 πλῆθος τῶν ἀσεβησάντων, καὶ τὸν δίκαιον Νῶε ἠυσάμενος
 ἐκ τοῦ κατακλισμοῦ ἐν λάρνακι σὺν ὀκτῶ ψυχαῖς, τέλος
 μὲν τῶν παροχηκότων, ἀρχὴν δὲ τῶν μελλόντων ἐπιγίνε-
 σθαι, ὁ τὸ φοβερὸν πῦρ κατὰ τῆς σοδομητῆς πενταπόλεως
 20 ἐξέσπας καὶ γῆν καρποφόρον εἰς ἄλμην θέμενος ἀπὸ κακίας
 τῶν κατοικούντων ἐν αὐτῇ, καὶ τὸν ὄσιον Λὼτ ἐξαργάσας
 τοῦ ἐμπρησμοῦ. σὺ εἶ ὁ τὸν Ἀβραὰμ ἠυσάμενος προγο-
 νικῆς ἀσεβείας καὶ κληρονόμου τοῦ κόσμου καταστήσας καὶ
 25 ἐμφανίσας αὐτῷ τὸν χριστόν σου, ὁ τὸν Μελχισεδὲκ ἀρ-
 χιερεῖα σῆς λατρείας προχειρισάμενος, ὁ τὸν πολύτλαν θε-
 ράπουτά σου Ἰώβ νικητὴν τοῦ ἀρχεαῖκου ὄψεως ἀναδείξας,
 ὁ τὸν Ἰσαὰκ ἐπαγγελίας υἱὸν ποιησάμενος, ὁ τὸν Ἰακώβ
 πατέρα δώδεκα παίδων καὶ τοὺς ἐξ αὐτοῦ εἰς πλῆθος χέας

17 Petr α 3, 20

1 αὐτῷ alterum > y | 1 ἰδρῶσιν x | 3 παίνοντος X | 3. 4 κοιμήσας x
 | 4 ὄρκῳ xy | 4 τε + y | 6 ἀνήριθμον y, ἀνάριθμον t | 6 χέας xt,
 ποιήσας y | 7 ἐμμείνοντάς y | 8 προσεδέξω y | 9 ἀπεστράφησ y | 10
 καὶ prius > y | 10 Σίθ t | 11 μετετέθεικας t | 12 καὶ alterum > y |
 13 ὁ + y | 13 καὶ alterum xt, ὁ y | 15 ὁ > y | 15 τὸ + yt | 16 ἀσεβη-
 μάτων y | 18 παροχηκότων x | 20 γῆν xt, τὴν y | 21 ἐνοικούντων y |
 22 ἐμπρησμοῦ x | 25 σῆς xy, τῆς t | 25 προχειρισάμενος x | 25 ὁ >
 xy | 25 πολυάθλον y | 27 ὁ utrumque > x, alterum > y | 28 χέας xt,
 ἐκτείνας y

καὶ εἰσαγαγῶν εἰς Αἴγυπτον ἐν ἑβδομήκοντα πέντε ψυχαῖς.
 σύ, κύριε, τὸν Ἰωσήφ οὐχ ὑπερείδες, ἀλλὰ μισθὸν τῆς διὰ
 σέ σωφροσύνης ἔδωκας αὐτῷ τὸ τῶν Αἴγυπτίων ἄρχειν.
 σύ, κύριε, Ἑβραίους ὑπὸ Αἴγυπτίων καταπονουμένους οὐ
 περιείδες διὰ τὰς πρὸς τοὺς πατέρας αὐτῶν ἐπαγγελίας, 5
 ἀλλ' ἐρρύσω, κολάσας Αἴγυπτίους. παραφθειράντων δὲ
 τῶν ἀνθρώπων τὸν φυσικὸν νόμον, καὶ τὴν κτίσιν ποτὲ
 μὲν αὐτόματον νομισάντων, ποτὲ δὲ πλείον ἢ δεῖ τιμησάν-
 των καὶ σοὶ τῷ θεῷ τῶν πάντων συντακτόντων, οὐκ εἰ-
 σασ πλανᾶσθαι, ἀλλὰ ἀναδείξας τὸν ἅγιόν σου θεράποντα 10
 Μωϋσῆν, δι' αὐτοῦ πρὸς βοήθειαν τοῦ φυσικοῦ τὸν γρα-
 πτὸν νόμον δέδωκας, καὶ τὴν κτίσιν ἐδείξας σὸν ἔργον
 εἶναι, τὴν δὲ πολύθεον πλάνην ἐξώρισας, τὸν Ἄαρὼν καὶ
 τοὺς ἐξ αὐτοῦ ἱερατικῆ τιμῆ ἐδόξασας, Ἑβραίους ἀμαρτόν- 15
 τας ἐκόλασας, ἐπιστρέφοντας ἐδέξω. τοὺς Αἴγυπτίους δε-
 καπλήγω * ἐτιμωρήσω, θάλασσαν διελὼν Ἰσραηλίτας διεβίβα-
 σας, Αἴγυπτίους ἐπιδιώξαντας ὑποβρυχίους ἐκόλασας, ξύλω
 πικρὸν ὕδωρ ἐγλύκανας, ἐκ πέτρας ἀροτοῦμον ὕδωρ ἀνέ-
 χεας, ἐξ οὐρανοῦ τὸ μάννα ὕσας, τροφήν ἐξ ἀέρος ὀφτυ-
 γομήτηραν, στύλον πυρὸς τὴν νύκτα πρὸς φωτισμὸν καὶ 20
 στύλον νεφέλης ἡμέρας πρὸς σκιασμὸν θάλπους. τὸν Ἰη-
 σοῦν στρατηγὸν ἀναδείξας, ἐπὶ τὰ ἔθνη Χαναanaίων δι' αὐ-
 τοῦ καθείλες, Ἰορδάνην διέορηξας, τοὺς ποταμοὺς Ἡδὰμ
 ἐξήρανας, τείχη κατέρρηξας ἀνευ μηχανημάτων καὶ χειρὸς
 ἀνθρωπίνης. ὑπὲρ πάντων σοὶ ἡ δόξα, δέσποτα παντο- 25
 κράτορ. σὲ προσκυνούσιν ἀναρίθμητοι στρατιαὶ ἀγγέλων,
 ἀρχαγγέλων, θρόνων, κυριοτήτων, ἀρχῶν, ἔξουσιῶν, δυ-
 νάμεων, στρατιῶν αἰωνίων· τὰ Χερουβὶμ καὶ τὰ ἑξαπτέ-
 ρονγα Σεραφὶμ ταῖς μὲν δυοὶ κατακαλύπτουτα τοὺς πόδας.

23 Psalm 74, 15 | 29 Isaj 6, 2

2 τὸν > t | 2 ὑπερίδες x | 3 τὸ > y | 4 καταπονουνομένους t | 5
 περιίδες x | 6 κολάσεως x | 14. 15 ἀμαρτῶντας t | 16 κολάσει + y |
 17 ἐκόλασας x, ἀπώλεσας yt | 18. 19 ἀνέχεας xt, ἐξήγαγες y | 20 τῆς
 νυκτός y | 21 ἡμέραν t | 23 Ἡδὰμ x | 24 κατέρρηξας yt | ρρ t | 25
 ἀπάντων yt | 25. 26 παντοκράτωρ x | 26 ἀνήριθμοι y, ἀνάριθμοι t |
 28 χερουβὶμ y | 29 σεραφείμ y | 29 ταῖς μὲν δυοὶ | δυοὶ μὲν y | 29
 δυοὶν x | 29 κατακαλύπτονται x

ταῖς δὲ δυσὶ τὰς κεφαλὰς, ταῖς δὲ δυσὶ πετόμενα, καὶ λέγοντα ἅμα χιλιάς χιλιάσιν ἀρχαγγέλων καὶ μυριάς μυριάσιν ἀγγέλων ἀκαταπαύστως καὶ ἀσιγήτως βοῶσαις (καὶ πᾶς ὁ λαὸς ἅμα εἰπάτω) Ἄγιος, ἄγιος, ἄγιος κύριος Σαβαώθ, 5 πληθὺς ὁ οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ τῆς δόξης αὐτοῦ· εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. καὶ ὁ ἀρχιερεὺς ἐξῆς λέγέτω Ἄγιος γὰρ εἶ ὡς ἀληθῶς καὶ πανάγιος, ὑψιστος καὶ ὑπερυψούμενος εἰς τοὺς αἰῶνας· ἄγιος δὲ καὶ ὁ μονογενὴς σου υἱός, ὁ κύριος ἡμῶν καὶ θεὸς Ἰησοῦς ὁ χριστός, ὃς εἰς πάντα 10 ὑπηρετησάμενός σοι τῷ θεῷ καὶ πατρὶ αὐτοῦ, εἰς τε δημιουργίαν διάφορον καὶ πρόνοιαν κατάλληλον, * οὐ περιεῖδε τὸ γένος τῶν ἀνθρώπων ἀπολλύμενον, ἀλλὰ μετὰ φυσικὸν νόμον, μετὰ νομικὴν παραίνεσιν, μετὰ προφητικὸς ἐλέγχους καὶ τὰς τῶν ἀγγέλων ἐπιστασίας (παραφθειρόντων 15 σὺν τῷ θεῷ καὶ τὸν φυσικὸν νόμον καὶ τῆς μνήμης ἐκβαλλόντων τὸν κατακλυσμὸν, τὴν ἐκπύρωσιν, τὰς κατ' Αἴγυπτίων πληγὰς, τὰς κατὰ Παλαιστίνων σφαγὰς, καὶ μελλόντων ὅσον οὐδέπω * ἀπόλλυσθαι πάντων) εὐδόκησεν αὐτὸς γνώμῃ σῆ ὁ δημιουργὸς ἀνθρώπου ἄνθρωπος γενέσθαι, ὁ 20 νομοθέτης ὑπὸ νόμους, ὁ ἀρχιερεὺς ἱερεῖον, ὁ ποιμὴν πρόβατον, καὶ ἐξευμενίσατό σε τὸν ἑαυτοῦ θεὸν καὶ πατέρα καὶ τῷ κόσμῳ κατήλλαξε καὶ τῆς ἐπικειμένης ὀργῆς τοὺς πάντας ἠλευθέρωσε γενόμενος ἐκ παρθένου, γενόμενος ἐν σαρκὶ ὁ θεὸς λόγος, ὁ ἀγαπητὸς υἱός, ὁ πρωτότοκος πάσης 25 κτίσεως, κατὰ τὰς περὶ αὐτοῦ ὑπ' αὐτοῦ προρρηθείσας προφητείας ἐκ σπέρματος Ἀβιδ καὶ Ἀβραάμ, φυλῆς Ἰούδα, καὶ γέγονεν ἐν μήτρᾳ παρθένου ὁ διαπλάσσων πάντας τοὺς γεννωμένους, καὶ ἐσαρκάθη ὁ ἄσαρκος, * ὁ ἀχρόνως γεννηθεὶς ἐν χρόνῳ γεγέννηται. πολιτευσάμενος * ὁσίως καὶ παι- 30 δεύσας ἐνθέσμως, πᾶσαν νόσον καὶ πᾶσαν μυλακίαν ἐξ

4 Isaj 6, 3 | 24 Col 1, 15 | 30 Matth 4, 23

1 ταῖς δὲ δυσὶ bis] δυσι δὲ y | 1 δυσὶν x bis | 2 ἀρχαγγέλων > x | 3 βοῶσιν y | 3 καὶ alterum xt, ἔπειτα y | 9 ὃς t, ὁ xy | 10 ὑπηρετησάμενος y | 10 αὐτοῦ καὶ πατρὶ yt | 11 ὃς δι' οἰκτιριστὸς + y | 11 περιῖδεν x | 14 παραφθειρόντων y | 15 θεῷ Y | 15. 16 ἐκβαλλόντων xy | 17 κατὰ > y | 17 καιαιστηνῶν t | 17. 18 ὅσον οὐδέπω μελλόντων y | 18 οὐδέπω + y | 22 κατήλλαξε x | 23 ἠλευθέρωσεν x | 25 πρόρρηθείσας x | 28 καὶ + y | 29 τε + y

ἀνθρώπων ἀπελάσας σημειά τε καὶ τέρατα ἐν τῷ λαῷ ποιή-
 σας, * τροφῆς καὶ ποτοῦ καὶ ἵπνου μεταλαβὼν ὁ τρέφων
 πάντας τοὺς χρῆζοντας τροφῆς καὶ ἐμπιπλῶν πᾶν ζῶον εὐ-
 δοκίας, ἐφανέρωσέ σου τὸ ὄνομα τοῖς ἀγνοοῦσιν αὐτό, τὴν
 ἄγνοιαν ἐφνγάδευσε, τὴν εὐσέβειαν ἀνεξωπύρησε, τὸ θε- 5
 λημά σου ἐπλήρωσε, τὸ ἔργον ὃ ἔδωκας αὐτῷ ἐτελείωσε·
 καὶ ταῦτα πάντα κατορθώσας, χερσὶν ἀνόμων κατασχεθεῖς
 ἱερέων καὶ ἀρχιερέων ψευδωνύμων καὶ λαοῦ παρανόμου
 προδοσίᾳ τοῦ τὴν κακίαν νοσήσαντος καὶ πολλὰ παθῶν ὑπ’
 αὐτῶν καὶ πᾶσαν * ἀτιμίαν ὑποστὰς σῆ συγχωρήσει, παρα- 10
 δοθεῖς Πιλάτῳ τῷ ἡγεμόνι καὶ κριθεῖς ὁ κριτῆς καὶ κατα-
 κριθεῖς ὁ σωτήρ, σταυρῷ προσηλώθη ὁ ἀπαθῆς καὶ ἀπέ-
 θανεν ὁ τῆ φύσει ἀθάνατος καὶ ἐτάφη ὁ ζωοποιός, ἵνα πά-
 θους λύση καὶ θανάτου ἐξέλῃται τούτους * δι’ οὓς παρεγέ-
 νητο, καὶ ῥήξῃ τὰ δεσμά τοῦ διαβόλου καὶ ῥύσῃται τοὺς 15
 ἀνθρώπους ἐκ τῆς ἀπάτης αὐτοῦ. καὶ ἀνέστη ἐκ νεκρῶν
 τῆ τρίτῃ ἡμέρᾳ καὶ τεσσαράκοντα ἡμερῶν συνδιατρέψας τοῖς
 μαθηταῖς ἀνελήφθη εἰς τοὺς οὐρανοὺς καὶ ἐκαθέσθη ἐκ δε-
 ξιῶν σου τοῦ θεοῦ καὶ πατρὸς αὐτοῦ. μεμνημένοι οὖν ὧν
 δι’ ἡμᾶς ὑπέμεινεν, εὐχαριστοῦμέν σοι, θεὲ παντοκράτορ, 20
 οὐχ ὅσον ὀφείλομεν, ἀλλ’ ὅσον δυνάμεθα, καὶ τὴν διάταξιν
 αὐτοῦ πληροῦμεν. ἐν ἧ γὰρ νυκτὶ παρεδίδοτο, λαβὼν ἄρ-
 τον ταῖς ἀγίαις καὶ ἀμώμοις αὐτοῦ χερσὶ καὶ ἀναβλέψας
 πρὸς σέ, τὸν θεὸν αὐτοῦ καὶ πατέρα, καὶ κλάσας ἔδωκε
 τοῖς μαθηταῖς, εἰπὼν Τοῦτο τὸ μυστήριον τῆς καινῆς δια- 25
 θήκης. λάβετε ἐξ αὐτοῦ, φάγετε, τοῦτό ἐστι τὸ σῶμά μου
 τὸ περὶ πολλῶν θρυπτόμενον εἰς ἄφρασιν ἁμαρτιῶν. ὡσαύ-
 τως καὶ τὸ ποτήριον κερᾶσας ἐξ οἴνου καὶ ὕδατος καὶ ἀγιά-
 σας ἐπέδωκεν αὐτοῖς, λέγων Πίετε ἐξ αὐτοῦ πάντες, τοῦτό
 ἐστι τὸ αἷμά μου τὸ περὶ πολλῶν ἐκχυνόμενον εἰς ἄφρασιν 30
 ἁμαρτιῶν· τοῦτο ποιεῖτε εἰς τὴν ἐμὴν ἀνάμνησιν· ὁσάκις

3 Psalm 145, 16 | 6 Ioh 17, 4 | 22 Cor α 11, 23—26

1 ἀπήλασε y | 2 καὶ + y | 4 ἐφανέρωσέν x | 5 ἐφνγάδευσεν x | 5 ἐξω-
 πύρισεν x, ἀνεξωπύρησε y, ἀνεξωπήρωσε t | 6 ἐπλήρωσεν x | 6 ἐτε-
 λείωσεν x | 10 ἀτι + t | 12 ἀπαθής X | 14 τούτους y? | 14 τοὺς +
 yt | 15 ῥήξει x | 17 ἡμέρας ἐνδιατρέψας t | 20 παντοκράτορ x | 23
 χερσίν x | 24 ἔδωκεν x | 26 ἔστιν x | 29 πίστε x | 30 ἔστιν x

γὰρ ἂν ἐσθίητε τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο
 πίνητε, τὸν θάνατον τὸν ἐμὸν καταγγέλλετε, ἄχρις ἂν ἔλθω.
 μνησθῆναι τοῖνυν τοῦ πάθους αὐτοῦ καὶ τοῦ θανάτου καὶ τῆς
 * ἀναστάσεως καὶ τῆς εἰς οὐρανοὺς ἐπανόδου καὶ τῆς μελλού-
 5 σης αὐτοῦ δευτέρας παρουσίας, ἐν ἧ ἔρχεται * κρῖναι ζῶντας
 καὶ νεκροὺς καὶ ἀποδοῦναι ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ, προ-
 σφερόμεν σοι, τῷ βασιλεῖ καὶ θεῷ, κατὰ τὴν αὐτοῦ διάταξιν
 τὸν ἄρτον τοῦτον καὶ τὸ ποτήριον τοῦτο, ἐνχαριστοῦντές σοι
 δι' αὐτοῦ ἐφ' οἷς κατηξίωσας ἡμᾶς ἐστάναι ἐνώπιόν σου καὶ
 10 ἱερατεῦν σοι· καὶ ἀξιούμεν σε ὅπως εὐμενῶς ἐπιβλέψῃς ἐπὶ
 τὰ προκειμένα δῶρα ταῦτα ἐνώπιόν σου, σὺ ὁ ἀνενδεὴς
 θεός, καὶ εὐδοκῆσῃς ἐπ' αὐτοῖς εἰς τιμὴν τοῦ χριστοῦ σου
 καὶ καταπέμψῃς τὸ ἄγιόν σου πνεῦμα ἐπὶ τὴν θυσίαν ταύ-
 την, τὸν μάρτυρα τῶν παθημάτων τοῦ κυρίου Ἰησοῦ, ὅπως
 15 ἀποφήνῃ τὸν ἄρτον τοῦτον σῶμα τοῦ χριστοῦ σου καὶ τὸ
 ποτήριον τοῦτο αἷμα τοῦ χριστοῦ σου· ἵνα οἱ μεταλαβόν-
 τες αὐτοῦ βεβαιωθῶσι πρὸς εὐσέβειαν, ἀφέσεως * ἁμαρτη-
 μάτων τύχῳσι, τοῦ διαβόλου καὶ τῆς πλάνης αὐτοῦ ἰουδαίου,
 πνεύματος ἀγίου πληρωθῶσιν, ἅξιοι τοῦ χριστοῦ σου γέ-
 20 νωνται, ζωῆς αἰωνίου τύχῳσι, σοῦ καταλλαγέντος αὐτοῖς,
 δέσποτα παντοκράτορ. ἔτι δεόμεθά σου, κύριε, καὶ ὑπὲρ
 τῆς ἀγίας σου ἐκκλησίας τῆς ἀπὸ περάτων ἕως περάτων,
 ἣν περιεποιήσω τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ χριστοῦ σου, ὅπως αὐ-
 την διαφυλάξῃς ἄσειστον καὶ ἀκλυδάνιστον ἄχρι τῆς συν-
 25 τελείας τοῦ αἰῶνος· καὶ ὑπὲρ πάσης ἐπισκοπῆς τῆς ὁρθο-
 τομούσης τὸν λόγον τῆς ἀληθείας. ἔτι * παρακαλοῦμέν σε
 καὶ ὑπὲρ τῆς ἐμῆς τοῦ προσφερόντός σοι οὐδενίας καὶ
 ὑπὲρ παντός τοῦ πρεσβυτερίου, ὑπὲρ τῶν διακόνων καὶ
 παντός τοῦ κλήρου, ἵνα πάντας σοφίσας πνεύματος ἀγίου
 30 πληρώσῃς. ἔτι παρακαλοῦμέν σε, κύριε, ὑπὲρ τοῦ βασι-
 λείως καὶ τῶν ἐν ὑπεροχῇ καὶ παντός τοῦ στρατοπέδου, ἵνα

5 Petr α 4, 5 | 6 Rom 2, 6 | 22 Psalm 72, 8 | 23 Act 20, 28 |
 25 Tim β 2, 15

1 ἐάν τ | 1.2 πίνητε τὸ ποτήριον τοῦτο γτ | 4 ἐκ νεκρῶν + γτ | 5
 μετὰ δόξης καὶ δυνάμεως + γτ | 10 ἐπιβλέψεις x | 12 εὐδοκήσεις x |
 15 καὶ 16 σου > γ | 17 βεβαιωθῶσιν x | 17 τε + γ | 18 τύχῳσιν
 x | 18 ἰουδαίου x | 20 τύχῳσιν x | 21 παντοκράτορ x | 24 διαφυλά-
 ξεις X | 26 δεόμεθα + Υ | 27 οὐδενίας γ | 27 καὶ alternum > γ

εἰρηνεύονται τὰ πρὸς ἡμᾶς, ὅπως ἐν ἡσυχίᾳ καὶ ὁμονοίᾳ
διὰ τοῦ ἰησοῦ χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν. ἔτι προσφερόμεν
σοι καὶ ὑπὲρ πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος εὐαρεστησάντων σοι
ἀγίων, πατριαρχῶν, προφητῶν, δικαίων, ἀποστόλων, μαρ- 5
τύρων, ὁμολογητῶν, ἐπισκόπων, πρεσβυτέρων, διακόνων,
ὑποδιακόνων, ἀναγνωστῶν, ψαλτῶν, παρθένων, χηρῶν,
λαϊκῶν καὶ πάντων ὧν ἐπίστασαι αὐτοῖς τὰ ὀνόματα. ἔτι
προσφερόμεν σοι ὑπὲρ τοῦ λαοῦ τούτου, ἵνα ἀναδείξῃς αὐ-
τὸν εἰς ἑκατοντὸν τοῦ χριστοῦ σου βασιλείου ἱεράτευμα, 10
ἔθνος ἅγιον, ὑπὲρ τῶν ἐν παρθενίᾳ καὶ ἀγνείᾳ, ὑπὲρ τῶν
χηρῶν τῆς ἐκκλησίας, ὑπὲρ τῶν ἐν σεμνοῖς γάμοις καὶ τε-
κνογονίαις, ὑπὲρ τῶν νηπίων τοῦ λαοῦ σου, ὅπως μηδένα
ἡμῶν ἀπόβλητον ποιήσῃς. ἔτι ἀξιούμεν σε καὶ ὑπὲρ τῆς
πόλεως ταύτης καὶ τῶν ἐνοικούντων*, ὑπὲρ τῶν ἐν ἀρρω- 15
στίαις, ὑπὲρ τῶν ἐν μικρᾷ δουλείᾳ, ὑπὲρ τῶν ἐν ἐξορίαις,
ὑπὲρ τῶν ἐν δημεύσει, ὑπὲρ πλεόντων καὶ ὀδοπορούντων,
ὅπως πάντων ἐπίκουρος γένη, πάντων βοηθὸς καὶ ἀντιλήπτωρ.
ἔτι παρακαλούμεν σε * ὑπὲρ τῶν μισούντων ἡμᾶς καὶ διω-
κόντων ἡμᾶς διὰ τὸ ὄνομά σου, ὑπὲρ τῶν ἔξω ὄντων καὶ 20
πεπλανημένων, ὅπως ἐπιστρέψῃς αὐτοὺς εἰς ἀγαθὸν καὶ
τὸν θυμὸν αὐτῶν πρᾶνῃς. ἔτι παρακαλούμεν σε καὶ ὑπὲρ
τῶν κατηχουμένων τῆς ἐκκλησίας καὶ ὑπὲρ τῶν χεμαζο-
μένων ὑπὸ τοῦ ἄλλοτρίου καὶ ὑπὲρ τῶν ἐν μετανοίᾳ ἀδελ-
φῶν ἡμῶν, ὅπως τοὺς μὲν τελειώσῃς ἐν τῇ πίστει, τοὺς 25
δὲ καθαρίσῃς * ἐνεργείας τοῦ πονηροῦ, τῶν δὲ τὴν με-
τάνοιαν προσδέξῃ, καὶ συγχωρήσῃς καὶ αὐτοῖς καὶ ἡμῖν
τὰ παραπτώματα ἡμῶν. ἔτι προσφερόμεν σοι καὶ ὑπὲρ τῆς
εὐκρασίας τοῦ αἵματος καὶ τῆς εὐφορίας τῶν καρπῶν, ὅπως
ἀνελλιπῶς μεταλαμβάνοντες τῶν παρὰ σοῦ ἀγαθῶν, αἰνῶ- 30
μὲν σε ἀπαύστως τὸν διδύτα τροφὴν πάσῃ σαρκί. ἔτι πα-

3 Tim α 1, 1 | 10 Petr α 2, 9 | 20 Matth 10, 22 | 31 Psalm 136, 25

1 εἰρηνεύονται x | 2 δοξάζομεν y | 4 σοι εὐαρεστησάντων y | 8 αὐ-
τὸς ἐπίστασαι yt | 15 ἐν αὐτῇ + y | 16 ἐξορίαις x | 18 πάντων
prius > t | 19 καὶ + yt | 22 αὐτὸν πρᾶνεις x, sed "νης corr |
23 καὶ > y | 24 καὶ > y | 26 ἐκ τῆς + yt | 30 ἀνελλιπῶς xt | 30. 31
αἰνούμεν xyt

ρακαλοῦμέν σε καὶ ὑπὲρ τῶν δι' εὐλογον αἰτίαν ἀπόντων,
 ὅπως ἅπαντας ἡμᾶς διατηρήσας ἐν τῇ εὐσεβείᾳ ἐπισυναγά-
 γης ἐν τῇ βασιλείᾳ τοῦ χριστοῦ σου, τοῦ θεοῦ πάσης αλ-
 σθητῆς καὶ νοητῆς φύσεως, τοῦ βασιλέως ἡμῶν, ἀτρέπτους,
 5 ἀμέμπτους, ἀνεγκλήτους· ὅτι σοὶ πᾶσα δόξα, σέβας καὶ εὐ-
 χαριστία, τιμὴ καὶ προσκύνησις, τῷ πατρὶ καὶ τῷ υἱῷ καὶ
 τῷ ἁγίῳ πνεύματι, καὶ νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας
 τῶν αἰῶνων ἀνεκλιπείς καὶ ἀτελευτήτους. καὶ πᾶς ὁ
 λαὸς λεγέτω Ἀμήν. καὶ ὁ ἐπίσκοπος εἰπάτω Ἡ εἰρήνη τοῦ
 10 θεοῦ εἴη μετὰ πάντων ὑμῶν· καὶ πᾶς ὁ λαὸς λεγέτω Καὶ
 μετὰ τοῦ πνεύματός σου. καὶ ὁ διάκονος κηρυστέτω πά-
 λιν Ἐπι καὶ ἔτι δεηθῶμεν τοῦ θεοῦ διὰ τοῦ χριστοῦ αὐ-
 τοῦ. ὑπὲρ τοῦ δώρον τοῦ προσκομισθέντος κυρίῳ τῷ θεῷ
 δεηθῶμεν, ὅπως ὁ ἀγαθὸς θεὸς προσδέξῃται αὐτὸ διὰ τῆς
 15 μεσιτείας τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ εἰς τὸ ἐπουράνιον αὐτοῦ
 θυσιαστήριον εἰς ὁσμὴν εὐωδίας. ὑπὲρ τῆς ἐκκλησίας
 ταύτης καὶ τοῦ λαοῦ δεηθῶμεν. ὑπὲρ πάσης ἐπισκοπῆς,
 παντὸς πρεσβυτερίου, πάσης τῆς ἐν χριστῷ διακονίας,*
 παντὸς τοῦ πληρώματος τῆς ἐκκλησίας δεηθῶμεν, ὅπως
 20 ὁ κύριος πάντας διατηρήσῃ καὶ φυλάξῃ. ὑπὲρ βασιλέων
 καὶ τῶν ἐν ὑπεροχῇ δεηθῶμεν, ἵνα εἰρηνεύονται τὰ πρὸς
 ἡμᾶς, ὅπως ἤρεμον καὶ ἡσύχιον βίον ἔχοντες διάγωμεν
 ἐν πάσῃ εὐσεβείᾳ καὶ σεμνότητι. τῶν ἁγίων μαρτύρων
 μνημονεύσωμεν, ὅπως κοινωνοὶ γενέσθαι τῆς ἀθλήσεως
 25 αὐτῶν καταξιωθῶμεν. ὑπὲρ τῶν ἐν πίστει ἀναπαυσάμε-
 νων δεηθῶμεν. ὑπὲρ τῆς εὐκρασίας τῶν ἀέρων καὶ τε-
 λεσφορίας τῶν καρπῶν δεηθῶμεν. ὑπὲρ τῶν νεοφωτίστων
 δεηθῶμεν, ὅπως βεβαιωθῶσιν ἐν τῇ πίστει. πάντες ὑπὲρ
 ἀλλήλων παρακαλέσωμεν. ἀνάστησον ἡμᾶς, ὁ θεός, ἐν τῇ
 30 χάριτί σου. ἀναστάντες ἑαυτοὺς τῷ θεῷ διὰ τοῦ χριστοῦ
 αὐτοῦ παραδώμεθα. καὶ ὁ ἐπίσκοπος λεγέτω Ὁ θεὸς ὁ

16 Eph 5, 2 | 22 Tim α 2, 2

7 καὶ primum > y | 8 ἀνεκλιπείς καὶ ἀτελευτήτους ante αἰῶνας 7 yt,
 sed ἀνελλειπείς t: ἀνεκλειπείς x | 9 λεγέτω y | 14 αὐτῷ X | 15 μεσι-
 τείας x | 16 εὐωδίας t | 18 καὶ ὑπεροχίας † yt | 20 διαφυλάξῃ yt |
 21 εἰρηνεύονται x | 27 ὑπὲρ ... 28 δεηθῶμεν > y | 28. 29 ὑπ' ἄλλων
 παρακαλέσθωσαν t

μέγας καὶ μεγαλάνυμος, ὁ μέγας τῇ βουλῇ καὶ κραταῖος τοῖς ἔργοις, ὁ θεὸς καὶ πατὴρ τοῦ ἁγίου παιδὸς σου Ἰησοῦ τοῦ σωτήρος ἡμῶν, ἐπίβλεψον ἐφ' ἡμᾶς καὶ ἐπὶ τὸ ποίμνιόν σου τοῦτο, ὃ δι' αὐτοῦ ἐξελέξω εἰς δόξαν τοῦ ὀνόματός σου· καὶ ἀγιάσας ἡμῶν τὰ σώματα καὶ τὴν ψυχὴν κα- 5 ταξίωσον, καθαρούς γενομένους ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκός καὶ πνεύματος, τυχεῖν τῶν προκειμένων ἀγαθῶν· καὶ μηδένα ἡμῶν ἀνάξιον κρίνῃς, ἀλλὰ βοηθὸς ἡμῶν γενεοῦ, ἀντιλήπτωρ, ὑπερασπιστὴς διὰ τοῦ χριστοῦ σου· μεθ' οὗ σοι δόξα, τιμὴ, αἶνος, δοξολογία, εὐχαριστία καὶ τῷ ἁγίῳ 10 πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. καὶ μετὰ τὸ πάντας εἰπεῖν Ἀμήν ὁ διάκονος λεγέτω Πρόσχωμεν· καὶ ὁ ἐπίσκοπος προσφωνησάτω τῷ λαῷ οὕτως Τὰ ἅγια τοῖς ἀγίοις· καὶ ὁ λαὸς ὑπακούετω Εἰς ἅγιος, εἰς κύριος, Ἰησοῦς χριστὸς εἰς δόξαν θεοῦ πατρὸς εὐλογητὸς εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. 15 δόξα ἐν ὑψίστοις θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνῃ, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία· ὡσαννὰ τῷ υἱῷ Δαβὶδ, εὐλογημένος ὁ ἐρχόμενος ἐν ὀνόματι κυρίου θεὸς κύριος καὶ ἐπέφανεν ἡμῖν, ὡσαννὰ ἐν τοῖς ὑψίστοις. καὶ μετὰ τοῦτο μεταλαμβάνετω ὁ ἐπίσκοπος, 20 ἔπειτα οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ διάκονοι καὶ οἱ ὑποδιάκονοι καὶ οἱ ἀναγνώσται καὶ οἱ ψάλται καὶ οἱ ἀσκηταί, καὶ ἐν ταῖς γυναιξίν αἱ διάκονοι καὶ αἱ παρθένοι καὶ αἱ χῆραι, εἴτα τὰ παιδιά, καὶ τότε πᾶς ὁ λαὸς κατὰ τάξιν μετὰ αἰδοῦς καὶ εὐλαβείας ἄνεν θορύβου. καὶ ὁ μὲν ἐπίσκοπος 25 διδότην τὴν προσφορὰν λέγων Σῶμα χριστοῦ, καὶ ὁ δεξιό- μενος λεγέτω Ἀμήν· ὁ δὲ διάκονος κατεχέτω τὸ ποτήριον καὶ ἐπιδοῦς λεγέτω Αἷμα χριστοῦ, ποτήριον ζωῆς, καὶ ὁ πίνων λεγέτω Ἀμήν. ψαλμὸς δὲ λεγέσθω λγ ἐν τῷ μεταλαμβάνειν πάντας τοὺς λοιπούς. καὶ ὅταν πάντες μεταλάβωσι καὶ πᾶσαι, λαβόντες οἱ διάκονοι τὰ περισσεύ- 30 σαυτα εἰσφερέτωσαν εἰς τὰ παστοφῶρια. καὶ ὁ διάκονος λε-

1 Deut 7, 21? | 2 Act 4, 27 | 6 Cor β'7, 1 | 16 Luc 2, 14 | 17 Matth 21, 9 | 28 Psalm 34

5 τὸ σῶμα yt | 11 τοὺς ὄνας x | 11 ἀμήν > y | 13 προσφωνησάτω y | 13 οὕτως yt | 19 λαμβανέτω y | 20 οἱ tertium > t | 21 καὶ primum > y | 25 διδότη y | 27 ἐπιδοῦς x | 28 ψαλμὸς ... λγ xt [τριακοστός τρίτος t], ὁ τριακοστός δὲ τρίτος ψαλμὸς λεγέσθω y | 29. 30 μεταλάβωσιν x | 30 πᾶσαι litera erasa x | 31 παστοφῶρια y

γέτω, παυσσάμενον τοῦ ψάλλοντος | Μεταλαβόντες τοῦ τι-13
 μίου σώματος καὶ τοῦ τιμίου αἵματος τοῦ χριστοῦ εὐχα-
 ριστήσωμεν τῷ καταξιώσαντι ἡμᾶς μεταλαβεῖν τῶν ἀγίων
 αὐτοῦ μυστηρίων, καὶ παρακαλέσωμεν μὴ εἰς κρίμα, ἀλλ'
 5 εἰς σωτηρίαν ἡμῶν γενέσθαι, εἰς ἀφέλειαν ψυχῆς καὶ σώ-
 ματος, εἰς φυλακὴν εὐσεβείας, εἰς ἄφεσιν ἁμαρτιῶν, εἰς
 ζωὴν τοῦ μέλλοντος αἰῶνος. ἐγειρώμεθα· ἐν χάριτι χρι-
 στοῦ ἑαυτοὺς * τῷ μόνῳ ἀγεννήτῳ θεῷ καὶ τῷ χριστῷ αὐ-
 τοῦ παραθώμεθα. καὶ ὁ ἐπίσκοπος εὐχαριστεῖτω * | Δέ-14
 10 σποτα ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ πατὴρ τοῦ χριστοῦ σου τοῦ
 εὐλόγητοῦ παιδός, ὁ τῶν μετ' εὐθύτητος ἐπικαλουμένων
 σε ἐπήκοος, ὁ καὶ τῶν σιωπῶντων ἐπιστάμενος τὰς ἐντεν-
 ξεις· εὐχαριστοῦμέν σοι ὅτι κατηξίωσας ἡμᾶς μεταλαβεῖν
 15 ρίαν τῶν καλῶς ἐγνωσμένων, εἰς φυλακὴν τῆς εὐσεβείας,
 εἰς ἄφεσιν πλημμελημάτων· ὅτι τὸ ὄνομα τοῦ χριστοῦ σου
 ἐπικέκληται ἐφ' ἡμᾶς, καὶ σοὶ προσωκειώμεθα. ὁ χωρίσας
 ἡμᾶς τῆς τῶν ἀσεβῶν κοινωνίας, ἔνωσον ἡμᾶς μετὰ τῶν
 καθωσιωμένων σοι, στήρισον ἡμᾶς ἐν τῇ ἀληθείᾳ τῇ τοῦ
 20 ἀγίου πνεύματος ἐπιφοιτήσει, τὰ ἀγνωσόμενα ἀποκάλυψον,
 τὰ λείποντα προσαναπλήρωσον, τὰ ἐγνωσόμενα κράτυνον.
 τοὺς ἱερεῖς ἀμώμους φύλαξον ἐν τῇ λατρείᾳ σου· τοὺς
 βασιλεῖς διατήρησον ἐν εἰρήνῃ, τοὺς ἄρχοντας ἐν δικαιο-
 σύνῃ, τοὺς ἀέρας ἐν εὐκρασίᾳ, τοὺς καρποὺς ἐν εὐφορίᾳ,
 25 τὸν κόσμον ἐν παναρκεῖ προνοίᾳ· τὰ ἔθνη τὰ πολεμικὰ
 πρᾶννον, τὰ πεπλανημένα ἐπίστρεψον· τὸν λαόν σου ἀγία-
 σον· τοὺς ἐν παρθενίᾳ διατήρησον, τοὺς ἐν γάμῳ διαφύ-
 λαξον ἐν πίστει, τοὺς ἐν ἀγνείᾳ ἐνδυναμώσωσον· τὰ νηπία
 ἄδρυνον, τοὺς νεοτελεῖς βεβαίωσον, τοὺς ἐν κατηγήσει παι-
 30 δεύσον καὶ τῆς μνήσεως ἀξιολύτους ἀνάδειξον· καὶ πάντας ἡμᾶς
 ἐπισυνάγαγε εἰς τὴν τῶν οὐρανῶν βασιλείαν ἐν χριστῷ Ἰη-
 σοῦ τῷ κυρίῳ ἡμῶν· μεθ' οὗ σοὶ δύξα, τιμὴ καὶ σέβας καὶ
 τῷ ἀγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. καὶ ὁ διάκονος

2 Petr α 1, 19

5 ἰμὲν yt | 7 ἐγειρώμεθα xt, ἀναστῶμεν y | 8 τῷ θεῷ + t | 9 λέγει
 + y | 10 παντοκράτωρ t | 11 ἐυλογημένου y | 11 ἐπικαλουμένων x |
 17 προσοικειώμεθα xy | 19 καθωσιωμένων x | 19 στήρισον t | 21 λει-
 πόμενα x | 22 διαφύλαξον yt | 24 ἀέρας x | 25 παναρκεῖ t

λεγέτω Τῷ Θεῷ διὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ κλίνετε καὶ εὐλο-
 γήσθε· καὶ ὁ ἐπίσκοπος ἐπευχέσθω λέγων Ὁ θεὸς ὁ παν-
 τοκράτωρ, ὁ ἀληθινὸς καὶ ἀσύγκριτος, ὁ πανταχοῦ ὢν καὶ
 τοῖς πάσι παρῶν καὶ ἐν οὐδενὶ ὡς ἐνόν τι ὑπάρχων, ὁ το-
 ποῖς μὴ περιγραφόμενος, ὁ χρόνοις μὴ παλαιούμενος, ὁ αἰ- 5
 ὡσι μὴ περαιούμενος, ὁ λόγοις μὴ παραγόμενος, ὁ γενέσει
 μὴ ὑποκείμενος, ὁ φυλακῆς μὴ δεόμενος, ὁ φθορᾶς ἀνώτε-
 ρος, ὁ τροπῆς ἀνεπίδεκτος, ὁ φύσει ἀναλλοίωτος, ὁ φῶς
 οἰκῶν ἀπρόσιτον, ὁ τῇ φύσει ἀόρατος, ὁ γνωστὸς πάσαις
 ταῖς μετ' εὐνοίας ἐκζητούσαις σε λογικαῖς φύσεσιν, ὁ κα- 10
 ταλαμβανόμενος ὑπὸ τῶν ἐν εὐνοίᾳ ἐπιζητούντων σε, ὁ
 θεὸς Ἰσραὴλ, τοῦ ἀληθινῶς ὁρῶντος, τοῦ εἰς χριστὸν πι-
 στεύσαντος λαοῦ σου· εὐμενῆς γενόμενος ἐπάκουσόν μου
 διὰ τὸ ὄνομά σου καὶ εὐλόγησον τοὺς σοι κεκλικότας τοὺς
 ἑαυτῶν ἀχένας, καὶ δὸς αὐτοῖς τὰ αἰτήματα τῶν καρδιῶν 15
 αὐτῶν τὰ ἐπὶ συμφέροντι καὶ μηδένα αὐτῶν ἀπόβλητον
 ποιήσης ἐκ τῆς βασιλείας σου, ἀλλὰ ἀγιάσον αὐτούς, φροῦ-
 ρησον, σκέπασον, ἀντιλαβοῦ, ἤσσαι τοῦ ἀλλοτρίου, παν-
 τὸς ἐχθροῦ, τοὺς οἴκους αὐτῶν φύλαξον, τὰς εἰσόδους αὐ- 20
 τῶν καὶ τὰς ἐξόδους φροῦρησον· ὅτι σοι δόξα, αἶνος, με-
 γαλοπρέπεια, σέβας, προσκύνησις καὶ τῷ σῶ παιδί Ἰησοῦ
 τῷ χριστῷ σου, τῷ κυρίῳ ἡμῶν καὶ Θεῷ καὶ βασιλεῖ, καὶ
 τῷ ἁγίῳ πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν αἰ-
 ώνων· ἀμήν. καὶ ὁ διάκονος ἔρει Ἀπολύεσθε ἐν εἰρήνῃ.
 ταῦτα περὶ τῆς μυστικῆς λατρείας διατασσόμεθα ἡμεῖς οἱ 25
 ἀπόστολοι ὑμῖν τοῖς ἐπισκόποις καὶ τοῖς πρεσβυτέροις καὶ
 15 τοῖς διακόνοις. | περὶ δὲ χειροτονίας πρεσβυτέρων ἐγὼ ὁ
 φιλούμενος ὑπὸ τοῦ κυρίου διατάσσομαι ὑμῖν τοῖς ἐπισκό-
 ποις Πρεσβύτερον χειροτονῶν, ᾧ ἐπίσκοπε, τὴν χεῖρα ἐπὶ
 τῆς κεφαλῆς ἐπιτίθει αὐτός, τοῦ πρεσβυτερίου παρεστῶτός 30

8 Tim α 6, 16 | 19 Psalm 121, 8

3 ἀληθινὸς γ | 5 περιγραφόμενος x | 5, 6 αἰῶσι x | 6 περαιούμενος
 yt [όν γ] | 9 ὁ alterum > γ | 17 αὐτὰς γ | 20 φροῦρησον xl, εὐλόγη-
 στον γ | 26 τοῖς alterum > x | 27 διαταγα περὶ χειροτονίας πρεσβυ-
 τέρων, διακόνων, ἀναγνώστων, ὑποδιακόνων, διακονισῶν, βιβλίον η
 titulus w, sed pr m ὑποδιακόνων ἀναγνώστων correctum: 27 περὶ ...
 29 ποῖς x ut solet rubricas scribere m pr in margine | 27 δὲ > w |
 30 ἐπιτίθει w | 30 παρεστῶτω W, v † corrector

σοι καὶ τῶν διακόνων, καὶ εὐχόμενος λέγει Κύριε παντοκράτωρ, ὁ θεὸς ἡμῶν ὁ διὰ χριστοῦ σου τὰ πάντα δημιουργήσας καὶ δι' αὐτοῦ τῶν ὄλων προνοῶν καταλλήλως· ᾧ γὰρ δύνάμεις διάφορα ποιῆσαι, τούτῳ δύνάμεις καὶ διαφόρως προνοῆσαι· διὰ γὰρ αὐτοῦ, ὁ θεός, προνοεῖς τῶν μὲν ἀθανάτων φυλακῇ μόνῃ, τῶν δὲ θνητῶν διαδοχῇ, τῆς ψυχῆς φρονιτῆρι νόμων, τοῦ σώματος ἀναπληρῶσαι τῆς ἐνδείας· αὐτὸς οὖν καὶ νῦν ἐπίβλεψον ἐπὶ τὴν ἀγίαν σου ἐκκλησίαν καὶ αὐξήσον αὐτήν, καὶ πληθύνου τοὺς ἐν αὐτῇ προεστῶ-
 10 τας καὶ δὸς δύνάμειν πρὸς τὸ κοπιᾶν αὐτοὺς λόγῳ καὶ ἔργῳ εἰς οἰκοδομὴν τοῦ λαοῦ σου. αὐτὸς καὶ νῦν ἐπιθε * ἐπὶ τὸν δούλον σου τούτον τὸν ψήφῳ καὶ κρῖσει τοῦ κλήρου παντὸς εἰς πρεσβυτέριον ἐπιδοθέντα, καὶ ἐμπλησον αὐτὸν πνεύμα χάριτος καὶ συμβουλίας * τοῦ ἀντιλαμβάνεσθαι καὶ κν-
 15 βερῶν τὸν λαόν σου ἐν καθαρᾷ καρδίᾳ, ὃν τρόπον ἐπέειδες ἐπὶ λαὸν ἐκλογῆς σου καὶ προσέταξας Μωϋσεὶ αἰρῆσασθαι πρεσβυτέρους, οὓς * ἐνέπλησας πνεύματος· καὶ νῦν, κύριε, παράσχου, ἀνελλιπὲς τῆρῶν ἐν ἡμῖν τὸ πνεῦμα τῆς χάριτός σου, ὅπως, πλησθεῖς ἐνεργημάτων λατικῶν καὶ λόγου διδα-
 20 κτικοῦ, ἐν πραότητι παιδείῃ σου τὸν λαὸν καὶ δουλεύῃ σοι εὐκρινῶς ἐν καθαρᾷ διανοίᾳ καὶ ψυχῇ θελούσῃ, καὶ τὰς ὑπὲρ τοῦ λαοῦ σου ἱερουργίας ἀμώμους ἐκτελῇ· διὰ τοῦ χριστοῦ σου, μεθ' οὗ σοι δόξα, τιμὴ καὶ σέβας καὶ τῷ ἀγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. | περὶ δὲ χειροτονίας διακόνων 16
 25 ἐγὼ Φίλιππος διατάσσομαι Διάκονον καταστήσεις, ὃ ἐπίσκοπε, ἐπιθεῖς αὐτῷ τὰς χεῖρας, παρεστῶτός σοι παντὸς τοῦ πρεσβυτερίου καὶ τῶν διακόνων· καὶ ἐπευξάμενος ἐρεῖς | Ὁ θεὸς ὁ παντοκράτωρ, ὁ ἀληθινὸς καὶ ἀψευδής, ὁ πλου-17

28 Rom 10, 12

1. 2 παντοκράτωρ y | 2 σου > yt | 5 αὐτοῦ wxy, τούτο t | 7 φρονιτῆρι w | 8 οὖν > y | 9 καὶ αὐξήσον αὐτήν > y | 11 αὐτὸς καὶ νῦν > y | 11 καὶ + y | 13. 14 πᾶς w, sed σ a correctore, πνεῦμα xt, > y | 14 συμβουλίας w | 14 πνευματικῆς + y | 15 τρόπων w | 15. 16 ἐπίδεις Wxt | 16 μωϋσῆι w, μωϋσῆ X, μωσῆ γ, ω sei t duarum literarum spatio vacuo | 16 αἰρῆσασθαι wx, αἰρεῖσθαι t, ἐλέσθαι y | 17 καὶ + y | 17 ἐπλησας yt | 17 καὶ 18 ἡμῖν wxt [ἀνελλιπὲς w, ἀνεκλειπὲς x], τήρῃσον ἐν αὐτῷ ἀνεκλειπὲς y | 19 ἐνεργημάτων λατικῶν wxt, σοφίας y | 20 τὸν λαόν σου wy | 20 δουλεύει w | 22 σου > t | 22 ἐκτελεῖ W, ἐκτελεῖν w | 24 δὲ > w | 28 παντοκράτωρ y

τῶν εἰς πάντας τοὺς ἐπικαλουμένους σε ἐν ἀληθείᾳ, ὁ φο-
 βερὸς ἐν βουλαῖς, ὁ σοφὸς * διανοίᾳ, ὁ κραταῖος καὶ μέγας·
 εἰσάκουσον προσευχῆς ἡμῶν, κύριε, καὶ ἐνώτισαι τὴν δέη-
 σιν ἡμῶν, καὶ ἐπίφρανον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸν δοῦλόν
 σου τόνδε τὸν προχειριζόμενόν σοι εἰς διακονίαν, καὶ πλη- 5
 σου αὐτὸν πνεύματος * καὶ δυνάμεως, ὡς ἐπλησας Στέ-
 φανον τὸν μάρτυρα καὶ μιμητὴν τῶν παθημάτων τοῦ χρι-
 στοῦ σου· καὶ καταξίωσον αὐτόν, εὐαρέστως λειτουργήσαντα
 τὴν ἐγγχειρισθεῖσαν αὐτῷ διακονίαν ἀτρέπτως, ἀμέμπτως,
 ἀνεγκλήτως, μερίζονος ἀξιωθῆναι βαθμοῦ· διὰ τῆς μεσιτείας 10
 τοῦ μονογενοῦς σου υἱοῦ, μεθ' οὗ σοι δόξα, τιμὴ καὶ σέ-
 18 βας καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. | περι
 * διακονίσσης * Βαρθολομαῖος διατάσσομαι Ὡ ἐπίσκοπε,
 ἐπιθήσεις αὐτῇ τὰς χεῖρας, παρεστῶτος τοῦ πρεσβυτερίου
 19 καὶ τῶν διακόνων καὶ τῶν διακονισσῶν, καὶ ἔρεις | Ὁ θεὸς 15
 ὁ αἰώνιος, ὁ πατὴρ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ, ὁ ἀν-
 δρὸς καὶ γυναικὸς δημιουργός, ὁ πληρώσας πνεύματος Μα-
 ριάμ καὶ Δεββῶραν καὶ Ἄνναν καὶ Ὀλδάν, ὁ μὴ ἀπαξιώ-
 σας τὸν μονογενῆ σου υἱὸν γεννηθῆναι ἐκ γυναικός, ὁ καὶ
 ἐν τῇ σκηπῇ τοῦ μαρτυρίου καὶ ἐν τῷ ναῷ προχειρισάμε- 20
 νος τὰς φρουρούς τῶν ἁγίων σου πυλῶν· αὐτὸς καὶ νῦν
 ἐπίδεδε ἐπὶ τὴν δούλην σου τήνδε τὴν προχειριζομένην εἰς
 διακονίαν, καὶ δὸς αὐτῇ πνεῦμα ἅγιον καὶ καθάρισον αὐ-
 τήν ἀπὸ παντὸς μολυσμοῦ σαρκὸς καὶ πνεύματος πρὸς τὸ
 ἀξίως ἐπιτελεῖν αὐτὴν τὸ ἐγγχειρισθῆναι αὐτῇ ἔργον εἰς δό- 25
 ξαν σὴν καὶ ἔπαινον τοῦ χριστοῦ σου, μεθ' οὗ σοι δόξα
 καὶ προσκύνησις καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας·
 20 ἀμήν. | περι δὲ ὑποδιακόνων ἐγὼ Θωμᾶς διατάσσομαι ὑμῖν
 τοῖς ἐπισκόποις Ὑποδιάκονον χειροτονῶν, ὃ ἐπίσκοπε, ἐπι-
 θέσεις ἐπ' αὐτῷ τὰς χεῖρας καὶ ἔρεις Δέσποτα θεέ, οὐρα- 30

4 Psalm 31, 17 | 24 Cor β 7, 1

2 ἐν + w | 5 τὸν > Y | 5 σοι > wy | 5, 6 πλησσον W | 6 ἁγίου + t
 | 8 ἐνχαρίστως w | 8 λειτουργήσαντα wxt, ἐπιτελέσαντα y | 11 μονο-
 γενοῦ w | 13 δὲ + yt | 13 διακονίσσης w | 13 ἐγὼ + y | 17 πνευ-
 ματι x | 18 δεββῶραν y, δεβόρραν t | 19 μονογενῆ w | 25 ἐπαξίως
 yt | 27 καὶ prius > w | 28, 29 ὑμῖν τοῖς ἐπισκόποις > w | 30 αὐ-
 τὸν w

νοῦ καὶ γῆς δημιουργεῖ καὶ πάντων τῶν ἐν αὐτοῖς, ὁ καὶ ἐν τῇ σκηνῇ τοῦ μαρτυρίου τοὺς νεωκόρους ἀναδείξας τῶν ἁγίων σου σκευῶν φύλακας, αὐτὸς καὶ νῦν ἐπίβλεψον ἐπὶ τὸν δοῦλον σου τόνδε τὸν χειροτονηθέντα ὑποδιάκονον, καὶ
 5 δὸς αὐτῷ πνεῦμα ἅγιον πρὸς τὸ ἐπαξίως ἐφάπτεσθαι τῶν λειτουργικῶν σου σκευῶν καὶ ποιεῖν τὸ θέλημά σου διαπαντός διὰ τοῦ χριστοῦ σου, μεθ' οὗ σοι δόξα, τιμὴ καὶ σέβας καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. | περὶ 21
 δὲ ἀναγνωστῶν ἐγὼ Ματθαῖος ὁ καὶ Λεβὶς ὁ ποτε τελώνης
 10 διατάσσομαι Ἀναγνώστην προχειρίσαι ἐπιθεὶς αὐτῷ τὴν χεῖρα, καὶ ἐπευξάμενος πρὸς τὸν θεὸν λέγε | Ὁ θεὸς ὁ αἰῶ- 22
 νιος, ὁ πολὺς ἐν ἐλέει καὶ οἰκτιρμοῖς, ὁ τὴν τοῦ κόσμου σύστασιν διὰ τῶν ἐνεργουμένων φανεροποιήσας καὶ τὸν ἀριθμὸν * τῶν ἐκλεκτῶν σου διαφυλάττων· αὐτὸς καὶ
 15 νῦν ἐπιθε ἐπὶ τὸν * ἐγχειριζόμενον τὰς ἁγίας σου γραφὰς ἀναγινώσκειν τῷ λαῷ σου, καὶ δὸς αὐτῷ πνεῦμα ἅγιον, πνεῦμα προφητικόν. ὁ σοφίσας Ἔσδρα ἐν τῷ θεράποντά σου ἐπὶ τὸ ἀναγινώσκειν τοὺς νόμους σου τῷ λαῷ σου, καὶ νῦν παρακαλούμενος ὑφ' ἡμῶν σοφίσον τὸν δοῦλόν σου καὶ δὸς
 20 αὐτῷ, ἀκατάγνωστον διανύσαντα τὸ ἐγχειρισθῆν αὐτῷ ἔργον, ἄξιον ἀναδειχθῆναι μείζονος βαθμοῦ διὰ χριστοῦ, μεθ' οὗ σοι ἡ δόξα καὶ τὸ σέβας καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. | Ἰάκωβος * ὁ Ἀλφραίου κἀγὼ διατάσσομαι 23
 περὶ ὁμολογητῶν Ὁμολογητῆς οὐ χειροτονεῖται· γνώμης γὰρ
 25 τοῦτο καὶ ὑπομονῆς· τιμῆς δὲ μεγάλης ἐπάξιος, ὡς ὁμολογήσας τὸ ὄνομα τοῦ θεοῦ καὶ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ ἐνώπιον ἔθνῶν καὶ βασιλείων. ἐὰν δὲ χρεῖα αὐτοῦ ἦ εἰς ἐπίσκοπον ἢ πρεσβύτερον ἢ διάκονον, χειροτονεῖται. εἰ δὲ τις ὁμολογητῆς μὴ χειροτονηθεὶς ἀρπάσῃ ἐναντῶ ἀξιώματι τοιοῦτον

17 Esdr α 9, 4

4 σου > w | 4 χειροτονηθέντα wx, προχειρισθέντα yt | 5 αὐτὸ x | 6 λειτουργικῶν wyt, ἱερῶν x | 7 διὰ > y, 8 στοῦς w | 9 δὲ > w | 9 λευῆς w, λευῆς x | 10 προχειρίσαι x | 11 ἐπευχόμενος y | 11 πρὸς τὸν θεόν > y | 14 καὶ + w | 15 δοῦλον σου τὸν + t | 17 σοφίσας w | 19 σοφίσον w | 20 ἀκατάγνωστος y | 20 ἀκατάγνωστον .. αὐτῷ > t | 23 Ἰάκωβος ... 24 ὁμολογητῶν m pr in margin x [ἀλφρεοῦ x], περὶ δὲ ὁμολογητῶν ἐγὼ ἰάκωβος ὁ ἀλφραίου διατάσσομαι y | 23 δὲ + t | 25 δὲ xyt, γὰρ w | 28 ἢ διάκονον ... ὁμολογητῆς > w | 29 ἀρπάσει x

ὡς διὰ τὴν ὁμολογίαν, οὗτος καθαιρείσθω καὶ ἀποβαλλέ-
 σθω· οὐ γὰρ ἔστιν, ἐπειπερ ἤρνηται τὴν χριστοῦ διὰταξιν
 24 καὶ ἔστιν ἀπίστου χείρων. | ὁ αὐτὸς περὶ παρθένου * Παρ-
 θένος οὐ χειροτονεῖται· ἐπιταγὴν γὰρ κυρίου οὐκ ἔχο-
 μεν· γνώμης γὰρ ἔστι τὸ ἑπαθλον, οὐκ ἐπὶ διαβολῇ τοῦ 5
 25 γάμου, ἀλλ' ἐπὶ σχολῇ τῆς εὐσεβείας. | καὶ γὰρ Λεββαῖος
 ὁ ἐπικληθεὶς Θαδδαῖος τάδε περὶ γηραῶν διατάσσομαι Χίρα
 οὐ χειροτονεῖται, ἀλλ' εἰ μὲν ἐκ πολλοῦ ἀπέβαλε τὸν ἄν-
 δρα καὶ σωφρονῶς καὶ ἀκαταγνώστως ἔζησε καὶ τῶν οὐ-
 κείων ἄριστα ἐπεμελήθη, ὡς Ἰουδὶθ καὶ Ἄννα αἱ σεμνότα- 10
 ται, κατατασέσθω εἰς τὸ γηρικόν· εἰ δὲ νεωστὶ ἀπέβαλε τὸν
 ὁμόζυγον, μὴ πιστευσέσθω, ἀλλὰ χρόνῳ νεότης κρινέσθω·
 τὰ γὰρ πάθη ἔσθ' ὅτε καὶ συγγηρᾶ ἀνθρώποις, * μὴ ὑπὸ
 κρείττονος χαλινοῦ εἰργόμενα. ὁ αὐτὸς περὶ ἐπορκιστοῦ
 * Ἐπορκιστῆς οὐ χειροτονεῖται· εὐνοίας γὰρ ἐκουσίου 15
 τοῦ ἑπαθλον καὶ χάριτος θεοῦ διὰ χριστοῦ ἐπιφοιτήσῃ τοῦ
 ἀγίου πνεύματος· ὁ γὰρ λαβὼν χάρισμα ἰαμάτων δι' ἀπο-
 καλύψεως ὑπὸ θεοῦ ἀναδείκνυται, φανερᾶς οὔσης πᾶ-
 σιν τῆς ἐν αὐτῷ χάριτος. εἰ μὲν δὲ χρεῖα αὐτοῦ γένηται εἰς
 26 ἐπίσκοπον ἢ πρεσβύτερον ἢ διάκονον, χειροτονεῖται. | Σίμων 20
 δὲ ὁ Κανανίτης καὶ γὰρ διατάσσομαι ὑπὸ πόσων ὀφείλει χει-
 ροτονεῖσθαι ὁ ἐπίσκοπος Ἐπίσκοπος ὑπὸ τριῶν ἢ δύο ἐπι-
 σκόπων χειροτονεῖσθω· εἰ μὲν δέ τις ὑπὸ ἑνὸς χειροτονηθῆ
 ἐπισκόπου, καθαιρείσθω καὶ αὐτὸς καὶ ὁ χειροτονησας αὐ-
 τόν· εἰ μὲν δὲ ἀνάγκη καταλάβῃ ὑπὸ ἑνὸς ἐπισκόπου χειροτο- 25
 νηθῆναι διὰ τὸ μὴ δύνασθαι πλείονας παραγενέσθαι, διω-
 γμοῦ ὄντος ἢ ἄλλης τοιαύτης αἰτίας, ψήφισμα κομιζέτω τῆς

4 Cor α 7, 25

I ὡς > y | 3 ἀπίστων w | 3 διατάσσομαι + t | 5 γνώμης in x ὡ ha-
 bet ab homine non graeco ser, quid subsit nescio | 5 ἔστιν x | 7 Θα-
 δαῖος t | 7 χειρῶν X | 8 ἀπέβαλεν x | 9 ἔζησεν x | 10 ἰουδῆθ X | 11
 γηρικόν w | 11 ἀπέβαλεν x | 13 ἐν ἄλλω. τὰ γὰρ πάθη ἔσθ' ὅτε συγγη-
 ρεῖ ἀνθρώποις μὴ ὑπὸ κρείττονος χαλινοῦ εἰργόμενα margo t | 13
 συγγηρᾶ y | 13 εἰ + t | 14 εἰργόμεθα t | 15 διατάσσομαι + t | 15
 ἐκουσίου > w | 18, 19 πᾶσι yt | 20 ἐπίσκοπον X | 20, 21 διατάσσομαι
 καὶ γὰρ σίμων ὁ κανανίτης w, καὶ γὰρ σίμων ὁ κανανίτης διατάσσομαι y
 | 23 ὑφ' x | 23 χειροτονηθεὶ w | 24 ἐσκόπου W | 25 ἐπισκόπου > yt
 | 26 πλείονας παραγενέσθαι > w | 27 ὄντος x | 27 κομιζέσθω t | 27
 τῆς > y

ἐπιτροπῆς πλειόνων ἐπισκόπων. | ὁ αὐτὸς * περὶ κανόνων 27
 Ἐπίσκοπος εὐλογεῖ, οὐκ εὐλογεῖται· χειροθετεῖ, χειροτονεῖ,
 προσφέρει· εὐλογίαν παρὰ ἐπισκόπων λαμβάνει, παρὰ δὲ
 πρεσβυτέρων οὐδαμῶς. ἐπίσκοπος καθαιρεῖ πάντα κληρι-
 5 κὸν ὄντα καθαιρέσεως ἄξιον, πλὴν ἐπισκόπου· μόνος γὰρ
 οὐχ οἷός τε ἐστίν. πρεσβύτερος εὐλογεῖ, οὐκ εὐλογεῖται· εὐ-
 λογίας δέχεται παρὰ ἐπισκόπου καὶ παρὰ συμπρεσβυτέρου,
 ὡσαύτως ἐπιδίδωσι συμπρεσβυτέρῳ· χειροθετεῖ, οὐ χειροτο-
 νεῖ, οὐ καθαιρεῖ, ἀφορίζει δὲ τοὺς ὑποβεηκώτας, ἐὰν ὧσιν
 10 ὑπεύθυνοι τῇ τοιαύτῃ τιμωρίᾳ. διάκονος οὐκ εὐλογεῖ· οὐ
 δίδωσιν εὐλογίαν, λαμβάνει δὲ παρὰ ἐπισκόπου καὶ πρεσβυ-
 τέρου· οὐ βαπτίζει, οὐ προσφέρει· τοῦ δὲ ἐπισκόπου προσε-
 νεγκόντος ἢ τοῦ πρεσβυτέρου, αὐτὸς ἐπιδίδωσι τῷ λαῷ, οὐχ
 ὡς ἱερεὺς, ἀλλ' ὡς διακονούμενος ἱερεῦσιν. τῶν δὲ ἄλλων
 15 κληρικῶν τὸ τοῦ διακόνου ἔργον ποιῆσαι οὐδενὶ ἐξόν. δια-
 κόνισσα οὐκ εὐλογεῖ, ἀλλ' οὐδέ τι ὧν ποιοῦσιν οἱ πρεσβύ-
 τεροι ἢ οἱ διάκονοι ἐπιτελεῖ, ἀλλ' ἢ τοῦ φυλάττειν τὰς θύ-
 ρας καὶ ἐξυπηρετεῖσθαι τοῖς πρεσβυτέροις ἐν τῷ βαπτίζεσθαι
 τὰς γυναῖκας διὰ τὸ εὐπρεπές. διάκονος ἀφορίζει ὑποδιά-
 20 κωνον, ἀναγνώστην, ψάλτην, διακονίσσαν, ἐὰν ἢ τι τοιοῦ-
 του, μὴ παρόντος πρεσβυτέρου. ὑποδιακόνῳ οὐκ ἐξεστὶν
 ἀφορίζει οὔτε μὴν ἀναγνώστη οὔτε ψάλτη οὔτε διακονίσσῃ,
 οὐ κληρικόν, οὐ λαϊκόν· ὑπέρκειται γὰρ εἰσι διακόνων. | περὶ 28
 * ὕδατος καὶ ἐλαίου ἐγὼ Ματθίας διατάσσομαι Εὐλο-
 25 γείτω ὁ ἐπίσκοπος τὸ ὕδωρ ἢ τὸ ἐλαίου· ἐὰν δὲ μὴ παρῇ,
 εὐλογεῖται ὁ πρεσβύτερος, παρεστῶτος τοῦ διακόνου. ἐπὰν
 δὲ ὁ ἐπίσκοπος παρῇ, παριστάσθω ὁ πρεσβύτερος καὶ ὁ
 διάκονος. λεγέτω δὲ οὕτως Κύριε Σαβαώθ, ὁ θεὸς τῶν δυ-
 νάμεων, κτίστα τῶν ὑδάτων καὶ χορηγὲ τοῦ ἐλαίου, οἰκτίρ-
 30 μων καὶ φιλόνηρωπε, ὁ δούς τὸ ὕδωρ πρὸς πόσιν καὶ κά-

1 διατάσσομαι + t | 5 ἄξιον ὄντα καθαιρέσεως yt | 6 οἷον y | 6 ἐστίν
 > yt | 7 παρὰ alterum > yt | 7 πρεσβυτέρου w | 8 ἐπιδίδωσιν x |
 8 χειροθετεῖ t | 10 τῇ τοιαύτῃ] τιῆ y | 11 εὐλογίας y | 12. 13
 προσεγγέντος w, προσεγγέντος y | 13 ἐπιδίδωσιν x | 14 ἱερεῦσι
 yt | 15 ἐξόν X | 15 δια- 19 εὐπρεπές w post 23 διακόνων | 20
 διακονίσσαν w | 22 ἀφορίζει w | 23 εἰσιν x | 23 περὶ p 267, 22
 fin > w in medio folio 135* | 24 δὲ + yt | 24 Ματθαῖος t | 26 εὐ-
 λογείτω y | 28 οὕτω y | 29. 30 οἰκτίρμων t | 30 ποιῆσιν y

θαρσιν, και ἔλαιον τοῦ ἰλαρῦναι πρόσωπον εἰς ἀγαλλίαμα
 εὐφροσύνης· αὐτὸς και νῦν διὰ τοῦ χριστοῦ σου ἀγίασον
 τὸ ὕδωρ τοῦτο και τὸ ἔλαιον ἐπ' ὀνόματι τοῦ προσκομιζαντος
 ἢ τῆς προσκομισάσης *, και δὸς * δύνάμιν ὑγείας ἐμπουιτη-
 κήν, νόσων ἀπελαστικήν, δαιμόνων φρυγαδευτικήν, * πάσης 5
 ἐπιβουλῆς διωκτικῆν· διὰ χριστοῦ τῆς ἐλπίδος ἡμῶν, μεθ'
 οὗ σοι δόξα, τιμῆ και σέβας και τῷ ἀγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶ-
 29 νας· ἀμήν. | ὁ αὐτὸς περιὶ ἀπαρχῶν και δεκατῶν ἔτι προ-
 στίσσω, πᾶσαν ἀπαρχὴν προσκομίζεσθαι τῷ ἐπισκόπῳ και
 τοῖς πρεσβυτέροις και τοῖς διακόνους εἰς διατροφήν αὐτῶν, 10
 πᾶσαν δὲ δεκάτην προσφέρεσθαι εἰς διατροφήν τῶν λοιπῶν
 κληρικῶν και τῶν παρθένων και τῶν γηρῶν και τῶν ἐν
 πενίᾳ ἐξεταζομένων· αἱ γὰρ ἀπαρχαὶ τῶν ἱερέων εἰσὶν και
 30 τῶν αὐτοῖς ἐξυπηρετομένων διακόνων. | ὁ αὐτὸς περιὶ πε-
 ρισσευμάτων * Τὰς περισσευούσας ἐν τοῖς μυστικοῖς εὐλο- 15
 γίας κατὰ γνώμην τοῦ ἐπισκόπου ἢ τῶν πρεσβυτέρων οἱ
 διάκονοι διανεμέτωσαν τῷ κλήρῳ, τῷ ἐπισκόπῳ μέρη τέ-
 σσαρα, πρεσβυτέρῳ μέρη τρία, διακόνῳ μέρη δύο, τοῖς δὲ
 ἄλλοις, ὑποδιακόνους ἢ ἀναγνώσταις ἢ ψάλλταις ἢ διακονί- 20
 σαις, μέρος ἓν· τοῦτο γὰρ καλὸν και ἀπόδεκτον ἐνώπιον
 τοῦ θεοῦ, ἕκαστον τιμᾶσθαι κατὰ τὴν αὐτοῦ ἀξίαν· ἢ γὰρ
 ἐκκλησία οὐκ ἀταξίας, ἀλλ' εὐταξίας ἐστὶ διδασκαλεῖον.
 31 | κἀγὼ Παῦλος ὁ τῶν ἀποστόλων ἐλάχιστος τὰδε διατάσ-
 σομαι ὑμῖν τοῖς ἐπισκόποις και πρεσβυτέροις περιὶ κανόνων
 Οἱ πρώτως προσιόντες τῷ μυστηρίῳ τῆς εὐσεβείας διὰ τῶν 25
 διακόνων προσαγέσθωσαν τῷ ἐπισκόπῳ ἢ τοῖς πρεσβυτέ-
 ροις και τὰς αἰτίας ἐξεταξέσθωσαν, οὗ χάριν προσῆλθον
 τῷ κυριακῷ λόγῳ, οἱ τε προσενεγκόντες μαρτυρεῖσθωσαν αὐ-
 τοῖς, ἀκριβῶσαντες τὰ κατ' αὐτούς. ἐξεταξέσθωσαν δὲ αὐ-
 τῶν και οἱ τρόποι, * ὁ βίος και εἰ δοῦλοί εἰσιν ἢ ἐλεύθε- 30
 ροι. και ἐὰν ἦ τις δοῦλος, ἐρωτάσθω * ὁ κύριος αὐτοῦ

6 Tim α 1, 1 | 20 Tim α 2, 3

2 διὰ ... σου xt [τοῦ et σου > t], τῇ ἐπιφοιτήσει τοῦ ἀγίου πνεύ-
 ματος y | 4 αὐτῆς + y | 4 αὐτοῖς + y | 5 ἀπελαστικήν y | 5 οἶκον
 φυλακτικῆν + y | 13 εἰσὶ yt | 15 διατάσσομαι + t | 22 ἐστὶν x |
 24 περιὶ κανόνων > w | 27 τὴν αἰτίαν y | 28 μαρτυρήσασαν x | 29
 δὲ > w | 30 και prius > w | 30 και + yt | 30 εἰ] οἱ y | 31 ἢ τις
 w, ἢ τις xy, τις ἢ t | 31 οὗ δεσπότην και ἐὰν πιστοῦ δοῦλος ἢ ἐρω-
 τάσθω + yt

εἰ μαρτυρεῖ αὐτῷ· ἐάν δὲ μὴ, ἀποβαλλέσθω, ἕως ἂν ἐαυτὸν
 ἄξιον ἐπιδείξει τῷ δεσπότη· εἰ δὲ μαρτυρεῖ αὐτῷ, προσδε-
 χέσθω. εἰ δὲ ἑθνικοῦ ἢ οἰκέτης, διδασκέσθω εὐαρεστεῖν
 τῷ δεσπότη, ἵνα μὴ βλασφημῆται ὁ λόγος. εἰ μὲν οὖν ἔχει
 5 γυναικα ἢ ἡ γυνὴ ἄνδρα, διδασκέσθωσαν ἀρκεῖσθαι ἑαυτοῖς·
 εἰ δὲ ἄγαμοί εἰσιν, μανθανέτωσαν μὴ πορνεύειν, ἀλλὰ γα-
 μεῖν * νόμῳ. εἰ δὲ ὁ δεσπότης αὐτοῦ, πιστὸς ὢν καὶ εἰδῶς
 ὅτι πορνεύει, * οὐ δίδωσιν αὐτῷ γυναικα ἢ τῇ γυναικὶ ἄν-
 10 δρα, ἀφοριζέσθω. ἐάν δέ τις δαίμονα ἔχη, διδασκέσθω μὲν
 τὴν εὐσέβειαν, μὴ προσδεχέσθω δὲ εἰς κοινωνίαν, πρὶν ἂν
 καθαρισθῇ· εἰ δὲ θάνατος κατεπείγοι, προσδεχέσθω. εἰ τις
 πορνοβοσκός, ἢ πανσάσθω τοῦ μαστροπέυειν ἢ ἀποβαλλέ-
 σθω. πόρνη προσιοῦσα ἢ πανσάσθω ἢ ἀποβαλλέσθω. εἰδω-
 15 λοποιὸς προσιῶν ἢ πανσάσθω ἢ ἀποβαλλέσθω. τῶν ἐπὶ
 σκηνῆς ἐάν τις προσῆ ἄνθρω ἢ γυνὴ ἢ ἡμίτοχος ἢ μονομέ-
 χος ἢ σταδιοδρόμος ἢ λουδεμπιστῆς ἢ ὀλυμπικός ἢ χοραύ-
 λης ἢ κιθαριστῆς ἢ λυριστῆς ἢ ὁ τὴν ὄρχησιν ἐπιδεικνύ-
 μενος ἢ κάπηλος, ἢ πανσάσθωσαν ἢ ἀποβαλλέσθωσαν. στρα-
 20 τιωτῆς προσιῶν διδασκέσθω μὴ ἀδικεῖν, μὴ σκόφαντεῖν,
 ἀρκεῖσθαι δὲ τοῖς διδομένοις ὄψωνίοις· * πειθόμενος * προ-
 σδεχέσθω, ἀντιλέγων δὲ ἀποβαλλέσθω. ἀρρητοποιός, κίναιδος,
 βλάξ, μάγος, ἐπαιδός, ἀστρολόγος, μάντις, θηρεπφός, λῶ-
 ταξ, ὄχλαγωγός, περιάμματα ποιῶν, περικαθαίρων, οἰωνι-
 στῆς, συμβολοδείκτης, παλμῶν ἐρμηνεύς, φυλαττόμενος ἐν
 25 συναντήσει λῶβας ὄψεων ἢ ποδῶν ἢ ὀρνέθων ἢ γαλῶν ἢ
 ἐπιφωνήσεων ἢ παρακροαμάτων συμβολικῶν, χρόνῳ δοκι-
 μαζέσθωσαν· δυσέκνιπτος γὰρ ἡ κακία· πανσάμενοι οὖν

4 Tit 2, 5 | 20 Luc 3, 14

2 αὐτὸν w | 3 εἰ ... ἢ > w in rasura, m pr idem in margine εἰ δὲ
 ἑθνικός ἢν ὁ sequente rasura septem litterarum capaci | 3 ἑθνικός x
 | 4 βλασφημεῖται y | 5 ἑαυτοῖς x | 6 δ' yt | 6 εἰσὶ t | 7 ἐν + w | 7
 καὶ > y | 7 εἰδὸς w | 8 καὶ + w | 11 ε vocis καθαρισθῇ in rasura w
 | 11 κατεπείγει w, κατεπίγοι x | 12 τοῦ > w | 13 εἶδω ... 14 ἀπο-
 βαλλέσθω > w | 15 προσείη wt | 17 ὁ τὴν > w | 18 πανσάσθω ἢ
 ἀποβαλλέσθω w | 20 δὲ > y | 20 καὶ + x | 20 οὖν + y | 21 δὲ > y
 | 22 ἐπαιδός ... 23 ὄχλαγωγός xyt, ὄχλαγωγός ἐπαιδός λογίαξ w |
 23, 24 οἰωνιστῆς w | 25 ὄψεως yt | 25 ὀρνέθων w | 27 δυσέκνιπτος w
 | 27 γὰρ > x

προσδεχέσθωσαν, μὴ πειθόμενοι δὲ ἀποβαλλέσθωσαν. παλακὴ τινος ἀπίστου * δούλη, ἐκείνῳ μόνῳ σχολάζουσα, προσδεχέσθω· εἰ δὲ καὶ πρὸς ἄλλους ἀσελγαίνει, ἀποβαλλέσθω. πιστὸς ἐὰν ἔχη παλακὴν, εἰ μὲν δούλην, πανσάσθω καὶ νόμῳ γαμείτω, εἰ δὲ ἑλευθέραν, ἐγκαμείτω αὐτὴν νόμῳ· εἰ 5 δὲ μὴ, ἀποβαλλέσθω. ἑλληνικοῖς τις ἔθεσιν ἐξακολουθῶν ἢ Ἰουδαίκοις μύθοις ἢ μετατιθέσθω ἢ ἀποβαλλέσθω. θεατρομανία εἰ τις πρόσκειται ἢ κνηγίοις ἢ ἱπποδρομίαις ἢ ἀγῶσιν, ἢ πανσάσθω ἢ ἀποβαλλέσθω. ὁ μέλλων κατηχεῖσθαι τρεῖς ἔτη κατηχεῖσθω· εἰ δὲ σπουδαῖός τις ἢ καὶ εὐνοίαν ἔχη 10 περὶ τὸ πρᾶγμα, προσδεχέσθω· ὅτι οὐχ ὁ χρόνος, ἀλλ' ὁ τρόπος κρίνεται. ὁ διδάσκων εἰ καὶ λαϊκὸς ἢ, ἔμπειρος δὲ τοῦ λόγου καὶ τὸν τρόπον σεμνὸς, διδασκέτω· ἔσονται γὰρ πάντες διδασκαλοὶ θεοῦ. πᾶς πιστὸς ἢ πιστή, ἔωθεν ἀναστάντες ἐξ ὕπνου, πρὸ τοῦ * ἔργον ἐπιτελέσαι νιψάμενοι προσευ- 15 χέσθωσαν· εἰ δὲ τις λόγου κατήχησις γένηται, προτιμησάτω τοῦ ἔργου τὸν λόγον τῆς εὐσεβείας. ὁ πιστὸς ἢ ἡ πιστὴ τοῖς οἰκέταις εὐμενῶς προσεχέτωσαν, καθὼς καὶ ἐν τοῖς προλαβοῦσι διαταξάμεθα καὶ ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς ἐδι- 32 δάξαμεν. | ἐγὼ Πέτρος καὶ ἐγὼ Παῦλος διατασσόμεθα * Ἐρω- 20 γασέσθωσαν οἱ δούλοι πέντε ἡμέρας, σάββατον δὲ καὶ κυριακὴν σχολάζετωσαν ἐν τῇ ἐκκλησίᾳ διὰ τὴν διδασκαλίαν τῆς εὐσεβείας· τὸ μὲν γὰρ σάββατον εἵπομεν δημιουργίας λόγον ἔχειν, τὴν δὲ κυριακὴν ἀναστάσεως. τὴν μεγάλην ἑβδομάδα πᾶσαν καὶ τὴν μετ' αὐτὴν ἀργεῖτωσαν οἱ δούλοι· 25

13 Ioh 6, 45 = Isaj 54, 13

2 rasura sex litterarum capax w | 2 μόνῳ > X | 2. 3 προσδεχέσθω t | 4 ἔχει w | 4 παλακὴν habere videtur w | 4 δούλην xyt, δούλη ἔστιν w | 4 πανσάσθω y | 5 γαμείτω w | 5 ἑλευθέρα w | 5 ἐγκαμήτω W? | 6 ἀπόλλεσθω X | 7 μετατίθεσθω xyt | 8 ἱπποδρομίαις w, omisso ἢ sequenti | 10 ἔχει wxyt | 11 περὶ τὸ πρᾶγμα > w | 11. 12 οὐ χρόνος ἀλλὰ τρόπος w | 12 ἢ xyt, εἴη w | 13 τρόπον w | 15 τὸ + w | 16 λόγος κατηχήσεως γίνεται w, γίνεται etiam y | 16. 17 προτιμησάτωσαν w | 17 ὁ et ἢ > w | 19 προλαβοῦσιν x | 19. 20 ἐδιδάξαμεν xyt, διατάξαμεν w | 20 post versum vacuum unum et lemniscum inseri πέτρον καὶ παῦλον διατάξεις w | 20 ἐγὼ παῦλος καὶ ἐγὼ πέτρος xy | 20 ἐγὼ alterum > w | 20 ταῦτα ἕμιν + y | 20. 21 ἐργάζεσθαι w | 21 οἱ δούλοι xyt, τοὺς λαοὺς w | 22 ἐν > wy | 22 διδασκαλίαν X? | 24 λόγον xyt, τρόπον w | 25 ἑβδομάδα y

5 *ὅτι ἡ μὲν πάθος ἐστίν, ἡ δὲ ἀναστάσεως, καὶ χρεία διδασκαλίας τίς ὁ παθῶν καὶ ἀναστὰς ἢ τίς ὁ συγχαρήσας ἢ καὶ ἀναστήσας. τὴν ἀνάληψιν ἀργείτωσαν διὰ τὸ πέρας τῆς κατὰ χριστὸν οἰκονομίας. τὴν πεντηκοστὴν ἀργείτωσαν διὰ τὴν παρουσίαν τοῦ ἁγίου πνεύματος τὴν δωρηθεῖσαν τοῖς πιστεύουσιν εἰς χριστόν. τὴν τῶν γενεθλίων ἑορτὴν ἀργείτωσαν διὰ τὸ ἐν αὐτῇ τὴν ἀπροσδόκητον χάριν δεδόσθαι ἀνθρώποις, γεννηθῆναι τὸν τοῦ θεοῦ λόγον Ἰησοῦν χριστόν ἐκ Μαρίας τῆς παρθένου ἐπὶ σωτηρίᾳ τοῦ κόσμου. τὴν 10 τῶν θεοφανίων ἑορτὴν ἀργείτωσαν διὰ τὸ ἐν αὐτῇ ἀνάδειξιν γεγενῆσθαι τῆς τοῦ χριστοῦ θεότητος, μαρτυρήσαντος * αὐτῷ τοῦ πατρὸς ἐν τῷ βαπτίσματι καὶ τοῦ παρακλήτου ἐν εἰδει περιστερᾶς ὑποδείξαντος τοῖς παρестῶσι τὸν μαρτυρηθέντα. τὰς ἡμέρας τῶν ἀποστόλων ἀργείτωσαν· δι- 15 δάσκαλοι γὰρ ὑμῶν εἰς χριστόν κατέστησαν καὶ πνεύματος ὑμᾶς ἡξίωσαν ἁγίου. τὴν ἡμέραν Στεφάνου τοῦ πρωτομάρτυρος ἀργείτωσαν καὶ τῶν λοιπῶν ἁγίων μαρτύρων τῶν προτιμησάντων χριστόν τῆς ἑαυτῶν ζωῆς. | εὐχὰς ἐπιτελεῖτε ὄρ- 33 θρον καὶ τρίτη ὄρα καὶ ἕκτη καὶ ἑνάτη καὶ ἑσπέρα καὶ 20 ἀλεκτοροφωνία· ὄρθρον μὲν εὐχαριστοῦντες, ὅτι ἐφώτισεν ἡμᾶς ὁ κύριος παραγαγὼν τὴν νύκτα καὶ ἐπαγαγὼν τὴν ἡμέραν· τρίτη δέ, ὅτι ἀπόφασιν ἐν αὐτῇ ὑπὸ Πιλάτου ἔλαβεν * ὁ κύριος· ἕκτη δέ, ὅτι ἐν αὐτῇ ἐσταυρώθη *· ἑνάτη δέ, ὅτι πάντα κενήντο, τοῦ δεσπότης σταυρουμένου, φρίττοντα 25 τὴν τόλμαν τῶν δυσσεβῶν Ἰουδαίων, μὴ φέροντα τοῦ κυρίου τὴν ὕβριν· ἑσπέρα δὲ εὐχαριστοῦντες ὅτι ὑμῖν ἀνάπαυσιν ἔδωκε τῶν μεθημερινῶν κόπων τὴν νύκτα· ἀλεκτρούνων δὲ κραυγῇ*

13 Matth 3, 16

1, 2 διδάσκεισθαι y | 2 ἡ alterum > wy | 3 ἀναστάς w | 4 πεντηκο-
 στὴν w | 7 τὴν > w | 7, 8 τοῖς ἀνθρώποις δεδόσθαι w | 8, 9 Ἰησοῦν
 χριστόν > w | 10 ἐπιφανίων y, ἐπιφανίων t | 11 γεγενῆσθαι x |
 12 ἀν + Y | 13 παρестῶσιν xy | 15 ὑμῶν > y | 16 ἁγίου > t | 16, 17
 μάρτυρος xy | 18 ἐπιτελεῖται x | 19 ἑνάτη x | 19 ἑσπέρας w | 20 ἀλεκτο-
 ροφωνίας wy | 20 ὄρθρον w | 20 εὐχαριστοῦντες > w | 21 ἡμᾶς w,
 ὑμῖν xt, ὑμᾶς y | 22 ἐν αὐτῇ ἀπόφασιν ἀπὸ w | 22 πηλάτου x | 23
 ἑνάτη + X | 23 δὲ utrumque > w | 23 ὁ χριστός + w | 23 ἑνάτη xy
 | 24 ἐσταυρωμένου yt | 26 ἑσπέρα t, ἀφ' ἑσπέρας w, ἑσπέραν xy [έ x] |
 26 ἡμῖν ἔδωκεν ἀνάπαυσιν w | 26 δέδωκεν x | 27 τῶν > w | 27 καθη-
 μερινῶν wy [καθ' ἡμ' y]

διὰ τὸ τὴν ὥραν εὐαγγελίζεσθαι τὴν παρουσίαν τῆς ἡμέρας
 εἰς ἐργασίαν τῶν τοῦ φωτός ἔργων. εἰ μὴ δυνατόν ἐν ἐκ-
 κλησίᾳ διὰ τοὺς ἀπίστους προΐεναι, κατ' οἶκον συνάξεις, ᾧ
 ἐπίσκοπε, ἵνα μὴ εἰσέρχῃται εὐσεβῆς εἰς ἐκκλησίαν ἀσεβῶν.
 οὐχ ὁ τόπος γὰρ τὸν ἄνθρωπον ἀγιάζει, ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος 5
 τὸν τόπον· ἐὰν δὲ ἀσεβεῖς κατέχωσι τὸν τόπον, φευκτέος
 σοι ἔστω διὰ τὸ βεβηλωθῆαι ὑπ' αὐτῶν. ὡς γὰρ οἱ ὄσιοι
 ἱερεῖς ἀγιάζουσιν, οὕτως οἱ ἐναγεῖς μαινοῦσιν. εἰ μῆτε ἐν
 οἴκῳ ἅμα μῆτε ἐν ἐκκλησίᾳ συναθροισθῆναι δυνατόν, ἕκαστος
 παρ' ἑαυτῷ ψαλλέτω, ἀναγινωσκέτω, προσευχέσθω, ἢ καὶ 10
 ἅμα δύο ἢ τρεῖς· ὅπου γὰρ ἂν ὄσι, φησὶν ὁ κύριος, δύο
 ἢ τρεῖς συνηγμένοι ἐν τῷ ὀνόματί μου, ἐκεῖ εἼμι ἐν μέσῳ
 αὐτῶν. πιστὸς μετὰ κατηγουμένου μῆτε κατ' οἶκον προσευ-
 χέσθω· οὐ γὰρ δίκαιον τὸν μεμνημένον μετὰ τοῦ ἀμνήτου
 συμμολύνεσθαι. εὐσεβῆς μετὰ αἰρετικοῦ μῆτε κατ' οἶκον 15
 συμπροσευχέσθω· τίς γὰρ κοινωνία φωτὶ πρὸς σκότος; πι-
 στὸς ἢ πιστῆ δούλῳι συναφθέντες ἢ ἀφιστάσθωσαν ἢ ἀπο-
 34 βαλλέσθωσαν. | ἀγῶ Ἰάκωβος, ἀδελφός μὲν τοῦ χριστοῦ κα-
 τὰ σάρκα, δούλος δὲ ὡς θεοῦ μονογενοῦς, ἐπίσκοπος δὲ ὑπ'
 αὐτοῦ τοῦ κυρίου καὶ τῶν ἀποστόλων Ἱεροσολύμων χειρο- 20
 τονηθεὶς, τάδε φημὶ Ἐσπέρας γενομένης, συναθροίσεις τὴν
 ἐκκλησίαν, ᾧ ἐπίσκοπε· καὶ μετὰ τὸ ῥηθῆναι τὸν ἐπιλύ-
 χιον ψαλμὸν προσφωνήσῃ ὁ διάκονος ὑπὲρ τῶν κατηγου-
 μένων καὶ χειμαζομένων καὶ τῶν φωτιζομένων καὶ τῶν ἐν
 μετανοίᾳ, ὡς προείπομεν. μετὰ δὲ τὸ ἀπολυθῆναι αὐτοὺς 25
 ὁ διάκονος ἔρει Ὅσοι πιστοί, δεηθῶμεν τοῦ κυρίου· καὶ
 35 μετὰ τὸ προσφωνῆσαι αὐτὸν τὰ τῆς πρώτης εὐχῆς ἔρει | Σῶ-
 σον καὶ ἀνάστησον ἡμᾶς, ὁ θεός, διὰ τοῦ χριστοῦ σου. ἀνα-
 στάντες αἰτησώμεθα τὰ ἔλέη τοῦ κυρίου καὶ τοὺς οἰκτιρ-
 μούς αὐτοῦ, τὸν ἄγγελον τὸν ἐπὶ τῆς εἰρήνης, τὰ καλὰ καὶ 30
 τὰ συμφέροντα, χριστιανὰ τὰ τέλη, τὴν ἐσπέραν καὶ τὴν

11 Matth 18, 20 | 16 Cor β 6, 14

2 εἰ ... p 276, 3 ἀμὴν > w ante finem folii 137* | 3 προΐεναι διὰ
 τοὺς ἀπίστους yt | 4 εἰσέρχεται x | 6 φευκταῖός xt [o t] | 9 ἅμα
 > t | 10 ἀναγινωσκέσθω y | 11 ἂν > t | 11 ὄσιν x, εἶαι t | 11
 φησὶν ὁ κύριος > t | 16 προσευχέσθω x | 17 δούλοι t | 18. 19 κατὰ
 σάρκα τοῦ χριστοῦ yt | 20 καὶ τῶν ἀποστόλων > y | 20. 21 χειροτο-
 νηθεὶς x | 28 ὁ θεός > y

νύκτα εἰρημικὴν καὶ ἀναμάρτητον, καὶ πάντα τὸν χρόνον
 τῆς ζωῆς ἡμῶν ἀκατάγνωστον αἰτησώμεθα· ἐαυτοὺς καὶ ἀλ-
 λήλους τῷ ζῶντι θεῷ διὰ τοῦ χριστοῦ αὐτοῦ παραθώμεθα.
 καὶ ὁ ἐπίσκοπος ἐπευχόμενος λεγέτω | Ὁ ἄναρχος * καὶ 36
 5 ἀτελεῦτης, ὁ τῶν ὄλων ποιητῆς διὰ χριστοῦ καὶ κηδεμών,
 * αὐτοῦ δὲ θεοῦ καὶ πατῆρ, ὁ τοῦ πνεύματος προβολεύς
 καὶ τῶν νοητῶν καὶ αἰσθητῶν βασιλεύς, ὁ ποιήσας ἡμέραν
 πρὸς ἔργα φωτὸς καὶ νύκτα εἰς ἀνάπαυσιν τῆς ἀσθενείας
 ἡμῶν· σὴ γὰρ ἔστιν ἡ ἡμέρα καὶ σὴ ἔστιν ἡ νύξ, σὺ κα-
 10 τηρίσω φαῦσιν καὶ ἥλιον· αὐτὸς καὶ νῦν, δέσποτα φιλάν-
 θρωπε καὶ τὸ πᾶν ἀγαθὲ, εὐμενῶς πρόσδεξαι τὴν ἐσπε-
 ρινὴν εὐχαριστίαν ἡμῶν ταύτην. ὁ διαγαγὼν ἡμᾶς τὸ μη-
 κος τῆς ἡμέρας * καὶ ἀγαγὼν ἐπὶ τὰς ἀρχὰς τῆς νυκτός, φύ-
 λαξον ἡμᾶς διὰ τοῦ χριστοῦ σου· εἰρημικὴν παράσχου τὴν
 15 ἑσπέραν καὶ τὴν νύκτα ἀναμάρτητον, καὶ καταξίωσον ἡμᾶς
 τῆς αἰωνίου σου ζωῆς διὰ τοῦ χριστοῦ σου, δι' οὗ σοι δόξα,
 τιμὴ καὶ σέβας σὺν ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν.
 καὶ ὁ διάκονος λεγέτω Κλίνατε τῇ χειροθεσίᾳ· καὶ ὁ ἐπί-
 σκοπος λεγέτω Θεὲ πατέρων καὶ κύριε τοῦ ἐλέους, ὁ τῇ σο-
 20 φία σου κατασκευάσας ἄνθρωπον, τὸ λογικὸν ζῶον τὸ θεο-
 φιλὲς τῶν ἐπὶ γῆς, καὶ δοὺς αὐτῷ τῶν ἐπὶ τῆς χθονὸς ἄρ-
 χειν· καὶ καταστήσας γνώμη σῆ ἄρχοντας καὶ ἱερεῖς, τοὺς
 μὲν πρὸς ἀσφάλειαν τῆς ζωῆς, τοὺς δὲ πρὸς λατρείαν ἔννο-
 25 ἐπίφανον τὸ πρόσωπόν σου ἐπὶ τὸν λαόν σου, τοὺς κέμ-
 φαντας ἀνχένα καρδίας αὐτῶν, καὶ εὐλόγησον αὐτοὺς διὰ
 χριστοῦ, δι' οὗ ἐφώτισας ἡμᾶς φῶς γνώσεως καὶ ἀπεκά-
 λυψας ἡμῖν σεαυτὸν· μεθ' οὗ σοι καὶ ἡ ἐπάξιος ὀφείλεται
 30 ματι τῷ παρακλήτῳ εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. καὶ ὁ διάκο-
 νος λεγέτω Προσέλθετε ἐν εἰρήνῃ. ὡσαύτως ὄρθρου ὁ διά-

21 Gen 1, 28 | 25 Psalm 31, 17

3 παραθώμεν yt | 4 θεός + yt | 6 πρὸ δὲ πάντων + yt | 6 δὲ > yt
 | 6 προβλεύς x, κύριος yt | 9 ἢ prius > t | 9, 10 κατηρησῶ x | 11 τὸ
 πᾶν ἀγαθὲ xy, πανάγαθε t | 12 διαγαγεῖν y | 13 δοὺς + y | 16 σου
 prius > yt | 17 σὺν x, ἐν yt | 21 τῶν alterum yt, τὸν x | 24 παντο-
 κράτωρ t | 28 σεαυτὸν yt | 31 προέλθετε yt [Π t]

κος μετὰ τὸ φθῆναι τὸν ὄρθρινόν καὶ ἀπολύσαι αὐτὸν
 τοὺς κατηχουμένους καὶ χειμαζομένους καὶ βαπτιζομένους
 καὶ τοὺς ἐν μετανοῇ καὶ τὴν ὀφειλομένην ποιῆσασθαι προ-
 σφώνησιν, ἵνα μὴ πάλιν λέγωμεν τὰ αὐτά, ἐπιφερέτω μετὰ
 τὸ Σῶσον αὐτούς, ὁ θεός, καὶ ἀνάστησον ἐν τῇ χάριτί σου 5
 Αἰτήσάμεθα παρὰ τοῦ κυρίου τὰ ἔλεη αὐτοῦ καὶ τοὺς οἰκτιρ-
 μοὺς, τὸν ὄρθρον τοῦτον καὶ τὴν ἡμέραν εἰρηνικὴν καὶ ἀνα-
 μάρτητον καὶ πάντα τὸν χρόνον τῆς παρεπιδημίας ἡμῶν,
 τὸν ἄγγελον τὸν ἐπὶ τῆς εἰρήνης, χριστιανὰ τὰ τέλη, ἕλω
 καὶ εὐμενῆ τὸν θεόν. ἕαντοὺς καὶ ἀλλήλους τῷ ζῶντι θεῷ 10
 διὰ τοῦ μονογενοῦς αὐτοῦ παραθῶμεθα. καὶ ὁ ἐπίσκοπος
 38 ἐπευχόμενος λεγέτω | Ὁ θεὸς * τῶν πνευμάτων καὶ πάσης
 σαρκός, ὁ ἀσύγκριτος καὶ ἀπροσδεής, ὁ δούς τὸν ἥλιον εἰς
 ἔξουσίαν τῆς ἡμέρας, τὴν δὲ σελήνην καὶ τὰ ἄστρα εἰς ἔξου-
 σίαν τῆς νυκτός· αὐτὸς καὶ νῦν ἐπίδει ἐφ' ἡμᾶς εὐμενέσιν 15
 ὀφθαλμοῖς καὶ πρόσδεξαι τὰς ἑωθινὰς ἡμῶν εὐχαριστίας καὶ
 ἔλεησον ἡμᾶς· οὐ γὰρ διεπετάσαμεν τὰς χεῖρας ἡμῶν πρὸς
 θεὸν ἀλλότριον. οὐ γὰρ ἔστιν ἐν ἡμῖν θεὸς πρόσφατος,
 ἀλλὰ σὺ ὁ αἰώνιος καὶ ἀτελευτήτος, ὁ τὸ εἶναι ἡμῖν διὰ χρι-
 στοῦ παρασχόμενος καὶ τὸ εὔ εἶναι δι' αὐτοῦ θεωρησάμενος, 20
 αὐτὸς ἡμᾶς δι' αὐτοῦ καταξίωσον καὶ τῆς αἰωνίου ζωῆς, μεθ'
 οὗ σοι δόξα καὶ τιμὴ καὶ σέβας καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι εἰς
 τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. καὶ ὁ διάκονος λεγέτω Κλίνετε τῇ χει-
 39 ροθεσίᾳ. καὶ ὁ ἐπίσκοπος ἐπευχέσθω λέγων | Ὁ θεὸς ὁ πι-
 στός καὶ ἀληθινός, ὁ ποιῶν ἔλεος εἰς χιλιάδας καὶ μυριά- 25
 δας τοῖς ἀγαπῶσί σε, ὁ φίλος ταπεινῶν καὶ πενήτων προ-
 στάτης, οὗ πάντα ἐν χρεῖᾳ καθέστηκεν, ὅτι τὰ σύμπαντα
 δουλά σου· ἐπίδει ἐπὶ τὸν λαόν σου τοῦτον, τοὺς κεκλικό-
 τας σοι τὰς ἑαντῶν κεφαλὰς. καὶ εὐλόγησον αὐτοὺς εὐλο-
 γίαν πνευματικὴν, φύλαξον αὐτοὺς ὡς κόρην ὀφθαλμοῦ, 30
 διατήρησον αὐτοὺς ἐν εὐσεβείᾳ καὶ δικαιοσύνῃ, καὶ κατα-
 ξίωσον αὐτοὺς τῆς αἰωνίου * ζωῆς ἐν χριστῷ Ἰησοῦ τῷ ἡγα-
 πημένῳ σου παιδί· μεθ' οὗ σοι δόξα, τιμὴ καὶ σέβας καὶ

12 Num 16, 22 | 13 Gen 1, 16 | 25 Exod 20, 6

1 ρυθῆναι t | 6 τοῦ > t | 9 ἕλωαν yt | 10 εὐμενεῖ y | 12 ὁ + t |
 14 τοὺς ἀστέρας y | 22 καὶ primum > y | 26 ἀγαπῶσιν x | 28 σου
 prius xt, σά y | 32 σου + y | 33 δόξα > x

τῷ ἁγίῳ πνεύματι νῦν καὶ ἀεὶ καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τῶν
 αἰῶνων· ἀμήν. καὶ ὁ διάκονος λεγέτω Προέλλθετε ἐν εἰ-
 ρήνῃ. ἐπὶ δὲ ταῖς προσφερομέναις ἀπαρχαῖς οὕτως εὐχαρι-
 στείτω ὁ ἐπίσκοπος | Εὐχαριστοῦμέν σοι, κύριε παντοκράτωρ, 40
 5 δημιουργὲ τῶν ὄλων καὶ προνοητά, διὰ τοῦ μονογενοῦς σου
 παιδὸς Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ κυρίου ἡμῶν, ἐπὶ ταῖς προσε-
 νεχθεῖσαις σοι ἀπαρχαῖς, οὐχ ὅσον ὀφείλομεν, ἀλλ' ὅσον
 δυνάμεθα. τίς γὰρ ἀνθρώπων ἐπαξίως εὐχαριστήσαι σοι
 δύναται ὑπὲρ ὧν δέδωκας αὐτοῖς εἰς μετάληψιν; ὁ θεὸς
 10 Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ καὶ πάντων τῶν ἁγίων, ὁ
 πάντα τελεσφορήσας διὰ τοῦ λόγου σου καὶ κελεύσας τῇ γῆ
 παντοδαποὺς ἐκφύσαι καρποὺς εἰς εὐφροσύνην καὶ τροφήν
 ἡμετέραν, ὁ δοὺς τοῖς νοθεστέροις καὶ βληχῶδεσι χιλὸν,
 ποητάγοις χλόην, καὶ τοῖς μὲν κρέα, τοῖς δὲ σπέρματα,
 15 ἡμῖν δὲ σῖτον * τὴν πρόσφορον καὶ κατάλληλον τροφήν,
 καὶ ἕτερα διάφορα, τὰ μὲν πρὸς χοῆσιν, τὰ δὲ πρὸς ὕγειαν,
 τὰ δὲ πρὸς τέρψιν. ἐπὶ τούτοις οὖν ἄψαιν ὑμνητὸς ὑπάρ-
 χεις τῆς εἰς ἅπαντας ἐνεργείας διὰ χριστοῦ, μεθ' οὗ σοι
 20 δόξα, τιμὴ καὶ σέβας καὶ πνεύματι τῷ ἁγίῳ εἰς τοὺς αἰῶ-
 νας· ἀμήν. | ἐπὶ δὲ τῶν ἐν χριστῷ ἀναπαυσασμένων μετὰ 41
 20 τοῦ προσφωνῆσαι τὰ τῆς πρώτης εὐχῆς (ἵνα μὴ πάλιν λέγω-
 μεν) ὁ διάκονος προσθήσει καὶ ταῦτα | Καὶ ὑπὲρ τῶν ἀνα-
 παυσασμένων ἐν χριστῷ ἀδελφῶν ἡμῶν δεηθῶμεν, ὑπὲρ
 τῆς κοιμήσεως τοῦδε ἢ τῆσδε δεηθῶμεν, ὅπως ὁ φιλάν-
 25 θρωπος θεὸς * προσδεξιόμενος αὐτοῦ τὴν ψυχὴν ἀφήσῃ
 αὐτῷ πᾶν ἁμάρτημα ἐκούσιον καὶ ἀκούσιον, καὶ ἴλεως καὶ
 εὐμενῆς γενόμενος κατατάξῃ εἰς χώραν εὐσεβῶν ἀνειμέ-
 νων, εἰς κόλπους Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ Ἰακώβ μετὰ πάν-
 30 τῶν ἀπ' αἰῶνος ἐναρεστησάντων καὶ ποιησάντων τὸ

30 Isaj 35, 10

3, 4 εὐχαριστεῖ t | 4 παντοκράτωρ t | 11 τελεσφορέας y | 13 βληχῶ-
 δεσιν x | 13 χεῖλον x, χεῖλον t | 15 πρὸς τροφήν + t | 15 τὴν et
 τροφήν > t | 16 ὕγειαν y, ὕγιαν t | 17 ἄψαι ὑπερῶν τῆς t | 18
 ἅπαντας t | 18 μεθ' xy, δε' t | 19 καὶ ... ἁγίῳ] ἐν ἁγίῳ πνεύματι t
 | 21 φωνῆσαι t | 21 πρώτης εὐχῆς xy, προσευχῆς t | 22 καὶ alterum
 et τῶν > t | 23 ὑπὲρ ... 24 δεηθῶμεν > t | 25 ὁ + t | 25 ἀφήσῃ x,
 ἀφή y, παρείδῃ t | 26 ἴλεως x | 27, 28 ἀνειμένην y | 28 κόλπον t

ἐγειρώμεθα· ἑαυτοὺς καὶ ἀλλήλους τῷ αἰδίῳ θεῷ διὰ τοῦ ἐν ἀρχῇ λόγου παραθώμεθα. καὶ ὁ ἐπίσκοπος λεγέτω Ὁ τῇ φύσει ἀθάνατος καὶ ἀτελεύτητος, παρ' οὗ πᾶν ἀθάνατον καὶ θνητὸν γέρονεν, ὁ τὸ λογικὸν τοῦτο ζῶον τὸν ἄνθρωπον τὸν κοσμοπολίτην θνητὸν ἐκ κατασκευῆς ποιήσας 5 καὶ ἀνάστασιν * ἐπαγγελιάμενος, ὁ τὸν Ἐνώχ καὶ τὸν Ἥλιαν θανάτου πείραν μὴ ἑάσας λαβεῖν, ὁ θεὸς Ἀβραάμ καὶ Ἰσαὰκ καὶ * Ἰακώβ, ὧν οὐχ ὡς νεκρῶν, ἀλλ' ὡς ζώντων θεὸς εἶ (ἔτι πάντων αἰ ψυχῆι παρὰ σοὶ ζῶσιν καὶ τῶν δικαίων τὰ πνεύματα ἐν * χειρὶ σου εἰσίν, ὧν οὐ μὴ ἄψηται βάσανος· 10 πάντες γὰρ οἱ ἠγιασμένοι ὑπὸ τὰς χειράς σου εἰσίν)· αὐτοὺς καὶ νῦν ἐπιθε ἐπὶ τὸν δούλόν σου τόνδε, ὃν ἐξελέξω καὶ προσελάβου εἰς ἑτέραν λῆξιν, καὶ συγχώρησον αὐτῷ, εἰ τι ἄκων ἢ ἐκὼν ἐξήμαρτεν, καὶ ἀγγέλους εὐμενεῖς παράστησον αὐτῷ· καὶ κατατάξον αὐτὸν ἐν τῷ κόλπῳ τῶν πατριαρχῶν καὶ τῶν 15 προφητῶν καὶ τῶν ἀποστόλων καὶ πάντων τῶν ἀπ' αἰῶνος εὐαρεστησάντων σοι, ὅπου οὐκ ἐν λύπῃ καὶ δόλῳ καὶ στεναγμῶς, ἀλλὰ χῶρος εὐσεβῶν ἀνεμιμένος καὶ γῆ εὐθέου σοὶ ἀνακειμένη καὶ τῶν ἐν αὐτῇ ὁρώντων τὴν δόξαν τοῦ χριστοῦ σου, μεθ' οὗ σοὶ δόξα, τιμὴ καὶ σέβας, εὐχαριστία καὶ 20 προσκύνησις καὶ τῷ ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. καὶ ὁ διάκονος λεγέτω Κλίνατε * καὶ εὐλογεῖσθε. καὶ ὁ ἐπίσκοπος εὐχαριστεῖτω ὑπὲρ αὐτῶν λέγων τάδε Σῶσον, κύριε, τὸν λαόν σου καὶ εὐλόγησον τὴν κληρονομίαν σου, ἣν περιεποιήσω τῷ τιμίῳ αἵματι τοῦ χριστοῦ σου καὶ ποίμανον αὐ- 25 τοὺς ὑπὸ τὴν δεξιάν σου καὶ σκέπασον αὐτοὺς ὑπὸ τὰς πτέρυγας σου, καὶ δὸς αὐτοῖς τὸν ἀγῶνα τελέσαι τὸν καλόν, τὸν δρόμον ἀνύσαι, τὴν πίστιν τηρῆσαι ἀτρέπτως, ἀμέμπτως,

8 Matth 22, 32 | 9 Luc 20, 38 | 9 Deut 33, 3 | 24 Act 20, 28 | 27 Tim β 4, 7

1 ἐγειρώμεθα xt, ἀναστάντες y | 4 τοῦτο > yt | 5 ἐν κατασκευῇ t | 6 ἀναστασίαν t | 6 αὐτῷ + y | 7 καὶ xy, ὁ θεὸς t | 8 ὁ θεὸς + t | 8 ὧν > t | 9 ζῶσι yt | 10 πᾶν x | 10 τῇ + y, τῇ + t | 11 οἱ > t | 12 ἐπιθε > x | 13. 14 ἐκὼν ἢ ἄκων t | 14 ἐξήμαρτε yt | 17 σοὶ εὐαρεστησάντων t | 17 καὶ prius > t | 18 ἀνεμιμένος t | 18 εὐθέου xt | 18. 19 σοὶ ἀνακειμένη] συνανημένη t | 20 μεθ' xy, δι' t | 20 καὶ al-terum > t | 21 καὶ prius xy, ἐν t | 21 τῷ > t | 22 ἑαυτοὺς + y | 23 τοιάδε t | 25 καὶ > t | 28 τελέσαι τὸν xy, ἀγωνίσασθαι t | 28 ἀνύσαι xy [ῶ y], τελέσαι t

ἀνεγκλήτως· διὰ τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ ἀγα-
 πητοῦ σου παιδός, μεθ' οὗ σοὶ δόξα, τιμὴ καὶ σέβας καὶ
 τῷ ἁγίῳ πνεύματι εἰς τοὺς αἰῶνας· ἀμήν. | ἐπιτελείσθω 42
 δὲ τριτά των κεκοιμημένων ἐν ψαλμοῖς καὶ ἀναγνώσασιν
 5 καὶ προσευχαῖς διὰ τὸν διὰ τριῶν ἡμερῶν ἐγεθέντα, καὶ
 ἕνατα εἰς ὑπόμνησιν τῶν περιόντων καὶ τῶν κεκοιμημένων,
 καὶ τεσσαρακοστὰ κατὰ τὸν παλαιὸν τύπον (Μωσῆν γὰρ οὐ-
 τως ὁ λαὸς ἐπένησεν), καὶ ἐνιαῦσια ὑπὲρ μνείας αὐτοῦ· καὶ
 διδύσθω * ἐκ τῶν ὑπαρχόντων αὐτοῦ πένησιν εἰς ἀνάμνησιν
 10 αὐτοῦ. | ταῦτα δὲ περὶ εὐσεβῶν λέγομεν· περὶ γὰρ ἀσεβῶν 43
 ἴαν τὰ τοῦ κόσμου θῶς πένησιν, οὐδὲν ὑνῆσεις αὐτόν. ᾧ
 γὰρ περιόντι ἐχθρόν ἦν τὸ θεῖον, διῆλον ὅτι * καὶ μεταστάντι·
 οὐ γὰρ ἔστιν ἀδικία παρ' αὐτῷ. δίκαιος γὰρ ὁ κύριος καὶ
 δικαιοσύνας ἠγάπησεν· καὶ Ἰδοὺ ἄνθρωπος καὶ τὸ ἔργον αὐ-
 15 τοῦ. | ἐν δὲ ταῖς μνείαις αὐτῶν καλούμενοι μετὰ εὐταξίας 44
 ἐστιᾶσθε καὶ φόβου θεοῦ, ὡς δυνάμενοι καὶ πρεσβεῦειν ὑπὲρ
 τῶν μεταστάντων. πρεσβύτεροι γὰρ καὶ διάκονοι χριστοῦ
 ὑπάρχοντες, νήφειν ὀφείλετε πάντοτε καὶ πρὸς ἑαυτοὺς καὶ
 πρὸς ἑτέρους, ἵνα δύνησθε τοὺς ἀτακτοῦντας ρουθετεῖν. λέ-
 20 γει δὲ ἡ γραφὴ Ὁι δυνάσται θυμωδῆεις εἰσίν· οἶνον * μὴ πι-
 νέτωσαν, ἵνα μὴ πίνοντες ἐπιλάβωνται τῆς σοφίας καὶ ὀρθὰ
 κρίνειν οὐ μὴ δύνωνται. οὐκοῦν καὶ οἱ πρεσβύτεροι καὶ οἱ
 διάκονοι μετὰ * θεὸν τὸν παντοκράτορα καὶ τὸν ἠγαπημένον
 αὐτοῦ υἱὸν δυνάσται ὑπάρχουσι τῆς ἐκκλησίας; τοῦτο δέ
 25 φραμεν, οὐχ ἵνα μὴ πίνωσιν (ἄλλως γὰρ οὐκ ἔστιν ὑβρίσαι
 τὸ ὑπὸ θεοῦ γενόμενον εἰς εὐφροσύνην), ἀλλ' ἵνα μὴ πα-
 ροιῶσιν. οὐ γὰρ εἶπεν ἡ γραφὴ μὴ πίνειν οἶνον, ἀλλὰ τί

7 Dent 34, 8 | 13 Psalm 11, 7 | 14 apocryphum | 20 Prov 31, 4. 5
 | 26 Sirach 34, 27

4 δὲ > w | 4 καὶ ἀναγνώσασιν > w, καὶ ἀναγνώσει yt | 5 τὸν διὰ
 > x | 6 ἕνατα wyt | 7 μωσῆν w | 8 ἐπένησε yt | 8 μνήμης y | 8 αὐ-
 τῶν w | 8 καὶ alterum > w | 9 δὲ + w | 9 αὐτοῖς w | 10 αὐτῶν w |
 12 rasura trium literarum carax w | 12 μετὰ in μεταστάντι a corre-
 ctore y | 13 ὁ > y | 14 ἠγάπησε yt | 15 μνήμης w | 17 γὰρ > t | 18
 ὀφείλεται x | 18 ἐντός X | 19 δυνάσθαι w | 20 δὲ wyt, γὰρ x | 20
 δὲ + t | 21 ἐπιλάβονται x | 22 μὴ > w | 22 δύνανται w, δύνονται x
 | 23 τὸν + w | 24 ὑπάρχουσιν x | 25 πίνωσιν w | 25 ἀλλ' ὡς y | 25 οὐκ
 > x, καὶ t | 26 ἀλλὰ t | 26. 27 παροιῶσι t | 27 εἶπε W | 27 γραφῆι w

φησιν; Μὴ πίνε οἶνον εἰς μέθην· καὶ πάλιν Ἀκανθαί φύν-
 ται ἐν χειρὶ * μεθύσου. τοῦτο δὲ οὐ περὶ τῶν ἐν κλήρῳ μό-
 νον φαιέν, ἀλλὰ καὶ περὶ παντὸς λαϊκοῦ χριστιανοῦ, ἐφ'
 οὐ ἐπικέκληται τὸ ὄνομα τοῦ κυρίου ἡμῶν Ἰησοῦ χριστοῦ·
 καὶ αὐτοῖς γὰρ εἴρηται Τίνι οὐαί; τίμη θόρυβος; τίμη ἀηδία 5
 καὶ λέσχει; τίνος πελιοὶ οἱ ὀφθαλμοί; τίμη συντριμμάτα
 διακενῆς; οὐ τῶν ἐγγρονιζόντων ἐν οἴνῳ καὶ τῶν κατασκο-
 45 ποιμένων ποῦ πότοι γίνονται; | τοὺς διωκομένους διὰ πί-
 στιν καὶ πόλιν ἐκ πόλεως φεύγοντας διὰ τὸ μεμνησθαι
 τῶν λόγων τοῦ κυρίου προσλαμβάνεσθε· ἐπιστάμενοι γὰρ 10
 ὅτι τὸ μὲν πνεῦμα πρόθυμον, ἡ δὲ σὰρξ ἀσθενής, ἀποδι-
 δράσκουσιν καὶ τὴν ἀπαγὴν τῶν ὑπαρχόντων προέενται, ἵνα
 ἀνεξάρητον ἐφ' ἑαυτοῖς τὸ ὄνομα τοῦ χριστοῦ διατηρήσω-
 σιν. ἐπικουρεῖτε οὖν αὐτοῖς τὰ πρὸς * χρεῖαν, ἐντολὴν κυ-
 46 ριακῆν πληροῦντες. | ἐκείνο δὲ κοινῇ πάντες παραγγέλλομεν, 15
 ἕκαστον * ἐμμένειν τῇ τάξει τῇ δοθείσῃ αὐτῷ καὶ μὴ ὑπερ-
 βαίνειν τοὺς ὄρους· οὐ γὰρ εἰσιν ἡμέτεροι, ἀλλὰ τοῦ θεοῦ.
 ὁ ἡμῶν γὰρ, φησὶν ὁ κύριος, ἀκούων ἐμοῦ ἀκούει, καὶ ὁ
 ἐμοῦ ἀκούων ἀκούει τοῦ ἀποστείλαντός με· καὶ ὁ ἡμῶν ἀθε-
 20 τῶν ἐμὲ ἀθετεῖ, ὁ δὲ ἐμὲ ἀθετῶν ἀθετεῖ τὸν ἀποστείλαντά 20
 με. εἰ γὰρ τὰ ἄψυχα γενόμενα τὴν εὐταξίαν ἀποσώζει, οἶον
 νύξ, ἡμέρα, ἥλιος, σελήνη, ἄστρα, στοιχεῖα, τροπαί, μῆνες,
 ἐβδομάδες, ἡμέραι, ὥραι, καὶ δουλεύει τῇ διατυπωθείσῃ
 χρεῖα κατὰ τὸ εἰρημένον Ὅριον ἔθου, ὃ οὐ παρελεύσεται·
 καὶ πάλιν περὶ τῆς θαλάσσης Ἐθέμην αὐτῇ ὥρια περι- 25

1 Aggae 1, 6 | 1 Prov 26, 9 | 5 Prov 23, 29. 30 | 9 Matth 10, 23 |
 11 Matth 26, 41 | 18 Luc 10, 16 | 24 Psalm 104, 9 | 25 1bb 38, 10. 11

1 πίνειν w | 2 τοῦ + w | 4 τοῦ κυρίου xyt, κυρίου τοῦ θεοῦ w |
 5 εἴρηται ... ἀη > y [sic] | 5 ἀηδεῖαι x, δῖαι y | 6 πελιοὶ W, πε-
 λιοὶ x, πελιδοὶ w, πελιδοὶ y, πελιδοὶ t | 6 τίμη xyt, τίνος w | 7
 χρονιζόντων w | 7 τῶν alterum > w | 7. 8 κατασκοπευόντων w | 10
 τὸν λόγον xy | 10 προσλαμβάνεσθαι w, προσλαμβάνεσθε x | 11. 12 ἀπο-
 δράσκουσιν w, ἀποδιδράσκουσι yt | 12 ἀπαγὴν y | 12 προέενται w |
 12 ἐν y | 13 ἐφ' wxy, ἐν t | 14 τάς + xy | 14 χρεῖας xy | 15 ἐκείνο
 x, τοῦτο w | 15 κοινῇ w | 15 πάσι w | 16 μὲν + x | 16 τῇ prius > t
 | 16 τῇ αὐτῷ δοθείσῃ τάξει w | 18 ἡμῶν ... ἀκούων xyt, ἀκούων γὰρ
 ἡμῶν φησὶν ὁ κύριος w | 20 ἐμὲ prius ... ἀθετῶν > y | 20 ὁ δὲ xt,
 καὶ ὁ w | 21 εἰ seqq > w substituens καὶ τὰ ἐξῆς | 21 γὰρ xt, τοί-
 νυν y | 23 ἐβδομάδες y | 24 παρελεύσεται t

θεις * κλειθρα και πύλας, είπα δὲ αὐτῇ Μέχρι τούτου
 ἐλεύση και οὐχ ὑπερβήση, πόσω μᾶλλον ὑμεῖς οὐδὲν ὀφεί-
 λετε * παρακινεῖν τῶν ὑμῖν κατὰ γνώμην θεοῦ παρ' ἡμῶν
 ὀρισθέντων; ἀλλ' ἐπειδὴ πάρεργον οἱ πολλοὶ και τοῦτο ἡγή-
 5 σαντο εἶναι, συγγέειν δὲ τὰς τάξεις και τὴν ἐφ' ἐκάστου χει-
 ροτονίαν παρακινεῖν τολμῶσιν, ὑφαρπάζοντες ἑαυτοῖς ἀξι-
 ωματα τὰ μὴ δεδομένα και ἐπιτρέποντες ἑαυτοῖς τυραννικῶς
 ἂ μὴ ἔχουσιν ἐξουσίαν διδόναι, και διὰ τοῦτο παροργίζουσι
 μὲν θεόν, ὡσπερ οἱ Κορεῖται και ὁ βασιλεὺς Ὁζίας παρ'
 10 ἀξίαν ἐπιθέμενοι ἄνευ θεοῦ τῇ ἀρχιερωσύνῃ και γενόμενοι
 οἱ μὲν πυρίφλεκτοι, ὁ δὲ κατὰ τοῦ μετώπου λεπρός, παρο-
 ξύνουσι δὲ και τὸν * χριστὸν τὸν διαταξάμενον, λυποῦσι δὲ
 και τὸ πνεῦμα τὸ ἅγιον ἀκυροῦντες αὐτοῦ τὴν μαρτυρίαν,
 εἰκότως τὸν ἐπηρητημένον κίνδυνον τοῖς τὰ τοιαῦτα πράτ-
 15 τουσὶ προκιδόμενοι και τὴν εἰς τὰς θυσίας και εὐχαριστίας
 ἀμέλειαν ἐκ τοῦ ὑφ' ὧν μὴ χρηὴ προσαγομένης ἀσεβῶς, παι-
 διᾶν ἠρρομένων τὴν ἀρχιερατικὴν τιμὴν, ἥτις μίμησιν πε-
 ριχει τοῦ μεγάλου ἀρχιερέως Ἰησοῦ χριστοῦ τοῦ βασιλέως
 ἡμῶν, ἀνάγκην ἔσχομεν και τοῦτο παραυνεῖσαι· ἤδη γὰρ τι-
 20 νες ἐξετράπησαν ὀπίσω τῆς ἑαυτῶν ματαιότητος. λέγομεν
 δὲ ὡς Μωσῆς ὁ τοῦ θεοῦ θεράπων, ᾧ ὁ θεὸς ἐνάπιος ἐνω-
 πίω ὠμίλει ὡς εἰ τις λαλήσει πρὸς ἑαυτοῦ φίλον, ᾧ εἶπεν
 Οἰδᾶ σε παρὰ πάντας, ᾧ κατὰ πρόσωπον ὠμίλει και οὐ δι'
 25 ἀδῆλων ἢ ἐνυπνίων ἢ ἀγγέλων ἢ αἰνιγμάτων, οὗτος, ἡνίκα
 τὴν θείαν νομοθεσίαν διετάσσετο, διείλε τίνα μὲν χρηὴ ὑπὸ
 τῶν ἀρχιερέων ἐπιτελεῖσθαι, τίνα δὲ ὑπὸ τῶν ἱερέων, τίνα
 δὲ ὑπὸ τῶν Λευιτῶν, ἐκάστῳ τὴν οἰκειαν και ἀνήκουσαν τῇ
 λειτουργίᾳ θρησκείαν ἀποιέμας. και ἄπερ μὲν τοῖς ἀρ-
 χιερεῦσι προστέτακτο ἐπιτελεῖν, τοῖτοῖς τοὺς ἱερέας οὐ θε-

12 Eph 4, 30 | 19 Tim α 5, 15 | 21 Exod 33, 11 | 23 Exod 33, 19

1 και + t | 2. 3 ὀφείλεται y | 3 τολμᾶν + yt | 7 τὰ > y | 7 διδό-
 μενα t | 8 ἔχουσιν t | 9 κορεῖται xy | 10 ἀρχιερωσύνῃ t | 11. 12 πα-
 ροξύνουσι x | 12 και ... δὲ > t | 12 τὸν prius > y | 12 ἴησοῦν + y
 | 12 λυποῦσιν x | 14 ἐπηρητισμένον x | 14 τὰ > y | 14. 15 πράττουσιν
 x | 15 προκιδόμενοι xyt | 21 δὲ > t | 22 λαλήση t | 22 ὡς x | 23. 24
 διαδῆλων x. διὰδῆλων y. διὰ δῆλων t, ἐν ἄλλω δι' ἀδῆλων marso t
 | 25 θείαν > y | 25 διείλεν x, διέστειλεν y | 28 θρισκεῖαν x | 28
 ἄπερ xt, ὑπέρ y | 28. 29 ἀρχιερεῦσιν x | 29 προστέτακτο t

μίτον ἦν προσιέναι, ἄπερ δὲ τοῖς ἱερεῦσιν ὄριστο, τούτοις
 οἱ Λευῖται οὐ προσήεσαν, ἀλλ' ἕκαστοι ἄς παρειλήφεισαν
 ὑψηροῦς περιγεγραμμένας ἐφύλαττον· εἰ δέ τις πέρα τῆς
 παραδόσεως προσιέναι ἐβούλετο, θάνατος ἦν τὸ ἐπιτίμιον.
 τοῦτο δὲ μάλιστα διέδειξε καὶ ἡ κατὰ τὸν Σαοὺλ πείρα, ὅς 5
 θῦσαι γεννομικῶς δίγα τοῦ προφήτου καὶ ἀρχιερέως Σαμονήλ
 ἔσπασεν εἰς ἐαυτὸν ἀμαρτίαν καὶ κατάραν ἀναπόβλητον, καὶ
 οὐδὲ τὸ κεχρῆσθαι ὑπ' αὐτοῦ εἰς βασιλεία ἐδυσώπησε τὸν προ-
 φήτην. ἐνεργεσττέρα δὲ τῇ πράξει διέδειξεν ὁ θεός * τοῖς
 κατὰ τὸν Ὁζιάν, οὐκ ἐν μελλησιμῶ τὰς ἐπὶ τῇ παρανομίᾳ 10
 εἰσπραξάμενος δίκας· καὶ ὁ τῆς ἀρχιερωσύνης καταμανεὶς
 καὶ τῆς βασιλείας ἀλλότριος κατέστη. τὰ δὲ ἐφ' ἡμῶν ἴσως
 οὐκ ἀγνοεῖτε· ἴστε γὰρ πάντως ἐπισκόπους τε παρ' ἡμῶν ὀνο-
 μασθέντας καὶ πρεσβυτέρους καὶ διακόνους εὐχῆ καὶ χει-
 ρῶν ἐπιθέσει, τῇ διαφορᾷ τῶν ὀνομάτων * τὴν διαφορὰν 15
 τῶν πραγμάτων δεικνύοντας· οὐ γὰρ ὁ βουλόμενος παρ' ἡμῖν
 ἐπλήρου τὴν χεῖρα, ὥσπερ ἐπὶ τῆς κιβδήλου τῶν δαμάλεων
 ἐπὶ τοῦ Ἱεροβοὰμ παρακεκομμένης ἱερωσύνης, ἀλλ' ὁ κα-
 λούμενος ὑπὸ τοῦ θεοῦ. εἰ μὲν γὰρ μὴ θεσμός τις ἦν καὶ
 τάξεων διαφορὰ, ἦρκει ἂν δι' ἐνὸς ὀνόματος τὰ ὅλα τελει- 20
 σθαι· ἀλλ' ὑπὸ τοῦ κυρίου διδαχθέντες ἀκολουθίαν πρα-
 γμάτων, τοῖς μὲν ἐπισκόποις τὰ τῆς ἀρχιερωσύνης ἐνεύμα-
 μεν, τοῖς δὲ πρεσβυτέροις τὰ τῆς ἱερωσύνης, τοῖς δὲ διακό-
 νοις τὰ τῆς πρὸς ἀμφοτέρους διακονίας, ἵν' ἡ καθαρῶς τὰ
 τῆς θρησκείας ἐπιτελούμενα. οὔτε γὰρ διακόνῳ προσφέ- 25
 ρειν θυσίαν θειμὸν ἢ βαπτίζειν ἢ εὐλογίαν μικρὰν ἢ με-
 γάλην ποιεῖσθαι, οὔτε πρεσβύτερον χειροτονίας ἐπιτελεῖν· οὐ
 γὰρ ὅσιον ἀνεστράφθαι τὴν τάξιν. οὐ γὰρ ἐστὶν ὁ θεός
 ἀκαταστασίας, ἵνα οἱ ὑποβεβηκότες τὰ τῶν κρείττωνων τυ-
 ραννικῶς σφετερίζωνται, νομοθεσίαν καινὴν ἀναπλάττοντες 30

17 Reg γ 13, 33 | 28 Cor α 14, 33

2 προσίεσαν xt | 2 ἄς x, ἄσπερ yt [s t] | 2 παρειλήφεισαν y | 4 παραδά-
 σεως X | 4 προτέναι y | 5 διέδειξεν x | 7 ἔστησεν y, sed η a correctore
 m pr | 7 ἴνυ πόβλητον > Y | 8 ἐδυσώπησεν x | 9 ἐναργεσττέρα y |
 9 ἔδειξεν y | 9 ἐν + yt | 10 μελλισμῶ t | 11 καὶ ὁ xt, ὁ οὖν y | 13 τε
 > yt | 15 καὶ + yt | 16 ἡμῶν y | 17 ἐπλήρου xt, ἐπέθει y | 19 μὲν
 γὰρ xt, τοίνυν y | 25 διάκονον y | 27 οὔτε x, οὔτε t, ἡ y | 30 σφετε-
 ρίζονται x

ἐπὶ καθῶ τῶ ἑαυτῶν, ἀγνοοῦντες ὅτι σκληρὸν αὐτοῖς τὸ
 πρὸς κέντρα λακτίζειν· οὐ γὰρ ἡμᾶς ἢ τοὺς ἐπισκόπους πο-
 λεμοῦσιν οἱ τοιοῦτοι, ἀλλὰ τὸν πάντων ἐπίσκοπον καὶ τοῦ
 πατρὸς ἀρχιερέα, χριστὸν Ἰησοῦν τὸν κύριον ἡμῶν. ὑπὸ
 5 Μωσέως μὲν γὰρ τοῦ θεοφιλεστάτου ἀρχιερεῖς κατεστάθη-
 σαν καὶ ἱερεῖς καὶ Λευῖται, ὑπὸ δὲ τοῦ σωτήρος ἡμῶν ἡμεῖς
 οἱ δεκαεφθαλμοὶ ἀπόστολοι, ὑπὸ δὲ τῶν ἀποστόλων ἐγὼ Ἰάκω-
 βος καὶ ἐγὼ Κλήμης καὶ σὺν ἡμῖν ἕτεροι, ἵνα μὴ πάντας
 10 ροὶ καὶ διάκονοι καὶ ὑποδιάκονοι καὶ ἀναγνώσται. πρῶτος
 τοῖνυν * τῇ φύσει ἀρχιερεὺς ὁ μονογενὴς χριστός, οὐκ ἑαυτῶ
 τὴν τιμὴν ἀρπάσας, ἀλλὰ παρὰ τοῦ πατρὸς κατασταθεὶς· ὃς
 γενόμενος ἄνθρωπος δι' ἡμᾶς καὶ τὴν πνευματικὴν θυσίαν
 προσφέρων τῷ θεῷ αὐτοῦ καὶ πατρὶ πρὸ τοῦ πάθους, ἡμῖν
 15 διετέταξτο νόμοις τοῦτο ποιεῖν, καίτοι ὄντων σὺν ἡμῖν καὶ
 ἑτέρων τῶν εἰς αὐτὸν πεπιστευκότων· ἀλλ' οὐ πάντως πᾶς ὁ
 πιστεύσας ἦδη καὶ ἱερεὺς κατέστη ἢ ἀρχιερατικῆς ἀξίας ἔτυχεν.
 μετὰ * τὴν ἀνάληψιν αὐτοῦ ἡμεῖς προσευγκόντες κατὰ τὴν
 20 διάταξιν αὐτοῦ θυσίαν καθαρὰν * ἀναίμακτον, προχειρισά-
 μεθα ἐπισκόπους καὶ πρεσβυτέρους καὶ διακόνους ἐπὶ τὸν
 ἀριθμὸν. ὧν εἷς ἦν Στέφανος ὁ μακαριώτατος μάρτυς, οὐκ
 ἀπολειπόμενος ἡμῶν κατὰ τὴν πρὸς θεὸν εὐνοίαν· ὃς τοσοῦ-
 τον τὴν θεοσέβειαν τῇ πίστει ἐνεδείξατο καὶ τὴν εἰς τὸν
 25 κύριον ἡμῶν Ἰησοῦν χριστὸν ἀγάπην, ὡς ὑπὲρ αὐτοῦ δοῦ-
 ναι καὶ τὴν ψυχὴν, πρὸς τῶν κυριοκτόνων Ἰουδαίων λίθους
 βληθεὶς. ἀλλ' ὅμως ὁ τοιοῦτος καὶ τηλικούτος ἀνὴρ, ὁ τῷ
 πνεύματι ζέων, ὁ τὸν χριστὸν ὁρῶν ἐκ δεξιῶν τοῦ θεοῦ καὶ
 τὰς οὐρανίους πύλας ἀνεφγμέναις, οὐδαμοῦ φαίνεται τοῖς μὴ
 30 ἀνήκουσι τῇ διακονίᾳ χρησάμενος, ἢ θυσίαν ἀνενεγκῶν ἢ
 χεῖρας ἐπιθεῖς τινι, ἀλλὰ τὸ τῆς διακονίας τάγμα φυλάξας
 μέχρι τέλους· οὕτω γὰρ ἔπραπε τῷ τοῦ χριστοῦ μάρτυρι τῇν

1 Act 26, 14 | 26 Act 18, 25 | 27 Act 7, 55. 56

3 τῶν t | 3 πάντων x | 8 ἡμῖν t | 8 πάντα x | 8.9 πάλιν πάντας y |
 10 οἱποδιάκονοι x | 11 ὁ + y | 14 τῷ πατρὶ αὐτοῦ καὶ θεῷ y | 16 πάν-
 των y | 16 πᾶς > t | 17 πιστεύων y | 17 ἔτυχε yt | 18 δὲ + yt | 18
 αὐτοῦ > y | 19 καὶ + yt | 21 μακάριος yt | 28 οὐρανίας t | 29 ἀνή-
 κουσιν x | 31 ἔπραπεν x

εὐταξίαν ἀποσώζειν. εἰ δὲ Φίλιππον τὸν διάκονον ἡμῶν καὶ Ἀνανίαν τὸν πιστὸν ἀδελφὸν αἰτιῶνται τινες, ὅτι ὁ μὲν τὸν εὐνοῦχον ἐβράπτισεν, ὁ δὲ ἐμὲ Παῦλον, ἀγνοοῦσιν αὐτοὶ ὃ λέγομεν ἡμεῖς. εἰπομεν γάρ ὅτι οὐχ ἑαυτῶ τις ἀρπάξει τὸ λερατικὸν ἀξίωμα, ἀλλ' ἢ παρὰ τοῦ Θεοῦ λαμβάνει ὡς Μελχισεδεκ καὶ Ἰώβ, ἢ παρὰ ἀρχιερέως ὡς Ἀαρὼν παρὰ Μωσέως· οὐκοῦν καὶ Φίλιππος καὶ Ἀνανίας οὐχ ἑαυτοὺς προεῖλοντο, ἀλλ' ὑπὸ τοῦ χριστοῦ προεχειρίσθησαν τοῦ ἀρχιερέως τοῦ ἀσυγκρίτου Θεοῦ.

6 ἀρχιερέων y | 7 οὐχ xt, οὐκ αὐτοὶ y | 9 Lagarde reliqq p 18, 16

Scholia *)

x 59^b y 47^a Ὅτι ἀργὸν οὐ χρη εἰσθίειν τινὰ τῶν πιστῶν, ὡς [οὐδὲ + y] οἱ περὶ Πέτρον ἀλλεῖς [> y] καὶ οἱ λοιποὶ ἀπόστολοι, οἱ δὲ [² οὐδὲ οἱ y] περὶ Παῦλον καὶ Ἀκύλαν σκηνοποιοί, οἱ δὲ [² οὐδὲ οἱ y] περὶ Ἰουδᾶν Ἰακώβον [οἱ μὲν γὰρ ἦσαν σκηνοποιοὶ οἱ δὲ + y] γῆς ἐργάται. Ἱστορεῖ Ἠγήσιππος καὶ Τερτυλιανὸς [τερτυλιανὸς y] ὁ Ῥωμαῖος.

x 180^b y 105^a α Πέτρος ὁ τῶν ἀποστόλων πρόκριτος ἐκήρυξε [ν + x] τὸ εὐαγγέλιον Πόντῳ Γαλατίᾳ Καππαδοκίᾳ Ἀσίᾳ [> y] Βιθυνίᾳ καὶ τελευταῖον ἐν Ῥώμῃ [τῇ Ῥωμαίων y], ἐν ἣ καὶ ἐσταυρώθη ὑπὸ Ἀγρίππα πραιφέκτου [πρεφ" y] βασιλευσέντος Νέρωνος, εἰς ἣν καὶ θάπτεται [τέθαιπται y].

x 147^a y 106^b β Ἀνδρέας ὁ [> y] ἀδελφὸς Πέτρον κηρύττει [ἐκήρυξεν y] τὸ εὐαγγέλιον Σκύθαις Σαγδιανοῖς [ογδιανοῖς x] Θραξίν, ὅς διὰ τὸ χριστοῦ κήρυγμα [κῆρ" y] σταυρῶ τελειοῦται ὑπὸ Αἰγυπτίου [αιγυπτίου x] ἀνθυπάτου, καὶ ἐτάφη ἐν Πάτραις, ὕστερον δὲ μετετέθη ἐν Κωνσταντινουπόλει ὑπὸ Κωνσταντίνου [τίου y] αὐτοκράτορος.

x 161^b y 110^b γ Ἰακώβος ὁ τοῦ Ζεβεδαίου, ἀδελφὸς Ἰωάννου, ἐκήρυξεν ἐν Ἰουδαίᾳ τὸ εὐαγγέλιον, ἀνηρέθη [δὲ + y] μαχαίρῃ ὑπὸ Ἡρώδου τοῦ τετράρχου καὶ κεῖται ἐν Καισαρείᾳ.

x 171^b y 116^b δ Ἰωάννης ὁ εὐαγγελιστής, ἀδελφὸς Ἰακώβου, φηγαδευθεὶς ὑπὸ Λομετιανοῦ ἐν Πάτραι τῇ νήσῳ συνεγράψατο τὸ κατ' αὐτὸν εὐαγγέλιον ἐν τοῖς Τραϊανῶ χρόνοις. κεῖται [δὲ + y] ἐν

*) ea quae xy habent communi more scripta edo, quae unus tantum codex praebet, ita profero ut in illo exarata leguntur.

Ἐφέσω ἰδίῳ τέλει χρησάμενος, οὐ τὸ λείψανον ζητηθὲν οὐκ εὔρηται [ἤυρηται x].

x 172^a y 117^a ε Φίλιππος ἀσιανῆ διοικήσει κηρύξας τὸν ζωοποιὸν λόγον ἐν Ἱερραπόλει τῆς Φρυγίας [ἴγίας y] τέθραπται ἅμα ταῖς θηγαταῖσιν [σι y], μαρτυροῦν τελευτωθεὶς ἐπὶ Δομετιανοῦ αὐτοκράτορος.

x 172^b y 117^a ς Βαρθολομαῖος Ἰνδοῖς*) τὸ κατὰ Ματθαῖον ἐκήρυξεν εὐαγγέλιον, ὃς καὶ τέθραπται ἐν Ἰνδία.

x 173^a y 117^b ζ Θωμᾶς ἐκήρυξεν Πάρθοις Πέρσαις Γερανοῖς**) Ἰρκανοῖς Βακτριανοῖς [βακτρῶ y?] Βαρσοῖς [μάρσοις y], ὃς καὶ μαρτυρήσας κεῖται ἐν Ἐδέσῃ τῆς Ὀσδρὸνήνης [ὀδρονήνης y].

η Matthaeus est, de quo nihil adnotatur.

y 117^b θ Ἰάκωβος ἀλφάιου τὰς ἰβ φυλᾶς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ κηρύττει τὸ εὐαγγέλιον, ὃς καὶ αὐτὸς κεῖται ἐν Ἰουδαία.

x 174^a y 118^a ι Θεοδωδῖος ὁ καὶ Λεββαῖος, ἐπικαλούμενος [δὲ καὶ + y] Ἰουδαῖς ζηλωτῆς, Ἐδεσηνοῖς [ἐδαισηνοῖς x] κηρύξας τὸν λόγον καὶ τοῖς ἐν τῇ μέσῃ τῶν ποταμῶν Ἀβγάρου Ἐδέσης τοπαρχοῦντος, [διὸ τέλει χρησάμενος + y] τέθραπται [θάπτεται y] ἐν Βηρυτῶ τῆς Φοινίκης.

ιβidem ια Σίμων ὁ κανανῆτης [καὶ + y] κήρυξ τὸν λόγον σταυροῦ [διὰ σταυροῦ y] τελειοῦται ἐν τῇ [> y] Ἰουδαίᾳ ἐπὶ Δομετιανοῦ.

y 118^b ββ ματθίας ἐν Ἰουδαίᾳ διδάσκων τὸν χριστοῦ λόγον τῶν ἐνδομήκοντα γεγονῶς μαθητῶν· ὃς μετὰ τὴν χριστοῦ ἄνοδον συγκατηρηθῆθη τοῖς ἰβ ἀποστόλοις ἀντι Ἰουδα τοῦ γενομένου προδότου· κεῖται ἐν Ἰλλῆμ.

x 175^b y 119^a Παῦλος [ὁ τῶν ἔθνῶν διδάσκαλος + x] ἀπὸ Ἱερουσαλὴμ καὶ κύκλω μέχρι τοῦ Ἰλλυρικοῦ καταγγελλίας τὸ [τω x] χριστοῦ εὐαγγέλιον τοῖς ἔθνεσιν ἐν Ῥώμῃ διδάσκων τὸν λόγον ἀνηρέθη ὑπὸ Νέρωνος καὶ Ἀγρίππα βασιλείων Ῥώμης κεφαλῇ κολασθεὶς [τὴν κεφαλὴν ἀποτμηθεὶς y] καὶ τέθραπται ἐν τῇ αὐτῇ Ῥώμῃ.

x 178^a y 120^b Ἰάκωβος ὁ τοῦ κυρίου ἀδελφὸς λέθεις [ξύλοις y] ὑπὸ Ἰουδαίων ἐν Ἱεροσολύμοις διὰ τὸν χριστοῦ λόγον ἀνήρηται [ῥεῖται y].

confer notum libellum quem e codice in 147^b—149^b ita edo ut scriptus est***), nisi quod σ in fine vocabulorum retinere nolui:

Ἰηπολύτου ἐπισκόπου βόμης· καὶ δωροθέου ἐπισκόπου τύρον καὶ ἱερομάργουρος· περὶ τῶν μαθητῶν τοῦ κυρίου, ὅπου ἕκαστος αὐτῶν ἐκήρυξε τὸ εὐαγγέλιον τοῦ χριστοῦ, καὶ ἐτελειώθη *

*) id est Arabibus Homeritis. Euseb HE ε 10.

**) recte Seb Tegnagel *Kermáni Pâres* literis persicis margini adseripsit.

***) hunc pudet in editione Hippolyti omisisse, quod feci non quia non nossem, sed quia propter additum Dorothei nomen videretur in suspicionem vocari posse. sed manifesto ad eundem auctorem pertinet ad quem chronicon. similiter scriptus est canon muratorianus qui dicitur. chronici contuli codicem harleianum 5251: incipit liber generationibus Adam usque ad ordinem quae continetur in huius volumine libri. tota autem tela hippolytea de integro retexenda est.

α Πέτρος· οὗτος ἐκήρυξεν ἐν γαλιλαίᾳ καὶ ἐν τοῖς μεσογείαις πότον· καὶ γαλάταις· καὶ ἀσίαις· καὶ βιθυνίας· καὶ ρώμης ἔνθα καὶ ἔσταυρώθη ὑπὸ ἀρχίππα πρεφέτου. ἐν χρόνοις νέρωτος, βασιλέως ῥωμαίων ·

β Παῦλος· οὗτος ἐκήρυξεν ἀπὸ ἱερουσαλήμ ἕως τοῦ ἰλλυρικῆ· καὶ ἰταλίας· καὶ ἰσπανίας· μέχρι ρώμης, ἔνθα καὶ τὴν κεφαλὴν ἀπετιμήθει ὑπὸ τῶν αὐτῶν ἀσεβῶν ἀρχόντων· κηρύξας τὴν ἐυσεβίην πίστιν τῆ ἀνθρωπότητι ἐν ἔτεσι λβ· ἐτελιώθη δὲ μετὰ πέτρου, ἐν τῇ εἰρημένῃ πόλει ρώμη ·

γ Ἰάκωβος ὁ τοῦ ζεβεδάιου· οὗτος ταῖς ἰβ φυλαῖς τοῦ ἰσραὴλ ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ· ἐναγγελισάμενος τὸν χριστὸν, ἀναιρεῖται μαχαίρα, ὑπὸ ἡρώδου τοῦ τετράρχου ·

δ Ἰωάννης ὁ ἀδελφὸς αὐτοῦ· οὗτος τῆ ἀσῆα κηρύσσων, ὑπὸ δομετιανῶ βασιλέως ρώμης, ἐξωρόσθη ἐν πάτμῳ τῆ νήσω· ἔνθα καὶ συνεγράψατο τὸ ἐναγγέλιον αὐτοῦ· ἐν τοῖς χρόνοις τραϊανῶ ὅπου καὶ τὴν ἀποκάλυψιν ἐθεάσατο· ἐτέθη δὲ ἐν ἐφέσω, μετάρριος γεροντός· διὸ καὶ ὁ λόγος κεκράτηκε. σὺν τῷ ἐνώχ καὶ ἡλία ἐτι ἐν σαρκὶ αὐτὸν ὑπάρχειν ·

ε Ἄνδρέας ὁ ἀδελφὸς πέτρου· οὗτος ἐκήρυξεν πάση τῇ παραλίῳ· βιθυνιάσῃ καὶ πότον· θράκης καὶ σκυθίας· μετέπειτα δὲ, ἐπορεύθη ἐν σεβαστοπόλει τῆ μεγάλῃ· ὅπου παρεμβάλλει ψάρος καὶ φάσις ποταμός· οὗ ἐσώτερον οἱ αἰθίοπες οἰκοῦσιν· ἔπειτα ἐν πάτρῳι τῆς ἀχαιῆς· καὶ ἔσταυρώθη ὑπὸ αἰγέτου ἀνθυπάτου· καὶ ἐτέθη ἐν πάτρῳι τῆς ἑλλάδος· μετετέθη δὲ, ἐν κωνσταντινούπολει μεταλουκᾷ τοῦ ἐναγγελιστοῦ καὶ τιμοθέου.

ς Φίλιππος· οὗτος ἐν φρονία ἐκήρυξε τὸν χριστὸν· καὶ ἔσταυρώθη ἐν ἱεράπολει τῆς ἀσίας. ἔνθα καὶ ἐτέθη ·

ζ Βαρθολομαῖος· οὗτος τοῖς ἰνδοῖς τοῖς καλουμένοις ἐνδαίμοσι· κηρύξας τὸν χριστὸν καὶ θεοκῶς αὐτοῖς τὸ κατὰ ματθαῖον ἐναγγέλιον, τέθραπται ἐν οὐρβανουπόλει τὴν κεφαλὴν ἀποτιμηθείς· πρὸ τῆς σφαγῆς ἐκδαρθεῖς ὡσπερ θύλαξ ·

η Θωμᾶς· οὗτος ἐκήρυξε πάρθοις καὶ μήδοις· καὶ γερμανοῖς, καὶ ἄρκανοις· τελειοῦται δὲ λογχευθεῖς· ἐν πόλει τῆς ἰνδίας, καλαμίτῃ λεγομένῃ· κείται δὲ, ἐν ἰδέσῃ τῆς ἀσθρόνης ·

θ Ματθαῖος ὁ τελώνης· οὗτος τῆ ἐβραϊδὶ γλώσσῃ, τὸ ἐναγγέλιον αὐτοῦ συνεγράψατο πρῶτος ἐν ἱερουσαλήμ· ἡρμηνεύθη δὲ τῆ ἑλληνικῇ γλώσσῃ, ὑπὸ ἰωάννου τοῦ ζεβεδάιου· οὗτος κηρύξας τὸν χριστὸν ἐν ἱεραπόλει τῆς συρίας πύρρι τελειοῦται ·

ι Ἰούδας ἰακώβου· οὗτος ἐν πάσῃ τῇ μεσοποταμίᾳ κηρύξας τὸν χριστὸν, ὑπὸ ἰουδαίων ἀναιρεῖται λίθοις· κείται δὲ ἐνεδέσῃ τῆ πόλει ·

ια Θαδδαῖος ὁ λεβαῖος καὶ ἰούδας· οὗτος ἐδεσινοῖς ἐκήρυξε· τέθραπται δὲ ἐν ὄστρακνῃ τῆ πόλει τῆς αἰγύπτου. σταυρωθείς ·

ιβ Ἰάκωβος· οὗτος ἦν ἀδελφὸς τοῦ κυρίου, κατα σακα [sic?]. καθίσταται δὲ, πρῶτος ἐπίσκοπος ἐνιερουσαλήμ· οὗτος ἐμαρτύρησε καταβληθεῖς ὑπὸ ἀνόμων ἀνδρῶν, ἐκ τοῦ περὶ τοῦ ναοῦ τοῦ ἐν

ιερουσαλήμ· κειμένον αὐτοῦ κάτω καὶ ἔτι ζῶντος, κναφεὺς ἀνείλεν αὐτὸν· πατάξας τῷ ἔθλῳ μεθ' οὗ ἐβάσταξε τὰ ἱμάτια καὶ ἐπορεύετο ἀποπλύναι αὐτὰ ··

ιγ Σίμων ὁ κανανίτης ὁ ζηλωτής· οὗτος ἐκήρυξε πάση τῇ βρετανία. καὶ τῇ τῶν ἀφρῶν χώρα· μετέπειτα δὲ ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ καθίσταται ἐν σιῶν ἐπίσκοπος. μετὰ Ἰακώβον τὸν δίκαιον, τὸν ἀδελφὸν κυρίου· ὅστις ζῆσας ἔτη ρκε, ἐμαρτύρησε σταυρωθεὶς ἐπὶ ἀδριανοῦ βασιλέως, δώμης ··

ιδ Ματθίας δὲ· οὗτος ἐν τῇ Ἰουδαίᾳ ἐκήρυξε τὸν λόγον· εἰς ὧν, ἐκ τῶν ἑβδομίκοντα μαθητῶν· μετὰ τὴν τοῦ κυρίου ἀνάστασιν συγκταριθμηθεὶς τοῖς ἰα ἀποστόλοις, ἀντὶ λούθα· ὃς καὶ ἐν τῇ πρώτῃ αἰθιοπία κηρύξας τὸν χριστὸν, τελειοῦται καὶ τέθναπται ἐκεῖ ··

ιε Λουκᾶς ὁ εὐαγγελιστής· οὗτος σὺν τῷ παύλῳ ἐκοπίασεν ἐν τῷ εὐαγγελίῳ τοῦ χριστοῦ· ὅστις τὸ εὐαγγέλιον αὐτοῦ καὶ τὰς πράξεις τῶν ἀποστόλων ἔγραψε θεοφιλῶι ἐπισκόπῳ ἀντιοχείας τῆς μεγάλης· οὗτος ἔστιν οὗ μὲνῃται παῦλος ἐν ταῖς ἐπιστολαῖς αὐτοῦ λέγων· συνέπεμψα δὲ μετὰτούτων, τὸν ἀδελφὸν οὗ ὁ ἔπαινος ἐν τῷ εὐαγγελίῳ*)· καὶ πάλιν· ἀσπάζεται ὑμᾶς λουκᾶς ὁ ἱατροῦς**) ··

ις Μάρκος ὁ εὐαγγελιστής· οὗτος ἐν τῇ αἰγύπτῳ ταῖς ἰβ φουλαῖς ταῖς ἐν τῇ διασπορᾷ· κηρύσσων τὴν πίστιν. καθίσταται ἐπίσκοπος ἐν ἀλεξανδρείᾳ τῇ μεγάλῃ· ὃς καὶ τὸ εὐαγγέλιον συνέγραψε, ὡς πέτρος ὁ ἀπόστολος αὐτῷ ὑφηγήσατο· ὃν καὶ νῖὸν ὀνομάζει ἐν τῇ ἐπιστολῇ αὐτοῦ ὁ πέτρος οὕτως λέγων· ἀσπάζεται ὑμᾶς, μάρκος ὁ νιός μου***) ··

Ὁ μὲν φιλιππος ὁ ἀποβηθσαιδᾶ, κείται ἐν ἱεράπολει, ὅπου καὶ ἐσταυρώθη ·· ὁ δὲ εἰστοῦς ἑβδομίκοντα φιλιππος εἰς ὧν ἐκ τῶν ἑπτὰ διακόνων· ὁ καὶ τὸν κανδάκην βαπτίσας θυγατέρας ἔσχεν τέσσαρας· καὶ κείται ἐν τραλή τῆς ἀσίας μετὰ καὶ τῶν θυγατέρων αὐτοῦ, ὅστερον δὲ, μετετέθησαν ··

Canones apostolorum non sunt nisi in wt neque eos in xy unquam fuisse credo, z quum in fine mutilus sit, dubitationi locum dat. praeceduntur in w eo libello quem in reliquiis meis p 36. 37 edidi. discrepantia scripturae haec est:

reliquiarum p 36

2 ἐν τῇ ἑβδομάδι] τὴν ἑβδομάδα | 3 διακηνησίμου | 4 θετῖκῶς ? | 6 καταταγέσθω | 9 μεταλαβὼν τοῦ σώματος | 9 λούσεται [καὶ non omititur] | 15 ἐξέλθη | 16 fin sequitur canon decimus quartus, ζ vocatus | 17 μορὸν | 18 ἔσται | 19 ἢ μητροῦς > | 19 ἔστω > | 22 εἰσὴν τρεπέξαν | 24 ἀγάγει | 25 ἔστω > | 26 μωσῆι |

37

4 κινῶν | 5, 6 vide p 36, 16 | 9 ἀπαρχῆς | 9 λινοῦ | 9 μωσῆι | 11 διδαι | 11 μάνταις | 11 διδαι | 12 ante πιστοῦ + γῆσ |

*) Cor β 8, 18 | **) Col 4, 14 | ***) Petr α 5, 13

reliquiarum 20

12 ἔτεροι κανόνες τῶν ἁγίων ἀποστόλων οἵτινες ἐγράφησαν κατὰ τάξιν w. Κανόνες ἐκκλησιαστικοὶ τῶν αὐτῶν ἁγίων ἀποστόλων t | 13 ὑπὸ ἐπισκόπων χειροτονεῖσθω t | 14 χειροτονεῖσθω > t | 16 τοῦ ὑπὸ t | 17 τὸ wt, τω W? | 17 ἦ μέλι ante ἐπὶ alterum t | 17 τοῦ θεοῦ + post τὸ t |

21

1. 2 τῶ καιρῷ τῷ δέοντι post καθαιρεῖσθω t | 1 post χερῶν + ἦ στάχυας σίτου t | 2 δὲ > t | 2 ἕτερον > t | 3 ἦ] καὶ t | 3 ἁγίαν + ante λυγρίαν t | 3 ἁγίας προσφορᾶς] θείας ἀναφορᾶς t, ἁγίας ἀναφορᾶς w | 4 δ' + ante ἄλλη t | 6 ἐπιμερίζουσιν w | 6 καὶ + ante τοῖς prius t | 9 ἐκβάλῃ t | 11. 12 ἀναλαμβάνεσθω t | 12 μῆ] μῆγε t | 13 ... p 22, 5 > w, sed ex numeris margini adscriptis manifestum est librarium aut in autographo non invenisse aut consulto omisisse, nam canon 12 vocatur ζ | 17 εὐλογος ἦ t | 17 εἰ] ἐάν t | 18 γενηθεὶς t | 19 fin ἀνενεγκόντος t | 20 εἰς τὴν ἁγίαν τοῦ θεοῦ ἐκκλησίαν post πιστοῦς + t | 20 ἱερῶν + ante γραφῶν t |

22

1 ἂν post ὡς + t | 1 ἀταξίαν t | 3 οὗτος] καὶ αὐτὸς t | 6 ἦ λαϊκὸς > w | 6 ἀπελθόν W | 7 ἀφοριξέσθωσαν οἱ δεξιόμενοι t | 9 ... 15 > w | 9 εἴη] ἦ t | 10 τὴν > t | 10 τοῦ > t | 12 ἦ + post ἦ t | 13 ποιῆσαι t | 13 πλείον t | 14 τῆς post λόγῳ + t | 15 γίνεσθαι > t | 16 τοῦ > t | 17 ἀπολήψας w | 17 παρὰ ... ἐπισκόπου > wt, habent ante τούτων 19 | 18 ἀπέλθῃ t | 18 μεταστάς] ἐν ἄλλῳ διαστάς margo t | 18 διατρίβῃ t | 19 vide ad 17 | 20 ἐπανελθεῖν τοῦ ἐπισκόπου t, omisso αὐτοῦ |

23

1 τυγχάνουσιν w | 1 ἡγησάμενος t | 2 δέξεται wt | 4 παλαιὴν w | 7—11 > w |

24

2 ἐπισκοπῆς + post ἄξιος wt | 2 γενέσθω t | 3 ἀκροτηριάσας w | 3 ἑαυτὸν ἀκροτηριάσας t | 3 ἀντοφάντης t | 4 ἔστι t | 4 ἑαυτοῦ > t | 5 ἀκροτηριάσῃ t, ἀκροτηριάσῃ w | 5 καθ'ἑρεῖσθω w | 7 ἀκροτηριάσας wt | 7 ἔστιν wt | 9 ἐπι] ὁ t | 10 λέγει ... 18 fin > w | 11 τὸ αὐτὸ t, qui ἐν θλίψει addit | 11 δὲ > t | 12 παρελθόντων t | 13 μόνους t | 15 ἐθέλοντας t | 16 γὰρ ἡμᾶς ὁ κύριος ταῦτα t |

25

2 ἐπ' t | 2 ἐγλημάσιν w | 2 ἐφάψασθαι t | 6 ἐκκοπέσθω wt | 6 παντάπασιν w | 8—16 > w | 13 καὶ] ἦ t, ἐν ἄλλῳ εὐσεβεία καὶ δικαιοσ. t addend | 14 ἔστι t | 14 ὡσάντως δὲ > t | 15 ἦ + post δευτέραν t | 16 τοῦ ἐπισκόπου παρόκλησιν t | 18 ἀλλ' ἦ] ἀλλὰ w |

26

1 ἀφορίαντος t | 1 τελευτήσει w | 3 ... 15 > w | 4 προσδέχεσθε t, pntemisso γραμμάτων | 7 καὶ + post γὰρ t | 9 περιττὸν πρᾶττειν t | 10 πρᾶττειν > t | 10 ἑαυτοῦ t | 12 οὗτος t | 13 τοῦ κυρίου] χριστοῦ t | 13 τῷ + post ἐν t | 13 ὁ πατήρ ... 14 πνεῦμα > t | 15 > t | 17

καί] ἦ t | 17 ἔλεγχθεῖ w | 18 γνώμην + post τὴν w | 19 γνώμην > w | 20 εἶ] ἔ t | 21 ἀφορισμένον t | p 26, 20 ... p 28, 15 > w |

27

11 τοῦ > t | 13 εἶεν] ὡσιν t | 13 ὡς πενήσιν ἐπιχορηγείτω t | 15 of + post καὶ t | 18 Ἔστω t | 19 ἵνα t | 20 ὡς βούληται καὶ οἱς βούλειαι t | 24 μῆτε τὸν ἐπίσκοπον > t | 25 [] habet t | 25 ἢ alterum] εἰ καὶ t |

28

5 τῶν + ante διακόνων t | 5 ἐπιχορηγεῖσθαι t | 9 προσεδρεύοντας] παραμμένοντας t | 14 τὰ > t | 15 fin ὡσαύτως καὶ λαϊκὸς + t | 16, 17 δα-νύζομένους w | 18 ... p 29, 2 > w | 21 ἦ διακόνων + ante αἰρετι-κῶν t | 25 μεμολυμμένον t |

29

3 ἐμβαλὼν t, ἐβαλλὼν w | 3 ἦ prius > wt | 3 ἑτέρα W | 6 βαπτίση wt | 6 ἦ + post ἀλλὰ w | 9 ἐπιτελέση wt | 9 ἔν > t | 11 βαπτίζετε w addens αὐτούς | 11 ἀλλ' w | 11 πορευθέντες ... 12 αὐτούς > w | 15 διὰ > t | 16 ἐπιλανθανόμενος t | 17 ἄρρεν t | 19 ἀποβαλλέσθω wt | 21 προσδέχεται wt | 21 λυπῆ w | 21 χριστὸν τὸν] τὸν χριστὸν t |

30

2 μεταλάβη w | 2 καὶ prius] ἦ t | 2 βδελυσσόμενος ... 3 ἄσκησιν > t | 2 βδελυσσόμενος w | 3 κεκανστηριασμένους t | 4 γίνεται w | 5 φο-ραθῆ t, φωραθῆ w | 6 καταλύειν t | 7 ἑαυτοῦ + w ante ἐπίσκοπον | 7 ἀδίκως + t post ἐπίσκοπον | 7 γὰρ φησὶ + t ante τοῦ, γὰρ ibi- dem + w, φησὶν post λαοῦ 8 + w | 8 σου > w | 10 χαλὸν ἦ > t | 10 ἦ τυφλὸν ἦ κωφὸν w | 10 τὸν + t ante τὰς | 11 χλευάση wt | 12 ... 19 > w | 16 ἐπιχορηγῆ t | 21 ἔλεγχθῆ wt | 22 ... p 31, 2 > w, sed canonem ξβ post οθ habet, μδ numerans | 23 ἀρνήσεται tw | 23 ἀποβαλλέσθω] ἀφοριζέσθω t |

31

1 τοῦ > w | 3 ἐκ + wt ante τοῦ | 4 κρέας t | 5 καὶ + wt post γὰρ | 5 εἶ] ἐάν t | 6 εἶη] ἦ t, > w | 7 νηστεύων > t, habet post μόνον 8 | 8 μόνον + post ἐνός wt | 8 εἶ] ἐάν t, qui ἦ + post λαϊκός | 9, 10 > w | 11 καὶ + wt ante ἀπὸ | 11 κρούσματος wt | 12 ἀποκτείνας w | 12 ἦ + post λαϊκός wt | 14 ἔχει] σχῆ t, ἔχη w | 15 καὶ + post ἦν tw | 15, 16 ἠρετήσατο w | 18 δέξεται wt | 19 μήγε ... παρὰ] μὴ δείξοι παρ' t | 19 ἔχει] αὐτὸν ἔχειν t | 20 τῶν > t | 20 ἦ χειροτονηθέντας > w |

32

1 ἦ ὑποδιάκονος > t | 2 νηστεύει t | 2 ἦ alterum > w | 3 ἦ] καὶ w | 5 ... 10 > w | 5 ἦ primum ... 6 νηστεύοι] ἦ ἄλλος κληρικὸς νη-στεύει t | 6 ἑορτάζει t | 7 παρ' > t | 8 ἦ + post λαϊκός t | 9 εἰς + post ἦ t | 10 ἦ + ante ἐν t, > ante λύχνους t | 10 ἄψη t | 12 τι-θέτω w | 13 ἀργυροῦ ἦ χρυσοῦ ἦ ὁθόνης ἀγίασθῆν t | 14 οἰκίαν w | 14 φοραθείη t | 16 ... p 33, 5 > w | 16 παρὰ] ὑπὸ t | 16 ἀνθρώπων] καὶ πιστῶν προσώπων t | 18 ὁμολογίσοι] ἀπολογίσοιτο t | 19 ὑπα-κούσοι t | 19, 20 δύο ἐπισκόπων ἀποσταλλέντων πρὸς αὐτὸν t | 20 οὕτω t | 20 μὴ ... οὕτως 33, 1 > t |

33

1 ἀπαντήση t | 4 μόνον. φησὶ γὰρ ὁ νόμος + t post ἔνα | 4 γὰρ > t | 4 ἦ] καὶ t | 7 δὲ] οὗς αὐτός t | 8 αὐτοῦ + ante ποιησῶμαι t | 8 καὶ + post δίκαιον w | 9 θεοῦ] χριστοῦ t | 10 ποιήσαι t | 12 εἰ] Ἐάν t | 12 ἀνάπειρος w | 12 ἦ > w | 15 δὲ > w | 16 παρεμποδίζεται t, ἐμποδίζοιτο w | 17 σχῆμ w | 19 fin + w canonem ξβ vide supra p 30, 22 | 20 ἑθνικοῦ βίου] ἑθνῶν t | 21 ἔστιν w | 21 ἐπίσκοπον] εἰς ἐπισκοπὴν t | 23 γένοιτο t |

34

1 ... 12 > w | 1 ἡ πρεσβύτερον > t | 1 καθεῖναι t | 7 κατεργάζεται t | 8 οἷος ὁνήσιμος ὁ ἡμέτερος ἀνεφάνη t | 8 συγχαροῦσιν t | 9 ἔλευθεροῦσι t | 9 ἑξαποστέλλουσι t | 14 ἦμ + post κληρικὸς w | 15 ... p 35, 10 ἀποστόλων > w | 17 καὶ + t ante δευτερονόμιον | 17 τοῦ + t ante ναυῆ | 17 τῶν + ante κριτῶν t | 17 τῆς + ante ῥούθ t | 18 δ] τέσσαρα t | 19 ante μακαββαίων [sic scribit t] + Ιουδαίθ ἔν t | 19 ἔν alterum] τρία t, addens ἰώβ ἔν· φαλτήριον ἔν· | 19 Σολομῶνος t | 19 βιβλία + ante τρία t |

35

1 δεκαδύο] δεκαεξί t | 2 ἔν ἱερουλίον, ἔν λεζεμῆλ t | 3 τὴν σοφίαν t | 4 δ] τέσσαρα t | 5 εἰδ] δεκατέσσαρες t | 10 ταῦτα ... 11 ἐπίσκοποι] ταῦτα διέταξάμεθα ὑμῖν ὡς ἐπίσκοποι, καὶ πᾶσιν ὑμῖν τοῖς χριστιανοῖς w | 14 αἰδῖος] ἀγέννητος t | 15 σθενώσει] ἐνώσει t | 15 καὶ > t | 15 καταρτίσει t, καταστήσει w | 16 καὶ καταξιώσει] καταξιώσει τε t | 19 πατρὶ σὺν] καὶ πατρὶ ἔν t | 20 τε + post νῦν t | 20 τέλος τῶν διατάξεων τῶν ἁγίων ἀποστόλων subscr w, qui canones numeravit μξ, Τέλος διαταγῶν τῶν ἁγίων ἀποστόλων διὰ Κλήμεντος καθολικῆς διδασκαλίας subscr t.

Addenda et corrigenda

In editionis venetae pagina antepenultima errorum tabula invenitur, quam non animadverti nisi libro meo finito. qua pudenda neglegentia mea factum est, ut in commentario sive corrigenda sive supplenda haec sint (Turrianus in scripturis suis afferendis ipse interdum errat):

1, 12 <i>θεδν</i> habet t	73, 20 <i>τάς</i> etiam t
2, 14 <i>ó</i> habet t	74, 17 <i>Πέτρον</i> habet t
2, 26 <i>πλησίον σου ἂ κρέ</i> t	84, 4 <i>τόν</i> habet t
21, 4 <i>τη̄</i> habet t	105, 17 <i>τη̄ν</i> habet t
21, 17 <i>γάρ</i> habet t	118, 10 <i>χη̄ραις καῑ ὄρφανοῖς δίκαιος</i>
34, 18 <i>τά</i> habet t	124, 1 <i>εἰς</i> habet t
37, 12 fin <i>ψυχικῆς</i> + t	150, 10 <i>ἀλεκτοροφωνίας</i> t
39, 19 <i>πιστῶν</i> + t = Cotel	199, 1 <i>ἀποστραφεῖς ἀποκλείσης</i> t
57, 5 <i>διηρηκῶς</i> + t = Cotel	203, 22 <i>ó</i> habet t
62, 19 <i>καῑ πάντων δεομένων</i> + t	206, 17 <i>τό</i> habet t
= Cotel	208, 24 <i>σήν</i> habet t
70, 4 <i>δικαίων</i> t = Cotel	200, 19 <i>ἐν ἄλλω ἀποστειλας ἐπὶ γῆ</i> t

p 86 *adnot* 3 *a fine* wyzt scribe wyz

108, 26 <i>margin</i> <i>Ϟ</i>	<i>υ</i>
110, 11 „ <i>Ϟ</i>	<i>β</i>
112, 3 „ <i>Ϟ</i>	<i>Ϟ</i>
229, 8 <i>a fine</i> VIII, 15	VIII, 14